Sport

ABC-karton

Nem tudom, látták-e hétfőn este a Telesportot? Volt abban egy rövid szakasz, amely különleges, szerintem kizárólag Magyarországon elterjedt és a bürokraták örömére kitalált, ABC-kartonokról regélt. Ez az ABC-karton sportolókat hivatott nyilvántartani, a kerületi szövetségekben.

Szóval, sportoló, ABC-karton nélkül sehová egy tapodtat sem... Még mit nem? Aztán kell még sportorvosi igazolás (amit 100-ból 99-en hamisítanak), meg születési anyakönyvi kivonat, meg szertár, meg raktár, nyilvántartás a köbön. Száz meg száz fölösleges papír. „Felszólítom, hogy az 1900-akármikor felvett két pár fuszekliját azonnal adja le, mert különben golyó, vagy kötél általi halálra ítéljük. Vagy nem engedjük átigazolni más egyesületbe, akkora fegyelmit varrunk a nyakába, hogy arról koldul." Micsoda? Hogy a maga átigazolási lapját aláírta már az ENSZ-főtitkár, az elnök, a könyvtáros, meg a büfés is? Ne röhögtessen már, azt mutassa, hol van az ABC-kartonja! Mert ha nincs ABC-kartonja, akkor maga sincs! Hogy maga világbajnok? Hogy magát úgy egyébként illene ismernie mindenkinek? Hát hol él maga, jóember? Nincs ABC-kartonja!

bujó

Most jön a X.

Postabank—Magyar Nemzet Kupa

Rangos hokitorna Székesfehérvárott

Nagyon vártuk már, s végre bekövetkezett: péntektől az önálló – igaz még nem teljesen kész – székesfehérvári jégkorongcsarnokban rendezik meg a X. nemzetközi jégkorongtornát, amelyet a Postabank–Magyar Nemzet Kupáért játszanak. Persze mindenki tudja, szebb, impozánsabb a Budapest Sportcsarnok, mégis ünnepel a sportág, hiszen történelmi pillanat ez Magyarországon. Még azt sem bánja senki, hogy ezúttal nem a főváros a házigazda, nem kell megijednie senkinek, a jégkorongot is nagyon szeretik Székesfehérvárott. A részt vevő csapatok: olasz olimpiai válogatott, francia olimpiai válogatott, Dánia és természetesen a házigazda magyar csapat.

Tegnap a kínai ételspecialitásairól ismert és kedvelt *Vörös Sárkány* étteremben sajtótájékoztatón számoltak be a szövetség vezetői a hét végi eseményekről. *Szeles Dezső* a válogatott kapitánya érthetően élénk várakozással tekint a megmérettetés elé, hiszen néhány hét múlva, *Dániában kezdődik a C-csoportos világbajnokság*, s addigra szeretné végleges csapatát megtalálni. Ugyan tréfásan mondta, de azért nagyon is komoly: *elsősorban azokra számít a Postabank-Magyar Nemzet Kupán, akik jól játszanak, egészségesek, s egyáltalán hajlandók jégre lépni*... Ez is jelzi a sportág *sanyarú* helyzetét, de most ebbe ne menjünk bele.

Kétszeresen is házigazda volt *Kassai György*, hiszen ő a Vörös Sárkány étterem ügyvezetője, s néhány napja a magyar válogatott technikai vezetője. Új funkciójában is otthonosan mozog, ez cseppet sem meglepő, hiszen 15 évig a Ferencvárosban jégkorongozott, s játékos pályafutása befejezése után ugyanitt lett technikai vezető, majd szakosztályvezető. Vérbeli menedzser, legendásan jó vezető, ismeri a sportág csínját-bínját, mégis *1983-ban* sokak meglepetésére kivált az FTC-ből. De ne tépjük fel a régmúlt sebeit, helyette beszéljünk a máról.

— *Miért vállalta el ezt a nagyon is sok munkát igénylő szerepkört a válogatott mellett?* — kérdezem tőle, s íme a válasza.

— Csupán azért, mert *Szeles Dezső az első ember, aki megkeresett, megkért, s jelölésemet az elnökség is jóváhagyta, amelynek olyan tagjai vannak, mint például Mészöly András, Bőle Dezső, Egri János*... Úgy ítélem meg, a jégkorong szövetségben jó irányban haladnak a dolgok, és bízom az utánpótlásban!

Tar László, a Balaton Tourist budapesti irodájának igazgatója bejelentette: különbuszokat indítanak Székesfehérvárra, a részvételi díj diákoknak, katonáknak és nyugdíjasoknak 170, másoknak 200 forint lesz. Szerveznek a dániai vb-re is különutat, erre a részvételi díj 55 ezer forint lesz. Jelentkezni lehet az Üllői út 52. szám alatti kirendeltségen.

— *S a mai játékosokban nem?*

— Dehogynem, hiszen rájuk vár a legnehezebb feladat. *Meg kell mentenünk a sportágat, együtt kell átvészelnünk ezt a nehéz időszakot*, s véleményem szerint csupán öt év kell ahhoz, hogy a mai fiatalokból ütőképes, erős válogatott legyen. *A maiak minimális pénzért jogkorongoznak, szinte a létminimumnak megfelelő fizetést kapnak klubjaiktól, s ez bizony kevés.* Azt is szeretném, ha egzisztenciálisan is előbbre tudnának lépni.

— *Rögtön nehéz helyzetbe került, hiszen nem akármilyen feladat megszervezni Székesfehérvárott a nemzetközi jégkorong-tornát.*

— Ez elsősorban még nem az én érdemem, a dicséret a szövetség vezetőit és a helyieket illeti. Csütörtökön én is a csapattal utazom, a *Magyar Király Szállóban* lakunk, mintegy 130 embert kellett mozgatni. Úgy hallom, hatalmas az érdeklődés, remélem a magyar válogatott jól szerepel majd.

— *S a dániai vb?*

— Március 23. és április 3. között lesz az esemény, 27 fő utazik. Szeretném, hogy a mérkőzések közti időben tartalmas programot biztosítsunk a magyar válogatott tagjainak.

— Ön nem áll távol az újságírástól sem, hiszen például Ausztráliából a vb-ről tudósította a Nemzeti Sportot?

— Számomra ez is kihívás volt, örülök, hogy felkértek. A dániai vb-ről szívesen tudósítanám a Népszava olvasóit is.

Riskó Géza

Ausztriai telefonjelentésünk:

Az olasz bomba nem robbant

Tomba, az olasz síbomba nem robbant a sívilágbajnokság első napján. Az ausztriai *Saalbach-Hinterglemmben* kedden délelőtt ünnepélyes keretek között *Kurt Waldheim* államelnök nyitotta meg az alpesi sízők „csúcstalálkozóját", amelynek nagy vesztesei az amerikaiak, akiknek az Öböl-háború meghiúsította a részvételt. Igaz, a megnyitóünnepségen még arról volt szó, hogy ha az első verseny kezdetéig megérkeznének, részt vehetnek, de ők nem szálltak repülőgépre. Így, a várakozásnak megfelelően a két „idegen", a luxemburgi *Giraldelli* és az olasz *Tomba* párharcára szűkült le ez a világbajnokság, amelyre a szegényes tél miatt — *műhavon kerül sor!*

Az első napon a férfi műlesiklás került sorra, amelyben az osztrákok szerették volna bizonyítani, hogy a papírformaesélyek feledhetők. Ez azonban csak félig sikerült. Giraldelli mind a két futamban nagyszerűen ment, és biztosan szerezte meg az első világbajnoki aranyat. Utána több meglepetés következett: a nagy esélyes Tombát megelőzte az osztrák *Stangassinger* és a norvég *Furuseth* is. Az olasznak meg kellett elégednie a 4. hellyel. A nyilatkozata azonban arra vall, hogy ez a vereség korántsem vette el a hitét: *„Ma nekem, holnap neked, semmi nincs veszve. Tudtam, hogy Giraldelli is, ugyanúgy, mint én, egy nagy bukás után tért vissza a lejtőkre, s hogy kettőnk közül ki győzött az első összecsapáson, az semmit nem mond. Annál kevésbé, mert az osztrákokkal nagyon komolyan kell számolni, hiszen ők hazai pályán, műhavon, behunyt szemmel is biztosan siklanak."*

Tomba derülátása azt ígéri, hogy az elkövetkező napokban olasz—osztrák—luxemburgi hármasviadal elé nézünk.

V. K.

A férfi tornászok Tatán

„Csak" reggeltől estig edzenek

Donáth Ferenc, a férfi tornászok szövetségi kapitánya semmit sem bíz a véletlenre, ezért már kialakította tizenkét fős világbajnoki keretét az idei év második felében *Indianapolisban* megrendezésre kerülő versenyre. Tornászaival együtt hétfő óta a tatai edzőtábor lakója. A kapitánytól telefonon érdeklődtünk, hogyan telnek a tatai napok.

— Ez az első alapozótábor ebben az évben, amelyben technikai és fizikai képességeket fejlesztünk. Emellett persze gyakoroljuk, *mint mindig*, az új elemeket, és kiegészítő edzések is szerepelnek a programban, így többek között naponta háromszor erősítünk.

— *Napirend?*

— Hétkor ébresztő, aztán rögtön éhgyomorra 30 perc erősítés, lazítás. Háromnegyed 8-kor reggeli, majd rövid szünet. Ezt követően, 9-től 12.30-ig főedzés hat szeren, ekkor csak elemeket gyakorolunk. 13 órától ebéd, majd pihenő. 15.30-tól a második kiegészítő foglalkozás, elsősorban kéziszer-gyakorlatokkal, emellett speciális egyéni képzés két-három szeren. 17 órától újra erősítés, *aztán a nap fényponja: foci fél órában.* A kisebb sérülésekkel bajlódók esetleg úsznak a foci helyett. Hétkor vacsora, 22.30-kor pedig takarodó.

— *Nem félted versenyzőidet, hogy megsérülnek focizás közben?*

— Á, dehogy! A tornászok sohasem focizás közben sérülnek meg.

— *Kik alkotják a vb-keretet?*

— *Takács Gyula, Fajkusz Csaba, Tóth Balázs, Csollány Szilveszter, Élő Róbert, Supola Zoltán, Mravecz Béla, Pánczél Miklós, Altorjai Sándor, Péter Zsolt, Boda László és Rácz Attila.*

— *Hogyan alakul a további programotok?*

— Február 2-áig tréningezünk Tatán, február 20-tól *Svájcban*, közelebbről *Magglingerben* táborozunk a világbajnoki kerettel, március 15-én, 16-án pedig következik az első, komoly megmérettetés a *Budapesti Tornacsarnokban*, a csapatbajnokság keretében.

(buzgó)

Sax is elkezdi

Alig fejeződött be a legújabb *Kaszparov—Karpov* férfi sakkvilágbajnoki páros mérkőzés, máris kezdődnek az újabb összecsapások, amelyek eredményei már az új vb-ciklusba számítanak bele. Jelenleg a legjobb tizenhatnál tart a létraverseny; a ma, öt helyszínen megkezdődő nyolc páros viadal győztesei alkotják majd a negyeddöntő mezőnyét.

A nyolcaddöntőben a magyar sakkozás is képviseltetni magát *Sax Gyula* személyében, aki immár második alkalommal vívta ki magának a világbajnok-jelölti szereplés lehetőségét. Egy cikklussal korábban nem kísérte szerencse az indulását, ugyanis akkor az angol *Shorttal* szemben alulmaradt.

Ezúttal a hollandiai Wijk an See-ben a svájci *Viktor Korcsnojjal* méri össze tudását. Ugyanott kerül sor a két szovjet, *Ivancsuk* és *Judaszin* csatájára is. A további párosítás: *Timman* (holland)—*Hübner* (német) — Szarajevó, *Gelfand* (szovjet)—*Nikolics* (jugoszláv) — Szarajevó, *Short—Speelman* (angolok) — London, *Dolmatov—Juszupov* (szovjetek) — Riga, *Drejev* (szovjet)—*Anand* (indiai) — Madras.

Sima meccs

Az idén harmadszor találkozott a tavalyi ezüstérmes *FTC* és a bajnoki címvédő *Generál-Lehel* jégkorongcsapata. A kisstadionbeli mérkőzés kevés izgalomra adott okot, mivel az alaposan meggyengült jászberényiek csak az első harmadban tanúsítottak némi ellenállást. Húsz perc után még 2—2 volt az eredmény, *a második játékrészben azonban a remek formában játszó Szabó I. három góljával már elhúztak a zöldek*, míg a berényiek két sorukkal képtelenek voltak tartani az iramot.

A ferencvárosiak győzelmükkel 4 pontos előnyt szereztek riválisukkal szemben.

FTC—Generál-Lehel 10—3 (2—2, 3—0, 5—1).

Vakugrással felfelé

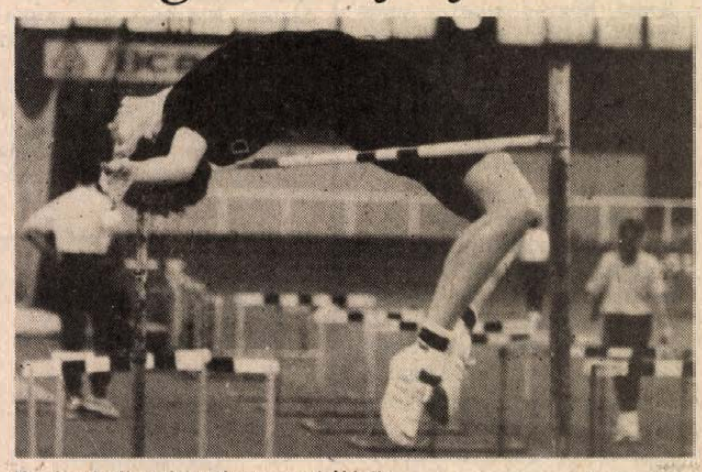

Kovács Judit száznyolcvanon skálázik A szerző felvétele

Lengyelországból hazafelé átszálltak Budapesten. Ha már itt voltak, betértek az Olimpiai Csarnokba, hogy ott is tartsanak egy edzést. A spliti atlétikai EB-n a női magasugrásban 5. helyezett debreceni *Kovács Judit* edzőjével, *Vona Attilával* egészen jókedvűnek mutatkozott.

— A dolog egyszerű: a Lodz melletti Spalában tölthettünk két hetet, igen jó körülmények között — így Vona Attila, akinek tanítványai több, mint félszáz országos bajnoki címet szereztek már. — Szerdától viszont ismét Debrecenben kell gyakorolnunk, ahol egész télen nem tudtunk technikai munkát végezni. Úgy szoktam mondani: *vakon kell ugrani.* Ez olyan, mintha a labdarúgók labda nélkül készülnének a tavaszi nyitányra. De minden hiába: a DMTE legeredményesebb sportolója *nem érdemli meg, hogy az otthoni csarnokban ugorhasson*, mert a gumiszőnyeg nyomot hagy a parketton.

Kovács Judit immár *öt éve szállítja a nemzetközi szintű eredményeket* klubjának. 1986-ban Neubrandenburgban az IBV-n tűnt fel, ahol a 168 centijével törpének számító 17 éves gimnazista 189-et ugrott, s ezzel második lett. Közben a távolugrással is kacérkodott, de visszatért első kedvencéhez, a magashoz, ahol azután jókora meglepetésre Splitben az előkelő 5. helyen végzett.

— Nagyon *hiányzanak a fedett pályás edzések*, amelyek helyett be kell érnem felugrásokkal, szökdelésekkel — így a valóban könnyűsúlyú atlétanő. — Néha ugyan átmegyünk Nyíregyházára, de ott is csak *este hét után kerülünk pályára* a hideg teremben. Így bizony igazán nincs könnyű dolgom, ha az egyéni csúcsommal (191 cm) megegyező fedett pályás világbajnoki kiküldetési szintet teljesíteni akarom. Erre egyébként öt-hat kísérletet tehetek előreláthatólag. A sort a február 9-i, bordeaux-i verseny nyitja, majd 14-én Bécsben Ausztria—Magyarország viadalra kerül sor, 23-án pedig a BS-ben a fedett pályás ob-n indulok.

(jocha)

● „Soha többé nem viselem a szovjet válogatott mezét!" — jelentette ki a svéd rádiónak adott nyilatkozatában Artur Irbe, a kiváló jégkorongkapus. A lett sportolót felháborította, hogy a napokban szovjet elitalakulatok szállták meg Riga városát, s a támadásnak több honfitársa áldozatul esett.

Népszava TOTÓ

5 VARIÁCIÓ ESÉLY

	7 kétesély 6 fix	9 kétesély 4 fix	5 kétesély 8 fix	(koll. szelv.) 4 háromesély 3 fix 6 kétesély	(koll. szelv.) 6 fix 5 kétesély 2 háromesély
1. Bari—Atalanta	1	1	1	1	1
2. Cesena—Sampdoria	x 2	x 2	x 2	1 x 2	1 x 2
3. Fiorentina—Roma	x	x	x	1 x	x
4. Genoa—Milan	x	1 x	x	1 x	x
5. Intern.—Cagliari	1	1	1	1	1
6. Juventus—Parma	1	1	1	1	1
7. Lazio—Torino	x	1 x	x	1 x	x
8. Napoli—Lecce	1 x	1 x	1 x	1 x 2	1 x
9. Pisa—Bologna	1 x	1 x	1	1 x	1 x
10. Barletta—Ancona	1 x	1 x	1 x	1 x	1 x
11. Messina—Verona	1 x	1 x	1 x	1 x 2	1 x
12. Modena—Ascoli	1 2	1 2	1 2	1 x 2	1 x 2
13. Udinese—Lucchese	1 x	1 x	x	1 x	1 x
+1 Cosenza—Foggia	x	x	x	x	x

A 4. játékhétről részletes útmutatást, táblázatokat és statisztikákat a Sportfogadás közöl.

GÓLTOTÓPÁLYÁZAT

SOKSZÖG

A Népszava és a Soksző Nagykereskedelmi Kft. (1145 Budapest XIV., Amerikai út 33.) közös Góltotópályázatának résztvevői az alábbi üres helyre a heti totószelvényen szereplő valamennyi futballmérkőzés összgólszámát kell, hogy felírják. A telitalálatot elért pályázók között a Szerencsejáték Rt. által felajánlott 100 totószelvényt sorsoljuk ki minden héten. A szelvényt levelezőlapra felragasztva – az 1964 Bp. Pf. 32. számú postafiók címére – legkésőbb péntek éjfélig kell feladni.

Név: _____

Lakcím: _____

A Népszava Góltotópályázatának 3. heti megfejtése — 31 gól. Telitalálatot huszonheten értek el, s közülük sorsolás útján a következők nyertek 10—10 darab totószelvényt: Zsombok Balázs, 1125 Budapest, Nógrádi u. 27.; Tóth Ernő, 2173 Kartal, Pf. 10.; Nagy István, 2194 Tura, 42-es őrház; Csonka Lajos, 1089 Budapest, Mező Imre út 69.; Pécsváradi János, 2532 Tokod 2., Schönherz 16.; Oláh István 2310 Szigetszentmiklós, Gyári út I. C. III. 20.; Müller Ferenc, 1114 Budapest, Kanizsai út 7.; Peczen Árpád, 1139 Budapest, Szegedi út 9/b. I. em. 3.; Varga Nándor, 5200 Törökszentmiklós, Petőfi út 39/a; Koleszár Jánosné, 2660 Balassagyarmat, Lenin lt. 7. ép. A nyerteseknek a totószelvényeket postán küldjük el.

NÉPSZAVA

Szeretettel köszöntjük névnapjukon Zelma és Rajmund nevű olvasóinkat.

A Nap kél 7 óra 22 perckor, nyugszik 16 óra 30 perckor.

Folytatódik a téli idő

Ma folytatódik a borongós, ködös idő, szórványosan hószállingózás, gyenge havazás valószínű. Az északkeleti országrészben kissé felszakadozik a felhőzet és megélénkül az északi szél. A legmagasabb nappali hőmérséklet —2 és +2 körül alakul. *(MTI)*

VALUTA- (BANKJEGY- ÉS CSEKK-) ÁRFOLYAMOK

Érvényben: 1991. jan. 22—28.

Pénznem	árfolyam 100 egységre forintban vételi	eladási
angol font	13 238,98	14 057,88
ausztrál dollár	5314,83	5643,59
belga frank	219,99	233,59
dán korona	1175,60	1248,32
finn márka	1879,21	1995,45
francia frank	1333,25	1415,71
görög drachma	42,52	45,14
holland forint	4018,95	4267,55
ír font	12 075,39	12 822,33
japán yen (1000)	513,35	545,11
kanadai dollár	5878,02	6241,60
kuvaiti dinár	árfolyamjegyzés szünetel	
német márka	4528,77	4808,91
norvég korona	1158,78	1230,46
olasz líra (1000)	60,24	63,96
osztrák schilling	643,11	682,89
portugál escudo	50,77	53,91
spanyol peseta	72,08	76,54
svájci frank	5403,08	5737,30
svéd korona	1212,06	1287,04
USA-dollár	6800,86	7221,54
ECU (Közös Piac)	9349,55	9927,87

Az albán lek, a bolgár leva, a KNDK-von, a kubai peso, a lengyel zloty, a mongol tugrik, a román lei, a szovjet rubel és a vietnami dong hivatalos árfolyamait a Magyar Nemzeti Bank 1991. január 1-jétől nem jegyzi. **(MTI)**

Lottónyeremények

A januári hatos lottó nyereményösszegei a nyereményilleték levonása után a következők: az egy darab 6 találatos szelvény 6 964 731 forintot, az 5+1 találatosok 773 859, az 5 találatosok 27 638, a négyesek 637, a hármasok 40 forintot érnek. Az adatok nem véglegesek.

Csökken az előjegyzők száma a Merkurnál

A Merkurnál még mindig csaknem 170 ezer előjegyzést tartanak számon, bár az év eleji nyitás óta jó néhány ezren lemondták igényüket. A Merkur úgy véli, hogy körülbelül egy hónap múlva tud képet alkotni a várható keresletről. *(MTI)*

Polgárnál megrepedt az olajvezeték

A vadászok vették észre – A szakaszt lezárták – A Tiszát nem érte el

MTI Fotó — Kozma István felvétele

Repedést állapítottak meg hétfőről keddre virradó éjszaka a Leninvárost Ebessel összekötő, kőolajterméket szállító vezetéken, Polgár térségében, a leninvárosi Áfor-üzem dolgozói.

A környéket járó vadászok olajnyomokat és erős olajszagot észleltek a körzetben. Bejelentésük nyomán a helyszínre érkező szakemberek meghatározták a szivárgás helyét, majd megkezdték a sérült csődarab kiszabadítását a földből. *A szakaszt lezárták,* a szállítás szünetel. A lezárt szakaszban található 150—200 köbméter gázolajat tartálykocsik segítségével szállítják el a helyszínről. A vállalat dolgozói ezt követően cserélik ki a *négy méter* hosszú sérült csődarabot.

A szennyeződés mértékét és kiterjedését szakértők bevonásával állapítják meg. A leninvárosi Áfor-üzem igazgatója szerint a szennyeződés *nem érhette el* a hibától mintegy két kilométerre folyó *Tiszát.*

Dobány László, az Áfor műszaki vezérigazgató-helyettese elmondotta: a hibát az eddigi megállapítás szerint az okozta, hogy a földben elhelyezett csővezetéket *egy munkagép megrongálta.* A térségben ugyanis vízvezeték-hálózatot építenek. Mivel a kőolajterméket igen magas — 64 atmoszférájú — nyomással szállítják, a műszaki hibát a bányahatóság is vizsgálja. (MTI)

Gázrobbanás Debrecenben és Zsámbékon

Nagy erejű gázrobbanás rázta meg kedden reggel néhány perccel nyolc óra után Debrecenben a Thomas Mann utca környéki épületeket. A robbanás egy négyemeletes épület földszinti lakásában történt, ahonnan a mentők súlyos, életveszélyes állapotban szállították a Debreceni Orvostudományi Egyetem bőrgyógyászati klinikájára az 53 éves *Szobonya Jenőnét.*

Herege Péter tűzoltó őrnagy, a kivonult tűzoltócsoport vezetője elmondta: feltételezhető, hogy Szobonya Jenőné *öngyilkosságot* kísérelt meg. Ezt a feltételezést erősítették meg a Tiszántúli Gázszolgáltató Vállalat helyszínre érkezett szakemberei is. Az anyagi kár tetemes: több mint 60 lakásban, s a környező épületek lépcsőházaiban kitörtek az ablakok.

A Pest megyei Zsámbékon, egy *családi házban, gázbekötés* közben szintén robbanás történt és a lakás részben kiégett. A mentők *két súlyos sérültet* szállítottak kórházba. Az anyagi kár mintegy 800 ezer forint. (MTI)

Nyíregyházán a bűnözők ellen

(Megyei tudósítónktól)

Mit tehet és mit tesz az önkormányzat a közrend és a közbiztonság megszilárdítása érdekében? Erről kérdeztem Nyíregyháza alpolgármesterét, *dr. Endreffy Ildikót.*

— Az már szinte közhely, hogy városunkban kevés a rendőr. S mivel a közeljövőben *nem is igen tudják növelni létszámukat,* a közelmúltban ezért hoztuk létre a *városi polgárőrséget,* és egy német cégtől 15 darab rádió adó-vevő készüléket vásároltunk. Ezekkel a berendezésekkel szeretnénk olyan információs láncot kialakítani, amellyel *kiküszöbölhetők* a létszámgondok. Az illetékes hatóságoktól sajnos még mindig nem kaptuk meg a *frekvenciaengedélyt.* **(Csokonay)**

Kiállítás január 30-ig

Népes közönség előtt, *dr. Kerékgyártó István* művészettörténész nyitotta meg *Dániel Mária* festőművész kiállítását a Marcibányi Téri Művelődési Központban. A kiállítás 26 olajfestménye január 30-ig látható, naponta 9—18 óra között. A képek a helyszínen megvásárolhatók.

Drágul a totó és a lottó

Kis befektetés – nagy haszon

Nem lesz magyar mérkőzés a szelvényen?

Ha az életszínvonal romlik — a szerencsejátékok virulnak. A kaparós sorsjegyek, a bingó játék és az „itt a piros, hol a piros" diadalmenete bizonyítja: a tömegek jószerével már csak az Istenben vagy a vakszerencsében bízhatnak.

Az OTP január 1-jei feldarabolódásával létrejött négy utód-részvénytársaság egyike a Szerencsejáték Rt., melynek elnöke, *Tisza László* az elődszervezet éléről költözött a Nádor utca másik oldalára.

— Az újonnan létrehozott részvénytársaságban egyetlen tulajdonos van, a magyar állam, amelynek képviselője a Pénzügyminisztérium. A készülő szerencsejáték-törvény a totót és a lottót is mint *állami monopóliumot* kívánja fenntartani. Viszont az *egyéb szerencsejátékoknál* — ezzel a céllal hozták létre részvénytársaságunkat is — a *piaci viszonyokat* tartja üdvösnek.

— *A fogadókban gyakran ébrednek fel kételyek a különböző szerencsejátékok tisztaságát illetően. Sok reklamációt kapnak?*

— Elenyésző számban. A feledékeny fogadók gyakran állítják, hogy játékba küldték szelvényüket, s nem hiszik el, hogy nem érkezett meg a kiértékelőhelyre. Pedig a bedobott szelvény nem vész el. *Semmiféle érdekünk nem fűződik ahhoz, hogy a fogadók nyereményeinek összegét magunknak megtartsuk.* Sőt, az a célunk, hogy minél nagyobbak legyenek a nyeremények: amennyiben a hagyományos lottóban nincs ötös találat, hetente egy-egy millióval addig bővül a nyereményalap, amíg valakinek nem lesz ötöse. Ilyenkor hétről hétre *emelkedik a szelvényszám,* s ezzel a szétosztható nyeremények összege. Tavaly ennek köszönhetően volt a 21. játékhéten 22 millió beküldött szelvény, s az ősszel 26,9 milliós *rekordnyeremény.*

— *Az utóbbi hetekben az MLSZ az OTSH-val karöltve sérelmezte, hogy a totón ugyan rendre szerepelnek a magyar bajnoki találkozók, ugyanakkor önök a nyereségükből egyetlen fillért sem áramoltatnak vissza a szorult helyzetben levő sportmozgalom számára. Ezért meg akarják tiltani, hogy a hazai mérkőzések szerepeljenek a szelvényeken.*

— Szerintem senki nem akadályozhatja meg, hogy egy lejátszott meccsre fogadásokat kössünk. Egyébként tervezzük, hogy nyereségünkből alapítványokat hozunk létre. Független kuratóriumok dönthetik el, hogy az egészségügyben, a művészetekben, s nem utolsósorban a sportban mit támogassunk. (Megkérdeztük erről *Berczi Sándort,* az MLSZ főtitkárát. Megtudtuk, hogy az olasz, a német és a francia szövetség ezentúl nem járul hozzá, hogy a magyar totón mérkőzéseik szerepeljenek. Az érintettek — az OTSH és a Pénzügyminisztérium — vitájának végeredményét azonban még megvárják).

— *Hírek szerint áremelésen is törik a fejüket...*

— Rákényszerülünk. A nyomda-, terjesztési és egyéb költségek emelkedését *át kell hárítanunk a fogadókra.* Ennek mértékét *még* nem tudom. A *nyeremények* viszont ezzel arányosan nőni fognak.

A szerencsejátékokról úgy tartják: kis befektetés, nagy haszon. Az új szerencsejáték-törvényt követően a befektetők sokféle játékkal fognak próbálkozni. Akinek szerencséje lesz, tán még a Szerencsejáték Rt.-t is versenyre késztetheti.

(bonta)

Meghalt a felsőcsatári bányabaleset sérültje

Mint hírül adtuk, január 7-én súlyos üzemi baleset történt a Vas megyei Felsőcsatár talkumbányájában. A baleset következtében — munka közben szétrobbant egy őrlőmalom — súlyos, életveszélyes sérüléseket szenvedett a 44 éves *Empergel Mihály,* a bánya dolgozója.

A szombathelyi Markusovszky Kórház intenzív osztályának keddi tájékoztatása szerint Empergel Mihály hétfőn este belehalt súlyos koponyasérüléseibe. *(MTI)*

Popzenészeink Nagyváradon

Jön a Pet Shop Boys

A nagyváradi független televízió egy éve kezdte meg adásait. A heti háromórás műsoridőből egy órát — csütörtökönként késő este — *magyar nyelven* sugároznak. Az évforduló alkalmából felkérték a *Multimédiát* egy gálaest szervezésére, amelyet január 19-én tartottak a nagyváradi sportcsarnokban. A nagy sikerű koncerten *Soltész Rezső, Balázs Ferenc* és az erdélyi származású *Keresztes Ildikó* — tiszteletdíjukról lemondva — léptek fel. Az estet követő fogadáson megjelent *Tőkés László, Tempfli József* katolikus püspök és *Nagy Béla,* az RMDSZ elnökségi tagja — hallottuk a Multimédiánál.

★

A *Deep Purple* együttes január 30-i hangversenyén a Budapest Sportcsarnokban *Szekeres Tamás* és az *Omen* lesz az előzenekar. Ugyanitt április 1—2-án, *Richard Clayderman,* május 4-én *Fats Domino,* május 12-én pedig a *Pet Shop Boys* vendégszerepel. **(selm—)**

NÉPSZAVA

A MAGYAR SZAKSZERVEZETEK LAPJA

Főszerkesztő: DEÁK ANDRÁS

Főszerkesztő-helyettesek: SZALAY ANTAL, TAMÁS MENYHÉRT

Szerkesztőség: Bp. VII., Rákóczi út 54. Telefon: 122-4810 Telefax: 1-222-415 Postacím: 1964 Budapest

Kiadja a Népszava Kiadó Vállalat 1964 Bp. VII., Rákóczi út 54. Telefon: 122-4810

Levélcím: 1964 Bp. Pf. 32.

Felelős kiadó: KÁROLYI GYÖRGYNÉ, a Népszava Kiadó Vállalat megbízott vezérigazgatója

Terjeszti a Magyar Posta Előfizethető bármely postahivatalnál, kézbesítőnél

Előfizetési díj egy hónapra: 190,– Ft.

Athenaeum Nyomda

Felelős vezető: LOSONCZY GYÖRGY vezérigazgató

Nyomtatás: Szikra Lapnyomda

Felelős vezető: DR. CSÖNDES ZOLTÁN vezérigazgató

Index: 25 005
ISSN 0133–1701
Budapest
ISSN 0237–3785
Vidék
1 2 4 16

Mai számunkat szerkesztette: TAMÁS MENYHÉRT
Segédszerkesztő: SZEGŐ TAMÁS
Olvasószerkesztő: SZIGETI PIROSKA
Tervezőszerkesztő: SELMECZY ATTILA

Gépkocsikhoz, ipari és mezőgazdasági gépekhez szükséges

– VEZÉRMŰSZÍJAK,
– HAJTÁSZÍJAK,
– ÉKSZÍJAK, ÉKSZÍJTÁRCSÁK

kaphatók a VASEDÉNY szaküzletében.

Cím: Budapest VIII., Baross u. 41.
Tel.: 133-7305
Az üzletben karbantartó anyagok is beszerezhetők.

BENNÜNK HOLNAP IS BIZTOS LEHET!

ÁB ÁLLAMI BIZTOSÍTÓ RT.

Ha bukik Gorbacsov

A tbiliszi sortűz még elkerülhette, a vilniusi már őt sebezte meg. De a reformer számára halálos is lehet ez a seb, ha kiderül: a parancsot ő adta.

(3. oldal)

Kis magyar rendszerváltás

(7. oldal)

Lapáton a parádsasvári szb

Üzenetet kaptunk, hogy siessünk, mert eladta a fél gyárat és kirúgta a teljes szakszervezeti bizottságot az igazgató.

(7. oldal)

Munkaerőpiac — állásbörze

(9. oldal)

CSÜTÖRTÖK, 1991. JANUÁR 24. ■ 119. ÉVFOLYAM, 20. SZÁM ■ ÁRA 7,60 FORINT

MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT KÖNYVTÁRA

NÉPSZAVA

A MAGYAR SZAKSZERVEZETEK LAPJA — ALAPÍTVA 1873-BAN

Tüzérségi összecsapás a szaúdi határon

Megsemmisült az iraki olajfinomítók fele – Az űrhajósok látják az égő olajkutakat

Tel-avivi utcakép a harmadik iraki rakétatámadás után

TELEFOTÓ — MTI Külföldi Képszerkesztőség

Miközben szerdán a szövetséges erők folytatták a stratégiai jelentőségű iraki célpontok kétfrontos bombázását, a szaúdi határon lezajlott az Öböl-háború első tüzérségi összecsapása. Brit közlés szerint az elmúlt napok folyamatos bombázásainak eredményeként megsemmisítették Irak olajfinomító-kapacitásának felét. Ugyanakkor Bagdadból olyan hírek érkeztek, amelyek szerint Szaddám Huszein-ellenes akciót hiúsítottak meg az iraki főváros televíziójának épületében, valamint hogy a diktátor beváltotta ígéretét – a fogságban lévő amerikai pilótákat iraki katonai bázisokra szállították, hogy ezzel az élő pajzzsal a bombázások leállítására kényszerítsék a szövetségesek légierejét.

N EXKLUZÍV

A Mir űrállomáson dolgozó két szovjet űrhajós, *Afanaszjev* és *Manarov* valóban készített fénykép- és videofelvételeket *az Öböl térségéről*, s ezt a televízió híradó műsora be is mutatta — kaptuk a tájékoztatást a szovjet földi űrirányítási központból. A felvételeket egyébként a szovjet televízió rendelte meg, amelyre *korábban nem volt példa*, de a jelenlegi helyzet miatt az irá-

(Folytatás a 2. oldalon)

Lisszabonban bejelentették

Béke lesz Angolában

A luandai kormány kisebb módosításokkal elfogadta a tizenöt éve tartó angolai polgárháború befejezésére a közelmúltban kidolgozott amerikai—szovjet—portugál béketervet — közölte szerdán a lisszaboni angolai nagykövetség.

A tervezet közvetlen tárgyalásokat irányoz elő a luandai rendszer és az Unita kormányellenes szervezet között. A tárgyalásokat vagy januárban, vagy a jövő hónapban Portugáliában kezdik meg. Az eddig portugál közvetítéssel zajlott megbeszéléseken közeledett ugyan a felek álláspontja, de áttörés nem történt.

A javaslat mindenekelőtt a tűzszünetről, az Unita törvényes pártként való elismeréséről és a kormányellenes lázadóknak az angolai hadseregbe történő integrálásáról rendelkezik.

Vérszem

„... minden ország támasza, talpköve a tiszta erkölcs, mely ha megvész: Róma ledül, s rabigába görbed."

Óhatatlanul Berzsenyit idézik a hírek: egyetlen napon a sokáig szentnek és sérthetetlennek hitt törvényesség és rendészet munkatársai buktak le csúfos üzelmeiken. Nyomozóügyész hamis személyi igazolvánnyal és hamisított betétkönyvvel potom 615 ezer forintot akart magáévá tenni egy OTP-fiókban ... Hamis forgalmi engedélyeket állítottak ki a budapesti igazgatásrendészeten, az ügylethez a raktárból szerezve rendszámokat.

Lehetne mosolyogni a komikum határát súroló eseteken. Vagy moralizálva Berzsenyit idézni az ország erkölcséről. Ám nálunk a bajok az állam erkölcse körül mutatkoznak. A nagy húzásokban, amelyek árnyékában huncut csínynek tűnnek a piti bűncselekmények. A kamatadónak becézett sarcban, a két lábbal felrúgott magánjogi szerződések révén családok tíz- és tízezreinek nyomorba döntésében. Adóval, 25 négyzetméterre korlátozva az életteret. Azokat fosztogatva, akik súlyos százezrekért építettek, vettek maguknak emberhez méltó lakást.

Szegénységosztó törvényszegések, rendelkezések fent. Útonálló csirkefogók lent. Immár ügyészek, rendőrök között is.

Csoda-e, ha mások is vérszemet kapnak?

Törölték a lengyel adósság egy részét

Mi egyelőre fizetünk

Magyar szakíró a magyar helyzetről

A hét vezető tőkés ország törli Egyiptom és Lengyelország külföldi *kormányokkal* szembeni adósságainak egyharmadát — közölte *Pierre Bérégovoy*, a G—7 pénzügyminisztereinek New York-i tanácskozásáról hazatérőben. A francia miniszter annyit mondott: Lengyelország esetében a törlés 33 százaléknál többet, de a *Walesa* által kért 80 százaléknál kevesebbet jelent, s Egyiptomra is a lengyelekéhez hasonló nagyságrendek vonatkoznak. Mint mondta, a két ország különleges helyzetben van: *„Lengyelország elsőként nyitott utat a piacgazdasághoz, Egyiptom pedig elköteleződött magát az Öböl-konfliktusban."* (AP)

Magyarország számíthat-e hasonló engedményre — kérdeztük *Bozzai Rita* szak-

(Folytatás a 3. oldalon)

Vilnius

Újabb katonai akció

A szovjet hadsereg egységei szerda kora délután *elfoglalták a vilniusi központi papírraktár épületét* — közölte az *MTI* moszkvai irodájával telexen a Litván Köztársaság külügyminisztériuma.

A tájékoztatás az akciót úgy értékeli, mint *újabb támadást* a köztársaság független, demokratikus sajtója ellen. A szovjet hadsereg egységei csaknem két héttel ezelőtt — a Litván KP kérésére — elfoglalták a főváros központi kiadói és nyomdaépületét, továbbá a vilniusi rádiós és televíziós adótornyot.

Ez utóbbi épület megszállása nyomán robbant ki a 14 halálos áldozatot követelő összetűzés a katonák és a vilniusi lakosok között január 13-án.

★

Pénteken gyásznapot tartanak Lettországban, ezen a napon temetik a vasárnapi véres incidens halottait.

Litvániában szerdán megegyezés született arról, hogy a január 13-i tragikus vilniusi események körülményeit közösen igyekeznek tisztázni a szövetségi és a litván köztársasági ügyészség vizsgálói. Ezáltal — mint az *Izvesztyija* tudósítója írta — lehetővé válik a körülmények tisztázása. Litvánia vezetői korábban elzárkóztak az együttes vizsgálat lefolytatása elől.

A köztársaságban folyik a február 9-re kitűzött népszavazás előkészítése: a lakosságnak ekkor kell véleményt mondania, akarják-e, hogy Litvánia független, demokratikus köztársasággá váljék.

(Folytatás a 3. oldalon)

A Népszava perli az OTP-t

Nemcsak az elemi csapás, a kamat is sújt

Panasz az Alkotmánybírósághoz

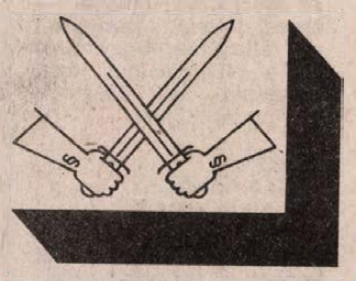

Az a tapasztalatunk, hogy jogászok körében is nagy érdeklődést váltott ki bejelentésünk, miszerint kamatemelés-ügyben: „A Népszava perli az OTP-t." De hogy egészen pontosak legyünk, dr. Bárándy György ügyvéd, lapunk megbízásából vállalta el a háromgyermekes Tokai Attila felperes jogi képviseletét.

Tegnap a *Legfelsőbb Bíróság* folyosóján bírák, ügyészek és ügyvédek fogták gyűrűbe dr. Bárándy ügyvéd urat, és ezúttal a téma természetesen a kamatemelés volt.

A *Békés* városból érkezett *dr. Csüri Gábor* ügyvéd igen érdekes példát említett a saját gyakorlatából:

— Megkeresett olyan ügyfél, akinek a 2800 forintos havi törlesztőrészlete egy *„tollvonással"* 8 ezer 800 forintra emelkedett.

— *Miből adódik ez a nagy összeg?*

— Békés városában a közelmúltban *belvíz, árvíz* és *földrengés* is sújtotta a lakosságot. Az elemi csapásról valóban senki nem tehetett. *Kényszerhelyzetbe* kerültek, hiszen lakni azért mégiscsak kell valahol. Kölcsönöket vettek fel, így kaptak segítséget ahhoz, hogy ismét tető alá hozzák megrongálódott otthonaikat.

(Folytatás az 5. oldalon)

Vélemények a zárt ülésről

Puccsba ment a parlament

Ágh Attila: Szerintem fantomkép

Kukorelli István: Disznóságnak tartom

A honatyák választóik háta mögött döntöttek olyan kérdésről, amely éppenséggel igen érzékenyen érinti épp a választópolgárokat, az ország egész lakosságát. Mert – mint azóta kiszivárgott – „hadügyről" volt szó az országgyűlés december 18-i zárt ülésén. Jogunk van-e tudni, miről tárgyaltak a zárt ajtók mögött választott képviselőink? Helyes-e a nyilvánosság teljes kizárása?

— Nem ér váratlanul a kérdés, ugyanis határozott véleményem van a dologról — mondja *Ágh Attila* politológus. — A zárt ülés előkészítése és megszavaztatása is *puccsszerűen* zajlott. A testület nem választotta szét a két problémát, hogy egyrészt nyílt ülésszakon meg kell vitatni a zárt ülés elrendelését, ugyanakkor azt is, *milyen módon számolnak majd el* az ott történtekről. Vagyis a „titkok" kiszűrése után melyek *azok a részletek*, amelyekkel ki kell állni a nyilvánosság elé. Az államtitokra való hivatkozást *formai mozzanatnak* tekintem. A puccsszerűségből adódóan a *tartalmi részletek* előkészítésére sem volt mód, a frakciók se tudtak megállapodni a döntést illetően. Egyébiránt *maguk a képviselők sem tudták, mi az államtitok;* szerintem *fantomkép van róla.*

— Nem ez az első előkészítetlen döntés...

— Igen. A különféle törvények, ügyek előkészítése általában *rossz* a parlamentben. Az ellenzék legfőbb gondja például mindig az, hogy *az előterjesztések* nincsenek „megcsinálva", alkalmatlanok a vitára. Véleményem szerint a legnagyobb baj az, hogy májusban a parlament *nem a házszabály megalkotásával kezdte* a munkáját. Most ez üt vissza. *Kaotikus* viszonyok vannak, egy zárt ülés elrendelésének körülményei sem tisztázottak.

Dr. Kukorelli István alkotmányjogász kérdéseinkre a következőket mondta: a titkos parlamenti ülés egyrészt jogi, másrészt *politikai* ügy. Arra nézve nincs alkotmányos fogódzónk, hogy a magyar parlament *mikor, milyen esetekben* rendelhet el zárt ülést. Gyakorlatilag tehát *bármikor* megteheti, hogy kizárja a nyilvánosságot. Ami viszont tény, mondotta a jogász, *hogy a nemzetközi gyakorlatban a hadiállapot bejelentése teljes nyilvánosságot kap.* Bizonyság erre az is, hogy az Öböl-háború kitörése előtt

(Folytatás a 4. oldalon)

TÜZÉRSÉGI ÖSSZECSAPÁS A SZAÚDI HATÁRON

(Folytatás az 1. oldalról)

nyítás vezetői nem zárkóztak el a kérés teljesítése elől sem.

Pontosabb információkat *Valerij Kubaszov* űrhajóstól kértünk.

Mit látnak, mit láthatnak a háborúból a kozmonauták?

— A Mir állomáson olyan technikai felszerelések vannak, amelyekkel *teljesen tisztán kivehetők, amint az olajkútak égnek Kuvaitban.* Magam olyan űrben készített és a földi központba lejuttatott fotókat láttam, amelyeken *négy kút lángol,* s a fekete füst hatalmas, több tucat négyzetkilométeres területeket takar be.

Az űrhajósok nem hajtanak végre a környezetvédelemmel kapcsolatos megfigyelési programot?

— Szerdán erre egyszerűen fizikailag nincs idejük, talán éppen beszélgetésünk időpontjában a *nyílt világűrben* végeznek az állomáson régóta húzódó szerelési munkákat. Amúgy természetesen folytatnak ilyen programot, de egyelőre az Öböl-háborútól függetlenül. Néhány napon belül várhatók az első elemzések, amelyek szerintem *elég riasztóak lehetnek.* Az olajkúttüzek ugyanis rendkívüli mód károsítják a környezetet, és nem kizárt, hogy hosszú távon *klimatikus, káros átalakulásokhoz* is vezethetnek.

Az űrből készített felvételeken jól pontosíthatók a részletek, és bizonyos előrejelzés is adható. A műholdfelvételekkel szemben az a legnagyobb előny, hogy az ember odafönt maga határozhatja meg a kutatás tárgyát.

Esetleg a háború menetét is figyelemmel kísérhetik?

— Ön is tudja, hogy ilyen kérdésekre nem válaszolhatak. De a Mir állomás nemcsak a nevében őrzi a béke szót. Nem azért kering a Föld körül, hogy katonai feladatokat hajtson végre. Ne feledje, mi éppenhogy *a csillagok háborúja ellen* vagyunk. Sokkal aggasztóbb most *a földi* véres tusakodás.

Sz. Cs.

Az Apolló–17 amerikai űrhajó űrhajósai készítették ezt a felvételt a Földről 1972 decemberében. A képen fent a Földközi-tenger, Afrika és az északkeleti sarkán látható Arab-félsziget körvonalai jól kivehetők. A nyíllal megjelölt helyen látnak ma füsttengert a Mir űrhajósai TELEFOTÓ — MTI Külföldi Képszerkesztőség

150 méterre csapott be a rakéta

Sértetlenek a magyarok

Tel-avivi telefon

Kedd este újabb iraki rakétatámadás érte Izraelt, és az egyik rakéta mintegy *százötvén méterre* csapódott be *Komoróczki Istvánnak,* a magyar nagykövetség tanácsosának tel-avivi lakásától. Munkatársunk a nagykövetségen lévő hivatalában érte el a diplomatát.

— *Tanácsos úr, elmondaná nekünk, mi történt?*

— Sorházban lakom, ahol az én lakásomon kívül még *Pados László* kereskedelmi tanácsos lakása is van. Éppen nála voltam vendégségben *Nemes Ferenc* konzul társaságában, amikor hétfőn este 20 óra 42 perckor meghallottuk a légvédelmi szirénákat. Gyorsan felvettük a gázálarcainkat és lerohantunk a ház vasbeton bunkerébe, amilyen itt majdnem minden lakáshoz tartozik. 3—4 perc múlva hallottuk is a rakéta süvítését, majd közelről a robbanás hangját. Mint kiderült 150 méterre csapódott be a rakéta.

— *Milyen károk keletkeztek?*

— A becsapódás helyén jelentősek az anyagi károk, valamint nagyon sokan — *mintegy kilencvenen — súlyosan meg is sérültek.* Három idősebb ember az átélt izgalmak hatására *szívroham miatt meghalt.* Jellemző a polgári védelem szervezettségére, hogy *a robbanás után már 4 perccel megindult a mentés.*

Az én lakásomnak az ablakai betörtek a légnyomástól, de ezenkívül semmi nem sérült meg. Az ablakokat azóta kicserélték, *az izraeli állam ugyanis magára vállalta az összes háborús kárt.*

— *Ez a támadás magával vonhatja Izrael belépését a háborúba?*

— Erről nincs hír, de az eset kapcsán *Netanyahu* külügyminiszter-helyettes kijelentette, hogy *Izrael nem hagyja magát provokálni.* Az élet egyébként megy tovább, az emberek dolgoznak, működik a tömegközlekedés.

— *Az áldozatok között vannak magyarok is?*

— Nem, az itteni magyar kolónia tagjai sértetlenek, *mindenki egészséges.*

— *Köszönjük a tájékoztatót.*

T. T.

Huszein-ellenes akció Bagdadban

A *The Guardian* című, londoni lap értesülése szerint Irakban *kivégeztek hét személyt, mert a bagdadi televízióban Szaddám Huszein elnök elmozdítására felszólító nyilatkozatot próbáltak közzétenni.*

A The Guardian tegnapi számában közölt cikkben egy iraki ellenzéki személy számolt be a történtekről. Elmondta, hogy a kivégzettek a nyilvánosságnak szánt felhívásban felelőssé tették Szaddám Huszeint Irak újabb háborújának kirobbanásáért, és az elnök elleni általános felkelésre szólították volna fel a lakosságot.

Az összeesküvők állítólag bejutottak a televízió épületébe, de a felhívásuk sugárzása *áramkimaradás miatt meghiúsult,* majd a biztonsági erők elfogták a csoport tagjait.

A brit *BBC* lehallgatószolgálata tegnap a teheráni rádióból úgy értesült, hogy az iraki hadsereg szerdán reggel szárazföldi támadást indított, és határállomásokat, területeket foglalt el Szaúd-Arábiában, a kuvaiti határ közelében.

A jelentés szerint az iraki katonák foglyokat is ejtettek.

A lehallgatószolgálat hangsúlyozta, hogy *ezt a hírt semmilyen más forrás nem erősítette meg.*

A nap folyamán az amerikai védelmi minisztérium szóvivője útján jelezte: értesüléseik szerint *valóban volt tüzérségi összecsapás* a szövetséges és az iraki tüzérség között, azonban semmi jel nem mutat arra, hogy átfogóbb támadásról lenne szó. A szóvivő cáfolta, hogy iraki erők átlépték volna a szaúdi határt.

A tájékoztatás szerint a tüzérségi csetepatéban *két amerikai katona megsebesült, hat iraki katona pedig fogságba esett.* Arra a kérdésre, estek-e iraki fogságba a szövetségesek részéről, a szóvivő kijelentette: ilyen értesülés nem áll rendelkezésére.

A *Dhahranban* levő nyugati katonai erők részéről ugyancsak tagadták, hogy Irak szárazföldi offenzívát indított volna.

Az izraeli rádió közlése szerint a *Tel-Aviv* ellen végrehajtott kedd esti rakétatámadásnak *három halálos áldozata és hetvenhárom sebesültje van:* az elhunytak azonban nem közvetlenül a töltet felrobbanása miatt, hanem szívrohamban vesztették életüket.

A támadás után egyébként nyilatkozott a *CNN* amerikai televíziós hálózatnak *Benjamin Netanyahu* izraeli külügyminiszter-helyettes, s jelezte, hogy országa *nem készül azonnali visszavágásra.* — Nem a szívünkkel, hanem a fejünkkel kell cselekedni — mondotta, bár hozzátette: Izrael semlegesíteni fogja az iraki rakétákat.

Veszteséglista

A *„Sivatagi Vihar"* a tervek szerint zajlik, az időjárás szerdára megjavult, s megkönnyítette a szövetségesek számára az Irakban és Kuvaitban levő célok támadását — közölték tegnap Rijádban amerikai katonai forrásból.

A hadijelentés szerint az utóbbi 24 órában a szövetséges légierő harci feladat végrehajtása közben *egyetlen gépet sem vesztett,* viszont kedden gyakorlórepülés közben lezuhant *egy amerikai helikopter és egy Harrier típusú harci gép.*

A szövetségesek *eddig 17 iraki gépet lőttek le, saját veszteségük 14 gép* — közölték szerdán a főparancsnokság rijádi sajtótájékoztatóján. A szövetségesek több gépe *nem harcban, hanem műszaki okból zuhant le.*

Az amerikai szóvivő cáfolta az iraki híreket, hogy a légierők vallási célpontokat támadtak volna.

A szövetséges légitámadások eddig *már megsemmisítették az iraki olajfinomítókapacitás 50 százalékát* — közölték tegnap a brit védelmi minisztérium déli tájékoztatóján.

Az amerikai csapatok a törökországi *Incirlik* katonai bázison kívül egy dél-törökországi repülőteret is használatba vettek.

Bagdadban ugyan *nincs áram,* az élet azonban lényegében normálisan folyik: van élelmiszer, és újra megindult a vízszolgáltatás — jelentette a helyszínről az amerikai *CNN*-televízió tudósítója.

Peter Arnett az egyetlen nyugati tudósító az iraki fővárosban. Mivel a hatóságok ellenőrzik a működését, közvetett módon tudta csak jelezni tudósításában: *2—3 óránként érik légitámadások Bagdadot.*

Folytatódtak a dél-iraki *Bászra* kikötőváros elleni szövetséges bombázások. Szerda reggel két, délután pedig egy támadást intéztek a stratégiai fontosságú város ellen.

A szövetséges repülők támadták a Bászrától nyolcvan kilométerrel délkeletre fekvő *El-Fáó* olajkikötőt is.

Irak szerdán hivatalos közleményben bejelentette, hogy *sok elfogott amerikai pilótát élő pajzsként stratégiai célpontnak számító létesítményekhez szállítottak.*

A közleményből nem derül ki a foglyok pontos száma, és az sem, hogy hová vitték őket. A kommüniké állítása szerint az iraki légvédelem nyolc szövetséges gépet lőtt le az utóbbi két napban.

Az iraki hírügynökség által ismertetett sajátos összekapcsolás értelmében Bagdad *kész alkalmazni a hadifoglyokról szóló genfi konvenció előírásait a fogságba esett szövetséges katonákra, feltéve, hogy ugyanezek az előírások vonatkoznak saját fogságba esett katonáira, a megszállt területeken élő palesztinokra,* valamint a Palesztináért küzdött, s emiatt bebörtönzött emberekre.

★

Magyarország továbbra is működteti tel-avivi nagykövetségét — így döntött tegnap délelőtt a Külügyminisztériumban az a tárcaközi bizottság, amely az Öböl-háború eseményeit kíséri szoros figyelemmel, s értékelte a kedd esti iraki rakétatámadás után Izraelben kialakult helyzetet.

A bizottság ugyanakkor vizsgálja, hogy miként lehetne a magyarok biztonságát a körülményekhez képest garantálni. Felvetődött az a gondolat is, hogy esetleg néhány alkalmazottal csökkenteni lehetne a magyar külképviselet létszámát, de erről még nincs döntés.

(MTI)

Egy F–15-ös a törökországi Adana város minaretje fölött TELEFOTÓ — MTI Külföldi Képszerkesztőség

Göncz Árpád az Egyesült Államokban

Göncz Árpád köztársasági elnök kedden *magánlátogatásra* az Egyesült Államokba érkezett.

Az elnök, írói minőségében, Georgia állam egyetemének vendége: jelenlétében mutatták be kedd este *Magyar Médeia* című drámáját, majd a következő napokban Göncz Árpád *Persephoné* című drámáját közvetíti közönség előtt az országos közművelődési rádióhálózat helyi állomása. Mindkét művet Göncz Árpád alkotásainak amerikai fordítói, *Katharina Wilson,* a Georgia egyetem tanára és férje, *Christhopher Wilson* fordították. A szerző válogatott műveinek kötete egyébként tavaly jelent meg az Egyesült Államokban.

Göncz Árpád egyébként a jövő héten Washingtonban részt vesz az amerikai törvényhozás évenként rendezett „imareggelijén" — vezető amerikai és külföldi személyiségek nemhivatalos találkozóján —, amelyen jelen lesz George Bush elnök is.

Antall József megbeszélései Franz Vranitzkyval

A magyar és az osztrák kormány hasonlóan ítéli meg a világpolitika jelenlegi legfőbb problémáit, az Öbölválságban és a Baltikumban kialakult helyzetet. Ezt *Antall József* közölte szerdán Bécsben a magyar sajtó tudósítóival, miután eszmecserét tartott Franz Vranitzky kancellárral. Egynapos bécsi látogatása során a miniszterelnök az osztrák kormányfővel lezajlott találkozóján kívül részt vett az Európai Demokratikus Unió (EDU) alelnökeinek megbeszélésén is, amelyen ugyancsak főként az Öbölháborúról és a Baltikumról volt szó.

Antall József a sajtóértekezleten az újságírók kérdéseire válaszolva egyebek között bejelentette: Magyarország, Csehszlovákiával és Lengyelországgal együtt igyekszik olyan javaslatot kidolgozni a baltikumi problémára, amely egyaránt elfogadható lehet a balti államoknak és a szovjet központi vezetésnek.

(MTI)

Fejetlenség és indulatok a szovjet pénzreform első napján

Fejetlenség, információhiány, s ezek nyomán indulatok jellemzik a részleges pénzreform életbe lépésének első napját. Mint annyi más stabilizációs szándékú lépés esetében, ezúttal is az előkészítés hiánya miatt nem sikerült megfelelő módon megkezdeni a kedden bejelentett intézkedések végrehajtását.

Mihail Gorbacsov kedden elnöki rendeletet adott ki az 1961-ben tervezett ötven- és százrubeles bankjegyek kivonásáról, a kint lévő pénzek átváltásáról, s új nagy címletű bankjegyek forgalomba hozataláról. Az elnöki rendeletet a kormány részletesebb, végrehajtási utasításnak is tekinthető rendelete egészítette ki.

Mind a közgazdasági és pénzügyi szakemberek, mind a lakosság részéről *szélsőségesen ellentétes volt a rendelet fogadtatása.* Az már szerda reggelre látni való volt, hogy bölcs dolog volt elrendelni az Állambiztonsági Bizottság bevonását is a végrehajtás lebonyolításába. A pénzjegyek átváltására kijelölt bankok, takarékpénztárak előtt *éjfél óta kígyóztak a sorok, s bizony több helyütt törtek ki kisebb verekedések.* A *TASZSZ* hírügynökség körképe azt mutatta, hogy a takarékpénztárakat senki sem készítette föl a szerdai ostromra. Nem áll rendelkezésre elegendő kis címletű pénz, az új bankók még nem érkeztek meg, s azt sem tudni, mikorra számíthatnak érkezésükre. Emiatt a pénzintézeti alkalmazottak szerint legalább egy napot késik a végrehajtás kezdete.

(MTI)

Nakajama Moszkvában tárgyalt

Áprilisban esedékes tokiói útjáról tárgyalt szerdán a moszkvai Kremlben *Mihail Gorbacsov* szovjet elnök *Nakajama Taro* japán külügyminiszterrel. A megbeszélésen szóba kerültek a látogatás konkrét időpontjára tett javaslatok is, ám a szovjet külügyi szóvivő szerint végleges döntés nem született, az egyeztetés diplomáciai csatornákon folytatódik.

A szovjet elnök közel két órán át tárgyalt kétoldalú kérdésekről, köztük a két ország közötti békeszerződés előkészítéséről a japán külügyminiszterrel.

Vitalij Csurkin szóvivő szerint a japán diplomácia vezetőjének moszkvai tárgyalásait a „növekvő egyetértés" jellemezte. Hozzátette, hogy Tokióban akár tizenöt kétoldalú megállapodás aláírására is sor kerülhet.

Nakajama szovjet kollégájával, *Alekszandr Besszmertnihhel* egyebek között jegyzéket írt alá a látogatás előkészítésével kapcsolatos további teendőkről. Megegyeztek abban, hogy az államfői látogatás előtt *még egy külügyminiszteri találkozót tartanak,* ezúttal Tokióban.

A megbeszélések új eleme, hogy azokon első ízben részt vett az Oroszországi Föderáció külügyminisztériumának, mint a kétoldalú kapcsolatokban leginkább érintett köztársaságnak a képviselője is.

FIDESZ-KÜLDÖTTSÉG BUKARESTBEN

A Fidesz kedd óta kapcsolatépítő látogatáson Romániában tartózkodó küldöttsége szerdán Victor Stanculescu védelmi miniszterrel, majd a parlament emberi jogi, kisebbségi és vallásügyi bizottságának tagjaival találkozott.

CÁFOL A BOLGÁR KORMÁNY

A bolgár kormány határozottan cáfolta, hogy Szófiára nézve hátrányos gazdasági együttműködési megállapodásokat írt volna alá Moszkvával.

A cáfolatot azért hozták nyilvánosságra, mert a Demokratikus Erők Szövetségének — amelyben a Bolgár Szocialista Párttal szemben álló 17 párt és mozgalom tömörül — egyes vezető képviselői azt állították, hogy Szófia a világpiacinál jóval magasabb árat fizet a szovjet kőolajért.

TÖMEGGYILKOSSÁG SALVADORBAN

Ismeretlen fegyveresek kedden a salvadori főváros közelében, El Zapote községben meggyilkoltak 15 parasztot. Salvadorban hosszú évek óta ez volt a legsúlyosabb ilyen jellegű tömeggyilkosság.

Szemtanúk szerint az álarcos támadók pénzt követeltek szerencsétlen áldozataiktól, majd miután minden megtakarításukat elvették, lőfegyverekkel és késekkel végeztek velük.

The Washington Post

A Baltikum miatt Bush nem mondja le a csúcsot

(Folytatás az 1. oldalról)

Az amerikai kormány *nem tervezi a februári csúcstalálkozó lemondását*, mert úgy véli: ha túl keményen lépnek fel *Mihail Gorbacsov* ellen a balti kérdésben, a Szovjetunióban hatalomra törő konzervatívok helyzetét erősítik, jelentette szerdán a *The Washington Post*.

A Fehér Ház kedden annyit közölt, hogy a balti fejleményeket szoros figyelemmel kísérik és a csúcstalálkozó kérdése változatlanul nyitott. Ugyanakkor James Baker külügyminiszter, aki kedden a három balti köztársaság vezető politikusait fogadta, ismét leszögezte, hogy Washington *a fegyverzetkorlátozás ügyét el kívánja választani a szovjet—amerikai kapcsolatok más kérdéseitől* — azaz a februári, moszkvai csúcstalálkozót, amelynek fő célja a Start-szerződés aláírása, feltehetően megrendezik.

A balti politikusok arra kérték az amerikai kormányt, hogy szervezzen nemzetközi tanácskozást, tűzzék a balti kérdést az ENSZ napirendjére, és küldjön az Egyesült Államok magos szintű küldöttséget a három köztársaságba.

Janis Jurkans lett külügyminiszter szerint a nyugati országok Gorbacsovhoz intézett figyelmeztetései hatékonyak voltak.

— Eljutott az üzenet: nem vezette be ma az elnöki uralmat Lettországban, amint tudomásom szerint tervezte. Tűzszünet van — nyilatkozta Jurkans a brit BBC tévének kedd este, Londonba érkezésekor.

A lett külügyminiszter egyébként nyugat-európai körútján mindenütt szankciókat követelt a szovjet kormány ellen.

Franciaország elítéli a szovjet csapatok rigai akcióját éppúgy, mint ahogy a vilniusi beavatkozást is elítélte. Azt kívánja, hogy haladéktalanul újítsák fel és folytassák a párbeszédet a balti államok vezetőivel — jelentette ki a francia kormány nevében *Roland Dumas* külügyminiszter a minisztertanács szerdai ülésén. A miniszter hozzáfűzte: az események következtében Párizs „fenntartja azt a lehetőséget, hogy felülvizsgálja a Szovjetuniónak szánt segítséget". *(MTI)*

Katona nyilatkozatára szlovák tiltakozás

A *Prace* című prágai lap szerdai száma szerint a szlovák kormány megbízta *Milan Knazkot*, Szlovákia külkapcsolatainak miniszterét, hogy *tiltakozzon Magyarország pozsonyi főkonzuljánál Katona Tamás magyar külügyminisztériumi államtitkárnak a magyar sajtóban nemrégiben közölt kijelentései miatt*. Konkrétan arról az interjúról van szó, amely a *Magyar Hírlap* január 11-i számában jelent meg, s amelyben Katona Tamás azt mondta: *„Virulens, idejétmúlt és türelmetlen csehellenes, magyarellenes, zsidóellenes szlovák nacionalizmus újjászületésének lehetünk szemtanúi."*

A *Narodna Obroda* című pozsonyi lap — ugyancsak szerdai számában — a szlovák kormányszóvivőre hivatkozva azt írja, hogy Milan Knazko a keddi szlovák kormányülésről távozott, és találkozott a pozsonyi magyar főkonzullal, hogy kifejezésre juttassa csodálkozását Katona államtitkár kijelentései fölött.

Az *MTI* prágai tudósítója azonban hitelt érdemlő forrásból úgy értesült, hogy *Boros Jenő pozsonyi magyar főkonzul kedden nem tartózkodott a szlovák fővárosban*, így a találkozó kédden nem is jöhetett létre.

A szlovák külkapcsolatok minisztériumában — Knazko miniszter helyettesének a titkárságán — szerda délelőtt megerősítették: a miniszter és a magyar főkonzul találkozója nem jött létre, mert Boros Jenő nem tartózkodott Pozsonyban. *(MTI)*

Becsapott gépeltérítő

A bolgár biztonsági szolgálat alaposan „átverte" azt a szovjet gépeltérítőt, aki hétfőn külföldre kényszerítette az Aeroflot légitársaság egyik TU—154-es repülőgépét.

A különleges bolgár terroristaellenes csoport vezetője a Duma című napilap szerdai számában megjelent interjújában elmondta, azért sikerült könnyen ártalmatlanná tenni a gépeltérítőt, mert a férfi mindvégig azt hitte, már Törökországban van. A 36 éves Gennagyij Gan, egy üveg kölnivizet csomagolt be, és azt használta „pokolgépként" a gépeltérítéshez. Miután Törökország megtagadta, hogy az eltérített szovjet repülőgép leszálljon az ország területén, a gép kapitánya a bulgáriai Burgasz felé vette az irányt, de ezt nem közölte a géprablóval. A kölnivizes terrorista" a földet éréskor azt hitte, hogy a gép már török területen van. A bolgár biztonsági szolgálat a gépeltérítő követelésére egy Fiat típusú személygépkocsit irányított a repülőgéphez, a kocsi bolgár rendszámát azonban előtte lecserélték. A bolgár kommandó egyik törökül jól beszélő tagja tárgyalt a gépeltérítővel, aki ezután nyugodtan a gépkocsihoz sétált, ahol két megtermett kommandós ártalmatlanná tette.

(MTI)

Albán menekültek tömeges hazatérése

Mintegy 1800 Görögországba menekült albán állampolgár tért vissza hazájába az elmúlt 48 órában — jelentette ki szerdán a görög kormány egyik szóvivője.

A görög szóvivő elmondása szerint a menekülteket *nem utasították ki*, hanem önként tértek vissza Albániába. Ennek az állításnak ellentmond az *AFP* francia hírügynökség értesülése, mely szerint a görög hatóságok *autóbuszokon szállították* a menekülteket az albán határállomásokra, és szemtanúk szerint a határon a görög rendőrök görög nyelvű okmányokat írattak alá a menekültekkel. Az idézett szóvivő elismerte, hogy a hatóságok némi segítséget nyújtottak a visszatérőknek, nevezetesen utaztatásukra autóbuszokat biztosítottak. A hivatalos közlés megemlíti, hogy a visszatértek többsége albán nemzetiségű volt.

Görög adatok szerint az év kezdete óta *11 ezer albániai személy* szökött át a zöld határon, többségük délalbániai görög nemzetiségiek lakta falvakból származik. Az Albániában élő görögök számát Athén 350 ezerre teszi, az albán hatóságok becslése szerint számuk csak 57 ezer.

Konsztantin Micotakisz görög kormányfő korábban kérte a görög nemzetiségű albán állampolgárokat, hogy maradjanak szülőföldjükön, és várják ki a megígért albániai demokratikus változásokat. *(Reuter, AFP)*

HA BUKIK GORBACSOV

Jól sejtette annak idején *Gorbacsov:* ő lesz *a célpont*, ha sorra kilövik mellőle legjelentősebb konzervatív bírálóit. Ő kerül össztűzbe, ha már nincs *Ligacsov*, akit a peresztrojkát fékező intézkedésekért felelőssé lehet tenni. Ha nincs *Rizskov*, akiben az ellehetetlenült gazdaság bajának fő felelősét látták a radikálisok. Talán ezért is tartott ki mellettük olyan sokáig. Most ott áll egyedül ő, aki tegnap még a szélsőségek között hallatlan képességgel manőverező *centrum* megtestesítője volt. Akihez végső soron mindenki igazodott. Akitől mindenki védelmet kért és remélt. Akinek volt tere, ide és oda vonulni, itt és ott igazságot osztani.

Magára maradva játéktere is leszűkült. Ő állja most már mindenért a felelősséget. Nincs többé centrum. Nincs többé lehetőség az árnyalt manőverező politizálásra.

A tbiliszi sortűz még elkerülhette, a vilniusi már őt sebezte meg. De a reformer számára halálos is lehet ez a seb, ha kiderül, a parancsot ő adta.

A tegnapi győztesre hull minden átok, az őt cserbenhagyó radikálisok már-már úgy beszélnek róla, mintha *újabb Sztálin, újabb Brezsnyev* született volna. Pedig Gorbacsov nem diktátor, és nem tehetetlen bábfigura. Inkább *áldozata* saját tévedésének, hogy képes lesz rávezetni ezt a gigantikus országot a demokrácia útjára anélkül, hogy az elemeire hullana szét. S mivel ezt a széthullást sem elviselni, sem felvállalni nem képes, a demokráciát terelgeti *vissza* a palackba.

Bírálóinak ugyanúgy tudniuk kellene, mint neki, mi ma *a tét* a Szovjetunióban. *Nem a Baltikum megtartásáért folyik a csata.* Nem is a régi típusú birodalom acélkötelékeinek kézben tartásáért. *Hanem azért, hogy a Szovjetunió helyét ne egymásnak ugró, ellenséges országok foglalják el.*

Milyen könnyű teljes függetlenséget és korlátlan demokráciát követelni, és milyen nehéz lenne Európának, a világnak elviselnie ennek szovjet megvalósulását. Mert ha a világ következetes, csendben asszisztálnia kellene az *örmények* és *grúzok* leszakadásához, majd beolvadásához a hihetetlenül megerősödő iszlám világba, *nagy Románia* megszületéséhez Moldávia egyesülése után, a nacionalizmusra mindig is hajlamos *Ukrajna* hatalmi ambícióinak kiteljesedéséhez, *Oroszország* „feltámadásához", olyan új hatalmak, esetleg *atomhatalmak* színre lépéséhez, amelyek a mai Szovjetuniónál összehasonlíthatatlanul ingatagabb gazdasági talajra építkeznek és ezért mérhetetlen veszélyek forrásai. Ha ez a mai hatalmas és kincsekben gazdag birodalom a vergődésnek ilyen végleteit éli meg, mit kezdenének magukkal és önállóságukkal, a nyersanyagban szegény, gazdaságilag kiszolgáltatott, egyoldalú termelésre beállított, orosz szakemberekkel megtámasztott köztársaságok?!

A birodalom szétesését józerivel egyetlen józan politikus sem üdvözölheti felszabadult üdvrivalgással. De nem üdvözölheti a kemény és véres fellépést *sem*, amellyel gátat szabna Moszkva a népek önrendelkezési jogának. A dilemma óriási. Le lehet sújtani Gorbacsovra, amiért a tornyosuló bajok és feszültségek diktátumától kábultan alkalmi szövetségekre lép tegnapi konzervatív ellenfeleivel. Meg lehet tagadni. Sarokba lehet szorítani. És végső soron meg is lehet buktatni.

Aligha képzelhető el azonban, hogy a Gorbacsov hajóját elhagyó reformerek ne tudnák: *ha a parancsnoki hajó borul, a kapitányt ostorozók* is belefordulnak a mentőcsónakból a vízbe. Mert ebben a pillanatban Gorbacsov bukása *nem az őt bíráló radikálisok előtt* nyitna utat. Ellenkezőleg!

Ma még nem tudni, merre sodorják Gorbacsovot a hullámok. Merre lökik tegnapi szövetségeseinek ostorcsapásai és az új szövetségesek elvárásai. Csak egyet lehet bizonyossággal tudni. Azt, hogy ha a kölcsönös józanságra, higgadtságra, megfontoltságra szólító hazai és nyugat-európai felhívások nem találnak meghallgatásra, ha továbbra is az indulatos politikáé marad a főszerep, nemcsak a szovjet birodalom hullik szét. *Európa tegnapi álma is, hogy végre megtalálja békéjét.*

BARABÁS PÉTER

Nyitás a Szovjetunió felé

A kisgazdák összeborultak az Agrárszövetséggel

A VII. kerületi időszaki választásokon: Bessenyei Ferenc

A Független Kisgazda Földmunkás és Polgári Párt sajtótájékoztatóján tegnap ismertették az Agrárszövetséggel kötött megállapodásukat. A történelmi jelentőségűnek deklarált együttműködés elsődleges célja a magyar mezőgazdaság jövőjének és a falu békességének megteremtése. Mint *Nagy Ferenc József* pártelnök mondta — mindkét oldalról fontosnak vélik a szövetkezetek magántulajdonon alapuló átalakítását, s egyik szervezet sem ért egyet a kárpótlási törvénytervezettel.

Legközelebb az SZDSZ elnökségével, majd az MSZP-vel és a Fidesz-szel ülnek *tárgyalóasztalhoz*. Az új vezetés fontosnak tartja, hogy a *Szovjetunióval* is megfelelő kapcsolata legyen a pártnak. *Németh Béla* első alelnök fogadta a Szovjetunió budapesti nagykövetét. Arról a *kereskedelmi lehetőségről* tárgyaltak, amely a magyar mezőgazdasági, élelmiszeripari termelés többletét értékesítheti a Szovjetunióban. A kérdésre, hogy rehabilitálják-e most *Gerbovits Jenőt*, akit annak idején valósággal kiátkoztak, mikor szovjet tárgyalásokat kezdeményezett; az elnök azt válaszolta: *az új vezetés leszürte az elmúlt időszak tapasztalatait*, a tehetetlenségből fakadó hátrányokat. Gerbovits akkori lépése viszont nem volt egyeztetve a vezetéssel.

Bemutatták az újságíróknak a kisgazdapárt támogatásával induló független képviselőjelöltjüket, *Bessenyei Ferenc* színművészt, aki a VII. kerületi időszaki választásokon kíván indulni.

A történelminek nevezett találkozó meglepő. Egy-két televíziós kerekasztal-beszélgetésen kívül — a 12 párt nemzeti találkozója óta — jószerivel most álltak először szóba egymással a kisgazdapárt és az agrárszövetség vezetői. Ezért ennek a találkozónak csak örülni lehet, hiszen — bár egyik legérzékenyebb pontja a társadalomnak — a magyar falu nyugalmáért és a földkérdés rendezéséért senki nem tett semmit. Acsarkodások színterévé vált a vidék. Most azt mondja a kisgazdaelnök: 8 hónap után rádöbbentek, ha a választásokon együtt indultak volna, akkor a falusi voksok talán 50 százalékát is megkapják. Végre tudatára ébredtek a kisgazdák, hogy nagy szükségük van az agrárértelmiségre, meg az olyan szövetségesre, amelyiknek szintén nem felel meg az előterjesztett kárpótlási törvény — még ha más szemszögből is. Mert amint a parlamenti események jelzik, a párt mostanra bizony eléggé egyedül maradt.

L. V.

A Fórum pártként folytatja

Prágai tudósításunk

Alig telt el egy év azóta, hogy a *Polgári Fórum* jól ismert kerek, fehér zománcozott jelvénye ott díszelgett Csehország jóformán minden polgárának gomblyukában. Két nappal a gyengéd forradalom kitörése után alakult meg ez az átfogó politikai mozgalom, vezető egyénisége *Václav Havel* volt. Az akkori, mindenkit magával ragadó, százezreket mozgósító, a rendszer bukását előidéző és meggyorsító manifesztációk a Polgári Fórum égisze alatt és szervezésében zajlottak le. A különböző politikai irányzatokat képviselő legismertebb disszidensek, a Charta 77 alapítói a Polgári Fórumba tömörültek, amely hamarosan Csehország *vezető politikai erejévé* vált.

Később tekintélyes többséggel megnyerték a parlamenti, majd a helyhatósági választásokat és így természetes, hogy a kormányokban, a parlamentekben a Polgári Fórum képviselőié a legtöbb hely.

Már hónapokkal ezelőtt kezdett nyilvánvalóvá válni, hogy a látszólagos példás egység bomlófélben van. Bár a különböző mentési akciók egy ideig sikeresnek bizonyultak, a *demokratikus jobboldal interparlamentáris képviselői klubjának* és ezt követően mintegy ellensúlyként a *liberális klubnak* létrejöttével azonban elvi ellentétek kiéleződtek. A képhez hozzátartozik, hogy a múlt év októberében a mozgalom olomouci közgyűlésén *Václav Klaust* választották meg elnöknek. A szövetségi pénzügyminiszterről köztudott, hogy a gazdasági reform atyja, a piacgazdaság huzavona nélküli megvalósításának elharcosa, technokrata, a konkrét, a világos programok híve, aki a vidék, a járások politikai fórummenedzsereinek, radikális fiatal politikusainak teljes támogatását élvezi.

Ezek után a Prágába összehívott köztársasági közgyűlés tárgyalását, döntéseit feszült figyelemmel várta az egész közvélemény. Václav Klaus kézjegye előre megfontolt és pontosan kitűzött irányba terelte a Polgári Fórum további útját. A közgyűlésen nagy szótöbbséggel döntés született: *a mozgalom önmagát politikai párttá nyilvánítja*, kizárólagosan egyéni tagsággal, alulról szerveződő bázisokkal.

Programtervezete elárulja a párt jövőbeli arculatát: *teljes szakítás a szocializmussal, a marxi—lenini ideológiával és annak mindenféle típusával, a reformkommunizmussal.* A demokráciát nem 1968, hanem az 1948 februári hatalomátvétel előtti rendszer talaján akarják továbbfejleszteni.

A közgyűlés választ adott arra a ki nem mondott kérdésre is, *vajon kettészakad-e a Polgári Fórum.* Václav Klaus, illetve *Jiri Dienstbier* (miniszterelnök-helyettes-külügyminiszter), és *Pavel Rychetsky* (miniszterelnök-helyettes) vezette két tábor egyelőre kompromisszumot kötött. Az ok nyilvánvaló: egyikőjüknek sem érdeke a kormányválság, vagy az idő előtti parlamenti választás. Egyelőre megőrizték a egységet.

Kis Éva

Mi egyelőre fizetünk

(Folytatás az 1. oldalról)

írót, a *Hitelválság* című könyv társszerzőjét.

Mint elmondta: nem valószínű, hogy Magyarország ilyen kéréssel fordul a hitelekhez, vagy bármely hitelező csoporthoz. Mint a *Nemzeti Bank* elnökének közelmúltbeli nyilatkozataiból kitűnik: *az idei év hitel- és kamattörlesztési kötelezettségeit teljesíteni tudjuk;* az ehhez kellő hiteleket már megszervezte a magyar pénzügyi irányítás.

Magyarország a rendszerváltás után is hangsúlyozza fizetőképességét, és *fizetőkészségét.* Ha váratlanul átütemezésre, vagy adósságelengedésre irányuló kérelmet nyújtana be, *egycsapásra megingana a pénzpiac bizalma*, s további hitelekhez legföljebb hatalmas nehézségek árán juthatna a magyar gazdaság.

Nyilvános kezdeményezéssel tehát *nem* élhet a hazai bankvezetőség...

Ha az adósság-elengedést *külföldi pénzcsoport ajánlaná fel* — tehát *nem* Magyarország kezdeményezné —, az itthoni pénzköröknek *ez is fejtörést okozna.* Ilyen ajánlat elfogadása is alkalmas arra, hogy a pénzvilágban oly fontos bizalmat megingassa.

Az adósság lemorzsolására többféle technikát dolgozott ki a bankvilág, ezek egyike az *adósság-részvénycsere.* Lényege: egy bank a magyar tartozásokat olcsóbban „eladja" egy vállalkozónak, aki a konvertibilis pénzben kifejezett adósságért itt, *forintért* részvényeket vásárol. Ez együttjár azzal, hogy a magyar gazdaságban a külföldi tulajdon részarányát növeli.

—l

★

Befejezte párizsi megbeszéléseit *Kupa Mihály* pénzügyminiszter. A 24 legfejlettebb tőkés ország szervezete, az OECD meghívására részt vett azon a nemzetközi konferencián, amely a pénzügyi reform, ezen belül az adóreform feladatait elemezte a közép- és kelet-európai országokban, s párizsi tartózkodása idején megbeszélést folytatott *Pierre Béregovoy* gazdasági, pénzügyi és költségvetési államminiszterrel. A tárgyalásokon nem volt szó arról, hogy Magyarország — Lengyelországhoz hasonlóan — kérné adósságállománya csökkentését, bár Béregovoy a hét vezető tőkés ország New York-i értekezletéről nyilatkozva megállapította, hogy *nem csupán* Lengyelország — és vele együtt Egyiptom — számára lenne szükséges az ilyen csökkentés. *(MTI)*

Vélemények a zárt ülésről

(Folytatás az 1. oldalról)

a szövetséges országok mindegyikében kinyilvánították, tehát nem kezelték titkosan a hadiállapotra vonatkozó szándékot.

— *Sajnos, mi ebben ufózunk* — mondja dr. Kukorelli. — Már pedig ne ufózzunk! Én mint állampolgár ezt az eljárási módot *disznóságnak tartom.* S őszintén meglep, hogy azon a zárt ülésen vajon miért nem azt szavazták meg, hogy mi *semlegesek* akarunk lenni? Nem tudom, hogy egyáltalán szóba került-e az ország semlegességének a kérdése. Pedig, ha jól tudom, ez a kormány és ez a parlament igen sokszor hivatkozott *Nagy Imrére,* akinek épp a semlegesség volt a legfőbb szándéka. Az emberben ez után a zárt ülés után furcsa kérdések fogalmazódnak meg. Mintha mit sem tanultunk volna, ismételjük a történelmet? *Alighogy egy katonai nagyhatalom karjai közül kiszabadultunk, máris egy másikéba futunk?*

(horváth—szabó)

Vitányi Iván, a szocialisták szombati tanácskozásán felháborodva közölte, a képviselőket becsapták, mert senki se mondta, hogy a kiküldött magyar orvoscsoport ténye azt jelenti: hadban állunk. Gálszécsy András miniszter és mások — mint kiderült — államtitkot fecsegtek ki, amikor azt nyilatkozták, légterünkön átengednek sebesülteket és gyógyszert szállító repülőgépeket. A jogászok pengeváltása amiatt folyik, hogy szabályos vagy szabálytalan volt-e az a bizonyos december 18-i parlamenti zárt ülés, ahol a háborúval kapcsolatos magatartásunkról döntöttek. Vastagon keveredik tehát a politika a joggal, holott ha összerakjuk a mozaikokat, egyértelműen az derül ki, nem a házszabály, nem a jog itt a főszereplő, hanem egy rossz történelmi gyakorlat átörökítése. Az, hogy az önállóság, a semlegesség korántsem vezérelv ebben az új kormányban, hiszen még ki sem keveredtünk a Varsói Szerződés katonai szorításából, máris a még Horn Gyula által megálmodott NATO-tagság felé kacsingatunk, mert ezt álmodja tovább Antall József is. De vajon léphet-e úgy titkosan a ránk, az ország népének javára felesküdött parlament, hogy tőlünk függetlenül eldöntse, miképp látjuk mi a függetlenséget? Igaz, hogy a háború messze van. De az emberek belső békétlensége nagyon is közeli. És ez a békétlenség még csak nem is titkos!

sz—ó

Törvénysértés a fővárosban?

Dr. Szentgyörgyvölgyi Péter, a budapesti székhellyel működő köztársasági megbízott, szerdán levélben értesítette Budapest főpolgármesterét arról, hogy jogértelmezése alapján *törvénysértőnek* tekinthető a Fővárosi Közgyűlésnek az a határozata, amely szerint olyan főpolgármester-helyetteseket választott, akik *nem* tagjai a közgyűlésnek.

Az önkormányzatok törvényes működése felett őrködő köztársasági megbízott álláspontja, hogy a testületen kívüli személyek megválasztásukkal sem válnak a testület tagjává, így rájuk nézve nem alkalmazhatók a főpolgármesterre vonatkozó törvényi előírások sem. Egyébként pedig a törvény csak egy testületen kívüli főpolgármester megválasztása esetén teszi lehetővé a Fővárosi Közgyűlés tagjai számának növelését.

(MTI)

EGYÜTTMŰKÖDÉS

Hétfőtől szerdáig Budapesten tartózkodott Dimo Dimov, Bulgária kulturális minisztere. A hivatalos látogatás során Andrásfalvy Bertalan művelődési és közoktatási miniszterrel két évre szóló kulturális munkatervet írtak alá.

BOROSS—THÜRMER TALÁLKOZÓ

Boross Péter belügyminiszter és Thürmer Gyula, a Munkáspárt elnöke szerdán megbeszélést folytatott a Belügyminisztériumban. Egyetértettek abban, hogy a közrend megszilárdítása, az önkényeskedés és az önbíráskodás megakadályozása, az önkormányzatok megerősítése a társadalom közös érdeke.

TÁRLAT

Daraban Iván kárpátaljai magyar festőművész kiállítása az Építők Műszaki Klubjában (Budapest V., Petőfi Sándor utca 5. I. emelet) január 31-ig tekinthető meg.

MAGYAR—ROMÁN MEGÁLLAPODÁS

Kádár Béla, a nemzetközi gazdasági kapcsolatok minisztere és Constantin Fota román kereskedelmi és idegenforgalmi miniszter tegnap Budapesten aláírta a két ország között 1991-től érvényes új kereskedelmi és fizetési rendről szóló kormányközi egyezményt.

VÉGSŐ BÚCSÚ DEMÉNY PÁLTÓL

Mély részvéttel vettek végső búcsút Demény Páltól, az MSZP országgyűlési képviselőjétől szerdán, a rákoskeresztúri temetőben az Országgyűlés, az MSZP képviselői, egykori börtöntársai, tisztelői, családjának tagjai.

Gálszécsy András:

Egymás mellett ülünk a vádlottak padján

A titkosszolgálatnak elsőrendű feladata megőrizni a titkot. Ezért is megdöbbentően hatott a hír, hogy *Eörsi Mátyás* (SZDSZ) parlamenti képviselő szerint ezt az alapvető szabályt éppen az államtitkok legfőbb őre, *Gálszécsy András* tárca nélküli miniszter szegte meg.

A civil titkosszolgálatok főnökével tegnap arról beszélgettünk, hogy álláspontja szerint valóban elkövette-e a jogsértést, és mi a véleménye az ellene tett képviselői feljelentésről.

— A képviselő úr lépése kétségtelen, hogy *zavart,* de valójában *nem rázott meg,* hiszen az ellenzék kötelességének tekinti, hogy támadja a kormányt, illetve annak tagjait. Köztudott, hogy éppen a szabaddemokraták indítványozták, hogy a december 18-i zárt ülésen elhangzottakat *hozzák nyilvánosságra.* Miután ezt a javaslatot a parlament nem szavazta meg, Eörsi úr így találta meg annak a lehetőségét, hogy érvényt szerezzen az SZDSZ akaratának. A képviselő úr az újságban megjelent kijelentésemet azzal a megjegyzéssel idézte, hogy az államtitkot képez. *Amennyiben én* a nyilatkozatomnak ezzel a részével *jogsértést követtem el, akkor ezeknek nyilvánosságra hozatalával Eörsi úr is elkövette az államtitoksértés bűntettét.* Miután a parlamentben a legnagyobb nyilvánosság előtt ismételte meg az államtitkot képező szavaimat, akkor vélhetőleg *egymás mellett ülünk majd a vádlottak padján.* A képviselő úrnak nálam jobban kell tudni azt, hogy államtitokról tettem-e említést, vagy sem, hiszen valószínűleg ő részt vett azon a zárt ülésen, ahol ezekről a kérdésekről tárgyaltak.

— *Ön nem vett részt az említett parlamenti ülésen?*

— *Nem,* de nem is vehettem részt, mert akkor még nem voltam miniszter. December 21-én tettem le a miniszteri esküt, de azt követően *nem tájékoztattak* a december 18-i zárt ülésen elhangzottakról.

— *És valóban elhangzott az ön részéről a kifogásolt mondat?*

— Viszonylag hosszabb ideig tartó telefonbeszélgetés során az újságíró korrekt kérdésére igyekeztem hasonló módon válaszolni. Nem emlékszem már pontosan a részletekre, de miután azóta is sokat foglalkozom a témával, *dereng bennem,* hogy néhány nappal az interjú előtt, *a tévéhíradóban* szó volt hasonló tájékoztatásról. Könnyen lehet, hogy a televíziós hírre utalt az újságíró kérdése, amire válaszoltam, tehát hogy miként jött össze valójában, már nem tudom. Az tény, hogy *a zárt ülés témája nem volt igazából titkos,* hiszen beszéltem olyan újságíróval, aki elmondta, hogy *a képviselők beszélgetéseiből* perceken belül pontosan ismerte a megvitatott témát. Én viszont még ma sem ismerem annak a parlamenti ülésnek a tárgyát. *Senki nem tételezheti fel rólam, hogy bármiféle titkot nyilvánosságra hozok.* Gondolom, ezzel mindenki egyetért.

— *A feljelentés miatt neheztel Eörsi Mátyásra?*

— Ugyan, szó sincs róla! Távol áll tőlem a harag, csupán azért vagyok szomorú, mert *nem volt jobb ötlete.* Ennyire tellett csupán...

Schmidt Attila

Gálszécsy András tárca nélküli miniszter nem az utolsó szó jogán nyilatkozott lapunknak, ezért — kijelentésével ellentétben — nem is ültethetjük a vádlottak padjára. A legfőbb ügyész csak a feljelentés kiegészítése iránt intézkedett, de az alapos gyanúig számos részletkérdés vár még tisztázásra. Ám amennyiben a Nemzetbiztonsági Hivatal felügyelőjének jóslata mégis beválna, alighanem csalatkoznia kell. A feljelentő nem ül vele együtt a vádlottak padjára. Nem pusztán azért, mert nagyobb nyilvánosság előtt tett kijelentést idézett, de talán azért sem, mert a miniszterrel ellentétben képviselői mentelmi jog is védi. E sajátos jogi csiki-csuki játékban valószínűleg az nyer, aki bizonyítja: a zárt parlamenti ülés ellenére sem számít államtitoknak egy kiszivárogtatott köztudomású tény sajtó útján vagy éppenséggel a Parlament falai között történő hangoztatása.

B. L.

A vizsgálat lezárult

Elbocsátották a nuncsakus tanárt

A MÁV Vezérigazgatóság munkaügyi és humánpolitikai osztálya —, amint erről szerdán tájékoztatást adtak — befejezte az úgynevezett *nuncsakus ügy* vizsgálatát a kőszegi MÁV-nevelőotthonban.

A vizsgálatban részt vevők meghallgattak 22 nevelőt és az otthonban élő gyerekeket. Bebizonyosodott, hogy az azóta elbocsájtott *Schrott Dezső* tanár december 9-én megverte Szabó Zsolt 16 éves diákot. Egy másik nevelő vizes kézzel megpofozott egy diákot, őt fegyelmi vizsgálat után *alacsonyabb munkakörbe* helyezték, ezután a tanár felmondott és kilépett munkahelyéről. Egy harmadik nevelőnél az alkoholszondás ellenőrzés pedig 1,83 ezrelékes befolyásoltságot állapított meg. A pedagógus-kar szétzilálását egy sajnálatos eset is gyorsította: az igazgató helyettese január 9-én agyembólia következtében tragikus hirtelenséggel elhunyt.

A MÁV Vezérigazgatóság megállapításai szerint a kőszegi nevelőintézetben kialakult *áldatlan helyzetért az igazgatót, Csöndes Jánost terheli a felelősség,* mivel azonban 60 éves korára tekintettel kérte nyugdíjazását, a MÁV vezetői beleegyeztek kérelme teljesítésébe. Ez azonban nem azt jelenti, hogy a vizsgálatok következményeinek megfelelően nem járnak el vele szemben.

A MÁV vezérigazgatója egyúttal pályázatot írt ki a kőszegi nevelőotthon igazgatói állására, és értesülések szerint csütörtökön megbízott igazgató veszi át az intézmény vezetését. *(MTI)*

Csökkent a magyar export a Közel-Keletre

Az elmúlt évben főként az Öböl-konfliktus miatt *40 százalékkal csökkent* a magyar export a közel-keleti országokba. Így tavaly összesen 160 millió dollár értékű volt a kivitel értéke e térségbe, szemben az 1989. évi 270 millió dolláros exporttal. A legnagyobb mértékben — főként az embargó miatt — az iraki export 26-ról 4 millió dollárra, míg a kuvaiti kivitel 39 millió dollárról 18 millióra csökkent.

A szaúd-arábiai export 61 millió dollárról 28 millióra esett vissza. Ugyancsak jelentősen csökkent az export Libanonba, Szíriába, az Egyesült Arab Emírségekbe és Jordániába is. Egyedül Izraelbe nőtt a magyar kivitel: 28 millió dollárról 27 millióra.

A vihar politikai, nem üzleti indíttatású volt

Kisemberek tőzsdesiratója

Januárban a budapesti értéktőzsdén meglepő folyamatok sújtották zsebbevágóan az értékpapír iránt érdeklődőket. Köztük számos, megtakarításait az inflálódó pénz helyett értékpapírba „mentő" kisembert. A világ nagy tőzsdéin tapasztaltakkal *ellentétben* az árfolyamok csökkentek. Némely, korábban nagy keresletnek örvendő papír egyenesen a névérték alá zuhant, de csaknem valamennyi részvény árfolyama a kibocsátási ár alá esett. Akadtak „szakértők", akik a folyamatok láttán mindjárt kézenfekvő indoklással is szolgáltak: *az Öböl-válságra reagál* a budapesti tőzsde. Valóban így van? — kérdeztük a Tőzsdetanács tagját, *Iványi György* bank-vezérigazgatót.

— Azt hiszem, hogy ezek a szakértők kissé eltúlozzák a budapesti értéktőzsde világpiaci kapcsolódásainak jelentőségét. Ennyire komolyan egyelőre nem szabad venni a tőzsdénket. Itt pillanatnyilag *tizenkét értékpapír* adás-vétele folyik, s ezek ármozgása egyebet sem fejez ki, mint közvetlenül *e papírok keresletének és kínálatának alakulását,* s mögöttes tartalma nincs. Mondják persze, hogy a tőzsde a gazdaság barométere, s ez általában igaz, de ez ma még nem áll a budapesti értéktőzsdére. Igaz, mindenki azt reméli, s jó okkal, hogy a tőzsde valóban fontos színhelye lesz a tőkeáramlásnak és idővel mindinkább egyik igazi központjává válik a magyar üzleti életnek.

— *Végül is miért csökkentek oly drámaian az árfolyamok, s miért pang az üzletmenet?*

— Sorra vehetnénk valamennyi papír árfolyamváltozásainak konkrét okait. Például az IBUSZ privatizációja körül *mesterségesen kavart,* s inkább politikai, semmint üzleti indíttatású vihar a kibocsátáskor indokolatlanul felhajtotta e részvények árát, amely a vihar csillapultával értékére süllyedt. Egyébiránt az IBUSZ-részvények árfolyamát — csakúgy, mint a Novotrade-papírokét — *a bécsi tőzsde* lényegesen befolyásolja, s ott most éppen lanyha az üzletmenet. A Dunaholding-papírok hullámzásában szerepe van a cég körüli *híresztéléseknek.* Jómagam helyesnek tartanám, ha a vezetők, tulajdonosok igyekeznének elejét venni a körülöttük kibontakozó pletykahullámnak.

— *Lehetséges, hogy éppen a tulajdonosok spekulációs kísérleteinek vagyunk tanúi?*

— Semmiféle manipulációnak nem látom jelét. Egyébiránt ilyesfajta kísérlet meglehetősen *költséges lenne.* Mindent összevetve úgy vélem: decemberben elsősorban a vásárlások révén megszerezhető *adókedvezmények* miatt volt élénk kereslet a tőzsdén, s ezért szöktek magasba az árfolyamok. Januárban már csak a privatizációs bizonytalanságok miatt is *tartózkodó* volt — az egyébként sem bőséges — befektetésre váró tőke, így csökkentek az árfolyamok. Most *reális értéken* ismét némi élénkülés tapasztalható.

Mérsékelt érdeklődés a tőzsdén — Prohászka Imre felvétele

— *Ön szerint várható-e, s mikorra, hogy a budapesti tőzsde igazi tőkepiaccá válik?*

— Ehhez alapvetően két dologra lenne szükség. Meggyorsítani a *privatizációt,* hogy a tőke ténylegesen megjelenhessen a piacon, forgatható legyen, s oda áramoljon, ahol tulajdonosa a legtöbb hasznot remélheti. Ezzel együtt a *technikailag* már ma is igencsak szegényes tőzsdét alkalmassá kellene tenni feladatára. Ma naponta mintegy száz üzleti tranzakció követhető tisztességgel a tőzsde szerény technikájával. Tehát már most sem alkalmas a kibocsájtások idején meglódúló üzleti forgalom nyomonkövetésére. Ha pedig a privatizáció tényleg megindulna, a tőzsde — számottevő bővülés és korszerűsítés nélkül — alighanem technikai csődöt jelentene.

L. P.

Szakszervezeti hírszolgálat

A HAJDÚ-BIHAR MEGYEI SZAKSZERVEZETI KEREKASZTAL FELHÍVÁSA

Az 1991-ben életbe léptetett és bejelentett drasztikus áremelések, adónövelések olyan terheket rónak a bérből és fizetésből élőkre, valamint nyugdíjasokra, amelyek súlyosan veszélyeztetik a lakosság megélhetését, tűrőképességét. A kialakult helyzet beláthatatlan feszültségek forrásává vált. Ezért a Hajdú-Bihar megyei Szakszervezeti Kerekasztal 1991. január 15-i ülésén úgy foglalt állást, hogy az Országos Érdekegyeztető Tanácsot alkotó szervekhez fordul az alábbi felhívással:

Követeljük az Országos Érdekegyeztető Tanács rendkívüli összehívását legkésőbb 1991. március 31-ig.

Az Országos Érdekegyeztető Tanács vitassa meg az ár-, bér-, adó-, szociálpolitikai intézkedések együttes hatását.

Igényeljük:

— a bérek liberalizálását a kormány korábbi ígéretének megfelelően;

— a minimálbérek azonnali felemelését (javaslatunk havi 8000 forint);

— a személyi jövedelem adómentes alsó határának felemelését (javaslatunk 100 000 forint);

— a jövedelemmel nem rendelkező eltartott családtagok utáni havi, adóból levonható kedvezmény biztosítását (javaslatunk havi 400 forint/fő);

— a hitelkamat-fizetési törvény visszavonását, újabb döntésig a végrehajtás felfüggesztését;

— az inflációból és várható munkanélküliségből adódó feszültségek kezelését biztosító szociálpolitikai intézkedések kidolgozását.

Hajdú-Bihar megyei Szakszervezeti Kerekasztal

★

A Medosz Szövetség elnöksége aggodalommal vette tudomásul, hogy a Magyar Köztársaság 1991. évi állami költségvetéséről szóló törvény jóváhagyása során a szövetséghez tartozó ágazatok közül különösen az agrárkutatási intézményeket súlyos veszteség érte azáltal, hogy dologi kiadásaikat 300 millió forinttal, beruházási előirányzatát 50 százalékkal csökkentette az Országgyűlés, miközben a bevételi oldalon — egyéb forrásból — tervezett összegnek nincs reális fedezete a fizetőképes kereslet hiánya miatt. Hasonló módon sújtja az intézkedés a szakigazgatási, szolgáltatási és informatikai intézményeket, ezen belül az erdőtervezést és -felügyeletet, továbbá a növény-egészségügyi és talajvédelmi hálózatot.

Ezért kérik a Földművelésügyi Minisztérium vezetését határozott intézkedéstételre, amelynek során javasolják, hogy az agrárkutatási intézetek első negyedévi költségvetését ideiglenesen a tárca eredeti előirányzatának megfelelően hagyja jóvá, és a csökkentések pótlását a tárca tartalékából biztosítsa; folyamodjon pót-előirányzatért a Pénzügyminisztériumhoz, hivatkozva az említett intézményeket diszkriminatívan sújtó parlamenti döntésre, és kérje a 300 millió forint összegű dologi kiadások és a beruházási források 100 millió forinttal történő növelését.

A Medosz Szövetségi Elnöksége

Karóval jöttek, nem törvénnyel

Aranykoronás remények

A kárpótlási törvény új tervezetének indokairól, célkitűzéseiről tegnapi írásunkban adtunk rövid áttekintést. Ezúttal a *termőföldet* érintő sajátos szabályokat ismertetjük. A téma aktualitását fokozza, hogy — mint tudósításunkban arról beszámoltunk — *a kormány politikai üzenetét egyelőre nemigen értik az önkényes földfoglalók.* Maguk mögött tudva a kisgazdapárt egy részének támogatását, akik ígéretük ellenére *karóval jöttek*, nem földtörvénnyel.

A kárpótlásról szóló törvényjavaslatban a kormányzat változatlanul szűk, *harmincnapos határidőt* kíván szabni az igénybejelentésre. Ez a döntés megfontolásához talán elegendő, a jogos igényt *bizonyító iratok* beszerzésére azonban aligha. Bonyolítja a helyzetet az állampolgár számára, hogy a kérelmekről egy jelenleg még nem létező hivatal fog dönteni, a (Kárrendezési Hivatal). Ha ingóságok után várja valaki a kárpótlást, a lakóhelye szerinti hivatalt keresse, ha pedig ingatlana, földje is volt, annak fekvése szerinti szerv az illetékes.

Ám automatikusan a törvény erejénél fogva senki nem számíthat kártalanításra. *Az eljárás kizárólag az érdekeltek írásbeli kérelmére indulhat meg.* Meglehetősen paradox helyzeteket teremthet, hogy aki kivárta a negyven évet az igazságtételig, ám — önhibájából — kicsúszik a 30 napos határidőből, minden jogát elveszti. A kérelemhez csatolni kell az igazoló okiratokat, de legalábbis tanácsos valamilyen bizonyítási eszközre hivatkozni. A Kárrendezési Hivatal csak a kár mértékét és a jogosultságot állapítja meg, a tulajdonjog kérdéséről nem dönthet.

A szabályozás *Achilles-sarka* továbbra is a termőföld, amelynek reprivatizációját továbbra sem tervezi a kormány. A törvény-előkészítők, az Alkotmánybíróság állásfoglalásából kiindulva, az egykori tulajdonosokat *egységes szempontok* alapul vételével akarják kárpótolni. Ha tehát nem kaphatják vissza volt gyáraikat, bérházaikat a korábbi tulajdonosok, erre — a törvényjavaslat szerint — *a földtulajdonosok sem* formálhatnak igényt. Mégis, a termőföld sajátosságaira tekintettel *némi többletjogot* biztosítanának számukra.

A szövetkezeti tulajdonban álló földek kiadására a törvénytervezet a jogosultaknak *vételi jogot ad, egyfajta előjogot biztosítva a helyben lakóknak.* Abból a feltételezésből kiindulva, hogy továbbra is megművelik a földet. Ám az érdekeltek nem kapják vissza feltétlenül eredeti földtulajdonukat: a föld kiadásáról egy helyben felállítandó bizottság fog dönteni. Ha viszont a szövetkezet a *kárpótlási jegy* ellenében kiadja a földet, maga is szerezhet állami tulajdont. Abban az esetben, ha állami földek terhére oldják meg a kárpótlást, a kárpótlási jegy is visszavándorol kibocsátójához, az államhoz. Nagy kérdés, hogy ha a kör bezárul; *mennyivel csökken* a kárpótlási jegy piaci értéke?

A parlamenti döntést nem könnyíti meg a honatyák számára, hogy a kormány *új alternatív változatokat,* A és B variációt terjeszt a törvényhozás elé. A földtulajdonosoknak ugyanis bizonyára a „nulladik" változat a legszimpatikusabb. Az eredeti elképzelés szerint *egy aranykorona* érték kétezer forintra rúgott, az újabb változat azonban már csak ezer, illetve 750 forintról szól.

A kárpótlás összegét mérsékli a korábban már kifizetett megváltás, vagy más kártalanítás. A jogosultak 30 napon belül fordulhatnak a föld tényleges kiadásáról döntést hozó bizottságokhoz.

Bár a törvényjavaslat előkészítése igen hosszadalmas, a *helyben lakás* szabályai nem játszhatók ki. A tervezet szerint csak az a személy kaphat erre jogot, aki már 1991. január 1-jén a föld fekvése szerinti településen lakott. De az eddigi huzavonák és a parlamenti elfogadás előtt tornyosuló politikai akadályokat ismerve az is könnyen megeshet, hogy a parlament csak későbbi időpontot tud a törvényben megállapítani ...

Bodnár Lajos

A föld maradjon azé, aki megműveli

Fokozódik a falu megosztottsága

Egyetlen jelentős kérdésében sem született döntés, bár minden párt meghirdette a *földtulajdon rendezését,* a parasztság rehabilitálását. A földtulajdon egyre inkább a *politikai csatározások* fő témája. Az Agrárszövetség szerdai sajtótájékoztatóján hangsúlyozták, egyre nagyobb aggodalommal látják a *mezőgazdaság gyorsuló válságát.* Az egyre több látványos földfoglalás veszélyesen megosztotta a falu népét. Elodázhatatlan tehát az előző rendszer igazságtalan törvényei és jogszabályai által okozott sérelmek lehetséges orvoslása.

Az Agrárszövetség szerint az *erkölcsi* rehabilitálás mellett, a társadalom teherbírásának arányában, *anyagi* elégtételt is kell adni az érintetteknek. *Elfogadhatatlan* azonban, hogy a múlt sérelmeit a jövő generációja fizesse meg. Olyan kárpótlási módszer sem vezet célra, amely kivonná a földet azok alól, akik azt megművelik.

A kormány *kárpótlási elképzeléseit* csak akkor tudjuk elfogadni — ütik a vasat az Agrárszövetségben —, ha a jelenlegi tervezettel ellentétben a volt tulajdonosok és leszármazottaik közül azok jutnak földhöz, akik *ma is helyben élnek* és tagjai annak a szövetkezetnek, amely egykori földjüket használta.

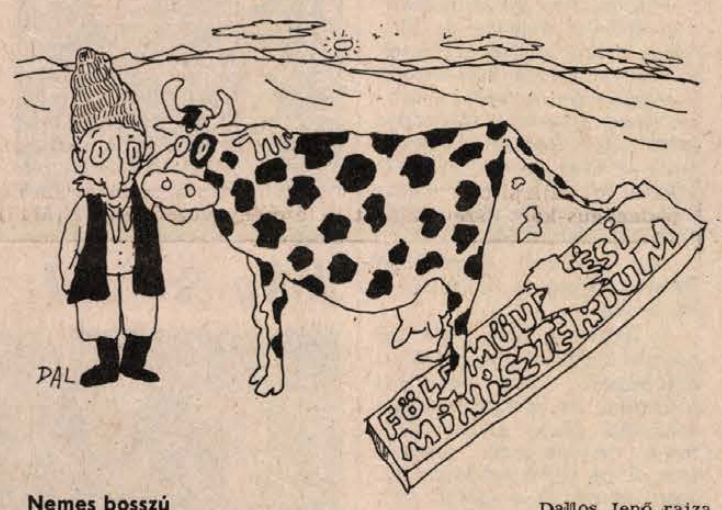

Nemes bosszú

Dallos Jenő rajza

A törvénynek biztosítani kell, hogy a kárpótlásul kapott értékpapír ellenében, ezek az emberek *csökkentés nélkül juthassanak ismét földjükhöz.* Akárcsak azok, akik a volt földjüket használó szövetkezetbe *most lépnek be* tagként. Csak az ilyen rendelkezéssel teremthető meg a *falu békéje.* Az örökösödés miatt így is *túlságosan felaprózott* gazdaságok keletkeznek.

A szövetkezetek pedig, amelyek a kárpótlási jegyek ellenében földet adnak ki vagy adnak el, az értékpapírokat használhassák fel állami vagyon megvásárlására, az állammal szembeni kötelezettségeik törlesztésére.

L. V.

Igazságtétel és bürokrácia

Türelmet kérnek a földhivatalok — tudhatjuk meg a Földművelésügyi Minisztérium tájékoztatójából. Mert mi tagadás, a készülő *kárpótlási törvény* hírére hallatlanul megnőtt a kereslet az egykori tulajdonjogot igazoló okiratok, telekkönyvi másolatok iránt. Mégis most az állampolgárok megértését kérik, javasolva: telekkönyvi betétekről, térképekről, okiratokról *ne kérjen másolatot* az állampolgár. A készülő törvények — tanácsolják — amúgy is *megnyugtató módon rendezik majd az okiratokkal összefüggő kérdéseket.*

Felemás érzéseket ébreszt bennünk az iménti intelem. Mert enyhén szólva, *megtévesztő* a majdani szabályozásra hivatkozni, hiszen a harminc-negyven évvel ezelőtti tények — feltehetően — már nem változnak. Nem beszélve arról, hogy a beígért kedvező szabályozás a tervezetben valójában így hangzik: *„A kérelemhez csatolni kell a jogosultságot igazoló valamennyi okiratot, vagy annak másolatát."*

Okiratokra tehát szükség lesz. Persze, azt belátjuk, hogy az igazságtételnek nem csupán politikai, hanem *bürokratikus akadálya* is lehet. A közvetlenül érintettek tudják csak igazán, milyen *lassan őrölnek az igazság malmai.* De ha már végre beindult a törvény-előkészítés, jogos elvárás, hogy a bürokrácia, a földhivatalok szűk kapacitása ne az önkényes földfoglalást bátorítsa, de az *önkéntes jogkövetést* segítse.

B. L.

Kevesebb a hiánycikk a patikákban

Jó hír a gyógyszerfrontról:

— *Folyamatosan javul a helyzet* — mondta *dr. Vincze Zoltán,* a Fővárosi Gyógyszertári Központ igazgatója. — Részben azért, mert az indokolt igényeink teljesítéséhez szükséges *devizát rendelkezésünkre bocsátották.* Így tudtunk rendelni 300 ezer doboz *Corinfart,* ami a jelenlegi készlettel együtt a negyedévi szükségletet fedezi.

— *Corinfar tehát van a patikában?*

— Van. És *Bilagit, Nilacid* (savlekötő), *C-* és *A-vitamin* szintén kapható. A javulás annak is tulajdonítható, hogy *az ipar folyamatosan pótolja* a tavalyi negyedik negyedévben esedékes szállításait. A *Hungaropharma* (a nagykereskedelmi vállalat) megkötötte szerződéseit a volt szocialista országokkal, amelyektől immár *dollárért* vásárolunk.

Persze, arra még sokáig kell *várni,* hogy mindig minden rendelkezésre álljon. Előfordul, hogy a patikus más gyártmányú, de *azonos hatóanyagút* tud csak adni. *Cotazim Forte* helyett például a *Kreon* nevű, kitűnő Chinoin-készítményt.

l. m.

TAKARÉKLÁNG

Ez az ország ma ott és azon takarékoskodik (mert kuporgatásra kényszerítik), ahol és amin csak tud. A fényes jövőt megvilágító fáklyák helyett takarékláng mellett meresztgetjük szemeinket és melengetjük kezeinket — de nem baj, sőt, ez így van jól. Hiszen, tisztelt állampolgárok, *végre érezhetjük, hogy a szorult helyzetben mindenki egyaránt részese a nagy-nagy erőfeszítésnek,* a gondos, átfontolt tervek megvalósításának, az össznépi takarékoskodásnak.

Felemelő érzés a piac szélén álldogáló szociológusnő szavait hallgatni: mindig takarékos, jól beosztó nép volt a magyar! Ne bátortalanítson el senkit, hogy *ez a piac még nem a Piac,* hanem csak a Fény utcai, no de valahonnan mindig el kell indulni. A mi „kályhánk" ezúttal *a spórolás bűvös jelszava.* Szóval ott álldigál ebben a kutya hideg januári reggelben az a szociológusnő, és meséli, az egyik kutya hideg, reggeli televíziós műsorban, hogy nagyanyáink még tudták, hogyan lehet fél kiló disznóhúsból egy hétig kijönni.

Meg azt is tudták, hogy *nem kell háromszor annyi kenyeret venni,* mert úgyis csak ránk szárad. De ha már ránk szárad, legalább azt tudjuk, miként lehet a kenyérhajat hasznosítani. Nagyanyáink még azzal is tisztában voltak, hogy a tervgazdálkodás szellemének megfelelően kell bevennünk a boltokat, piacokat, áruházakat, listánkon több változatban kidolgozva árubeszerzési tervünket, hogy ne érjen meglepetés. A szociológusnő talán csak azzal nincs tisztában, hogy az első meglepetés akkor éri a szerencsétlen háziasszonyt, ha pénztárcáját a tegnapi árakhoz méretezte — mert akkor ma, bizony, *az üresbe* markol.

Ez is mind azért van, mert rosszul olvassuk az újságokat, és bedőlünk annak, hogy x százalék lesz az éves infláció, amikor már az első hetekben y-nal *meghaladtuk azt.* Pedig nem is haladtuk meg, hangzik szakmai körökből a hűvös, kissé már türelmetlen magyarázkodás, csupán *a látszat csal.* Tessék mondani, hogy hívják ezt a látszat urat, és meddig csalhat még?!

De ha már az újságnál tartunk! Fogjunk össze, takarékoskodjunk! Járasson egy lépcsőház egy napilapot (akár a kormányét is ...), tartsunk szabadsajtó félórákat, de takarékoskodjunk az érzelemnyilvánításokkal is. Kár a takaréklángért. Erről jut eszembe! Ne égessük naphosszat azt a gáztűzhelyt, ne folyassuk a csapot, ne pazaroljuk közös kincsünket. De. A megfizethetetlen, negyedosztályú, elaggott lakótelepi házakban álljunk össze néhány kedves családdal, költözzünk össze, viseljük közösen a terhet, elevenítsük fel *a szépemlékű társbérleteket.*

Nyissunk közös mosókonyhát, dagasszunk otthon kenyértésztát, autóbuszbérlet helyett gyűjtsünk össze egy kerékpárra való összeget, aludjunk továbbra is rugózatát vesztett ágyunkban, dobjunk be a közösbe egy rádiót, egy televíziót, s az utolsó türelmes ne verjen a készülékre, hanem kapcsolja ki az egyre drágább, a monopolhelyzetben lévő hír- és képládát. Szóval takarékoskodjunk, amivel csak tudunk. És takarékoskodjunk azért, mert látjuk, hogy minden szinten ezt teszik, bár mostanában *picit akadozik a gépezet.*

Szabad perceinkben (ezekből most jó sok van, mert végre szabadok vagyunk), fogjunk egy jókora derékszíjat, és ballagjunk el vele az ország házához, s igyekezzünk körbekeríteni vele azt. Meglátjuk, nem fog sikerülni, mert december óta kényelmesen megterebélyesedett az a szép ház. A Miniszterelnökség például ebben az évben várhatóan ötször annyit költhet az adófizető állampolgár pénzéből, mint tavaly. Belátom, rosszul tettem, amikor azért szívtam a fogamat, hogy mire megy el egy esztendő alatt majdnem hatmilliárd forint — csupán ebben a nagytiszteletű hivatalban. Rosszul tettem, mert az 1991-re engedélyezett 27,7 milliárd hallatán *már nincs is mit szívnom.* Mondjuk, érdekelne, mire megy el a tömérdek pénz, de finoman felvilágosításának, hogy aki kíváncsi, az hamar éhenhal.

Kellő információ hiányában én is beállnék az elégedetlenek táborába. Fel nem fognám, hogy a külügyminiszternek *miért kell néhány hónap alatt többet utaznia, mint elődjének három év alatt.* Még azt hihetném, nagy ez a világ, sok mindent meg kell benne nézni, pedig nincs erről szó! Egy új külügyminiszternek igenis mindenhol hirdetnie kell politikánkat — különben is, Jeszenszky Maliban még nem járt ... Aztán azon is bosszankodnék, hogy az olcsó kőolajból most miért nem vásárolhatunk, hogy ne adj ég, a hozzánk csapott (és becsapott) benzinár végre lefelé kúszhasson. De szegény takarékoskodót még a Szovjetunió is húzza! Most bezzeg zavartalanul csörgedezik a fekete barátság, teli vannak a tárolók — majd kiürülnek a márciusi drága kőolajig.

Nem férne a fejembe, hogy miért takarékoskodnak azon, amin nem kéne. Állítólag határainkon topog a nyugati tőke, s akkor *olyan alkalmat szalasztunk el, mint egy világkiállítás megrendezése.* Csodálkozom, hogy nem alakult még egy Világkiállítás Kft., amelyben a hozzáértők, a vállalkozók megcsinálnák azt, amire a kormány és Budapest főpolgármesteri hivatala képtelen. Azt sem értem, hogy az igazi szellemi javakkal ugyan miért spórolunk?! A minőséget lassan bekebelezi a mennyiség, hiszen ma már annyi bizottság, *új hivatal,* fene tudja, micsoda alakult, hogy képtelenség nyomon követni őket. Még jó, hogy vannak már új kitüntetéseink, s így a nagy elismerés (lásd. tavalyi kormány-„jutalom") sokáig nem várat magára.

Senki ne keseredjen el! Ha az iszonyatosan nagy takarékoskodásban erre-arra nem jut néhány millió, vagy családi költségvetésben gondolkodva: egy-két forint, az ország úgyis megmozdul. Napokon belül összedobjuk a hiányzó összeget, mert ha nem tudnák: a magyar takarékos nemzet. *Meg könnyen becsapható is.*

Majd elfeledtem: tessék eloltani a takaréklángot: mára túlteljesítettük a normát.

SZERDAHELYI CSABA

A Népszava perli az OTP-t

(Folytatás az 1. oldalról)

Most *a kedvezményes* kamatozású kölcsönök *megszüntetése* folytán méltánytalan helyzetbe kerültek családok tucatjai. Vegyünk egy példát: a férj nettó jövedelme *10 ezer forint,* a feleség hazavisz *6 ezer 600-at,* abból most *8 ezer 800 forintot* kell *törlesztésre* kifizetniük. Ez, a kamatot és a tőkét figyelembe véve *323 százalékos* emelést jelent. Tehát, ennek a családnak 8 ezer 800 forintból kell egy hónapban megélni. *Két kiskorú gyermeket nevelnek,* egyértelmű hát, hogy *képtelenek* eleget tenni a fizetési kötelezettségüknek.

— *Ön, mint ügyvéd, mit kíván tenni az ügyfelei érdekében?*

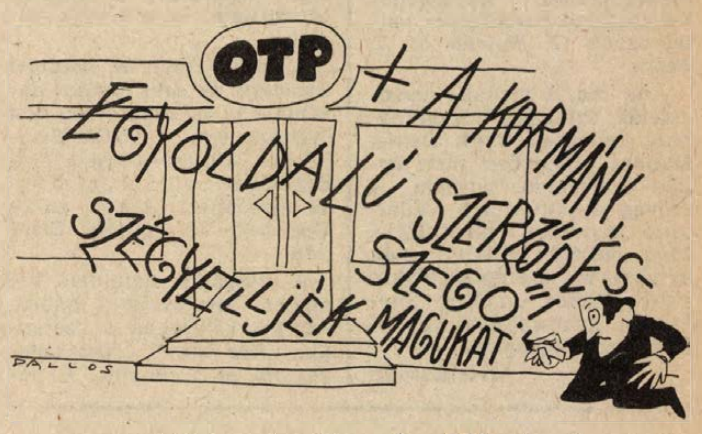

— A jogsértő kamatemelés miatt *panaszt* nyújtottam be az *Alkotmánybírósághoz.*

S. A.

Az Alkotmánybírósághoz fordulnak a vasasok

Az Alkotmánybírósághoz fordul a *vasasszakszervezet* a felemelt lakáshitel-kamatok, a gyermekneveléshez kapcsolódó ellátások, valamint a szakszervezeti tagdíjak teljes adómentessége ügyében — erről döntöttek a szakszervezet országos titkári értekezletén szerdán, a vasas székházban. A szakszervezet vezetősége úgy gondolja, hogy a tagságát rendkívül hátrányosan érintő problémák jogi oldalról megtámadhatók — *a szakszervezetek már megszavazásakor is ellenezték* a kölcsönök visszafizetési feltételeinek ilyen jellegű megváltoztatását —, ezért megpróbálja Alkotmánybíróság útján elérni azok módosítását, vagy legalább enyhítését. A beadványokat *két héten belül* juttatják el az Alkotmánybírósághoz.

Jogos önvédelem

Óriási felháborodás kísérte az Országgyűlés év végi döntését, mármint a lakáshitelkamatok felemelését. Az emberek többsége csak magában zúgolódik, s keresi a kiúttalanságból, a várható nyomorból a kiutat. De szerencsére vannak olyanok, és egyre többen, akik nyilvánosan is megfogalmazzák: a törvénytelenség törvénytelenséget szül; a jogállamiság az államra is érvényes, nemcsak az állampolgárra.

Legutóbb *Hajdufy Miklós* tévérendező osztotta meg gondolatait a nyilvánossággal, az Élet és Irodalom hasábjain. Elszánt végkövetkeztetésre jutott. Íme a nyilatkozata szórul szóra: *„Alulírott, lakáskölcsönnel kapcsolatos minden változtatás tekintetében megtagadom az állampolgári engedelmességet. E tárgyban semmiféle felszólításnak, foglalási, végrehajtási kísérletnek, hatóságnak nem engedelmeskedem. Rendőri segédletnek, házkutatási- és elfogató parancsnak ellenállok, esetleges erőszakra jogos önvédelemmel válaszolok."*

Csak végső kétségbeesésében írhat le ilyen mondatokat egy törvénytisztelő állampolgár, melynek bizonyítéka az is, hogy érdeklődésünket elhárította: *további magyarázatokkal nem kíván szolgálni.*

„Az utolsó csepp" valóban kicsordult poharából, s félő, nemcsak az ő — mármint Hajdufy Miklós — poharából.

Mi lesz akkor, ha a nagy többség is azt mondja: az erőszakra jogos önvédelemmel válaszol?!

s. i.

A hét filmjei

EGY ELKÉNYEZTETETT GYERMEK UTAZÁSA

A néző készüljön fel arra, hogy a címmel ellentétben nem egy elkényeztetett gyerek, hanem egy elkényeztetett színész és hasonló sorsú rendező utazásaiban vesz majd részt.

Claude Lelouch immár sokadszor blöfföl. Teheti, eddig még mindig bejött neki és a rendező vélhetően most sem vesztette el azt a póker-arcot, amelynek segítségével az ilyen trükköket kivitelezheti. Van annyira profi mesélő, hogy nem vesszük észre a szép tájak és a főszereplő *Jean-Paul Belmondo* bűvöletében, hogy a film valójában nem szól semmiről.

Felszínesen megborzol bizonyos érzelmeket, de mélyen nem ássa bele magát a bonyodalmakba. Meg különben is, Lelouch véleménye szerint a néző azért jár moziba, hogy közben elfelejtse a külvilágot, kellő módon elandalodjon. Egy picit izguljon a főhősért, egy picit sírjon, amikor arra van szükség, és a történet végén boldog elégedettséggel dőljön hátra a kényelmes székben: Azért mégis szép az élet.

Talán igaza is van. Mondhatom én felháborodottan, hogy nem érdekel az önerőből csúcsra kapaszkodott francia milliomos szenvelgő lelke. Dolgozna kicsit többet, próbálná meg a magyar átlagjövedelemből fenntartani jachtját és utazgatni erre-arra — mindjárt nem lennének problémái. De nem lenne igazam. Mert a kisember kínos hétköznapjaira legkevésbé én lennék kíváncsi és mert Belmondo szakállasan és nagypapakorban is magával tud ragadni. Ő az ász. És egy ásszal már a blöff sem igazi blöff.

ARACHNOPHOBIA

Ha egy filmnek, ami elsősorban sokkhatásokra épít az értékmérője, hogy ki tudja-e űzni az embereket a moziból, akkor bizton mondhatom, hogy *Frank Marshall* műve ebből a szempontból egészen kiváló. Én ugyanis nem tudtam végignézni, de otthon még így is megvizsgáltam minden sarkot, zugot, hátha nálunk is elbújt valahol egy pók.

Az *Arachnophobia* nyers fordításban ugyanis pókiszonyt jelent. Na már most én azért nem vagyok igazán mérvadó ennek az alkotásnak a megítélésénél, mert magam is szenvedek eme kórban.

A bajok csupán ott kezdődnek, hogy igazából nem is vágyom arra, hogy kigyógyítsanak. Nyugodt szívvel végigültem a *Cápa* különböző fejezeteit, láttam a *Madarakat*, a *Harapást*, a *Piranhát*. De ezek az egzotikus állatok tőlem távol élnek, illetve a madarakról nem feltételezek olyan támadó szándékot, amilyen a rémfilmeket végigkíséri. De pók sajnálatos módon van *Magyarországon*, sőt még olyan viszonylag újabban épült lakótelepeken is, mint *Békásmegyer*. Ítéljenek bár el, én félek tőlük.

Visszatérve a filmre, arról semmi újdonság nem mondható el. Dramaturgiájában nem különbözik a feljebb felsorolt elődjeitől. Egy békés kis helyen egyszer csak megjelennek a mérges pókok. Kezdetben senki nem érti a rejtélyes halálesetek okát, mi több, azt a szerencsétlen orvost vádolják, aki pókiszonyban szenved és azért telepedett le ebben a faluban, mert megunta a hajszás, nagyvárosi életet. A végén természetesen ő diadalmaskodik.

Mellesleg, az emberre a pókfajok egy ezreléke veszélyes. De azok rejtőzködő életmódot folytatnak.

Sz. Z. L.

A fotós az első áldozat, akinek koporsójában útra indul a vesztedelem

NAP TV

Keserűség

Szánandóan pesszimista országban élünk. Hallgatom *Izrael* budapesti nagykövetét, aki az iraki rakétatámadások közepette is töretlen hittel nyilatkozik hazája jövőjéről, népe erejéről. Higgadt, megfontolt szavak, biztonságérzet. Nézem a Moszkva téri emberpiacot, ahová a *Nap Tv* ellátogatott, látom a hajnalban is fáradt munkaerőt, amely eképpen kínálja föl magát a vállalkozás cápáinak. Hallom a szakszervezeti liga vezetőjének tétova, semmitmondó okoskodását. Megdöbbent, hogy nyomban a munkanélküliség gondjával köti össze a riport is a *Moszkva tér* anomáliáit. Holott ilyesfajta „emberpiac" már akkor is volt, amikor még csak üzemen belüli munkanélküliségről beszélhettünk.

Az ügyeskedők hamar észrevették, hogy a megnövekedett építkezési kedv nagyobb kereseti lehetőséget kínál, hiszen munkaerőhiányt képez. A legkülönbözőbb trükkökkel (a tápénzcsalást is ideértve) kerestek maguknak helyet az új üzletágban; már évekkel ezelőtt is nehéz volt ezerforintos napszámon alul segédmunkást fogni építkezésre, és ebbe még nem számoltuk bele a sört vagy bort, ami a száraz torkon napról napra lecsúszott.

Ebből az aspektusból ezen a piacon az áldatlan lakáshelyzet vámszedői is gazdagodtak. Azt persze akkor is tudtuk, tudjuk most is, a legnagyobb pénzeket a közvetítők, a dologtalanok szakítják le. A Moszkva téri munkavállaló keserűségében ennek fölismerése fogalmazódik meg. A munkaerőnek azt a jogát, hogy a legmagasabb keresletnek adja el magát, ennek ellenére is el kell ismernünk, legfeljebb az együttérzésünket fordíthatjuk másra.

Az emberi jogok kérdése sok téveszmét szül. Az abortuszszal kapcsolatban például sokak számára vitathatatlan jognak tetszik, hogy egy nő döntsön afelől, vállalja-e a megfogant életet vagy sem. Erkölcsileg aligha lehet ilyen joga bárkinek is; ha a nő emberi jogairól beszélünk, annak is egy korábbi szakaszban van értelme. Akkor kell felmerülnie annak is, vajon jogunk van-e életre hívni esetleg újabb szenvedőket erre a keserves világra.

Az élet törvényei ennél azonban jóval bonyolultabbak, miként ezt a Nap Tv elindított abortuszvitája is mutatja, és aligha kell jóstehetség annak megjövendölésére, hogy ez a vita még élesedni fog. Olyan keservek csapnak össze, amelyeknek már a kibeszélése is jótékony hatású lehet.

Fábián László

Álruhás szerelem

Álruhában nyerni szerelmet — unatkozó előkelőségek fényűzése. Persze, van benne némi filozófiai frivolság is: hadd bizonyosodjunk meg ruhacsere fedte személyiségünk hódító erejéről, meg a partner őszinte vonzalmáról. A népmesék békahercegnőitől a vígjáték-irodalom álruhás arisztokratáiig se szeri, se száma a tréfás próbatételnek. *A szerelem és a véletlen játéka* csak egy — híres — példa a sok közül. Ám szerzője, a XVIII. századi *Mariveaux*, talán első mestere a finom szerelmi lélekrajznak.

A kellemkedés nélküli könnyedség hatotta át a rennes-i *Alibi Színház* társulatának vendégjátékát az Egyetemi Színpadon. Az inassal, komornával ruhát váltó előkelő jegyespár rejtett eleganciával játszik végig *(M. C. Livinec* és *G. Ronsin)*, míg alantasaik az előkelősködés, finomkodás mértéktartó paródiájára vállalkoznak *(Y. Poirier* és *A. Petit)*.

Ám ma, a vizuális asszociációk színpadi birodalmában, kevésnek tűnik *Daniel Dupont* ötletekben nem éppen bővelkedő, pusztán a szöveg lekottázására vállalkozó rendezői partitúrája. Mai, önként vállalt, netán kényszerű szerepcseréinkre való, játékos utalások jótékonyan gyarapítanák az előadás tartalmasságát.

Metz Katalin

Premier ma

Holdbéli csónakos

Történik a mesés ősidőben. Hogy hol? A keleti ős-Magyarországon, Kínában, Szkitiában, Keltaországban, Spártán, Knossoson, a majmok országában, és a felhők között.

A játék címe: *A holdbéli csónakos*. Weöres Sándor darabjának ősbemutatója két évtizede volt, a *Thália Színházban*. Ma este pedig e produkcióval nyitja meg kapuit az újjáépített *Arany János Gyermek- és Ifjúsági Színház*.

A színpadon hatalmas, két ember magasságú bábuk. Alattuk játszanak a szereplők, *Vitéz László*, *Jégapó*, *Pávaszem* és a többiek. A bemutató rendezője, vendégként *Babarczy László*.

— Hogy esett a választás éppen erre a darabra?

— *Igen egyszerű a válaszom. Egyrészt mert már játszottuk Kaposvárott, másrészt az itteni színidirektor, Meczner János a tanítványom volt és felkért erre a munkára. Nem tudtam nemet mondani, pedig párhuzamosan más premierre is készülök, s torlódnak a feladataim. Nos, ez A Holdbéli csónakos más, mint az eredeti és eltér az ősbemutatótól is, hiszen a kalandos játék húsz képe felcserélődött és húztunk is egy keveset a szövegből.*

— Szembetűnő újdonság a bábok nagysága.

— *Igen, most sikerült Menczel Róbert díszlet- és Kós Lajos pécsi bábtervezőknek létrehozni, amiről álmodtunk. Cselényi Nóra tervezte a képzelethez igazodó, látványos jelmezeket. Annak is örülök, hogy Darvas Ferenc szerzett zenét a darabhoz. A főbb alakok megszemélyesítői kettős szereposztásban játszanak.*

Vitéz László szerepében *Puskás Tivadart* láthatja a közönség.

— *Éppen 13 éve, 1978 óta vagyok tagja az Arany János Színháznak. Nem végeztem főiskolát, itt jártam a házistúdióba. Nagy az én örömöm, magam sem gondoltam, hogy ilyen csodálatosan szép színházban játszhatok majd egyszer. A próbák idején volt néhány nap, amikor úgy gondoltam, Vitéz László nem az enyém. Most már nagyon szeretem. Megszoktam az új szereplőket, a díszletek és a bábuk méreteit. Mindent, ami körülvesz. A jót könnyen szokja az ember.*

— Még egy premierre készül, hiszen itt a stúdióban pénteken mutatják be a Testvér-harcot.

— *Elég nehéz volt egyeztetni a dolgot, de úgy érzem, sikerült. Kreont játszom Való Péter rendezésében ebben az ókori, görög drámákból ötvözött előadásban.*

V. A.

Erdély művészetéért

Az Erdély Művészetéért alapítvány által meghirdetett Szülőföldem, Erdély képzőművészeti pályázatra beküldött művekből összeállított tárlatot január 25-én, 5 órakor nyitja meg Tőkés László nagyváradi református püspök, az Országos Széchényi Könyvtár épületében (Budavári Palota, F épület, VI. emelet). Közreműködik Faragó Laura énekművész és Torday Ferenc előadóművész.

John és Paul

Háborúellenes tüntetések vélhetően mindig lesznek. Most is több országban vonultak fel a fiatalok, és a zöldek, hogy figyelmeztessék a világot az *Öböl*-háború veszélyeire. *Sean Lennon* az apjától örökölt művészi és anyja üzleti érzékét egyszerre bizonyítva, több új versszakkal kiegészítette *John Lennon* híres dalát, *Give peace a chance*, vagyis *Adj esélyt a békének.*

Hogy egy ilyen dalnak mekkora hatása lehet, arról természetesen nyilatkozott az egykori *Beatles* tagja, *Paul McCartney* is.

Véleménye szerint a hatvanas években különleges hatalmuk volt a gyerekek fölött. Tisztában voltak azzal, hogy közönségük akár családi kapcsolatait is felrobbantja, ha az imádott csapat tagjai erre szólítják fel. Éppen ezért elsősorban arról énekeltek, hogy *All you need is love*, vagyis mindenkinek szüksége van szerelemre. Ezzel nem vállaltak túl nagy kockázatot. Csak sokkal később született az Adj esélyt a békének.

Paul véleménye szerint nem ők voltak, akik a mozgalom elején elvetették a nyugati értékeket. Nem szerveztek ők semmit, nem találtak fel semmit.

Most Sean és apja dalát sokan éneklik a béketüntetéseken. De a felmérések szerint tíz amerikai állampolgárból kilenc támogatja *Bush* elnök háborús politikáját.

Sz. Z. L.

A hét színésze:

Jean-Paul Belmondo

Valószínűleg sokan lesznek, akik a címet elolvasván, elhúzzák a szájukat: ugyan minek kéne bemutatni *Jean-Paul Belmondót*? Hiszen, ha van külhoni színész, akinek pályáját végigkísérhettük a mozivásznon, hát az bizonyosan a francia film e tartós fényű csillaga.

Igaz ugyan, hogy üstökössebességű felfutása, a *Jean-Luc Godard* rendezte *Kifulladásig* Michel Poiccardja csak jókora késéssel érkezett hozzánk, de ezt követőleg megannyi szerepében láthattuk őt. A „komolyakban" is, mint a *Bolond Pierrot*, vagy az *Egy asszony meg a lánya* című *De Sica* filmben. Ismerjük őt a *Cartouche* rettenthetetlen vagányától, a *Riói kaland* fantasztikus kaszkadőr mutatványokat bemutató szabadságos kiskatonáján át, megannyi „keményfiú" alakítójaként.

Nos, mindez igaz — és mégis úgy gondolom, érdemes ismét bemutatni Jean-Paul Belmondót az *Egy elkényeztetett gyermek utazása* című film kapcsán. Ebben ugyanis a „korszakváltó" Belmondóval találkozunk. Ősz, kissé borzas szakállal, vállalva korát (mi tagadás, immár közelebb van a hatvanhoz, mint az ötvenhez), lendületes mutatványok és kemény ökölcsapások nélkül.

E változás akkor kezdődött, amikor — huszonnyolc esztendő után — visszatért a színpadra, hogy eljátsza a címszerepet a múlt századi nagy angol színészről, Keanről szóló drámában. Több mint háromszáz estén lépett színre *Kean, a színész*-ként, mondani sem kell, hogy óriási sikerrel. S ekkor kapta *Claude Lelouch* ajánlatát.

„Eljött megnézni a Keanben — meséli Belmondo —, *beszélgettünk, aztán azt mondta, szeretne velem egy filmet forgatni. Ezután többször találkoztunk, mindig ebéd közben. S elkezdett nekem mesélni erről a pasasról, aki mindent otthagy, hogy újra magára találjon, s világgá megy, miközben körbeutazza a földet. Ez nekem pont kapóra jött: egy idő óta már szerettem volna változtatni azon a szerepkörön, amelyet évek óta betöltöttem. Egy idő után jobb, ha az ember a ruhatárban hagyja a felöltőjét, különben megszűnik létezni... Azt hiszem, amit Claude ajánlott, ez a nagyon sokszínű, gazdag, erős figura — pont a megfelelő pillanatban jött. Olyan koromhoz illő filmszerepet kínált, aki se nem gengszter, se nem szélhámos. Remélem, az emberek elfogadnak majd így, öregebben, szakálasan, kissé kiábrándultabban is..."*

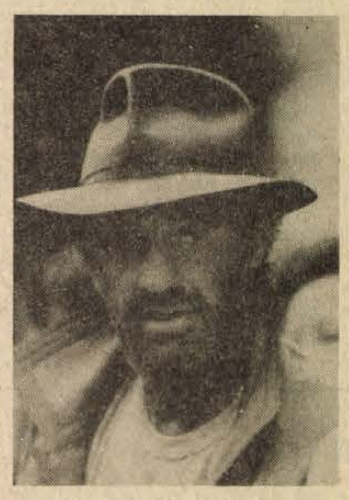

És hozzáteszi: *„Készen állok arra, hogy nagypapa szerepeket játszak. Ez engem egyáltalán nem zavar. Hiszen az életben is az vagyok. Az lenne szánalmas, ha azt mondanám: »Holnap eljátszom a Rambo IV-et! Majd én megmutatom annak a mókusnak, micsoda muszklijaim vannak!« Én nem vagyok megszállottja a fiatalságnak, nem akarok holnap öreg fiatalembernek látszani. Én soha nem leszek repülő nagypapa..."*

— nr —

PÁLYÁZAT

Népzene, néptánc, népviselet

A Magyar Népművészetért Alapítvány pályázatot hirdet a magyar néptánc, népzene, népviselet kutatása, feldolgozása s a széles közönséghez való eljuttatása témakörökben.

Pályázhatnak olyan személyek és csoportok, akik alapkutatással, azaz zene, viselet, szokás gyűjtésével, lejegyzésével foglalkoznak, Pályázni lehet tudományos feldolgozó munkával (publikációk írásban vagy video-, illetve hangkazettán), továbbá művészi igényű alkotásokkal (koreográfiai és zeneművek, viseletek stb.).

A pályázathoz munkatervet és költségvetést kell csatolni. Határidő: 1991. március 31.

A pályázatok odaítéléséről kuratórium dönt majd.

A Magyar Népművészetért Alapítvány címe: 1011 Budapest, Corvin tér 8.

A Hivatal csak tréfált

Szerfelett meglepő tartalmú levelet kézbesített a posta tavaly novemberben, mintegy ötezer állampolgárnak. Ezekben az APEH felszólította a címzetteket: szíveskedjenek 1988-ban és 1989-ben élvezett jövedelmük ellenőrzését újólag elvégezni. Ha nem, akkor majd a Hivatal teszi ezt meg — ám ehhez az érvényes szabályok szerint *kellemetlen következmények* társulnak — szólt a levél.

Lapunk is többször foglalkozott ez üggyel. A *Hivatal tréfája*, illetve *Ördögi ötlet* címmel közöltünk írást arról, hogy az utólag tetemes adóra kötelezettek értetlenül állnak az eset előtt. Jókora vihar támadt, amit a témához kötődő jó néhány levél igazolt.

Csak emlékeztetőül: azokról a külszolgálatosokról van szó, akik törvényes munkabérként szerzett idegen valutájukat (hivatalos engedéllyel), árfolyamnyereséggel eladták a Technoinform nevű magyar vállalatnak. (Két év alatt a Technoinform 15 millió dollárt vásárolt meg a magyar kiküldöttektől.) A Pénzügyminisztérium *akkori* illetékes főosztályvezetője szerint az árfolyam-különbözetből származó nyereség *adómentes* volt, ezt a véleményét a főosztályvezető a Technoinform kérésére írásban rögzített. (Ha a valutaeladások adókötelezettek lettek volna, az üzletkötések túlnyomó többségére nyilván nem került volna sor!)

Utólag azonban ez a szakvélemény vált *kérdésessé*, s ügyészi kezdeményezésre ezért küldte el az APEH az érintetteknek az *önellenőrzésre* szóló felhívást, akik természetesen igen sérelmezték a dolgot, s úgy érezték: *kijátsszák őket.*

Azóta a Pénzügyminisztérium és más érdekelt főhatóságok alaposan megvizsgálták a *jogi helyzetet*, s a korábbinál *ellenkező* véleményre jutottak.

Végül is a parlament hozta meg a döntést, *a személyi jövedelemadó-törvény módosításával*, amely a legfrissebb Magyar Közlönyben látott napvilágot. A törvény kimondja: *nem minősül bevételnek* a valuta és deviza átváltásakor megszerzett vagyoni érték, azaz ezután nem kell adózni. S hogy semmiféle értelmezési bonyodalom ne merülhessen fel, a törvény visszamenőleges hatállyal, 1988. január 1-jétől érvényes. Megoldódott tehát ez az ügy, amely ilyenformán „csupán" *néhány álmatlan éjszakát okozott* ötezer családnak. Mondhatnánk, a hivatal valóban csak *tréfált.*

Ezt a rossz viccet persze *nem az adóhivatal eszelte ki*, s az APEH-t nem is érheti szemrehányás a fölösleges postaköltségért. Az viszont elgondolkodtató, hogy *kik*, s *miért* találták helyesnek gyanúba keverni a tisztességes embereket, a jogi helyzet tisztázása előtt, azaz alapos megfontolás nélkül kiküldetni a némi fenyegetést is sejtető novemberi felszólítást? Mit sem törődve azzal, hogy ezzel tovább rontják az amúgy sem túl stabil *közbizalmat.* E kérdésekre mégoly szorgos tudakozódással sem kaptunk választ.

L. P.

A KSH nem becsül

Nem tudják, mi mennyi?

A Központi Statisztikai Hivatalnak a januári áremelkedések mértékéről legkorábban március elején lesznek részletes felmérésen alapuló adatai. *A hivatal szakemberei jelenleg még becslésekbe sem bocsátkoznak.*

Ilyen körülmények között a Központi Statisztikai Hivatal szakemberei az infláció következő hónapokban várható alakulásával kapcsolatban sem bocsátkoznak becslésekbe. A Magyar Nemzeti Bank illetékeseivel egyetértően — a közelmúltban *Surányi György*, a bank elnöke nyilatkozott ilyen értelemben —, *a KSH-nál is a túlfűtött inflációs várakozásokat tartják az egyik legnagyobb veszélynek. Az áremelkedés gyorsulása azért is veszélyes, mert egy szinten felül az infláció öngerjesztővé válik, s a kormány gazdasági eszközökkel képtelen megfékezni a kialakult folyamatokat.* Nálunk a piac még nem működik megfelelőképpen és a termelőknek és a kereskedőknek lehetőségük van arra, hogy az indokolatlanul megemelt áraikat elfogadtassák a fogyasztókkal. Így csak egyetlen tényező korlátozhatja a túlzott áremelkedést, ha a lakosság fogyasztóképes kereslete alacsony szinten marad, vagy tovább csökken.

Amennyiben ugyanis a lakossági vásárlóerő nem növekszik, úgy egyre nehezebbé válik a jelentős inflációs várakozás következtében az indokolatlan áremelések érvényesítése.

(MTI)

Lapáton a parádsasvári szb 1.

Az igazgató tudja, mi a dolga

Parádsasvárra hegyoldalakról lecsorgó ködfelhők között gurulunk. Uzenetet kaptunk: siessünk! Eladta a fél gyárat és kirúgta a teljes szb-t az igazgató.

Törékeny érdekvédelem

A szűkszavú parádi üzenet *valós és valótlan* hírek keverékének bizonyult. A gyárat nem eladták, hanem a Vagyonügynökség közreműködésével előbb kft.-vé alakították majd január 2-től a Fotex gondjaira bízták. Nem a teljes szb-t bocsátotta el a kétdiplomás és három nyelvet beszélő üveggyári igazgató, hanem „csak" *a vszt elnökét, az szb titkárát és annak helyettesét.* Az utóbbi tavaly szeptemberben még a vállalati tanács elnöke, később a felügyelőbizottság tagja volt. Az üzenet arról szólt, hogy rajtuk kívül *további öten kerültek utcára.* A főmérnököt pedig a napokban bírói ítélettel helyezték vissza állásába. Igaz, *megüzente, nem jön vissza.*

Darázsfészek

Parádsasváron, e hatszáz lelket számláló mátrai üdülőközségben a Parádi Üveggyár az *egyetlen*, és ezáltal legféltettebb munkahely. A *Rákócziak* idejében alapított, 108 milliót érő üzem tavalyi nyeresége éppen annyi, mint hosszú lejáratú hiteltartozása, de emellett rendszeresen igénybe vesz 10—40 millió forintot rövid lejáratú hitelre. Ennek mértéke attól függ, hogy külföldi vevői mikor fizetnek. Kálió- és ólomkristály üvegeik keresettek: *3,5 millió dollárt* hoznak a parádiaknak évente.

Vezetői torzsalkodások kísérték már a '89-es esztendőt is. A korábbi igazgató megunta a vállalati tanáccsal és a szakszervezettel vívott küzdelmét, és *bedobta a törölközőt.*

— Amikor a vt '89. őszén megválasztott új igazgatónak — mondja *Müller Attila* —, néhányan figyelmeztettek, hogy *darázsfészekbe* nyúlok, ha rendet akarok teremteni. Harmincnégy éves vagyok, s úgy gondoltam: *„ide nekem az oroszlánt is"* — megtudtam, mire vagyok képes. A korábbi munkahelyeimen tapasztaltak alapján határozott elgondolásom volt, hogy miként kell egy menedzsernek vállalatot vezetnie. A gyárnak jó hagyományai vannak, szakmunkásaink ügyeskezűek.

Müller Attila első munkanapján *szondát* dugatott vezetőtársai szájába, akik között volt *ittas* is. Máskor éjjel látogatott a gyárba, ahol összetolt székeken alva érte az üzemrendészt...

— Tudom, hogy *nem vagyok mindenkinek a kedvence* — mondja —, de ahhoz, hogy talpon maradjon az üveggyár, nyereségünk legyen, bért fizessünk az 550 embernek, *szükség van* ilyen módszerekre.

A *privatizáció* sem volt vitamentes, pedig a vt maga kezdeményezte az átalakulást. A szakszervezettel egyetértettek abban, hogy valamelyik külföldi újságban hirdessenek. Ám kérték az új igazgatót, hogy a leendő tulajdonos mellett a *dolgozók is részvényekhez juthassanak*, ha már az állami időkben tönkrement az évszázados múltú mátrai üveggyár. Csakhogy az áprilisi vt-döntésről készült jegyzőkönyv szőrénszálán eltűnt. A nyugati újsághirdetés több millió forintba került volna, ezért Müller Attila, egyetértve a Vagyonügynökséggel, zárt körű befektetési felhívást juttatott el legjelentősebb partnereihez: neves ír, svéd és amerikai cégekhez, összesen tizenhét címre. Érdemi válasz csak a *Fotex*-től érkezett. Két évvel ezelőtti ajánlatukat újították meg. A vt augusztus végén elfogadta, ám a Vagyonügynökség közbelépett: állami felügyelet alá helyezte az üveggyárat. A Fotex mégis győztes lett. Megbízták a vagyonvédelemmel és azzal, hogy 1992-ig valósítsa meg a szükséges műszaki és környezetvédelmi beruházásokat. Vállalta még, hogy vevőt hoz a parádi termékekre. Parádon ekkor jelent meg a Fotex, Ajkai Kristály Kft. néven, s rögvest 30 százalékkal megemelték a béreket.

Levél a miniszterelnöknek

Privatizáció, állami felügyelet, kft., s végül Kristály Kft. Mit tudnak róla a legilletékesebbek, maguk a parádiak?

— Vt-üléseken és vezetői üléseken sokszor elmondtam a terveket, de a hírek *elferdítve* jutottak el az emberekhez — jelenti ki Müller Attila. — Egyeseknek bizonyára érdeküket fűződhetett hozzá. Tudok olyanokról, akik szerették volna elérni, hogy *ne sokáig maradjak* az igazgatói székben... A vsztitkárnak nyíltan megmondtam, hogy bármikor meghallgatom a szakszervezet véleményét, de *a vállalat vezetés nem a szakszervezet dolga.* Mindenki a maga területén járuljon hozzá az eredményekhez. Amíg a kollektív szerződést elfogadtuk, különösebb gondom nem volt a vszt vezetőivel. Csakhogy egy idő után észrevettem, hogy saját tagságukat se tájékoztatva, *levelezésbe kezdtek.* Elmentek az országgyűlési képviselőhöz, nyilatkoztak a megyei lapban, írtak *Antall Józsefnek, Orbán Viktornak, Pető Ivánnak és Csepi Lajosnak* — mindenhol lejáratták, ahol csak tudtak.

— Mi volt a kifogásuk?

— Nem tudom.

— Mikor mondott fel a szakszervezeti vezetőknek és hogyan?

— Nemcsak nekik, *még öt embernek* mondtunk fel. A döntést a Kristály Kft. hozta.

— Azt állítja, hogy Ajkáról idejöttek és azt mondták: ő, ő és ő nem kell?

— Részben *az én véleményemre* alapozták a döntést, hogy kit vesznek át.

— Ha nincs kft., akkor is *ezek a munkahelyek* váltak volna fölöslegesekké?

— Még lenne több is... Nem az én döntésem volt. Mindig azt hangoztattam, aki becsületesen dolgozik, azt a cég megfizeti és becsülni fogja. Nem a dolgozók ijesztgetésére, uszítására, lázítására van szükség, hanem *nyugalomra.* Épp most hallottam, azt terjesztik, hogy a csiszoló üzemből negyven embert elbocsátunk. Ilyet a vezetők közül senki sem mondott, *vaklárma*, hangulatkeltés az egész.

A szakszervezet nem kamara!

— Igazgató úr, az ember fölkapja a fejét, ha a vszb-titkárnak, a vszb-elnöknek és a volt vt-elnöknek a szakszervezeti testület *tartózkodása és tiltakozása ellenére* fölmondanak. *Miért éppen nekik? Miért így?* Nem volt más megoldás? Megfosztották a választott tisztségviselőket a lehetőségtől, hogy eleget tegyenek megbízatásuknak. Túl nagy a kihívás. Erre nem gondolt?

— Az időközben az önmagát feloszlató szakszervezeti tanács egyik tagja levelében azt írta, hogy a testületi tagok között vádaskodások, bizalmatlanság és személyeskedő vita volt, de hogy a vállalat *40 millió forintos nyereséggel* dolgozott tavaly, arról nem sok szó esett. Úgy gondolom, ez a levél is jól mutatja, hogy milyen a szakszervezeti vezetők *kapcsolata* a többi dolgozóval. Az egri bírósághoz kívánunk fordulni, bár a szakszervezet önálló jogi személy — *nem tudni egyértelműen, ki a felettesük.*

— Hogyhogy nem tudni?

— A szakszervezetet úgy tudom elképzelni, mint a Gazdasági Kamarát, amely a vállalatoknak nem felettese. Érdekképviseletet lát el, de *nincs beleszólása* a vállalati belső ügyekbe.

— Igazgató úr, a szakszervezet vagy munkástanács mégse kamara!

— Tanácsot kértem a jogászoktól. Ők a Munka Törvénykönyve alapján terveimet *támogatják.*

Bálint Tóth János

(A második részt holnapi számunkban közöljük.)

Kis magyar rendszerváltás

avagy: Tengeri, mint a kommunizmus utolsó bástyája

(Megyei tudósítónktól)

Albániában éppen összeomlik a kommunizmus utolsó előtti bástyája. A végső azonban még tartja magát. Kuba? Az is lehetne éppen. *Papp Béla* 59 éves rokkantnyugdíjas szerint azonban *Tengeri község a vörös rémuralom utolsó bástyája.* Vajszló és Pécs közt félúton. Szó, ami szó, kinézetre nem túl szilárd erődítmény. Talán százan lakhatnak itt. A falu egyetlen utca, az sem hosszú. Ráadásul az ideológiai harcot szépen rendbe hozott harangláb és turulmadaras világháborús emlékmű is gyengíti.

Tehát nem kevesebbet állít Papp Béla, a Független Kisgazdapárt és a Pofosz tagja, mint hogy szülőfalujába még nem ért el a rendszerváltás. *„Életem a vörös viharban"* címet viseli háromoldalas epistolája, melyben üldöztetésének történetét foglalja össze. Kelet-európai história. *Szomorú, akárkivel esett is meg, ha megesett.*

Az ötvenes években *kuláksors:* munkaszolgálat, beszolgáltatás. Az '56-os forradalom után Tökölre *internálják*, nyolc hónap után szabadul, s csak nehezen kerüli el a kitelepítést. Szenvedéseiért főként egy bizonyos *Tóth Lajost* hibáztat, mint a falu és a körzet egykor teljhatalmú urát, aki 18 évig tanácselnök, sok évig munkásőr, évekig téeszelnök volt.

Papp Béla *a zaklatások elől belép a szövetkezetbe.* Előbb Tengeriben, majd Baksán és Bogádmindszenten dolgozik, *mind magasabb beosztásokban* (főállattenyésztő, főagronómus). Úgymond egy háromezer forintos számla késedelmes kiegyenlítése miatt a bíróság pénzbírsággal sújtja. Minek következtében: „A helybéli kommunisták *az esetet felnagyítva* habzó szájjal mocskoltak, a 90 lakosú kis falucska lakóit mindinkább igyekeztek ellenem hangolni. Sajnos, az új idők szellemét még ma is alig lehet érezni ezekben az értelmiség nélküli, alacsony iskolázottságú aprófalvakban" — olvasható a levélben.

A történet új fordulatot vesz az 1990-es választások után. Papp Béla — élve törvényadta jogával — *kiveszi 13 hektár földjét a téeszből*, s idős korával dacolva gazdálkodni kezd. Ezt még elnéznék neki, de *fölszántja az utat is*, amit e régi birtokon a téeszidők alatt tapostak ki a falusiak.

„A volt MSZMP-sek kisgyűlést tartottak a föld szélén, majd hecckampányt indítottak azzal, hogy elvettem a falu útját. *Szilágyi Sándor*, az elöljáró, 5—6 éve költözött Tengeribe. A komlói bánya pártbizottságának, a megyei pártbizottságnak is tagja volt, munkásőr, azzal dicsekedett, hogy Berkesd környékén fegyveresen vett részt a téeszszervezésben. A helyhatósági választásokon háttérben maradt, de hogy a hatalmat továbbra is házon belül tartsa, a vele közös háztartásban élő vejét, *Kiss Jánost* jelölték polgármesterré, és a Tóth-féle MSZMP-sek szavazataival, kis többséggel megválasztották."

Az események csúcspontja 1990. december 15. Papp Béla telefonálni megy Szilágyi—Kissék „berepülőzött" lakására, s ekkor tör ki közöttük — Albániát is beleszőve — az a szóváltás, melynek vége *Papp Béla megverétése.*

„A szomszéd telke előtt jöttem már, amikor Szilágyi utánam futva elkezdett agyba-főbe verni. Azt ordította, többé ne lépjek a házába (ahol a községi nyilvános telefonállomás van elhelyezve), de az utcán se lásson meg, mert agyonver, széjjeltép. Sütő Andrást és Iliescu bányászait juttatta eszembe."

Ilyen előzmények után nem kevés szorongással tudakozódom Szilágyiék után. Tengeriben a közvilágítás nem éppen világvárosi, ráadásul a megjelölt udvarban jókora kutya üldögél.

Nagy meglepetésemre Papp Béla nevének hallatán a házigazda széles mosollyal szorít kezet: — De örülök, hogy jött! *Végre elmondhatom valakinek az igazat!* Magam is szeretnék már pontot tenni az ügyre.

Pár perc múlva már öten üljük körül az asztalt. Nevezhetnénk kisgyűlésnek is. Szilágyin, a veterán Tóth Lajoson és Kiss János polgármesteren kívül itt van *Nyaka Béla* képviselő is, akinek apja — Papp Béla szerint — ugyancsak az '56 utáni megtorlás egyik áldozata volt.

Sorolom a vádakat, az asztaltársaság hüledezik. Kommunista diktatúra? Itt? Hiszen *egyetlen volt párttag sincs a képviselő-testületben.*

— Hallgasson ide, fiatalember! — tér magához Szilágyi. — Én nem titkolom, hogy kommunista voltam, és ma is úgy érzek! De nem vertem be senkit a téeszbe, sem Berkesden, sem máshol. *Mi őszintén hittünk ebben az eszmében.* Elhiszi nekem? Minket ugyanúgy becsaptak, mint mindenki mást ebben az országban. Szocialistabrigád-vezető voltam Komlón, szakmánkban vállaltuk a pótműszakot Vietnamért, Nicaraguáért, a Nemzeti Színházért. Hittünk a vezetőknek, nem mi tehetünk róla, hogy ide juttatták az országot. *Tudom, a balhét nekünk is el kell vinni.* Ezért nem vállaltam szerepet a helyhatósági választásokon sem, bár úgy érzem, nem voltam rossz elöljárója a falunak. Kommunista diktatúra? Papp Béla egyedül azt nem tudja megbocsátani, hogy alulmaradt a választásokon. Merthogy ő is indult ám a polgármesterségért! *Titkos szavazás volt*, senki nem akadályozta a népet, hogy rá szavazzon, ha akar.

Újra végighallgatom a Papp-féle földigénylés történetét, az út beszántását, az utcai pofozkodást. Az eltérés Papp Béla változata és eközött szinte elhanyagolható. Néhány méter, néhány szó, néhány hangsúly. Mégis, világokat választ el.

— *Hogy Papp Bélát üldözték? Lehet. Én nem tudok róla* — szólal meg Tóth Lajos, miután eddig csitították. Hetvenkilencedik évében jár, de tízet nyugodtan letagadhatna. Szikár, alacsony, ormánsági parasztember. A század elején ilyen típusú emberekre épült a vidék gazdasága. — Én nem jelentgettem föl őt sehol — teszi hozzá indulatosan. — *Ha annyira üldözték, hogyan gazdagodhatott meg úgy, ahogy egyikünk sem a faluban*, akik pedig „tolvajok, rablók, a rendszer kegyeltjei" voltunk?

Sokat beszél az ötvenes évek elejéről — „legyőzték a parasztot, nem meggyőzték" —, '56-ról és az azt követő számonkérésekről már jóval kevesebbet. Néhány elejtett mondatából sejtem csak, hogy *az indulatok fészke* mégis ezekben a hónapokban-években keresendő.

A fiatal polgármester ritkán szólal meg. Szemmellátható lag Nyaka Bélának sincs ínyére az effajta politizálás. Vagy talán zavarja valami? Csöndesen ingatja felét, amikor apja megveretéséről kérdezem.

— Hároméves voltam '56-ban, nem emlékszem semmire. Később sem beszéltek róla. *Keressék meg anyámat*, ha akarja, talán elmondja, amit tud.

— *Semmi, semmi ilyesmi nem volt!* — vágja rá gyorsan Tóth Lajos.

Kezemben a vádló levél, hallgatom az indulatos replikákat, s közben egyre kevésbé tudok szabadulni a gondolattól: mit tett velünk a XX. század? Olyan emberek szabdalják most egymást, akik *egy sorsból indultak*, s bár útjaik — látszólag — elváltak, egyformán áldozatai egy zavaros világnak. Ha magukkal nincsenek békében, csoda-e, hogy egymással is nehezen férnek meg?

Havasi János

Elsőnek az Opel rajtol Magyarországon

Évente 45 ezer autó Szentgotthárdról

Eltűntek a szögesdrótok, megnyíltak a határok Kelet és Nyugat között. Inkább ez, mint az optimálisnak egyáltalán nem mondható gazdasági szabályozók vonzzák Közép-Európába a nyugati tőkét. A *General Motors* ránk szavazott, amikor aláírta a szerződést a győri *Rábával.*

Martin Pfnunder, a General Motors kelet-európai igazgatója Magyarországon tett látogatása alkalmával meghívott 40 újságírót az ausztriai *Aspernbe,* a General Motors egyik motor-összeszerelő és sebességváltókat előállító gyárába. Ebben a gyárban *1200 és 1400 köbcentis motorokat gyártanak,* amelyeket futószalag visz a tesztelőkamrába. Itt egy percig járatják a motorokat, háromezres fordulatszámon, és ha a harmadik indításra is rendben megy minden, csak akkor veszik át. Ebben a gyárban *óránként 72 motor készül el,* amelyből átlagban nyolc kerül vissza szerelésre selejtként.

A három műszakban üzemelő gyárban egyszerre 750 munkás dolgozik, a heti átlagos munkaidő 38,5 óra. A szerelők *100—150 schillinget* kapnak *óránként.* Néhány fős teamekben végzik a munkát, ahol bizonyos időnként cserélődnek a *teamleader*-ek (csoportvezetők), akiket a munkások maguk közül választanak ki. Saját maguk dönthetik el azt is, hogy mikor tartanak rövid munka- és ebédszünetet. Aspernben összeszerelt motorokkal fut *minden harmadik* Opel gépkocsi. A dolgozók minden évben tíz százalékkal *olcsóbban* vásárolhatnak egy Opelt, de lízingre is van lehetőségük. 1600 schilling lefizetése után a fennmaradó részt ledolgozhatják.

Mi ezektől az európai színvonalú bér- és szociális viszonyoktól még több évtizednyi távolságban vagyunk, de felzárkózásunk egyik állomása lehet a *szentgotthárdi* Opel autó- és motor-összeszerelő üzem. A szerződés szerint Szentgotthárdon rendezik be az összeszerelő üzemet és építik fel a festőcsarnokot. A megállapodás részleteiről érdeklődtünk *Dános Andrástól,* a General Motors magyarországi public relation igazgatójától.

— Milyen ütemben folynak az itthoni munkálatok, hol tartanak most?

— Nincs vesztegetni való időnk, hiszen év végéig be

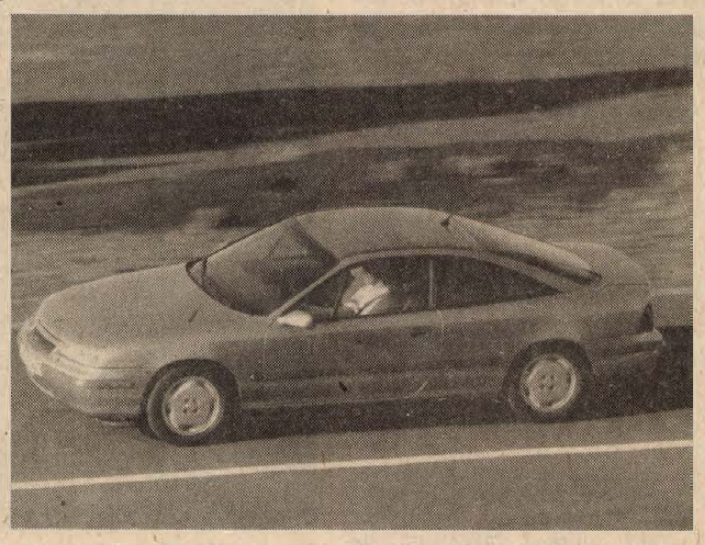

kell rendezni a csarnokot, hogy *1992 márciusában indulhasson a gyártás.* Jelenleg a magasabb szintű vezetők kiválasztása és a munkások toborzása folyik. Tizenhat üzemvezető lesz a gyárban, és idén körülbelül négyszáz munkást veszünk fel. Összesen nyolcszáz szerelő dolgozik majd az új üzemben.

— Mennyire lesz korszerű ennek az üzemnek a felszerelése?

— A motorgyártáshoz való gépek *a lehető legkorszerűbbek* lesznek, olyannyira, hogy az eddig legszínvonalasabbnak tartott gyárénál is modernebb lesz. A szerelők három-hat hónapos képzésben vesznek majd részt Portugáliában és Ausztriában. A gépek nyártól folyamatosan érkeznek az év végéig. Nagyon *szigorú környezetvédelmi előírásoknak* kell megfelelni, aminek ezekkel a gépekkel könnyedén eleget tehetünk.

— Milyen motorokat és milyen típusú Opeleket fognak itt összeszerelni?

— Jövőre 200 ezer darab 1600 köbcentis benzines motort fogunk gyártani. A gyár nyitása viszont szerencsésen egybeesik az Opel vadonatúj *Kadett Astra* típusának megjelenésével. A gyártás három műszakban folyik, és az első évben *15 ezer autót fognak összeszerelni egy műszakban.*

— Úgy gondolják, hogy a magyar kereslet ilyen méretű lesz az 1600 köbcentis autókra?

— Ha bevezetik a köbcentik utáni adózást, nyilván a *kisebb* teljesítményű kocsikra lesz igény. Ezért az új Astrákba a hazai kereslet számára *1400 köbcentis* motorokat szerelnek be.

— Milyenek lesznek a bérek és a gépkocsiárak?

— Mindenképpen *magasabbak* lesznek a fizetések a Magyarországon megszokottnál, de pontos értékek még nincsenek. A személygépkocsik árait a vámszabályozók változása miatt most koordinálják. Annyi viszont bizonyos, hogy a Magyar Nemzeti Bank által kiadott forintárfolyamon képezzük az árakat, aminek következtében *olcsóbb lesz itthon vásárolni,* mint kintről behozni az Opeleket.

— Úgy tudom, hogy született egy megállapodásuk a Bakony Művekkel is . . .

— Igen. A General Motors-hoz tartozó *AC Rochester Division* megállapodást kötött a Bakony Művekkel arról, hogy a magyar vállalat *gyújtógyertyákat* szállít az Európában gyártott GM személygépkocsikhoz, tehát elsősorban az Opelhez és a Vauxhallhoz. A Bakony Művek az eddigi együttműködés során olyan cégnek bizonyult, amely magas színvonalon és versenyképes árakon dolgozik. Az üzleti kapcsolatok bővítését ugyanakkor nagyban segíti a magyar kormány liberalizálási programja is. Az idei nyáron az AC Rochester és a Bakony Művek *vegyes vállalatot* hoznak létre Magyarországon.

— Milyen garanciákat adnak, és lesznek-e itthoni szervizeik?

— *Egyéves garanciát* adunk minden személygépkocsira, kilométer nélkül. Tíz szerződést pedig már előkészítettünk egy kereskedői hálózat kiépítésére. Nekik az lenne a dolguk, hogy bemutassák, eladják a gépkocsikat, garancia alatti és utáni szervizeléseit, cseréit lebonyolítsák. Jövő év végéig pedig 60—70 szervizt szeretnénk felépíteni országszerte.

Egy üzlet vagy vállalkozás csak úgy lehet sikeres, ha a kereslet és kínálat összhangban vannak egymással. A mezőny már készen áll a versenyre, a startpisztoly egy év múlva dördül.

T. Hunyor Erna

FIGYELEM!

A Fővárosi Finommechanikai Vállalat megkezdi a közvetlen művi kiszolgálást az alábbi termékeire:

- lengéscsillapítók, elosztófedelek, rotorok, megszakítók, gyertyapipák, indexkapcsolók stb. Lada, Dacia, Barkas, Wartburg, Skoda, IFA gépjárművekhez,
- csengők, reduktorok, zsinórkapcsolók,
- programozható kvarc kapcsolóórák,
- garázsipari műszerek,
- hanggenerátorok, különféle kézi és asztali műszerek.

Várjuk nagykereskedők, viszonteladók, kiskereskedők illetve magas jutalék ellenében széles körű kereskedelmi ismeretekkel és kapcsolatokkal rendelkező ügynökök jelentkezését!

Cím: Fővárosi Finommechanikai Vállalat, kereskedelmi osztály
1072 Budapest, Nagydiófa u. 14.
Telefon: 142-1930, 121-0000/26 mell.
Telefax: 142-0926

A Fővárosi Számítástechnikai és Díjbeszedő Vállalat többéves gyakorlattal rendelkező jogtanácsost alkalmaz.

A jelentkezést részletes önéletrajzzal az oktatási és személyügyi osztályra – 1119 Bp., Vahot u. 8. – kérjük megküldeni.

Mai műsorok

KOSSUTH RÁDIÓ

Óránként: Hírek, idő., útközben
4.30 Reggeli krónika
8.05 Hangszemle
8.20 Szonda — tud. magazin ism.
8.50 Külpolitikai figyelő
9.05 Napközben — közérdekű magazin
11.10 Archív felvételek
11.25 A Szabó család
12.00 Déli krónika
12.30 Ki nyer ma?
12.45 Válaszolunk hallgatóinknak
13.05 Klasszikusok délidőben
14.05 Újraolvasva
14.20 Zenés beszélgetés Bojtor Imrével
15.05 Vonzódások
16.00 Délutáni krónika
16.15 Népek zenéjéről
16.45 Labirintus
17.05 Sokszemközt az egészségről
17.33 Klasszikus operettek
18.00 Esti Krónika
18.30 Ráadás
19.05 Sportvilág
19.15 Láttuk, hallottuk
19.30 Esti mese
19.40 A Malév Kamarás együttes felv.
19.50 Hajszálgyökerek
20.05 Körkép
21.05 Így láttam Bartókot
21.48 Händel: g-moll triószonáta
22.00 Késő esti krónika
22.30 Van-e hitele gróf Széchenyi Istvánnak?
23.05 Világhírű előadók
24.00 Hírek, idő.,
0.15—4.20 Éjfél után

PETŐFI RÁDIÓ

4.30 Reggeli zenés műsor
6.03 Reggeli csúcs
7.37 Sportreggel
8.00 Hírek, idő.
8.05 Rivaldafényben: Katona Klári és Sztevanovity Zorán
9.00 Hírek, idő.
9.03 Útikalauz, üdülőknek
9.08 A magyar rock archívuma
10.15 Édes anyanyelvünk
10.20 Operaslágerek
10.50 Peres, poros iratok
11.00 Hírek, idő.
11.03 Bioritmus
11.23 Filmslágerek
12.00 Nótaparádé
13.00 Hírek, idő.
13.03 Nosztalgiahullám
13.45 Időjárás-jel.,
14.00 Leláto — sportmagazin
14.30 Muzsikusok az újságíró klubban
15.00 Hírek, idő.
15.05 Kapcsoljuk a 22-es stúdiót
15.20 Magnóról magnóra
16.00 Játék tízezer forintért
17.00—19.00 RádióMa
19.00 Hírek, idő.
19.03 Ahogy mi zenélünk
19.30 Popregiszter
20.00 Garázs
20.30 Koós János új lemezéről
21.00 Hírek, idő.
21.03 Daráló
21.33 Folk-rock Magyarországon
22.05 Kabarécsütörtök
23.00 Hírek, idő.
23.03 Sporthíradó
23.10 A dzsessz világa
0.15—4.20 Éjfél után

BARTÓK RÁDIÓ

6.00 Muzsikáló reggel
9.10 Hangverseny
10.20 Martyn-díjasok
10.50 Változatok klasszikusokra
11.40 Operahármasok
12.00 Hírek, idő.
12.05 Zenekari muzsika
13.00 Hallgassuk újra!
14.00 Két barokk szvit
14.36 Verdi: Macbeth — operaközv.
16.00 Hírek, idő.
17.20 Joplin-ragtime-ok
17.30 Rádióhangversenyekről
18.00 V materinskom jaziku
18.20 In limba materna
18.40 Na maternjem jeziku
19.00 Hírek, idő.
19.05 In der Muttersprache
19.25 Berlioz: Római karnevál — nyitány
19.35 Mozart-hangverseny
Közben:
20.20 Nem szeretek magamról beszélni
21.30 A King's Singers együttes
22.00 A Londoni Klasszikus Zenekar játszik
22.59 Filmzene
23.14 A Controll Csoport játszik
23.00 Hírek, idő.
0.10—2.00 Éjszakai dzsesszklub

CALYPSO RÁDIÓ

6.03—8.00 Rockreggel
9.45 Budapestről — történelem, sport, közlekedés, humor
12.00 Sport
13.35 Wurlitzer
18.00 Sport

DANUBIUS RÁDIÓ

5.00—10.00 Szerk.-mv.: Gungl László 10.00—11.00 Slágerlista, disc-jockey: Kajárik Andrea (ism.) 11.00—13.00 Swing, dixie, ragtime, mv.: Rókusfalvy Pál 13.00—15.00 Maj magyar rock, mv.: Boros Lajos 15.00—17.00 Tini kívánságműsor, mv.: Kajárik Andrea 14.40 „Zenezavar" a Metro Centerből (Bp., VII., Dohány u. 22.) 17.00—21.00 Szerk.-mv.: Fikár László 17.00—19.00 Donáth László evangélikus lelkész a stúdióban 21.00—22.00 Slágerlista, disc-jockey: Geszti Péter 22.00—2.00 Szerk.-mv.: Vass István Zoltán.

TELEVÍZIÓ 1.

7.53 Műsorism.
7.55 Tévétorna
8.00 Menedzser Magazin
9.00 Képújság
9.05 „Walt Disney bemutatja" — ism.
10.50 A sarki rókák tele Kanadai rövidfilm
11.15 Mozgató
11.25 Képújság
16.50 Képújság
16.58 Műsorism.
17.00 Pannon krónika — Pécsről.
17.10 Vijesti — hírek szerbhorvátul
17.15 Szép magyar dal
17.20 Kuckó
17.55 A Perpetuum jelenti
18.05 Műsoraj.
18.10 Hármas csatorna Híres törvények, nagy elméletek
18.55 Műsoraj.
19.00 A hitről — gyerekeknek
19.05 Esti mese
19.15 Lottósorsolás
19.25 Közlemények, műsoraj.
19.30 Híradó
20.05 Szomszédok — teleregény
20.40 Hírháttér
21.25 Van öt perce?
21.30 Oscar-díjas filmek Tiltott játékok Francia film
22.55 Műkorcsolyázó Európa-bajnokság Női szabadkorcsolyázás
23.45 Híradó 3.
24.00 BBC híradó

TELEVÍZIÓ 2.

17.00 Képújság
17.15 Tv2 — Benne: Riportok, időjárás, zene
17.40 Sípercek
17.45 Kérdezz! Felelek
18.00 Telesport
18.25 Gyerekeknek
18.50 Tv2
19.00 Kanada lányai Kanadai tévéfilmsor. — IV/2.
19.56 Tv2
20.10 Tv2 klub
21.00 Híradó 2.
21.20 Tv2 — Benne: Nézze meg az ember!
21.30 Napzárta
Kb.
22.00 Ölj meg, zsaru! Lengyel film Malik megszökik a börtönből. Popczyk százados szeretné mindenképpen kézrekeríteni — elsősorban hiúságból . . .
Kb. 23.55 Tv2.

SZLOVÁK TV

1. műsor: 8.10 Iskolásoknak 8.30 Kicsinyek magazinja 9.00 Események, kommentárok (ism.) 9.30 Hírek 9.35 Én szerintem (ism.) 15.20 Biblia 15.55 Piac, kereskedelem, pénzügy 16.55 A szerencselovag (tévésorozat) 17.55 A nap percei 18.05 Autósok, motorosok magazinja 18.50 Torna 19.00 Esti mese 19.20 Időjárás 19.30 Tévénapló 20.00 Fiatalok tévéestje 21.35 Tévéfilm 22.10 Események, kommentárok 22.40 Flört Stribrna kisasszonnyal (cseh film) 23.55 Hírek. **2. műsor:** 16.50 Kapcsolat stúdió (fiataloknak) 18.00 Esti mese 18.20 Francia nyelvtanfolyam 18.50 Gazdasági magazin 19.20 Időjárás 19.30 Tévénapló 20.00 Művészek (angol tévészatíra) 21.15 Dok.-film 21.30 Híradó 21.53 Sport 22.00 Műkorcsolyázó EB (felvételről) 23.00 A párbeszéd stúdiója.

JUGOSZLÁV TV

1. műsor: 9.10 Műsorismertetés 9.15 Hírek 9.20 Tévénaptár 9.30 Gyermekműsor 10.00 Iskolatelevízió 12.00 Hírek 12.05 Műsorismertetés 12.10 Videóoldalak 12.20 Műholdas program — Régi az újért — Horvát írók a tévéképernyőn — Szomorú ősz 16.10 Videóoldalak 16.20 Műsorismertetés 16.25 Hírek 16.30 Tévénaptár 16.40 Gyermekműsor 17.10 Oktatóműsor 17.40 Horvátország ma 18.25 Számok és betűk (vetélkedő) 18.45 Állatvilág 19.15 Rajzfilm 19.30 Tévénapló I. 20.00 Politikai magazin 21.05 Vetélkedő 22.20 Tévénapló II. 22.40 Angol nyelvű hírek 22.45 Zenei színpad 23.45 Hírek. **2. műsor:** 16.15 Videóoldalak 16.20 Jó napot, házigazda! 16.30 Elmulasztották, nézzék! 19.30 Zenei mindennap: Blitz 20.00 Rajzfilm 20.10 Esti mese 20.15 Ez is élet — Humoros sorozat 21.45 Filmsorozat 22.45 Naftalin (nosztalgia). Szórakoztató műsor 23.15 Hírek 23.30 Filmsorozat 24.00 Jó éjszakát! — Határtalan álom — Videóoldalak.

SZOVJET TV

4.30 120 plusz 30 perc 7.00 Üzleti élet 7.15 Angol nyelvlecke 8.15 Koncert 8.35 Rajzfilm 8.55 Menj be minden házba! (5/4.) 10.00 Hírszolgálat 10.15 Ausztrál krónika 13.00 Hírszolgálat 13.15 Kórház a város szélén (8. rész) 14.10 Beethoven: II. zongoraverseny 14.45 Rajzfilm 15.00 Együtt a bajnokokkal 15.15 Népi játékok újjászületése 15.45 Tizenhaton innen és túl 16.30 Nemzetközi kommentár 16.45 Népdalok 16.55 Kultúra, hagyományok, erkölcs 17.55 Menj be minden házba! (5/4.) 19.00 Híradó 19.45 Műkorcsolyázó Eb 20.30 Ausztrál krónika (3.) 21.25 „Pi"-jel. A szünetben: Hírszolgálat 23.10 Családi okok miatt (1. rész) 0.15 Találkozás Viktor Bokov költővel!

OSZTRÁK TV

1. műsor: 9.00 Hírek 9.01 Alf 9.30 Tájak és emberek 10.00 Iskolatévé 10.30 Martin Guerre visszatérése 12.15 Idősek klubja 13.00 Hírek 13.10 Mi 13.40 Akkoriban 13.45 Borcsinálók 14.15 Varázslatos Jeannie 14.40 Full House 15.30 Te meg én 15.35 János álmodozik 16.00 An-tan-ténusz 16.20 Slágerek és ötletek 16.55 Mini tévéhíradó 17.05 Kíváncsiság-show 17.30 Mini lexikon 17.55 Yakari 18.00 Alf 18.30 Tőrvető John, az orvostudor 19.30 Tévéhíradó 20.00 Kulturális hírek 20.15 Tele-ász 21.20 Jolly Joker 22.05 Oldalpillantások 22.15 A szeretett hang. Jean Cocteau monodrámája 23.00 Sport 24.00 Hírek. **2. műsor:** 6.30 Alpesi sí-vb — nonstop! 8.30 Időjárás-panoráma 16.35 Művészlexikon 16.40 Akkoriban 16.45 Sport 17.15 Találkozás állatokkal és emberekkel 18.00 Alf 18.30 Wurlitzer 19.00 A tartományok mai napja 19.30 Tévéhíradó 20.15 Belpolitikai magazin 21.15 Spektrum 22.00 Tévéhíradó 2. 22.25 Klub 2., majd: Hírek.

SKY EUROSPORT

6.00 Üzleti világhíradó 6.30 Azok a szép napok . . . 7.00 D. J. Katshow 8.30 Eurobik 9.00 Billárd 12.00 Tenisz 14.00 Ford sífelentés 15.00 Billiárd 19.00 Mobil—1. Autó- és motorsporthíradó 19.30 Eurósport hírek 20.00 Billiárd 23.00 A világ sportja 24.00 Műkorcsolyázó Eb 1.30 Eurosport hírek.

SUPER

7.00 Napkezdet 8.30 Financial Times 9.00 Hírek 9.10 Egyveleg 13.00 Japán üzleti hírek 13.30 Egyveleg 16.00 Forró drót 17.00 Hullámhosszon 18.30 Kék éj 19.30 Hírek, időjárás 19.45 Időlánc 20.00 Filmklub: Az ördöngősök. Francia film 22.00 Hírek, időjárás 22.15 Tulsa. Amerikai film 0.10 Sporthírek 0.15 Hírek, időjárás 0.30 Kék éj 1.30 Időlánc 1.45 Egyveleg.

TV5

16.05 Hírek 16.15 Jelenidő 17.15 Női szemmel 17.45 Főzőlecke 18.00 Teleturisztika 18.50 Francia nyelvű dalok 19.00 Hírek és időjárás 19.15 Sportrajongó 19.30 Az FR3 tévéhíradója 20.00 A törvény nevében 21.00 Híradó és időjárás 21.35 Az évszázad menete 23.00 Hírek 23.15 Kulisszatitkok 0.05 Könyvekben tallózva.

SAT1

6.00 Jó reggelt a SAT1-gyel! 8.30 Hírek, időjárás 8.35 Szomszédok 9.00 Hírek 9.05 Szeretethajó 9.55 Tévébolt 10.10 Hírek 10.15 Szél jár a füzek alatt 10.40 Joe Dancer 1111. 12.20 Szerencsekerék 13.00 Tévétőzsde 14.00 Szomszédok 14.25 Szeretethajó 15.15 A valódi szellemirtók 15.40 Tévébolt 15.55 Füstölgő coltok 16.45 A rendőrnő 17.40 Hírek, időjárás 17.45 Műsorelőzetes 17.50 Merő boszorkányság. Új sorozat 18.15 Sansz 18.45 Híradó, időjárás 19.15 Szerencsekerék 20.00 Fort Boyard 20.55 Hírek 21.00 Azok a csodálatos férfiak. Angol játékfilm 23.15 A nap hírei. Sport, időjárás. 23.30 Ballermann király, Amerikai krimi 1.05 Műsorelőzetes.

3SAT

14.25 A zenedélután programja 14.30 A trubadúr. Verdi operája 17.15 Műsorismertetés 17.20 Mini tévéhíradó 17.30 Történetek az ágy széléről. Utazás a zsilipen keresztül 18.00 Sport 19.00 Tévéhíradó 19.22 3SAT-stúdió 19.30 Két férfi, egy eset. Krimisorozat. 70 000 készpénzben 20.30 Berlin az európai kultúra metszéspontjában 21.00 Politikai magazin 21.45 Kulturális hírek 21.51 Sporthírek 22.00 Tévéhíradó 2. 22.25 Esküvő. Amerikai film 0.25 Késő esti újság. A DFF/NLK híradója, majd: Hírek röviden.

PRO7

6.05 Szerelem, hazugság, szenvedély 6.50 Rascal, a mosómedve 7.15 Flipper 7.40 Az Eaton Place-i ház 8.25 A virginiai 9.25 Végállomás: igazság 10.20 Doogie Howser 10.45 Harry csodálatos bírósága 11.15 Colt Seavers esetei 12.05 A bizonytalanság kínja 13.40 A virginiai 14.45 Rascal, a mosómedve 15.10 Dick, a disznócska 15.35 Hírek, időjárás 15.45 Flipper 16.10 A Waltonok 17.00 Doogie Howser 17.25 Prost Helmut 17.50 Hírek, időjárás 18.00 Petrocelli 18.50 Dick, a disznócska 19.20 Colt Seavers esetei 20.15 A kis Erna. NSZK-vígjáték 21.45 Hawaii öt nulla 22.40 Önkoporsók az aranyifjaknak. NSZK—olasz gengszterfilm 0.05 Hírek, időjárás 0.15 FBI 1.05 A gyilkos jelvénye 2.35 Elve, vagy halva 3.00 Gyilkosság 45-ös fordulatszámon 4.35 Nakla, az indiánseriff 5.20 Nincsen pardon őrangyaloknak.

RTL

6.00 Halló, Európa! 9.10 Ausztrál nyílt teniszbajnokság, 1991. 11.00 Telebutik 11.30 Kockázatos! 12.00 Játékshow 12.35 Az „M" ügyosztály 13.00 Gazdagok és szépek 13.20 Kaliforniai klán 14.05 A springfieldi történet 14.50 Ausztrál nyílt teniszbajnokság, 1991. 15.35 Hírek 15.38 Üzleti hírek 15.50 Buck James 16.40 Kockázatos! 17.15 Játékshow 17.45 Salvatore bajnoksága 17.55 Hírek 18.00 A hatmillió dolláros férfi 18.45 Híradó 19.20 Jump Street 21. 20.15 A futballhercegnő. Amerikai vígjáték 22.00 Ausztrál nyílt teniszbajnokság, 1991. 22.30 Hírek, időjárás 22.45 Countryman. Eltűnés a dzsungelben. Jamaikai játékfilm 0.30 A halott nem tud hazudni 2.00 Ausztrál nyílt teniszbajnokság, 1991.

SZÍNHÁZAK

Operaház: Bánk bán (7, Fodor bérl. 3.), Erkel Színház: Parasztbecsület — Bajazzók (7, 3. bérl. 4.), Nemzeti Színház: Csongor és Tünde (7, Egyetemi I. bérl. 3.), Katona József Színház: Három nővér (7), Madách Színház: Terézvári garnizon (7), Madách Kamara: Hoppárézimi (7), Vígszínház: A padlás (7), Pesti Színház: Száz év magány (7), Thália Színház: A bolond Asvayné (du. 5), Thália Stúdió: Túloldalon (fél 8), Karinthy Színház: Vidám válás (7), Fővárosi Operettszínház: Viktória (7, Offenbach bérl. 2.), Vidám Színpad: Délután a legjobb (7), Kis Színház: Zanatórium (fél 8), Mikroszkóp Színpad: Kiló a lóláb (fél 8), Fővárosi Nagycirkusz: Lássuk a medvét (du. 3), Arany János Színház: Holdbéli csónakos (du. 3), Állami Bábszínház — Jókai tér: A csodálatos kalucsni (de. 10), Andrássy út: A repülő kastély (du. 3), Zeneakadémia: Ránki Dezső és a Keller Vonósnégyes hangv. (fél 8, Mozart zongorás kamarazenéje, 2.).

★

A József Attila Színház igazgatósága közli, hogy ma este, technikai okok miatt, a Naftalin előadása elmarad. A megváltott jegyek március 14-ére érvényesek. A stúdióban a Takarítás előadása szintén elmarad, a jegyek február 10-én este fél 8-ra érvényesek.

Ilkei is csak az újságból értesült róla

Megszűnik az Új Reflektor Magazin?

Ilkei Csaba, a Magyar Televízió Új Reflektor Magazin című érdekvédelmi riportműsorának felelős szerkesztő-műsorvezetője, országgyűlési képviselő (MDF), a parlament költségvetési vitájában nem szavazta meg munkaadója számára a 3 milliárd forintos póttámogatást. A végül is elfogadott 1 milliárdos támogatás szavazásakor pedig tartózkodott. Véleménye szerint egy, *a realitásoktól és a sajátos magyar viszonyoktól elrugaszkodó, drága modellre*, a zavaros és bizonytalan kimenetelű elképzelésekre a jelenlegi gazdasági körülmények között nem szabad milliárdokat *kockáztatni*. Felröppent a híre — melyet eddig még senki sem erősített meg —, hogy az Ilkei Csaba által hetedik éve szerkesztett, igen népszerű *Új Reflektor Magazint* „a birodalom visszavág" jelszóval a Televízió elnöke vagy intendánsa meg kívánja *szüntetni*. A képviselő-szerkesztőt nem lepte meg a híreszelés.

— Az egyik délutáni napilapban magam is olvastam, hogy esetleg megszűnik a műsor. Nemcsak az újság fogadta a hírt értetlenséggel, hanem a nézőközönség is, azóta szól a telefon: ki gondolta ezt komolyan? Megkérdeztem jelenlegi feletteseimet, akik annyit mondtak: *márciusban még van műsor, de többet ők sem hallottak* az elnöktől vagy az intendánstól.

— *Milyen ma a fogadtatása az Új Reflektor Magazinnak?*

— Változatlanul magas a tetszési indexe: *80—88 pont* között mozog. Nehogy azt higgyék, hogy a rendszerváltás óta javult hátrányos helyzete. Nem, ugyanott tart: délutáni adásidő, ismétlés nélkül, a korábban lefaragott 45 percben, havonta egyszer, a minimumra csökkentett létszámmal és költségekkel. Lehet, hogy ami nem sikerült az utolsó kommunista elnöknek, Bereczky Gyulának — beolvasztás, megszüntetés —, az sikerül 1991-ben átszervezés címén? Nem tudom, lehet, hogy a délutáni lap jobban értesült. De nem örülnék annak, ha *új elfogultságok alapján új kiszorításdi* kezdődne.

— *A terjengő pletykának nem az az alapja, hogy az új vezetők a képviselő-szerkesztők távoltartásával szeretnék reprezentálni a képernyő függetlenségét?*

— Megtévesztő kirakatpolitikai megoldás lenne ez, átlátszó, üres moralizálással. Mert — véleményem szerint — a *pártatlanság* nem más, mint az arányos pártosság, az ellentétes nézetek korrekt ütköztetése. A *függetlenség* pedig az objektív függőségi viszonyok felismerése és tisztes kezelése. Egy televíziós műsornál *csak a produktum minősíthet*, az, ami a képernyőre kerül, s nem a műsorkészítő politikai hovatartozása. Párttagsági könyvvel a zsebben is lehet tárgyilagos műsort készíteni, s pártonkívüliként is lehet valaki elfogult. Az Új Reflektor Magazin a rendszerváltás után is *megőrizte kritikai jellegét*, a bérből és fizetésből élő kisemberek érdekeit védi a jelenlegi kormánnyal, kormányzati szervekkel és munkáltatókkal szemben. Még egyetlen elemzés sem mutatta ki, hogy részrehajlók vagyunk. Véletlenül sem folytatunk „sikeragitációt". És azért kérdezzék meg a *közönséget* is. Mindig nekik volt a legkevesebb beleszólásuk a döntésekbe...

B. M.

Átütemezés, halasztás is lehetséges

Újra nyilvánosságra hozzák az adósok névsorát

Több mint 3 milliárd forint folyt be november végéig a Társadalombiztosítási Alap számlájára azt követően, hogy a *Társadalombiztosítási Főigazgatóság* tavaly őszszel közzétette azoknak a cégeknek a nevét, akik *1 millió forintot meghaladó összeggel tartoznak* a TB Alapnak. Azok számára, akik nem tudtak fizetni, új lehetőségként felkínálták: kérjék adósságaik átütemezését vagy a fizetés elhalasztását. Ilyen módon további 3 milliárd 860 millió forintra kötöttek szerződést a cégek és a vállalkozók a megyei igazgatóságokkal. A TB Alap kintlevősége 1990. november végén *21 milliárd 391 millió forint volt*, ami a törlesztések hatására sem csökkent lényegesen, mert a befizetések nagyságának megfelelően emelkedett az új adósok száma. Bár e növekedés a Társadalombiztosítási Főigazgatóság szerint december hónapban lassabb ütemű volt, mint korábban.

Az adósok közül Budapesten éltek legtöbben a felkínált átütemezési, halasztási lehetőséggel, itt együttesen 1,4 milliárd forintra kötöttek ilyen értelmű szerződést. A sort a bányászkörzetek — a baranyai, a borsodi és a komáromi igazgatóságok — követik, Győr-Sopron és Szolnok megyékben viszont úgy vélték az adósok, hogy *nem érdemes szerződniük*, s mindössze 2,5, illetve 7,3 millió forintról kötöttek megállapodást.

Tervezik, hogy azoknak a vállalatoknak a nevét, akik eddig nem éltek a felkínált szerződési lehetőséggel és hosszabb ideje nagyobb összeggel tartoznak a TB Alapnak, január végén *újra nyilvánosságra* hozzák.

(MTI)

Expóra vár az Iparkamara

A világkiállításnak köszönhetően *négy* év alatt fejlődhetne az ország infrastruktúrája annyit, amennyit Expo nélkül csak *tizenöt* év alatt lenne képes — állítja a *Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara*. Az eredetileg 1850-ben alakult, tavaly júliusban a Gazdasági Kamarából kiválva újjáéledő szervezet több mint háromszáz kisebb-nagyobb céget tömörít. Idén mintegy húszmilliós költségvetéssel old meg kamarai feladatokat.

Mint a nemzetközi ügyekkel foglalkozó társelnök, *Keszthelyi Péter* elmondta: a bécsi társkamara vezetősége értetlenül áll a magyar döntéshozók tétovasága előtt. Az osztrákok úgy vélik ugyanis, hogy *Magyarországnak sokkal nagyobb szüksége volna infrastruktúrája fejlesztésére*, mint Ausztriának. Az Expónál jobb lehetőség erre belátható időn belül nem adódik. A bécsi kamarások *nem támogatják a kiállítás elhalasztását sem:* ők az eredeti időpontban, 1995-ben kívánnak közreműködni a rendezésben.

Az Iparkamara értékelése szerint: *a magyar építőiparban már megtörtént a váltás*, tehát alkalmas a kiállítás körüli építkezésekre; az Expo azonban *így is fontos lökést adna* az ágazat továbbfejlődésének. Más iparágak működésében is az „eredeti tőkefelhalmozásra" nyújtana alkalmat a rendezvény. A megszervezést *vállalkozásokra kell alapozni*, a költségvetési pénzeket csak olyan célra — infrastruktúra-gazdagításra — érdemes felhasználni, amire *világkiállítás nélkül is* égetően szüksége van az országnak, a fővárosnak.

Fontos, hogy az állam úgy adja a *koncessziókat* a külföldi befektetőknek, hogy egyúttal *kikösse a magyar „bedolgozás" részarányát*. Lényeges, hogy a lassan növekvő hazai tőke is *itthon*, épp az Expóhoz kapcsolódóan leljen jó befektetési lehetőségeket. A vállalkozások révén *több százezer munkaalkalom adódna* s számtalan fontos üzleti kapcsolat jönne létre, valamint üzleti tudás, tapasztalat halmozódna fel a gazdaságban, lökést kapna a polgárosodás.

Keszthelyi Péter szerint a világkiállítás a *belső piac kialakításához is* elengedhetetlenül fontos. A gazdaság a honi kis- és középvállalkozók nélkül már ma sem működne. Ezt a réteget kell előnyhöz juttatni, ne kényszerüljön nyugati próbálkozásra.

Az Expo *a vidék fejlesztéséhez is* impulzust adna — állítja a budapesti kamara társelnöke —, a befektetési lehetőségre váró nyugati tőke jó szervezéssel különböző országrészekbe irányítható. Nemcsak Budapest, hanem egész Magyarország előnyt élvez a volt szocialista államok között — *ma még*...

(molnár)

MUNKAERŐPIAC – ÁLLÁSBÖRZE

Másfél ezer diplomás munkanélküli a fővárosban

A Munkaügyi Minisztérium és a Népszava szolgáltatása

Gyakorta elhangzik, hogy Budapest munkaerőhelyzete kedvező, az elhelyezkedési esélyek lényegesen jobbak, mint az ország más vidékein. Az állítás második fele valóban igaz, hiszen mind a bejelentett álláshelyek számát, mind a munkanélküliek arányát tekintve jobb a helyzet, mint a különböző megyékben. Ennek ellenére nem problémamentes a fővárosi munkaerőpiac sem.

Míg jelentős mértékben emelkedett a munkaerő-közvetítő szervezetek forgalma (az elmúlt évben több mint 40 ezren keresték fel a fővárosi közvetítőirodákat), addig nagyságrendekkel csökkent a bejelentett álláshelyek száma. A rendelkezésre álló álláskínálatból egyre ritkábban lehet ajánlatot tenni a munkát keresőknek: *jelentősen eltér a munkára jelentkezők szakmai és területi összetétele az álláslehetőségektől*. Rontja az elhelyezkedési esélyeket, hogy *a munkaadók nem tesznek eleget bejelentési kötelezettségüknek*.

A foglalkoztatáspolitikai eszközök több lehetőséget kínálnak a munkanélkülieknek. Kétségtelenül a legnépszerűbb lehetőség volt tavaly (bár a legvitatottabb is egyben) az *újrakezdési kölcsön*. Mintegy ötezer esetben igazolták a munkaerő-közvetítők a kölcsönre való jogosultságot, kétharmaduk a valóságban is vállalkozó lett. A jelentős kamatterhek miatt azonban ezt a foglalkoztatáspolitikai eszközt megszüntették.

A fővárosban különböző típusú *átképző tanfolyamok működnek*. Akik vállalják a képzésben való részvételt, különböző területeken (így például: közlekedés, kereskedelem, egészségügy) elhelyezkedhetnek, s a munka mellett a szükséges *képesítést* megszerezhetik. Az oktatás miatt kieső időre *átképzési támogatást* kapnak. Ebben a rendszerben folyik (részben pályakezdő, részben felnőtt munkavállalók számára) átképzés a BKV-nál, a MÁV-nál, a Kispesti Textilgyárban, a Fővárosi Gyógyszertári Központban, a Magyar Hitel Banknál, a Junior Gyermekélelmezési Vállalatnál, a közérteknél és a kórházakban.

A munkanélküliek számára Budapesten egyre több *oktatási cég* kínál képzést. Az oktatási vállalatok a lehetőségek széles skáláját kínálják: betanító jellegű szak-, számítástechnikai, külkereskedelmi stb. képzést. Jelenleg a fővárosban kőműves-, ABC-áruházi (üzletházi) eladói, külkereskedelmi nyelvi levelezői, gépíró-, bér-, munkaügyi, társadalombiztosítási, számítástechnikai ismeretekkel bővített képesített könyvelői, gazdasági-üzleti ügyintézői képzés folyik. A *hátrányos helyzetűek* számára esélyjavító programmal kombinált átképző tanfolyamok indultak. A Foglalkoztatási Alapból támogatott átképzésekben az elmúlt évben hatezren vettek részt a fővárosban.

Bizonyos esetekben a *korengedményes nyugdíjazás* a megfelelő megoldás. A dolgozók korengedményes nyugdíjazásáról a munkáltató saját hatáskörében dönthet abban az esetben, ha viseli az azzal járó költségeket. Felszámolás esetén a Foglalkoztatási Alap terhére átvállalható a nyugdíj összege, erre az emúlt évben 168 esetben került sor a fővárosban. Nagymértékű létszámleépítés és veszteséges gazdálkodás esetén a központi költségvetés a nyugdíjak felét fizeti. Erre 61 munkavállalónál került sor 1990-ben.

Elsősorban a *hajléktalanok foglalkoztatását* biztosította a *közhasznú munka* intézménye. A Fővárosi Közterület-fenntartó Vállalat naponta átlagosan 25 hajléktalant alkalmazott. A közhasznú foglalkoztatásra nagyobb számban is lett volna lehetőség, de többen nem jelentkeztek.

Végső esetben marad a *munkanélküli-segély*, amit ez év elején csaknem háromezren vesznek igénybe. A munkanélküliek száma a fővárosban ennél jóval magasabb, de vagy nem jogosultak a segélyre, vagy nem is jelentkeznek a munkaerő-közvetítő irodákban (mert például alkalmi munkából tartják fenn magukat).

A segélyezettek összetétele jelentősen eltér az országostól, Budapesten jóval nagyobb a *szellemi foglalkozásúak* aránya. A legjellemzőbb munkakörök, amelyekben szinte *lehetetlen az elhelyezkedés:* agrármérnök, kertészmérnök, szociológus, filozófus, építészmérnök, vegyészmérnök, színész, újságíró stb. Több mint másfél ezer diplomás segélyezett él a fővárosban, a részükre felkínált munkalehetőségek száma azonban száznál kevesebb. (Jellemző, hogy mind a bejelentett, mind a sajtóban hirdetett állások betöltését egy vagy több nyelv ismeretéhez kötik.)

Jóval nagyobb a *segély* átlagos havi bruttó összege is az országosnál ami egyrészt a magasabb fővárosi keresetek, másrészt a munkanélküliek összetételének a következménye. Aki nem tud elhelyezkedni több mint egy év alatt, újabb egy évre *munkanélküli-járadékra* jogosult. A járadékosok száma az év elején 250 volt. Az ő helyzetük a legreménytelenebb, hiszen többségük halmozottan hátrányos helyzetű (szakképzetlen vagy speciális szakképzettségű, a munkavállalási kor felső határához közel álló, egészségi problémákkal is küzdő, esetleg deviáns egyén).

A válságos helyzetű nagyvállalatok csődeljárása esetén várható, hogy még többen válnak munkanélkülivé. A fővárosi munkaerőhelyzetet a vidéki munkavállalási lehetőségek alakulása is befolyásolja, növekedhet a munkaerő-kínálat mind az agglomerációs övezetből, mind a távolsági ingázók köréből.

A munkaerő-piaci szolgáltatásokkal kapcsolatos feladatokat Budapesten a Fővárosi Munkaügyi Központ látja el. A most alakult szervezet átvette a Fővárosi Pályaválasztási és Munkavállalási Tanácsadó, valamint a Főpolgármesteri Hivatal munkaügyi főosztálya által korábban ellátott tevékenységet.

Régebben a szellemi és fizikai foglalkozásúakat külön irodában fogadták a fővárosban. A számítógépes nyilvántartás bevezetése óta *valamennyi iroda információt tud adni Budapest teljes álláskínálatáról*. A munkáltatók is ezekben az irodákban tájékozódhatnak az állást keresők szakmai, képzettség szerinti összetételéről.

Félfogadási idő hétfőn 8—19 óráig; kedden, szerdán és csütörtökön 8—14.30 óráig, pénteken 8—12 óráig, az alábbi közvetítőirodákban: Budapest VI., Bajnok (volt Bokányi Dezső) u. 2/a; IX., Balázs Béla u. 39.; XIII., Katona József u. 25. és Reitter Ferenc u. 120—122.

Nyugdíjas munkavállalók közvetítése a VIII., Baross u. 124.-ben hétfőtől péntekig 8—12 óra között.

A közeljövőben a város más pontjain is nyílnak újabb közvetítőirodák.

(A következő csütörtökön Nógrád megye munkaerőpiaci helyzetét mutatjuk be.)

Kik keresnek munkát?

A nyilvántartott álláskeresők között található: gépészmérnök, gépész üzemmérnök, építész és építőmérnök, épületgépész, technikus, műszaki rajzoló, faipari, vízügyi, agrármérnök, matematikus, fizikus, biológus, régész, filozófus, szociológus, színművész, újságíró, adminisztrátor, gyors-, gépíró, könyvelő, felszolgáló, autószerelő, szűcs, bőrdíszműves, fodrász, kozmetikus, fogtechnikus, ötvös, fényképész, optikus, kalapos, faszobrász, üvegműves, továbbá szakképzettséggel nem rendelkező (gimnáziumot, általános iskolát végzett vagy általános iskolai végzettséggel sem rendelkező) betanított, illetve segédmunkás.

Több ezer (különféle végzettségű) nyugdíjas is vállalna munkát, akár képzettségétől eltérő területen is, 4—6 órás foglalkoztatás keretében.

Hol lehet elhelyeskedni?

A Gyár- és Gépszerelő Vállalat minősített hegesztőket keres külföldi munkára. Jelentkezés Bp. XIII., Váci út 18. sz. alatt, a munkaügyi osztályon.

A Magyar Posztógyár Rt. 5 éves gyakorlattal, három műszakos munkakörbe szakképzett gyűrűsfonókat keres. Bérezés teljesítmény szerint. Jelentkezés Bp., XX., Bajáki F. u. 27. sz. alatt a munkaügyi osztályon.

A Fővárosi István Kórház keres szakképzett ápolónőket 3 műszakos, szakképzett szakácsokat egy műszakos, mosodai betanított munkásnőket két műszakos munkakörbe. Jelentkezés Bp. IX., Nagyvárad tér 1.

A Schwinn Csepel Kerékpárgyártó és Forgalmazó Rt. felvételt hirdet vegyipari szakmunkásokra három műszakos, hegesztőkre két műszakos, valamint férfi és női betanított munkásokra két műszakos munkakörbe. Bérezés teljesítmény szerint. Jelentkezés Bp. XXI., Gyepsor u. 1. (a 2. sz. gyárkapunál).

A Kereskedelmi Gépgyártó Vállalat keres védőgázos hegesztőket és általános szerelőlakatos dolgozókat egy műszakos munkakörbe, bérezés teljesítmény szerint. Jelentkezés Bp. X., Monori u. 2—4. sz. alatt, a munkaügyi osztályon.

A FÉKON Ruházati Vállalat keres szakképzett és betanított varrónőket, két műszakos munkakörbe, bérezés teljesítmény szerint. Jelentkezés Bp., X., Halom u. 12. sz. alatt, a munkaügyi osztályon.

A Fővárosi 3. Sz. Építőipari Vállalat keres szakképzett asztalosokat. Jelentkezés Bp. XIV., Pillangó u. 26. szám alatt. Telefon: 149-4300/165, munkaügyi osztály.

A Textil Gyapjúipari Fésűsfonó Rt. keres szakképzett, ill. betanított cérnázókat és fonókat, három műszakos munkakörbe, bérezés teljesítmény szerint. Jelentkezés a munkaügyön, Bp., IX., Soroksári út 164. sz. alatt.

A Fővárosi Sütőipari Vállalat keres sütőipari szakmunkásokat három műszakos munkakörbe. Jelentkezés Bp. XI., Prielle Kornélia u. 1. munkaügy.

A Szivárvány Kereskedelmi Rt. keres szakképzett méteráru-eladókat belvárosi munkahelyre, illetve szakképzett cipő-, darabáru- és méteráru-eladókat békásmegyeri munkahelyre. Bérezés gyakorlat és megállapodás szerint. Jelentkezés Bp., VII., Rákóczi út 50. sz. alatt, Oláh Sándorné munkaügyi vezetőnél.

A Budapesti Finomkötöttárugyár keres szakképzett és betanított varrónőket egy műszakos munkakörbe, bérezés teljesítmény szerint. Jelentkezés Bp. XIV., Szugló u. 83—85. sz. alatt Bánóczi Gyuláné munkaügyi vezetőnél (Tel.: 164-0017).

Az Apáthy István Gyermekkórház és Rendelőintézet keres szakképzett gyermekápolónőket, három műszakos munkakörbe. Jelentkezés Bp. XIV., Bethesda u. 3. sz. alatt az intézetvezető főnővérnél.

Az Országos Ideg- és Elmegyógyászati Intézet keres szakápolókat, több műszakra, szakiskolai vagy tanfolyami végzettséggel, továbbá férfi munkaerőket központi takarító szolgálatra (ablaktisztítási munkára). Jelentkezés Bp. II., Vörös Hadsereg u. 116. sz. alatt Kiss Lászlóné munkaügyi vezetőnél.

A X. kerületi Egyesített Bölcsődék keres szakképzett csecsemő- és gyermekgondozónőket. Fizetés gyakorlattól függően, 6—13 000 Ft. Jelentkezés Bp., X., Pataky István tér 2—4. szám alatt Kunta Gáborné vezetőnél.

Az Alterra Közmű- és Mélyépítő Vállalat keres szakképzett vasbetonszerelőket, nehézgépkezelőket, kőműveseket és ácsokat budapesti munkahelyre. Jelentkezés Bp. IX., Angyal u. 1—3., munkaügyi osztály.

A Heim Pál Gyermekkórház keres műtős szakasszisztenseket, szakképzett védőnőket és csecsemő-, gyermekápolónőket állandó munkára, valamint szakképzett röntgenasszisztenseket helyettesítésre. Jelentkezés Bp. VIII., Üllői út 86. szám alatt Baukó Mária ápolási igazgatónál.

A Ganz Danubius Gépgyár keres február 1-jei munkakezdéssel vasszerkezeti lakatosokat és minősített hegesztőket, egy műszakos munkakörbe. Jelentkezés a munkaügyi osztályon, Bp. XIII., Váci út 204. sz. alatt.

HALÁLOZÁS

Szomorú szívvel tudatjuk mindazokkal, akik ismerték és szerették, hogy **Brandt Jenő**, nyugdíjas MÁV-főtanácsos, az MSZP, a Magyar Ellenállók és Antifasiszták Szövetségének tagja 1991. január 4-én, életének 77. évében elhunyt. Kívánságának megfelelően szűk családi körben elbúcsúztunk tőle.

Állás

Fővárosi Közterület-fenntartó Vállalat Hulladékhasznosító Mű Víz-Vegyi Üzeme felvételt hirdet vízlágyító-sótalanító munkakörben. Szükséges végzettség: vegyipari szakmunkás képesítés, vagy gimnáziumi érettségi. — Jelentkezés: Fuchsné Zilahy Andrea üzemvezetőnél, — Bp. XV. ker., Ifjúgárda u. 119—121. Telefon: 169-7133/49 m.

Menedzser típusú, — megrendelői és emberi bázissal rendelkező — építésvezetőt keresünk felvételre, jó fizetési lehetőséggel, közép-, vagy felsőfokú végzettséggel. Jelentkezés személyesen, — Bp. XIV., Kerékgyártó u. 88. sz. alatt.

Az Országos Orvosi Rehabilitációs Intézet felvesz, szakképzett ápolónőt, műtőssegédet, paraplégiai rehabilitációs osztályra konduktort, takarítónőt. Érdeklődni lehet: 176-0733/274-es telefonszámon, az intézetvezető főnővérnél.

Az Országos Orvosi Rehabilitációs Intézet műszaki osztálya felvesz villanyszerelőt, víz-, központifűtés-szerelőt, betanított munkást. Érdeklődni lehet: 176-0733/299-es melléken, a műszaki osztály vezetőjénél.

Felveszünk: boltvezetőket képesítéssel vagy gyakorlattal, papír-írószer, ajándék (egyszemélyes) boltjainkba, 4 órás nyugdíjas takarítónőt hétfőtől péntekig du. 16—20 óráig tartó munkaidőben. — Jelentkezés: Signo Kjszövetkezet, Bp. VI., Majakovszkij u. 72. szám alatt személyesen, vagy telefonon az 142-0774 telefonszámon.

Esernyő, valamint PVC-esőkabát eladásában jártas utazó üzletkötőt keresünk mellékfoglalkozásban. Tel.: 157-44-55/28 mell., 8—15 óráig, Szepesi Lászlóné.

Az Országos Orvosi Rehabilitációs Intézet felvesz 2 fő megbízható, büntetlen előéletű éjjeliőrt. Jelentkezni lehet: csak személyesen, önéletrajz és eddigi működési terület rövid ismertetésével, az intézet gazdasági igazgatójánál.

Profi üzletkötőt, kiemelt kereseti lehetőséggel alkalmazunk, nagykereskedelmi forgalmazásra. Csepeli Lakásépítő és Karbantartó Ipari Kisszövetkezet. Tel.: 277-0055, 277-6937.

Felvételre keresünk önálló ügyintézői munkakörbe

adminisztrációban jártas, lehetőleg gépkocsival rendelkező, nem dohányzó munkatársat, azonnali belépéssel. Fizetés megegyezés szerint. Jelentkezni lehet személyesen:

Interkémia Kft.,

Bp. XIV. ker., Nagy Lajos király útja 43/a., Fodor Józsefné munkaügyi vezető. Telefon: 184-5828, 164-5829.

Felveszünk: üzletkötőket főállásban, gyakorlattal, teljes munkaidő foglalkoztatással, vidéki kiutazással, a szövetkezet Barkas típusú gépkocsija vezetésével, lehetőleg hivatásos jogosítványnyal rendelkezőket. Jelentkezés: — »Vegyes iparcikket értékesítő kisszövetkezet« jeligés levelekkel és szakirányú vonatkozású önéletrajz beküldésével a kiadóba.

Felvételre keresünk a X., Mázsa u. 3—5. sz. alatti üzemegységünkbe anyagmozgatót betanított munkásnak női és férfi munkaerőt. Jelentkezés személyesen. Cím: Fémbútor Ipari Szövetkezet, Bp. X., Mázsa u. 3—5. Tel.: 148-4350.

Olasz—magyar textil kft. felvételre keres szövőnőt, kötőzőnőt.

Jelentkezés személyesen, az alábbi címen: Cantoni Kőbányai Textil Kft., Bp. X. ker., Gyömrői út 90. személyügyi iroda.

Bérmunkát vállalunk fölös kapacitásaink lekötésére, eszterga, maró, fogazó, köszörű gépeinkre, rövid határidőre is. Cím: Bp. VIII., Asztalos Sándor u. 7. Üi.: Szabó Ferenc főművezető. Tel.: 113-0052.

Budai Gyermekkórház-Rendelőintézet azonnali felvételre keres meleg étel szállításához segédmunkást. Jelentkezés: Varga Dudás Tamásnénál, Bp. II., Borbolya u. 2.

Könyvelési ismeretekkel számítógépes feldolgozásban jártas, fiatal munkatársat keresünk — analitikus könyvelésre. Feltétel: közgazdasági szakközépiskolai végzettség. Jelentkezés: Varga János (Bp. VI., Révay u. 16. tel.: 111-6660).

Gépkocsitartozékok eladásában jártas üzletkötőt keresünk, jutalékos elszámolással. Tel.: 157-44-55/28 m. 8—15 óráig, Szepesi Lászlóné.

Bútor

Új, faragott intarziás 9 db-os ebédlőbútor olcsón eladó. Tel.: 147-1002.

Hagyatékot, bútorokat, festményeket, csillárokat, órákat, dísztárgyakat, szőnyegeket, könyveket, ruhaneműket vásárolok, lomtalanítással: 163-0042.

Antik bútorok felvásárlása, készpénzzel, azonnal. Tel.: 226-8702, 201-2924.

Bizalommal hívjon, ha feleslegessé vált ingóságait legmagasabb készpénzáron kívánja értékesíteni. Hagyatékot, lakásfelosztást, bútort, festményt, — dísztárgyat, régiséget, azonnali szállítással, lomtalanítással vásárolunk. 142-8767.

Veszek antik stílbútort (hibásat is), dísztárgyat, álló- és falióràt, csillárt, ezüsttárgyat, teljes hagyatékot, ½ órán belül ott vagyok. 121-2756.

Szekrénysorokat, fekhelyeket, régi bútort, csillárt, hagyatékot veszünk. T.: 149-0109.

Használtcikk Kisszövetkezet bútorboltja készpénzért megvásárolja modern, stíl- és antik bútorát, hagyatékát, ingóságait. Tel.: 127-1484, telefonügyelet 135-7989.

Vásárolok szekrénysorokat, hagyatékot, fekhelyeket, antikokat — órákat, csillárokat, képeket, vitrineket, vitrintárgyakat, tonettokat, pianínókat. — 113-9549.

Szekrénysort, garnitúrát, antikot, hagyatékot, csillárt, korrekt áron veszek. 180-6811.

Magas áron értékesíthető megbízható kereskedőnél hagyatékát, lakberendezési és dísztárgyait. 121-6919.

Mindenkinél magasabb áron vásárolok szekrénysorokat, régiséget, hagyatékot, fekhelyeket. 177-5340.

Hívjon! Vásárolok szekrénysorokat, garnitúrákat, konyhabútort, antik bútort, órát, csillárt, festményt, porcelánt, hagyatékot, lomtalanítással. 117-9236.

Megbízható kereskedő vásárol hagyatékot — lakberendezési és dísztárgyakat. 142-6212.

Használtcikk Kisszövetkezet, VIII., Teleki tér 7. sz. boltja készpénzért vásárol, árusít (OTP-re is), modern, antik, stíl szekrénysorokat, konyhákat, garnitúrákat (hibásat is), teljes hagyatékot. 177-4473, — 113-4311.

Adás vétel

Bútorokat, csillárokat, festményeket, órákat, dísztárgyakat, szőnyegeket, ruhaneműket, könyveket vásárolok, lomtalanítással. 163-0042.

Ötezertől tizenhatezer Ft-ig veszek régi, porcelánfejű babát, külön fejet is. Tel.: 226-8702, 201-2924.

Készpénzért lomtalanítással, azonnali szállítással vásárolok modern és stílbútorokat, teljes hagyatékot, festményeket, szőnyeget, dísztárgyakat, álló- és falióràt, kárpitozott garnitúrákat, régiséget, antik és tonettbútorokat. 132-0440.

Hagyatékot, régi bútorokat, festményeket, órákat, babákat, csillárokat, porcelán- és bronzszobrokat, kézimunkát veszek. 121-2482, Diósyné.

Gyűjtő ezüst dísztárgyakat vásárol. Tel.: 134-3642.

Gyűjtő állatfigurás, ezüst-, vagy elefántcsontnyelű sétabotot 8000—10 000 Ft-ig vásárol. Tel.: 226-8702, 201-2924.

Ötvenezertől százötvenezer Ft-ig vásárolok lemezre festett képet, amely órával van kombinálva. Tel.: 226-8702, 201-2924.

Márkás, antik festményeket keresek megvételre. Tel.: 226-8702, 201-2924.

Mindenféle herendi tárgyakat vásárolok. Tel.: 226-8702, 201-2924.

Vásárolok 10 000—50 000 Ft-ig, háború előtti Zsolnay-figurákat, vázákat, kaspót, melyeknek kör alakú bélyegző van a talpán. Tel.: 184-0903.

Mindenféle herendi-tárgyakat vásárolok. Tel.: 184-0903.

Márkás festményeit — több 10 000 Ft-ért is, megvásárolom. Tel.: 184-0903.

Vásárolok 1000—8000 Ft-ig régi, nyakbavaló Mária tűzzománc medálokat. Tel.: 184-0903.

5000—16 000 Ft-ig veszek régi porcelánfejű babát, külön fejet is. Tel.: 184-0903.

Gyűjtő antik ezüsttárgyakat vásárol. — Tel.: 226-8702, 201-2924.

Hagyatékot, antik bútorokat, festményeket, bronzszobrokat, ezüst dísztárgyakat, régi órákat, porcelánokat, egyéb dísztárgyakat vásárolunk. Tel.: 134-3642.

Használtcikk Kisszövetkezet VIII., Teleki tér 7. sz. boltja készpénzért vásárol, árusít (OTP-re is), modern, antik, stíl szekrénysorokat, konyhákat, garnitúrákat (hibásat is), teljes hagyatékot. 177-4473, 113-4311.

Jármű

0 km-es négyütemű, vajszínű Trabant kombi 298 000 Ft-ért eladó. Tel.: 160-1758.

Ifa, Barkas, Avia, Robur mindennemű javítása, 1097 Bp. IX. ker., Táblás u. 36—38.

Volkswagen 1303 legutolsó kiadás, vizsgázott, 148 000 Ft-ért eladó. 160-3652.

Harley Davidson, Indián és egyéb négyütemű motorkerékpárokat egyben és szétszedve is vennék. — Gyűjtő, Nagy Lajos, 1202 Bp. Erdélyi 11.

Ruházat

Exkluzív! Menyasszonyi, estélyi, nagyestélyi, szalonmunkával készült, csodálatos modellek eladása, kölcsönzése, méretre igazítva, valamint völegényruhák, spensszerek. Megrendelhetők a modellek szerint. Bp. VII., Akácfa u. 27., Corvinnal szemben. — Tel.: 121-6492.

Tv, rádió

Parabolaszerelés, beállítás! — Januárban kedvezménnyel. Gyorsan, pontosan, garanciával. 176-5282.

142-9959
122-0697
Antenna-szerelés

KÖNYV

Kollin könyv. Antikvá könyvek, metszetek, térképek vétele lakáson. 32 év szakmai gyakorlat. Hívjon bizalommal! 137-3910.

Ingatlan

Családi ház eladó. — Irányár: 1 millió Ft. Csanytelek, Berzsenyi u. 25. Érdeklődni: Hollónénál.

Eladó 500 n.-öl gyümölcsös, Nagytétény, Aranyhegyi úton. — Megosztva is. Tel.: 142-4296, Vogelné.

Felújítható ház zártkerttel eladó. Újpesti, Államitól 15 percre. Fót, IV., Zugló u. 7. Deák útról nyílik.

Eladó Budakeszin 3 szoba összkomfortos, 2 szintes, 2 fürdőszobás, étkezős, alápincézett (ipari áram van) új családi ház, 110 n.-öl telekkel. Irányár: 4 700 000 Ft. Érdeklődni lehet: hétköznap, női fodrászat, Fő út 64. B.-keszi.

1½ szobás, szövetkezeti öröklakás eladó Újpalotán. Cím: Hevesi Gyula u. 42. — VII/28. Érdeklődni lehet a fenti címen és XV., Oroszlán u. 106. sz. alatt, Gablovitzéknál.

Fóton, Budapesttől 10 km-re, eladó három szoba, nappalis + tetőtér-beépítéses, összközműves, gáz-központifűtéses családi ház, 200 n.-öl telekkel. Érdeklődni: Fót, Magvető u. 9.

Lipótvárosi 1 szoba + hallos öröklakás, iroda céljára kiadó. — 168-2042.

Elcserélném: budai, 59 nm-es, X. emeleti öröklakásomat, OTP-átvállalással. Kérek: egy egyszobás tanácsit és egy örökgarzont. Tel. páros héten délután, páratlan héten délelőtt. 114-3498/198 mellék.

Házasság

67 éves, 160 magas, gyermektelen özvegyasszony (lakás, nyugdíj van), keresi élettársát, vagy férjét, kulturált, jó megjelenésű, szolid, ápolt férfi személyében. — »Szimpátia a fontos 1423117« jeligére a kiadóba.

Oktatás

Matematika korrepetálás, érettségi, felvételi felkészítés. Moszkva tér, József krt. 137-50-87.

Szolgáltatás

Béreljen utánfutót — házhoz viszem. 175-00-79.

Részletfizetési kedvezménnyel a lakosság részére vállaljuk: tűzhelyek, konvektorok, cirkók, falifűtők szerelését, fürdőszobák teljes felújítását megbeszélt határidőre. Érdeklődni lehet: Első Bádogos és Szerelő I. Sz. Bp. — VIII., Rigó u. 6—8. Tel.: 114-2605.

KÖLTÖZTET
CSOMAGOL ZONGORA, PIANINÓ
1372-480, 1415-973

Duguláselhárítás bontás nélkül, azonnal, garanciával, szombaton is. 177-9763.

Duguláselhárítás és csatornatisztítás, magánszemélyeknek és vállalatoknak szombat-vasárnap is. Tel.: 276-3902.

Bádogos-, tetőfedő munkát vállalok. 148-8462.

Duguláselhárítás falbontás nélkül, gyorsan, megbízhatóan, korszerű gépekkel, garanciával. 189-7837.

Redőny-, reluxakészítés, automata rögzítővel. Közületeknek is. 163-8832.

3 éves garanciával — parkettázást, csiszolást, PVC-, szőnyegpadló-ragasztást vállalok, 187-2917.

KÖLTÖZTET
» zongora, pianínó «
1585-284

Parkettázás, szalagparkettázás, anyaggal is. Csiszolás, lakkozás. Tel.: 177-2037, Beregszászi.

Duguláselhárítás legkorszerűbb gépekkel, falbontás nélkül, garanciával. Még ma! 156-4065.

Redőny, reluxa, gmk.-tól, garanciával, olcsón! Tel.: 114-6691.

Cementakció reklámáron! 350 Ft/mázsa. Tel.: 147-8656.

Parkettalerakás, csiszolást, lakkozást, — PVC-ragasztást vállalok, közületnek is. — 178-7691, Papp.

KÖLTÖZTETÉS
ZONGORA, PIANINÓ
PÁNCÉLSZÉKRÉNY
142-8963 141-3271

Költöztetés, csomagolás, zongora- és nehézgépszállítás, hét végén is! Tel.: 137-3882.

Vízvezeték-szerelő kisiparos szakmába vágó munkát vállal, azonnalra, garanciával. — Tel.: 183-7403.

Festést, mázolást, tapétázást, rövid határidőre, vállalunk. Árengedménnyel. Tel. nappal: 164-9732, este: 160-4645.

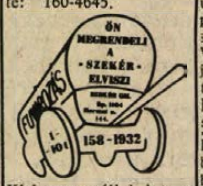

Kisiparos vállal komplett víz-, gáz-, fűtésszerelést, közületeknek is. Tel.: 06-60-13-329 (budapesti szám).

Villanyfűtés, gyorsjavítás, mindenféle új szerelés, hibaelhárítás, kisjavítások. Tel.: 137-9464. Tessék megőrizni.

Kandallójának építését, javítását. Márványból, téglából kerámiából. Rendelje meg. Szilágyinál, a működő kandallók építőmesterénél, 10 órától 147-9783.

Non-stop szerviz, Reluxa-, redőnykészítés, -javaítás. Tel.: 168-5435.

Duguláselhárítás, csatornatisztítás garanciával, azonnal. — Tel.: 177-7668.

Vegyes

Parfümök — világmárkás színvonalon! Napi használatra — elérhető áron! Amerikai és német sikerek után, megkezdjük e parfümcsalád terjesztését Magyarországon. Várjuk viszonteladók jelentkezését, tájékoztatót küldünk. Molnár Józsefné, Dunavarsány, Hősök u. 31.

Büfé eladó sürgősen a badacsonyi kemping bejáratánál, teljes melegkonyhás felszereléssel 2,6 millió Ft-ért. Horváth, 118-7465, — munkaidőben.

Matematika érettségizőknek, felvételizőknek! Feladatgyűjtemény, 3642 feladata kidolgozva, megvásárolható. Tel.: 177-7695.

Eladó egy teljesen új hétvégi ház 24 nm-es, kettő helyiségből álló, tetőtér kihasználásával tömör falú, de faszerkezetű, téglaházzal egyenlő értékű, télen fűt, nyáron hűt, biztonságos. Még nem volt összerakva. Megtekinthető, szombat és vasárnap egész nap, a hirdetés után két hétig. XVI. ker., Budapesti út 168., és a Párta u. sarok.

20 nm műhely, ipari árammal kiadó. XV., Csővár u. 60.

Érd és környékén őrkutyákkal őrzést vállalunk. Fodor István, 2030, Érd, VII. ker., Nira út 10.

Hívjon bizalommal, vásárolok mindenféle régiséget. Képeket, bútorokat, porcelánokat: 128-8572.

Költségvetés készítése, OTP hitelekhez, felújításhoz, korszerűsítéshez. Tel.: 142-9668, 168-9692.

Irógépcentrum: 175-4228, Magyarországon egyedülálló választék!

Vállalunk fűtés- és gázszerelést, tervezéssel együtt Budapesten és környékén: Óbudai Szerszolg Kft., — Bp. III., Kiskorona u. 4. (volt Magyar Lajos u.) Tel.: 188-4153.

KÖZLEMÉNYEK

A Magyar Állami Operaház zenekara hárfa kisegítő állásra próbajátékot hirdet. 1. Egy Bach-darab (V. tétel), 2. Szabadon választott hárfadarab. 3. Kijelölt zenekari anyag. Időpont: 1991. február 11-én, 14 óra. Helye: Zeneterem. Jelentkezés a személyzeti osztályon: Bp. VI., Hajós u. 11.

A Blaguss Volánbuszhoz megérkeztek az osztrák utazási irodák 1991. nyári katalógusai. Tengerparti üdülések (hotel, apartman nagy választékban), városlátogatások, távoli úticélok, Bécsből induló autóbuszos körutazások. Minden út forintban is fizethető! Jelentkezés: Blaguss-Volánbusz Kft., Bp. V., Erzsébet tér, autóbusz-pályaudvar. T.: 117-7777.

Ciprus csak forintért! Heti turnusokban, 27 990 Ft. Fakultatív program: hajóút Izraelbe. Hermes-kuoni Bp. V., Báthori u. 19. Tel.: 111-5893, 131-8965.

Az Almássy téri Szabadidő Központ felvételre keres szakirányú felsőfokú iskolai végzettséggel rendelkező gazdasági igazgatót. Jelentkezés részletes önéletrajzzal az intézmény igazgatójánál: Bp. VII., Almássy tér 6. Tel.: 142-1139.

Felvételi előkészítőket indít kis csoportban a Talentum Oktatási Stúdió. Tel.: 168-4887.

Felvételi előkészítő tanfolyamokat indítunk magyar, történelem, fizika és biológia tárgyakból. Kis csoportos, heti 4 órás foglalkozások! A tandíj tantárgyanként 4800 Ft. Beiratkozás január 24-én, csütörtökön, du. 5—7., Pallas, Felvételi Előkészítő Gm., Bp. V., Irányi u. 19.

Autoexpress. Express — olcsón. Vállaljuk személy-, mikro-, nagybuszainkkal személyek, illetve küldemények szállítását határon innen és túl. Telefon: 122-7606, 142-2034.

XVIII. Kerületi Művelődési Házak Igazgatósága, 2. sz. **körbélyegzőjét** megsemmisíti, **használati forgalomból a mai nappal kivonja.**

Tram-Travel Kft. utazási ajánlatai: luxus Mercedes autóbusszal — mosdó, video, légkondicionálás. Bécs: 400 Ft + 10 ATS. Tarvisio: 1280 Ft + 10 ATS. München: 1450 Ft + 10 DM. Indulás: 1991. január 24-től, folyamatosan. Felvilágosítás és jelentkezés: **Tram-Travel Kft.** Utazási Iroda, Budapest V., Podmaniczky tér 4., I. em. (Arany János utcai metrómegállóval szemben). Telefon: 111-3863.

ORSZÁGOS TAKARÉKPÉNZTÁR ÉS KERESKEDELMI BANK Rt.

Mi nem a szót szaporítjuk

Kamatemelés

Értékpapírok

Az értékpapír neve:	A kamatemelés időpontja:	Évi bruttó kamat (%)	Évi nettó kamat (%)
Letéti jegy	1990. XI. 20.	30	24
– évközi visszaváltásnál az árfolyam	1990. XI. 20.	havi 2, 3	havi 1,84
Pénztárjegy II			
– 6-12 hét között	1990. XI. 20.	24	19,2
– 13-36 hét között	1990. XI. 20.	26	20,8
(Ez a kamat valamennyi nov. 20-án még élő Pénztárjegy II-re vonatkozik.)			
Határidős megállapodás (OTP Broker Rt.)			
– 6 hónapos lekötés esetén	1990. XI. 20.	—	23
– 12 hónapos lekötés esetén	1990. XI. 20.	—	25

BANK

1868 FŐVÁROSI VÍZMŰVEK

A Fővárosi Vízművek Tájékoztatója

A *Fővárosi Vízművek* tájékoztatja lakossági fogyasztóit, hogy ***1991. január 14-től*** az állami költségvetés több helyen, köztük vállalatunk szolgáltatási területén is megszüntette a lakossági vízdíj támogatását.

Ennek és az elmúlt évi energiaár-emelések áthúzódó, valamint az egyéb ár- és bérintézkedések hatása miatt a közlekedési, hírközlési és vízügyi miniszter rendelete a vállalatunk által szolgáltatott ***ivóvíz díját 10,50 Ft/m³-ben*** határozta meg.

A fentiek a fogyasztók vízdíjszámláiban az alábbiak szerint fognak jelentkezni:

a) *AZ ÉVES ELSZÁMOLÁSÚ KISMAGÁNFOGYASZTÓINK*
(családi házak és 6–8 lakásos társasházak)
az előlegszámlákban első alkalommal 1991 május–júniusában kapnak új egységáron számlát. Az e kategóriába tartozó fogyasztók vízmérőit 1991 júniusa és szeptembere között leolvassuk. Az ekkor egy évre jelentkező tényleges fogyasztást időarányosan megbontjuk az árváltozás napjáig, illetve az ezt követő időszakra jutó mennyiségre. Az éves elszámolási számlákban ennek alapján történik majd a számlázás 1991 decemberében, illetve 1992 januárjában.

b) *A KÉTHAVI ELSZÁMOLÁSI RENDSZERBE TARTOZÓ FOGYASZTÓINK*
(társas- és szövetkezeti házak)
1991 április–májusában kapják meg azt a számlát, amelyben az árváltozás napja előtti és utáni időszak szerint megbontott fogyasztás kerül elszámolásra.

c) *AZ IKV-LAKÁSOK*
vízdíjszámlázását nem a Fővárosi Vízművek végzi, hanem az illetékes IKV. A Vízművek épületenként, lakótömbönként az ott beépített vízmérők alapján számláz az IKV-k felé. Az IKV-knak 1991 februárjában és márciusában mutatjuk be az árváltozás napja előtti, illetve utáni fogyasztási időszakról a számlákat.

Minden kedves fogyasztónk a februári, illetve márciusi számlabemutatások alkalmával az árváltozásokról részletes tájékoztatót kap.

Sport

Ausztriai telefonjelentésünk

Négyes szaltó a Super G. jégmezején

A „halálugrató" nem szedett igazi áldozatokat, de kilenc versenyzőt már 9 másodperc után elbúcsúztatott. A harmadik kapunál portás helyett jeges ugró várta az alpesi sívilágbajnokság Super G. résztvevőit. A második csoportban induló spanyol Lopez négy szaltót tett meg, mint a krimikben a szakadékba zuhanó autók, s utána lábon, azaz két lécen fejezte be a csodával határos bravúrt, és tovább siklott a jégen, persze, már versenyen kívül.

A második aranyérem az osztrák *Stefan Éberharteré* lett, aki a lesiklópályához hasonlító terepen hallatlan biztonsággal ment végig, s borította fel a józan papírformát. A nagy esélyes osztrák *Mader* nincs az első 6 közt, az olaszok titkos reménysége, *Ghedina* a 8. helyen végzett, az előző napi világbajnok, a luxemburgi *Giraldelli* pedig túl óvatos futásával csak a tizenhatodik helyet tudta megszerezni. Talán okosabban tette volna, ha ő is hazautazik az óriásműlesiklásig, mint olasz vetélytársa, a fel nem robbant *Tomba*.

A 21 éves győztes *Fischer* léceken és *Koflach* cipőkben, siklott és repült a jeges pályán, a biztonságot pedig a *Salamon* márkájú kötés adta meg neki. Amint a helyszíni tévéinterjúban elmondta, az asztalitenisz, a futball, és a tenisz a kedvenc sportja, de a legjobban tangóharmónikázni szeret! A tévériporter meghívta estére egy kis világméretű harmonikázásra, de ő visszautasította: nem akarom világbajnoki évemet azzal kezdeni, hogy kiábrándítom a sí híveit!

Csütörtökön szünnap lesz *Saalbach-Hinterglemmben*, az alpesi sívilágbajnokságon.

V. K.

Mit mond Ránkyné Németh Angéla?

Nem lennék hajlandó szavazni

Gerevich Aladár: Papp Laci az első

Régen volt már úgy felkorbácsolva az ország sportközvéleménye, mint a legutóbbi hetekben. Az ok egyszerű: még az elmúlt év végén meghirdették a „Minden idők legjobb magyar sportolója" szavazást, amelyre azután jóval százezer feletti voks érkezett. Eddig minden szép és jó, ahogyan mondani szokták. Az a döntés viszont már korántsem aratott egyértelmű sikert, amely szerint az első tizenöt helyezett majd a Kongresszusi Csarnokban megrendezésre kerülő gálaesten egymás között dönti el: ki is a legjobb?

— Sajnos, azt kell mondanom, hogy az ország különböző pontjairól összeseregelett szavazólapok hatalmas tömegének ismeretében nem tartom reálisnak azt az eredményt, amelyet végül a legtöbb szavazatot kapott 15 sportember egymás közti alkudozása fog eldönteni — vélekedett a sorrendet eldöntő elvről *Ránkyné Németh Angéla*, aki hatalmas meglepetésre 1968-ban Mexikóvárosban aranyérmet szerzett a női gerelyhajításban. — *Egyszerűen nem tudom elképzelni, hogy ezt a meghirdetett módon fogják eldönteni.* Ellenérzéseimnek számos oka van, amelyek közül most csak a valóban legfontosabbakat említeném. Nem fogadhatom el, mert az így kialakuló sorrendet mérhetetlenül szubjektívnek ítélem. Egészen más a helyzet akkor, ha a szóba jöhető személyeket vizsgálom, s megint más akkor, ha azt is mérlegelem: az illetők melyik sportágban érték el világraszóló eredményeiket. Nem tagadom, mint mindenki más, én is elfogult vagyok néhány személy javára, akik között első helyeken említem *Balczó Andrást* és *Papp Lacit*. Egészen másként nyom a latba a szubjektív tényező, mondjuk 15 vagy éppen 50 ember esetében, s megint másként százezernél.

A mexikói olimpia bajnoka — aki egy évvel később az athéni EB-n is aranyérmes lett —, hangsúlyozta, hogy a szubjektív tényező nemcsak a személyeket illetően játszik szerepet, hanem a sportágaknál is, miként az sem közömbös, hogy *Gerevich Aladárról*, vagy éppen *Magyar Zoltánról* van szó, hiszen itt egész korosztályok csúsznak el egyik vagy másik jelölt irányába.

— Más, ha a sportújságírók szavaznak, s megint más lenne, ha mondjuk a sportolók képviseletében mond véleményt például egy reprezentatív kiválasztott réteg — folytatta az *Állatorvostudományi Egyetem Testnevelési Tanszékének* vezető tanára. — Ez a mixelt forma azonban szerintem sehogyan sem életképes, így csak azt tudom mondani, hogy amennyiben véletlenül én is odakerülnék, úgy egyszerűen nem lennék hajlandó véleményt nyilvánítani.

(jocha)

★

Még nincs eldöntve? — kérdezi *Gerevich Aladár*, aki az eredményei alapján (hétszeres olimpiai bajnok), minden bizonnyal egyértelmű győztese lenne a „Ki minden idők legjobb magyar sportolója" elnevezésű versenynek.

— Én hangosan ki is mondom azt, amit gondolok, tehát amennyiben az olimpiai bajnokságok alapján döntenének, azt hiszem, *nekem kellene győznöm*. Persze, valóságos eredmény ilyen szavazásokon a legritkább esetekben születik. Nyilván lesznek, akik egyetértenek majd a végső helyezéssel és lesznek olyanok, akik nem. *Szerintem, Balczó Andrásnak mégis a legnagyobb az esélye, hiszen ő van leginkább szem előtt, vele foglalkoznak a legtöbbet, nagyon szépen beszél, nyilatkozik rendszerint*, Papp Laci és én ilyen szempontból le vagyunk maradva tőle, *velünk kevésbé foglalkoznak* az újságok, a televízió és a rádió.

— *Ali bácsi szavaz majd?*

— Úgy tudom, a szavazás titkos lesz, de én akkor is szavaznék, ha nyílt lenne. *Tehát az én véleményem:* Papp Laci az *első*, azért, mert háromszor egymás után olimpiát nyerni egy olyan férfias sportágban, mint a boksz, felülmúlhatatlan. A *második* helyre Balczó András írom majd, méltatnom, azt hiszem, őt sem kell, hiszen eredményei beszélnek helyette. Nekem sajnos a háború miatt a pályafutásomból tíz év kimaradt, két olimpiával lettem megrövidítve. Ha azokon szerepelhettem volna... A lényeg, hogy egyáltalán van ilyen szavazás, és újra összejöhetünk a régi társakkal, kívánom mindenkinek, akárhogyan is alakul a szavazás végeredménye, fogja föl játékként az egészet.

(buzgó)

Viszlát, Diego!

Diego, ha megengeded, elköszönök tőled. Gondolom, teljesen hidegen hagy, ha egy magyar újságíró búcsúsorokat ír hozzád. Nem nagyon szereted az újságírókat, végül is megértelek, pályafutásod alatt annyit kaptál a szakma apraja-nagyjától — sok esetben jogtalanul —, hogy elég lett volna a dicsőítés melletti szidalmazás nem egy, de tíz világsztárnak is.

Talán meglepődnél e búcsúsorok olvastán, hiszen azért, ha kedved úgy tartja, hétről hétre még magadra húzod a Napoli mezét, s csupán bejelentetted (hányadszor?), hogy az év végén szögre akasztod az isteni focicsukákat. Mondtad, hát mondtad. Most már csak el kell higgyük, komolyan is gondoltad. Hogy eleged van az egészből, hogy nem bírod tovább cérnával!

Álmatlan éjszakáidon (olykor a sztárok is rosszul alszanak) esetleg megfordult a fejedben: cserben hagyod azokat, akik egykoron a magasba emeltek. A szurkolókat. Hát velük mi lesz, Diego? Ne tagadd, hogy egy-egy parádés cselsorozat végén, remekbe szabott gól után ujjongva mutattad a győzelem jelét az ezerfejű Cézár felé. Ebből is elég volt?. Erre is ráuntál?

Nehéz rajtad kiigazodni, Diego. Szeszélyes vagy, kiszámíthatatlan, ami a pályán isteni áldás, de az öltözőben már sokszor átok. Te voltál (vagy) minden idők egyik legnagyobb, ha nem a legnagyobb labdarúgója. De gondoltál-e arra, hogy az isteni allűrökre is rá lehet egyszer unni, hogy az örömöket könnyen feledtetheti a csalódás? Búcsúzni szépen kell, Diego. Mosolyogva, könnyes szemmel, s nem legyintgetve. Mert akkor egy csapásra széttörik a varázs. Kár lenne érte(d)...

(szerdahelyi)

Petrenko vezet

Szófiában szerdán a férfiak rövidprogramjával folytatódott a műkorcsolya és jégtánc Európa-bajnokság. A várakozásnak megfelelően a címvédő szovjet *Viktor Petrenko* vezet a csehszlovák *Petr Barna* és a szovjet *Vjacseszlav Zagorodnyuk* előtt. A 22 indulót számláló mezőnyben a harmadik szovjet versenyző, *Alekszej Urmanov* a hatodik helyen várja a pénteki szabadkorcsolyázást.

A legjobbak: 1. Viktor Petrenko (szovjet) 0,5 h. p. 2. Petr Barna (csehszlovák) 1,0. 3. Vjacseszlav Zagorodnyuk (szovjet) 1,5. 4. Philippe Candeloro (francia) 2,0. 5. Erik Millot (francia) 2,5. 6. Alekszej Urmanov (szovjet) 3,0.

Egyre népszerűbb

Sport az Eurosportban

Az Eurosport szerelmeseit februárban sem hagyja cserben a kiváló tévéadó. A téli sportínséges időkben, hazai események híján egyre többen kapcsolnak át, ha tehetik, erre a csatornára. A különleges csemegék, és nemcsak a téli sportok, kedvelői a következő hónapban sem csalódnak.

Ha már a téli sportoknál tartunk, emeljük ki, hogy az *Eurosport* étlapján a menü alapfogásait a *Si Világ Kupáról*, az északi összetett világbajnoki versenyekről és a bob világbajnokságról sugárzott műsorok jelentik. *A habos tortát a főétkezés után ezúttal is az észak-amerikai profi jégkorongbajnokság eseményei, valamint a szovjet csapatok portyázásáról készített összefoglalók adják majd.*

Februárban különösen sok adásban foglalkoznak a legkülönbözőbb tenisztornákkal, a lista elején az ausztrál bajnokság küzdelmei szerepelnek, míg a végén a stuttgarti szupertorna döntői állnak. Középre olyan „apróságok" préselődnek, mint a *Fuji Classic* keretében február 9-én a wimbledoni győztes *Stefan Edberg* és *Goran Ivanisevics* összecsapása, vagy egy zürichi bemutató mérkőzés *Ivan Lendl* és *Andre Agassi* között.

Az Eurosport egyik nagy napja lesz február 16., amikor élőben közvetítik az angolok nehézsúlyú üdvöskéjének, *Glenn McCrorynak* az első hivatalos profi mérkőzését. Biztos, ami biztos alapon február 4-én, a Szuperkesztyűk sorozatban két órán át csodálhatjuk *Muhamed Ali* és *Joe Frazier* bunyóit, hogyan csinálták az elődök?

Februárban teljes lesz a nagyüzem a fedett pályás atlétikában is. Az Eurosport *Stuttgartból, Madridból, Párizsból, Karlsruhéból és Sevillából* jelentkezik összefoglalókkal.

Sz. Cs.

Várjuk a pert!

Mi is beszámoltunk róla: az egyik német „jólértesült" újság megkérdőjelezte a magyar úszócsapat tisztességét, azaz doppingmentességét. Azóta megérkezett és a világ hírügynökségei által a földkerekség minden zugába eljutott a hír: az ausztráliai, perthi vb valamennyi doppingtesztje negatív eredménnyel zárult. S, most, éppen a csodálatosan szerepelt magyar úszók védelmében javaslatot teszünk: az úszószövetség perelje be az említett lapot, hiszen cikkével, minden valóságot nélkülöző állításával, rontotta a magyar (úszó)sport hírnevét. Nem beszélve arról, hogy az esetlegesen reklámozni kívánó világhírű külföldi szponzorok is értesültek a vádaskodásról. Talán a summás kártérítés észre téríti a német újság szerkesztőit, és az általuk foglalkoztatott riportert is.

A Népszava sportrovata szívesen adna helyet az esetleges per részleteinek, folyamatosan tájékoztatná az olvasókat.

Most az egyszer tiszta szívünkből várjuk a pert!

Rekviem egy grófkisasszonyért

A „labdagyerekek" behozzák Steffi Grafot

Már csak 37 pont...

Egy világos: Steffi Graf a mostani meglepetésszerű veresége ellenére, amit Jana Novotnától szenvedett el, az „Australian Open"-en, továbbra is a teniszsport kiválósága marad.

180 héten át trónolt a most 21 éves német teniszezőlány a világranglista csúcsán, addig mint még soha senki. Ez valószínűleg olyan teljesítmény, amit a jövőben nehéz lesz megismételni, ha egyáltalán bárki is megkísérli behozni.

Hétfőn, majd amikor a *„Australian Open"* véget ér Melbournében, a komputer még mindig az élvonalban nyomtatja *Steffi Graf* nevét, de ekkor már sok minden —, ha nem minden —, más lesz!

A *Novotna* elleni vereség óta már nem feltételezhető, hogy csak Steffi pillanatnyi gyengeségéről van szó. Amikor 1990-ben a magyar származású *Szeles Mónika* ellen néhányszor vesztett, az újságírók még csak „zavarodottságról" beszéltek. A Steffi körüli cikkekben a papa, a menedzser és a volt barát játszotta már a főszerepeket. Ez csak természetes, mert nincs annál unalmasabb, ha egy nő csak nyer, meg nyer... — és akkor mi van?

Valójában a nagy unalom uralkodott a női tenisz berkeiben. Amíg csak nem a „labda-gyerekek" (így nevezik a feltörekvő tinédzser teniszezőket) elkezdtek szemtelenkedni és Steffi trónfosztását tervezték.

Az 1989-es vereség Párizsban *Arantxa Sanchez*-zel szemben még csak „kis üzemi balesetnek" minősült. Csak egy évvel később a berlini és párizsi vesztett játszmák — a lehetséges utód Szeles Mónika ellen — kezdtek hatni a közvéleményre és a szakemberekre. Az ifjú ellenfél Szeles Mónika és az argentin *Sabatini* vezetésével egyre jobban erősködött a „grófnő" kormányzósága ellen és mind többször vesztett Steffi, annál nagyobb lett az önbizalmuk és a hangjuk.

„A megverhetetlen grófkisasszony nimbusza elfogyott, mint egy égő gyertya" — mondta róla a német szövetségi edző *Klaus Hofsässz* mintegy fél évvel ezelőtt egy elpasszolt *Zina Garrison* elleni döntő után Amerikában.

Lám, fél évvel később megfordult az egész világ Steffi számára. Erőteljesen felnyomult a 17 éves Mónika — csupán 37 pont választja már el Steffitől. A női tenisben egyértelmű változások történtek. Ma már senki sem engedheti meg magának azt a luxust, hogy a konkurenciát nyugodtan madártávlatból figyelje —, mint azt Steffi Graf tehette valamikor.

Hönig Károly

★

Érdekesebb eredmények Melbourne-ből: férfiak; egyes, negyeddöntő: Edberg (svéd, 1.)—Yzaga (perui) 6—2, 6—3, 6—2, Lendl (csehszlovák, 3.)—Prpic (jugoszláv) 6—0, 7—6, 7—6;

P. McEnroe (amerikai)—Caratti (olasz) 7—6, 6—3, 4—6, 4—6, 6—2, Becker (német)—Forget (francia) 6—2, 7—6, 6—3.

● Labdarúgó Európa-bajnoki selejtező a 6. csoportban, Athénban: Görögország—Portugália 3—2 (1—1). 30 000 néző, gólszerzők: Borbokisz (7. p.), Manolasz (68.), Caluhidisz (84.), illetve Aguas (18.), Futre (62.).

● Sikeresen szerepelt a magyar női asztalitenisz-válogatott a leedsi Európa Liga elődöntő mérkőzésén. A 4:3 is tükrözi, hogy szoros volt az eredmény, s bizony a március 3-i budapesti visszavágón még bármi lehetséges.

● A brüsszeli fellebbviteli bíróság nyolcvanmillió belga frankban állapította meg a Heysel-stadionban áldozatul esettek hozzátartozóinak kifizetendő kártérítés összegét. Felelősség terheli az európai, valamint a belga labdarúgó szövetséget és a rendező országot is, tehát a kártérítés összegét nekik kellene előteremteniük, de ők nem akarnak fizetni. Így várhatóan nem zárul le az ügy, tovább folyik a pereskedés.

Sax: döntetlen

Wijk aan Zee-ben szerdán megkezdődött a férfi sakkvilágbajnok-jelölti párosmérkőzés *Sax Gyula* és a svájci *Viktor Korcsnoj* között. Az első játszmában Korcsnoj vezette a világos bábukat, s a parti döntetlenül végződött.

Nehru Kupa

Vezet a magyar válogatott

A döntőben Románia ellen

Lejátszotta utolsó csoportmérkőzését is a magyar labdarúgó-válogatott *Trivandrumban, a Nehru Kupán*. Amint az várható volt, a *magyar* együttes fölényes győzelmet aratott *Zambia* ifjúsági válogatottja ellen. A torna döntőjében vasárnap román—magyar találkozóra kerül sor. *Magyarország—Zambia ifjúsági válogatottja 4:1 (3:1).*

A magyar csapat gólszerzői: *Váczi, Marozsán, Szalma* és *Balog T.*

A torna állása: 1. Magyarország 8 pont, 2. Románia „B" 7, 3. Szovjet olimpiai válogatott 5, 4. Kína 3, 5. India 2, 6. Zambia ifjúsági válogatottja 1.

MAGYAR OLIMPIAI CSAPAT HIVATALOS BIZTOSÍTÓJA, ÉS ARANY FOKOZATÚ TÁMOGATÓJA

NÉPSZAVA

Szeretettel köszöntjük névnapjukon Timót és Xénia nevű olvasóinkat.

A Nap kél 7 óra 21 perckor, nyugszik 16 óra 32 perckor.

Hószállingózás várható

Ma országszerte folytatódik a borongós, párás idő. Elszórtan várható hódara, hószállingózás. A legmagasabb nappali hőmérséklet 0 és —5 fok között lesz. A Duna Budapestnél 179 centiméter és 1 fokos.

(MTI)

Az Arrabona szomorú szerdája

Az álarcos kevesellte a pénzt

Az apróhoz is ragaszkodott a győri bankrabló

Nem találták meg a helyzet kulcsát

(Megyei tudósítónktól)

A győri Rózsa Ferenc utcában levő Arrabona takarékbank személyzete alighanem úgy fog visszaemlékezni a tegnapi napra, mint a *szomorú szerdára.* A kis bank tavaly júliusban nyílt, és tegnap reggel megszabadították mackójának tartalmától.

Mindjárt a nyitás után egy álarcos férfi lépett a bankba, és fegyverrel arra kényszerítette az alkalmazottakat — négy nőt és a bank egyetlen férfi alkalmazottját, a vezetőt, *Németh Lászlót* —, hogy a magával vitt reklámszatyorba dobják a mackóban levő 137 ezer forintot. Ahogy a személyzet elmondta, amikor a rabló meglátta a pénzt, rendkívül *csalódott és elégedetlen volt,* nyilván többre számított. A bankosok a körülbelül 165 centiméteres férfit — hangjából ítélve — 25—30 évesre becsülik. Abból pedig, hogy a páncélszekrényben levő aprópénzhez is ragaszkodott, arra következtetnek, hogy nem profi rablóval volt dolguk.

Igaz, nem nehezítették meg túlságosan a dolgát. A páncélszekrény a három helyiségből álló bank középső szobájában volt. A személyzet a mackó mellett levő pótkulccsal nyitotta ki, viszont *erről csupán ők tudtak.* Amennyiben azt mondják, hogy az eredeti kulcsért ki kell menniük a pénztárszobába (ahol az eredeti kulcs ténylegesen is volt), módjuk lett volna működésbe hozni a riasztót. Így viszont a rabló már messze járt, amikor befutott a rendőrségre az értesítés. Tekintve, hogy piaci nap volt tegnap Győrben, a piachoz közel levő Rózsa Ferenc utcából a fegyveres rabló feltűnés nélkül jött ki, és a nagy sokadalomban nyomtalanul elkeveredett.

F. J.

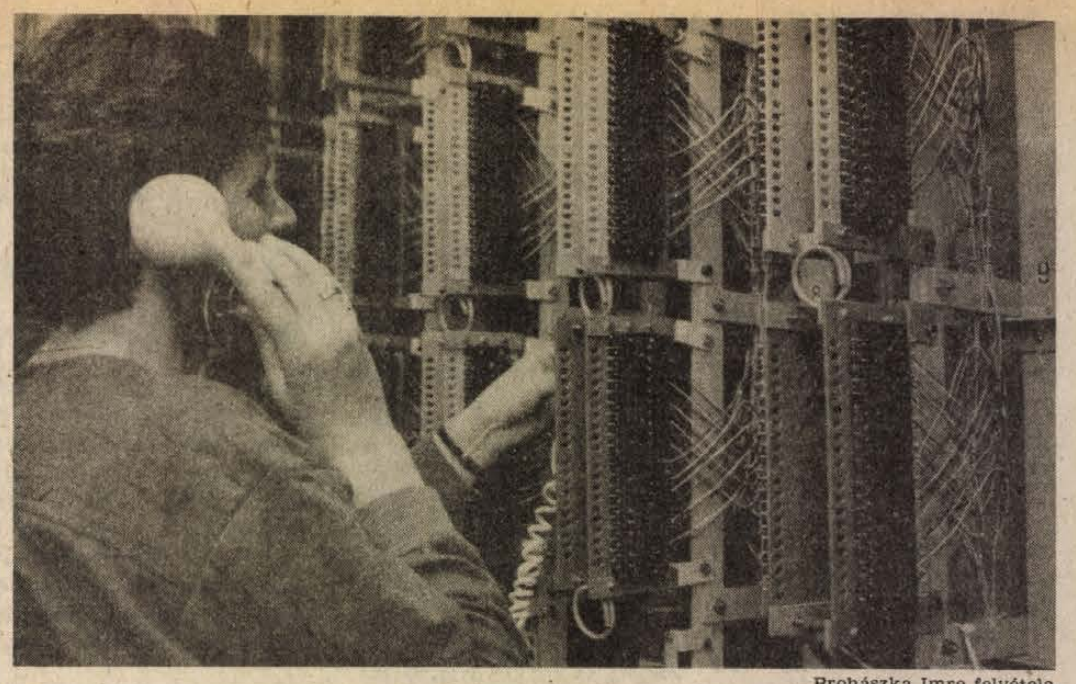

Prohászka Imre felvétele

Csoda Nagykovácsiban

Telefonközpont magánkézben

Csodának lehettünk szemtanúi tegnap Nagykovácsiban: átadták az ország első *magán-telefonközpontját.* Ez különösen azért *meglepetés,* mert az utóbbi években álmodni sem mertünk arról, hogy az abszolút monopolhelyzetben levő Magyar Távközlési Vállalat mellett megjelenhetnek a magánvállalkozók is.

Nagykovácsiban korábban az országos átlagnál is *rosszabb* volt a telefonálási helyzet, s javulásra semmi kilátás nem volt. Jellemző, hogy mindössze négy utcai telefonfülkéjük volt, azok is csak *dísznek,* mivel sosem működtek. A falu lakossága a tehetetlenséget megunva döntött úgy, hogy *befektetőként* maguk is részt vesznek a fejlesztésben. A kezdeményezést a Budapesti Távbeszélő Igazgatóság csendes megértéssel fogadta. A lakók segítségére magyar és külföldi vállalkozók jelentek meg, mígnem tavaly, március 28-án megalakították az *Első Hazai Távközlési Részvénytársaságot.* Az alapítók a következők voltak: Apihtorma GmbH 12 millió, a Magyar Távközlési Vállalat 19 millió, a Montavid Rt. 7 millió, a Postabank és Takarékpénztár 1 millió, és a Nagykovácsi Önkormányzat 1 millió forint tőkével. A külföldi részesedés tehát 30 százalék.

A lakosság a távbeszélőhálózat létrehozása érdekében belterületen 45 ezer, külterületen pedig 55 ezer forintot fizetett be állomásonként. A telefonközpontnak mind az *ezer* vonalát megvásárolták. Számos lakásba pedig már *bekötötték* a vonalakat, vagyis a részvénytársaság *határidőre* teljesítette ígéretét. Hazai állami telefonviszonyainkat ismerve ez is kész csoda.

(csarnai)

Később kapták meg a tervet

Ki pótolja a hiányt?

A Pénzügyminisztérium nem javasolt további BKV-tarifaemelést

Amióta a fővárosi közgyűlés (január 10-én) döntött a BKV tarifáinak *50 százalékos emeléséről,* szinte nem múlik el úgy nap, hogy ne hallanánk valami újat erről a témáról.

Az eredetileg *február 1-jétől javasolt* díjemelés határidejét ma *valószínűleg március 1-jére* lesz kénytelen módosítani a közgyűlés, mert a Pénzügyminisztérium *jóváhagyása még nem érkezett meg* az áremelést illetően. (A PM jóváhagyására azért van szükség, mert a BKV állami támogatásban is részesül.)

A *Magyar Hírlap* tegnapi információja szerint a késedelemnek az az oka, hogy a minisztérium előzetes számításai szerint 50 százaléknál *nagyobb tarifaemelésre* lesz szükség. Ez ügyben tegnap megkérdeztük a Pénzügyminisztérium illetékesét, aki elmondta, hogy a PM *semmilyen további áremelést nem javasol.* Legfeljebb arra fogja felhívni a fővárosi önkormányzat figyelmét, hogy mivel a közgyűlés alacsonyabb emelést hagyott jóvá, mint amennyit a BKV eredetileg javasolt, az így keletkező *hiányt* — ami a vállalat fenntartásához szükséges — *a fővárosnak kell pótolnia.* A központi költségvetés csak a *kedvezményes bérletek* (diák-, nyugdíjas-) kiegészítéséhez járul hozzá. A minisztérium jóváhagyása tehát nem azért nem érkezett meg, mert magasabb díjtételeket javasolna, hanem azért, mert csak *a napokban* kapta meg a közgyűléstől az áremelés pontos, a jegyekre, bérletekre vonatkozó terveit.

A fővárosi önkormányzatot is megkérdeztük, vajon tudatában van-e annak, hogy a BKV fenntartásához hiányzó költségeket *saját kasszájából* kell pótolnia. A válasz egyértelmű *igen* volt. A bökkenő csupán az, hogy még a budapesti önkormányzat sem rendelkezik saját költségvetéssel.

Azt hiszem, manapság nem sokan járatosak a jog és a költségvetés szövevényes viszonyaiban. Az az érzésem, talán senki nem tudja pontosan, hogy ki, kinek a hiányát, és hogyan fogja pótolni. A BKV díjemelése valószínűleg eltolódik, ami további hiányok felmerülését feltételezi. Olcsóbban utazhatunk ugyan egy hónapig, de a BKV költségkiesését valakinek, valamiből fedeznie kell. Ez a valaki pedig a jelek szerint a főváros lesz. De ha a főváros nem tudja finanszírozni, mert nem lesz miből, akkor kire hárul ez a feladat? Az egy hónapos olcsóbb utazás után vajon közlekedünk-e még áprilisban?

D. D.

Tragédia a Duna jegén

A szerdára virradó éjszaka két ember életét oltotta ki a jeges *Duna* Bajánál. A 22 éves *Pecze Mihály András* alatt beszakadt a jég, s a fuldoklót *Horváth Ferenc* 42 éves tűzoltó hadnagy próbálta kimenteni *a jégre fektetett létrákon araszolva,* ám ő ugyancsak a vízben lelte halálát. A hivatásának teljesítése közben hősi halált halt tűzoltótiszt után két kiskorú gyermek maradt árván.

(MTI)

Jó tudni

A Budapesti Közlekedési Vállalat értesíti az utasokat, hogy a pályakarbantartás folytatása miatt a kelet—nyugati (2-es, piros jelzésű) metró vonalán *a Deák tér és az Örs vezér tér között* január 31-től április 28-ig naponta 21.40-től üzemzárásig *a metró helyett autóbuszok* közlekednek.

(MTI)

Vendégváró szanatóriumok

Az Üdülővendég-szolgálati Iroda (Budapest VI., Dózsa Gy. út 84/b., IV. emelet) naponta 9—13 óra között várja mindazok személyes jelentkezését, akik január 30-tól *háromhetes, kedvezményes üdülőszanatóriumi elhelyezést* igényelnek. Térítési díj *Siófokon* — ahol teljes körű fizikoterápiás kezelésben részesülhetnek a rászorulók — 3100 forint. *Balatonföldváron* a fogyókúrázni vágyók és az érbetegek 3780 forintot fizetnek. *Boglárlellén* baleseti sérültek utókezelésére, valamint testsúlycsökkentő diétára nyílik mód. Itt 3780 forint a térítési díj.

Siófokon komfortosak, míg Balatonföldváron és Boglárlellén összkomfortosak a szobák. Nemcsak aktív dolgozók, hanem nyugdíjasok is jelentkezhetnek, szakszervezeti tagság sem szükséges.

B. J.

„Házi béka"

A németországi Ingolstadtban egy hölgy a kertjében tavacskát alakított ki, ahová békákat telepített, de beperelte a szomszéd, mert a brekegők éjszakai koncertezése miatt nem tud aludni.

Az ügyet immár másodfokon tárgyaló müncheni bíróság *helyszínre* küldött szakértőinek mérései szerint a békák tavasszal és nyáron, amikor udvarolnak egymásnak, 64 decibeles zajt csapnak. Egy olyan utcában van ekkora hangzavar, ahol óránként kétezer gépjármű közlekedik. *A békakoncert zajszintje több mint kétszerese a lakóterületen éjszakánként megengedettnek.*

Az első fokú bíróság a békák eltávolítására szólította fel a tulajdonost, aki azonban a természetvédők támogatását maga mögött tudva, fellebbezett, arra hivatkozva, hogy kipusztulástól fenyegetett békafajtáról van szó. Bár a szomszédot ez sem hatotta meg, a másodfokú bíróság azonban kedden hozzájárult a további békatartáshoz, de arra kötelezte a békás hölgyet, hogy évi háromezer márka *„zajpótlékot"* fizessen szomszédjának.

Jön a Kreator együttes

A Ruhr-vidéki kőkemény thrash-zenekar, az esseni *Kreator* elkészítette Kaliforniában új albumát *Coma of Souls* címmel. Mille Petrozza (ének, gitár), Frank Blackfire (gitár, volt Sodom-tag), Jürgen „Ventor" Rell (dob), Bob Fioretti (basszusgitár) február 5-én este játszanak a Körcsarnokban (képünk).

A *New Kids on the Block* április 23-án Berlinben, május 1-jén Münchenben lép fel, a *Bee Gees* pedig június 4-én és 13-án követi őket, ugyanott.

Edda-koncert lesz január 26-án, szombat este a Petőfi Csarnokban.

A *Billboard* folyóirat díjait Santa Monicában adták át. A nyertesek: Janet Jackson, MC Hammer, Sinead O'Connor, Paul McCartney, Phil Collins, a New Kids on the Block, Gloria Estefan és Lisa Stansfield.

Sandra hangja és férje, *Michael Cretu* zenéje az *Enigma* fantázianéven nagy sikerű sláger, a *Sadeness.* Azonban lehet, hogy bíróság elé kerülnek, mert feljelentették őket a vallásos érzületet sértő videoklip miatt.

A *Lord* együttesről megjelent *Molnár Éva* rádiós szerző könyve, amely 90 oldalon mutatja be a szombathelyi együttes tagjait, történetét, három nagylemezét, sok fényképpel.

A New York-i *Rock and Roll Hall of Fame* hírességei közé beválasztották a *Byrds* együttest, akik Bob Dylan számával lettek világsztárok: Mr. Tambourine Man. A soul és a rhythm and blues új halhatatlanjai: Ike és Tina Turner, Wilson Pickett, az Impressions, LaVern Baker, John Lee Hooker és Jimmy Reed.

Louis Armstrong összes slágerét akarja újra lemezre venni Fred Christmann német producer, de — CD-re, *digitális* technikával.

Ronald Reagan volt amerikai elnök 80. születésnapjára két híres művészt, *Liza Minellit* és a countryénekes *Lee Greenwoodot* — aki a God bless the USA című hazafias dalt adja elő — is meghívták február 6-ára a Beverley Hills Hotelbe.

Steve Clarke, a Def Leppard gitárosa és szerzője — a Hysteria című lemezből 12 milliót adtak el — Londonban, 30 éves korában, alkoholmérgezés következtében meghalt.

A *Szélkiáltó* együttes vasárnap délután, 5 órakor a pécsi Csontváry Múzeumban ad hangversenyt.

Slágermúzeum lesz péntek este a *kalocsai* Múzeum éttermében. A nosztalgiadiszkót *Geleta József* és *Csapai Lajos* szerkeszti-vezeti.

(selmeczy)

NÉPSZAVA

A MAGYAR SZAKSZERVEZETEK LAPJA

Főszerkesztő: DEÁK ANDRÁS

Főszerkesztő-helyettesek: SZALAY ANTAL, TAMÁS MENYHÉRT

Szerkesztőség: Bp. VII., Rákóczi út 54. Telefon: 122-4810 Telefax: 1-222-415 Postacím: 1964 Budapest

Kiadja a Népszava Kiadó Vállalat 1964 Bp. VII., Rákóczi út 54. Telefon: 122-4810

Levélcím: 1964 Bp. Pf. 32.

Felelős kiadó: KÁROLYI GYÖRGYNÉ, a Népszava Kiadó Vállalat megbízott vezérigazgatója

Terjeszti a Magyar Posta Előfizethető bármely postahivatalnál, kézbesítőnél

Előfizetési díj egy hónapra: 190,– Ft.

Athenaeum Nyomda

Felelős vezető: LOSONCZY GYÖRGY vezérigazgató

Nyomtatás: Szikra Lapnyomda

Felelős vezető: DR. CSÖNDES ZOLTÁN vezérigazgató

Index: 25 005
ISSN 0133–1701
Budapest
ISSN 0237–3785
Vidék
1 4 16

Mai számunkat szerkesztette: SZALAY ANTAL
Segédszerkesztő: TÓTH JENŐ
Olvasószerkesztő: KOVÁCS ILDIKÓ
Tervezőszerkesztő: SELMECZY ATTILA

Hirdessen a Népszavában!

Változatlan áron, gyors határidővel, lakossági és közületi ügyfeleink rendelkezésére állunk.

NÉPSZAVA

Népszava hirdetési és vállalkozási osztály
Bp. VII., Rákóczi út 54.
Tel.: 122-3499

Fővárosi lakásajándék — állami vezetőknek

A felajánlott tíz bérlakás forgalmi értéke — garázsokkal együtt — több mint 68 millió forint.

(5. oldal)

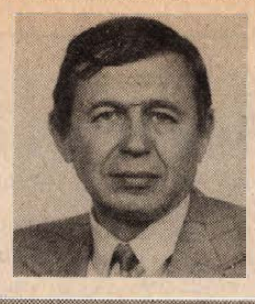

SOÓS KÁROLY ATTILA:

Az SZDSZ olyan válságkezelő politikát tartana helyesnek, amely lényegesen meggyorsítja a piac kiépülését és ennek előfeltételeként a privatizációt. Egy időben útját állná az inflációnak.

(5. oldal)

Szerintem...

Szerkeszti, írja az olvasó.

(13. oldal)

PÉNTEK, 1991. JANUÁR 25. ■ 119. ÉVFOLYAM, 21. SZÁM ■ ÁRA 7,60 FORINT

NÉPSZAVA

A MAGYAR SZAKSZERVEZETEK LAPJA — ALAPÍTVA 1873-BAN

Kupa Mihály kétértelmű feltétele

Az OTP pánikba kergeti ügyfeleit

A csata folytatódik. Az OTP egyik nap megnyugtatja az ügyfeleket — miként tette ezt tegnapelőtti lapunkban is — a lakáshitelek törlesztésének módjáról, s másnapra olvasóink ismét telefonálnak szerkesztőségünkbe, hogy a bank csak részinformációkat adott. Egyik telefonálótól megtudtuk, hogy a II. kerületi OTP-fiók — az eddigi tájékoztatástól eltérően — nem február 28-ig, hanem csak január 31-ig fogadja el azoknak a befizetéseit, akik vállalják, hogy visszafizetik tartozásuk felét.

Az OTP-központ szerint fiókjuk *jogszerűen járt el.* A kígyózó sorokat látván ugyanis az OTP arra kérte a pénzügyminisztert, hogy *hosszabbítsa meg* a visszafizetés határidejét. *Kupa Mihály* ehhez azzal a feltétellel járult hozzá, hogy csak *munkatorlódás esetén* engedélyezi. Ily módon *a fiókvezető dönti el, hogy reájuk érvényes-e ez a kitétel, vagy sem.* Ezért felhívják az ügyfelek figyelmét; *érdeklődjék meg,* hogy az ő OTP-jüknél *hogyan ítélik meg:* sokan vannak-e, vagy sem a törleszteni akarók. Ha olyan választ kapnak, hogy az adott bankfiókban meghosszabbított határidővel dolgoznak, akkor sem szabad azonban megnyugodni.

Arra a kérdésre, hogy *a visszafizetést választja-e* az ügyfél, *mindenképpen január 31-ig válaszolnia kell.* Még *abban az esetben is,* ha az erről szóló nyilatkozatot és tájékoztatót *e hó végéig nem kapta meg.* Állítólag január 23-án postázták ki ezeket a nyomtatványokat az ügyfeleknek. Legalábbis az utolsó félmilliót a másfél millióból. Előfordulhat, hogy nem érkeznek meg február 1-jéig. Ami gondot okozhat, mert *a nyilatkozatnak postán január 31-ig be kell érkeznie a számlavezető fiókhoz.* Felhívták a figyelmet arra is, hogy *nem a postabélyegző kelte, hanem az OTP-nél tör-*

(Folytatás a 4. oldalon)

Pózna

A régi pesti vicc szerint: „Itt van a pózna vége." Innen már nem lehet tovább mászni. De talán nem is kell, hiszen, aki figyelmesen körülnéz, az mindent lát, amit a nagy rendszerváltás körül dúló hatalmi harcban egyáltalán látni lehet.

Látja, amint a pénzügyminiszter kétértelmű utasítását az OTP önkényesen értelmezi; látja, hogy a főváros törvénytelenül választ alpolgármestert, s hogy a hibát csak újabb törvénysértéssel lehetne kijavítani; látja, hogy a fineman szólva is felemás kormánypolitika miatt tucatszám mondanak le a polgármesterek; látja, hogy még egy villamostarifaemelést sem képesek az illetékesek szervezetten megvalósítani.

Látja, amint az átgondolatlan ár- és adóemelések az állampolgárok százezreit taszítják szegénységbe, a meggondolatlan intézkedések pedig a maradékot kergetik az őrületbe.

De nem látja, hogy a hibák elkövetői lemondanának, hogy a felelősöket megneveznék és leváltanák.

Ennek a szükségességét csak lentről lehet látni. Hiszen a póznának lent is van egy vége. Még akkor is, ha nincs ott a bolondoknak szóló felirat: „Ez itt a pózna vége!"

Baltikumi szovjet beavatkozás

Szigorú nyugat-európai gazdasági szankciók

A szovjet hadsereg egyik álarcos kommandósa őrségben az elfoglalt vilniusi papírraktárnál
TELEFOTÓ — MTI Külföldi Képszerkesztőség

Az Európai Parlament csütörtöki ülésén elítélte a szovjet csapatok lettországi és litvániai beavatkozását.

A határozat, amelyet a képviselők négy tartózkodás mellett *257:9 arányban* fogadtak el, leszögezi, hogy a január 13-i litvániaihoz és a múlt vasárnapi lettországihoz hasonló akciók az Európai Biztonsági és Együttműködési Értekezlet Emberi Jogok Chartájának *durva megsértését* jelentik. Az Európai Parlament támogatásáról biztosította az Európai Közösségek miniszteri tanácsának azt az elhatározását, miszerint *lelassítják a Szovjetuniónak nyújtandó több millió dolláros — pénzügyi*

(Folytatás a 3. oldalon)

A szakértők értik, a lakosság nem

Rubelőrület, bankostrommal

Szovjetunió-szerte rendőrök védelmezik a bankfiókokat és takarékpénztárakat a nép „ostromával" szemben. Kis túlzással állíthatjuk: csütörtökön, aki élt és mozgott, elkeseredett pénzügyi tranzakciókat folytatott, hogy a gorbacsovi rendelet értelmében értéktelenné vált 50 és 100 rubeles címletű bankjegyét beváltsa.

N EXKLUZÍV

Furcsa módon a szovjet pénzügyminisztériumban azt a választ kaptuk, hogy „nekik *semmi közük* az egészhez". A szovjet Állami Bank pénzforgalmazási osztályának munkatársa, *Irina Sukova* sem örült az érdeklődésnek.

— Mi tette szükségessé az

(Folytatás a 3. oldalon)

Az intendáns-váromány os cáfol

Vitrayra várva...

Hiszünk benne, hogy Magyarországon nemcsak a szidás szintjén érdekli az embereket a Magyar Televízió. Bár ki tudja. Egy biztos, a mai napig nem történt meg az 1. és 2. csatorna élére *az intendánsok* kinevezése. A Népszavának korábban nyilatkozva *Vitray Tamás,* a 2.

(Folytatás a 15. oldalon)

Légitűz az utánpótlásvonalakra

„Trójai tankok" a hadszíntéren — A partraszállás előjátéka
Iraki rakétakudarcok

Nagyszabású légi offenzívát indítottak csütörtökön a szövetségesek Irak déli része, illetve a kulcsfontosságú Bászra kikötőváros ellen. Az akció — amelynek időzítése egybeesik partraszállási hadgyakorlatokkal — nyilvánvalóan a szárazföldi háború előkészítéséhez tartozik. A bombázás az utánpótlásvonalak elvágására irányul. Bush elnök levelet intézett Gorbacsov elnökhöz, amelyben nagy valószínűséggel a februárra tervezett csúcstalálkozóról, valamint az Öböl-térségben folyó eseményekről van szó.

N EXKLUZÍV

Hogyan fordulhatott elő a műholdas felderítés korában, hogy az irakiak félre tudták vezetni a szövetséges haderőt, és azok csupán maketteket bombáztak? — kérdeztük *dr. Kőszegvári Tibor* ezredest, a HM Védelmi Kutató Intézetének igazgatóját.

— Az ellenség megtévesztése mindig is előfordult a háború történetében. Ismert a *trójai faló* példája, de, hogy századunknál maradjunk, a II. világháborúban a normandiai partraszállás előtt az amerikaiak teljes légihadseregét álcázták Dél-Angliában. A mostani konfliktusban a szövetséges erők, főképpen — az Egyesült Államok rádióelektronikai felderítő eszközöket alkalmaz-

(Folytatás a 2. oldalon)

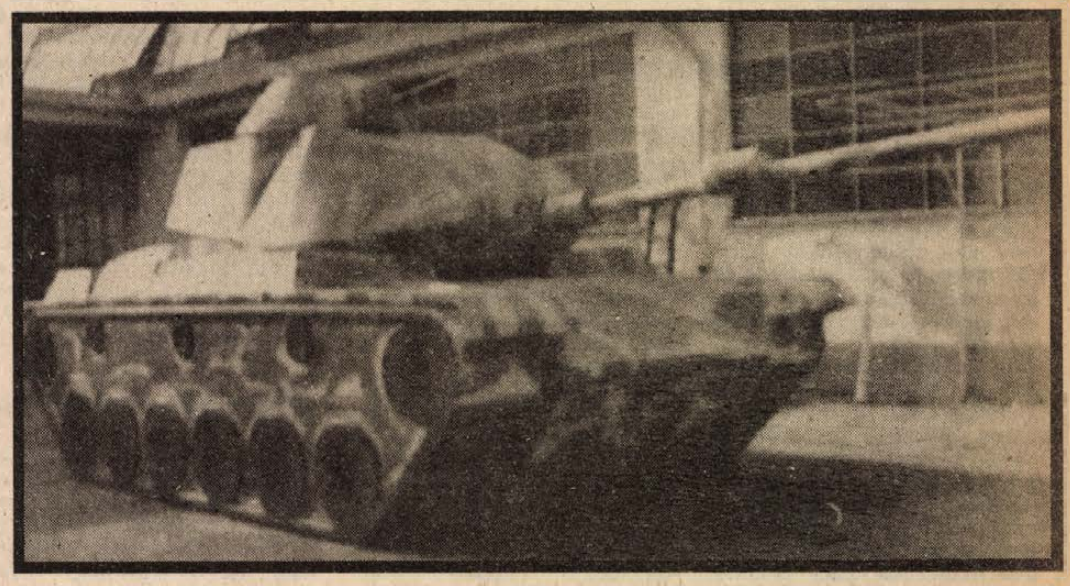

Ilyen az amerikai M60 típusú harckocsi — fából. Az olasz M. V. M. cég közel-keleti megrendelésre készült fegyverutánzatához Irak közvetítőkön keresztül juthatott hozzá TELEFOTÓ

POLGÁRJOG A BIZTONSÁGRA!

ÁB ÁLLAMI BIZTOSÍTÓ RT.

Légitűz az utánpótlásvonalakra

(Folytatás az 1. oldalról)

tak, vagyis elektromágneses sugarak visszaverődésén és azok értékelésén alapult a felderítés. Az irakiak ezt kihasználva olyan *hamis, álcázott harceszközöket* állítottak fel, amelyek ezt a sugarat elnyelik, vagyis furnérból, vagy keménypapírból egy rakétaindító állványnak megfelelő alakot csinálnak, erre fényvisszaverő felületű lapokat helyeznek el. Ezek azután a felderítő repülőgép lokátorán rakétaindító állvány alakját fogják mutatni. Ugyanez vonatkozik a műholdas felderítésre is.

— *De nyilván a hagyományos felderítés is dolgozott.*

— Igen, de a hagyományos felderítés inkább a diplomáciai és kormánykörökben hajtja végre a kitűzött feladatot. Egész más dolog a sivatagban több ezer kilométernyi területet kúszva-mászva felderíteni. Egy rakétabázisnak a megközelítése, amely körül 100 kilométeren át csak sivatag van, ezen kívül többsoros drótakadállyal van körülkerítve, szinte lehetetlen feladat.

Egyébként szó sincs arról, hogy minden megsemmisített cél álca volt, hiszen az irakiak a rendelkezésükre álló — az én ismereteim szerint — mintegy 30—40 indítóállványból *naponta öt-hatot tudnak kilőni.* Vagyis megfogyatkozott a számuk.

— *Csak irakiak vettek részt ezek felszerelésében, vagy külföldiek is?*

— A repülőgépfedezékek építésében *brit* szakértők, *Szaddám Huszein* föld alatti vezetési pontjának készítésében pedig *németek* vettek részt. Vagyis ezeket a Nyugat is jól ismerte. Az irakiak nyilván maguk is folytattak építkezést.

— *Eddig Irak még „csak" fenyegetett a vegyi fegyver bevetésével. Mi lehet ennek az oka?*

— Ismereteink szerint *a Szovjetunió nem adott át* Iraknak vegyi fegyver továbbítására alkalmas rakétafejeket. Feltehető, hogy saját fejlesztés során sem jutottak el idáig. Így én *kizárom azt, hogy rakétákkal juttassanak el vegyi fegyvert.* Azonban *nem tudom kizárni,* hogy a repülőgépekkel *vegyi bombát, vegyi kiöntő berendezést* — tehát, amikor egyszerűen kiöntik a nitrogénmustárt, vagy más vegyi anyagot — *vessenek be.* Ez történt Irán elleni fellépésükkor is és használták a kurdok ellen is.

(décsi)

A Pentagon nem tart ökológiai katasztrófától

Az Öböl térségében várhatóan újabb olajkutakat és vezetékeket robbantanak fel az irakiak. A hadműveletek előkészítésénél az amerikaiak *minden lehetséges variációra felkészültek,* tudták azonban azt is, hogy a szövetséges csapatokat érhetik *különféle meglepetések* — közölte tegnap telefonon a *Népszava* munkatársával a *Pentagon* tudományos és környezetvédelmi ügyekkel foglalkozó szakértője, *Richard Barrowl.*

Milyen meglepetések érték eddig a Pentagont?

— Ép ésszel azt nem lehetett előre látni, hogy akár öngyilkos akciók formájában már a harcok első napjai után hozzákezd Bagdad a kuvaiti olajmezők felrobbantásához. Számoltunk vele, hogy az esetleges tömeges méretű robbantásoknak ijesztő hatása lehet a környezetre, de *ma sem osztjuk* angol és francia kollégáink ama álláspontját, hogy a világot katasztrofális módon befolyásolja a háború.

Jól értem, hogy önök szerint „csupán" regionális környezetszennyezéssel kell számolni?

— Igen, bár tény, hogy ma nehéz behatárolni, valójában mekkora terület károsulhat a szárazföldön, s milyen mértékben szennyeződik a tenger. Számításaink szerint *az Öböl szélviszonyai inkább Dél-Ázsiát fenyegetik* még füst- és korom lerakódással, Európát nem.

Ön robbantásokról beszélt. Nem képzelhető el, hogy a szövetségesek támadásai után keletkeztek a tüzek?

— *Semmi nem zárható ki,* azonban tudnia kell, hogy a haderő pontos adatokkal rendelkezik, szinte minden négyzetméternyi területet feltérképeztek. Így nem valószínű, hogy egymástól függetlenül több körzetben ég a tűz.

A felderítés részben már csődöt mondott a bombázások tanúbizonysága szerint...

— Ezt nem állítanám enynyire egyértelműen. De a mostani tűzesetek, sajnos, tények. Vagyis *nem papír olajkutakról* van szó!

Jelenleg is folytatnak környezetvédelemmel kapcsolatos megfigyeléseket?

— Csupán kis részben, bár műholdakról folyamatosan érkeznek felvételek, de ez a kérdés pillanatnyilag *másodrendű.*

Köztudott, hogy a térségben már nukleáris meghajtású hajók is tartózkodnak. Nem következhet be katasztrófa egy támadás esetén?

— Hogy hol, mi tartózkodik, arról nem nyilatkozhatom. A felvetésére csupán annyit mondanék: *nem véletlenül vannak a szakemberek „frászban",* amikor békés körülmények között sülylyed el nukleáris reaktorral felszerelt hajó. Ez még békében is veszélyes lehet. *De most háború van.*

(szerdahelyi)

Nagy erejű légitámadások

A szövetséges erők — kihasználva a tiszta égbolt nyújtotta lehetőségeket —, csütörtökön fokozták támadásaikat *Irak déli területei ellen.* A több hullámban végrehajtott támadásokat jelző *földmozgásokat* a szomszédos iráni területeken is észlelték — jelentette az IRNA iráni hírügynökség.

A légitámadások fő célpontja a Kuvaittól 140 kilométerre levő Bászra kikötőváros volt, ahol a szövetségesek becslései szerint több mint félmillió iraki katona tartózkodik. A stratégiai fontosságú várost a tenger felől is támadták — a szövetséges hadihajók négy rakétát lőttek ki Bászrára. A kikötővárost harmadik napja érik ismétlődő támadások.

Két iraki harci gép támadta a szövetségesek hadihajóit az Öbölben — jelentette a nap folyamán a BBC-nek az egyik hadihajón tartózkodó tudósítója. A jelentés szerint *az iraki gépeket sikerült még azelőtt lelőni, hogy kilőhették volna Exocet típusú francia hadihajó-romboló rakétáikat.*

Collin Powell hadseregtábornok, az amerikai vezérkari főnökök egyesített bizottságának elnöke csütörtökön kijelentette: a szövetséges erők légi fölénye lehetetlenné fogja tenni, hogy Bagdad újabb csapatokat és fegyvereket küldjön Kuvaitba. *Amennyiben sikerül elvágni az utánpótlás útját, sor kerülhet a megszállt ország visszafoglalására* — mutatott rá az amerikai katonai vezető.

Az amerikai haderők kétéltű járműveikkel nagyszabású partraszállási gyakorlatot kezdtek — jelentette be csütörtöki rijádi sajtótájékoztatóján a katonai szóvivő. — Méreteiben a gyakorlat csak *a koreai háború legnagyobb partraszállási hadműveletéhez hasonlítható* — mondotta, megerősítve azokat a feltételezéseket, hogy az iraki háborúban nélkülözhetetlenek lesznek a szárazföldi hadműveletek.

Szaddám Huszein iraki elnök szerdán meglátogatta a katonákat a déli fronton — jelentette csütörtökön a bagdadi rádió és az iraki hírügynökség. A hírek szerint *Szaddám Huszein* beszédet is mondott a katonák előtt, melyben gyávasággal vádolta a szövetségeseket, amiért *nem mernek szembeszállni az iraki szárazföldi erőkkel.* Megismételte, hogy Irak győzedelmeskedik, mivel országában nagyobb az akaraterő és a türelem. — Csak idő kérdése, hogy *az ellenség megfutamodjon.* A győztes és igazhitű Irak isten segedelmével el fogja érni ezt, s Palesztina és a többi arab terület felszabadul — hangoztatta *Szaddám.*

Irán fegyveres erői számára teljes riadókészültséget rendeltek el egy esetleges agresszió kivédésére — közölte csütörtökön az iráni forradalmi őrség parancsnoka.

Iraki rakétakudarc

Szerdán este 10 órakor *ismét rakétariadót* jeleztek Izrael egész területén a szirénák, a lármás detonáció azonban ezúttal *csak egy Patriot „ellenrakéta" telitalálatának a hangja volt.* Ez esetben csak *kisebb károk* keletkeztek épületekben. Ez volt *a negyedik valóságos iraki támadás* Izrael ellen. A lakosság körében a háború nyolcadik napjára eluralkodott a félelem. *Az emberek tömegesen menekülnek északról és Tel-Aviv környékéről az ország déli és keleti felére.* Ejlátba azért, mert odáig nem érnek el Szaddám Huszein rakétái, Jeruzsálem felé pedig azért, mert úgy hiszik, *az iraki diktátor nem lövi az iszlám szent mecsetjeit,* s a körülöttük levő arab lakosságot.

Mose Arensz védelmi miniszter az amerikai CNN hírügynökségnek adott interjújában a kérdésre, hogy mit tesz Izrael a sorozatos támadások ellen, megismételte: — *Változatlanul egyeztetjük tevékenységünket az Egyesült Államok katonai vezetésével, s ha most még nem is reagálunk az iraki provokációkra, az nem jelenti azt, hogy mindvégig passzívak maradunk.*

Jichak Samír izraeli kormányfő csütörtökön újból, *immár negyedszer* fogadta *Lawrence Eagleburger* amerikai külügyminiszter-helyettest, aki a hét vége óta tárgyal az országban. Bár eredeti programja szerint, korábban hazatért volna, az Izrael elleni ismételt iraki rakétatámadások nyomán *meghosszabbította látogatását.*

Jordánia nem tudja megakadályozni az Izrael elleni iraki rakétatámadásokat, de megvédi légterét, ha izraeli harci gépek Irak elleni támadásra indulnának.

George Bush amerikai elnök kijelentette, hogy az *Irak ellen folyó háború „a terveknek megfelelően halad".* Nyugalmazott katonatisztek előtt mondott beszédében Bush elnök hangsúlyozta, hogy ha már Szaddám Huszein háborúba kényszerítette a világot, akkor most nem lehet megállás.

Bush a háború első hetéről szólva elmondta, hogy a szövetséges légierő számos iraki repülőteret *használhatatlanná tett,* ezzel légi fölényt biztosítva magá számára. Az amerikai elnök ugyanakkor arra is figyelmeztetett, hogy *az iraki fél még meglepetéseket is tartogathat.*

Bush figyelmeztette az amerikai állampolgárokat, hogy ennek a háborúnak ára van. *„Lesznek problémák. Lesznek visszaesések és áldozatok"* — mondta. Ugyanakkor hozzátette, hogy nagyon elégedett a háború eddigi alakulásával.

— Az Irakkal szembenálló szövetséges erők *néhány napon belül befejezhetnék az Öböl-beli háborút, ha bevetnék teljes katonai potenciáljukat* — jelentette ki *Norman Schwarzkopf* tábornok, a szövetséges erők főparancsnoka a brit ITN televízióknak adott szerdai interjújában.

A tábornok azonban rögtön jelezte: ők tekintettel vannak arra, hogy egy ilyen megoldás *nagyon súlyos áldozatokat követelne az ártatlan iraki polgári lakosságtól,* épp ezért a szövetségesek légitámadásai *pusztán katonai célpontokra* irányulnak.

Bush levele Gorbacsovhoz

Mihail Gorbacsov szovjet államfő csütörtökön Moszkvában fogadta az Egyesült Államok szovjetunióbeli nagykövetét. Jack Matlock átadta neki George Bush amerikai elnök levelét.

A hírt közlő TASZSZ-jelentés sem a levél tartalmáról, sem a Gorbacsov és Matlock közötti eszmecseréről nem közölt részleteket. Mindazonáltal biztosra vehető, hogy a *fő téma a februárra tervezett moszkvai szovjet—amerikai csúcstalálkozó és az Öböl menti háború volt.*

A szovjet védelmi minisztérium csütörtöki nyilatkozatában *cáfolta* azokat a nyugati sajtójelentéseket, amelyek szerint továbbra is *szovjet katonai szakértők* tevékenykednének Irakban. A közlemény leszögezi: *az utolsó szovjet katonai szakértők január 9-én, még a háború kirobbanása előtt elhagyták Irakot.* (A szovjet külügyminisztérium szóvivője szerdán azt közölte, hogy Irakban — a bagdadi nagykövetségen dolgozó 41 diplomatán kívül — nem maradtak szovjet szakemberek.)

A szovjet védelmi minisztérium hasonlóképpen *visszautasította azt a vádat, hogy a Szovjetunió folytatná fegyverszállításait Iraknak.* Az ENSZ határozataival összhangban a Szovjetunió *1990 augusztusa óta nem szállít Iraknak haditechnikát, fegyvereket, mint ahogy ezekhez való alkatrészeket sem* — hangoztatja a nyilatkozat. Moszkva harmadik országok számára sem engedélyezte szovjet eredetű fegyverek iraki eladását.

Az iraki támadás esetén *Törökországnak nyújtandó segítségről* tárgyaltak a NATO Védelmi Tervező Bizottságának keretében megtartott tanácskozáson a NATO-országok nagykövetei. Az integrált katonai struktúrához tartozó bizottságban nem vesz részt Franciaország, viszont az ülésen jelen volt a NATO Katonai Bizottságának, *legmagasabb katonai szervének elnöke.* A Katonai Bizottság a tagállamok vezérkari főnökeiből áll.

Diplomaták kiutasítása

Hans-Dietrich Genscher külügyminiszter utasítására csütörtökön Bonnban és Berlinben szolgálatot teljesítő 28 iraki diplomatát szólítottak fel Németország elhagyására. A kiutasítás indokát nem közölték.

A külügyminiszter csütörtökön *Canossa-járással* felérő látogatáson tartózkodott Izraelben, hogy — mint Bonnban fogalmaznak — *kifejezze Németország szolidaritását Izraellel. A német kormány előző nap 250 millió márkás humanitárius gyorssegélyt ajánlott meg Izraelnek.* Ugyancsak Izraelbe utazott a Szociáldemokrata Párt elnöke, *Hans-Jochen Vogel.*

A brit hatóságok kiutasítottak az országból 15 iraki állampolgárt, 31 másikat pedig őrizetbe vettek, így akarván minimumra csökkenteni az iraki államfő által beígért terrorakciók veszélyét. A kiutasított 15 iraki diák egy Ammanba tartó jordán repülőgépen hagyta el az országot.

Ezzel egy időben Prágában bejelentették: *a csehszlovák hatóságok az utóbbi napokban negyven arabot vettek őrizetbe, s az illetőket hamarosan kiutasítják.* Jan Ruml belügyminiszter-helyettes szerint az érintettek *nem rendelkeznek érvényes tartózkodási vízummal,* ám állampolgárságukról, és az országon belüli tevékenységükről nem közölt részleteket.

A háború megállításának *egyetlen lehetősége az,* hogy Irak fogadja el a kuvaiti kivonulást és az ottani törvényesség helyreállítását előíró arab csúcsértekezleti határozatot és az *ENSZ Biztonsági Tanácsának 660. számú határozatát.* Aki egyebet szorgalmaz, azt nem fogja meghallgatni a nemzetközi közösség, mert „a háború kereke elindult és nem állhat meg, csak a kivonulással, a törvényesség helyreállításával" — jelentette ki csütörtökön, az Öböl mentén dúló háború nyolcadik napján *Hoszni Mubarak egyiptomi elnök.*

HARCI KRÓNIKA

HAJNALBAN: Az Izraelre és Szaúd-Arábiára szerdán este kilőtt hat iraki rakétából ötöt a Patriotok megsemmisítettek, egy pedig az Öböl vizébe csapódott — közölték amerikai részről. Irak erre „kemény választ" helyezett kilátásba, több arab államot megfenyegetett a térségben.

DÉLELŐTT: Jordánia bejelentette: nem enged át izraeli gépeket légterén. Samír újból tárgyalt Eagleburger amerikai külügyminiszter-helyettessel. Genscher német külügyminiszter Izraelbe érkezett.

DÉLUTÁN: A szövetséges erők fokozták támadásaikat Irak déli területei ellen Bászra kikötőváros körzetében. Közben két iraki harci gép támadta a szövetségesek hadihajóit, de kárt nem okozhattak, mert lelőtték őket. Az amerikai erők partraszállási gyakorlatot kezdtek.

ESTE: Irán teljes riadókészültséget rendelt el fegyveres erőinél.

Brit erősítés az Öbölbe

Nagy-Britannia erősítést küld az Öbölbe: bombázóegységeit Buccaneer vadászbombázókkal egészíti ki. Fél század, azaz hat vagy nyolc ilyen repülőgép indult útnak — jelentette be Tom King védelmi miniszter csütörtökön azután a közlés után, hogy Irak elleni légitámadás közben egy ötödik Tornado vadászbombázó is odaveszett.

A kanadai légierő csütörtökön vett részt *először* harci bevetésen az Öböl-háborúban. Négy CF—18 típusú vadászgép végzett felderítő tevékenységet Kuvait és Irak felett, hogy amerikai bombázók akcióját előkészítse. Az ottawai védelmi minisztérium szóvivője szerint mind a négy gép *sértetlenül* tért vissza katari támaszpontjára.

A szaúdi haditengerészet csütörtökön *megsemmisített egy iraki aknarakó hajót az Öböl északi részén* — jelentette a GNA, az Öböl menti kis arab országok közös hírügynöksége egy szaúdi katonai szóvivőre hivatkozva. Egy szaúd-arábiai hadihajóról kilőtt, *Harpoon típusú rakéta* roncsolta szét az iraki aknarakó hajót.

Japán is ellenség

Az amerikai védelmi minisztérium behatóan vizsgálja *olyan vegyszerek kifejlesztésének lehetőségét, amelyekkel semlegesíteni lehetne rakéták vegyi robbanótöltetét* — közölték amerikai hadiipari forrásból.

A kísérleti stádiumban lévő vegyszereket, amelyek *képesek lennének hatástalanítani az iraki SCUD rakéták vegyi tölteteit, Patriot rakétákon helyeznék el.* Ugyanakkor kérdéses, hogy e „vegyvédelmi vegyszereket" sikerül-e időben, még az Öböl-háború alatt kifejleszteni és alkalmazni az iraki rakéták ellen.

Irak első ízben kérte az Egyesült Nemzetek Szervezetét, hogy küldjön delegációt Bagdadba az élelmiszer- és gyógyszerhiány nagyságának felmérésére — jelentették diplomáciai források. Nem valószínű azonban, hogy az intenzív szövetséges bombázások ideje alatt küldöttség utazik Irakba.

Irak támadni fogja azokat a japán katonai szállítógépeket, amelyeket a szigetország küld a térségbe a menekültek elszállítására — fenyegetőzött csütörtökön Irak tokiói nagykövete.

Bagdad minden a háborús térségbe, vagy annak közelébe kerülő katonai gépet *célpontnak tekint* — mondta a nagykövet, kommentálva Japán döntését a katonai szállítógépek kiküldéséről. Irak „ellenséges lépésnek" tekinti azt is, hogy Japán pénzzel támogatja a szövetséges erőket, szerinte *„ezzel osztozik az Irak lerombolása miatti felelősségben".*

A NATO és a belga kormány tudott *föld alatti repülőgép-tároló bunkerek* építéséről Irakban — közölte az AFP francia hírügynökséggel egy belga vállalat tisztségviselője. Az SBBM belga cég munkatársa elmondta, hogy az építkezés *1984-ben kezdődött meg Irak északi részén* és 1985-ben fejeződött be. Az objektumokat a NATO-előírásoknál is szigorúbb normák szerint építették, abban az időszakban, amikor *Irak háborút viselt Irán ellen,* és ehhez a nyugati országoktól segítséget is kapott.

Az iraki néppel vállalt szolidaritásra hívott fel *Sadli Bendzsedid elnök* az algériai Nemzetgyűlés ülésén. *(MTI, Reuter, AFP, TASZSZ, UPI)*

A FŐKONZUL TÁJÉKOZTATÓJA

A szlovák kormány nemzetközi kapcsolatainak minisztériumában a tárca két helyettes vezetője találkozott Boros Jenővel, a Magyar Köztársaság pozsonyi főkonzuljával. Boros Jenő tájékoztatást adott a háromoldalú külügyminiszteri találkozó pozitív eredményeiről.

RENDKÍVÜLI LÁTOGATÁS

A szívélyes egyetértést, a két ország gazdasági kapcsolatainak fejlesztését hangsúlyozták a mongol államfő Fehér Házban tett látogatásán. Punszalmágin Ocsirbat az első vezető mongol politikus, aki valaha hivatalos látogatást tett Washingtonban.

HATÁRERŐSÍTÉS

Csehszlovákia fokozatosan erősíti a Szovjetunióval való közös határának védelmét. A csehszlovák aggodalmakat elsősorban az táplálja, hogy a szovjet belső helyzet romlása nyomán igen jelentős menekültáradatra lehet számítani a jövőben — különösen akkor, ha a szovjet állampolgárok világútlevelet igen, keményvalutát viszont alig kapnak majd a hatóságoktól.

CSAPATMOZGÁSOK

A jugoszláv hadsereg tizennégy Antonov típusú óriás-csapatszállító repülőgépe szállt le csütörtökön Zágrábban, a horvát tagköztársaság fővárosában, fedélzetén csapaterősítéssel, hadfelszereléssel — jelentette a horvát HINA hírügynökség.

ŰRSÉTA

Több mint ötórás, sikeres űrsétát tett a Mir, szovjet űrállomás két lakója. Viktor Afanaszjev és Musza Manarov egy olyan, minden irányban mozgatható, teleszkópos rudat szerelt fel az űrállomásra, amelynek segítségével nagy tömegű és kiterjedésű anyagokat lehet majd szállítani az űrkomplexum egyes alkotóelemei között.

Göncz Árpád amerikai sajtóértekezlete

Bízom abban, hogy minden nép megkapja önrendelkezési jogát

Nagyon bízom abban, hogy minden ország, minden nép megkapja jogát az önrendelkezéshez — jelentette ki szerdai amerikai sajtóértekezletén *Göncz Árpád* köztársasági elnök. Az államfő, aki magánlátogatáson tartózkodik Athensben, Georgia állam egyetemén, *a baltikumi helyzettel kapcsolatos kérdésekre válaszolt*, amelyek többek között azt tudakolták: *nem kell-e Magyarországnak is tartania a balti fejlemények kihatásaitól.*

Az elnök hangoztatta, hogy *ilyen aggodalomra nincsen ok, a szovjet csapatoknak Magyarországról való kivonása a megállapodásoknak megfelelően, tervszerűen folyik.*

Az Öböl-háború tekintetében az államfő emlékeztetett arra, hogy Magyarország az *elsők között állt* a válságban a szövetségesek oldalára és fontosnak tartotta, hogy humanitárius gesztussal, egészségügyi alakulat kiküldésével is *tanújelét adja* szolidaritásának. Göncz Árpád reményét fejezte ki, hogy *a harcok mielőbb véget érnek*, s a háborút követő tárgyalások, megállapodások a békét, minden érdekelt felet szolgálják majd.

Az elnök rendkívüli érdeklődés közepette, mintegy 1500 fős közönség előtt tartott *angol nyelvű előadást az egyetemen „Politika az irodalomban és irodalom a politikában"* címmel, majd válaszolt a közönség kérdéseire. Göncz Árpád *„Magyar medeia"* című drámájának nagy sikerű bemutatója után csütörtökön az író-elnök másik darabját, *a Persephonét mutatják be Georgia állam egyetemén*, amely egyébként az Egyesült Államok egyik legrégibb felsőoktatási intézménye: 1785-ben alapították, s jelenleg 28 000 hallgatója van. Az államfő az oktatási együttműködésről, magyar ösztöndíjasok fogadásáról is tárgyal.

(MTI)

HOL VAN AMERIKA?

Ne habozzon! — kiabálja egy reszelős hang. *— Ne utazzon! Itt van Amerika!*

Természetesen *sorsjegyárus* az illető; a fején csillagos-sávos papírcsákó, magasra tartott kezéből földre kígyózik a *kaparós sorsjegy* szalagja. Körülötte *az aluljáró mocska;* az aluljáróé, amelybe „leszállva" nap mint nap hónom alá csapom az addig vállamról lógó táskát, és ha épp szabad a másik kezem, azzal még meg is markolom, aztán semerre sem nézve, toronyiránt nekivágok a megállónak. Hogy nem valami felszabadult érzés? Ne legyünk maximalisták; ugyan ki érezheti felszabadultan magát most a világ bármely sávjában? Csak fokozatok vannak: ha itt élsz, *„elég"*, *ha szorongsz*, néhány száz vagy ezer kilométerrel arrébb azonban nem kerülheted el a *félelmet* sem.

Pontosabban: *a félelem nem kerül el.* Szinte hihetetlen egy világban, amelyben Európa közép-keleti része jó esztendeje még felszabadulni, nyugati fele kevésbé euforikusan, annál higgadtabb célratöréssel — gazdaságilag, és minden más téren — egyesülni készült. Az Öbölben háború van, s megint van mit becsülni *a mi kis relatív nyugalmunkon*, mint ahogy évtizede — ugyane relativitás alapján — a „legvidámabb barakk"-nak számított ez a kicsi ország.

A sorsjegyárus hangja azonban ennél sokkal egyszerűbb összefüggéseket sugall — mit sugall; sulykol, hála hangerejének —, hogy tudniillik *a káprázatos felemelkedési lehetőség*, amely a sorsjeggyel egyenesen az ölembe pottyan, egészen *amerikai léptékű.*

Van is benne valami igazság, csak ez is bonyolultabb egy kicsit: ez az időszak, amelyet most élünk, *néhányaknak a káprázatos sebességű felemelkedés, tömegek számára* pedig a többé-kevésbé gyors, sokaknak egyenesen *szabadeséssszerű zuhanás kora.* A növekvő polarizálódásé, a mind nagyobb *szélsőségeké. Audi 80-asok és a BMW-k* száguldoznak *agyonfoldott*, hepehupás útjainkon, ahol sok helyütt csak az alapos helyismeret menti meg az autóst a biztos balesetveszélytől. (Helyismereten ezúttal nem az utcák kereszteződései, hanem az aszfalthibák közti tájékozódás képességét értve.)

Újdonsült ingatlantulajdonosok lobogtatják büszkén papírjaikat, amelyek szerint megvásárolták tanácsi lakásukat, amelyekben egyébként évtizedek óta éltek. Így aztán *már teljes jogú birtokosai a romhalmaznak*, amelyet néhány évvel ezelőtt még megilletett a bérház titulus, ám amelynek a pincéjében áll a víz, a tető beázik, a csövek pedig elrohadtak a falban. A majdani teljes felújítás költségei beláthatatlanok, egy a biztos: *a boldog tulajdonosok számláját terheli ezentúl mindaz, amit az állam negyven éven át* „elfelejtett" rendben tartani, sőt, *hagyott a felismerhetetlenségig lepusztulni.* Miközben időnként, patetikusabb nyilatkozatokban képviselői nem felejtették el a bérházakat „a nemzeti vagyon részének" titulálni. A lakó — akarom mondani: a tulajdonos — mindenesetre örül, hogy a dolog „be van kapálva", így aztán sem a vételár, sem a lakbér *nem emelkedhet tovább.*

Miközben hónapról hónapra többen vannak, akik nem adnának egy lyukas garast érte, ha *ilyenféle gondjaik* lehetnének. Ők ugyanis már ott tartanak, hogy *vagy laknak, vagy esznek*, s annak, hogy nem fizetnek lakbért, villanyszámlát, korántsem a hatóság kijátszása, átverése az oka, hanem egy sokkal kevésbé körmönfont, ám jóval drasztikusabb érv: *a nincs.*

Egyszóval valószínűleg jól dörgi a sorsjegyárus: *itt van Amerika*, már ami *a növekvő szélsőségeket* illeti.

De itt van jó néhány üzletembernek álcázott *szerencselovag* számára is: cégek és cégvezetők bukkannak fel és tűnnek el a süllyesztőben hétről hétre. Természetesen titulusuk jóval barokkosabb, gazdagabb, mint egy egyszerű cégvezetőé, mint ahogy gazdagabban is távoznak cégeik éléről, mint mielőtt azok megbuktak volna. Nem ők fizetnek rá, hanem *utcára kerülő alkalmazottaik*, akik majdani sorsa iránt igazán nem ejtenek könnyet; hja, az érzelgősség kora lejárt.

Itt van hát Amerika — csak éppen *egy másik.*

Nem dinamikus felemelkedés, amit most a saját bőrünkön érzünk; dehogy. Inkább talán egy száz-százötven év előtti Amerika ez, valamikorról a kapitalizmus kezdeteinek az idejéből. Az *aranyásók* már itt vannak; adja isten, hogy nyomukban felbukkanjanak a *vasútépítők* is. Vagy inkább persze: adják a gazdasági törvények, hogy mielőbb érdemes legyen nálunk nemcsak szerencsét kergetni, de befektetni is. Az emlékeikből élő amerikás magyarok ugyanis kevesen vannak egy gazdasági rendszerváltáshoz; ahhoz olyan befektetési feltételek kellenek, amelyek *nemcsak nosztalgiát virágoznak*, *hanem profitot is.* Magyarul: akkor jön ide a tőke, ha nemcsak nekünk, de neki is megéri.

Mindenesetre addig is igyekszem legalább félig megfogadni a sorsjegyárus „intelmeit". Ha azt nem is tudom garantálni, hogy a közeljövőben nem fogok habozni, kétkedni, morgolódni, egyet biztosan ígérhetek: nem utazom mostanában. *Amerika ugyanis nagyon messze van. Egyelőre egyre messzebb.*

VARGA ZSUZSA

Rubelpánik, bankostrommal

(Folytatás az 1. oldalról)

1961-ben nyomott bankjegyek „leírását"?

— Becslések szerint *több milliárd rubel* értékű és bizonytalan fedezetű pénzről van szó. És nem arról a tévesen közzétett hírről, hogy ez lenne a hamis pénz elleni harc egyik állomása. A jelenlegi, piacorientáltnak még nem nevezhető viszonyok között a lépésnek megvan a közgazdasági értelemben vett *stabilizációs* hatása.

— Nem az a döntés lényege, hogy nincs árufedezete a lakosságnál felhalmozott iszonyatos mennyiségű rubelnak?

— Nem.

— Mivel lehet igazolni a beváltásra szánt pénz eredetét?

— Őszintén megmondom, *fogalmam sincs.* De azt hiszem, a takarékpénztárakban most mindenkinek mindent átváltanak.

— Jelenleg is hatalmas a fejetlenség?

— Óriásiak a sorok, sajnos gyakoriak az atrocitások, az emberek nagyon idegesek. Ráadásul csak a délelőtt folyamán szállítottak ki bizonyos mennyiségű kisebb címletű és új pénzt. A nagyobb rész még a nyomdában van. Információink szerint a moszkvaihoz hasonló a helyzet szinte valamennyi városban.

— Megkérdezhetem, hogy hány rubelt kell átváltania?

— Ha arra gondol, nem élvezünk elsőbbséget, személy szerint nekem is megvan a gondom.

A Magyar Nemzeti Bank szakértője szerint nem volt azért teljesen váratlan az akció, a bennfentesek tudták, hogy régóta folyik az intézkedés előkészítése. Alapvető oka az, hogy a Szovjetunióban igen sok, fedezet nélküli bankjegy került a forgalomba. Ebből fizették ki a kikövetelt béremeléseket. Most ezzel az intézkedéssel akarták csökkenteni a forgalomban levő pénzmennyiséget.

Annyi bizonyos, hogy néhány milliárd nagy címletű rubelbankó már csak tapétázásra lesz jó, külföldön, tehát Magyarországon is! Feltéve, ha villámgyorsan nem sikerült a pénzt visszajuttatni a Szovjetunióba, s elfogadható igazolást adni eredetére.

Ám az intézkedés önmagában valószínűleg semmit nem old meg, ugyanis ha a kiáramló és emelkedő jövedelmeket a bankóprés működtetésével finanszírozzák, ha a pénznek nincs árufedezete a piacon, akkor csaknem mindegy, hogy milyen címletet használnak. A százasok, ötvenesek megszűnésétől nem lesz több áru a szovjet városok boltjaiban. Ráadásul a vétlen lakosság igen rosszul fogadta a lépést, tovább csökkent Gorbacsov amúgy is ingatag népszerűsége.

Végeredményben — úgy tűnik — kényszer szülte, s hatásában ellentmondásos intézkedésről van szó. Nagyon valószínű, hogy egyébként is csak része egy átfogó pénzügyi reformtervnek, úgyhogy pénzügyekben alighanem még lesznek meglepetések a Szovjetunióban.

L. P.—Sz. Cs.

Szigorú nyugat-európai gazdasági szankciók a Szovjetunióval szemben

(Folytatás az 1. oldalról)

és műszaki — segélycsomag előkészületeit.

Strasbourgban döntöttek arról is, hogy a baltikumi események miatt ideiglenesen *elhalasztják* az Európai Parlament és a Szovjetunió vegyes bizottságának soron következő ülését.

Levették a napirendről a Szovjetunió társulását a Világbankhoz és a Nemzetközi Valutaalaphoz.

A lépést *Barber Conable*, a Világbank elnöke azzal indokolta, hogy a Szovjetunió *visszatáncolt a piacgazdaságra való áttéréstől, s hogy emberéleteket oltott ki a balti függetlenségi mozgalmak leverésekor.*

A Szovjetuniónak mindenekelőtt meg kellene tennie az *alapvető lépéseket* a piacgazdaság felé, hogy a reformok haladhassanak; így egységesítenie kellene a rubel-árfolyamot, hiszen jelenleg mintegy *háromezerféle* árfolyam van — mondotta Conable.

Az amerikai képviselőház *határozatban ítélte el a balti köztársaságokkal kapcsolatos szovjet politikát*, s felszólította Bush amerikai elnököt: *a szovjet katonai nyomás folytatódása esetén vegye fontolóra gazdasági szankciók életbe léptetését Moszkvával szemben.*

A határozatnak nincs kötelező érvénye, de a szavazás egyöntetűsége miatt (a voksolásnál 417 képviselő volt jelen, s mindannyian a határozat mellett foglaltak állást), a dokumentumot aligha lehet majd teljesen figyelmen kívül hagyni.

Befojásos republikánus és demokrata szenátorok már előzetesen sürgették a Szovjetuniónak nyújtott gazdasági segély és exporthitelgarancia felfüggesztését.

(Reuter, MTI, TASZSZ)

Teller Ede a Magyar Tudományos Akadémián

A jövő bizonytalanságában bízhatunk

A tudós feladata az, hogy a tudománnyal foglalkozzék. Felelőssége abban rejlik, el kell magyaráznia mindazt, amit létrehozott, a következményekkel egyetemben. Ezen a ponton véget ér a tudós felelőssége! — ezekkel a szavakkal kezdte előadását tegnap *Teller Ede*, a világhírű fizikus, a hidrogénbomba atyja, a Tudományos Akadémián.

Arról érdeklődtünk tőle, hogy *hol tart az ember a tudomány megismerésében?* Teller Ede szerint az Öbölháborúval kapcsolatban sok mindent félreértettünk.

— Én, aki az SDI (a Stratégiai Kezdeményezések) szószólója voltam, *túlértékeltem* műszereink és repülőgépeink bevetésének lehetőségét egy háborúban. A mai korszerű repülőgépek arra mindenesetre képesek, hogy *egy-egy pontra koncentrálva* fejtsék ki pusztító hatásukat. Ezért a jelenlegi háborúban a polgári lakosság áldozatai a lehető legcsekélyebbek. A *hadi tudományok* határai ma itt vannak.

A *természettudományok* határait azonban ma már csak a *méretek* és a *pénz* határozza meg. Jóformán alig tudunk valamit az atommagokról és azok részeiről. Tovább bontásukhoz akkora energia szükséges, amely legalább 10 milliárd dollárba kerülne. Ugyancsak érezzük korlátainkat az élet bonyolultságának felismerésében is.

Az Öböl-háborút egy Hitlerhez és Sztálinhoz hasonlítható veszélyes őrült robbantotta ki, aki már 14 éves korában is gyilkolt. Remélem, hogy a népek együttműködése úrrá lesz ezen a háborús őrültségen.

Az ember természete olyan, hogy két dologgal nem tud tartósan együtt élni: az egyik a *gond*, a másik a *hadianyag.* Mindkettőtől *szabadulni* igyekszik. A gondokat feldolgozza magában, a hadianyagok felhasználásának pedig egy háború a következménye. Én egy olyan *optimista* vagyok, aki a jövő bizonytalanságában hisz, abban, hogy lesznek még megoldandó gondjaink — ám a *pesszimistáknak* szokott igazuk lenni. **(bonta)**

Egy európai albán Budapesten

Albánia több szempontból is ott tart ma, ahol egy éve Magyarország tartott. Lakói lázasan készülődnek a szabad választásokra, bizakodnak a külföldi tőke, a Nyugat pártfogásában, s remélik, hogy az átalakulás folyamata békésen, nagyobb megrázkódtatások nélkül zajlik le. Lényegében ez derült ki az ellenzéki Albán Demokrata Párt vezetőjének szavaiból, aki tegnap rövid budapesti látogatása félidejében sajtóértekezletet tartott. Gramos Pashko ezután nyilatkozott a Népszava munkatársának.

— Hogyan ítéli meg az átalakulás kilátásait: visszafordítható-e még ez a folyamat, vagy már nem?

— Meggyőződésem, hogy *nem.* Albánia a kommunista uralom alatt évtizedeken át mozdulatlanságra volt ítélve. Most, hogy végre hozzájutott az elmozdulás lehetőségéhez, *eltökélten* élni kíván az alkalommal. A társadalmi és gazdasági életben egyaránt. Persze, egyáltalán nem könnyű feladat ez, hiszen a hirtelen kimutatható, máris tömeges méretekben megnyilvánuló elégedetlenség magában hordozza a folyamat *radikalizálódásának* a veszélyét. Ezt azonban az albán demokraták szeretnék elkerülni. Ezért tartjuk nagyon fontosnak a *mielőbbi külföldi segítséget, a választások törvényes lebonyolítását.*

— Úgy tudom, kemény tárgyalások előzték meg a választások kitűzését.

— Így igaz. Bár a kommunista párttal egyébként nem tartunk fenn közvetlen kapcsolatot, erről beszélnünk kellett. A ma hatalmon levők a választások *mielőbbi* megtartásában voltak érdekeltek. Azért ragaszkodtak hosszú ideig az eredeti, február 2-i időponthoz, mert így nagyobb esélyük lett volna a politikai túlélésre. Azzal, hogy végül *március 31-re* tűztük ki a választást, a mi esélyeink javultak. Bízom abban, hogy ez egy igazi, pluralista választás lesz.

— S benne a legfőbbb vetélytársuknak Ramiz Alia elnök látszik?

— Igen, ez valószínű, pillanatnyilag valóban ő tűnik az átalakulási folyamat fő nyertesének.

— Hogyan viszonyulnak a Nagy Albánia-elképzelésekhez?

— Mi nem akarjuk létrehozni a Nagy Albániát. *Pozitív értelemben vett nacionalista párt vagyunk*, célunk az, hogy országunkat integráljuk Európába. *A békés Európába, amely nem jöhet létre békés Balkán*, így a Jugoszláviában élő albánok helyzetének rendezése *nélkül.*

(kocsi)

Földtörvény márciusban?

Kötelező biztosítás — csak érdekegyeztetéssel

A kormány örömmel veszi tudomásul és támogatja, hogy a Magyarországi Református Egyház és a Magyar Református Lelkészi Egyesület június 21—30. között megrendezi a Magyar Reformátusok II. Világtalálkozóját. A református egyház életének kiemelkedő eseményéről és az ezzel kapcsolatos kormányzati állásfoglalásról *László Balázs* szóvivő tájékoztatta az MTI, a rádió, és a televízió munkatársait csütörtök este a kormányülés szünetében.

A kormány elfogadta a *közigazgatási bíráskodásról* szóló törvénytervezetet. Ennek lényege, hogy az állampolgár bármely államigazgatási határozattal szemben — a lakásügyektől a gyámügyekig bezárólag — *jogorvoslatért* fordulhat a bírósághoz. Az ilyen ügyeket közigazgatási bíráskodás rendszerében kezelnék, ami azt jelenti, hogy nem hoznak létre külön bírósági szervezeteket, hanem az egységes magyar bírósági struktúrába beépítve orvosolják a panaszokat. Az ügyeket általában a helyi bíróságok vizsgálják felül, de ezek végzéseivel szemben is fellebbezhet majd az állampolgár. A kormány intézkedett arról is, hogy az ügyek várható dömpingjének kezelésére megfelelő apparátus álljon rendelkezésre, ezért 500 fővel kívánják növelni a bíróságon dolgozók létszámát.

A kormány az Országgyűlés házbizottságának kérésére összeállította javaslatát a parlament első félévi törvényalkotási programjára. Huszonöt törvényjavaslat máris az Országgyűlés asztalán fekszik, s júniusig bezárólag további huszonötöt terjeszt a kormány a Ház elé. (Havi bontásban ez azt jelenti, hogy mintegy tíz törvényjavaslatról kellene minden egyes hónapban határozatot hoznia a Parlamentnek.) A szóvivő kérdésére válaszolva elmondta, hogy a *szövetkezeti törvényről*, illetve a *földtörvényről* szóló javaslatokat várhatóan *márciusban* nyújtja be a kormány.

A kormány csütörtöki ülésén terítékre került a *gépjárművek kötelező felelősségbiztosítása.* Ez ügyben a kormány úgy határozott, hogy április 1-jéig dolgozza ki az új rendszerű biztosítási tervezetet, a már körvonalazódó elképzeléseit pedig az érintett érdek-képviseleti szervek rendelkezésére bocsátja. *(MTI)*

CSOKOLÁDÉFIGURA

Beke Kata, a Művelődési és Közoktatási Minisztérium lemondott politikai államtitkára szerint *Timkó Iván,* a kabinetiroda vezetője inkvizítorként viselkedett. Sok, magát érthető okból megnevezni nem merő kisember a minisztériumban — temperamentumának megfelelően — kétségbe esve vagy gúnyosan meséli, az említett úr *magabiztos* és határozott. Az őt ért jogos támadások *közönyösen* hagyják. Hozzá nem értő döntései egyesek szerint még jobban romba döntik oktatásügyünk amúgy is leírhatatlan állapotát.

A kabinetiroda vezetője a terjengő pletykák szerint egyébként szabályos *csokoládéfüggőségben* él: ha kiszálláson vagy értekezleten kimerül magával vitt édességkészlete, sürgősen utánpótlást kell szerezni — *túrórudiból.* A minisztérium karácsonyfájáról állítólag leette az összes szaloncukrot. Nincs meg a diplomája — bár járt a jogi egyetemre, később a teológiára —, mégis előszeretettel mutatják be *doktorként.* Soha nem tiltakozik. Késő esti időpontban tart értekezletet a minisztériumban, a tisztviselőknek, a téma: *hogyan öltözködjenek a rendszerváltás után.*

Persze, megehetne Timkó úr naponta több kiló édességet is, ha döntései jók lennének és vezetnének *valahová.* Eddig azonban csak egy folyamatnak lehettünk szemtanúi: *a jó szakemberek* (lásd Beke Kata) *távoznak, ő marad.* Laptársunk tegnap felröppentette a hírt: állítólag *Cseresznyés László* pénzügyekkel foglalkozó államtitkár-helyettesnek *szóban felmondott* a miniszter. (Logikus, hiszen Beke Kata távozásakor úgy nyilatkozott, vele kitűnően együtt tudott működni.) *Láng Péter,* a minisztérium szóvivője sem cáfolni, sem megerősíteni nem hajlandó a hírt, csupán közli, a közeljövőben sajtótájékoztató lesz, ahol a *„legnagyobb mértékben és mélységben"* tájékoztatni fogják az újságírókat.

Timkó Iván, bár újságírók egész serege üldözi, *elérhetetlen.*

A minisztérium legfelső, szűk körű vezetése — úgy látszik — az *égvilágon semmit nem tanult, értett meg* az őszi diáktüntetésből és a későbbi pedagógusdemonstrációból. Jellemző módon a diáktüntetésen csupán két ember (Beke Kata és *Bakos István* főosztályvezető) mert kiállni a zsúfolásig megtelt Szalay utcában a minisztérium kapujába, hogy legalább megpróbáljanak *szót érteni* az egyetemistákkal. A többi vezető sehol sem volt, bizonyára remegő térddel ült irodájában. Egészen biztos, hogy *egyenként* mind kenyérre kenhető, jó és becsületes emberek, szívük mélyéből fakadó *meggyőződéssel* teszik egyik *ostoba* lépésüket a másik után, kihasználva, hogy *egyelőre a kormánykoalíció szavazógépezete biztosan* működik. Így hát semmi akadálya, hogy alkalmatlan miniszter *maradjon,* és a kabinetiroda vezetőjének sem kell távoznia.

Azt azonban tudomásul kellene venniük, ez az ország *már rövid ideig sem bír ki irányításra alkalmatlan,* akármilyen tisztességes, jó szándékú vezetőket. Egyszerűen elfogyott az idő, a pénz és a türelem, hogy hozzá nem értők gyülekezete vezessen több százezer pedagógust és tanulót rezzenéstelen arccal, válaszra sem méltatva a bírálatokat.

A belül üres csokoládéfigurák előbb-utóbb *eldőlnek.* Vagy egyszerűen elolvadnak.

Török Katalin

Az OTP pánikba kergeti ügyfeleit

(Folytatás az 1. oldalról)

tént érkeztetés dátuma számít!

Kérdésünkre, hogy akkor mit csináljon most az ügyfél? A lakonikus válasz így hangzott: *„Álljon sorba a tájékoztatóért és a nyilatkozatért."* Ha ezt nem teszi, akkor február 1-jétől legalább 1500 forintja bánja. Az OTP véleménye az, hogy egy, december 30-án alkotott törvényre számukra három hónap felkészülési időre van szükség. Az eltelt két hét alatt csak így tudnak megbirkózni a reájuk rótt teherrel.

A mi véleményünk viszont határozottan az, hogy még az átkos pártállam idején sem merészelt volna a „lakosság bankja" ilyen vérlázító módon packázni ügyfeleivel, játszva a hatóságosdit, egyoldalúan megállapított és teljesíthetetlen feltételekkel pánikba kergetni az amúgy is zaklatott embereket.

B. M.

Ellentmondó az OTP és a minisztérium értelmezése a lakáshitelek visszafizetése ügyében — derül ki *Cseh Pál* nyilatkozatából. A *Pénzügyminisztérium* lakáspolitikai osztályának vezetője szerint a miniszter által kiadott rendelkezés szövege:

„A zökkenőmentes lebonyolítás érdekében hozzájárulok ahhoz — fogalmazott *Kupa Mihály* —, hogy ha az adós *még januárban bejelenti* kölcsön-kiegyenlítési szándékát, de a munka torlódása következtében az elszámolás és a befizetés csak februárban történik meg, úgy *a januárra esedékes kamatot már ne számolják fel."* (Ebből nem derül ki, hogy kire van bízva a „munkatorlódás" megítélése. — A szerk.)

Nem szabad azt a következtetést levonni — hívta fel a figyelmet Cseh Pál —, hogy a miniszter lemondott az állami bevételről, a januári kamatról. Kupa Mihály csupán az állampolgárt védi meg attól a tumultustól, amely *az ügyintézés időigénye* miatt keletkezhet.

A lakáspolitikai osztály vezetője rámutatott arra, hogy a két *törlesztési* mód közötti választásról szóló nyilatkozattételnek *nem január harmincegyedike* a határideje: *a felszólítás kézhez vétele után harminc napon belül* lehet nyilatkozni.

M. P.

A Népszava perli az OTP-t

A nyilatkozat nem jár hátránnyal

Miközben folyik a küzdelem a lakáshitelek kamatának megemelése ellen, az adminisztrációs gépezet gyorsan, de összevissza működik. A bürokráciát nem befolyásolja a közelfelháborodás: az nuár 31-ig valamennyi adós köteles nyilatkozni, hogy vagy fizeti a megemelt kamat összegét, vagy február végéig kiegyenlíti a tartozás felét.

— Mit tegyenek az érintettek, akiknek nagy része, ha nem is közvetlenül, de OTP meghirdette, hogy ja- közvetetten „perben" áll az OTP-vel? Nyilatkozzon, vagy nem? — kérdeztük *dr. Bárándy György* ügyvédtől.

— *Természetesen nyilatkozni kell.* Javaslom, hogy *senki ne vállalja magára az állampolgári engedetlenség vétkét,* hiszen a vitatott intézkedés ellen nem lenne helyes jogsértéssel válaszolni.

— *De mi történik akkor, ha ön megnyeri a Népszava megbízásából indított próbapert, és a bíróság az OTP-vel szemben az ön által képviselt felperes javára dönt?*

— Akkor természetesen érdemes lesz másoknak is a bírósághoz fordulni.

— *De ha az OTP esetleg azzal érvel, hogy akik aláírták a nyilatkozatot, azok hozzájárultak a szerződés megváltoztatásához?*

— Akkor arra lehet hivatkozni, hogy *a nyilatkozók kényszerhelyzetben vállalták* a magasabb összegű kamat fizetését. A kényszerhelyzet pedig a törvény erejénél fogva *semmissé teszi* az így kötött szerződést.

S. A.

Az FDSZ elnökének véleménye szerint

Nem lehet a felsőoktatás nyomorát konzerválni

Súlyos működési gondokkal küszködik a felsőoktatás. Nemcsak az egyetemeken és főiskolákon oktató tanárok bére alacsony, de már-már az anyagi eszközök hiánya miatt az oktatómunka is veszélybe kerül. Az évek óta tartó alulértékelést, úgy tűnik, a mai gazdasági körülmények között nem lehet egy tollvonással semmissé tenni. A felsőoktatásban dolgozók továbbra is a várakozók listáján szerepelnek.

— *Milyen konkrét anyagi lehetőségeket kapott az idei évre a felsőoktatás?* — kérdeztük meg *dr. Kis Papp Lászlótól,* a Felsőoktatási Dolgozók Szakszervezetének elnökétől.

— A költségvetés az egyetemek és főiskolák működtetéséhez az előző évi pénzeszközökhöz képest *tizszázalékos előirányzatot biztosított.* Ám a működési költségek ilyen arányú növekedése szinte *lehetetlen helyzetet teremt* az intézményekben. Képzelje el bárki, hogyan működik egy egyetem, amikor például *a vegyszerek ára száz, az energiáé száztíz százalékkal növekszik.* Elszomorító dolog ez, hiszen úgy tűnik, az oktatás továbbra sem preferált terület. Pedig, ha az ország szekerét ki akarjuk húzni a kátyúból, *nem lehet a felsőoktatás nyomorát konzerválni.*

— *Kaptak-e valamiféle biztatást a működési költségek kompenzálására?*

— Ígéretet kaptunk. A művelődési tárca illetékese arról tájékoztatott, hogy *jelezték gondjainkat a Pénzügyminisztériumnak,* ahonnan pozitív jelzést kaptunk a megnövekedett működési költségek finanszírozására.

— *Milyen bérekre számíthatnak a felsőoktatásban dolgozók az idén?*

— *Húsz százalék* bérautomatizmus és *tíz százalék* rendkívüli béremelés áll a rendelkezésünkre. Ez nagyon kevés, ha az amúgy is rossz béreket tekintjük alapnak. *Egy egyetemi adjunktus átlagos bruttó keresete 11 ezer 900 forint.* Egyre nagyobb az egyetemekről való elvándorlás.

— *A nincset nem lehet elosztani . . .*

— Ez igaz. Azt azonban el szeretném mondani, hogy még az előző művelődési kormányzattal és a kormánnyal megállapodtunk egy úgynevezett *hároméves felzárkóztatási bérfejlesztésben.* Ennek megfelelően ez évben *húszszázalékos* bérautomatizmus és 22 százalékos felzárkózási bérfejlesztés volt beütemezve. De a gazdasági körülmények ezt nem tették lehetővé. Mi ezt úgy vettük tudomásul, hogy *kitartunk eredeti elképzelésünk mellett,* és amennyiben sor kerül a költségvetés módosítására, igényt tartunk a bérkorrekciókra. A bérek elosztására azt javasoltuk, hogy a várható infláció miatt *nem lenne etikus az intézmények között differenciálni.*

(N. T. E.)

Elmarad a béremelés Szabolcsban?

Pedagógusdemonstráció várható

(Megyei tudósítónktól)

— A kormány által beígért 30 százalékos béremelést ez idáig nem kapták meg a szabolcsi pedagógusok — fakadt ki *Béres János,* a pedagógusszakszervezet megyei bizottságának titkára. — *Itt van a pénz az önkormányzatok kasszájában, de valamiért nem lehet kifizetni.*

Nyíregyházán „robbant" először a bomba, a városi polgármesteri hivatal áprilisig betiltatta a bérfejlesztést. A szakszervezet várt a kedvező válaszra, amíg lehetett, azonban a pedagógusok kételyei és a sorozatos bejelentések hatására lépnie kellett.

Ma kerül sor érdekegyeztető tárgyalásra Nyíregyházán a város polgármesterével. Amennyiben ez nem vezet eredményre, a megyei pedagógusok *demonstrációra* készülnek. Hajlandóak lennének megegyezésre abban az esetben, ha a március havi fizetéssel együtt januárig visszamenőleg egy összegben kapnák meg a 30 százalékos bérfejlesztést.

Felhívtam *Felberman Endre* alpolgármestert, hogy információt kérjek a pedagógusok bérköveteléséről, de ő — mint mondta —, nem kompetens ebben az ügyben.

(csokonay)

A tőzsde hisztérikus, de segíthet

Megalakult a hússzekció

Csütörtökön megtartották az Árutőzsdén a *hússzekció* alakuló ülését, ahol a Chicagó Mercantil Exchange, a világ legnagyobb hústőzsdéjének munkájáról *Michael Gorham* szakértő tartott előadást.

A Népszavának adott interjújában *Keresztesi Szergej,* az Árutőzsde ügyvezető igazgatója válaszolt arra: mit várnak a hús tőzsdei forgalmazásától?

— A tőzsde arra alkalmas, hogy nyitottá tegye a piacot, és az áru *értékén* kerüljön a forgalomba. A tavalyi aszály után égbeszökő gabonaárak jelentkeztek. Ez hirtelen sokkot okozott, de talán éppen a tőzsde hisztérikus reagálása is elősegítette a kormányzat rendkívül gyors behozatali intézkedéseit. A piac kiegyenlítődött, s ma már zuhannak az árak.

— *Csakhogy ezt a fogyasztó nem érzi, pedig a tendencia azt követelné.*

— Pedig indokolt lenne, hogy az árak fel- és lefelé is mozogjanak. Bár a tőzsde szolgáltató szervezet, és így nem találkozik közvetlenül a fogyasztóval, reméljük, hogy előbb-utóbb ilyen hatása is lesz.

— *Az állam intervenciós vásárlásokkal beléphet-e a tőzsdézésbe?*

— Tulajdonképpen igen. A Közös Piac hatalmas húshegyeit és vajfeleslegeit is állami beavatkozással fogták vissza, de a tőzsde nem szereti az állami beavatkozást. Talán az ilyen kényszerhelyzetben arra felhívhatja a figyelmet, hogy nem feltétlenül szükséges szubvencióval minden mennyiséget kivinni az országból, hanem érdemes *itthon* megfelelő módon értékesíteni.

L. V.

Itt van 200 ezer eladatlan sertés a parasztok nyakán és az óriási készletek a húsipar raktáraiban. Mégis két nappal ezelőtt egyik vidéki lapunk már fogyasztói áremelésről is hallott. Pedig amennyivel tovább növelik az árakat, annál jobban szűkül a fogyasztás. Itt van a sok újonnan beszerzett fagyasztószekrény! Támogassák a belföldi fogyasztást úgy, hogy az üzletekben mód legyen olcsóbban beszerezni a húst. Egy időszakos árleszállítás ugyanis sok húst „felszívna" és mindenki jól járna.

(lendvai)

Tragikus végjáték Óbudán

Zárt ajtók mögött ülésezett tegnap a bezárásra ítélt Óbudai Hajóépítő Rt.-ben létrehozott érdekegyeztető tanács. A kiszivárgott hírek szerint a központi téma ezúttal is a végkielégítések kifizetése volt. Mint már megírtuk, a *munkavállalók* legalább 12—24 havi keresetüket szeretnék megkapni, míg a *munkaadók* legfeljebb 3—7 havi összeget akarnak adni. A legnagyobb gond, hogy egyelőre teljesen bizonytalan, *miből finanszírozzák* a Ganz Danubius által összeállított humáncsomagot.

A *felszámolásról* szóló döntés végleges, s már csak egy maroknyi csoport hiszi azt, hogy még meg lehet változtatni a megváltoztathatatlant. Leveleket írogatnak, telefonálgatnak, s az ügyben érintett kormányzati tisztségviselők, a részvénytársaság igazgatótanácsa tagjainak megnyilatkozásaira hivatkoznak. Meggyőződésük, hogy *szándékosan tették tönkre* a gyárat.

— Nem értem, milyen ember a magyar. Csak beszélnek, ígérgetnek a levegőbe. Manapság már az *ember* a legkevésbé fontos — fogalmaz *Zsivkova Vera,* aki Bulgáriából települt át hozzánk 1957-ben. Harminckét évet dolgozott a gyárban, most nyugdíjba megy. Úgy érzi, *vesztese* egy harcnak. Nem egyedül: vagy hétszázan vele együtt.

Vaskos dossziét vesz elő. Levelekből idéz. Mutatja: a Magyar Szakszervezetek Országos Szövetsége nemrég telefaxon kért *információkat* a svéd szakszervezetektől a hajógyártás fenntartásáért küzdők egyedüli támaszáról, a Jimm Shipping cégről. A válasz lényege: *a JS AB megbízható, komoly vállalat, nagy értékű tőkével rendelkezik.* Egy másik dokumentumból is felolvas, amelyet egy hamburgi cég képviselője küldött még tavaly. Ebből kiderül; szerettek volna hajókat rendelni az óbudai gyártól, de a hozzájuk is eljutott, a bizonytalanságot tükröző információk *visszalépésre kényszerítették őket.*

A Jimm Shipping — ezt *Pap Huba,* a cég alelnöke a *Népszava* érdeklődésére tegnap megerősítette — *továbbra is kész átvenni az Óbudai Hajóépítő Rt.-t* a váci és a tiszafüredi gyárakkal együtt. Vállalják, hogy legalább egy éven keresztül *működtetik a három üzemet,* igyekeznek kifizetni adósságaikat, új piacokat keresve termékeiknek. Ha közben a tulajdonosok *jobb partnert* találnak, azonnal átadják az irányítást.

Ajánlatukat még tavaly ősszel fogalmazták meg, azóta *nem kaptak rá választ.* Legfeljebb egy kézlegyintést, amely Pap Huba szerint meglehetősen sértő rájuk nézve: a JS AB egy gyenge családi vállalkozás — hangzott el a Ganz Danubius vezető munkatársának szájából nemrég. A svédek ezért *hitelrontás* címén pert szándékoznak kezdeményezni, ha más megoldást nem találnak.

Úgy tűnik, hogy a frontvonal két oldalán a magyar holding és a munkavállalók bizalmát élvező svéd cég áll. Ám a látszat csal. *A háttérben valójában az Állami Vagyonügynökség tartja a kezében a szálakat.* Az a kormányzati szervezet, amely mindeddig nem volt képes állást foglalni az ügyben. Az idegenforgalmi hasznosítást tartalmazó *dán ajánlatról* tavaly augusztus óta folyik a vita. Szakértői vélemények szerint, ha a világkiállításról lemondunk, eleve kútba esik a dán terv is. Így lesz majd a magyar államnak egy *bezárt hajógyára* és egy *üres szigete.*

Keserűen gondolnak erre a lehetőségre azok az emberek is, akik félfogadási időben hosszú sorokban várakoznak a Fővárosi és az Országos Munkaügyi Központ által a gyárban működtetett iroda ajtaja előtt. Több mint hétszáz ember sorsát kellene megnyugtatóan elrendezni. Mint *Rózsa József* szaktanácsadó elmondta, erre vajmi kevés az esély. A műszaki értelmiségiek *nem is reménykedhetnek,* hogy új munkahelyet találhatnak Budapesten. A többiek csak akkor, *ha negyven évnél nem idősebbek.* E kor fölött ugyanis már szinte senkit sem vesznek fel, arra hivatkozva, hogy minél idősebb az ember, annál többet van betegállományban. A legszerencsésebb a hajógyáriak közül az a 150 ember, aki nyugdíjba mehet.

Helyet kapott az irodában a Budapest Investment Kft. is, amely arra számít: a bezárt gyár épületeit egyelőre nem bontják le. Néhány vállalkozóbb kedvű, volt alkalmazott esetleg gépeket, műhelyeket vehetne bérbe a segítségükkel. Egyelőre kicsi az érdeklődés.

(furucz)

Szakszervezeti hírszolgálat

A Bányaipari Dolgozók Szakszervezeti Szövetsége tiltakozását és felháborodását fejezi ki a Közlekedési, Hírközlési és Vízügyi Minisztérium sajtótájékoztatóján ismertetett szakszervezeti kedvezmény önkényes elvonása miatt. A szakszervezeti utalvány alapján évi egy alkalommal menettérti útra igénybe vehető 50 százalékos kedvezmény megszüntetése olyan intézkedés, amely messzemenően sérti a munkavállalók érdekeit, s a szakszervezetek azon jogát, hogy a dolgozók érdekében minden lényeges kérdésben kétoldalú tárgyalásokat folytasson. A kedvezmény megvonását nem előzte meg semmilyen szintű munkaadói-munkavállalói egyeztetés, így a többmillió dolgozót érintő, szerzett jogaikat csorbító intézkedés számunkra elfogadhatatlan.

Nyomatékosan tiltakozunk az ilyen — a szakszervezeteket lekezelő, a dolgozói érdekeket semmibe vevő — eljárások ellen, és felszólítjuk a minisztériumot álláspontja felülvizsgálatára, a kedvezmény — érdekvédelmi szervezetek, képviseletek bevonásával történő — (azonnali) tárgyalásos rendezésére.

★

A Magyar Szocialista Párt és a Magyar Vegyipari Dolgozók Szakszervezeti Szövetsége tisztségviselői Szekeres Imre ügyvezető alelnök és Főcze Lajos főtitkár /vezetésével megbeszélést folytattak.

A két szervezet tevékenységéről szóló tájékoztatón túl, szót váltottak a munkavállalókat érintő időszerű kérdésekről. Ennek keretében hangsúlyozták, hogy a munkavállalókat közvetlenül érintő terhek egyre elviselhetetlenebbek. Ezért is szorgalmazzák a kormányzat gazdaságiszociális koncepcióját és a megállapodások intézményrendszerének kialakítását.

A VDSZ szükségesnek tartja, hogy a parlamenti eljárás rendje tegye lehetővé a törvényalkotási folyamatban a munkavállalói érdek-képviseleti szervek, szervezetek intézményesített részvételét is.

Az MSZP támogatja a VDSZ törekvését, hogy a munkaidő hosszát és az alapszabadságon túli szabadságokat a kollektív keretszerződések szabályozzák.

Az MSZP szerepet vállal abban, hogy a vegyipar és környezetének viszonya szélsőségektől mentesen, reálisan nyerjen megítélést, nem háttérbe szorítva ezzel a környezetvédelemben jelentkező legfontosabb feladatok, problémák megoldását.

Az MSZP határozottan kiáll azon szakszervezetek — így a VDSZ mellett —, amelyek a szakszervezetek belső életével, vagyonával, legitimitásával összefüggésben elutasítanak minden beavatkozást, legyen az a parlament vagy bármely más politikai erő.

A résztvevők folyamatos, kölcsönös informálásban, eszmecserékben, esetenkénti szakértői együttműködésben állapodtak meg.

Elhalasztotta a BKV tarifáinak emelését a Fővárosi Közgyűlés

A Budapest önkormányzatainak törvényes működése felett őrködő köztársasági megbízott, *dr. Szentgyörgyvölgyi Péter* szerint törvénysértően járt el a Fővárosi Közgyűlés — mint arról tegnap lapunkban hírt adtunk —, amikor két olyan főpolgármester-helyettest választott, aki nem tagja a közgyűlésnek — ezt *Demszky Gábor* főpolgármester jelentette be a Fővárosi Közgyűlés csütörtöki ülésén, s ezzel együtt még a napirend előtt ismertette a köztársasági megbízott e témában írt levelét. A testület némi *jogértelmezési vita* után döntött arról, hogy a jogi bizottságot megbízza e kérdés kivizsgálásával, s ezt követően pedig a *következő* ülésén a közgyűlés is állást foglal majd. A helyzetnek némi furcsaságaként értelmezhető, hogy az önkormányzatok törvényes működésének felelőse, a köztársasági megbízott *nem jelent meg személyesen* a Fővárosi Közgyűlés ülésén.

A testület ezt követően közel egyórás vitát folytatott az ülés napirendjéről. Ennek során döntött arról, hogy az előzetes tervekkel ellentétben most mégsem vitatja meg *Soós László* képviselői indítványát a *szegénységi bizonyítvány* újbóli bevezetéséről. Az előterjesztést visszaadták a szociálpolitikai bizottságnak azzal, hogy véleményezése után a következő testületi ülésre terjessze azt elő.

Többórás, személyeskedésektől, pártpolitikai csatározásoktól kísért, már-már parttalan vitát folytattak a BKV februári tarifaemelésének elhalasztásáról. A jelenlegi paradox jogi helyzet következtében a *BKV árairól a főváros nem alkothat rendeletet* a pénzügyminiszter egyetértése nélkül. Ennek gyakorlatilag az a következménye, hogy valójában nem is a főváros hozza majd meg a végső döntést. *Végül is úgy határoztak*, hogy *márciusra halasztják a BKV tarifáinak tervezett emelését.*

Ki tartozik, ki követel?

Fővárosi lakásajándék — állami vezetőknek

Szigorúan vett jogi megközelítésben a főváros és a Miniszterelnöki Hivatal közötti *szerződés* alaki hibában szenved, emiatt *érvényessége is megkérdőjelezhető*. Ezt a meglepő megállapítást tette a Fővárosi Közgyűlés jogi és közigazgatási bizottsága, amelynek előterjesztését a napokban tűzte napirendre a testület. Nem többről, nem kevesebbről van szó, mint arról, hogy a főváros háromszázalékos *központi lakáskeretéből minden ellenszolgáltatás nélkül* részesedett a kormányhivatal.

A fővárosi önkormányzat december végén hozott határozatával engedte ki a palackból a szellemet, megbízva szakbizottságát a szerződés vizsgálatával. Mint jelentésükből is kitűnik, még 1990. július 9-én *Bielek József*, a leköszönő tanácselnök kötötte meg a főváros számára előnytelennek látszó szerződést. E szerint a tanácsi lakáskeretből folyamatosan *15 tanácsi bérlakásra bérlőkijelölési jogot biztosítottak a Miniszterelnöki Hivatal részére*. Az utóbbi ezt a jogát úgy gyakorolhatja, hogy a külön jegyzékben szereplő lakásokra *állami vezetőket* — megbízatásuk időtartamára — bérlőként jelölhet. A szerződés azt is kimondja, hogy a bérlakások belső munkálatainak költségeire a kormányhivatal biztosít költségfedezetet, de a *munkaerő-kapacitást* nagyvonalúan a Fővárosi Tanács *magára vállalta*. A kiutalások előkészítése és bonyolítása, szögezték le, szintén tanácsi feladat.

A szerződés komoly szépséghibája, hogy a bérlőkijelölési jogról *minden ellenérték nélkül* mondott le a főváros, s azt sem tisztázták, hogy egyszeri vagy évenként ismétlődő kedvezményről van-e szó. Annyi azonban biztos, hogy a szerződés nyomán hat, bérlőként kijelölt állami vezetőnek *nem lesz gondja a felemelt lakáskamattal*. A bizottság információi szerint a szerződés alapján eddig tíz bérlakást ajánlottak fel a Miniszterelnöki Hivatalnak, hat bérlakás esetében a kijelölés már megtörtént, további négy lakásra ez idáig nem jelentettek be igényt. *A felajánlott tíz bérlakás forgalmi értéke* — garázsokkal együtt — *több mint 68 millió forint*. Ebből a hat felhasznált lakás értéke, szakértők szerint, 47 millió 400 ezer forint. Az egy-egy lakásra eső átlagos költség tehát közel 8 millió.

Sok bérlakásra váró fővárosi lakos, e számokat olvasva, bizonyára szívesen *feliratkozna* e várakozólistára. A szerződés azonban, mint a Fővárosi Közgyűlés legutóbbi ülésén megtudtuk, valószínűleg *módosulni fog*, az ezzel kapcsolatos előmunkálatokat már megkezdték. Ha a tárgyalások nem vezetnének eredményre, a szakbizottság a kormányhivatallal kötött szerződés *felbontását* fogja szorgalmazni.

Valójában ebben az esetben nem is kétoldalú „visszterhes" szerződésről, hanem ajándékozásról kellene beszélni. Az önkormányzat, mint az egyik hatalmi ág megtestesítője, 68 millió forintot engedett át a másik hatalmi ág javára. Kíváncsian várjuk tehát, hogyan minősíti az inkriminált szerződést a köztársasági megbízott, az ügyészség, illetve az Állami Számvevőszék. Mert tüzetesebb vizsgálódás után arról mégiscsak kellene valamit mondani a közvélemény számára: a gyakorlatban mit jelent ma, ha a legmagasabb szinten köttetett szerződés — szigorúan vett jogi megközelítésben — korántsem makulátlan? Tartozik-e most a kormányhivatal a Fővárosi Önkormányzatnak? A költségvetés az idén milyen tételszám alatt biztosíthat még lakástámogatást a kormánynak?

B. L.

Patthelyzet a köztársasági megbízott lépése után?

— Hogyan fogadta a köztársasági megbízott állásfoglalását a közgyűlés legerősebb pártja, az SZDSZ? — kérdeztük *Salamon Ferenc* frakcióvezetőtől.

— Ez annál inkább *meglepett*, mivel a választás után tett szóbeli nyilatkozatában döntésünket *teljesen szabályosnak* tartotta. Valószínűleg egy látszatellentmondásról van szó, amit a törvényalkotási „slendriánság" okoz, de az ellentmondás a választási szakemberek szerint feloldható, a döntés nem volt szabálytalan.

Salamon Ferenc szerint a köztársasági megbízott *pontatlanul értelmezi* a jogszabályt, amikor a választásra vonatkozó speciális szabályokat a választás jogkövetkezményeire, a főpolgármesterhelyettesek jogállására is vonatkoztatja. Valójában az utóbbiak a választással nem lesznek tagjai a közgyűlésnek.

Az SZDSZ frakcióvezetője azt pedig kifejezetten értetlenül fogadja, hogy a köztársasági megbízott a vélt törvénysértést a Fővárosi Közgyűléssel kívánja orvosoltatni. A közgyűlésnek ugyanis erre nincs hatásköre, *nincs visszahívási joga.*

Az előzményekhez tartozik, hogy korábban a keresztény-demokraták mellett az MDF is jelezte *aggályait*, bejelentve, hogy az Alkotmánybírósághoz fordul, ám — Salamon Ferenc közlése szerint — a további konzultációk hatására *ettől elálltak*. Belátták, hogy az ellentmondás csak *látszólagos*. Ezt követően lépett a köztársasági megbízott. Mattot azonban nem adott a fővárosi önkormányzatnak, sőt olyan *patthelyzet* állt elő, amelyben valószínűleg másodszor is neki kell lépnie.

B. L.

Polgármester ne legyen képviselő

Demszky: a döntést elfogadom

Szerdán került a nyilvánosság elé az Alkotmánybíróság döntése, amely elutasítja azt a kérelmet, hogy törvényileg összeegyeztethető legyen a képviselői megbízatás a polgármesteri tisztséggel.

Demszky Gábor főpolgármestertől mint leginkább érintettől kérdeztük, mit szól az Alkotmánybíróság döntéséhez?

— Természetesen *a döntést elfogadom*, tudomásul veszem. Mint politikus és mint főpolgármester meg kell mondanom, hogy a határozat számomra, és a főváros számára *kifejezetten hátrányos*. Hátrányt jelent, hogy az országgyűlés munkájában *csak közvetett módon*, az önkormányzati bizottságon keresztül tudok részt venni. Pedig most, a fővárosi törvény vitájában, véleményem szerint nagyon *fontos lett volna személyes jelenlétem*. Ugyanakkor emberileg számomra a döntés *megkönnyebbülést jelent*. A képviselőségnek és a főpolgármesteri hivatásnak egyszerre megfelelni embert próbáló, nagy feladat lett volna. Az én dolgom így könnyebb lett, a fővárosé viszont nehezebb.

— *Nem bánta meg, hogy annak idején felcserélte a két megbízatást?*

— Nem. Sokkal többet lehet tenni ezért a városért ebből a székből.

— demény —

Ellenzéki válságprogram

Az SZDSZ felkészül a kormányzásra

Soós Károly Attila gyorsabb privatizációt és inflációellenes intézkedéseket sürget

A kormánynak nincs gazdaságpolitikai programja, ilyenformán hiányzik a következetes irányítás és cselekvés, amely országunkat kivezetné a válságból — állítják az ellenzéki pártok. A kormánypártok szerint igenis van cselekvési vezérfonal, a nemzeti megújhodás programja címet viseli; az ellenzéknek viszont nincsenek alternatív javaslatai. A pénzügyi tárca új gazdája tavaszra új gazdasági programot ígér, amivel közvetve beismeri, hogy eddig nem volt igazi program.

A kérdés önként adódik: az ellenzéknek léteznek-e valóban végrehajtható, a kormányzati program rangjára emelhető elgondolásai? Soós Károly Attila képviselőt, az SZDSZ gazdasági szakértőjét kérdeztük.

— Az SZDSZ olyan, *válságkezelő gazdaságpolitikát* tartana helyesnek, amely lényegesen meggyorsítja a piac kiépülését, s ennek előfeltételeként a privatizációt — válaszolt a képviselő. — Egyidőben szigorú monetáris politikával kívánná útját állni az *inflációnak;* s e két szorosan összefüggő gazdaságpolitikai célhoz a párt igyekezne megnyerni a lakosság támogatását.

Készült-e valóban alternatívát jelentő konkrét program, amely képes a válság megoldására, és hosszú távra is érvényes célok felvázolására?

— *Részletes programunk* egyelőre valóban *nincsen,* mert a választások óta szinte szusszantásnyi időnk sem volt. A törvényhozásban napirendre került ügyekben kellett *állást foglalnunk*. Miután a pártoknak nincs a kormányéhoz hasonló *apparátusa,* ez a felkészülés az ellenzéknek nyilván lényegesen több energiájába került. Ezzel együtt is mindent megtettünk azért, hogy a lehető legjobb törvények szülessenek. Immáron világos, hogy a jelenlegi kormány eddig nem bizonyult alkalmasnak a válság kezelésére. Fel kell készülnünk arra, hogy előbb-utóbb, ilyen, vagy olyan formában *részt kell vállalnunk a kormányzásban,* ezért — külső szakértők bevonásával — bizottságot alakítottunk, amely rövidesen részletes és konkrét *gazdasági cselekvési tervet* készít. Ez alkalmas lesz arra, hogy — ha úgy adódik —, akár kormányzati programmá váljon.

Az SZDSZ tehát azon fáradozik, hogy megbuktassa a kormányt?

— Nem. Azt hiszem, *nem lenne jó, ha a közeli jövőben megbukna a kormány,* s kivált nem lenne jó, ha felbomlana a koalíció, mert ez tovább mélyítené a belső bizonytalanságot, s nemzetközi megítélésünknek sem használna. Ám fel kell készülnünk erre a lehetőségre, s nem zárhatjuk ki az *előrehozott választásokat* sem. Még létezik a többséget alkotó kormánykoalíció, de vajmi kevéssé látszik *stabilnak*.

— Az SZDSZ elvileg ennek lehetőségét soha nem zárta ki, igaz, érdemben erről utoljára a választások előtt volt szó, s azóta a két párt közötti távolság jelentősen nőtt. Vannak az MDF-ben olyan erők, amelyekkel nemigen lennénk képesek együttműködni. Jelentős *politikai hangnemváltásra,* a belső ellenzéktől való *elhatárolódásra* lenne szükség a vezető kormánypártban ahhoz, hogy a közös kormányzás egyáltalán felmerülhessen. S persze nem kisebb mértékben az MDF döntésén is múlik a dolog, hiszen ők eleddig elutasították a nagykoalíció gondolatát.

Térjünk vissza az SZDSZ gazdasági programjához. Milyen konkrét intézkedésekre lenne szükség a válság megoldásához?

— A privatizációhoz a jelenlegi, alig működő pénzügyi konstrukcióknál (amilyen például az Egzisztencia Alap), lényegesen több lehetőséget kínáló *hitelezési rendszert* kell bevezetni, amelyben a hitelnyújtó a hitel valorizálásával, s nem a megfizethetetlen kamatokkal találná meg a számítását. Azaz kicsiny lenne a kamat, de a hitel értékét rendre az inflációhoz igazítanánk. Ebben a rendszerben a vállalkozó is jól járna, mert nem kellene lehetetlenül magas kamatokat fizetnie, viszont az állam sem nyújtana erején felüli kedvezményt, mert a nyújtott hitelt reálértéken kapná vissza, s ezzel csökkenthető lenne az államadósság. A privatizáción kívül eső hitelszférában már lehetne magas kamatokat érvényesíteni, elejét véve a túlzott pénzkiáramlásnak. Azaz monetáris eszközökkel csökkenteni lehetne az inflációt.

Hozzátartozna ehhez a bérek korlátozása is?

— Átmenetileg igen. Általában ellenzem a bérek korlátozását, egyelőre azonban túlságosan nagyarányú az *állami tulajdon,* és ezzel együtt a *pazarlás*. Márpedig a teljesítménnyel fedezetlen *béremelések* is csak gerjesztik az inflációt.

Nem inkább az állami kiadások, a központi túlköltekezés gerjeszti az inflációt?

— Az is, és sajnos nem kis mértékben. Az SZDSZ mintegy 44 milliárd forintot „érő" *módosítási javaslatot* terjesztett a Ház elé a *költségvetés vitájában*. Utólag, érettebb megfontolás után ebből csak 40 milliárdnyi bizonyult megvalósíthatónak, de az Országgyűlés csak 25 milliárdnyi *egyenlegjavító intézkedést* fogadott el. Az idei költségvetésben van még 15 milliárd forintnyi *megtakarítási lehetőség,* legalábbis szerintünk. Ha az SZDSZ netán még az idén kormányzati szerepet vállal, akkor felülvizsgálja a költségvetést. Az *adóterhek csökkentésében, hitelezésben, piacszervezésben, a piaci infrastruktúra kiépítésében meglehetős nagy tartalékok rejlenek*. A gyorsabb privatizációval és a vállalkozásélénkítő programmal pedig felgyorsulna a gazdasági szerkezet átalakítása, növekedne a termelés nemzetközi versenyképessége, nemkülönben a hazai kínálat. Erősödne tehát a piaci verseny. Ha ehhez társulna a szigorú, de ésszerű takarékosság, akkor lényegesen csökkenne az infláció. Márpedig ez a stabilizáció kulcskérdése.

— Mi történne a külföldi adósságokkal?

— Ezen nincs sok tűnődnivaló, *amivel tartozunk, azt meg kell fizetni.* Meggyőződésem, hogy az adósság átütemezésével rosszabbul járnánk. *Az adósság egy részének elengedése* csak akkor képzelhető el, ha előbb megjárjuk a poklot, azaz túlesünk egy nagyon meredek visszaesésen, ami lényeges dalmi zavarokkal járna. Néháruhiánnyal, és súlyos társazetem szerint *nem az adósság kezelése a válság megoldásának kulcskérdése*. A lényeg a belső erőforrások hatékony és takarékos felhasználása. Ebben kell átütő sikert elérni, s ezért épül erre az SZDSZ programja.

Lovász Péter

Bush levele Antallnak

Antall József miniszterelnök csütörtökön délután fogadta *Charles Thomas* budapesti amerikai nagykövetet. A találkozón a nagykövet átadta George Bush amerikai elnök *levelét*, és személyes üzenetét az Öböl-háborúról, valamint a nemzetközi helyzetről. Az elnök tájékoztatást kért továbbá — a nagykövet útján — a magyar miniszterelnöknek a baltikumi kibontakozás lehetőségeiről vallott nézeteiről.

Emeljék a minimálbért!

A vasasszakszervezet szükségesnek tartja a minimális bérek azonnali emelését — erről tárgyaltak csütörtökön a szakszervezet elnökségi ülésén. A jelenlegi 5800 forintos minimálbér helyett a szakszervezet *8000 forint* bruttó minimális bér javasol.

SZIM-kongresszus

Az alapszervezeti vezetők fórumának döntése alapján január 26—27-ére rendkívüli kongresszust hívott össze a SZIM (Szociáldemokrata Ifjúsági Mozgalom).

SÖTÉTSÉG

Kezdetben minden éjjel sötétség volt. Mignem sok százezer évvel ezelőtt az ember tüzet rakott. A homo sapiens kijátszotta a természetes, ősi fényforrás, a Nap kizárólagosságát. Az altamirdi sötét barlang bölényrajzait az ember már nem sötétben rajzolta! Nem parancsolt többé az izzó, égi gömb; ősünk napnyugtakor is ébren maradhatott, s — látott. Ma már tudjuk, hogy az információk több mint 80 százaléka a látáson keresztül érkezik hozzánk . . .

A római birodalomban este olajlámpák világítottak az épületek nyílásaiban. Lehet, hogy ez volt az utcavilágítás kezdete? A XVII. században olajtartalmú fenyőszilánkok, fagygyúgyertyák hordozták a fényt. Könyveikkel együtt faggyúgyertyát vittek iskolába a század gyermekei, hiszen a tantermek az ablakokra borított papír miatt sötétek voltak.

A világítógáz 1783-ban debütált. Az első villamos ívlámpát Foucault építette be 1848-ban egy színpadra, hogy a közönség jobban élvezhesse a Próféta című darabot.

Heinrich Goebel 1854-ben izzólámpát készít. Az „igazi" izzólámpa 25 évvel később Edisoné. Az ipar az ő izzójából látott először hasznot. A légritka térben izzó szénszál 2—3 lumen kibocsátására is képes volt. Ma 130 lument is „tudnak" az izzók wattonként . . .

E század elejei magyar „forradalom": a Juszt—Hanemann páros továbbfejleszti az edisoni fényt, feltalálja a wolframszálas izzót. Immár hatvanéves a Bródi-féle kriptonlámpa. Ismerünk gázkisüléses lámpát, fénycsövet, higanygőzlámpát, nagy nyomású nátriumlámpát . . . A Tungsram Rt. több ezer fajtát gyárt belőlük.

Van a fővárosban egy intézmény — a Tungsram világítástechnikai állomása —, amelynek egyik feladata a világításkultúra fejlesztése. Évekkel ezelőtt kifogásolta például, hogy rosszul világítottak a honi iskolák. A lux nem luxus, mondták a szakemberek, csak oda kell figyelni rá.

Hol van már mindez? A lux luxus. Budapesten havonta mintegy négyszáz lakásban kapcsolják ki az áramot. Mert a lakók nem tudnak áramdíjat fizetni. Nem tudjuk, e pillanatban hány család érzi magát barlangban, ha leszáll a sötét. De talán van még gyertyájuk valamelyik fiókban.

h. i.

Kiállítási kalauz

Kiűzetés Karinthiából

A prágai születésű *Alois Senefelder* neve összeforrt a litográfia feltalálásával. A hajdani vándorszínész, író és kottamásoló „ezermestert" a művészi célok a legkevésbé vezérelték, de módszerének tökéletesítői új grafikai technikára leltek.

A solnhofi mészkő maratásának receptjét 1801-ben vitte *Bécsbe*. Megalapította az első ausztriai kőnyomó műhelyt, amelyet továbbiak követtek. A litográfia polgárjogot nyert a császárvárosban. Gazdagította a könyvnyomtatást, később elősegítette a művészi munkák népszerűsítését.

A *Szombathelyi Képtárban* kiállított, az előidőkből származó osztrák anyagot egy budapesti magángyűjtő kölcsönözte. A kis kollekció ritkaságszámba menő darabjaira mértékadó bécsi kutatók is felfigyeltek. A téma ismerője, *Elisabeth Herrmann Fichtenau* nemcsak a tárlat művelődéstörténeti jelentőségét méltatta, hanem örömmel fedezett fel több, a szakirodalom által ismeretlen munkát. Ezek hiányoznak a bécsi nagy metszettárakból is.

A háromtucatnyi grafikai lap nagy technikai és tematikai változatosságot mutat. Találkozhatunk a kőre rajzolást előkészítő tollrajzokkal, vonalas, tónusos, pontozós kivitelű nyomatokkal. Mutatóba még színes litográfia is akad az anyagban.

Joseph Fischer 1803-ból való tollvázlatai rajzi szépségeket rejtenek. A német romantika mesterévé avatott *Schnoor von Carosfeld* bájosan kedves illusztrációja mellé magyar vonatkozású lap társul: *Illésházy István* méltóságteljes protréja (1820). *J. Josef Schnidler* életképei közül a *Beszélgető parasztok* kompozíciójával, holland előképeket idéző *Folyóparti tája* érzékeny megoldásával kelt figyelmet. Tájképek látványos sora

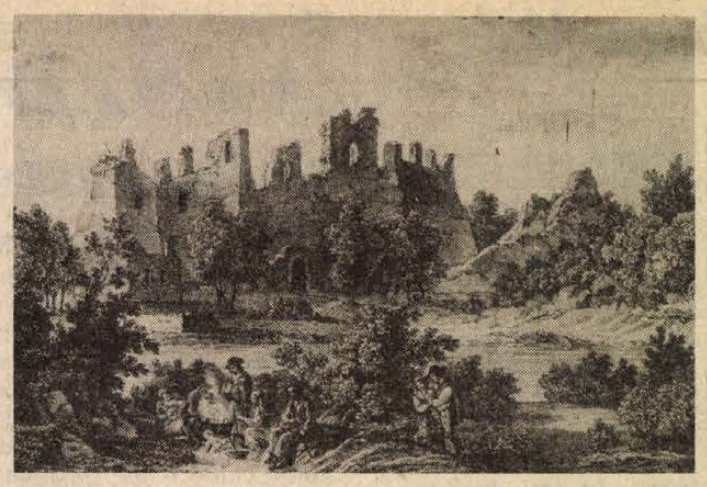

F. Wolf: Al-dunai látkép

képviseli *Jakob Alt* és köre munkásságát. Az utirajzok kedvelt témaköréből több *Duna*-ábrázolás ragadja meg a képzeletet. *F. Wolf* romos bánáti tája és az al-dunai *Trajanus útja* nem nélkülözi a romantikus érzületet. Hasonló szellem hatja át *J. Mössmer* gondosan díszletezett *Erdei tájképét*. Illusztrációs szándékok „szülték" a történeti jeleneteket örökítő lapokat. *L. Friese Kiűzetés Karinthiából, J. von Fürich IV. Károly bevonulása Pisába* című nyomatai, vagy *J. Adam Klein* pihenő orosz hadfiakat (1816) ábrázoló rajza más-más kor hangulatát eleveníti meg.

A szerény, de sokarcú tárlat a grafikagyűjtők számára a reveláció erejével hat. Elvezet a kőrajz történetének kezdeteihez s megajándékoz néhány ritkaság megismerésének örömével.

Salamon Nándor

Premier ma — *Szegeden és Pécsett*

Faust és a Kaland

Divatba jött *Márai Sándor*, akárcsak *Zilahy Lajos*. Egyre több hazai színház tűzi műsorára műveiket. Ma este a pécsi *Nemzeti Színházban* mutatják be *Márai Sándor Kaland* című színművét. A darab rendezője *Lengyel György*.

— Évekkel ezelőtt szerettem volna színpadra állítani a darabot, de akkor nem volt rá lehetőségem. Nagyon szeretem az írót. Ezt a drámáját pedig különösen. Úgy véltem, itt az ideje őt és művét újra felfedezni.

— Az önök produkciója nyilván eltér a pestitől.

— Nem is láttam még a Radnóti Színházban az előadást. Feltételezem, hogy másként képzelem, mint Vámos László. És ez így természetes. Nem ragaszkodom mereven a polgári miliőhöz. Felfogásom Bergmanéhoz hasonló és a hivatás drámájának fogom fel Kádár Péter orvosprofesszor tragédiáját. Időtlennek érzem a mondanivalót, és ehhez idomul a díszlet és a jelmez, egyik sem idézi meg pontosan a negyvenes évek Magyarországát.

A professzor szerepében Héjjas Sándort, a feleség alakjában pedig Peremartoni Krisztinát láthatja a közönség.

Szegeden operapremier lesz ma este. *Gounod Faustját Apró Attila*, a televízió munkatársa vendégként rendezi. Nem ez az első színházi munkája.

— Tíz évvel ezelőtt kerültem a Faust közelébe, amikor a három ismeretterjesztő zenei műsort rendeztem a televízióban. Akkor három szereplője, Faust, Margit és Mefisto különös megvilágításba került, három zeneszerző elgondolásának tükrében. Akkor műsort, most operát rendezhettem, és ez számomra nagy öröm. Faust az én variációmban vizionál. Minden, ami a színpadon megesik, az ő fantáziájának szülötte. A fiatal Faustot Albert Tamás énekli, az öreget Réti Csaba eleveníti meg. Margit személyében Vajda Júliát láthatja-hallhatja a közönség. Mefisto pedig a Temesvárról jött remek basszista, Airiser Csaba lesz.

V. A.

Bécsi tudósítónk, Vándor Györgyi jelenti:

„Bocsánat, hogy a csapos közbeszól..."

A vasfüggöny és a szögesdrótok lehullta óta a *Lajtától* Keletre élő népeknek sok behoznivalójuk van. Részletezni alig kell, elég ennyi: *„bejutni az Európa Házba"*. A vágyálom megvalósításának egyik alapfeltétele: az idegen nyelvek tudása.

Szomszédunk *Ausztria* ugyan a Lajtától Nyugatra fekszik, belül az *Európa Házon*. A kis alpesi ország viszont a *Közös Piac* tagjai közé akar bejutni. Következésképp: Ausztriában is kitört a nyelvtanulási láz.

Most fejeződött be a bécsi *Vásárpalotában* az *Expo-Lingua* kiállítás. Több mint 700 négyzetméteren 71 cég, köztük 22 külföldi állított ki, az ógörög nyelvtől kezdve a kínai számtalan változatáig, amelyet *Hongkongtól Vietnamig* beszélnek.

Hogyan lehet nyelveket kiállítani? Hiszen éppen ez adta a kezembe a tollat, azazhogy ezért ütöm az írógép billentyűit.

Ausztriában soha nem ment ki a divatból az idegen nyelv tanulása. Az iskolákban évtizedek óta az első kötelező nyelv az angol. Sok középiskolában a latin meg a többi „klasszikus" nyelv, a francia, az olasz, a spanyol, választható tárgyként. Változatlanul működnek a legrégibb magánnyelviskola, a Berlitz megfizethetetlen tanfolyamai, és a különböző nyelvoktató iskolák, intézetek. Mindezek állandó versenyben vannak a tanulók, illetve a tandíjak elnyeréséért. Mindegyik túl akar tenni a másikon, tanítási módszerének hatékonyságával, gyorsaságával.

A Vásárpalotában most aztán összejött minden nyelviskola, minden pedagóguscsoport és „tanító-műhely", amely bemutatta, hogyan sajátítható el egyik vagy másik nyelv, azon belül pedig valamely szakma a kereskedelem, az idegenforgalom, a műszaki tudományok legkülönbözőbb ágazatainak szókészlete és használata a legteljesebb biztonsággal. Az „alva tanulás", félálomban fülhallgatóval ismertetni a monoton szövegeket, itt már elavultabbnak számított, mint mondjuk a tavalyi kalapdivat.

A komputer mint használati eszköz említésre sem volt méltó, annyira természetes. A különböző pavilonokban alig tartottak előadásokat vagy vetítéseket. Kisebb-nagyobb csoportok adtak elő a megtanulandó nyelven „rögtönzött", persze jól betanult jeleneteket, különböző párbeszédeket, valamely modern technikai eszköz segítségével. Láttam olyan programot is, amelynek megkezdése előtt a résztvevők lazító torna-tánc gyakorlatokat végeztek, majd vetített képek és hangstimulációk hatására portugálul vagy japánul beszéltek meg problémákat, megfelelő háttérzene kíséretében.

És itt szól közbe a csapos... Azazhogy az újságíró másik hivatása, a nyelvtanár diktálja a cikk további részét. (Ha netán valamely fiatal olvasóm nem tudná, máig is a pesti nyelv szerves része Molnár Ferenc Delilla című színművéből Mály Gerőnek az a mondata: bocsánat, hogy a csapos közbeszólt...)

Valóban csodálatra méltóak a mindig újabb és érdekesebb technikai segédeszközök. Sokat profitálnak belőlük — a gyártó cégek. Egyetlen közös, ki nem mondott céljuk elhitetni, hogy munka és fáradság nélkül meg lehet tanulni a nyelvet. A csodamódszerhez jó tanár kell, használható tankönyv, meg egy kockás füzet, amelyekből nem annyira a szavakat, hanem mondatrészeket, kifejezéseket tanulunk.

No, persze, kell még más is: idő és kitartás. Akinek van pénze, megveheti a csodagépeket — de a tudást nem. Szerencsére még ma is sok dolog van, ami pénzért sem kapható. Nem lehet megvásárolni az emberi kapcsolatokat, a barátságot, a szerelmet, de még az olyan prózai dolgokat sem, mint valamely ismeret vagy tudás. Mese az is, hogy „tehetség kell hozzá". Csak elszántság és kitartó akarat.

Hát ez jutott eszembe e kiállítás alkalmából.

Önsegélyzők

Élt, körülbelül néhány napig. Ennyi manapság egy kulturális alapítvány sorsa. Például a Pannon Könyvkiadó Kft. alapítvánnyal szerette volna támogatni a kortárs irodalmat. A terv további csatlakozók hiányában meghiúsult. Csakhogy addigra már az első két ösztöndíjat megítélte a kuratórium. Egy éven keresztül a kiadó saját béralapjából folyósította az összeget.

Mert rutintalanok, mondta erre egy ismerősöm. Létezik például Budapesten szülői alapítvány, amellyel általános iskolát támogatnak. A befizetett összeg levonható az adóalapból, az alapítványi összegből honorálható az angoltanár. De ha valamelyik szülő vezeti a kuratóriumot, akkor sem követ el törvénytelenséget, ha az összegyűlt pénzből a tanárokat teljesítményfokozó tréningre küldi. Istenem, arról már nem esik szó, hogy ő a különleges tréning hazai atyamestere és foglalkozásvezetője.

De még ezek is kezdeti lépések. A legjobb, ha magad hozol létre önálló számlát. Támogatott célnak esetleg írd be feleséged, vagy valamelyik hozzátartozód foglalkozását, majd a kuratórium elnökeként utald neki a díjat. Egyébként ő tényleg megérdemli azt a kis támogatást.

Sz. Z. L.

Kortársunk, Mozart

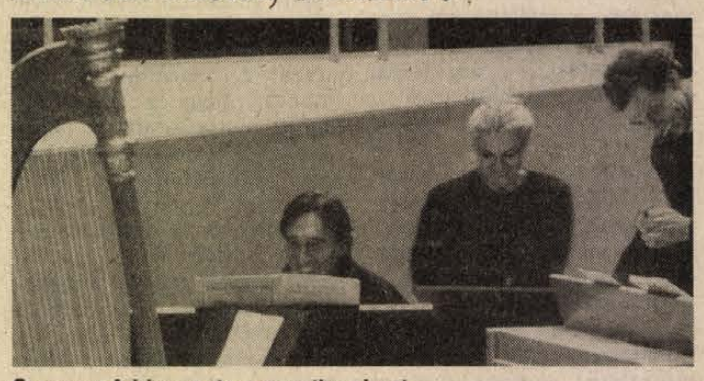

Csengery Adrienne és a muzsikustársai

Nem igazán szeretem a jubileumokat, amikor mindenki az ünnepelttel kapcsolatos adósságait „egy összegben" törleszti — aztán a következő nevezetes évfordulóig ismét a feledés borítja a halhatatlant. Szerencsére *Mozart* kivétel.

De most, halálának bicentenáriumára emlékezve, a tiszteletére szánt eseményeknek nemcsak mennyiségben, hanem minőségben is valami jelentős többletet kellene képviselnie. Ez nem elsősorban pénzkérdés, ez szellem, tehetség, személyes igény dolga. Az ünnep mit sem ér, ha közben elfeledjük ünneplőbe öltöztetni a szívünket.

Őszinte örömömre, a Mozart születésnapjának előestéjén, azaz szombaton induló ciklus *(Kortársunk, Mozart — MTA kongresszusi terem, Országház u. 30.)* éppen azzal hívja fel magára a figyelmet, hogy valami egészen rendkívülit ígér. Amiben még sohasem volt részem, és amire mindig vágytam. Egyazon est keretében hallani *Mozartot és Beriót*, majd *Mozartot és Schönberget*, végül *Mozartot és Kurtágot*. S közéjük ültetve *Sáry* és *Vidovszky, Cage* és *Serei* egy-egy művét.

Micsoda kihívás! Ez a merészség és elegancia méltó a három koncert válogatott előadóinak élén álló *Csengery Adrienne*hez, aki a modern zene világszerte elismert *First Lady*je, s egyben pályakezdése óta avatott Mozart-énekes.

Kerényi Mária

VIDEÓZÓ

Hárem

Marco Ferreri minden kétséget kizáróan az olasz film egyik legérdekesebb, legeredetibb egyénisége. Szinte valamennyi filmjét sajátos, bizarr, mindent a visszájáról megformáló látásmód jellemzi. Keserű, dühödten ironikus, stílusa sokakból ellenkezést, nemegyszer indulatos elutasítást váltott ki.

Első jelentős filmje, a *Méhkirálynő* az egyházi körök támadásait eredményezte, de nem múlt el botrány nélkül a *Dillinger halott* sem, s különösképp hírhedtté vált főműve, *A nagy zabálás*. Sokak egyenesen elviselhetetlennek tartják Ferreri közelítésmódját. Kétségtelen, hogy olykor túllépi a konvencionális ízlés határát is. Szemléletmódját tekintve a *Hárem* is beleillik e sorba, bár előadásmódja szelídebb legszélsőségesebb műveinél.

A Hárem, a mohamedán asszonyok elkülönített otthona, ahol a ház urának feleségei laknak. (A mohamedán egyházi törvények, mint tudjuk, engedélyezik a többnejűséget.) Átvitt értelemben, a mindennapi szóhasználatban, nem csupán a mohamedánokkal kapcsolatosan érvényes e fogalom. Ha egy férfi egyszerre több nővel tart fenn tartós kapcsolatot, azt szoktuk mondani: egész háreme van.

Nos, Ferreri e köznapi értelemben fogja fel a szó jelentését, csak éppen — szemléletmódjának megfelelően — kifordítja. Ebben a történetben nem egy férfi tart több feleséget, hanem egy nő tesz kísérletet arra, hogy lovagjaiból, szerelmeiből, szeretőiből — mindegyik megfogalmazás érvényes a szóban forgó urakra — formáljon maga körül háremet, lévén, hogy képtelen választani közülük. Az urak először ellenkeznek, aztán beletörődnek, míg végül... De hát a poént nem illik elárulni egy ismertetésben.

A Hárem az alapötlet kuriózitásán túl, nem bizonyul meggyőző, lebilincselő alkotásnak. Hogy ennek oka abban rejlik-e, hogy a gondolat nem elég átütő, vagy a forgatókönyv — ez is Ferreri munkája — nem eléggé kidolgozott — ezt nehéz lenne egyszeri látásra megítélni. Pedig *Carrol Baker* elég vonzó és nőies hogy hitelesítse a férfiak vonzódását és *Gastone Moschin, Renato Salvatori* is elég tapasztalt színészek ahhoz, hogy minden lehetőséget kihasználjanak.

Ám még *Morricone* zenéje is lapossá válik ebben a filmben, s a kitűnő operatőr, *Luigi Kuweiller* sem tudja igazán megragadni azt a miliőt, amit a varázsosan szép *Dubrovnik* nyújthatna... (MOKÉP-Video)

Bán Róbert

Egy perc Bencze Ilonával

A zalaegerszegi Lady

Budán, 1834-ben mutatták be először a Macbethet. Akkor *Kántorné* volt a Lady, de eljátszotta a szerepet *Labanfalvy Róza, Jászai Mari* és *Márkus Emília* is. Hogy csak a színháztörténet nagyjait soroljam.

A január végi zalaegerszegi premieren Lady Macbeth: *Bencze Ilona*.

— Hogyan született az ötlet, hogy Zalaegerszegen eljátssza Shakespeare hősnőjét?

— Felhívott az ottani színház igazgatója, *Harsányi Imre*, hogy mit szólnék ahhoz, ha meghívnának erre a szerepre. Először meglepődtem. Nem tudtam megszólalni. Aztán azt mondtam, remek gondolat, szívesen utazom.

— Gondolt-e valaha erre a szerepre?

— Azt hiszem, soha. Érdekes, hogy a főiskolán sem találkoztam a Ladyvel, pedig egy éven át csak *Shakespeare-t* játszottunk. Valahányszor láttam a prózai darabot, vagy az *Operában Verdi* remekművét, nem gondoltam arra, hogy nekem ezt okvetlen el kell játszanom. Ma már szeretem. És persze, nagyon várom a bemutatót.

Gy. Balázs Béla felvétele

— Inspiráló-e más városban, más közönségnek, más társulatban játszani?

— Hogyne, abszolút gondolatébresztő. Ez esetben nemcsak én játszom vendégként a darabban. Vendég a rendező *Mihályffy Sándor*, úgyszintén a jelmeztervező, *Wéber Mariann*. Vendégként tervezte a díszletet *Götz Béla*, akivel esztendők óta dolgozom együtt. Nagyszerű dolog *Zalaegerszegen* vendégnek lenni. Nem hogy megbántam volna, hanem egyenesen boldog vagyok. Pedig sokat utazom, s közben természetesen gondoskodnom kell a lányomról is. Elégedett vagyok a sorsommal. Nemcsak most, mindig is az voltam. Mert szerencsére sohasem skatulyáztak be. Mindenféle szerepet eljátszhattam a vígjátéktól a tragédiáig. És énekelhettem sanzont, musicalt, a zene legkülönbözőbb műfaját.

— Ezt az elégedettséget érzi a nézőtér is.

— Egész életemben a harmóniára törekedtem. Ehhez feltétlenül hozzátartozik, hogy kötelességem magammal vinni a közönséget. Olyan helyzetbe kell hoznom magam, hogy csak órájuk összpontosítsam a figyelmet. Még akkor is, ha háború dúl a világon. Kicsi a mi országunk, de nem tudunk olyan szűk környezetben élni, hogy ne legyünk részesei a határon túl történő eseményeknek.

Várhegyi Andrea

Heti rádió- és televízióműsor — Január 28-tól február 3-ig

ÁLLANDÓ MŰSORSZÁMOK

KOSSUTH RÁDIÓ: (hétköznap) 4.30—7.59 Jó reggelt! Zenés műsor (Közben: 5.40 Falurádió — 5.55 és 6.55 Közlekedési tudnivalók — 7.25 Körzeti időjárás) Kb. 8.15 A mai nap kulturális programjából (vasárnap 6.15-kor) 9.05—11.00 (szombat, vasárnap kivételével): Napközben. 12.00 Déli Krónika. (Utána, hétfőtől péntekig: Ki nyer ma?) — 16.00 Tizenhat óra — 18.00 Esti magazin 19.30 Esti mese — 0.10 Himnusz, műsorzárás — Vasárnap: 6.00—8.25 Vasárnapi újság

PETŐFI RÁDIÓ: (hétköznap): 4.30—7.59: Reggeli zenés műsor, benne: félóránként hírek. 5.55 Torna (szombaton is) 6.05—7.30 Reggeli csúcs (péntekig) 7.35 Körzeti időjárás-jelentés 13.45 Időjárás- és vízállásjelentés — 0.15—4.20 Éjféltől hajnalig. Zenés műsor

HÍREK, IDŐJÁRÁS-JELENTÉS: Kossuth rádió: 4.30-tól 8.00-ig félóránként, majd óránként. Vasárnap: 5.00, 6.00, 7.00, majd 8.00-tól ua., mint hétköznap.

Petőfi rádió: 4.30-tól 8.00-ig félóránként, majd 9.00-től 3.00-ig kétóránként. Vasárnap: 7.00, 8.00, majd utána ua., mint hétköznap.

Bartók rádió: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 13.00, 19.00, 23.30. Szombat és vasárnap: 8.00, 13.00, 19.00 és 23.30.

Hétfő

KOSSUTH RÁDIÓ

8.05 Hangszemle
8.20 Nyitány
A hét költője: Füst Milán
A hét zeneműve:
Rimszkij-Korszakov:
Rege a láthatatlan
Kitvezs városáról
9.05 Napközben
Közérdekű magazin
11.10 Hagyományápolók
12.29 Pillangó — VI/4.
12.30 Ki nyer ma?
12.45 Házunk tája
13.05 Klasszikusok délidőben
14.05 Most jelent meg
14.35 Fúvóstáncok
14.55 Füst Milán versei
15.05 Muzsikáról versben, prózában. Eötvös József
15.35 Népzenei együttesek felvételeiből
16.15 Éneklő ifjúság
16.29 Nyitnikék
17.05 Eco-mix
Gazdasági magazin
17.30 „Életem meséje"
A mikrofonnál:
Ádám Jenő — XXXVII/19.
18.30 Ráadás
19.05 Sportvilág
19.15 Láttuk, hallottuk
19.30 Hol volt, hol nem volt . . .
19.40 Nyugat-dunántúli táncok
19.50 Gong
20.05 Komaasszonyok
21.05 Colas Breugnon
Romain Rolland
regényének rádióváltozata
22.30 Magyarország
és az Európai Közösség
23.05 Részletek Vladimir Horowitz
1967—68-as amerikai
hangversenyeiből

PETŐFI RÁDIÓ

8.05 Rivaldafényben: Szandi, Fenyő Miklós és a Dolly Roll együttes
9.03 Az olvasás gyönyörűsége
9.33 Házy Erzsébet operettfelvételeiből
10.00 Maurice Jarre filmzenéiből
10.40 Fülszöveg
10.45 Magyarán szólva (ism.)
11.03 Hogy, tetszik lenni?
11.35 The Original Dixieland Jazz Band felvételeiből
12.00 Nóták
13.03 Slágermúzeum
14.00 Kívánságműsor
19.00 RádióMa
Tel.: 138-8666 és 138-8777
17.30 Segíthetünk?
17.50 A—B/DC
18.20 Böngésző
19.03 Kölyökrádió
Tel.: 138-7600
19.30 Popregiszter
20.00 Garázs
Tel.: 138-8789
20.30 Nótakalendárium
21.03 Zeneközelben
22.00 Hunyady Sándor: Bors István
23.03 Sporthíradó
23.10 Albumajánlat
24.00 George Adams dzsesszkvartettje játszik

BARTÓK RÁDIÓ

9.10 Zenekari muzsika
10.10 A hét zeneműve
10.55 Jean Guillou orgonahangversenye
11.44 Lassus: VII. bűnbánati zsoltár
12.05 Zenekari muzsika
Schumann, Schubert
13.00 Kilátó — világirodalmi hetilap (ism.)
13.45 Candy Dulfer és dzsesszegyüttese játszik
13.54 Operatörténeti érdekességek. Matthus: Judit
Kétfelvonásos opera
16.05 Zenekari muzsika
17.00 Új magyar zene a Rádióban. X/7.
18.02 INTERART Fesztivál 1990
Mukk József énekel
18.30 Népek zenéjéről
Spanyol zene
19.05 Follow me! — 30/16.
19.20 Fúvószene
19.35 Kapcsoljuk a Magyar Rádió márványtermét
A Salieri kamarazenekar hangversenye
Közben:
20.20—
20.35 Kritika két hangra
21.25 Hangszerszólók
21.56 Louis Joseph Ferdinand Hérold születésének 200. évfordulóján
Részletek Az Írnok mezeje című operából
22.44 A véges végtelen
23.14 A hét zeneműve (ism.)
0.10 Hangverseny-különlegességek
A Francia Nemzeti Zenekar hangversenye
1.35—
2.00 Kamarazene korabeli hangszereken
Éjfél után
(Kossuth Kh, Petőfi URH):
0.15—
4.20 A rock mesterei — 30/18.
Könnyűzene, dzsessz, vonószenekari muzsika, nóták

CALYPSO RÁDIÓ

6.03—8.00 Rock-reggel
9.45—9.50 Budapestről (történelem, sport, közlekedés stb.)
12.00 Sport
13.35—14.30 A beat nagy napjai
18.00 Sport

DANUBIUS RÁDIÓ

5.00—10.00 Szerk.-mv.: Balogh Zoltán 10.00—11.00 Slágerlista (ism.), disc-jockey: Geszti Péter 11.00—13.00 Magyar pop, mv.: Kanyó László 13.00—15.00 Evergreen, filmzene, musical, mv.: Kiss Gyöngyi 15.00—17.00 Disco, mai pop, mv.: Komjáthy György 17.00—21.00 Szerk.-mv.: Siklósi Beatrix 21.00—22.00 Slágerlista, Kanyó László 22.00—2.00 Szerk.-mv.: György Gábor

TELEVÍZIÓ 1.

8.58 Műsorismertetés
9.00 Tévétorna nyugdíjasoknak
9.05 A Hét (ism.)
10.05 A nyomozó
NSZK bűnügyi tévéfilmsorozat (ism.) 50'
Három bubi egy dámával
10.55 Delta (ism.)
11.20 Képújság
13.53 Műsorismertetés
13.55 Parlamenti Napló
17.48 Műsorismertetés
17.50 Katolikus krónika
18.00 Kalendárium 1991
18.50 Esti mese
Linda mesélj!
19.00 Cimbora — Mozart: Varázsfuvola
19.25 Közlemények
Műsorajánlat
19.30 Híradó
20.00 Kávészünet
Viccmester: Antal Imre
20.05 Angyalbőrben
XIII/9. rész: Frontszínház
Furcsa esemény zavarja meg a vasbogdányi laktanya amúgy sem hétköznapi életét: A HM — támogatni óhajtván a hazai kultúrát — ide küldi Zsíros Árpádot, a fantáziadús rendezőt, aki a közeli várszínházban akarja megrendezni a Hamletet, amelyhez (szerinte) elengedhetetlen a katonaság segítsége. Természetes, hogy az Urbán-szakasz, élén Karádi őrmesterrel, komoly szerephez jut ebben a nagyszabású, látványos előadásban . . . !
21.10 Létkérdések
Vitaest Ménfőcsanak polgárai és Kupa Mihály pénzügyminiszter részvételével
21.55 Málenkij robot
Magyar dokumentumfilm
II/1. rész 90'
Dudar községből 1945 tavaszán hat fiatalembert visznek el a Vörös Hadsereg katonái „néhány napra", hogy az életben maradók csak 9—11 év múlva térjenek majd haza
23.25 Videovilág
0.05 Híradó 3.
0.20 BBC-híradó

TELEVÍZIÓ 2.

17.00 Képújság
17.15 Tv2
Benne:
Riportok — Időjárás — Zene
17.45 Torpedó
18.00 A Financial Times heti üzleti híradója
18.25 Gyerekeknek!
Margaret és Flóra
Kanadai mesefilm
18.49 Tv2
19.00 Humberto-cirkusz
Csehszlovák tévéfilmsorozat
XII/4. rész: Új otthon 52'
19.52 Tv2
20.00 Körzeti tévéstúdiók műsora
— Budapest
Telefonszám — ma 18.00 órától az adás végéig — 132-9329
— Pécs
Telefon: (72) 10-533
— Szeged
Telefon: (62) 12-715
20.55 Tv2
21.00 Híradó 2.
21.20 Tv2
21.30 Telesport
Alpesi sívilágbajnokság
Férfi összetett lesiklás
Kb.
23.00 Tv2 Napzárta

SZLOVÁK TV

1. műsor: 17.05 Hírek 17.10 Belépő (ism.) 18.50 Torna 19.30 Tévénapló 19.50 Filmest 22.00 Események, kommentárok 22.30 Zsákbamacska 23.20 Hírek **2. műsor:** 19.30 Dokumentumfilm 20.00 Sportvisszhang 21.00 Híradó — Sport 21.50 Szólisták, együttesek

JUGOSZLÁV TV

1. műsor: 9.45 Műsorismertetés 9.50 Tévénaptár 10.00 Nyelvlecke 10.30 Rajzfilm 11.00 Hírek 11.05 Aktuális program 12.35 Képek, hangok 16.30 Magyar híradó 17.30 Tévénapló I. 18.20 Ki tud többet? 19.15 Rajzfilm 19.30 Tévénapló II. 20.05 Ősbemutató 21.10 Kitekintés 21.50 Tévénapló III. 22.25 Turistahírek 22.30 Andante 0.15 Hírek 0.20 Keddi műsorok **2. műsor:** 18.40 Műsorismertetés 19.30 Tévénapló 20.00 Zene — zene — zene 20.45 Hírek 20.50 Kiválasztott pillanat 21.00 A nap filmjei 23.00 Álom, álom 24.00 Műsorzárás

SZOVJET TV

4.30 120 plusz 30 perc 7.00 Gazdasági szemle 7.15 Műkorcsolyázó EB 9.15 Rajzfilm 9.30 Zenés találkozások 10.00 Hírszolgálat 10.15 Koncertfilm 13.15 Kórház a város szélén (10. rész) 14.10 Dok.-film 14.40 A Moszkovija együttes műsora 15.20 Ventszpilsz, lett város környezetvédelmi gondjai 15.50 Német nyelvlecke 16.50 A hadiipar átállítása 17.20 Gazdasági szemle 17.35 Hozomány nélküli menyasszony 19.00 Híradó 19.45 Mario Lanza születésének 70. évfordulója 20.30 A volt kapitány két napja (színmű) 21.45 Hírszolgálat 22.00 A mi nyaralónk 23.25 Farmer '90 fesztivál

OSZTRÁK TV

9.00 Hírek. Alf (ism.) 9.30 Ausztria-kép (ism.) 10.00 Iskolatévé 10.30 A modell és a zsaru (ism.) 11.15 Magas bozót (westernsorozat) 12.05 Jégkorszak (ism.) 13.05 Hírek 13.10 Úgy a kirendelt védőnek 13.40 Pillantás a hétre (ism.) 14.05 Mexico City 14.15 Varázslatos Jeannie (sor.) 14.40 Telt ház (sor.) 15.35 Babar (sor.) 16.00 An-tan-ténusz 16.20 Mini színpad 16.30 Mini találkozások 16.55 Mini hírek 17.05 A világ titokzatos állatai 17.30 Yakari 18.00 Rólunk van szó 18.30 Trapper John (am. sor.) 19.22 Aktuális tudnivalók 19.30 Híradó 20.00 Kulturális magazin 20.15 Az álmok szigete 21.15 Magnum (am. sor.) 22.40 A jég fogságában (film) 0.15 Dempsey és Makepeace (sor.) **2. műsor:** 12.15 Sport 16.45 Művészlexikon 17.30 Hársfa utca (sor.) 18.00 Alf (vidám sor.) 18.30 Wurlitzer 19.00 Tartományi élet 19.30 Híradó 20.00 Sport 21.15 Schilling — magazin 22.00 Híradó 22.25 Harc a rák ellen 23.10 Éjszakai stúdió 0.10 Hírek

SKY EUROSPORT

10.00 Kerékpársport 11.00 Vízisí 12.00 Sí-vb 14.00 Eurobic 14.30 Tenisz 15.00 Röplabda 17.00 Kosárlabda 19.00 Sí — összefoglalók 19.30 Eurosport-hírek 20.00 Kerekek 21.00 Jégkorong 22.00 Kosárlabda 23.00 Sí-vb 24.00 Eurosport-hírek 0.30 Tenisz

SUPER

7.00 Pirkadat 9.10 Egyveleg 13.00 Japán üzleti élet 16.00 Forró drót 17.00 Élő videoshow 18.30 Kék éj — magazin 19.45 Időlánc — tévénosztalgia 20.00 Thaiföldi panoráma 20.30 Ausztrália 21.30 Az álomtól a valóságig 23.20 Turisztikai magazin 0.20 Nemzetközi hírek 0.35 Kék éj — magazin 1.30 Időjárás — tévénosztalgia

TV5

16.05 Hírek 16.15 7-ből 7 —aktuális magazin 17.15 Női szemmel 17.45 Angyalok konyhája 18.00 Gyerekműsor 18.20 Magazin a természetről 18.50 Francia sanzonok 19.00 Hírek 19.15 Sportrajongóknak — sí-vb 19.30 Híradó élőben 20.00 A pont — információs magazin 21.00 Híradó 21.35 Sztárok '90 — show-műsor 23.00 Hírek. Teleobjektív 0.10 Észak—dél

SAT1

6.00 Jó reggelt a SAT1-gyel! 8.35 Szomszédok (ism.) 9.05 Szerelemhajó (ism.) 10.15 Rajzfilm 10.40 Heten a pokolban (ism.) 12.20 Szerencsekerék (ism.) 13.00 Telebörze 14.00 Szomszédok (ausztrál sorozat). Apák 14.25 Szerelemhajó (am. sorozat). Légy erős 15.15 Különleges szellem 15.40 Teleüzlet 15.55 Daniel Boone (westernsor.) 16.45 Cagney és Lacey (krimisor.). Páni félelem 17.45 Műsorism. 17.50 Tiszta boszorkányság (am. sor.) 18.15 Esély — játék 18.45 Híradó, időjárás 19.15 Szerencsekerék 20.00 Dr. Kulani (am. sor.). Ajándékok 21.00 Videoszerelem (svájci filmkomédia) 22.55 Újdonságok és történetek 23.15 Árulás Belfastban (ism.) 1.25 Dr. Kulani (ism.) 2.15 Műsorismertetés

3SAT

14.30 Vendég a stúdióban 14.45 Slágerparádé 15.30 Rock-pop 16.15 Diszkózene 17.20 Mini hírek 17.30 Mauly és Ratty (sor.) 18.00 Képek Ausztriából 19.00 Híradó 19.30 Polip (olasz sor.) 20.35 Cikcakk — ifj. magazin 21.15 Zenés beszélgetés 21.45 Kulutrális magazin 21.51 Sport. Híradó 22.25 Jake Wade és a törvény (am. film.)

PRO7

6.25 Szerelem, hazugság . . . (am. sor.). Veszélyes idők 7.10 Rascal, a mosómedve (ism.) 7.35 Flipper (ism.) 8.00 Szindbád kalandjai (ism.) 8.25 Scarlet kapitány (ism.) 8.50 A Shiloh-tanya (ism.) 9.50 Szívdobogás (ism.) 10.45 Doogie Howser (ism.) 11.10 Barney Miller (ism.) 11.40 „Colt" a biztonság kedvéért (ism.) 12.25 Ez a férfi túl sokat tud (ism.) 13.40 A Shiloh-tanya (westernsor.). Veszélyes utazás 14.45 Rascal, a mosómedve (sor.). Ne add fel! 15.10 Kövér disznócska (ism.) 15.35 Hírek, időjárás 15.45 Flipper (am. sor.). Kincsvadászaton 16.10 Richmond Hill (ausztrál sor.). Elrabolva 17.00 Doogie Howser (am. sor.). Szomorú, de igaz 17.25 Murphy Brown (am. sor.) Iskolatévé 17.50 Hírek, időjárás 18.00 Harry O. (am. krimisor.). A szemtanú 18.55 Kövér disznócska (sor.) 19.25 „Colt" a biztonság kedvéért (am. akciófilm-sor.). Lázálom 20.15 Vakmerő játék (am. kalandfilm) 96'. Fsz.: Lloyd Bridges 22.00 Szórakoztató műsor. Kabaré és szatíra 23.35 Vércsepp az ajkakon (NSZK—belga—francia film) 85' 1.05 Hírek, időjárás 1.15 San Francisco utcáin (ism.) 2.00 Vak terror (ism.) 3.30 Történetek az árnyékvilágból 3.55 A halálos sugarak titka (ism.) 5.30 A kék cseppek titka (am. sor.) 5.45 Dzsessz

RTL

6.00 Halló, Európa — jó reggelt, Németország! 8.35 Telebutik 9.35 A háló (am. thriller) 83' FF 11.00 Telebutik 11.30 Rizikó (ism.) 12.00 Forró nyeremény (ism.) 12.35 M ügyosztály (krimisor.). Egy halottal kevesebb 13.00 Gazdag és szép (am. sor.) 13.20 Kaliforniai klán (am. sor.) 14.05 A Springfield-sztori (sor.) 14.50 Vad Rózsa (am. sor.) 15.35 Nettó — a gazdaság ma 15.50 Galactika harci csillag (am. sci-fi-sor.). Lázadás 16.40 Rizikó — játék 17.10 Forró nyeremény 17.45 Salvatore — játék 18.00 A hatmillió dolláros férfi (am. akciófilm-sor.). Farkaskölyök 18.45 Híradó, időjárás 19.20 A csapat (am. kalandfilmsor.). Fejvadászok 20.15 Mini Playback — show 21.10 Mindenkinek a sajátja (színházi közvetítés) 22.45 Kulturális magazin 23.25 Esélyt a szerelemnek 23.50 M férfimagazin 0.25 Kezdők szerencséje (am. szexfilm) 84' 1.50 Aerobic

Kedd

KOSSUTH RÁDIÓ

8.20 Válogatott perceink
8.50 Külpolitikai figyelő
9.05 Napközben
Közérdekű magazin
Tel.: 138-7951
11.10 Régi magyar muzsika
11.30 Pillangó — VI/5.
Móricz Zsigmond regényének rádióváltozata
12.00 Déli Krónika
12.30 Ki nyer ma?
12.45 Világújság
13.05 Klasszikusok délidőben
14.05 Poggyász
Tudnivalók utazóknak
14.35 Dzsesszmelódiák
15.05 Rádiószínház
Cantata tremenda
Somlyó György hangjátéka
15.44 Concertino Praga '90
16.00 Délutáni Krónika
16.15 Királyi hétköznapok Ferdinánd udvarában
16.35 Színi-tanoda
17.05 Olvastam valahol . . .
17.25 A Szabó család
18.00 Esti Krónika
18.30 Ráadás
19.05 Sportvilág
19.15 Láttuk, hallottuk
19.30 Hol volt, hol nem volt . . .
19.40 Hajnal — balladafeldolgozás
19.50 Hajszálgyökerek
20.05 Szegények vagyunk, de jól élünk
20.35 Százéves a cimbalomoktatás a Nemzeti Zenedében
21.05 Ruttkai Éva és Latinovits Zoltán felvételeiből
21.26 Az Ifjúsági Rádió bemutatója
Angyali üdvözlet
22.00 Késő esti Krónika
22.30 Kapcsoljuk a 6-os stúdiót
Line Ildikó hegedül, Kincses Margit zongorázik
23.40 Régi híres énekesek műsorából

PETŐFI RÁDIÓ

4.30 Reggeli zenés műsor
6.03 Reggeli csúcs. Zene-szóval
Tel.: 138-8628
7.37 Sportreggel
8.05 Rivaldafényben:
Véronique Sanson és Kenny Rogers
9.03 Társalgó — irodalomkedvelőknek
10.00 Operettkedvelőknek
Francia szerzők műveiből
10.50 A látható ember
11.03 Mit üzen a Rádió? (ism.)
11.33 Népek dalai
11.43 Óvodások műsora
12.00 Asztali muzsika
13.03 Popzene sztereóban
14.00 Sokféle — Szórakoztató magazin
15.05 Csúcsforgalom
Bejelentés, műszaki tanácsadás: 138-8958
Közlekedési keresőszolgálat: 138-8992
17.00—19.00 RádióMa
Tel.: 138-8666 és 138-8777
17.30 Üzenő
17.50 A—B/CD
18.20 MIKRO-fon
19.03 Talpalávaló
19.30 Popregiszter
20.00 Más-világ
21.03 Hrabal könyve — XV/11. rész
Részletek Esterházy Péter regényéből
21.25 „Nóta-só"
Szolnoki Gyula műsora
22.20 Zarándokúton
A Szentföldön
23.03 Sporthíradó
23.10 Zeneközelben a hallgató

BARTÓK RÁDIÓ

6.00 Muzsikáló reggel
9.10 Zenetörténeti értéktár
10.10 Németalföldi madrigálok
10.20 A magyar nyelv századai
A nyelvművészet
Báróczi Sándor
10.35 Állatbarátok
Szobotka Tibor novellája
10.46 Parasztbecsület
Részletek Mascagni operájából
11.20 Zenekari muzsika
13.00 A Beszélni nehéz körök vezetőinek találkozója a stúdióban
13.40 Elfelejtett költők — elfelejtett költemények
Lévay József
14.00 Nagy mesterek
Mária-motettáiból
14.29 Zenei Tükör (ism.)
14.58 Rimszkij Korszakov: Rege a láthatatlan Kityezs városából
Négyfelvonásos opera
18.00 V materinskom jaziku
18.20 In limba materna
18.40 Na maternjem jeziku
19.05 In der Muttersprache
19.25 Claudio Abbado vezényli a Londoni Szimfonikus Zenekart
20.42 Haldokló őserdők nyomában
21.02 Fekete Veronika, Bazsinka Zsizsa és Polgár László énekhangversenye
22.20 Szonáták fúvósokra
22.30 A Kontroll Csoport és utódzenekarai játszanak
23.15 Világirodalmi Dekameron
0.10—2.00 Évszázadok muzsikájából
Éjfél után
(Kossuth Kh, Petőfi URH):
0.14—4.20 A Zeneközelben a hallgató folytatása, könnyűzene, nóták
1.03 A Tulajdonságok nélküli ember — XXIV/5.

CALYPSO RÁDIÓ

6.03—8.00 Rock-reggel
9.45—9.50 Budapest (történelem, sport, közlekedés stb.)
12.00 Sport
18.00 Sport

DANUBIUS RÁDIÓ

5.00—10.00 Szerk.-mv.: Visy László 10.00—11.00 Slágerlista (ism.), disc-jockey: Kanyó László 11.00—13.00 Popsztárok, mv.: Nemes András 13.00—15.00 Swing, dixie, ragtime, mv.: Rókusfalvy Pál 15.00—17.00 Mai magyar rock, mv.: Boros Lajos 14.40 „Zenezavar — játék a Premier Áruházból (Bp. VII., Rákóczi út 30.) 15.40 „Személyleírás" — játék — nyereményekkel, játékvezető: Sinkó Péter 17.00—21.00 Szerk.-mv.: Kálmán Zsuzsa 17.00—19.00 Szociális tanácsadás 21.00—22.00 Slágerlista, disc-jockey: Komjáthy György 22.00—2.00 Szerk.-mv.: Rangos Katalin

TELEVÍZIÓ 1.

7.58 Műsorismertetés
8.00 Tévétorna nyugdíjasoknak
8.05 Skorpiók, tarantulák és a többiek (ism.)
Szovjet ismeretterjesztő film
8.25 Mozart: B-dúr szimfónia K. 319. (ism.)
8.45 Mozgató
8.50 Képújság
8.55 Parlamenti Napló
Közvetítés az Országgyűlés üléséről
16.40 Képújság
16.48 Műsorismertetés
16.50 Pannon krónika
17.00 Nachrichten — Hírek németül
17.05 Unser Bildschirm — Német nyelvű nemzetiségi magazin
17.35 Miért futnak az emberek? NSZK-rövidfilm
17.55 Szám-adás
18.10 Műsorajánlat
18.15 Tájkép
19.05 Esti mese
Teddy mackó
19.15 Muzzy in Gondoland
Angol nyelvlecke kicsinyeknek
XX/4. rész
19.25 Közlemények, műsoraj.
19.30 Híradó
20.05 A klinika
NSZK-tévéfilmsorozat
XII/4. rész: Játékszerencse
20.55 Stúdió '91
A Televízió kulturális hetilapja
21.55 Parlamenti Napló
Országgyűlési tények, érvek, viták
22.25 „Jöttem, láttam . . ."
Világjárók klubja
23.00 Híradó 3.
23.15 BBC-híradó

TELEVÍZIÓ 2.

16.15 Képújság
16.30 Tv2
Benne: Riportok — Időjárás — Zene
16.55 Alpesi sívilágbajnokság
Női szuper óriásműlesiklás
Közvetítés Saalbachból (Ausztria), felvételről
17.45 Tv2
Benne:
Torpedó
Telefonos játék
18.00 Telesport
18.25 Gyerekeknek!
A kis gézengúzok
Amerikai rajzfilmsor.
1. Az örökség
2. Álfilmes banditák
18.48 Tv2
19.00 Vámmentes házasság
Magyar film (1981) 96'
20.36 Tv2
21.00 Híradó 2.
21.20 Tv2
21.30 Nulladik típusú találkozások
Sci-fi magazin
Déri János műsora
22.05 Kool and The Gang
NSZK zenés film a népszerű együttes közreműködésével
Kb.
23.05 Tv2 Napzárta

SZLOVÁK TV

1. műsor: 16.40 Hírek, riportok 17.05 Rajzfilmek 17.30 Képek, tények 19.00 Esti mese 19.20 Részletes meteorológia 19.30 Tévénapló. Tévéfilm 22.00 Időszerű témák 22.50 Hírek, időjárás 23.00 Műsorzárás **2. műsor:** 19.30 Belépés csak fiataloknak 21.00 Híradó. Sportvilág 22.00 Szerenád

JUGOSZLÁV TV

1. műsor: 9.45 Műsorismertetés 9.50 Tévénaptár 10.00 Tanuljunk nyelveket 11.00 Hírek 11.05 Nyári szabadságon 13.30 Premier 15.05 Gyermekmagazin 15.35 Hírek, műsorismertetés 16.30 Magyar híradó 18.20 Számok-betűk között 19.30 Delta 19.45 Tévénapló II. 20.00 Lottóhúzás 20.05 Kék álom 22.10 Tévénapló III. 22.30 Hírek — turistáknak 22.35 Éji zene 0.45 Hírek 0.50 Az új nap műsora **2. műsor:** 19.30 Tévéhíradó 20.05 Ablak 21.05 A pillanat 22.05 „Matiné" 23.20 Horizont 0.10 Határtalan álom 0.50 Műsorzárás

SZOVJET TV

4.30 120 plusz 30 perc 7.00 Üzleti világ 7.15 Hozomány nélküli menyasszony 8.40 Német nyelvlecke 9.40 Koncert 10.00 Hírszolgálat 10.15 A volt kapitány két napja (színmű) 13.00 Hírszolgálat 13.15 Kórház a város szélén (11. rész) 14.10 Győztesek 15.10 A költészet percei 15.15 Dok.-film 16.15 Nemzetközi dalfesztivál 17.15 Rajzfilm 17.25 Porgy és Bess 17.45 V. Hugo: A nevető ember 19.00 Híradó 19.45 Szórakoztató műsor 20.30 Filmpanoráma 22.00 Hírszolgálat 22.15 Farjetyev (film, 1. rész) 23.25 Balettfilm 0.15 Zenés dok.-film

OSZTRÁK TV

1. műsor: 9.00 Hírek. Alf (ism.) 9.30 Iskolatévé 10.30 Nyugtalan szív (angol f.) 12.15 Teleszkóp 13.00 Hírek 13.10 Éjszakai stúdió (ism.) 14.10 Hajdanában 14.15 Varázslatos Jeannie (sor.) 14.40 Telt ház (sor.) 15.35 Szórakozni is kell 16.00 Hajdanában 16.30 Mini tárlat 16.55 Mini hírek 17.05 Degrassi Junior 17.30 Mini riport 17.55 Yakari 18.00 Rólunk van szó 18.30 Trapper John (am. sor.) 19.22 Aktuális tudnivalók 19.30 Híradó 20.00 Kulturális magazin 20.15 Bakik 21.07 Dallas (am. sor.) 21.50 Oldalpillantások 22.00 Vér és orchideák (am. f.) 23.30 Dempsey és Makepeace (sor.) 0.15 Hírek **2. műsor:** 11.20 Sport 16.50 Művészlexikon 17.00 Iskolatévé 17.30 Tájékozódás 18.00 Alf (vidám sor.) 18.30 Wurlitzer 19.00 Tartományi élet 19.30 Híradó 20.00 Sport 21.07 Külföldi tudósítások 22.00 Híradó 22.25 Club—2 — talkshow

SKY EUROSPORT

10.00 Kosárlabda 12.00 Sí-vb 14.00 Eurobic 14.30 Tenisz 16.00 Röplabda 17.00 Golf 18.00 Kosárlabda 19.00 Labdarúgás 19.30 Eurosport-hírek 20.00 Birkózás 21.00 Ökölvívás 22.00 Sí-vb 23.00 Motorsport 24.00 Eurosport-hírek 0.30 Tenisz

SUPER

7.00 Pirkadat 9.10 Egyveleg 13.00 Japán üzleti élet 16.00 Forró drót 17.00 Élő videoshow 18.30 Kék éj — magazin 19.30 Nemzetközi hírek 19.45 Időlánc — tévénosztalgia 20.00 Ultra sport 22.00 Nemzetközi hírek 22.15 Ultra sport 0.15 Nemzetközi hírek 0.30 Kék éj — magazin 1.45 Egyveleg

TV5

16.15 A pont (ism.) 17.15 Női szemmel 17.45 Angyalok konyhája 18.00 Gyerekműsor 18.20 Kanada két keréken 18.50 Francia sanzonok 19.00 Hírek 19.15 Sportrajongóknak — sí-vb 19.30 Híradó élőben 20.00 Különtudósító — riportműsor 21.00 Híradó 21.35 Szórakoztató műsor 23.00 Hírek 23.15 Kanadai varietéműsor 0.30 Kanapé — vitaműsor

SAT1

6.00 Jó reggelt a SAT1-gyel! 8.25 Szomszédok (ism.) 9.05 Szerelemhajó (ism.) 10.15 Különleges szellem (ism.) 10.40 Videoszerelem (ism.) 12.20 Szerencsekerék (ism.) 13.00 Telebörze 14.00 Szomszédok (ausztrál sor.). Büntetés 14.25 Szerelemhajó (am. sor.). Tévedni emberi dolog 15.15 Police Acamedy (rajzfilmsor.) 15.40 Teleüzlet 15.55 Bonanza (westernsor.) 16.45 Matt Houston (am. krimisor.). Hoyt lánya 17.45 Műsorismertetés 17.50 Tiszta boszorkányság (sor.) 18.15 Esélyt — játék 18.45 Híradó, időjárás 19.15 Szerencsekerék 20.00 McGyver (am. krimisor.). A halál völgye 21.00 A hét mesterlövész halálos útja (am. western) 105' 22.45 Sport 23.00 Tévétükör — magazin 23.25 A Central Park uralkodója (am. f.) 1.05 MacGyver (ism.) 1.55 Műsorismertetés

3SAT

14.30 Zenei fesztivál 1988 16.20 Cyprien Katsaris zongorázik 17.20 Mini hírek 17.30 A viszontlátás 18.00 Képek Svájcból 19.00 Híradó 19.22 3SAT-stúdió 19.30 SOKO 5113 (sor.) 20.30 Külföld — magazin 21.00 Beszámoló 21.45 Kulturális magazin 21.51 Sport 22.00 Híradó 22.25 Club—2 — talkshow

PRO7

6.05 Szerelem, hazugság . . . (am. sor.). Eljött az idő 6.50 Rascal, a mosómedve (ism.) 7.15 Flipper (ism.) 7.40 Richmond Hill (ism.) 8.25 A Shiloh-tanya (ism.) 9.25 Harry, ó (ism.) 10.20 Doogie Howser (ism.) 10.45 Murphy Brown (ism.) 11.15 „Colt" a biztonság kedvéért (ism.) 12.00 Veszélyes játék (ism.) 13.40 A Shiloh-tanya (westernsor.) 14.40 Rascal, a mosómedve (sor.) 15.04 Kövér disznócska (sor.) 15.30 Hírek, időjárás 15.40 Flipper (am. sor.). Gyanúban 16.05 Tarzan (am. sor.). Az utolsó bizonyíték 17.00 Doogie Howser (am. sor.). Mi az, hogy krízis? 17.25 Alice (vidám am. sor.). Konkurencia a konyhában 17.50 Híradó, időjárás 18.00 Gyémántok (am. sor.). Egy hulla ritkán jön egyedül 18.50 Kövér disznócska (sor.) 19.20 „Colt" a biztonság kedvéért (am. akciófilm-sor.). Túlélési kísérlet 20.15 A szél és az oroszlán (am. kalandf.) 113' 22.15 Kobra, ön folytassa (am.

(Folytatás a 8. oldalon)

Heti rádió- és televízióműsor — Január 28-tól február 3-ig

(Folytatás a 7. oldalról)

sor.). Szisztematikus játék 23.10 Macskaemberek (am. horrorf.) 69' FF 0.20 Hírek, időjárás 0.30 „Álarcosbál" (ism.) 1.15 Vércsepp az ajkakon (ism.) 2.45 A fejvadász (am. sor.) 3.10 Kötéláidegek (angol krimi) 93' 4.45 Nakia (am. akciófilm-sor.). A farmer fiai 5.30 Szabad nevetni (am. sor.)

RTL

6.00 Halló, Európa — jó reggelt, Németország! 8.35 Telebutik 9.20 Ezt az éjszakát nem felejtem el soha (NSZK-komédia) 98' 11.00 Telebutik 11.30 Rizikó (ism.) 12.00 Forró nyeremény (ism.) 12.35 M ügyosztály (krimisor.). Halálos terv 13.00 Gazdag és szép (am. sor.) 13.20 Kaliforniai klán (am. sor.) 14.05 A Springfield-sztori (sor.) 14.50 Vad Rózsa (am. sor.) 15.38 Nettó — a gazdaság ma 15.50 Buck Rogers (am. sci-fi-sor.). A doriani titok 16.40 Rizikó — játék 17.10 Forró nyeremény 17.45 Salvatora — játék 18.00 A hatmillió dolláros férfi (am. akcióf.-sor.). A bosszú 18.45 Híradó, időjárás 19.15 Knight Rider (am. sor.). Góliát születése 20.15 Vissza a múltba (am. sor.) 21.55 Politikai magazin 22.45 L. A. Law (am. krimisor.). Karácsonyi gyerek 23.45 Minden éjszaka számít (am. komédia) 84' 1.10 Knight Rider (ism.) 2.00 Aerobic

Szerda

KOSSUTH RÁDIÓ

4.30 Reggeli krónika
8.05 Hangszemle
8.20 Eco mix
Gazdasági magazin (ism.)
8.45 Levelekre röviden
8.50 Külpolitikai figyelő
9.05 Napközben. Közérdekű magazin.
11.10 Népdalkörök és citerazenekarok
11.28 Pillangó — VI/5.
Móricz Zsigmond regényének rádióváltozata
12.00 Déli krónika
12.30 Ki nyer ma?
12.45 Törvénykönyv
13.05 Klasszikusok délidőben
Weber-operáiból
14.05 Ötágú síp
A Nyugati magyar irodalom indulása
14.35 Híres filmzenék
A Bostoni Szórakoztató Zenekar játszik
15.05 Metronóm
Zenebarátok órája
16.00 Délutáni krónika
16.15 Magatartásformák
Beszélgetés Baloghné Tóth Erzsók óvónővel
17.05 Emlékek szárnyain
18.00 Esti krónika
18.30 Ráadás
19.05 Sportvilág
19.15 Láttuk, hallottuk
19.30 Hol volt, hol nem volt . . .
19.40 Petrovics Emil:
Magyar gyermekdalok
19.50 Gong
20.05 Ami a hírekből kimaradt . . .
20.35 Hamarosan halljuk őket
Gerhard Helzet hegedűművész
21.05 Priusz
Bertók László dok.-játéka
22.00 Késő esti krónika
22.30 Fiók
Kötet-lenek irodalma
23.05 Hallgassuk együtt!
Halévy-művek
24.00 Hírek, időjárás

PETŐFI RÁDIÓ

4.30 Reggeli zenés műsor
6.03 Reggeli csúcs, zene-szóval
7.37 Mellényzseb — slágerekkel
8.00 Hírek, időjárás
8.05 Rivaldafényben: Zalatnay Sarolta és Delhusa Gjon
9.00 Hírek, időjárás
9.03 Böngészde a zenei antikváriumban
10.05 Egy énekes — több szerep
Fritz Wunderlich felvételeiből
10.50 Hajszálgyökerek (ism.)
11.00 Hírek, időjárás
11.03 Sárga tengeralattjáró
11.40 Ki kopog?
12.00 Nótamuzsika
13.00 Hírek, időjárás
13.03 A tegnap slágereiből
13.45 Időjárás- és vízállásjelentés
14.00 Tea hármasban
15.00 Hírek, időjárás
15.05 Pihenőidő
Zenés délután nyugdíjasoknak.
17.00—19.00 RádióMa
Benne:
17.00 Hírek, időjárás
17.30 Hatodik érzék
17.50 A—B/CD
18.20 Gordiusz
19.00 Hírek, időjárás
19.30 Popregiszter
19.03 Kölyökrádió.
20.00 Gordiusz
21.00 Hírek, időjárás
21.03 Közkívánatra-klub
22.00 Az Ifjúsági Rádió bemutatója.
Habarék
Nemes István hangjátéka
22.46 A Deák Bill Blues Band felvételeiből
23.00 Hírek, időjárás
23.03 Sporthíradó
23.10 Rockpanoráma
Elton John digitális technikával újrakevert 1970 és 1975 között készült felvételei

BARTÓK RÁDIÓ

6.00 Muzsikáló reggel
9.10 XVIII. századi operákból
10.05 Magyar Írás — irodalmi hetilap
10.50 Magyar muzsika
11.39 Operarészletek fúvósok tolmácsolásában
12.00 Hírek, időjárás
12.05 Barokk muzsika
13.00 Jó reggelt, Zola úr! Rádiókompozíció Émile Zola műveiből és vallomásaiból
13.56 A Britten Énekegyüttes Bartók-kórusokat énekel
14.14 Dmitrij Szitkoveckij (hegedű) és Bella Davidovics (zongora) hangversenye a moszkvai Csajkovszkij konzervatóriumban
16.00 Hírek, időjárás
16.05 A Philharmónia Zenekar játszik
17.19 Új magyar zene a Rádióban X/8.
18.00 V materinskom jaziku
18.20 In limba materna
18.40 Na maternjem jeziku
19.05 In der Muttersprache
19.25 Puccini:
Pillangókisasszony
Háromfelvonásos opera
21.50 A Lausanne-i Kamarazenekar hangversenye
Vezényel: Jesus Lopez Coboz
23.04 Ószövetségi nagyasszonyok
Judith
Hegedüs Géza hangjátéka
24.00 Hírek, időjárás
0.10—2.00 Századunk zenéjéből

Éjfél után (Kossuth kh, Petőfi URH);
0.15—4.20 Könnyűzene, dzsessz, fúvós kamarazene, nóták

CALYPSO RÁDIÓ

6.03—8.00 Rock-reggel
9.45—9.50 Budapestről (történelem, sport, közlekedés)
10.45 Keresztény populáris rock
12.00 Sport
13.35—14.30 A hét slágerei
18.00 Sport

DANUBIUS RÁDIÓ

5.00—10.00 Szerk.-mv.: Müller Mihály 10.00—11.00 Slágerlista, (ism.), disc-jockey: Komjáthy György 11.00—13.00 Rock and roll, rockabilly, mv.: Borbély László, szerk.: Tary Viktor 13.00—15.00 Mai pop, rock, mv.: Buza Sándor 15.00—17.00 Country, western, folk, rock, mv.: Kemény Győző 14.40 „Zenezavar", játék a Keravill Liszt F. téri boltjából 15.40 „Zenei játék", jv.: Boros Lajos 17.00—21.00 Szerk.-mv.: Fodor János 17.00—19.00 Kentészeti tanácsadás — dr. Bálint György 21.00—22.00 Slágerlista, disc-jockey: Cserhalmi György 22.00—2.00 Szerk.-mv.: Benedikty Béla

TELEVÍZIÓ 1.

8.58 Műsorismertetés
9.00 Képújság
9.05 Tévétorna nyugdíjasoknak
9.10 ZOOM — Your English Magazin
9.40 U. K. Today — Angol nyelvlecke
9.55 A klinika
NSZK tévéfilmsorozat (ism.) XII/4. rész:
Játékszerencse
10.40 Stúdió '91 (ism.)
11.40 Barna farkas
Amerikai tévéfilm (ism.)
12.05 Az idomár
Szovjet cirkuszfilm (ism.)
12.20 Alpesi sívilágbajnokság
Férfi összetett műlesiklás, I—II. futam
13.50 Képújság
16.50 Képújság
16.58 Műsorismertetés
17.00 Déli videoújság
17.10 Správy — hírek szlovákul
17.15 Alpok—Adria magazin
17.45 Vastaps
Bojtor Imrének
18.10 Szám-adás
18.25 La Sept — Paletták
Francia film
Eugene Delacroix:
A szabadság vezeti a népet
18.55 Műsorajánlat
19.05 Esti mese
19.25 Közlemények, műsorajánlat
19.30 Híradó
20.00 Kávészünet
Vicemester:
Antall Imre
20.05 BO-VO-BO
Zenés családi show
20.45 Málenkij robot
Magyar dokumentumfilm II/2. rész
22.05 Új Világ
22.50 Híradó 3.
23.05 ZDF-híradó

TELEVÍZIÓ 2.

17.00 Képújság
17.15 Tv2
Benne: Riportok — Időjárás — Zene
17.45 Torpedó
Telefonos játék
18.00 Telesport
18.25 Gyerekeknek
Korról korra
Angol ismeretterj. filmsor. (ism.) VII/2. rész:
A léghajózás kalandjai
18.44 Tv2
19.00 Prérivadászok Mexikóban
NDK tévéfilm
II/1. rész: Benito Juarez
Az 1865-ös év Mexikó életében döntő jelentőségű volt. Az erős francia gyarmati hadsereg megkísérli hatalmon tartani a trónon Maximilian főherceget, Napóleon unokaöccsét.
20.24 Tv2
Benne: Popműsor
21.00 Híradó 2.
21.20 Tv2
21.30 Sikátor holdfényben
Francia film (1987)
Kb. 23.00 Tv2 — Napzárta

SZLOVÁK TV

1. **műsor** 9.00 Film kicsinyeknek 10.00 Parádé délelőtt 16.55 Hírek, időjárás 19.00 Esti mese 19.20 Meteorológiai körkép 19.30 Tévénapló 19.50 Film, film, film 22.40 Stúdióbeszélgetés 2. **műsor** 19.30 A természet és az ember 20.00 Láttuk, hallottuk 20.45 Mozaikok 21.00 Híradó, sportvilág

JUGOSZLÁV TV

1. **műsor** 9.45 Műsorismertetés 9.50 Tévénaptár 10.00 Idegen nyelvlecke 10.30 Rajzfilm 11.00 Hírek 11.05 Időszerű tudnivalók 12.35 Titkok nyomában 15.05 Gyermekmagazin 15.40 Hírek 15.50 Még egyszer 16.30 Magyar híradó 18.00 Tévénapló I. 18.20 Vetélkedő 19.15 Rajzfilm 19.30 Tévénapló II. 20.00 Filmek 22.45 Tévénapló III. 23.05 Turistavilág 23.10 Filmsorozat 2. **műsor** 19.30 Tévénapló 20.00 Zenebona 21.30 Hírek 21.35 A pillanat 21.40 Nem boszorkányság 23.05 Kánikula 23.55 Határtalan álom . . . 24.00 Műsorzárás

SZOVJET TV

4.30 120 plusz 30 perc 7.00 Aktuális riport 7.15 A nevető ember (1. rész) 8.30 Filmpanoráma 10.00 Hírszolgálat 10.15 Mario Lanza születésének 70. évfordulója 13.00 Hírszolgálat 13.15 Kórház a város szélén (12.) 14.05 Chopin: Preludium 14.55 Dok.-film 15.15 Együtt a bajnokokkal 15.30 A Kalinka együttes koncertje 15.45 Angol nyelvlecke 16.45 Kamerával a világ körül 17.45 A nevető ember (2. rész) 19.00 Híradó 19.45 Mario Lanza születésének 70. évfordulója 20.30 Teleszkóp 21.45 Hírszolgálat 22.00 Farjatyev (2. rész) 23.15 Múzeumlátogatás 23.45 Koncert

OSZTRÁK TV

1. **műsor** 9.00 Hírek. Alf (ism.) 9.30 Iskolatévé 10.30 Háborús játékok (ism.) 12.20 Külföldi tudósítások 13.10 Hírek 13.50 Borkészítők (sor.) 14.20 Varázslatos Jeannie (sor.) 14.45 Telt ház (sor.) 15.35 Kacsafalva (sor.) 16.00 Farsangi herceg — bábjáték 16.30 Zenei műhely 16.55 Minihírek 17.05 Mint a kutya és a macska 17.30 Miniklub 17.55 Yakari 18.00 Rólunk van szó 18.30 Trapper John (am. sor.) 19.22 Aktuális tudnivalók 19.30 Híradó 20.00 Kulturális magazin 20.15 Sikerem története 21.45 Oldalpillantások 21.55 Vér és orchideák (film) 23.20 Dempsey és Makepeace (am. sor.) 0.05 Hírek 2. **műsor** 9.45 Sport 16.50 Művészlexikon 17.00 Élni és túlélni 18.00 Doogie Howser (sor.) 18.30 Wurlitzer 19.00 Tartományi élet 19.30 Híradó 20.00 Sport 21.00 Udo Jürgens 22.00 Híradó 22.30 Emlékek 23.30 Disputa 0.30 Hírek

SKY EUROSPORT

7.00 D. J. Kat-show 8.30 Eurobic 9.00 Röplabda 10.00 Sí-vb 11.30 Bob-vb 12.30 Sí-vb 14.00 Eurobic 14.30 Műkorcsolya 16.00 Röplabda 17.00 Tenisz 19.30 Eurosport-hírek 20.00 Nemzetközi sport 21.00 Sportbeszámolók 22.00 Ökölvívás 23.00 Sí-vb

SUPER

7.00 Pirkadat 9.10 Egyveleg 13.00 Japán üzleti élete 16.00 Forró drót 17.00 Élő videoshow 18.30 Kék éj — magazin 19.45 Időlánc — tévénosztalgia 20.00 Belföldi tudósítások 21.30 Üzleti hét 22.15 Sportújdonságok 23.50 TBA 0.35 Kék éj — magazin 1.35 Időlánc — tévénosztalgia 1.50 Egyveleg

TV5

16.05 Hírek 16.15 Különtudósító — ism. 17.15 Női szemmel 17.45 Angyalok konyhája 18.00 Gyerekműsor. Hegyi magazin 18.50 Francia sanzonok 19.00 Hírek 19.15 Sportrajongóknak — sí-vb 19.30 Híradó élőben 20.00 Teleszkóp — tud. mag. 21.00 Híradó 21.35 Színházi est: Csapda egy egyedülálló férfinak 23.30 Hírek 23.45 Ex libris — irodalmi mag.

SAT1

6.00 Jó reggelt a SAT1-gyel! 8.35 Szomszédok (ism.) 9.05 Szerelemhajó (ism.) 10.15 Police Academy (ism.) 10.40 A hét mesterlövész halálos útja (ism.) 12.20 Szerencsekerék (ism.) 13.00 Telebörze 14.00 Szomszédok (ausztrál sor.). Szokatlan látvány 14.25 Szerelemhajó (am. sor.) 15.15 Szél fúj a földeken (sor.) 15.40 Teleüzlet 15.55 Őrült Vadnyugat (westernsor.) 16.45 Kaliforniai nap alatt (sor.). Valaki ki akar szállni 17.45 Műsorismertetés 17.50 Tiszta boszorkányság (sor.) 18.15 Esély — játék 18.45 Híradó, időjárás 19.15 Szerencsekerék 20.00 Booker (am. krimisor.). Az oroszlán barlangjában 21.00 Tűzpróba (am. f.) 22.35 Sport 22.50 Az átok örökösei (am. krimisor.) Fej vagy írás 23.40 Booker (ism.) 0.30 Műsorismertetés

3SAT

14.30 Vidám muzsikusok 16.05 A flamencosztár 16.50 Népdalok 17.20 Minihírek 17.30 Mauly és Ratty (sor.) 18.00 Képek Németországból 19.00 Híradó 19.30 Hatalmi játékok (film) 21.00 Találkozások 21.45 Kulturális magazin 21.51 Sport 22.00 Híradó 22.25 Kettős tehetségek 23.40 Medium

PRO7

5.55 Szerelem, hazugság, szenvedély (sor.). Semmi sem sikerül 6.35 Rascal, a mosómedve (ism.) 7.00 Flipper (ism.) 7.25 Tarzan (ism.) 8.15 A Shiloh-tanya (ism.) 9.10 Gyémántok (ism.) 10.05 Doogie Howser (ism.) 10.30 Alice (ism.) 11.00 „Colt" a biztonság kedvéért (ism.) 11.50 A szél és az oroszlán (ism.) 13.45 A Shiloh-tanya (westernsor.) 14.50 Rascal, a mosómedve (sor.) 15.15 Kövér disznócska (sor.) 15.40 Hírek, időjárás 15.50 Flipper (am. ifj. sor.). Flipper tud beszélni 16.15 Ház az Eaton téren (sor.). Késői szerencse 17.05 Doogie Howser (am. sor.). Megállapodás 17.30 Harry csodálatos büntetése (vidám, am. sor.). Papírtigris 17.55 Hírek, időjárás 18.05 A végén minden kiderül (am. sor.). Enyém a bosszú 18.55 Kövér disznócska (am. sor.) 19.25 „Colt" a biztonság kedvéért (am. akcióf. sor.). Lótolvajok 20.15 Égő lagúna (am. krimi) 22.10 FBI (am. krimisor.). Saját felelősségre 23.00 Highwayman (am. akcióf.) 0.35 Hírek, időjárás 0.45 Kobra, ön folytassa (ism.) 1.35 Macskaemberek (ism.) 2.45 Történetek az árnyékvilágból (ism.) 3.10 Macao (am. f.) 4.25 Nakia (am. sor.) A merénylet 5.10 Nincs pardon (angol sor.) 5.35 A kék cseppek titka (am. sor.)

RTL

6.00 Halló, Európa — jó reggelt, Németország! 8.35 Telebutik 9.30 A kor nem ón a szerelemtől (am. komédia) 11.00 Telebutik 11.30 Rizikó (ism.) 12.00 Forró nyeremény (ism.) 12.35 M ügyosztály (am. sor.). Gyűlölet 13.00 Gazdag és szép (am. sor.) 13.20 Kaliforniai klán (am. sor.) 14.05 A Springfield-sztori (am. sor.) 14.50 Vad Rózsa (am. sor.) 15.38 Nettó — a gazdaság ma 15.50 CHiP's (am. krimisor.). Riválisok 16.40 Rizikó — játék 17.05 Forró nyeremény 17.45 Salvatore — játék 18.00 A hatmillió dolláros férfi (am. akcióf. sor.). Rakétatámadás 18.45 Hírek, időjárás 19.15 Hazai dallamok 20.15 Gottschalk-show 21.15 A modell és a zsaru (am. krimisor.). Míg a gyilkosság el nem választ 22.10 Tévétükör — magazin 22.55 A futár(ír thriller) 0.25 Hamis nyomok (fr. krimi) 1.50 Aerobic

Csütörtök

KOSSUTH RÁDIÓ

4.30 Reggeli krónika
8.05 Hangszemle
8.20 Európa felé — útjelzők és útvesztők, 5.
8.05 Külpol. figyelő
9.05 Napközben — közérdekű magazin
11.10 Népzenetár
12.00 Déli krónika
12.30 Ki nyer ma?
12.45 Válaszolunk hallgatóinknak
13.05 Klasszikusok délidőben
Kamarazene
14.05 Könyvszemle
14.15 Kalmár Magda nótákat énekel, Bicskei Géza cimbalmozik
15.05 Legenda Kálnoky Lászlóról
16.00 Délutáni Krónika
16.15 13 éves lány vagyok
Mischa de Vreede regényének rádióváltozata
16.55 Muzsikáló természet
17.05 Termőtájak dicsérete
17.30 „Életem meséje"
A mikrofonnál: Ádám Jenő
18.00 Esti Krónika
18.30 Ráadás
19.05 Sportvilág
19.15 Láttuk, hallottuk
19.30 Mese
19.41 Győre Zoltán: Magyar táncok
19.50 Hajszálgyökerek
20.05 Közvetlen kapcsolat
21.05 Három szólamban
22.00 Késő esti krónika
22.30 A halottlátótól a sátánizmusig
23.05 Nagy mesterek — világhírű előadóművészek
24.00 Hírek, időj.

PETŐFI RÁDIÓ

4.30—6.00 Reggeli zenés műsor
6.03 Reggeli csúcs zeneszóval
7.37 Sportreggel
8.00 Hírek, időjárás
8.05 Rivaldafényben
9.00 Hírek, időj.
9.08 A francia sanzon ismeretlen arcai:
Francis Cabrel
9.50 Népdalkörök pódiuma
10.15 Édes anyanyelvünk
10.20 Operaslágerek
10.50 Peres, poros iratok
11.00 Hírek, időj.
11.03 A mi korunkban
11.25 Gramofonsztárok
12.00 Régi nóta, híres nóta
13.00 Hírek, időj.
13.03 Nosztalgiahullám
13.45 Időjárás- és vízállásjelentés
14.00 Lelátó
14.30 Egy út a Szentföldig
15.00 Hírek. Időj.
15.05 Kapcsoljuk a 6-os stúdiót! Korondy György Mozart-áriákat énekel
15.20 Slágerről slágerre
16.00 Találkozás a stúdióban
17.00—19.00 RádióMa
17.30 Tárcsázz! Tel.: 138-7200
17.50 A—B/CD
18.20 Zöld jelzés
19.00 Hírek. Időj.
19.03 A Rock Gyermekei
19.30 Popregiszter
20.00 Garázs
20.30 Nemes Nagy Péter bluessorozata
21.00 Hírek, időj.
21.03 Daráló
21.33 „Rock-mobil"
22.10 Kattogó Kabaré
23.00 Hírek, időj.
23.03 Sporthíradó
23.10 Folytassuk . . .
„Lassúkezű"

BARTÓK RÁDIÓ

6.00 Muzsikáló reggel
9.10 Barokk versenyművek
10.00 Maria Chiara operaáriákat énekel
10.20 A 137. zsoltár
Örkény István novellája
10.45 A Budapesti Koncert Fúvószenekar
Erkel-műveket játszik
11.01 Yehudi Menuhin (hegedű) és Paul Tortelier (gordonka)
két kettősversenyt játszik
12.00 Hírek. Időj.
12.05 Magyar művészek opera-felvételeiből
13.00 Hallgassuk újra!
14.00 Bergeni Fesztivál, 1990.
15.00 Így láttam Bartókot
A mikrofonnál:
Kósa György
15.28 Zenekari muzsika
16.40 Lazar Berman zongora-hangversenye
18.00 V materinskom jaziku
18.20 In limba materna
18.40 Na maternjem jeziku
19.00 Hírek. Időj.
19.05 In der Muttersprache
19.25 Herbert von Karajan vezényli a Berlini Filharmónikus Zenekart
20.50 Aki talált egy római provinciát
21.10 Operarészletek
22.03 Napjaink zenéje
23.00 Rádiószínház
Kereszttury Dezső drámájának rádióváltozata
24.00 Hírek, időj.
0.10—2.00 Éjszakai dzsesszklub
Éjfél után (Kossuth kh., Petőfi, URH)
0.15—4.20 Nagy mesterek muzsikájából, könnyűzene, nóták
1.03 A tulajdonságok nélküli ember
Robert Musil regényének rádióváltozata

CALYPSO RÁDIÓ

6.03—8.00 Rockreggel
9.45—9.50 Budapestről (történelem, sport, közlekedés)
12.00 Sport
13.35—14.30 Wurlitzer (kívánságm.)
18.00 Sport

DANUBIUS RÁDIÓ

5.00—10.00 Szerk.-mv.: Angyalosi László 10.00—11.00 Slágerlista, disc-jockey: Cserhalmi György 11.00—13.00 Latin zene, mv.: Csermely Zsuzsa 13.00—15.00 Popsztárok, mv.: Kanyó László 15.00—17.00 Tini-kívánságm., mv.: Kajárik Andrea 14.40 „Zenezavar". Játék a Metró Centerből (Bp. VII., Dohány u. 22.) 15.40 „Itt a kakukk" — játék nyereményekkel, jv.: Szendrői Sándor 17.00—21.00 Szerk.-mv.: Fikár László 17.00—19.00 Rosdy Pál római katolikus lelkész a stúdióban 21.00—22.00 Slágerlista, disc-jockey: Geszti Péter 22.00—2.00 Szerk.-mv.: Csürös Csilla.

TELEVÍZIÓ 1.

7.53 Műsorism.
7.55 Tv-torna nyugdíjasoknak
8.00 Menedzser Magazin
9.00 Képújság
9.05 Út a csúcsra
Mont Blanc — a legkönnyebb út a csúcsra
NSZK dok.-film
9.30 „Walt Disney bemutatja"
10.15 Mozgató
Torna mozgáskorlátozottaknak
11.25 Michel
Francia film
11.45 Mozart: A-dúr hegedűverseny, K. 219.
12.20 Alpesi sí-vb
Női összetett műlesiklás I—II. futam
Közv. Saalbachból
13.50 Képújság
16.30 Képújság
16.38 Műsorism.
16.40 Pannon Krónika
A pécsi körzeti stúdió műsora
16.50 Vijesti — hírek szerbhorvátul
16.55 Tízen Túliak Társasága
17.30 A Hónapsoroló jelenti
Hagyományőrző híradó
17.40 Műsorajánlat
17.45 Szép magyar tánc
Paloc táncok
17.50 Hármas csatorna
V/5. rész: Híres törvények, nagy elméletek
18.35 Házvezető(nő) képző
18.55 Műsorajánlat
19.00 „Engedjétek hozzám . . .!"
A hitről — gyerekeknek
19.05 Esti mese
Vízipók-csodapók
19.15 Lottósorsolás
19.25 Közlemények.
Műsorajánlat
19.30 Híradó
20.05 Kegyelmi állapot
Francia film
Lobogó, nagy szerelem története a film.
Egymásba szeret a miniszter és az egyik hatalmas cég csinos, magabiztos főnök asszonya, aki azonban meg akarja tartani családját.
A férj azonban tudomást szerez a kapcsolatról . . .
21.35 Parabola
22.05 Van öt perce?
Paganini:
Andantino variato
22.15 Hazai tükör
23.15 Híradó 3.
23.30 BBC-híradó

TELEVÍZIÓ 2.

17.00 Képújság
17.15 Tv2
Benne: Riportok — Időj. — Zene
17.40 Sípercek
17.45 Torpedó
18.00 Telesport
18.25 Gyerekeknek
Egyszer volt, hol nem volt . . .
az Élet
Francia rajzfilmsor.
XXVI/4. rész:
A csontvelő
18.51 Prérivadászok Mexikóban
NDK-tv-film
II/2. rész: Karvalycsőr
20.26 Tv2
21.00 Híradó 2.
21.20 Tv2
Benne: Nézze meg az ember
21.30 Az asszony és az idegen
Lengyel tv-film
Astrid férje — az alkoholista Fred — és Herman bácsi együtt tengetik nem túl változatos életüket egy távoli tanyán. Az asszony és a férj között elmérgesedett viszony akkor változik meg, mikor a tanyára váratlanul beállít egy idegen, munkát kereső férfi.
Kb.
22.45 Tv2 — Napzárta

SZLOVÁK TV

1. **műsor:** 17.00 Hírek 19.20 Automotor 19.30 Tv-napló 19.50 Politikai magazin 20.45 Szórakoztató zene 22.05 Tények, vélemények 22.35 Koncertmeghívó 2. **műsor:** 18.50 Metronóm 19.55 Hírmagazin 20.45 Zene — kép 21.00 Híradó 20.25 Sport a nagyvilágban

JUGOSZLÁV TV

1. **műsor:** 9.45 A nap műsorai 9.50 Tv-naptár 10.00 Tanuljunk nyelveket 10.30 Animációs film 11.00 Hírek 12.35 Folytassa . . . 13.00 A színről színre 14.35 Népfőiskola 16.35 Hírek, műsorism. 18.20 Számok és betűk 18.40 Turistáknak 18.45 Dok. 19.30 Tv-napló 20.00 Politikai magazin 21.50 Esti hangulatok 22.05 Tv-napló III. 22.30 Éjszakai ráadás 0.40 Hírek 0.45 A holnap műsora 2. **műsor:** 18.15 Műsorism. 19.30 Tv-napló 20.00 Zene, zene, zene 21.30 Hírek, Tv-kiállítás 21.45 Szép jó estét 23.30 Határtalan álom 23.35 Műsorzárás

SZOVJET TV

4.30 120 plusz 30 perc 7.00 A Belügyminisztérium jelenti 7.15 A nevető ember (2. rész) 8.25 Népi játékok újjászületése 9.00 Angol nyelvlecke 10.00 Hírszolgálat 10.15 Mario Lanza műsora (születésének 70. évfordulója) 11.00 Kamerával a világ körül 13.00 Hírszolgálat 13.15 Kórház a város szélén (13. rész) 14.05 Poleszja környezetvédelmi gondjai 14.30 Hókirálynő 15.40 Országos amatőr filmverseny 16.25 Rajzfilm 16.45 Tizenhaton innen és túl 17.30 A nevető ember (3. rész) 19.00 Híradó 19.45 A Belügyminisztérium jelenti 20.00 Zenés műsor 22.00 Hírszolgálat 22.15 Falstaff (tv-film) 23.25 Koncertfilm 0.20 Románc

OSZTRÁK TV

1. **műsor:** 9.00 Hírek. Alf 9.30 Országok és emberek 10.00 ITv 10.30 A rózsaszín párduc (am. f.) 12.20 Idősek klubja 13.05 Hírek 13.15 Rólunk van szó 13.45 Borkészítők (sor.) 14.15 Varázslatos Jeannie (sor.) 14.40 Telt ház (sor.) 15.30 János álmai (sor.) 16.00 An.tan-ténusz 16.20 Slágerek 16.55 Minihírek 17.05 Különlegességek show-ja 17.30 Minilexikon 17.55 Yakari 18.00 Rólunk van szó 18.30 Trapper John (am. sor.) 19.22 Aktuális tudnivalók 19.30 Híradó 20.00 Kulturális magazin 20.15 A szaglászó (NSZK-f.) 21.50 Oldalpillantások 22.00 A hegyhakó (angol f.) 23.50 Dempsey és Makepeace (sor.) 0.40 Hírek 2. **műsor:** 9.45 Sport 17.05 Művészlexikon 17.15 Megöljük azt, amit szeretünk 18.00 Doogie Howser (sor.) 18.30 Wurlitzer 19.00 Tartományi élet 19.30 Híradó 20.00 Sport 21.10 Belföldi tudósítások 22.00 Híradó 22.25 Klub—2 — talkshow, utána Hírek

SKY EUROSPORT

7.00 D. J. Kat-show 8.30 Eurobic 9.00 Röplabda 10.00 Sí-vb 11.30 Motorsport 12.30 Sí-vb 14.00 Eurobic 14.30 Műkorcsolya EB 16.00 Úszó-vb 17.00 Tenisz 18.00 Sportbeszámolók 19.00 Motorsport-újdonságok 19.30 Eurosport-hírek 21.00 Labdarúgás 22.00 Sí-vb

SUPER

7.00 Pirkadat 9.10 Egyveleg 13.00 Japán üzleti élete 16.00 Forró drót 17.00 Élő videoshow 18.30 Kék éj — magazin 19.45 Időlánc — tv-nosztalgia 20.00 Értéktelen győzelem (f.) 21.30 Hollywoodi sztárok 22.15 Piaf (am.—fr. f.) 0.15 Nemzetközi hírek 0.30 Kék éj — magazin 1.30 Időlánc — tv-nosztalgia 1.45 Egyveleg

TV5

16.05 Hírek 16.15 Teleszkóp — ism. 17.15 Női szemmel 17.45 Angyalok konyhája 18.00 Gyermekm. 18.20 Teleturizmus 18.50 Francia sanzonok 19.00 Hírek 19.15 Sportrajongóknak — sí-vb 19.30 Híradó élőben 20.00 Üzleti élet 21.00 Híradó 22.35 Bábel — tud. mag. 23.00 Hírek 23.15 Viva — kult. mag.

SAT1

6.00 Jó reggelt a SAT1-gyel! 8.35 Szomszédok 9.05 Szerelemhajó 10.15 Szél fúj a földeken 10.40 A tűzpróba 12.20 Szerencsekerék 13.00 Telebörze 14.00 Szomszédok (ausztrál sor.) Rendszabályok 14.25 Szerelemhajó (am. sor.) Emily, a víg özvegy 15.15 Szelleműzők (rajzfilmsor.) 15.40 Teleüzlet 15.55 Füstölgő coltok (westernsor.) Nelli néni 16.45 A rendőrnő (am. sor.) 17.45 Műsorism. 17.50 Tiszta boszorkányság (sor.) 18.15 Esély — játék 18.45 Híradó, időj. 19.15 Szerencsekerék 20.00 Boyard-erőd (játék, akció) 21.00 Topkapi (am. f.) 23.05 Sport 23.20 A hercegnő és a pocsék róka (westernkomédia) 1.00 Műsorism.

3SAT

14.30 Peter Grimes — opera 17.20 Minihírek 17.30 Az ellopott kincs 18.00 Sport 19.00 Híradó 19.22 3SAT-stúdió 19.30 Két férfi, egy eset (krimisor.) 20.30 A költők műhelye — Berlin 21.00 Pol. magazin 21.45 Kulturális magazin 21.51 Sport 22.00 Híradó 22.25 Quintet (am. f.) 0.15 Hírek, utána Tallózás

PRO7

6.00 Szerelem, hazugság . . . (sor.) Túl vagyunk rajta 6.45 Rascal, a mosómedve 7.10 Flipper 7.35 Ház az Eaton téren 8.20 A Shiloh-tanya 9.20 A végén minden kiderül 10.15 Doogie Howser 10.40 Harry csodálatos büntetése 11.10 „Colt" a biztonság kedvéért 11.55 Égő lagúna 13.45 A Shiloh-tanya (western) Saját föld 14.50 Rascal, a mosómedve (sor.) Az eltűnt kockacukor 15.15 Kövér disznócska 15.40 Hírek, időj. 15.50 Flipper (am. sor.) Flipper idegen kézben 16.15 Waltonék (am. sor.) Születésnap 17.05 Doogie Howser (am. sor.) Ki a nyertes? 17.30 Prosit, Hel-

Heti rádió- és televízióműsor — Január 28-tól február 3-ig

(Folytatás a 8. oldalról)

mut! (am. sor.) A csábítás trükkjei 17.55 Hírek, időjárás 18.05 Petrocelli (am. krimisor.) Aranyketrec 18.55 Kövér disznócska (sor.) 19.25 „Colt", a biztonság kedvéért (am. akciófilm-sor.) Három váza Hongkongba 20.15 Nagynénink, az utolsó (NSZK-komédia) 22.00 Hawaii öt null (am. krimisor.) Éjszaka Mauin 22.50 Halál megrendelésre (osztrák—angol f.) 0.25 Hírek, időj. 0.35 FBI 1.25 Highwayman 3.00 A fejvadász 3.25 Kötélidegek

RTL

6.00 Halló, Európa — jó reggelt, Németország! 8.35 Telebutik 9.20 Felettünk a csillagos ég (NSZK-film) 11.00 Telebutik 11.30 Rizikó 12.00 Forró nyeremény 12.35 M. ügyosztály (krimisor.) Özvegyi vagyon 13.00 Gazdag és szép (am. sor.) 13.20 Kaliforniai klán (am. sor.) 14.05 A Springfield-sztori (am. sor.) 14.50 Vad Rózsa (am. sor.) 15.38 Nettó — a gazdaság ma 15.50 Buck James (am. sor.) Megsértett büszkeség 16.40 Rizikó. — játék 17.10 Forró nyeremény 17.45 Salvatore — játék 18.00 A hatmilliő dolláros férfi (am. akciófilm-sor.) Hamis játék 18.45 Híradó, időj. 19.15 Jump Street 21. (am. krimisor.) Legyőzve 20.15 Sikerem titka (am. f.) 22.20 Gyilkos nyár (f. thriller) 0.35 Halálos telefonhívások (am. thriller) 2.00 Aerobic

Péntek

KOSSUTH RÁDIÓ

4.30 Reggeli krónika
8.05 Hangszemle
8.20 Fűtől fáig
8.50 Külpolitikai figyelő
9.05 Napközben
Közérdekű magazin
11.10 Postabontás
Népzenei összeállítás
11.37 Zsebrádiószínház
Holtvágány
12.00 Déli krónika
12.30 Ki nyer ma?
12.45 Külpolitikai arcképcsarnok
13.05 Klasszikusok délidőben
14.05 Erről beszélünk
14.35 Orvosi tanácsok
14.40 Boccaccio
15.05 Magyar frás — irodalmi hetilap
15.50 Beszélni nehéz
16.00 Délutáni krónika
16.15 Hangoló
17.05 Magyarországról jövök . . . A vidék magazinja
18.00 Esti krónika
18.30 Ráadás
19.05 Sportvilág
19.15 Láttuk, hallottuk
19.30 Hol volt, hol nem volt . . .
19.39 Hortobágyi népdalok
19.50 Gong
20.05 Szeretném önt meggyógyítani! Bemutatjuk Budai Lászlót
20.35 Rimszkij-Korszakov: Rege a láthatatlan Kityezs városáról — szvit
21.05 Kilátó — világirodalmi hetilap
21.50 Beszélni nehéz (ism.)
22.00 Késő esti krónika
22.29 A Gyümölcskosártól a Csínom Palkóig — XII/8.
23.05 Olasz operákból
24.00 Hírek, időjárás

PETŐFI RÁDIÓ

4.30 Reggeli zenés műsor
6.03 Reggeli csúcs — zene-szóval
7.37 Sportreggel
8.00 Hírek, időjárás
8.05 Rivaldafényben Connie Francois és és Paul Anka
9.00 Hírek, időjárás
9.03 Kedvenceim kedvencei
10.00 Kertbarátok műsora
10.05 Idősebbek hullámhosszán
10.50 Hajszálgyökerek (ism.)
11.00 Hírek, időjárás
11.03 A magyar rock archívuma
12.00 Nóták
13.00 Hírek, időjárás
13.03 Pophullám
13.45 Időjárás- és vízállásjelentés
14.00 Péntektől péntekig
Közben:
14.50 Könyvről — könyvért
15.00 Hírek, időjárás
17.00—19.00 RádióMa
Benne:
Tenisz Davis-Kupa Magyarország—Szovjetunió
17.00 Hírek, időjárás
17.30 Utcarádió
17.50 A—B/CD
19.00 Hírek, időjárás, útközben
19.03 Kölyökrádió
19.30 Könnyűzene
20.00 Sportolók és művészek az AIDS ellen
21.00 Hírek, időjárás
21.03 Zenés játékokból
21.30 Cigányfélóra
22.00 Malév Interfolk Fesztivál '90 — részletek
22.30 „Pop-rock műhely"
23.00 Hírek, időjárás
23.03 Sporthíradó
23.10 Részletek Jan Garbarek dzsesszegyüttesének hangversenyéből

BARTÓK RÁDIÓ

6.00 Muzsikáló reggel
9.10 A kamarazene kedvelőinek Glenn Gould zongorázik, a Juilliard vonósnégyes játszik
10.34 Operába hívogató Rossini: A sevillai borbély
11.04 Zenekari muzsika
Közben:
12.00 Hírek, időjárás
13.00 Hallgassuk újra!
14.00 Interart Fesztivál, 1990
14.44 Angol zene
15.15 Rameau: Pygmalion Egyfelvonásos opera
16.00 Hírek, időjárás
16.05 Édes anyanyelvünk (ism.)
16.10 Az Alekszandrov együttes hangversenye
16.49 Új magyar zene a Rádióban — X/9.
18.00 V materinskom jaziku
18.20 In limba materna
18.40 Na maternjem jeziku
19.00 Hírek, időjárás
19.05 In der Muttersprache
19.25 Opera-művészlemezek
20.30 Könyvszemle (ism.)
20.40 Mire van pénze az egyháznak, avagy mit akar az új apostoli egyház?
21.00 A King's Singers együttes felvételeiből
21.33 Mahler: II. szimfónia
23.00 Ószövetségi nagyasszonyok Debóra
24.00 Hírek, időjárás
0.10 Összkiadás Beethoven zongorás triói — II/1.
1.42—2.00 Spirituálék kórusok előadásában

Éjfél után (Kossuth kh, Petőfi URH):

0.15—4.20 Irodalmi beszélgetés, popzene, szórakoztató zene, francia balettzene, nóták

CALYPSO RÁDIÓ

6.03—8.00 Rock-reggel
9.45—9.50 Budapestről (történelem, sport, közlekedés stb.)
12.00 Sport
13.35—14.30 Rock az óra körül
18.00 Sport

DANUBIUS RÁDIÓ

5.00—10.00 Szerk.-mv.: György Gábor 10.00—11.00 Slágerlista, disc-jockey: Geszti Péter (ism.) 11.00—13.00 Rock and roll, mv.: Bubnó Tamás 13.00—15.00 Mai magyar pop, mv.: Pomázi Zoltán 15.00—17.00 Diszkó, mv.: Szever Pál 14.40 „Zenezavar", játék a Premier Áruházból (Bp. VII., Rákóczi út 30.) 15.40 „Tájoló", játék — nyereményekkel, jv.: Asztalos Zoltán 17.00—21.00 Szerk.-mv.: Farkas Erika 17.00—19.00 Zuber József természetgyógyász a stúdióban 21.00—22.00 Slágerlista, disc-jockey: Bochkor Gábor 22.00—2.00 Szerk.-mv.: Zelkai János

TELEVÍZIÓ 1.

8.53 Műsorismertetés
8.55 Képújság
9.00 Tévétorna
9.05 A bomba NSZK tévéfilm (ism.)
10.50 A Survival-sorozat 25 éve Angol dokf. (ism.)
11.45 Ljubljanai Nemzeti Múzeum Jugoszláv film
12.20 Alpesi sívilágbajnokság Női műlesiklás I—II. futam
13.50 Képújság
16.30 Képújság
16.38 Műsorismertetés
16.40 Déli videoújság
16.50 Stiri — hírek románul
16.55 Műsorajánlat
17.00—19.00 Péntek délután
17.00 Évgyűrűk
17.30 Téka
Kb.
17.40 Gyógyítók Riportfilm
Kb.
18.00 Ablak
19.00 „Maradjatok meg szeretetemben!" Keresztény életkérdések
19.10 Esti mese
19.25 Közlemények, műsorajánlat
19.30 Híradó
20.00 Kávészünet Vicemester: Antal Imre
20.05 Dallas Amerikai filmsorozat 6. rész: A tékozló fiú
20.55 Panoráma
21.55 A hét műtárgya A japán teaszertartás tárgyai
22.00 A Vipera — tévéfilm
23.10 A Rockvilág Rióban II/1. rész
1.10 Híradó 3.
1.25 BBC-híradó

TELEVÍZIÓ 2.

17.00 Képújság
17.15 Tv2 Benne: Riportok — Időjárás — Zene
17.45 Torpedó Telefonos játék
18.00 Gyerekeknek Pumukli Kísértet a kastélyban
18.25 Tv2
18.30 Az év sportolója „Sportolók és művészek az AIDS ellen" Díjkiosztó gálaműsor Közvetítés a Budapest Kongresszusi Központból
20.00 Angolóra Csehszlovák tévéf.
21.00 Híradó 2.
21.20 Tv2
21.25 Tenisz Davis-Kupa
22.25 Tv2 — Napzárta
Kb.
23.10 Pokoli nász Francia—svájci film (1984) (Csak felnőtteknek) A bankrablás menekülő tettesét halálos közlekedési baleset éri. A rendőrség a bankrabló feleségét gyanúsítja, az asszony viszont azt a fiatal rendőrt, aki elsőnek érkezett a baleset színhelyére
Kb.
0.45 Tv2

SZLOVÁK TV

1. műsor 17.00 Hírek 17.35 Gyermekvilág. Zene-szó 19.30 Tévénapló 19.50 Távoli tájak 20.45 Rácsodálkozás 22.15 Politikai magazin 22.45 Csak felnőtteknek 23.10 Szólóművek, hírek 2. **műsor** 19.15 Hírek, események 20.00 Vidáman, frissen 21.00 Híradó, sportpanoráma 23.05 Az éjszaka filmje

JUGOSZLÁV TV

1. műsor 9.45 Kezdődik a nap 9.50 Tévénaptár 10.00 Idegennyelv-lecke 11.00 Hírek innenonnan 12.35 Bemutató 14.30 Műsorismertetés 15.40 Hírek 15.50 Repeta (ism.) 16.30 Magyar híradó 18.00 Tévénapló I. 18.40 Külföldi turistáknak 18.45 Egészség 19.30 Tévénapló II. 20.50 Zsákbamacska 21.40 Tévénapló III. 22.00 Hangulatok 23.00 Turistahíradó 0.50 Intimitás 2. **műsor** 19.30 Tévénapló 20.00 A hét műsora 20.45 Tudja-e . . .? 20.55 A rögzített pillanat 21.30 A másik oldal is 23.35 Végtelen álom

SZOVJET TV

4.30 120 plusz 30 perc 7.00 Reggeli műsor 7.30 A nevető ember (3. rész) 9.00 Angol nyelvlecke 10.00 Hírszolgálat 10.15 Tizenhaton innen és túl 11.00 Zenés gyermekklub 13.00 Hírszolgálat 13.15 Kórház a város szélén (14. rész) 14.15 Dok.-film Romain Rolandról 14.35 Hókirályné (2. rész) 15.45 A mi kertünk 16.15 1901. Mozart-év 16.30 Szórakoztató műsor 16.45 A rezidens hibája (1—2. rész) 19.00 Híradó 19.45 Szórakoztató műsor. A szünetben: Hírszolgálat 23.15 Mark Twain ellenzi 0.25 Koncertfilm

OSZTRÁK TV

1. műsor 9.00 Hírek, Doogie Howser (ism.) 9.30 Iskolatévé 10.30 Egér a Holdon (angol f.) 11.50 Varázsdoboz 12.10 Belföldi tudósítások 13.00 Hírek 13.10 Rólunk van szó (ism.) 13.40 Vancouver 13.50 Borkészítők (sor.) 14.20 Az operatőr (am. német f.) 15.30 Alfred J. Kwak (sor.) 16.00 An-tan-ténusz 16.20 Állatsarok 16.35 Műsorajánlat 16.55 Minihírek 17.05 Összeesküvés a Temzén (sor.) 17.30 Minikvíz 17.55 Yakari 18.00 Doogie Howser (sor.) 18.30 Trapper John (sor.) 19.22 Tudnivalók 19.30 Híradó 20.00 Kulturális magazin 20.15 Deffick (krimisor.) 21.25 A modell és a zsaru (am. sor.) 22.05 Oldalpillantások 22.45 Az ötök serege (film) 0.30 Dempsey és Makepeace (sor.) 1.15 Hírek 2. **műsor** 9.45 Sport 13.50 Művészlexikon 14.00 Sport 20.30 A hegyek országa 21.15 Kabaré 22.00 Híradó 22.25 Sport 23.20 Warhol magánélete (am. f.) 24.00 Hús (am. f.) 1.45 Hírek

EUROSPORT

10.00 Sí-vb 11.30 Gyorskorcsolya 12.30 Sí-vb 14.00 Eurobic 14.30 Műkorcsolya 16.00 Úszó-vb 17.00 Mozgássérültek sí-vb-je 18.00 Vízisí 19.00 Nemzetközi sporthírek 19.30 Eurosport-hírek 21.00 Birkózás 22.30 Sí-vb 24.00 Eurosport-hírek 0.30 Teremlabdarúgás 1.30 Úszó-vb

SUPER

7.00 Pirkadat 9.10 Egyveleg 13.00 Japán üzleti élete 16.00 Forró drót 17.00 Élő videoshow 18.30 Kék éj — magazin 19.45 Időlánc — tévénosztalgia 20.00 Európai slágerlista 20.30 A zenei világ nagy nevei 22.20 SPIN — slágerlista 23.20 Koncert 0.20 Nemzetközi hírek 0.35 Kék éj — magazin 1.30 Időlánc — tévénosztalgia

TV5

16.05 Hírek 16.15 Üzleti élet — ism. 17.15 Női szemmel 17.45 Angyalok konyhája 18.00 Gyermekműsor 18.20 Harmincmillió barát 18.50 Randevú a nézőkkel 19.00 Hírek 19.15 Sportrajongóknak — sí-vb 19.30 Híradó élőben 20.00 Az élet mérkőzése 21.00 Híradó 21.35 Mindenki egyesével — show 23.00 Hírek 23.15 Északi rakomány — kult. mag.

SAT1

6.00 Jó reggelt a SAT1-gyel! 8.35 Szomszédok (ism.) 9.05 Szerelemhajó (ism.) 10.15 Szelleműzők (ism.) 10.40 Füstölgő coltok (ism.) 11.30 A Bayard-erőd (ism.) 12.20 Szerencsekerék (ism.) 13.00 Telebörze 14.00 Szomszédok (ausztrál sor.). Családi veszély 14.25 Szerelemhajó (am. sor.). Út a boldogságba 15.15 Fejecske, fejecske — játék 15.40 Teleüzlet 15.55 Paradise (western-sor.). Fantomvadászat 16.45 T. J. Hooker (krimisor.). A pszichopata 17.45 Műsorajánlat 17.50 Tiszta boszorkányság (sor.) 18.15 Esély — játék 18.45 Híradó, időjárás 19.15 Szerencsekerék 20.00 A két zsaru (krimisor.). A halál angyalai 21.00 Frank-show 22.05 A hét mesterlövész bosszúja (amerikai western) 23.55 Dekameron 2. (ol. f.) 1.15 A két zsaru (ism.) 2.05 Műsorismertetés

3SAT

14.30 Susanne — operett 16.00 Sztepp — sztereóban 17.05 Till Eulenspiegel — musical 17.20 Minihírek 17.30 Mauly és Ratty (sor.) 18.00 3SAT-börze 19.00 Híradó 19.30 Köpenick vállalkozás (sor.) 20.15 Dokf. 21.00 Körkép 21.45 Kulturális magazin 21.51 Sport, híradó 22.25 Apropó, film 22.55 Egy szezon Hakkariban (film)

PRO7

5.55 Szerelem, hazugság . . . (am. sor.) 6.40 Rascal, a mosómedve (ism.) 7.05 Flipper (ism.) 7.30 Waltonék (ism.) 8.15 A Shiloh-tanya (ism.) 9.15 Petrocelli (ism.) 10.05 Doogie Howser (ism.) 10.30 Prosit, Helmut (ism.) 11.00 „Colt" a biztonság kedvéért (ism.) 11.45 Nagynénink az utolsó (ism.) 13.25 A Shiloh-tanya (westernsor.) 14.30 Rascal, a mosómedve (sor.) 14.55 Kövér disznócska (sor.) 15.20 Hírek, időjárás 15.30 Flipper (sor.) 15.55 Perry Mason (am. sor.) 16.55 Doogie Howser (am. sor.) 17.20 Barney Miller (am. sor.) 17.55 Szívdobogás (am. sor.) 18.45 Kövér disznócska (sor.) 19.15 „Colt" a biztonság kedvéért (am. akcióf.-sor.) 20.15 Zeppelin (angol f.) 22.05 San Francisco utcáin (sor.) 23.05 A londoni fojtogató (angol thriller) 1.00 Mozgó kórház (sor.) 1.25 Hírek, időjárás 1.35 Halál megrendelésre (ism.) 3.10 Hawaii öt nulla (ism.) 4.00 Macao (ism.) 5.15 Perry Mason (ism.) 6.05 Dzsessz

RTL

6.00 Helló, Európa — jó reggelt, Németország! 8.35 Telebutik 9.10 Akár szőke, akár barna (am. komédia) 11.00 Telebutik 11.30 Rizikó (ism.) 12.00 Forró nyeremény (ism.) 12.35 M ügyosztály (krimisor.). Sztár veszélyben 13.00 Gazdag és szép (am. sor.) 14.05 A Springfield-sztori (sor.) 14.50 Vad Rózsa (am. sor.) 15.38 Nettó — a gazdaság ma 15.50 A bűn riporterei (am. sor.). Örökösök 16.40 Rizikó — játék 17.10 Forró nyeremény 17.45 Salvator — játék 18.00 A hatmillió dolláros férfi (am. sor.). Veszélyes test 18.45 Híradó, időjárás 19.20 Vissza a múltba (am. kalandfilmsor.). Rock and roll-láz 20.15 Légifarkas (am. sor.). Halálos támadás 21.15 Sunshine Reggae Ibizán (NSZK zenés komédia) 23.00 Tutti-frutti 24.00 Teenagerek a hóban (olasz komédia) 1.25 Sunshine Reggae Ibizán (ism.) 2.50 A gépfegyver (am. western) 4.15 A szenátor indiszkrét volt (am. komédia) 5.35 Flash Gordon (sci-fi-sor.)

Szombat

KOSSUTH RÁDIÓ

4.30 Reggeli krónika
8.00 Hírek, időjárás, lapszemle
8.10 Hangszemle
8.30 Családi tükör
9.05 Színes népi muzsika
10.05 Ismét — a javából! Válogatás az elmúlt hét műsoraiból
11.48 Filmzene
12.00 Déli krónika
12.30 Faluról — falura
13.05 Klasszikusok délidőben Zeneparádé
14.10 Szaván fogjuk!
14.20 Mindennapi irodalmunk
14.50 Énekeljünk együtt!
15.05 Füst Milán versei
15.10 Új Zenei Újság
16.00 168 óra
17.30 Ünnepek zenéje
18.00 Esti krónika
18.20 Szemle
18.45 Kataposta
19.05 Nagy színházi siker volt Naplemente előtt Gerhart Hauptmann drámája
20.52 Filmzene
21.05 Mi ez a B-A-C-H?
21.46 Verseit elmondja: Tolnai Ottó
22.00 Késő esti krónika
22.20 Sporthíradó
22.35 Mátyás Mária operaáriákat énekel
23.05 Hangversenymúzeum
24.00 Hírek, időjárás

PETŐFI RÁDIÓ

4.33 Dallamkoktél
5.30 Kakukk
7.03 Sportszombat
8.00 Hírek, időjárás
8.05 Értékmegőrző
8.30 Népszerű muzsika — világhírű előadók
9.00 Hírek, időjárás
9.03 Mensáros László társaságában
10.30 Folk-rock Európában
11.00 Hírek, időjárás
11.03 Szombat délelőtt
12.00 Jó ebédhez szól a nóta
13.00 Hírek, időjárás
13.05 Daráló
13.35 Hangok és visszhangok
13.45 Időjárás- és vízállásjelentés
14.00 Más-kép(p)
15.00 Hírek, időjárás
15.03 Magyarán szólva
15.18 Égig érő fa. Úri magazin
15.50 Floridából jöttem Hegedűs Tibor műsora
17.00 Hírek, időjárás
17.03 Tip-top parádé A ZZ Top felvételeiből
17.30 Aranyérem Mexikóvárosban
18.00 Tenisz Davis Kupa Magyarország—Szovjetunió Herz-Hungária Kupa kardvívóverseny
18.30 Slágerlista
19.00 Hírek, időjárás
19.03 Népdalest
19.56 A Rádió Dalszínháza Mágnás Miska Szirmai Albert operettjének rádióváltozata

Közben:
21.00 Hírek, időjárás
22.01 Gospel magazin
22.45 Részletek Jarre: Dr. Zsivago c. filmzenéjéből
23.00 Hírek, időjárás
23.03 Sporthíradó
23.10 Noktürn

BARTÓK RÁDIÓ

6.00 Hírek, időjárás
6.03 Népszerű muzsika
8.00 Hírek, időjárás
8.20 Lorenzo Ghielmi Frescobaldi-toccatákat játszik orgonán és csembalón
9.00 Romantikus operákból
10.00 Hangfelvételek felsőfokon
11.08 Romantikus kamarazene
12.00 Hírek, időjárás
12.05 Bernard Ladysz operaáriákat énekel
12.45 Follow me — 30/16. (ism.)
13.00 Kívánságműsor szombaton
14.00 Zenekari muzsika
15.05 Lemezbörze helyett
16.00 Hírek, időjárás
16.05 Kapcsoljuk a 6-os stúdiót Az esztergomi Balassa Bálint-kórus énekel
16.45 A Modern Rézfúvós együttes játszik
17.00 Charles Münch Berlioz-műveket vezényel
18.00 V materinskom jaziku
18.20 In limba materna
18.40 Na maternjem jeziku
19.00 Hírek, időjárás
19.05 In der Muttersprache
19.25 Bécsi Fesztivál, 1990 Alfred Brendel zongorahangversenye
21.02 Mindennapi irodalmunk (ism.)
21.32 A King's Singers együttes felvételeiből — X/10. rész
22.00 Diszkotéka
23.00 Hangkonzerv Alternatív költészeti sor.
23.20 Részletek Felkai F. Miklós dzsesszegyüttesének „Bébidzsessz" c. lemezéről
24.00 Hírek, időjárás
0.10—2.00 Lemezújdonságaink

CALYPSO RÁDIÓ

6.03—8.00 Rock-reggel
9.45—9.50 Budapestről (történelem, sport, közlekedés)
9.45—10.00 Calypso-kabaré
12.00 Sport
12.00—13.00 Legújabb európai és amerikai slágerek
18.00 Sport

DANUBIUS RÁDIÓ

5.00—10.00 Szerk.-mv.: Gungl László 9.20 „Sütnivaló" 10.00—11.00 Slágerlista (ism.), disc-jockey: Bochkor Gábor 11.00—13.00 Magyar nosztalgia zene, mv.: Borbély László, szerk.: Tary Viktor 13.00—15.00 Diszkó, mai pop, mv.: Keresztes Tibor 15.40 „Mr. X" játék — jv.: Kálmán Zsuzsa 17.00 Rock and roll, rockabilly, twist, limbo, mv.: Barcs Endre 17.00—21.00 Szerk.-mv.: Sándor Anikó 21.00—22.00 Slágerlista, disc-jockey: Keresztes Tibor 22.00—2.00 Szerk.-mv.: Boros Lajos 22.40 „Zenezavar", játék az Óceán diszkóból

TELEVÍZIÓ 1.

6.28 Műsorismertetés
6.30 Falutévé
7.00 Napra-forgó
9.00 Képújság
9.05 Jó reggelt, Istenem! Protestáns gyermek- és ifjúsági műsor
9.10 Tévétorna gyerekeknek
9.15 Ebadta ebek Angol gyerekfilm (ism.)
9.20 Orrom krumpli, hajam kóc! X/8. Van egy titkom (ism.)
9.35 Cimboraság Látogatóban Márton István zeneszerzőnél Ungváron
10.05 Hangvilla A műsor vendége Geiger György trombitaművész
10.35 Durell a Szovjetunióban Szovjet—kanadai rövidfilmsor. XIII/8. rész: A tatárantilop megmentése
11.00 Dallas Amerikai filmsor. (ism.) 6. rész: A tékozló fiú
11.50 Negyvenéves a magyarországi románság írott sajtója Dok.-film
12.20 Alpesi sívilágbajnokság Női óriásműlesiklás I—II. futam. Közvetítés Saalbachból
13.50 Panoráma (ism.)
14.50 Képújság
14.57 Műsorismertetés
15.00 Tenisz Davis Kupa Magyarország—Szovjetunió Hungária Kupa nemzetközi gyorskorcsolya-verseny
17.30 Szép volt . . . Randevú Rácz Valival
18.35 Delta
19.00 Műsorajánlat
19.10 Esti mese
19.25 Közlemények, műsorajánlat
19.30 Híradó
20.00 Kávészünet: Vicemester: Antal Imre
20.05 Music Hall Francia filmsor. IV/4. rész
21.05 Pikantéria anno . . . Kései randevú Kellér Dezsővel
22.05 A Roxínpadon: Szandi és barátai
22.55 Herz-Hungária Kupa A nemzetközi kardvívóverseny döntője
23.45 Híradó 3.

TELEVÍZIÓ 2.

14.00 Képújság
14.15 Tv2 Benne: Riportok — Időjárás — Zene
14.25 Nyelvlecke Alles Gute! Német nyelv kezdőknek XXVI/16 .rész: Sie ist eben noch hier gewesen
14.40 Útkereső
15.05 Néprajzi értékeink A gyertyamártó edény
15.11 Tv2
15.20 Melyiket a 3 közül? Játékos vetélkedő
15.50 Tv2
16.10 Csevegés Kérdez-get: Fodor János Válaszol-gat . . .
16.40 Elisabeth Schwarzkopf mesterkurzusán Angol filmsor. V/2. rész: Mozart-áriák
17.20 Tv2
17.25 Telesport Tenisz Davis Kupa Magyarország—Szovjetunió
18.25 Gyerekeknek Hupikék törpikék Járványos jérceség
18.48 Tv2
19.00 Aki mer, az nyer Tévéfilm (1979). Ez a vígjáték egy félrelépő nő lebukásáról szól
20.01 Tv2
20.20 Rockstúdió
21.00 Híradó 2.
21.20 Tv2
21.30 Napzárta
Kb.
22.15 Tetthely NSZK bűnügyi tévéfilmsor. A csődbejutás
Kb.
23.55 Tv2 — Napzárta

SZLOVÁK TV

1. műsor 8.20 Matiné, zenebutik 15.35 Gyermekeknek 17.05 Dallam — ritmus 18.20 Tévémagazin 19.00 Esti mese, tévénapló 19.50 Rövidfilmek 22.20 Sporthíradó 2. **műsor** 18.25 Dokumentumfilmek 19.00 Játék és zene 20.00 Aktualitások 20.10 Portréfilm 21.40 Sportösszefoglaló

JUGOSZLÁV TV

1. műsor 9.15 Mit láthatunk ma? 9.20 Tv-naptár 9.30 Rajzfilm 9.55 Repeta (ism.) 12.05 Betekintés 14.30 Költészet 16.00 A kék ernyő 16.40 Tévénapló I. 17.05 Népzene 18.30 A hetedik érzék 19.15 Rajzfilm 19.30 Tévénapló II. 20.00 A nap filmje 22.20 Sportszombat 22.40 Turistáknak erről-arról 23.45 Távoli vidékeken 1.20 Intimitások 2.00 Vasárnapi műsor 2. **műsor** 16.20 Műsorismertetés 16.30 Tévénaptár 17.00 Ma együtt 18.00 Gyermekekről gyermekeknek 18.30 Sportmagazin 19.30 Tévénapló 20.00 Esti premier 23.30 Jó éjszakát! 23.40 Műsorzárás

SZOVJET TV

4.30 Szombat reggel 5.00 Rajzfilm 5.15 Szórakoztató műsor 5.45 A mi kertünk 6.15 Mindenki sportja 6.30 Aerobik 7.00 Hírszolgálat 7.15 Dok.-film 7.45 Koncertfilm 8.10 Vallási műsor 9.55 Szabad szél (film, 1—2. rész) 12.00 Bolygónk (4. rész) 13.00 Hírszolgálat 13.15 A Burda Moden ajánlja 13.45 Lépcsőfokok 15.00 Aranykacsa 16.00 Nemzetközi panoráma 16.45 Dok.-film 17.40 Melankolikus keringő 19.00 Stúdió TF 22.15 Az első szerelem 23.30 Harmonikaszó 0.30 L. Filatov egyszemélyes színháza

OSZTRÁK TV

1. műsor 9.00 Hírek, Doogie Howser (ism.) 9.30 Iskolatévé 11.00 Film 12.30 Emlékek (ism.) 13.30 Hírek 13.40 Rólunk van szó (ism.) 14.10 Rövidfilm 14.25 A törvény az törvény (film) 16.00 Gyermekwurlitzer 16.55 Minihírek 17.05 Nincs folytatás! 17.30 Ha engem kérdezel 18.00 Oldalpillantások 18.24 Kérdések a vallásról 18.30 Sport 19.30 Híradó 20.00 Sport 21.15 Rudi Carell-show 22.15 Gyilkos éjszaka (am. f.) 23.45 Hírek 23.50 Yukon (am. kalandfilm) 1.25 Hírek 1.30 Ex libris 2. **műsor** 15.35 Művészlexikon 15.45 Tudósítás a tőzsdéről 16.00 Tisztelt ház 17.00 A kedves család (sor.) 17.45 Ki akar engem? 18.00 Doogie Howser (sor.) 18.30 Ausztria-kép 19.30 Híradó 20.00 Kulturális magazin 20.15 Rollerbál (am. film) 22.15 Hírek 22.20 Sport 22.50 Al Jolson 23.50 Dzsessz

SKY EUROSPORT

8.00 Mókagyár 9.00 Sí-vb, utána Párizs—Dakar rali, utána gyorskorcsolya-vb, utána sí-vb — összefoglalók 18.45 Vitorlázás 19.00 Kerékpársport 20.00 Labdarúgás 21.00 Vízisí 22.00 Gyorskorcsolya-vb 22.30 Ökölvívás 23.30 Sí-vb 0.30 Szánkó-vb 1.00 Párizs—Dakar rali

SUPER

7.00 Egyveleg 15.00 Tarzan, a rettenthetetlen (am. f.) 16.30 Hollywoodi sztárok 17.00 Videodivat 17.30 Max Headrom 18.00 Ultra sport 19.50 Időjárásjelentés 20.00 A Kék éj legjobbjai 21.00 Semmi sem szent (am. film), utána sportújdonságok, utána egyveleg

TV5

16.15 Tilos az álmodozás 17.15 Félix — ifjúsági mag. 17.45 Éretlen zsenik 18.15 Szanzonfesztivál 18.45 Randevú a nézőkkel 19.00 Hírek 19.15 Szempillantás — kult. mag. 19.30 Svájci tévéhíradó 20.00 Thalassa — tengeri magazin 21.00 Híradó 21.35 Mauriac-filmsor.: Viperagyűrű 23.15 Hírek 23.30 Betűk — irodalmi mag. 0.45 Kulturális híradó

SAT1

7.30 Jó reggelt a SAT1égyel! 8.30 Paradise (ism.) 9.30 Gazdasági fórum 10.05 Fejecske, fejecske (ism.) 10.30 Zenés ünnepek (ism.) 11.00 Frank-show (ism.) 11.50 T. J. Hooker (ism.) 12.45 Magazin 13.10 Hotel (am. sor.). Ismeretségek 14.00 Te vagy az én világom (osztrák film) FF 15.45 Halló, Berlin! — magazin 16.15 Zapp — játék 16.40 Neon Rider (kanadai krimisor.). A győztes 17.45 Műsorismertetés 17.50 Tiszta boszorkányság (sor.). Winnie 18.15 Esély — játék 18.45 Híradó, időjárás 19.30 Varázslatos Jeannie (sor.). A hiányzó üveg 20.00 A város hercege (am. f.) 22.50 Sport 23.05 Alien Nation (am. sci-fi-sor.). Sikolyok éjszakája 23.55 Vadászok éjszakája (am. krimi) FF 1.25 Dekameron 2. (ism.) 2.45 Műsorismertetés

3SAT

13.55 Játékház (sor.) 14.25 Kaktusz (sor.) 14.40 Ferdinánd lova 15.05 Mesterszakácsok 15.30 Kívánságkoncert 17.30 Broadway-álmok (am. film) 19.00 Híradó 19.30 Az idő és a szoba (tv. f.) 21.20 Kulturális magazin 22.05 Jascha Heifetz — portré 22.45 Senki nem szeret úgy, mint én 23.40 Szatirikus bábjáték 0.20 Film és video 1.20 Tallózás

PRO7

6.35 Peyton Place (am. sor.). Megbánás nélkül 7.20 Ölebnek túl nagy (am. film) 8.20 Szabad nevetni (am. sor.) 8.45 Marco Polo (olasz sor.). A kutya 9.10 Nikiaas, egy kisfiú Flandriából (japán rajzfilmsor.) 9.35 Négy angyal az iskolában (am. rajzfilm) 10.25 Puschel, a mókus (rajzfilmsor.) 10.45 Kövér disznócska (am. sor.) 11.15 A négyöklű trió (am. sor.). A kínai bőröndje 12.05 Bill Cosby-show (am. sor.). Kibékülés 12.30 Zeppelin (ism.) 14.20 Ölebnek túl nagy (ism.) 15.25 Jobbik énem (angol film) 16.55 Az őrhajó (ausztrál sor.). Barátnők 17.50 Hírek, időjárás 18.00 Perry Mason és az ijesztő szálloda esete (am. krimi) 19.45 Bill Cosby-show (ism.) 20.15 A három dzsunka titka (NSZK—olasz f.) 21.55 Kegyetlenül (am. krimi) 23.50 San Francisco utcáin (ism.) 0.45 Hírek, időjárás 0.55 A londoni fojtogató (ism.) 2.45 Megvesztegethetetlenek (am. sor.). Fej vagy írás 3.35 Mozgó kórház (ism.) 4.00 A bőr alatt (olasz krimi) 5.40 Nincs pardon (angol sor.). Gyilkos alibivel 6.05 A kék cseppek titka (am. sor.). A gyémánt

RTL

6.00 A bűn riporterei (ism.) 6.45 Mentőautó (NDK-sor.). A vizsga 7.10 Schöngruberék (NSZK-sor.) A születésnap 7.35 Kedves Bill nagybácsi (sor.) 8.00 Konfetti — gyermekműsor 9.35 Klack 10.10 Holidayék Rómából (am. sor.). Ki kicsoda? 10.35 Jetsonék (am. rajzfilmsor.). Super George 11.00 Pif és Hercule (rajzfilmsor.) 11.15 Spiderman és bámulatos barátai (am. rajzfilmsor.), utána A melák (am. sor.), utána Spiderman 5000 (sor.) 12.35 He-Man (am. rajzfilmsor.). Kristályos erők 13.00 C. O. P. S. (am. rajzfilmsor.). Az 1. számú akta 13.25 Mutánsok (am. rajzfilmsor.). A négy muskétás 13.50 Ragazzi — ifj. mag. 14.20 Sierra (am. kalandfilmsor.). Docy 15.10 Daktari (am. sor.). A párduc 16.00 Lassie (am. sor.). Az utolsó pillanatban 16.25 Katts és kutyája (am. sor.). Veszélyes flört 16.55 Az angyal visszatér (am. sor.). A legjobb barát 17.45 Csodálatos évek (am. sor.). Csók megrendelésre 18.10 Újdonságok a moziban 18.45 Híradó, időjárás 19.00 Sípszó — focishow 19.30 Houston Knights (am. sor.). Rossz lány 20.15 Bhowani csomópont (am. film) 22.00 Minden, semmi, vagy? 23.00 A német szexpárt (NSZK komédia) 0.30 Szexklipek 1.05 Legyen a férfi szép? (olasz erotikus rövidfilmek) 2.35 Hógolyó (ism.) 4.00 A német szexpárt (ism.) 5.20 Flash Gordon (am. sci-fi-sor.).

(Folytatás a 10. oldalon)

Heti rádió- és televízióműsor

Vasámap

KOSSUTH RÁDIÓ

6.00 Vasárnapi újság
8.30 Világóra
9.05 Húszas stúdió
10.05 Énekszóval, muzsikával
10.44 Az élő népdal
10.54 Édes anyanyelvünk
Lőrincze Lajos műsora
11.05 Gondolat-jel
12.00 Déli krónika, sport
12.20 Harminc perc alatt a Föld körül
12.50 Vasárnapi jegyzet
13.05 Radioton koronga
13.30 Szonda
Tudományos magazin
14.10 Művészlemezek
15.05 A fekete bojtár
Sinka István költeményei és vallomása
16.05 A szülőföld muzsikája
Kiszabták a farsang hosszát
16.50 A világlíra gyöngyszemei
Paul Celan versei
17.05 Rádiókaszinó
17.45 Filmzene
18.00 Esti krónika
18.20 Komolyzenei lemezlovas
19.05 Hol volt, hol nem volt...
19.19 Remekírók hangszalagon
A podolini kísértet
Krúdy Gyula regényének rádióváltozata — X/1—2.
20.37 Faragó Laura népdalfelvételeiből
21.05 Örökzöld dallamok
22.00 Késő esti krónika
22.25 Elisabeth Schwarzkopf operaáriákat énekel
23.05 Lemezmúzeum
Jascha Heifetz hegedül
24.00 Hírek, időjárás, totó

PETŐFI RÁDIÓ

6.00 Hírek, időjárás
6.03 Dallamkoktél
7.00 Hírek, időjárás
7.03 A református egyház félórája
7.33 Vasárnapi orgonamuzsika
Edward Power Biggs játszik
8.00 Hírek, időjárás
8.05 Maja — egy méhecske kalandjai
Waldemár Bonsels regényének rádióváltozata
8.53 Muzsikáló természet
9.00 Hírek, időjárás
9.03 „Szuvenír"
Komár Lászlóval legújabb lemeze ürügyén
10.00 „Ezt a nagy szerelmet tőled kaptam én".
Zenés album
Chappy (Orlay Jenő) dalaiból — 1.
10.45 Láthatatlan múzeum
Látogatás a jeruzsálemi Siebenberg-házban
11.00 Hírek, időjárás
11.08 Vasárnapi koktél
12.03 Jó ebédhez szól a nóta
13.00 Hírek, időjárás
13.03 Stúdióvilág. Rádiós mag.
13.45 Időjárás- és vízállásjelentés
14.00 Verlioka — II/1.
Venyjamin Kaverin regényének rádióváltozata
14.41 William Blake versei
15.00 Hírek, időjárás
15.03 Táskarádió
16.00—21.00 Poptarisznya — sporttal
18.45 Sportösszefoglaló, totó
19.00 Hírek, időjárás
21.00 Hírek, időjárás
21.03 Hrabal könyve — XV/10.
Részletek Esterházy Péter regényéből
21.27 Társalgó — irodalomkedvelőknek (ism.)
22.24 A mai dzsessz
23.00 Hírek, időjárás, totó
23.03 Sporthíradó
23.10 Operettrészletek

BARTÓK RÁDIÓ

6.00 Hírek, időjárás
6.03 Népszerű muzsika koránkelőknek
8.15 Komolyzenei kívánságműsor
10.05 Uj Zenei Ujság
10.50 Eszperantó híradó
11.00 Európa hangverseny-termeiből
A Berlini Filharmonikus Zenekar hangversenye
12.12 Traviata
Részletek Verdi operájából
13.00 Füst Milán versei
13.05 Szemle (ism.)
13.30 Barokk kamarazene
14.10 A heavy metal kedvelőinek
Winger: „In the Heart of Young"
15.01 Az Amszterdami Concertgebouw zenekarának Beethoven-felvételeiből
16.00 Hírek, időjárás
16.05 Agora
Vasárnapi vitaműsor
17.00 Ünnepek zenéje
Gyertyaszentelő Boldogasszony
17.49 A Mertens rézfúvósegyüttes felvételeiből
18.00 V materinskom jaziku
18.20 In limba materna
18.40 Na maternjem jeziku
19.00 Hírek, időjárás
19.05 In der Muttersprache
19.25 Händel: Acisz és Galathea — pásztorjáték
21.03 Orosz kamarazene
22.25 Pongrácz Zoltán művészi portréja. VI/5.
23.10 Ószövetségi nagyasszonyok
Eszter
24.00 Hírek, időjárás
0.10—2.00 Az MRT énekkara énekel
Éjfél után (Kossuth kh, Petőfi URH);
0.15—4.20 Szórakoztatózene, dzsessz, nóták
1.03 A Szabó család (ism.)

CALYPSO RÁDIÓ

6.03—8.00 Rock-reggel
9.45—9.50 Budapestről történelem, sport, közlekedés)
12.00 Sport
13.35—14.30 Magyar top 40
18.00 Sport

DANUBIUS RÁDIÓ

5.00—10.00 Szerk.-mv.: Forgács Gábor 10.00—11.00 Slágerlista, disc-jockey: Keresztes Tibor (ism.) 11.00—13.00 Evergreen, filmzene, musical, mv.: Benedikty Béla 13.00—15.00 „Húszon túl" — kívánságműsor, mv.: Nemes András 15.00—17.00 Dixie, ragtime, big-band, jazz, mv.: Rókusfalvy Pál 17.00—19.00 Slágerturmix, mv.: Pálosi István 14.40 „Zenezavar", játék a Liget Szálló kávézójából (Bp VI., Dózsa Gy. út 105.) 15.40 „Gyerekszáj", játék — nyereményekkel, jv.: Kálmán Zsuzsa 19.00—2.00 Szerk.-mv.: Várkonyi Péter Endre 24.00—1.00 A 80-as évek nagy lemezei: Pete Townshend — Empty Glass

TELEVÍZIÓ 1.

7.58 Műsorismertetés
8.00 „Így szól az Úr!"
A Biblia üzenete
8.05 Kéményseprők
8.25 Családi torna
8.30 Az öreg téglagyár
Csehszlovák kisfilmsor. VII/5. rész
9.00 Egy nap egy gyermek életében
Francia dokf.
Aicha (Marokkó)
9.25 Muzzy in Gondoland
XX/4. rész (ism.)
9.30 Sibenik — A fesztivál városa
Riport-dok.-film
VI/4. rész
9.55 Koncert
10.55 Körmend Hunor—ZTE Heraklith bajnoki férfi kosárlabda-mérkőzés
Közvetítés Körmendről
12.30 Kanton utcáin
Kínai dokfilm
13.40 Alpesi sívilágbajnokság
Férfi óriásműlesiklás
I—II. futam
Közvetítés Saalbachból
14.20 Komár László videoklipjeiből
14.35 Képújság
14.42 Műsorismertetés
14.45 Drehschelbe Europa
Európai forgószínpad
A Deutsche Welle közép-európai magazinja a pécsi stúdióból, magyar nyelvű feliratozással
15.20 Musical, musical...
15.50 Kerék-bár
16.35 Műsorajánlat
16.40 Örömhír. A magyarországi református egyház műsora
17.00 „Walt Disney bemutatja"
18.45 Örökségünk
Oromzatok Nyugat-Dunántúlon
18.55 Kávészünet
Vicemester: Antal Imre
19.00 A Hét
20.00 Híradó
20.15 Dustin Hoffman-sorozat
Próbaidő
Amerikai film (1978)
22.10 Huszadik századi portrék
Külföldi televíziók műhelyeiből
Colin Davis
Egy zárkózott közéletű ember
Angol film
23.10 Telesport
Benne:
Tenisz Davis-kupa
Magyarország—Szovjetunió és Hungária-kupa nemzetközi gyorskorcsolyaverseny
0.10 Képújság

TELEVÍZIÓ 2.

9.00—12.00 Tévémagiszter
A művelődési főszerkesztőség műsora
14.00 Képújság
14.15 Tv2
Benne:
Riportok — Időjárás — Zene — Teledoktor
15.00 Humberto cirkusz
Csehszlovák tévéfilmsor. XII/4. rész: Uj otthon (ism.)
15.52 Tv2
Benne:
16.20 Foci angol módra
16.40 Álljunk meg egy szóra!
Grétsy László és Vágó István nyelvművelő műsora
16.50 Felfedezők nyomában
Angol ismeretterjesztő filmsor. IX/4. rész
A rózsavörös város: Petra
17.45 Gyerekeknek
1. Vrungel kapitány kalandjai
2. Minden napra egy káposzta
3. Bojan medve
Benne:
Wurlitzer
Sting
Mi történt a jövő héten?
19.00 Gluck: Orfeusz és Euridike
Angol operafilm
21.30 Napzárta
Kb.
22.05 Országok, emberek, életek
A sziget
Ausztrál film (1989)
Három asszony, egy ausztrál, egy Sri Lanka-i és egy görög találkozik össze egy görög szigeten. Valamilyen mértékig mindannyian száműzöttek, saját személyes tragédiájuk elől menekülnek
Kb.
23.40 Tv2

SZLOVÁK TV

1. **műsor** 9.30 Gyermekmatiné
10.40 Delta
11.55 Objektív
16.35 Filmbemutató
18.50 Kaleidoszkóp
19.00 Esti mese
19.30 Tévénapló
22.45 Sporthíradó
2. **műsor** 13.00 Körkapcsolás
16.00 Ne olyan komolyan
17.55 Premier, mozielőzetes
21.15 Híradó, sportösszefoglaló

JUGOSZLÁV TV

1. **műsor** 9.35 Műsorismertetés
9.30 Hírek, időjárás
9.35 Animációs film
10.00 Gyermekmatiné
11.00 Agrárius
12.00 Jó ebédhez szól a zene
13.00 Távoli országok
14.00 Hírek
14.05 Vasárnapi hangulatok
16.00 Delta
18.45 Animációs film
19.10 Tévétorna
19.30 Tévénapló I.
20.00 Repeta (ism.)
21.05 Szórakoztató zene
21.35 Tévénapló II.
21.55 Sportszemle
22.25 Hírek — turistáknak
2. **műsor** 7.30 Műsorkezdés, műsorismertetés
7.35 Tévénaptár
7.45 Hírek
7.50 Repeta (ism.)
13.00 Körkapcsolás
19.30 Tévénapló
20.45 Hírek
20.50 Határtalan játék
23.50 Határtalan álom

SZOVJET TV

6.00 Hírszolgálat
6.15 Aerobik
6.45 Lottósorsolás
7.00 Gyermekműsor
8.00 Hazámat szolgálom
9.00 Szórakoztató műsor
9.30 Világjárók klubja
10.50 Falusi óra
11.50 Jégkorong: CSSZKA—Moszkva (Dinamo)
13.15 Hírszolgálat
13.25 Az egészség
13.55 Dok.-film
15.25 Segíts magadon
16.10 Walt Disney bemutatja
17.00 Vasárnapi mozi
17.35 Isten ostora (film)
19.00 Híradó
19.45 Arkagyij Arkanov és barátai
22.05 Hírszolgálat
22.20 Zenés műsor
23.20 Az aranyakna (film)
0.30 Újévi detektív

OSZTRÁK TV

1. **műsor** 9.00 Hírek
9.05 Teleszkóp
9.50 Univerzum
10.35 Pillantás a hétre
11.00 Sajtóóra
12.00 Halló, Ausztria — halló, Bécs!
12.30 Tájékozódás
13.25 Doogie Howser (sorozat)
13.50 Szeretni téged (am. f.)
15.30 Ház Jeruzsálemben (sor.)
15.35 Brémai muzsikusok
16.00 Hírek
16.10 Daktari (am. sor.)
17.00 X-Large
19.30 Híradó
19.48 Sport
20.15 Fritz Mullar-portré
21.15 Salom
21.20 Fidelio — opera
23.20 Hírek
23.25 Richard Strauss — romantika és rezignáció
0.25 Hírek
2. **műsor** 9.05 Kulturális körkép
11.05 Mozart-kalendárium
13.00 Haza — idegen otthon
13.00 Képek Ausztriából
14.30 Rövidfilm
15.00 Sport
17.15 Idősek klubja
18.00 Doogie Howser (sor.)
18.30 Ausztria-kép
19.00 Ausztria ma
19.30 Híradó
20.15 Bandelli alibije (francia f.)
21.40 Hírek
21.45 Hogyan tovább? (am. f.)
23.10 Az első eset (francia f.)

SKY EUROSPORT

8.30 Mókagyár
10.00 Sí-vb, utána Nemzetközi sport, utána kosárlabda, utána sí-vb, utána szánkó-vb, utána gyorskorcsolya-vb, utána motorsport, utána sí-vb — összefoglalók
18.30 Nemzetközi motorsport
19.30 Gyorskorcsolya-vb
21.00 Műkorcsolya EB
24.00 Szánkó-vb
0.30 Labdarúgás

SUPER

7.00 Egyveleg
13.30 Halló, Ausztria — halló, Bécs!
15.00 Írva vagyon
16.00 Turisztikai magazin
16.30 Német nyelvű magazin
17.30 A világ holnap
18.00 Üzleti hét
18.30 Sportújdonságok
18.35 Belföldi tudósítások
19.30 Videodivat
20.00 SPIN — slágerlista
21.00 Időjárásjelentés
21.10 Szombat éjjeli mozi, utána Egyveleg

TV5

16.05 Hírek
16.15 Úti cél a világ — holland Antillák
17.05 Klipműsor
18.00 Bárányhimlő-sziporkák
18.30 Sanzonfesztivál
19.00 Hírek
19.15 Szempillantás
19.30 Belga tévéhíradó
20.00 7-től 7,
21.00 Híradó
21.35 Filmklub: Tiltott játékok: R.: René Clement (1952)
23.20 Hírek
23.35 Mozi Afrikában

SAT1

8.05 Zapp (ism.)
8.30 Neon Rider (ism.)
9.30 Lex és Lollo (sor.)
10.00 Kaland az állatvilágban
11.00 Így láttuk
11.05 Te vagy az én világom (ism.)
12.45 Rövidfilm
13.10 Hotel (am. sor.).
Okok
14.00 Műsorismertetés
14.05 Újdonságok a moziban
14.30 Sport — jégkorong
17.10 Őrület (angol komédia)
18.45 Hírek
18.50 Sportklub
19.30 Vidám muzsikusok
20.00 Bécs, álmaim városa (osztrák f.)
21.45 Hírek, időjárás
22.00 Beszélgetés
23.15 Valentina (olasz erotikus sor.).
Szerelem
23.45 Amit szeretünk (francia f.)
1.50 Műsorismertetés

3SAT

13.05 Hoppla (sor.)
13.35 Miniriport
14.00 Beszélgetés
15.30 Megváltozott paradicsom (film)
16.15 Vasárnapi koncert
17.00 Keletnémet magazin
18.00 Útinapló
19.00 Híradó
19.15 Napló
19.30 Kabaré
21.15 Törzsasztal
22.30 Helga babája (film)
23.30 Hírek
0.10 Tallózás

PRO7

6.30 Peyton Place (am. sor.).
Konzekvenciák
7.15 Vadállatok birodalma (am. dokf.)
8.00 Marco Polo (ism.)
8.25 Niklaas, egy kisfiú Flandriából (ism.)
8.45 Scarlet kapitány (angol sor.).
Küzdőgép
9.15 Puschel, a mókus (ism.)
9.35 Szindbád kalandjai (sor.)
Kaland a gyémántvölgyben
10.00 Kövér disznócska (am. sor.)
10.30 Bill Cosby-show (am. sor.).
Zsákot az anyósnak
10.55 Az őrhajó (ism.)
11.50 Négy angyal az iskolában (ism.)
12.40 Vadállatok birodalma (ism.)
13.30 Perry Mason és az ijesztő szálloda esete (ism.)
15.15 Dudu, a csodabogár (NSZK f.)
16.55 A négyöklű trió (ism.)
17.50 Hírek, időjárás
18.00 Nővérek (am. sor.)
19.45 Bill Cosby-show (ism.)
20.15 Kémek, mint mi (am. f.)
22.05 San Francisco utcáin (sor.).
Blokád
23.10 Bolero (am. film)
0.35 Hírek, időjárás
0.45 Megvesztegethetetlenek (ism.)
1.35 A bőr alatt (ism.)
3.15 Informátorok (angol krimi)
4.55 Nakla (ism.)

RTL

6.00 Rajzfilm
6.20 Holidayék Rómában (ism.)
6.45 Jetsonék (ism.)
7.10 Maci Laci (ism.)
7.35 Rajzfilm
8.00 Gyermekműsor
9.30 A kék delfinek szigete (am. f.)
11.00 Talkshow
12.05 Klasszikusok a la carte
12.35 Hihetetlen történetek (sor.).
Tengeri szörny
13.00 Az apám földönkívüli (sor.).
Evie és Stevie, utána: A Munster család (sor.), utána Titkos énem (am. sor.)
14.15 Slágerparádé 1961 (NSZK zenés f.)
FF
15.55 Szerelemből vagy pénzért (am. komédia)
17.45 Művészet és küldetés
17.50 Német countryzene
18.45 Híradó, időjárás
20.15 A vörös Sonya
21.55 Tévétükör — magazin
22.30 Késői kiadás
22.45 Dr. Westphal főorvos (sor.).
Az egészség drága
23.35 Harc a maffia ellen (am. sor.).
Kellemetlen meglepetés
0.25 Vérfagyasztó éjszaka (sor.).
A hagyaték
0.50 Szürkület (am. sci-fi-sor.)
1.15 Alfred Hitchcock bemutatja (am. krimisor.).
Az ámokfutó
1.40 Aerobic

Mai műsorok

KOSSUTH RÁDIÓ

Óránként: hírek, időjárás, útközben
4.30 Reggeli krónika
8.05 Hangszemle
8.20 Esszencia
8.50 Külpolitikai figyelő
9.05 Napközben — közérdekű magazin
11.10 Népdalok
11.37 Márai Sándor: Rendelés előtt — novella
12.00 Déli krónika
12.30 Ki nyer ma?
12.45 Van új a Nap alatt
13.05 Operarészletek
14.05 Érdekellentétek?
14.20 Tiszán innen — Tiszán túl
14.35 Orvosi tanácsok
14.40 Népzenetár
15.05 Magyar Irás
15.50 Az élő népdal
16.00 Délutáni krónika
16.15 Hangoló — zenei magazin
17.05 Magyarországról jövök
18.00 Esti krónika
18.30 Ráadás
19.05 Sportvilág
19.15 Láttuk, hallottuk
19.30 Esti mese
19.40 A Kalamajka együttes felv.
19.50 Gong
20.05 Európa felé — 5. rész
20.35 Mendelssohn: Dalok szöveg nélkül
21.05 Kifáló — világirodalmi hetilap
21.50 W. A. Mozart
22.00 Késő esti krónika
22.30 A Gyümölcskosártól a Csínom Palkóig
23.05 Maholnap — a ma egyetemistái
24.00 Hírek, időjárás
0.15—4.20 Éjfél után

PETŐFI RÁDIÓ

4.30 Reggeli zenés műsor
6.03 Reggeli csúcs
7.37 Sportreggel
8.00 Hírek, időjárás
8.05 Rivaldafényben: Paul Simon
9.00 Hírek, időjárás
9.03 Szerelmesműsor
10.00 Kertbarátok műsora
10.05 Idősebbek hullámhosszán
10.50 Hajszálgyökerek
11.00 Hírek, időjárás
11.03 Két évtized francia sikerei II/2.
11.46 A Budapest Ragtime Band játszik
12.00 Nóták
13.00 Hírek, időjárás
13.03 Pophullám
13.45 Időjárás-jel.
14.00 Péntektől péntekig — ajánlóműsor
Közben:
14.50 Könyvről — könyvért
15.00 Hírek, időjárás
17.00—19.00 RádióMa
19.00 Hírek, időjárás
19.03 Kölyökrádió
19.30 Fiataloknak!
21.00 Hírek, időjárás
21.03 Cigány népdalok
21.30 Cigányfélóra
22.00 Máról — holnapra
Közben:
23.00 Hírek, időjárás
23.10 Sporthíradó
0.15—4.20 Éjfél után

BARTÓK RÁDIÓ

6.00 Muzsikáló reggel
9.10 Zenekari muzsika
10.18 Muzsikáról — versben, prózában
10.52 Fúvós kamarazene
11.31 Operaáriák
12.00 Hírek, időjárás
12.05 Szimfonikus hangv.
13.00 Hallgassuk újra!
14.00 A Tomkins énekegyüttes hangv.
15.19 Barokk zene
16.00 Hírek, időjárás
16.05 Édes anyanyelvünk
16.10 Operarészletek
17.05 Uj magyar zene
18.00 V materinskom jaziku
18.20 In limba materna
18.40 Na maternjem jeziku
19.00 Hírek, időjárás
19.05 In der Muttersprache
19.25 Hangverseny
20.30 Újraolvasva
20.40 Hangkonzerv
20.59 Holnap közvetítjük Kortársunk, Mozart — III/1.
21.20 Bach-művek
22.30 Segítők
23.00 Opera-művészlemezek
24.00 Hírek, időjárás
0.10 Összkiadás — Schubert vonósnégyesei
1.30—2.00 Fúvós versenyművek

CALYPSO RÁDIÓ

6.03—8.00 Rockreggel
9.45 Budapestről — történelem, sport, közlekedés, humor
12.00 Sport
13.35 Rock az óra körül
18.00 Sport

DANUBIUS RÁDIÓ

5.00—10.00 Szerk.-mv.: Kálmán Zsuzsa 10.00—11.00 Slágerlista (ism.), disc-jockey: Geszti Péter 11.00—13.00 Rockabilly, rock and roll, mv.: Barcs Endre 13.00—15.00 Pop 80-tól napjainkig, mv.: Németh Oszkár 15.00—17.00 Blues, rock, mv.: Buza Sándor 14.40 „Zenezavar", játék a Premier Áruházból (Bp. VII., Rákóczi út 30.), 17.00—21.00 Szerk.-mv.: Siklósi Beatrix 17.00—19.00 Adótanácsadás 21.00—22.00 Slágerlista, disc-jockey: Komjáthy György 22.00—2.00 Szerk.-mv.: Faragó Judit

TELEVÍZIÓ 1.

8.58 Műsorismertetés
9.00 Képújság
9.05 Tévétorna
9.10 Élet a nagyvárosban
NDK ismeretterj. film
9.40 Tetthely
NSZK bűnügyi tévéfilmsor.
Vakrepülés — ism.
11.05 Saint-Saens: III. szimfónia
Csehszlovák film — ism.
11.45 Gangesz, a legszentebb folyó
Lengyel dok.-film
12.20 Alpesi sívilágbajnokság
Női összetett lesiklás
13.20 Képújság
16.30 Képújság
16.38 Műsorismertetés
16.40 Déli videoújság — Szegedről
16.50 Stiri — hírek románul
16.55 Műsorajánlat
17.00—19.00 Péntek délután
19.00 Keresztény életkérdések
19.10 Esti mese
19.25 Közlemények, műsorajánlat
19.30 Híradó
20.00 Kávészünet
20.05 Dallas
Amerikai filmsor. — 5. rész
21.00 Panoráma
Világpolitika percről percre
22.00 Zenélő filmkockák
Woodstock
Amerikai koncertfilm — II/1.
23.30 Műkorcsolyázó Európa-bajnokság
Férfi szabadkorcsolyázás
0.20 Híradó 3.
0.35 BBC-híradó
Műsorzárás után: Extra-tv a pécsi stúdió vételkörzetében

TELEVÍZIÓ 2.

17.00 Képújság
17.15 Tv2 — Benne: Riportok — Időjárás — Zene
17.45 Kérdezz! Felelek
18.00 Telesport
18.25 Gyerekeknek
18.49 Tv2
19.00 Kanada lányai
Kanadai tévéfilmsor. — IV/3.
19.55 Tv2
20.10 Autó 2 — különkiadás
21.00 Híradó 2.
21.20 Tv2
21.30 A század gyermekének vallomása
Francia film II/1.
Kb. 23.20 Tv2 — Napzárta

SZLOVÁK TV

1. **műsor** 8.10 Iskolásoknak
8.30 A napocska
8.45 Orvosi tanácsok
9.00 Események, kommentárok (ism.)
9.30 Hírek
9.35 Zenés, szórakoztató műsor
10.15 A világriporterek stúdiója
11.15 Hitparádé Nagy-Britanniából
12.05 Hírek
12.25 Sí-vb
15.20 Hírek
15.25 Mese Petiről
15.45 Nemzetközi publicisztikai magazin
16.15 A szerencselovag (tévésorozat)
17.15 A nap percei
17.25 Sí-vb (felvételről)
17.45 Hitparádé
18.50 Torna
19.00 Esti mese
19.20 Időjárás
19.30 Tévénapló
19.50 Tíz perc a premierrel
20.00 Spanyol útirajzfilm
20.35 Lengyel film (feliratos)
22.15 Események, kommentárok
22.45 D. L. Bunuel (dok.-film)
23.45 Hírek
23.50 Hitparádé Nagy-Britanniából
2. **műsor** 16.15 Az éveket nem lehet megállítani
16.45 Mini-mix
18.00 Esti mese
18.10 Angol nyelvtanfolyam
18.50 Rendőrnapló
19.30 Tévénapló
20.00 Műkorcsolyázó EB
21.30 Híradó
21.53 Sport
22.00 A varázsló álma

JUGOSZLÁV TV

1. **műsor** 9.15 Hírek
9.20 Tévénaptár
9.30 Mondják meg, hogy mit csináljak? (gyermekműsor)
10.00 Iskolatelevízió
12.00 Hírek
12.10 Videooldalak
12.20 Műholdas program — Régi az újért
16.10 Videooldalak
16.25 Hírek
16.30 Tévénaptár
16.40 Gyermekműsor
17.10 Oktatóműsor
17.40 Horvátország ma
18.25 Számok és betűk
18.45 Telt ház (humoros sorozat)
19.15 Rajzfilm: Télapó
19.30 Tévénapló I.
20.00 Zenei műsor
22.20 Tévénapló II.
22.40 Angol nyelvű hírek
22.45 Keret nélküli képernyő
0.15 Hírek
2. **műsor** 16.15 Videooldalak
16.20 Jó napot, házigazda!
16.30 Elmulasztották, nézzék!
19.30 Zenei mindennap: Hard Rock Caffe
20.00 Rajzfilm
20.10 Esti mese
20.15 Baráti beszélgetés — Dokumentumsorozat
21.15 Tévéjáték
21.35 Humoros sorozat
22.00 Hírek
22.15 Dokumentumsorozat
22.30 Horoszkóp
24.00 Jó éjszakát! — Határtalan álom — Videooldalak

SZOVJET TV

4.30 120 plusz 30 perc
7.00 Innovációs műsor
7.15 Rajzfilm
8.05 Tizenhaton innen és túl
8.55 Menj be minden házba! (5/5.)
10.00 Hírszolgálat
10.15 Ausztrál krónika (3. rész)
13.00 Hírszolgálat
13.15 Kórház a város szélén (9. rész)
14.20 Mama, papa és én
14.50 Menj, kis hajó! (film)
16.00 Gazdasági fórum
16.30 Nemzetközi kommentár
16.45 Műkorcsolyázó EB
17.40 Szórakoztató műsor
17.55 Menj be minden házba! (5/5.)
19.00 Híradó
19.45 Szórakoztató műsor. A szünetben: Hírszolgálat
23.00 Családi okok miatt (2. rész)
0.05 A százéves orosz művészet

OSZTRÁK TV

1. **műsor** 9.00 Hírek
9.01 Alf
9.30 Orosz nyelvlecke
10.00 Iskolatévé
10.30 New Orleans angyalai
11.50 A vadászverseny
12.00 Belpolitikai magazin
13.00 Hírek
13.10 Nagy kaland a Grand Canyonban
13.55 Ez mellbevágó!
15.30 Te meg én
15.35 Alfred J. Kwak
16.00 An-tan-ténusz
16.20 Állatsarok
16.35 Ötször te meg én
16.55 Mini tévéhíradó
17.15 Összeesküvés a Temzén
17.30 Mini kvíz
17.55 Yakari
18.00 Mi
18.30 Törvető John, az orvostudor
19.30 Tévéhíradó
20.00 Kulturális magazin
20.15 Két férfi, egy eset
21.15 Híresség
21.25 A modell és a detektív
22.10 Oldalpillantások
22.20 Trailer
22.50 A fővezér. Amerikai kosztümös kalandfilm
0.45 Hírek
2. **műsor** 6.30 Alpesi sí-vb
8.30 Időjárás-panoráma Salzburgból, Tirolból és Voralbergből
12.15 Sport. Alpesi sí-vb. Női összetett lesiklás
16.10 Művészlexikon
16.15 Akkoriban
16.20 Tőzsdehírek
16.35 Keserédes élet
17.30 Találkozás a természetben
18.00 Alf
18.30 Wurlitzer
19.00 A tartományok mai napja
19.30 Tévéhíradó
20.00 Sporthírek
20.15 Alpesi sí-vb
21.05 A hónap könyve
21.20 Hétköznapi történelem
22.00 Tévéhíradó 2.
22.25 Sport
23.00 Osztrák animációs film
23.05 Dame Edna Megastar
23.50 Magányos cowboyok
1.25 Hírek

SKY EUROSPORT

6.00 Üzleti világhíradó
6.30 Azok a szép napok...
7.00 D. J. Kat-show
8.30 Eurobik
9.00 Billárd
12.00 Sí Világkupa
14.00 Tenisz
15.00 Biliárd
19.00 Sport a világban — különkiadás
19.30 Eurosport-hírek
20.00 Biliárd
23.00 Műkorcsolyázó EB
0.30 Sí Világkupa
2.30 Eurosport-hírek

SUPER

7.00 Napkezdet
8.30 Turistamagazin
9.00 Hírek
9.10 Egyveleg
13.00 Japán üzleti hírek
13.30 Egyveleg
16.00 Forró drót
17.00 Hullámhosszon
18.30 Kék éj
19.30 Hírek
19.45 Időlánc
20.00 Coca Cola-slágerlista
20.30 Személyeskedjünk!
22.00 Hírek
22.15 Sporthírek
22.20 Lemezlista
23.20 Éjszakai koncert
0.20 Hírek
0.35 Kék éj
1.30 Időlánc
1.45 Egyveleg

TV5

16.05 Hírek
16.15 A törvény nevében
17.15 Női szemmel
17.45 Főzőlecke
18.00 Ifjúsági műsor
18.20 30 millió barát
18.50 Levelezés
19.00 Hírek
19.15 Sportrajongó
19.30 Az FR3 tévéhíradója
20.00 Úton-útfélen
21.00 Híradó
21.35 Sztárok a címlapról
23.00 Hírek
23.15 Carabine FM
23.45 Hotel
0.10 Francia nyelvterületek

SAT1

6.00 Jó reggelt a SAT1-gyel!
8.30 Hírek
8.35 Szomszédok
9.00 Hírek
9.05 Szeretethajó
9.55 Tévébolt
10.10 Hírek
10.15 A valódi szellemirtók
10.40 Füstölgő coltok
11.30 Fort Boyard
12.20 Szerencsekerék
13.00 Tévétözsde
14.00 Szomszédok
14.25 Szeretethajó
15.15 Fejecske, fejecske
15.40 Tévébolt
15.55 Paradise
16.45 T. J. Hooker
17.40 Hírek
17.50 Merő boszorkányság
18.15 Sansz
18.45 Híradó
19.15 Szerencsekerék
20.00 Hardball
20.55 Hírek
21.00 SAT1-klub
Frank Laufenberggel
21.55 A nap hírei, sport
22.05 A szicíliaiak klánja. Francia krimi
0.05 Garniszálló St. Pauliban. Német krimi
1.35 Hardball

3SAT

14.25 A zenedélután programja
14.30 Stúdióvendég: Sylvia Anders és Norbert Schultze
14.50 Szerelem, tánc és ezer sláger. NSZK-film
16.30 Zenecsatorna az IFA 87-en
17.15 Műsorismertetés
17.20 Mini tévéhíradó
17.30 Mauly és Ratty a nagy folyónál. Több a látszat, mint a valóság
17.50 Lemezajánló
18.00 Tőzsdehírek
18.25 Tippek és trendek
19.00 Tévéhíradó
19.22 3SAT-stúdió
19.30 A Köpenick-vállalkozás. Családsorozat 4. rész: Oldaltámadás
20.15 Tűz a földből. Dok.-film
21.00 Körkép
21.45 Kulturális hírek
21.51 Sporthírek
22.00 Tévéhíradó 2.
23.00 A lélek hangjai. Dok.-film
0.50 Tőzsdehírek
1.15 Késő esti újság. A DFF/NLK híradója, majd: hírek röviden

PRO7

6.15 Szerelem, hazugság, szenvedély
7.00 Rascal, a mosómedve
7.25 Flipper
7.50 A Waltonok
8.35 A virginiai
9.35 Petrocelli
10.30 Doogie Howser
10.55 Prost Helmut
11.25 Colt Seavers esetei
12.15 A kis Erna
13.40 A virginiai
14.45 Rascal, a mosómedve
15.10 Dick, a disznócska
15.35 Hírek
15.45 Flipper
16.10 Perry Mason
17.05 Doogie Howser
17.30 Barney Miller
17.55 Hírek
18.05 Az élet szívverése
18.55 Dick, a disznócska
19.25 Colt Seavers esetei
20.15 Vásárra viszem a bőrömet. Amerikai zsiványkomédia
22.00 Rövid távra. Amerikai játékfilm
23.55 M. A. S. H.
0.20 Hírek, időjárás
0.30 Önkoporsók aranyifjaknak
1.55 A megvesztegethetetlenek
2.45 Hawaii öt nulla
3.35 M. A. S. H.
4.00 A hóbortos fickó
5.25 Nincs pardon őrangyaloknak
5.50 A kék cseppek titka

RTL

6.00 Halló, Európa!
9.10 Ausztrál nyílt teniszbajnokság, 1991
11.00 Telebutik
11.30 Kockázatos!
12.00 Játékshow
12.35 Az „M" ügyosztály
13.00 Gazdagok és szépek
13.20 Kaliforniai klán
14.05 A springfieldi történet
14.50 Ausztrál nyílt teniszbajnokság, 1991
15.35 Hírek
15.38 Üzleti hírek
15.50 Bűnügyi riporterek
16.40 Kockázatos!
17.10 Játékshow
17.45 Salvatore bajnoksága
17.55 Hírek
18.00 A hatmilliós dolláros férfi
18.45 Híradó
19.15 A boragorai égi kutyák
20.00 Lottósorsolás
20.10 A mozi. Amerikai krimi
22.00 Ausztrál nyílt teniszbajnokság, 1991
22.30 Hírek és időjárás
22.45 Tuttifrutti
23.45 Blue jeans. Olasz szexfilm
1.15 A mozi
2.55 Ausztrál nyílt teniszbajnokság, 1991.

SZÍNHÁZAK

Operaház: Bohémélet (7), Erkel Színház: A végzet hatalma (6, 4. bérl. 4.), Nemzeti Színház: A vihar (7), Várszínház: Vőlegény (7), Katona József Színház: Übü király (7), Madách Színház: Terézvári garnizon (7), Madách Kamara: Aranyító (7), Vígszínház: A padlás (7), Sötétség délben (éjjel fél 11), Pesti Színház: Száz év magány (7), Thália Színház: Barátom, Harvey (7), Thália Stúdió: Az égből pottyant nagyapa (du. 4), Radnóti Színház: A képzelt beteg (7), Fővárosi Operettszínház: A mosoly országa (7), Vidám Színpad: Egy férfi, aki nem akar (7), Mikroszkóp Színpad: A zsupszfalvi tűzoltók (de. 9), Váltjuk a rendszert (fél 8), Ódry Színpad: A mandátum (du. 3), Fővárosi Nagycirkusz: Lássuk a medvét (du. 3, 7), Arany János Színház: Csizmás kandúr (de. 10), Kamaraterem: Test-Vér-Harc (7, bemutató), Állami Bábszínház — Jókai tér: A csodálatos kalucsni (de. 10), Andrássy út: A repülő kastély (du. 3), Egyetemi Színpad: A Pál utcai fiúk (du. 3).

★

A Nemzeti Színház igazgatósága közli, hogy január 27-én, vasárnap este a Várszínházban a Mozart-előadás elmarad. A megváltott jegyek a váltás helyén visszaválthatók.

Zacskós tejet akarnak osztogatni

Ne az árat emeljék!

A tej túltermelési válságáról már hónapok óta cikkeznek az újságok. A mezőgazdasági érdekvédelmi szervek 1990 júniusában ültek össze először; figyelmeztetni akarták az agrárkormányzatot, hogy a sorozatos áremelések következtében nagymértékben csökkent a tej hazai fogyasztása, s emiatt *súlyos válság várható.*

Az a borzasztó helyzet áll elő, hogy amíg a legrászorultabb rétegek *nem jutnak tejhez,* addig a falusiak házát elárverezik, mert hiába termeltek, nem tudnak eladni. A kormány most jelentette be a tej árának emelését, miközben a termelők már *hetek óta nem kapnak pénzt* az általuk a tejiparnak leadott tejért.

A mezőgazdasági érdekvédelmek nem kívánnak áremelést, hanem tisztességes piaci viselkedést, tehát azt, hogy sem a tej felvásárlási ára, sem pedig a fogyasztói ára *ne növekedjék.* Az a véleményük, hogy a fogyasztás és az export növelésével kell a teitermelés gondjait megoldani.

Amennyiben a kormány nem módosít a tej fogyasztásával kapcsolatos pénzügyi politikáján, a hónap utolsó napján *demonstrációt* fognak szervezni. Ennek az a lényege, hogy a városokban *zacskós tejet osztanak* majd a polgárok számára, annak jeléül, hogy a mértéktelen áremelés teljesen felesleges, és a támogatások megvonása a mezőgazdaság összeomlásához vezet.

A falusiak nem a város rovására szeretnének megélni, hanem csak a saját fáradságos munkájuk révén. Lehetetlen dolog, hogy a világszínvonalon termelő tehenészetek lassan nem tudják a tejet hova tenni, az ipar raktáraiban ezer tonnákban áll a tejpor, vajfeleslegek halmozódnak fel — ugyanakkor semmi nem történik az *éhezők* megsegítésére. Mi már látjuk, ennek az áldatlan helyzetnek az lesz a következménye, hogy a termelés csökkenése miatt, nemsokára, ellátási gondok lesznek. Ezért tiltakozunk az Országos Gazdaszövetség nevében.

Dr. Hajagos Antal,
a gazdaszövetség elnöke

Olcsó tej Zámolyon

Zámolyon, a Kossuth utca 94. szám alatt – a tejbegyűjtő helyen – a tejet literenként tizenhat forintért árusítják

Kabáczy Szilárd felvétele

Orenburgi betegek

Sugárártalom nem volt

Százkilencvenkilenc közül négy egészséges – Kétszer több erőszakos halál – További gondozás szükséges

Az *Orenburgi Alapítvány* által behívott százkilincvenkilenc ember közül mindössze *négy* bizonyult egészségesnek. A vizsgálatot 1990. szeptember óta folytatta az orvosi bizottság a Népjóléti Minisztérium utasítására, hogy megállapítsa az Orenburgban dolgozók *egészségkárosodásának okait.* Ahogyan a minisztériumi sajtótájékoztatón a bizottság vezetői, *dr. Sinka Gábor,* kórházigazgató és *dr. Ungváry György,* az Országos Munka- és Üzemegészségügyi Intézet megbízott főigazgatója elmondták, a vizsgálat, amely 22 oldalas kérdőív kitöltésével kezdődött, igen *sokirányú* volt, kóroki tényezőkön kívül a foglalkozási viszonyokra, a szociális helyzetre, a munka- és lakókörnyezetre is kiterjedt. A vizsgálatok során a *májat* az esetek 30 százalékában találták betegnek. A székletben található *rejtett vérzés* gyakorisága — ami az átlagnépességben 2,5—4 százalék, az orenburgiaknál 50 százalékos volt.

Az orvosi bizottsággal párhuzamosan az Állami Népességnyilvántartó Hivatal 131 Orenburgot megjárt ember haláloki statisztikáját feldolgozva kimutatta, hogy az erőszakos (baleset, sérülés, mérgezés okozta) halálozásuk az átlagnépességének *kétszerese,* az alkohol oki szövődményből eredő pedig másfélszerese volt.

Az orvosi vizsgálatok zárójelentéssel fejeződtek be. Ebben felhívták az illetékes kezelőorvosok figyelmét a beteg *gondozásba vételére,* a további tennivalókra.

Szomorú azonban, hogy jóllehet, a munka, a környezet és az emberek egészségi állapota közötti összefüggés nem kizárható, de *okokozati összefüggést nem* tudtak megállapítani.

Csoportos *sugárkárosodási hatás kizárható* volt; jelen lehettek azonban *kémiai ártalmak,* de 15—16 év múltán ezekre is *csak következtetni* lehet. Illetve pontosításuk *további* költséges felderítést tesz szükségessé. Mindezek alapján azonban *csoportos kántalanításra nincs mód,* ennek csak a keserves megpróbáltatásokkal járó *egyéni kezdeményezés* lehet az útja.

Orenburg, Tengiz és a feltehetően ezután is létesítendő külföldi munkavállalások mindenesetre a *bajakat megelőzendő* intézkedések fontosságára is figyelmeztetnek.

Második napirendi pontként *bölcsődei gondokról* is szó volt a sajtótájékoztatón. Nevezetesen arról, hogy a gondok alatt roskadozó helyi önkormányzatok hajlamosak néhol a bölcsődét *megszüntetni,* vagy az óvodával *összevonni,* szem elől téveszt-ve a 0—3 éves gyermekek gondozásának speciális előírásait. A tárca tehát szakmai irányítási jogával élve helyesen ragaszkodik a gyermekintézmények rendeltetésszerű működéséhez.

(lukács)

Alfa Élelmiszer és Vegyiáru Kereskedelmi Vállalat
IV. kerületben lévő raktárüzemébe felvesz
RAKTÁRVEZETŐ-HELYETTEST
RAKTÁROST
RAKTÁRI BETANÍTOTT MUNKÁST
továbbá
DEKORATŐRT
Jelentkezni lehet:
Bp. IV., Temesvári u. 7–9.
169-4144/Munkaügy
Alfa ®
ÉLELMISZER ÉS VEGYIÁRÚ KERESKEDELMI VÁLLALAT

Lapáton a parádsasvári-szb 2.

Minket nem avattak be semmibe

A parádsasvári üveggyárban Müller Attila igazgató felmondott a szakszervezeti tanács elnökének, titkárának és annak helyettesének. Rajtuk kívül öt társuknak január 3-án ugyancsak kezébe adták az „elbocsátó szép üzenetet". A helyi szakszervezet az igazgató döntését nem fogadta el, ő azonban ennek ellenére ragaszkodik eredeti terveihez – írtuk tegnapi lapunkban.

A rendet és fegyelmet szorgalmazó, ambiciózus igazgató egy vezetői viszálykodástól sem mentes vállalatot vett át elődeitől. A vállalati tanács, mely azóta megszűnt, a privatizáció befejezését írta elő. *A felszámolással fenyegetett cég helyzete valamelyest javult* az elmúlt évben, ám a személyeskedésbe torkolló viták *elmérgesedtek.* A vállalati vezetők közül valakinek mennie kellett.

Az indok: alkalmatlanság

Fejes András munkaügyi osztályvezető volt az üveggyárban. Társadalmi munkában a vszt elnökeként dolgozott. *Horváth Géza* az szb titkára. Mindketten felmondólevelet kaptak Müller Attila igazgatótól.

— Másodikán, elbocsátásunk előtt egy nappal, Müller úr tudtunk nélkül összehívta a szakszervezeti tanácsot. Ha magánügyem miatt nem járok aznap a gyárban, *nem is tudok* az összejövetelről — mondja Horváth Géza.

— Fölolvastak egy levelet — veszi át a szót Fejes András —, hogy *Jakab Mártont,* a volt vt-elnököt, engem és további két szakszervezeti tisztségviselőt elbocsátanak, *alkalmatlanság* miatt. A döntéssel *senki nem értett egyet,* 12-en tartózkodtak, ketten ellene szavaztak.

— Az igazgató úr azt állítja, hogy önök a kft.-nek nem kellettek...

— Hogy nem kellettünk — *ürügy.*

Horváth Géza hosszú másodpercekre elhallgat. 57 éves. *Sírással küszködik,* nehezen beszél.

— Müller úr az első pillanattól kezdve ellenünk volt. Kijelentette, hogy *a szakszervezet foglalkozzék az üdüléssel.* A privatizációhoz semmi közünk. Valamikor a nyár közepén szememre vetette, hogy újságíró járt a gyárban. Azt mondtam a megyei lapban, hogy a régi vezetéssel és az új vezetővel sem felhőtlen a kapcsolatunk. *Minket semmibe se avattak be időben...* Később aláírásokat gyűjtöttek a szakszervezeti vezetők ellen, de a felkínált lemondásomat nem fogadták el az emberek. Azt is terjesztették rólunk, hogy *privatizációellenesek* vagyunk. Pedig mi csupán azt kértük, hogy az átalakításkor a dolgozók is kapjanak részvényeket, és épphogy *sürgettük* az egykori ipari miniszternél a privatizációt.

Az üveg könnyebben formálható, mint a demokrácia?

Magánemberek leveleztek

— Önök a szakszervezeti tagok háta mögött, de a nevükben *leveleztek. Lejáratták az igazgatójukat...*

— Hogy kik vettek részt azon a tanácskozáson, ahol a Vagyonügynökségnek címzett levelünket megfogalmaztuk? — kérdez vissza Fejes András. — A bizalmiak kétharmada ott volt, kivéve a műszakiakat.

— Pártokkal is leveleztek, nemde?

— Ez sem igaz! Hogy *magánemberek kinek írtak levelet, arról nem tudok.* A szakszervezet senkinek sem küldött az igazgató ellen levelet.

— A sok félrehallás és félreértés láttán nem kezdeményezték, hogy tisztázzák a helyzetet?

— De. Leültünk és megbeszéltük a dolgokat. Ám, utána sem változott semmi. Nem tudtuk követni az eseményeket. A szakszervezetet akkor se kérdezték meg, amikor novemberben a zsóri üdülőt és a vállalati kultúrházat átadták a sasvári önkormányzatnak. Ott hallottuk először.

Favágás, tanfolyamon

— Most mire számítanak? Lesz munkájuk?

— A munka alól fölmentettek, de a *szakszervezeti teendőimet ellátom.* Hogy mi lesz később?... Döntőbizottsághoz fordultam — feleli Horváth Géza.

— *Elvégeztem a közelmúltban egy favágótanfolyamot* — mondja Fejes András.

Helyes, ha egy ambiciózus és képzett vezető tudja, hogy mit akar. De rendre és fegyelemre nemcsak a felszínen van szükség. Mélyebbre ásni és eközben az új gazdálkodási követelményeknek megfelelni egyedül, a „szél ellen", azaz szövetségesek nélkül szinte reménytelen. Kívülről nézve úgy látszik, az igazgató jobban tette volna, ha nem ellenfeleket, hanem lehetséges szövetségeseket lát és keres a szakszervezetben.

Mert mára annyira elmérgesedett a helyzet, hogy ez már nem vezet sehova.

Bálint Tóth János

(A cikk nyomdai átfutása után telefonon hívott bennünket a gyár főmérnöke. Közölte, félreértésen alapult az a hír, hogy nem kívánna visszajönni dolgozni. Igaza tudatában hamarosan felveszi a munkát.)

CSALEZLOPEZ

Vasárnap délelőttönként — amíg vetítették — elragadtatva néztük a fiammal a bájos spanyol rajzfilmet, *Moflit,* az utolsó koalát. Én is lelkesedtem a kedvesen butácska szemű koalamaciért, utáltam *Ivánt,* a gonosz vadászt és még nála is jobban *Csalezlopezt,* aki — noha látszólag kedves a koala megmentőjével, a kislánnyal — igazából a gyalázatos vadász segédje, szegény Moflit törbe akarja csalni.

Utólag visszagondolva, Csalezlopez kezd egész szimpatikus lenni. Hiszen a behízelgő modorú majom legalább *nevével* utal rá, hogy *ő csal is, lop is.* Akinek csak egy icipici fifikája van, könnyen elbánhat vele, mert nem rejti véka alá természetét.

Jó lenne ezt a *figyelmeztető jellegű nevet bevezetni* a demokráciának álcázott banditizmus helyett. Példának okáért az állam is adhatna már magának valami ehhez hasonló elnevezést, hiszen tettei nem sokban különböznek a köpönyegforgató majmocskától. Megépítteti az emberekkel a házaikat, mondván: neked nem jár tanácsi lakás, mert az ehhez szükséges *kategóriát* családtagonként száz forinttal *túllépted* éppen tíz éve. Szegény, ostoba állampolgár tizenöt éven át spórolt, népes rokonsága vakolt és meszelt, készen lett a háza — és *most fizetheti az adót.* Nem sokkal jobban jártak azok a szerencsétlenek sem, akik tanácsi lakást szereztek. Ők még izgulhatnak: ha nem akarnak kisebb méretű és komfortfokozatú (apropó, a szoba-konyhánál *mi a kisebb méretű és komfortfokozatú?)* lakásba menni, *megvehetik* bérleményüket. Esetleg sokszoros lakbért fizethetnek érte április után.

A dolog körülbelül olyan, amikor a nyomorult vevő megvásárolja harminc-egynéhány forintért a kenyeret a boltban. Elégedetten cipeli haza szatyrában a veknit, de az első sarkon *rátámad egy álarcos bandita,* és ellentmondást nem tűrően, *megfelelő jogszabályokra, a múltra, jelenre, Valutaalapra* hivatkozva *jövőre és a Nemzetközi* közli: ha nem szurkol le még tíz forintot, nem lehet az övé a kenyér, amit *egyszer már kifizetett.* Hiszen a legtöbb tanácsi lakás „bérlője" sutyiban és feketén, de azért mindenki által *hallgatólagosan tudomásul véve* egyszer már fizetett egy szép summát: használatbavételi díjat, lelépést az előző bérlőnek, kemény, négyzetméter után kiszámolt árat.

Jobbik esetben „csak" a *sokszorosára megemelt lakbért* fizethetik majd a bérlők, *ugyanazért* a düledező falú, koszos, elhanyagolt házban levő bérleményért. Fogadni mernék, hogy a tömbházmester ekkor sem fogja kicserélni a három éve kiégett égőt a lépcsőházban, és káromkodási szokásain sem fog változtatni, ha egy lakó figyelmeztetni merészeli — takarítsa el a kapuból a szemetet.

Az össznépi (pardon: össznemzeti) csalezlopez másik helyszíne az *európai árakkal* és *ázsiai kiszolgálással* meg minőséggel rendelkező közért. A tejeszacskók jóval drágábbért ugyanúgy folynak, a tejföl pont úgy lejárt, az eladók éppolyan ingerültek és sértődöttek, mint régen.

Odafönt erről vajmi kevéssé vesznek tudomást. *Kupa* úr nemrég azt nyilatkozta a *Kurirnak, rit-kán* szokott a közértben vásárolni, és mindig *meglepődik* az árakon — ő „megállt" az 5.60-as vajnál és a 3 forintos tejnél. A riporternek arra a kérdésére, hogy készültek-e előzetes számítások arról, hogy az áremelések a családok hány százalékát fogják földhöz vágni, könnyedén feleli: *„Pontosak nem, mert megváltoztak a fogyasztási szokások, és mások lettek az igények".* Nos, a pénzügyminiszter úr fején találta a szöget: *egyeseknek úgy megváltoztak a fogyasztási szokásai, hogy már nem is fogyasztanak, csak saját magukat.*

Tisztelt Csalezlopez urak, jó lenne már egyszer egy *tanulmányútra* befizetni a Józsefvárosba, netán egy szabolcsi faluba. Ehhez még 15 millió dolláros különrepülőgép sem kell. A programban (forintért) szerepelne egy közértben tett látogatás, valamint egy átlagos, bérből és fizetésből élő családnál nyélbeütött kirándulás. Mondjuk, fizetésnapon: hogyan kell húszezer forintos összjövedelemből huszonötezret kifizetni.

Talán a *mafla állampolgárt* is meg lehetne menteni így.

Török Katalin

A munkavállalók kompromisszumai a mai ÉT-re

Remélhetőleg bérügyben a kormány is enged

Vita az adómentességről

Második alkalommal tárgyalja ma az ÉT plenáris ülése az idei bérszabályozás ügyét. Beszámoltunk róla többször is, hogy az országos egyeztetés három résztvevője, a kormány, a munkaadók és a munkavállalók között nincs megegyezés a bérek alakulásáról. Úgy tűnik, hiába volt az újabb szakértői megbeszélés is, nem közeledtek az álláspontok. A kormány ugyan a teljes bérliberalizálás híve, de ennek megvalósítását ebben az évben elképzelhetetlennek tartja. Legfőbb ellenérve az inflációgerjesztő hatás, valamint egy esetleges nagymértékű bérszóródás kialakulása a szakmák között.

Lesz-e ma megegyezés? Mindenesetre jó lenne, mivel lassan belépünk az esztendő második hónapjába, *szenvedői vagyunk a mérhetetlen áremelkedéseknek, de a jövedelmeink alakulása bizonytalan.* A mielőbbi bérmegállapodás érdekében a munkavállalói oldal ma *kompromisszumos* javaslatot terjeszt az ÉT plenáris ülése elé. Ennek egyik alapfeltétele, hogy a három tárgyalófél jelentse ki: *a mai szabályozott bérmechanizmust a liberalizált forma váltsa fel.*

A szakszervezetek kiindulva az évtized legnagyobb feszültségeit hordozó idei esztendejéből, *tudomásul veszik, hogy az idén korlátozott legyen a bérliberalizálás.* A kormányzatnak pedig el kellene fogadnia, hogy a bérek egy *meghatározott határig* szabadon növekedhessenek, amely határról dönteni kell. Az afölötti bérnövekedést pedig adóztatni lehet.

A béremelések ez évi felső korlátjára *három variációt* dolgozott ki a szakszervezeti oldal. Egyrészt a kormány által idénre számított 38 százalékos infláció mértéke lehetne, a második elképzelés szerint a mindenkori inflációs mérték alatti 5 százalékos, a harmadik az az alatti 10 százalékos, adómentes béremelési határ. Az ezt meghaladó bérkiáramlást a vállalkozási nyereségadóba épült bértömegadó terhelje.

A szakszervezetek *csak olyan bérpolitikai megállapodást fogadnak el, amelyben a munkavállalók* — munkahelyük tulajdonviszonyaitól függetlenül — *közel azonos bérekért dolgoznak.* Azt is javasolja a munkavállalók érdek-képviseleti oldala, hogy *a létszámgazdálkodás során felszabaduló dolgozók bértömege 10 százalékos mértékig adómentes legyen. A minimális bért szociális kategóriaként* kezelve úgy tekintik, hogy annak mindenkori értékhatáráig a béremelés ugyancsak adómentes legyen.

A termelőszférában dolgozók *szolidárisak* a költségvetési és közszolgálati területen dolgozókkal, ezért támogatják azt a követelést, hogy e területeken *vezessék be a bérkövetési mechanizmusokat.*

Az idei bérmegállapodások a feltételezett 38 százalékos inflációra épülnek. Ezért, ha annak mértéke nagyobb lesz, a béremelés most elhatározott korlátait újra meg kell határozni. *A munkavállalók az 1992-es esztendőre teljes bérliberalizálást kívánnak bevezetni,* ezért felkérik a kormányt és a munkaadókat, hogy dolgozzák ki annak feltételeit.

A szakszervezetek közül *különvéleményen* van az *Értelmiségi Szakszervezeti Tömörülés.* A bérliberalizálást ők *az idén nem, csak távlati célként* tartják megvalósíthatónak. Az idei bérszabályozásban három sáv bevezetését tartják indokoltnak, *az adómentességet szerintük az infláció mértékéhez kell igazítani.* Fontosnak tartják, hogy *versenysemleges* bérszabályozás legyen, kivéve a kisszövetkezeteket és a nonprofit területeket. *Csak indokolt esetben legyenek adómentes béremelési lehetőségek,* például azokban az oktatási és kutatási intézményekben, amelyekben a dolgozók munkájának eredménye *az egész ország számára hasznosul.* Lényeges számukra, hogy a bérszabályozás *ne ösztönözzön az elbocsátásokra.* A jövő évben elképzelhetőnek tartják a teljes bérliberalizációt akkor, ha az a költségvetés valamennyi területére érvényes lesz, és bevezetik az inflációt követő bérautomatizmust.

A *liga* a szabad béralku híve, éppen ezért szeretné, ha minél előbb eljutnánk a teljes bérliberalizáláshoz. Ma a közgazdászok körében sem egyértelmű e kérdés megítélése, mellette és ellene is számos érv szól a liga szerint. De nemcsak ezért közelít e szakszervezeti szövetség megfontoltan e kérdéshez. Azt tartja, hogy a *teljes bérliberalizáció nem jár automatikusan béremelkedéssel,* legalábbis nem mindenhol. Szerintük egy felelős szakszervezet nem akarhatja, hogy a bérharcokban csupán az „erősebb kutya" elve érvényesüljön. Márpedig — szerintük — ma hazánkban még *nem léteznek sem erős szakszervezetek, sem a megállapodásokat betartani képes munkaadói érdekképviseletek.* A liga úgy ítéli meg, hogy az azonnali bérliberalizáció *súlyos következményekkel járna a költségvetési területen dolgozók számára.* Véleményük szerint el kell kerülni az egyes munkavállalói csoportok szembefordulását. Úgy tartják, hogy jogfosztottan, megosztva, egymás ellen harcolva csak a munkaadók malmára hajtanák a vizet.

(nógrádi)

★

Alkotmánybírósághoz fordult a személyi jövedelemadóról szóló törvény diszkriminatív jellege és ezáltal alkotmányellenessége miatt a Kereskedelmi Szakszervezetek Szövetségéhez tartozó 5 szakmai szakszervezet titkára: Tóth Ferencné, Mátraházi István, Rusznák Imre, dr. Sáling József és dr. Vágó János. A keresetet benyújtók véleménye szerint a törvény a munkavállalói és munkáltatói, illetve vállalkozói érdek-képviseleti szervezetek tagjai között diszkriminációt teremt, mivel előírja, hogy a munkáltatói érdek-képviseleti szervek fenntartásához nyújtott hozzájárulás és tagdíj korlátlan mértékben levonható költségként, ugyanezt a lehetőséget nem biztosítja a munkáltatói érdek-képviseleti szervezetek dolgozói részére, mert őt csak havi 300 forintig kapnak adómentességet.

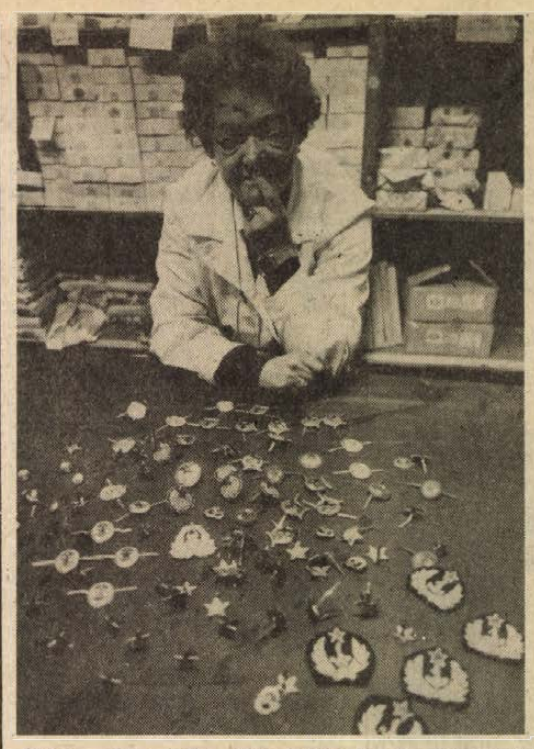

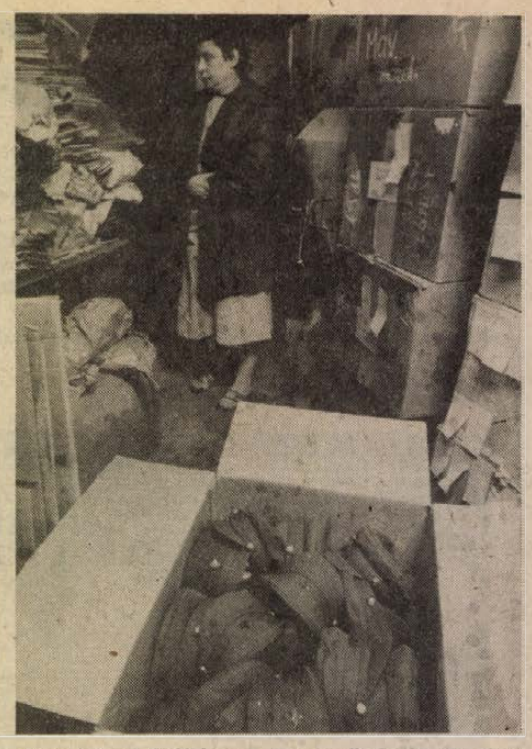

Sokan még mindig elégedetlenek a rendszerváltás tempójával (néhányan a megtörténtét is vitatják), de kétségkívül akadnak olyanok, akik számára túl gyors volt. Ilyen például a Sapka- és Kalapipari Szövetkezet, amelyik 1949 óta készíti az egyensapkákat. Aztán hirtelen, negyven évnyi üzleti és piaci biztonság után, soha le nem szállítható munkásősapkák százai, különböző méretű vörös csillagok, jelvények és gombok ezrei maradtak a raktárakban. Csillogásuk valaha tekintélyt követelt. Ma dobozba zártan, gyűjtők érdeklődésére várnak Kegyes András felvételei

Két párt a kárpótlási törvényről

A Kereszténydemokrata Néppárt és a Szabad Demokraták Szövetsége vezetői — *Surján László, Füzessy Tibor* és *Varga László,* illetve *Kis János, Pető Iván* és *Soós Károly Attila* megbeszélést folytattak. Ez volt az *első* hivatalos, kétoldalú tárgyalás.

A *kárpótlási törvényjavaslat* kérdései közül a felek az alábbiakban értettek egyet: Elsődleges cél *a szilárd, megkérdőjelezhetetlen tulajdonviszonyok* teremtése. A kárpótlás jogalapja *nem* az, hogy a magántulajdon védelme összeegyeztethetlen volna mindenfajta államosítással, hanem az, hogy az elmúlt évtizedek kisajátításait nem kísérte kártalanítás. A kárpótlásnak lényegében nem az eredeti vagyontárgyat kell visszaszolgáltatnia, hanem a kártalanítás elmaradását jóvátennie. Csak *részleges és degresszív* lehet.

A felek egyetértettek abban is, hogy az egyházak szakrális, oktatási, kulturális, valamint szociális tevékenységének feltételeit megfelelő vagyon juttatásával *biztosítani* kell.

25 millió ECU

PHARE-program a túlélésért

Bár érthető, hogy Magyarországon az embereket elsősorban a megélhetéssel kapcsolatos mindennapi gondok foglalkoztatják, érdemes, sőt, muszáj az eddigieknél nagyobb figyelmet szentelnünk környezetünkre, éppen . e túlélés, gyermekeink, a következő generációk érdekében — hangsúlyozta *Hans Beck* nagykövet, az Európai Gazdasági Közösségek delegációjának vezetője, az EGK delegációjának budapesti bizottsága, valamint a Környezetvédelmi és Területfejlesztési Minisztérium által közösen rendezett, a környezetvédelmi *PHARE-programról* szóló csütörtöki sajtótájékoztatón.

Az EGK bizottsága 1989 decemberében hagyta jóvá a PHARE-programot a Magyarországon és Lengyelországban végbemenő társadalmi és gazdasági változások támogatására. Az e célból hazánknak 1990—91-ben juttatott *százmillió ECU egynegyedét a környezetvédelemre fordítják.* Az EGK munkatársai által kiválasztott *huszonhárom projekt* viszonylag kis költséggel és gyorsan beindítható, egymásfél év alatt megvalósítható elképzeléseket tartalmaz. Ezek között szerepel például a *Fertő-tavi nemzeti park* létrehozása, a levegő szennyezettségét mérő műszerhálózat *korszerűsítése,* a Körös-völgyi holtágak rehabilitációja, vagy a felszín alatti vízkészletek szennyezettségét vizsgáló tanulmány. Néhány projektre már megkötötte e szerződést a hét állandó magyar taggal ,s az ő munkájukat az év végéig segítő három külföldi szakértővel működő PHARE-programiroda.

Az 1991—92-es PHARE-programok kiválasztásánál kiemelt feladat a közlekedéssel okozott levegőszennyezés *mérséklése,* megoldandó a *kommunális hulladékok* elhelyezése, a kistelepüléseken pedig *a szennyvízkezelés* igényel sürgősséget.

K. K.

IRODALMI LECKE

„A munkásnak nem több a bére, / mint amit maga is kicsikart, / levesre telik és kenyérre / s fröccsre, hogy csináljon ricsajt." József Attila 1937-ben vetette papírra e sorokat, s ha valakinek ma még egyáltalán van kedve arra, hogy holmi verseskötetbe lapozzon, hát igencsak kikerekedik a szeme. Megeshet, hogy egy zsíros kenyeret majszoló mai „proletár" tizenéves verselemzés közben olyan képtelenséget talál az irodalomtanár szemébe mondani, hogy a *Hazám* című vers, melyből a fenti idézet származik, olyan, mintha ma íródott volna...

Persze, nem tudni, mit tenne ilyenkor a minden bizonnyal megrendülő tanár. Óvatosságra intené-e az elszabadult fantáziájú gyermeket, vagy elbizonytalanodó legyintéssel leülésre késztetné. Mert manapság *nemcsak a történelemtanárok vannak bajban,* nemcsak a história tudói küszködnek lelkiismeretükkel és a ránk zúduló nézetek, értelmezések sokaságával. Alighanem az irodalomtanárok sem tudják immár csupán a bűnös múltat ostorozni.

„Szövőlány cukros ételekről / álmodik, nem tud kartelekről." Uramisten, mit tudnak a kis szövőlányok a *privatizációról?* Mit mond ma a hovatovább érdekvédelem nélkül maradt bérből és fizetésből élő rétegeknek a bűvös szó: magántulajdon? S a csábító kifejezés: *kisvállalkozók országa?* Létbizonytalanságot, munkanélküliséget, soványabb karéj kenyeret, és reménytelenséget, mert annak, aki éhes, és gondolatai is kétségbeesettek, *nem adatott meg a távolba látás felemelő képessége.* A nem túl közel álló, de remélhetően bekövetkező paradicsomi állapot — *boldog polgárok jóléti birodalma* — csupán azok számára látható ma még, akik nem *fuldoklóként* tekintgetnek egy ködből előtűnő korallzátony felé, s akiknek zsebében nem *krajcár* kuncog. A nemzet sok jobb sorsra érdemes fia ma *„hol lehet altiszt, azt kutatja",* a nagylány pedig *cselédnek* is elmehet. Megadták számára azt a lehetőséget, hogy *gazdaasszonyságot* tanulhasson, s gazdaasszony legyen valahol, *ha már saját otthonában nem lehet az...* De az is lehet, hogy *rosszlánynak* áll az újdonsült munkanélküli, ki sutba dobta friss iskolai bizonyítványát, s úgy vált számkivetetté, hogy *meg sem ízlelhette* a munka örömét.

„Mit bánja sok törvényhozó..." — olvassa a kötet lapjait pergető polgár, s hitetlenkedve csóválja a fejét. Alapmondatot talált, egy többszörösen összetett mondat *vésztjósló kiinduló pontját,* amely mögé keserű mellékmondatok kívánkoznak végeláthatatlan sorban. Mit bánja... hogy nem értünk egyet, hogy mást akarunk, hogy *emberségesebben, fájdalommentesebben, tisztességesebben* kívánjuk a rendszerváltás megvalósítását. Mit bánja, hogy a nép egy hányada a kukában kotorász, másikat *„bűn, öngyilkosság, lelki restség"* tépázza, a harmadik *„csodára vár",* s emberhez méltóan tartja magát, s csupán a negyedik (vagy hányadik?) tábor az, amely máris *belélegezhette* az áhított jobb jövő fukarul lengedező előszelét.

De éppen ezért! *Retteg a szegénytől a gazdag / s a gazdagtól a szegény."* Egy házában idegenként élnek egymás mellett, úgy méregetik egymást, mint *pápuát* az első fehér hajós. Irtózunk a hajléktalanoktól, úgy gondoljuk, ha közénk telepítik őket, nemcsak tetvekkel árasztanak el bennünket, hanem *talán meg is ölnek,* de legalábbis kirabolnak minket. És gyűlölnek bennünket a hajléktalanok, mert még van állásunk, tavalyi kabátunk, amit magunkra húzhatunk a télben, meleg konyhánk, amelyben *paprikás krumpli* fő.

„Kitántorgott" a magyar szürkeállomány egy része, más hazát virágoztat a honi koponya... De csukjuk be a könyvet. Süti az ember szemét a Hazám mind a 98 sora.

E verselemzésre alighanem *elégtelent* adnának a honatyák, mondván, hogy csak a költők és dilettánsok nem látnak a dolgok mélyére. Csak az jajgat, s kelt pánikot az átmenti korban, akinek az Úristen egy csöpp *közgazdasági gondolkodást* sem adott, s aki inkább hajlik az engedetlenségre, mintsem az okos türelemre, a *Kánaán* eljövetelének kiböjtölésére. Hát adjanak elégtelent... Hiszen a vers végül is a harmincas években íródott. Egy másik korról.

Talán a felelés drukkjában zavarodott össze bennem minden.

Horváth Ildikó

Két évig két keréken

Még mindig beteg a harmadik biciklista

Három magyar fiatalember arra vállalkozott, hogy két év alatt körbekerékpározza a világot. Hatvanezer kilométer megtétele után a végcél: a barcelonai olimpia. A Népszava szerződést kötött a nem mindennapi teljesítményre vállalkozókkal, beszámolóik rendszeresen és kizárólag csak lapunkban olvashatók.

A három fiatalember útja két hónappal ezelőtt szétvált. *Szakolczai József* súlyos balesetet szenvedett Törökországban, s azóta itthonról figyeli társai útvonalát. A huszonnégy éves vékony, bicegő fiatalember szomorúan mondja:

— Még mindig *nem töröttem bele, hogy nem lehetek a fiúkkal.* De nagyon fáj a térdem, az orvosok nem engedik, hogy sportoljak. És az én lelkiismeretem sem engedi meg, hogy félig betegen, kolonc legyek társaim nyakán. A kidolgozott programot *csak veszélyeztetné az én jelenlétem.*

— *Úgy tudom, hogy a kerékpáros világ körüli út megtervezése, megszervezése szívügye volt.*

— Két évig tartott, amíg mindent pontosan kiszámítottunk, milyen kerékpárral, milyen csomaggal, milyen útvonalon kell elindulnunk, hogy célba érjünk.

Szakolczai József
Gy. Balázs Béla felvétele

Molnár Palival, aki az unokatestvérem, együtt találtuk ki ezt az egészet. De előzmények voltak. *Mind a ketten imádtunk kerékpározni.* Tizennégy éves korunktól kezdve minden nyáron, nagy túrákat tettünk, először csak az országban, később már bejártuk egész Európát. *Tíz hónapig készültünk arra, hogy két hónapig csak kerékpározzunk.* Csodálatos volt. Ez lett az életformánk.

— *Mi a legszebb a kerékpártúrákban?*

— A legszebb az, ahogyan az emberek hozzánk viszonyulnak. *Tisztelik a sportteljesítményt, és sokkal kedvesebbek minden országban,* mintha autóból szállnánk ki. A másik dolog, hogy útközben mindent meglátunk, mindent észreveszünk, nem suhan el mellettünk a táj.

— *Kik segítették ezt az utat?*

— Mindenekelőtt a *Népszava.* Exkluzív szerződést kötött velünk, s így *lehetővé tette* — többek között —, hogy *egyáltalán elinduljunk ezen az úton.* Aztán nagyon sokat segített nekünk *Gál József,* a *Szent Jupát* utasa, aki óriási tapasztalatokra tett szert, s mindent elmondott nekünk. Aztán harmadik társunk, *Maráz Ferenc,* édesanyja a *Terimpexnél* dolgozik, s rajta keresztül sok segítséget kaptunk a cégtől. Például, minden olyan városba, ahol magyar képviselet van, élelmiszercsomagot küld nekünk. Nem kell mondanom, hogy mit jelent hazai ízeket érezni. Segít a *UPS* csomagküldő szolgálat, amely e csomagokat, és a mi *küldeményeinket is* meghatározott súlyig *ingyen szállítja.* A Külügyminisztérium a külképviseleteken keresztül támogatja utunkat.

— *Mit érez, amikor megkapja a fiúktól a kazettákat, a fényképeket?*

— Nagyon rossz nekem, s nemcsak azért, mert fáj a térdem, hanem azért is, *mert életem nagy álma megvalósult, s én nem vehetek részt ezen az expedíción.* De nem adtam fel, talán a nyárra rendbejön a lábam, és akkor megyek a fiúk után.

— sámán —

LIGA

A FÜGGETLEN SZAKSZERVEZETEK DEMOKRATIKUS LIGÁJÁNAK

Új címe:
H-1071 BUDAPEST VII. Gorkij fasor 45.
Telefon: 142-4105 142-6957 142-8143/Fax

Ma este: Panoráma

A televízió Külpolitikai Főszerkesztőségének Vilniusba és Rigába kiküldött munkatársai ma este 21 órakor helyszíni tudósításokban számolnak be a baltikumi véres eseményekről és a három kis köztársaságban uralkodó állapotokról.

Mi lesz a háború után a Közel-Keleten? Színes tudósítások, interjúk, vélemények Irakból, Szaúd-Arábiából, Izraelből, Egyiptomból és Algériából.

Főszerkesztő-műsorvezető: Chrudinák Alajos

A BUDAPESTI KÖZLEKEDÉSI VÁLLALAT bérleti szerződésben hasznosítani kívánja a kezelésében lévő Bp. VII., Akácfa u. 12. sz. alatti ingatlanát, jelenlegi állapotában.

A telek alapterülete: 456 m².
A telken a volt „BALATON" étterem alápincézett, földszintes épülete áll.
Az épület beépített alapterülete: 410 m².
Az épületben volt étterem, melegítőkonyha és kiszolgálóhelyiségei találhatók.
Az épület fűtése megoldható.
BKV a bérleti szerződést 1 éves időtartamra kívánja megkötni. (A meghosszabítás lehetőségének fenntartásával.)

Az írásos ajánlatokat az alábbi címre kérjük eljuttatni: BKV Központ Budapest VII., Akácfa u. 15. Vállalkozás Előkészítő és Szervező Iroda.

Az ajánlatoknak az alábbi információkat kell tartalmazni:

– a bérlet célja, funkciója,
– a bérleti díj meghatározása,
– a bérlet megkezdésének tervezett időpontja.

A jelentkezést a hirdetés megjelenésétől számított 10 napon belül lezárjuk és a megjelenéstől számított 30 napon belül adunk a pályázat elfogadásáról, vagy elutasításáról választ (utóbbi esetben indoklással).

Érdeklődni lehet telefonon: a 142-2130/1183-as melléken.

BKV

A Szivárvány Kereskedelmi Rt. felvételre keres békásmegyeri munkahelyre **szakképzett** (darabáru, méteráru, cipő) **bolti eladó,** és belvárosi munkahelyre **szakképzett méteráru-eladó** munkatársakat.

Fizetés: gyakorlati időtől függően, megegyezés szerint.

Jelentkezés: személyesen a részvénytársaság munkaügyi osztályán. Budapest VII., Rákóczi út 50.

Szivárvány

MI MEGKERESSÜK ÖNNEK A LEGMAGASABB ÁRAT KÍNÁLÓ VEVŐT!

BÁV

Májusi képaukciónkra neves külföldi és magyar festők műveit április 5-ig átvesszük a következő budapesti felvevőhelyeinken:

V., Bécsi u. 3. Tel.: 117-2548
V., Kossuth L. u. 1. Tel.: 118-0433
V., Néphadsereg u. 24. Tel.: 131-0513

Átvétel: hétfőtől péntekig 10–17 óráig.
Az értékesebb festményekre előleget adunk.

BIZOMÁNYI ÁRUHÁZ VÁLLALAT

SZERKESZTI AZ OLVASÓ SZERINTEM POSTACÍM: 1964

Tűrőképesség

Tudom mindenkit foglalkoztat valamilyen formában az, hogy az általunk szabadon választott parlament a közelmúltban — úgymond az ország gazdasági összeomlásának elkerülése érdekében — olyan pénzügyi határozatokat fogadott el és emelt törvényerőre, amelyek az állami pénzügyi intézmények példátlan kapzsiságát mutatják.

A sajtó és egyéb hírközlő intézmények már több mint egy éve többször leszögezték, felelős (?) vezető emberek kijelentették, hogy a társadalom legalábbis gazdasági téren, ami ugye nem választható el a politikaitól, elérkezett a tűrőképességének a határához. Ez magyarán azt jelentené, hogy több terhet nem visel el anélkül, hogy annak következményei ne jelentkeznének valamilyen formában.

A parlament nagyrabecsült honatyái mégis minden eddiginél nagyobb terhet szándékoznak a társadalom nyakába varrni. Erre azért kell vállalkoznunk — mondják —, hogy kb. 5-10 év múlva nyomába szegődhessünk a nyugati fejlett gazdaságnak, és majd élvezzük annak jelenleg olyannyira irigyelt „áldásait"! Persze, ha megérjük!

De térjünk a tárgyra. 64. évemben járó nyugdíjas vagyok, közel 40 évi munkaviszony „jutalmaképpen" havi 6400 — feleségem 5000 — forint nyugdíjjal. Most állítólag kapunk 24 százalék emelést a közel 40 százalékos infláció ellensúlyozására. S akkor jön az építményadó, telekadó, kommunális adó, felemelt víz-, csatorna-, villany- stb. díjak. Autósoknak kötelező biztosítás, drága benzin, drága alkatrészek.

Voltam munkás életem folyamán olyan botor, hogy nem hallgattam a „Párt" intő szavára, és harácsoltam; saját házat építettem, a felnövő gyerekek lakásgondjait megoldandó. Aztán még futotta egy Trabant típusú luxusautóra is. Bár nyaggattam volna lakásért az illetékeseket építés helyett! Bár szórakoztam volna el az építőanyagok árát! Most aztán élvezhetem botorságom következményeit. Fizethetek, csak győzzem miből!

Tisztelt pénzügyesek! Amíg intézmények és vállalatok milliárdokkal tartoznak — társadalombiztosítási díjakkal, adókkal, vámokkal —, addig nem lehet hiányzó pénzekre hivatkozva elviselhetetlen és teljesíthetetlen terhekkel még jobban elnyomorítani a társadalom túlnyomó részét. Az ígért, de a bizonytalanság távoli ködében rejtőző szép jövőt talán csak azok érik meg, akik ezt ígérik. Persze ehhez az kell, hogy sokáig éljenek.

Hogy is volt a választási plakátokon? Van kiút!

Van bizony! Ki lehet utazni, ki lehet vándorolni, ha van hova. Csak egy kérdés marad hátra: mi lesz ebből az országból, kié lesz, s hogyan fogják hívni? Hogy fejlett jóléti államnak nem, az biztos. Bár ne lenne igazam! Boldogult levente koromban ez volt a köszöntés: Szebb jövőt! Ezzel zárom soraimat:

Schuszter Árpád
Pilisvörösvár

Falra hányt borsó

A legutóbbi nyugdíjemelésnél a kormány ismét bebizonyította, hogy esze ágában sincs a sokat hangoztatott szociális háló megvalósítása. Amíg a sokat szidott kommunista pártállam 1989-ig a rokkantaknak valorizált — az infláció mértékével megegyező — nyugdíjemelést adott, addig a jelenlegi csupán 1—2 százalékkal ismerte el azt a tényt, hogy a 30—40 évi munka után megrokkant idős, beteg emberek munkát nem vállalhatnak, jövedelmüket semmivel kiegészíteni nem tudják, így még a többi — egyébként egészséges — nyugdíjassal szemben is hátrányt szenvednek!

Hiába volt a számtalan jelzés, reklamálás a „Népjóléti" Minisztérium és a különböző kormányszervek felé, a panaszok, kérések süket fülekre találtak. A döntés-előkészítésben meg sem kérdezték a rokkantnyugdíjasok képviselőjét és a parlamenti „honatyák" közül is csak Palotás János próbálta jobb belátásra bírni a „Tisztelt Házat", de természetesen most is mint annyiszor, javaslatait a kormánypárti többség elvetette.

Nem kell matematikai zseninek lenni ahhoz, hogy mindenki tudja, ha a háztartási energiát és a különböző szolgáltatásokat 50—150 százalékkal felemelik, akkor csak naiv vágyálom lehet a tervezett 36 százalékos infláció megvalósulása. Örülhetünk, ha 50—60 százalékos áremelkedéssel megúszhatjuk az 1991-es évet, és nem szabadul el végleg az infláció. És erre adott kegyesen a kormány átlagosan 23 százalék nyugdíjemelést!

Ha a társadalombiztosítási alapból el lehetett venni 30 milliárdot a költségvetési hiányok csökkentésére, akkor ez a gyakorlat megfordítva is érvényes! Csökkentse a kormány a gomba módra szaporodó — milliárdokat felemésztő — állami adminisztrációt, a különböző pártok támogatását, a veszteséges vállalatok és beruházások dotálását, és fordítsa ezt a pénzt a nyugdíjak korrekt, becsületes rendezésére!

Talán tudnak még a különböző minisztériumokban háztartási mérleget készíteni, és akkor mindjárt kitűnik, hogy hétezer forintos nyomornyugdíjból nem lehet kilencezer forintos rezsit finanszírozni. De hát a döntésre jogosult képviselőknek — akik tekintélyes fizetésük mellett, még számtalan mellékjövedelemmel is rendelkeznek — kisebb gondjuk is nagyobb annál, hogy ilyen csekélységekkel törődjenek. Az arányos, szociális teherviselés így valósul meg a gyakorlatban.

Toll Iván
Pécs

Úgy legyen

A Népszava január 15-i számában a főszerkesztő jegyzetét olvashattuk, amely — gondolom — nagy megelégedést keltett az olvasók és előfizetők körében. Tájékoztatást kaptunk arról, hogy mi történt az elmúlt időszakban a Népszavát illetően. Mi — több évtizedes előfizetők — napról napra olvasva a lapot, nyomon követtük az ott közölt eseményeket, és az idők folyamán kritikai érzékünk is kifejlődött. Nagyon sokszor szerettük volna, ha közérdekeket érintő javaslatainkat a Népszavánál meghallgatják és leközlik, de ezt a pártállam ellenőrzése alatt álló szakszervezetek lapja nem tette lehetővé, holott negyven évig hangoztatta, hogy a dolgozók érdekeit védi.

A főszerkesztő megállapítja: „a kormányt mindig hozsannázni, a közvéleményt pedig manipulálni kellett". A sok hozsanna és manipuláció ellenére a Népszava olvasói hűségesek maradtak lapjukhoz, mert megtanultak a sorok között olvasni, és azt is megérezték, hogy az újságíró mikor tett hozzá egy „lapáttal", illetve mikor kellett hivatalból „lapátolni". A jövőben erre nem lesz szükség, hanem „csak" arra, hogy a Népszava az olvasók érdekeit és az igazságot képviselje szélsőségmentesen.

Gondolatébresztő a főszerkesztő megállapítása: „attól függetlenül, hogy ma Magyarországon nincs hiteles szociáldemokrata párt, még létezhet szociáldemokrata szellemiség". Nemcsak létezhet, hanem létezik is. Ezt a szellemiséget kell feltámasztani, és ebben nagy szerep hárul a Népszavára. Nincs hiteles szociáldemokrata párt, nincs egységes szakszervezet. Miért? Bonyolult kérdés. De egy kicsit — úgy érzem — ludas ebben a Népszava is, mert a választások előtt későn kapcsolt, és sok volt a tétovázás.

Mit akar végül is a Népszava? Ebben az évben is szeretne a nép szava maradni. Úgy legyen.

Földényi Ferenc
Budapest

Már nem dívik az ilyesmi?

„Tisztelt Vérellátósok! Remélem, sikerült örömet szereznem ezzel a képeslappal önöknek. Én is nagyon örültem volna egy ilyen lapnak, de sajnos úgy néz ki, hogy én még nem érdemeltem ki, hiszen én még csak 23 éves vagyok, és öt év alatt csak hússzor adtam vért . . .

A huszadik véradásom után kaptam meg a tizenötszörös véradás után járó plakettet . . . Tudom, ez önöknek csak egy formanyomtatvány, de nekem azért jólesett volna, ha időben megkapom. Nem pedig két év múlva. Na most jól kipanaszkodtam magam, de mindezek ellenére maradok rendszeres véradójuk. (Persze, csak ha ezek után még igényt tartanak rám.)"

Tisztelt szerkesztőség! A mellékelt levél megírása óta — amit válaszra sem méltatott a Vérellátó — alig egy év telt el. Azonkívül, hogy azóta túl vagyok a 25. véradáson, minden maradt a régiben. Sajnos. Ismét túl vagyunk egy véradók napján, és ismét nem kaptam még egy icipici formanyomtatványt sem, hogy „Köszöntjük a véradók napján", vagy valami hasonlót. Az, hogy a 25. véradás után nem kaptam meg a Kiváló véradó plakettet, már nem is ért váratlanul, számítottam erre a figyelmetlenségre is.

Amikor az ismerőseim — főleg az idősebbek — megtudták, hogy most voltam a 25.-en, megkérdezték, hogy „No, és megkaptad a plecsnit?" Keserű szájízzel, kissé szégyenkezve válaszoltam, hogy „Á, szerintem már nem dívik az ilyesmi."

Kedves Vérellátósok! Higgyék el, hogy nekem az a formanyomtatvány igenis sokat jelentett volna. Azt valami visszaigazolás-félének tekintettem volna, hogy önök engem — fiatal korom ellenére — megbecsült véradónak tekintenek(?).

Mindehhez még hozzátartozik, hogy én nem vállalati kereteken belül adok vért, hanem szólóban. (Ezt nevezik a vérellátóban „vegyesnek".) Lehet, hogy a csoportos véradókat különb elbánásban részesítik — igaz, ők teszik ki a többséget —, de azért minket, „szólistákat" se kezeljenek le ennyire.

Mindezek ellenére is maradok készenléti véradójuk, igaz, most „átigazoltam" egy másik vérellátó központhoz. Talán itt kapok egy kis megbecsülést, és — ha nem jön közbe semmi — pár év múlva, az 50. véradásom után megkapom azt a várva várt formanyomtatványt is . . .

Lantos Viktor
Budapest

Mi a teendő?

Olvastam a január 11-i lapban a Szerintem rovatot. Kezd ellaposodni. Semmi érdekeset, lényegbevágót nem írnak az olvasók. Meginkább ott tartunk, ahol negyven évig voltunk, nincsenek egyéni vélemények.

Szerintem vagy az olvasóknak, vagy a szerkesztőségnek időnként meg kellene adnia egy-egy témát, amiről azután a többiek megírhatnák a véleményüket. Így képet kaphatnánk arról, hogyan látják a kérdést alulnézetből, választói szemmel.

Én javasolnám, hogy indulásként vitassuk meg azt a képtelen helyzetet, amelybe a több évtized alatt végzett tisztességes munka után a nyugdíjasok kerültek. Mi a teendő ilyenkor? Hogyan védekezhetünk?

Marschall Jenő
Budapest

Szörnyű és igaztalan a vád

(„Egy kis faji előítéletért nálunk nem szokás a szomszédba menni" — vélekedett Kalmár György a Panoráma műsorában. Kijelentését dr. Maczó Ágnes országgyűlési képviselő és G. Nagy Ilián költő nemzetgyalázásnak nevezte a televízió elnökéhez intézett nyílt levelében, amelyet január 15-én adtunk közre, hozzáfűzve a szerkesztő megjegyzését. Olvasónk véleményét terjedelmi okokból kivonatosan közöljük.)

Tisztelt dr. Maczó Ágnes és G. Nagy Ilián! A Népszava 1991. január 15-i számában olvastam az önök nyílt levelét. Én is felháborodtam, de a nyílt levélen. Önök a nemzetgyalázás vádjával illetnek egy embert, aki kimondta a véleményét. Nem tudom, létezik-e ilyen bűncselekmény, hogy nemzetgyalázás, de a kifejezést hallva én a hazaárulásra asszociálok.

Szörnyűnek tartom ezt a vádat az egymondatos véleményért. Amelyik ráadásul — szerintem — igaz.

Önök még sosem hallották, hogyan beszélnek az emberek — akár idegenek előtt is — a cigányokról? De az önök nyílt levele is hasonló hangot üt meg a románokkal szemben, akiket különben nem neveznek néven, de a hivatkozásuk egyértelmű.

Már elnézést, de ily módon egy kalap alá venni az egy nemzethez vagy néphez tartozókat, szerintem nem más, mint faji előítélet.

Mocsári Gabriella
Miskolc

HALÁLOZÁS

A Híradástechnika Szövetkezet vezetősége és tagsága megrendülten közli, hogy régi megbecsült törzsgárdatagja, **Szabó Sándorné,** szül. **Tuska Mária** életének 60. évében váratlanul elhunyt. Gyászolják családtagjai, munkatársai, ismerősei. Az elhunytat a szövetkezet saját halottjának tekinti. Temetése 1991. január 31-én, 13 órakor lesz a Rákoskeresztúri új köztemetőben.

Állás

Házfelügyelőséget! — Hetven négyzetméteres lakással cserélnék — másfél szobásra, lehetőleg kisméretűre. Érdeklődni: Belolannisz 18. (Televíziónál), lift mögött, tizenhét órától. Munkaszüneti napon délelőtt.

Könyvelési ismeretekkel számítógépes feldolgozásban jártas, fiatal munkatársat keresünk — analitikus könyvelésre. Feltétel: közgazdasági szakközépiskolai végzettség. Jelentkezés: Varga János (Bp. VI., Révay u. 16. tel.: 111-6660).

Gépkocsitartozékok eladásában jártas üzletkötőt keresünk, jutalékos elszámolással. Tel.: 157-44-55/28 m. 8—15 óráig, Szepesi Lászlóné.

Felvételre keresünk a X., Mázsa u. 3—5. sz. alatti üzemegységünkbe anyagmozgatót betanított munkásnak női és férfi munkaerőt. Jelentkezés személyesen. Cím: Fémbútor Ipari Szövetkezet, Bp. X., Mázsa u. 3—5. Tel.: 148-4350.

Olasz—magyar textil kft. felvételre keres szövőnőt, kötőzőnőt.

Jelentkezés személyesen, az alábbi címen: Cantoni Kőbányai Textil Kft., Bp. X. ker., Gyömrői út 90. személyügyi iroda.

Esernyő, valamint PVC-esőkabát eladásában jártas utazó üzletkötőt keresünk mellékfoglalkozásban. Tel.: 157-44-55/28 mell., 8—15 óráig, Szepesi Lászlóné.

Profi üzletkötőt, kiemelt kereseti lehetőséggel alkalmazunk, nagykereskedelmi forgalmazásra. Csepeli Lakásépítő és Karbantartó Ipari Kisszövetkezet. Tel.: 277-0055, 277-6937.

Fővárosi Közterületfenntartó Vállalat Hulladékhasznosító Mű Víz-Vegyi Üzeme felvételt hirdet vízlágyító-sótalanító munkakörben. Szükséges végzettség: vegyipari szakmunkás képesítés, vagy gimnáziumi érettségi. — Jelentkezés: Fuchsné Zilahy Andrea üzemvezetőnél, — Bp. XV. ker., Ifjúgárda u. 119—121. Telefon: 169-7133/49 m.

Az Országos Orvosi Rehabilitációs Intézet műszaki osztálya felvesz villanyszerelőt, víz-, központifűtésszerelőt, betanított munkást. Érdeklődni lehet: 176-0733/299-es melléken, a műszaki osztály vezetőjénél.

Felvételre keresünk önálló ügyintézői munkakörbe

adminisztrációban jártas, lehetőleg gépkocsival rendelkező, nem dohányzó munkatársat, azonnali belépéssel. Fizetés megegyezés szerint. Jelentkezni lehet személyesen:

Interkémia Kft.,

Bp. XIV. ker., Nagy Lajos király útja 43/a., Fodor Józsefné munkaügyi vezető. Telefon: 184-5828, 164-5829.

Ságvári Nyomda felvesz:

könyvkötőt, könyvkötő csoportvezetőt, nyomdai kalkulátort.

Jelentkezni lehet a munkaügyi osztályon. Cím: Bp. XIII., Váci út 73. (Árpád hídi metrómegállónál, a toronyházban) Telefon: 129-9250/471 m.

Az Országos Orvosi Rehabilitációs Intézet felvesz, szakképzett ápolónőt, műtőssegédet, paraplégiai rehabilitációs osztályra konduktort, takarítónőt. Érdeklődni lehet: 176-0733/274-es telefonszámon, az intézetvezető főnővérnél.

Adás vétel

Vennék 4 kerti fonott széket, asztallal. »Tavesz 1423152« jeligére a kiadóba.

Használtcikk Kisszövetkezet VIII., Teleki tér 7. sz. boltja készpénzért vásárol, árusít (OTP-re is), modern, antik, stíl szekrénysorokat, konyhákat, garnitúrákat (hibásat is), teljes hagyatékot. 177-4473, 113-4311.

Hagyatékot, régi bútorokat, festményeket, órákat, babákat, csillárokat, porcelán- és bronzszobrokat, kézimunkát veszek, 121-2482, Diósyné.

Baromfikopasztó gép eladó és megrendelhető, 9200 Mosonmagyaróvár, Tarcsay u. 22., Gál Ferenc.

Bútor

Készpénzért lomtalanítással, azonnali szállítással vásárolok modern és stílbútorokat, teljes hagyatékot, festményeket, szőnyeget, dísztárgyakat, álló és faliórákat, kárpitozott garnitúrákat, régiséget, antik és tonettbútorokat. 163-1101.

Hívjon! Vásárolok szekrénysorokat, garnitúrákat, konyhabútort, antik bútort, órát, csillárt, festményt, porcelánt, hagyatékot, lomtalanítással. 117-9236.

Bizalommal hívjon, ha feleslegessé vált ingóságait legmagasabb készpénzáron kívánja értékesíteni. Hagyatékot, lakásfelosztást, bútort, festményt, — dísztárgyat, régiséget, azonnali szállítással, lomtalanítással vásárolunk. 142-8767.

Veszek antik stílbútort (hibásat is), dísztárgyat, álló- és faliórát, csillárt, ezüsttárgyat, teljes hagyatékot, ½ órán belül ott vagyok. 121-2756.

Hagyatékot, bútorokat, festményeket, csillárokat, órákat, dísztárgyakat, szőnyegeket, könyveket, ruhaneműket vásárolok, lomtalanítással: 163-0042.

Használtcikk Kisszövetkezet bútorboltja készpénzért megvásárolja modern, stíl- és antik bútorát, hagyatékát, ingóságait. Tel.: 127-1484, telefonügyelet 135-7989.

Szekrénysort, garnitúrát, antikot, hagyatékot, csillárt, korrekt áron veszek. 180-6811.

Magas áron értékesíthető megbízható kereskedőnél hagyatékát, lakberendezési és dísztárgyait. 121-6919.

Mindenkinél magasabb áron vásárolok szekrénysorokat, régiséget, hagyatékot, fekhelyeket. 177-5340.

Új, faragott intarziás 9 db-os ebédlőbútor olcsón eladó. Tel.: 147-1002.

Szekrénysorokat, fekhelyeket, régi bútort, csillárt, hagyatékot veszünk. T.: 149-0109.

Megbízható kereskedő vásárol hagyatékot — lakberendezési és dísztárgyakat. 142-6212.

KÖNYV

Könyvmolyok 1945 előtti magyar és német nyelvű könyveket vásárolnának. Információ: 155-1540, 129-1537.

Albérlet

Keresek garzont, vagy egyszobás lakást Rákoskeresztúron, azonnali beköltözéssel. Telefonos előnyben. — Tel. mindennap: 18—21 között, 148-6640.

Ingatlan

Sürgősen eladó 2 szoba összkomfortos, félkész nagy melléképülettel, Dunára néző, 170 n.-öl telekkel, áron alul. Beczák Kálmánné, Szob, Jókai u. 3.

Eladó 46 nm, tehermentes OTP öröklakás Bp. XXI., Árpád u. 12. X. em. 246., — Eckert.

Lakás

OTTHON BIZTOSÍTÁS

Házasság

78—80-ig keresek egy rendes férfit. Minden káros szenvedélytől menteset. Lakás szükséges. »78 éves 124480« jeligére a kispesti hirdetőbe.

58 éves, 168 cm magas, szőke, özvegyasszony férjet keres, becsületes, korban hozzáillő férfi személyében. »Optimista — 1423196« jeligére a kiadóba.

Társaság hiányában 70 éves özvegyasszony rendezett körülményekkel rendelkező — élettársat keres. »Komoly 1423141« jeligére a kiadóba.

Oktatás

V. éves matematikus hallgató matematika korrepetálást vállal. Minden szinten. Tel.: 160-7602.

Egyéni felkészítés matematikából, fizikából felvételire, korrepetálás szaktanárnál. 165-4215.

Tv, rádió

Szovjet tv-készülékek javítása. Tel.: 121-0369, VII., Huszár u. 8.

Antennaszerelés, gyorsan, pontosan, egyéves megbízható garanciával. AM-mikro műholdvevő, I—II. rendszerek egyéni és közösségi kivitelezése. — Tel.: 121-6103.

Jármű

Csajka vagy Zisz személygépkocsit vennék, eredeti, jó állapotban, gyűjtő. Keszthelyi Attila, 1202 Bp. Mártírok 156. 148-4059.

Veterán motorkerékpárokat vennék üzemképes és üzemképtelen állapotban. — Gyűjtő. Keszthelyi Attila, 1202 Bp. Mártírok 156. 148-4059.

Skoda 120 L vagy barna, 4,5 éves, 38 ezer km-t futott, újszerű állapotban levő, garázsban tartott gépkocsimat, elcserélem — nulla km-es Polski FIAT 126-osra. Különbözettérítést kérek. — Tel. hétfőtől péntekig 9—13 óráig: 169-5900.

Eladó karambolozott 2102 Lada kombi, karosszéria törött, motorikusan jó. 1195 Bp., Árpád u. 1/a. III/10. Baróczi.

Minden szempontból megkímélt, — 18 000 km-t futott, vonóhorgos, 3 éves, Dacia kombi, reális áron eladó. Esetleg utánfutóval is. Érdeklődni: 1202 Bp. Pesterzsébet, Pirok Gy. u. 14.

CASCO

Megkímélt — Polski FIAT 126 — 8 éves, vasszínű eladó. 186-7666.

Lada Samara eladó. 0 km-es, nyugati exportra készült, 1500-as, 5 ajtós, 5 sebességes. Tel.: 177-4086, este.

PH-s Skoda 120 L szgk. 2 év műszakival eladó. Őszi Éva, 3016 Boldog, Bartók út 7.

Volkswagen 1303 legutolsó kiadás, vizsgázott, 148 000 Ft-ért eladó. 160-3652.

Eladó 256-os és 255-ös Ikarus buszok. Friss műszakival. 2377 Örkény, Kossuth u. 29. Tel.: Örkény, 91.

Gép, szerszám

1 db 100 átgyresztésű, Bechler hosszautomata, 1 db 5 tonnás Excenter prés, 2 db 2,5 tonnás Excenter prés, 1 db állványos köszörű, megkímélt állapotban eladó. Cím: Gulyás Sándor, 2151 Fót, Sallay u. 18/a. Tel.: 06-27-58-262.

Vegyes

Gyűjtő vásárol szeneszvasalót, mozsarat, üveget, mérleget, petróleumlámpát, kávédarálót és egyéb régi háztartási eszközt. — Csiksomlyóy László, Bp. pf. 701/15. Irányítószám: 1399 válaszolok!

Vállalunk fűtés- és gázszerelést, tervezéssel együtt Budapesten és környékén: Óbudai Szerszolg Kft., — Bp. III., Kiskorona u. 4. (volt Magyar Lajos u.) Tel.: 188-4153.

Matematika érettségizőknek, felvételizőknek! Feladatgyűjtemény, 3642 feladata kidolgozva, megvásárolható. Tel.: 177-7695.

Törzskönyvezett fehér középuszkár kölykök eladók. Tel.: 131-1742 Cser László 1183 Bp. XVIII., Thököly u. 72.

Hívjon bizalommal, vásárolok mindenféle régiséget. Képeket, bútorokat, porcelánokat: 128-8572.

Eladó egy teljesen új hétvégi ház 24 nm-es, kettő helyiségből álló, tetőtér kihasználásával tömör falú, de faszerkezetű, téglaházzal egyenlő értékű, télen fűt, nyáron hűt, biztonságos. Még nem volt összerakva. Megtekinthető, szombat és vasárnap egész nap, a hirdetés után két hétig. XVI. ker., Budapesti út 168., és a Párta u. sarok.

Érd és környékén őrkutyákkal őrzést vállalunk. Fodor István, 2030, Érd, VII. ker., Nira út 10.

Szolgáltatás

3 éves garanciával — parkettázást, csiszolást, PVC-, szőnyegpadló-ragasztást vállalok, 187-2917.

Duguláselhárítás, falbontás nélkül. **Még ma!** 169-2577, 160-4982.

Univerzál Gmk. vállalja: lakossági és közületi villanyszerelési munkák kivitelezését, elektromos elosztó berendezések tervezését és kivitelezését, érintésvédelmi és szabványossági javításokat. Tel.: 226-32-62 (egész nap).

Lakástakarítást, bútormozgatást, megbízható erős fiatalemberek, — 150 Ft/óránként vállalnak. Tel.: 185-9946.

Tapétázás, festés, mázolás, PVC-ragasztás, parkettacsiszolás, asztalos-, villanyszerelő-, kisebb kőművesmunkák árengedménnyel, lakosságnak, közületnek, azonnalra is, — gyors, tiszta, precíz és olcsó. Telefonügyelet: 156-2438.

Kisparos vállal komplett víz-, gáz-, fűtésszerelést, közületeknek is. Tel.: 06-60-13-329 (budapesti szám).

Parkettalerakás, csiszolást, lakkozást, — PVC-ragasztást vállalok, közületnek is. — 178-7691, Papp.

KÖLTÖZTET zongora, pianínó 1585-284

Duguláselhárítás legkorszerűbb gépekkel, falbontás nélkül, garanciával. Még ma! 156-4065.

Duguláselhárítás falbontás nélkül, gyorsan, megbízhatóan, korszerű gépekkel, garanciával. 189-7837.

Bádogos-, tetőfedő munkát vállalok. 148-8462.

Duguláselhárítás, csatornatisztítás garanciával, azonnal. — Tel.: 177-7668.

KÖLTÖZTETÉS ZONGORA, PIANINÓ PÁNCÉLSZEKRÉNY 142-8963 141-3271

Parkettázás, szalagparkettázás, anyaggal is. Csiszolás, lakkozás. Tel.: 177-2037, Beregszászi.

Redőny, reluxa, gmk.-tól, garanciával, olcsón! Tel.: 114-6691.

Duguláselhárítás és csatornatisztítás, magánszemélyeknek és vállalatoknak szombat-vasárnap is. Tel.: 276-3902.

Költöztetés, csomagolás, zongora- és nehézgépszállítás, hét végén is! Tel.: 137-3882.

Cementakció reklámáron! 350 Ft/mázsa. Tel.: 147-8656.

Duguláselhárítás bontás nélkül, azonnal, garanciával, szombaton is. **177-9765.**

MAGÁNVÁLLALKOZÓK VAGYONBIZTOSÍTÁSA

Duguláselhárítás, lefolyótisztítás, szakszerűen, gyorsan, közületeknek is. Tel.: 184-0903.

Duguláselhárítás garanciával még ma! Legkorszerűbb gépekkel, falbontás nélkül. 114-6475.

Részletfizetési kedvezménnyel a lakosság részére vállaljuk: tűzhelyek, konvektorok, cirkók, fallfűtők szerelését, fürdőszobák teljes felújítását megbeszélt határidőre. Érdeklődni lehet: Első Bádogos és Szerelő I. Sz. Bp. — VIII., Rigó u. 6—8. Tel.: 114-2605.

Tapétázó, szobafestő, mázoló kisiparos minőségi munkát, 3 év garanciával vállal, lakosságnak és közületeknek. Tel.: 142-62-12.

Parkettalerakást, csiszolást, lakkozást, PVC-, és szőnyegpadlófektetést, lambériázást vállal Fazekas Imre kisiparos. 114-23-24.

Fürdőkádfelújítás! Régi lekopott fürdőkádak felújítását a helyszínen, garanciával. 133-0286.

Csempézést, hidegpadló-burkolást, belső kőművesmunkát igényesnek azonnalra. 186-3060, 169-9619.

KONTÉNER RENDELÉS 142-3029

Duguláselhárítás, bontás nélkül, amerikai gépekkel. Garancia, hétvégén is. 120-7427, 121-6919.

Vízszerelés, villanyszerelés! Lakosságnak, közületnek olcsó árak, azonnalra is. 163-2412.

KÖZLEMÉNYEK

Autoexpress. Express — olcsón. Vállaljuk személy-, mikro-, nagybuszainkkal személyek, illetve küldemények szállítását határon innen és túl. Telefon: 122-7606, 142-2034.

XVIII. Kerületi Művelődési Házak Igazgatósága, 2. sz. **körbélyegzőjét megsemmisíti, használati forgalomból a mai nappal kivonja.**

Tram-Travel Kft. utazási ajánlatai: luxus Mercedes autóbusszal — mosdó, video, légkondicionálás. Bécs: 400 Ft + 10 ATS. Tarvisio: 1280 Ft + 10 ATS. München: 1450 Ft + 10 DM. Indulás: 1991. január 24-től, folyamatosan. Felvilágosítás és jelentkezés: **Tram-Travel Kft.** Utazási Iroda, Budapest V., Podmaniczky tér 4., I. em. (Arany János utcai metrómegállóval szemben). Telefon: 111-3863.

Kontourral a határokon túlra! Nyári tengerparti ajánlataink egyéni utazóknak: Olaszország—Cavallino: 4 személyes lakókocsis elhelyezés: 10 000—24 500 Ft/lakókocsi/hét; Görögország—Nei Pori: elhelyezés apartmanokban: 16 670—29 260 Ft/apartman/hét; Spanyolország—Costa Brava: szállodai elhelyezés: 9350—20 350 Ft/fő/hét. Részletes információ: Kontour Kft. 158-8908 és 122-6813.

Megjelent a Deutsch Praktisch, a praktikus német nyelvkönyv! Egy kötetben hármat kap: 1. Kezdő nyelvkönyv; 2. Szótár; 3. Társalgási zsebkönyv. Kezdőknek és külföldre utazóknak! Közel 400 o., ára 250 Ft. Keresse a terjesztőknél; vagy megrendelhető utánvéttel: Panoráma Nyelvstúdió, Debrecen, Jerikó u. 15., 4032.

A Bizományi Áruház Vállalat 66. sz. boltjának (Bp. VII., Tanács krt. 3/c.) 2 db bélyegzője elveszett. Használata érvénytelen.

Vitorláshajó-, motorcsónakvezetői, belvízi, tengeri, repülőgép-vezetői tanfolyamot indítunk, február 9-én, és kis csoportban egész évben. Jelentkezés: **Colombus SE,** telefon: 166-7438.

SÍÚDÜLÉSEK AZ UNIONTOURSSZAL. TÁTRALOMNIC. Időpontok: februártól—márciusig 4—5 napos turnusokban. Utazás: egyénileg. Részvételi díj: 4990 Ft/5 nap, 3790 Ft/4 nap. **CHOPOK.** Időpontok: februártól—márciusig 4—5 napos turnusokban. Utazás: egyénileg. Részvételi díj: 4990 Ft/5 nap, 3790 Ft/4 nap. Jelentkezés: Union-tours, Rákóczi út 54. Tel.: 1227-424, 1224-810/213 mell. **ZDIAR.** Időpontok: februártól—márciusig 4—5 napos turnusokban. Utazás: egyénileg. Részvételi díj: 3950 Ft/5 nap, 2890 Ft/4 nap. **DONOVALY. 1 napos síelés!** Időpontok: jan. 26., 27/1 nap, febr. 2-től március végéig minden hétvégén/1 nap. Utazás: autóbusszal. Részvételi díj: 450 Ft/fő. Jelentkezés: Uniontours, Rákóczi út 54. Tel.: 1227-424.

100 000 Ft vár önre, ha velünk utazik Bécsbe, Isztambulba, Athénba, Párizsba, a görög, olasz, spanyol tengerpartra, már 400 Ft/fő/nap értékben. **Eurotours.** Ó. u. 15. és Teréz krt. 19. 11-14-639, 11-18-813, 15-31-751.

Kontour-ajánlatok: Bécs: 425 Ft + 10 ATS; **Velencei karnevál:** 1450 Ft; **Svájc — városlátogatás:** 2100 Ft + 5 DM. **Isztambuli** bevásárlóút: 2960 Ft + 15 DM; **Isztambul** 6 napos utazás: 5200—6050 Ft; **Athén** 6 napos utazás: 9850—12 970 Ft. Érdeklődni: Kontour Kft. 158-8908 és 122-6813.

Felvételi előkészítőket indít kis csoportban a Talentum Oktatási Stúdió. Tel.: 168-4887.

Árengedményes vásár Bécsben. Időpontok: január 25., 31, február 1., 2. Utazás: autóbusszal. Részvételi díj: 500 Ft/fő. Jelentkezés: Union-tours, Rákóczi út 54. Telefon: 1227-424, 1224-810/213 mell.

10%
Amíg a készlet tart

10%-kal olcsóbban
10% előleggel részletre is!
használt, jó állapotú

SZÍNES TELEVÍZIÓK VÁSÁRA

Bp. IV., Árpád út 92.
Sugár Üzletközpont KERAVILL ÁRUHÁZ Bp. XIV., Örs vezér tér
DISZKONT ÁRUHÁZ Bp. XVIII., Ipacsfa u. 8.
Bp. VII., Thököly út 26.
Bp. VIII., József krt. 15.
Bp. XIX., Kossuth Lajos tér 3.

KERAVILL

Bővebb felvilágosítás a FORRÓ DRÓT 111-0601-es telefonszámán

NÁLUNK HIRDESSEN!

ÁLLÁSKÖZVETÍTŐ 112-1885

Bízzon a sikerben – hirdessen Az ÁLLÁSKÖZVETÍTŐ-ben

Hirdetési tarifánk:

Lakossági: (akik állást keresnek)	Szavanként:	10 Ft	Kis hirdetés (apróbetűs)	Milliméterenként:	30 Ft
	Jelige-költség:	20 Ft		Jelige-költség:	50 Ft
Pótlékolt lakossági: (akik felvesznek nyugdíjasokat, bejárónőt stb.)	Szavanként:	15 Ft	Keretes hasáb	Milliméterenként:	30 Ft
	Jelige-költség:	20 Ft		Jelige-költség:	50 Ft
Közületi, üzleti hirdetés:	Szavanként:	30 Ft	Egy teljes oldal:	45 000 Ft + ÁFA	
	Jelige-költség:	50 Ft	1/2 oldal:	22 500 Ft + ÁFA	
			1/4 oldal:	11 500 Ft + ÁFA	
			1/8 oldal:	5 750 Ft + ÁFA	
			Címoldal:	+ 20 százalék felár	
			Hátoldal:	+ 15 százalék felár	

A munkanélküliek, nyugdíjasok, GYES-en és GYED-en lévők hirdetéseit ingyen közöljük.

HIRDETÉSI SZELVÉNY

ÁLLÁSKÖZVETÍTŐ SZERKESZTŐSÉGE
1137 Bp., Radnóti M. u. 2.

A hirdetés szövege /munkanélkülieknek, GYES-en, GYED-en levőknek, nyugdíjasoknak ingyenes, másoknak a tarifatáblázatban megadottak szerint/.

Neve: .....
Lakáscíme: .....
Jelige: .....

A hirdetés díját kérjük rózsaszínű, belföldi postautalványon feladni.

Sport

Az olimpia mindig fontos

A hagyományoknak megfelelően

Száguldunk, rohanunk a XXI. század felé, olykor már arra nincs időnk, hogy megálljunk néhány pillanatra, s körülnézzünk: mi is történik valójában a nagyvilágban. Érthetően mindannyiunkat idegesít az Öböl-tévéháború, s közben mintha misem történne, a sportolók döntögetik a csúcsokat, játsszák mérkőzéseiket, versenyeznek. Csütörtök délelőtt egy pillanatra megálljt parancsoltunk önmagunknak, félretettünk mindent és Schmitt Pállal, a MOB elnökével, és dr. Aján Tamás főtitkárral szétnéztünk az olimpiai mozgalom házatáján. A beszélgetés színhelye a Budapest Kongresszusi Központ Chanson-terme volt.

Szerencsére, a sportmozgalom nem gyengül, hanem erősödik. Mi sem jellemzőbb ennél, mint hogy a *Nemzetközi Olimpiai Bizottság* tagországainak a száma tizeneggyel több, mint az *ENSZ-é. A mozgalom egysége, népszerűsége helyreállt, s ez komoly diplomáciai siker.* Jellemző, hogy egyre több ország képviselteti magát az ötkarikás játékokon, és a versenyt rendezni kívánó városok száma szintén emelkedik. A sportágak minél többen szeretnének bekerülni az olimpiai műsorba. Barcelonában már hivatalosan lesz *tollaslabda* és *baseball* is. Bővülnek a versenyszámok is, Szöulban *227* számban avattak olimpiai bajnokot, ez jövőre *257-re* módosul. *Igen megnyugtató, hogy az úgynevezett amatőr—profi kérdés ma már nem létezik.* Ugyanakkor megfigyelhető egy új jelenség: a labdarúgásban bevezették a *23* éves felső korhatárt, ami egyértelműen megszigorítás. Ugyanakkor az olimpiai bajnok magyar labdarúgócsapat átlagéletkora *25,7*, illetve *25,3* év volt. Természetesen, a szigorításon lehet meditálni, vitatkozni, de mindenesetre elképzelhető, hogy hasonló szankciókat hoznak például az úszóknál vagy az atlétáknál. Az igazság kedvéért tegyük hozzá: létezik egy úgynevezett *alsó* korhatár is, amelyet egészségügyi szempontból vezettek be, például női tornában.

A *Magyar Olimpiai Bizottság* 1989 júniusa óta valóban demokratikus és önkormányzó szervezet. Az akkori sportvezetőknél még működtek a régi reflexek, az új időszámítás kezdetét nem egyértelmű örömmel vették tudomásul. *Ma már szerencsére, az Országos Testnevelési és Sporthivatal vezetői is pontosan tudják, csak az olimpiai mozgalommal közösen érhető el siker.* Így aztán nincs ellentét, sőt, egység tapasztalható, mindkét oldalon százszázalékos nyitottság.

A gazdasági tényezők rendkívül fontosak. A MOB például *48,3 millió forintos* támogatást kapott az államtól, ezzel szemben a működéséhez *150 millió* forint szükségeltetik. *A vezetőknek meg kell találniuk az utat a pénzhez, mert nemcsak szponzorok léteznek, hanem nagyon is eredményes lehet a borítékos sorsjegy, a könyv- és bélyegkiadás.* Egyértelműen nehéz időket él a mozgalom, hiszen a bevétel *60—70* százaléka a jelenlegi állapot szerint nem tervezhető. Ugyanakkor, a lehetőségekhez képest a MOB nagyon is bőkezű. Nem a bankkamatokat számolja, hanem egyértelműen *ad*, akinek csak teheti, szövetségnek, egyesületnek, sportolónak, egykori kiváló sportemberek hozzátartozóinak. S a vezetők tudják, hogy az 1992-es olimpiai szereplést egyértelműen most kell megalapozni.

A MOB 1995-ben lesz százéves, a sportvezetők máris előre tekintenek, szervezik a majdani méltó megemlékezést. A mozgalom nem kívánja önmagának kisajátítani az eredményeket, nem tekinti helyesnek a korábbi gyakorlatot, miszerint a négyévenkénti olimpiai megméretés egyfajta *vizsgának* számít. Természetesen, ahhoz, hogy a magyar sport a jövőben is eredményes lehet, megfelelő programot kell készíteni, ez megtörtént, és eszerint haladnak előre.

A nyári és téli olimpiai részvételek ma már nem sportdiplomáciai szempontból nehezek, hanem az anyagiak szabják meg a határt. *Ezzel együtt nincs alapvető gond, biztosak lehetünk abban, hogy Magyarország legjobbjai a jövőben is ott lesznek az ötkarikás eseményeken.*

Riskó Géza

Vitrayra várva...

(Folytatás az 1. oldalról)

műsor intendánsváromanyosa azt közölte: talán január 15-től „ketyeg a papír".

Miért nem ketyeg? — érdeklődtünk tegnap Vitrayról. Mint megtudtuk, *Hankiss Elemér* elnökkel csütörtökön csaknem kétórás beszélgetést folytatott Vitray Tamás, s a lakonikus tömörséggel összefoglalt válasz a következő: a megbeszélések tartanak, a következő „forduló" valószínűleg a jövő hét közepén lesz. Vitray Tamás változatlanul *cáfolta* azokat a híreszteléseket, miszerint nem vállalja a feladatot. A mi ugyancsak lakonikus megjegyzésünk csupán ennyi: miért is ne tartanának a tárgyalások, hiszen még csak *nyolcadik hete* kérték fel Vitrayt az intendánsi feladatok ellátására...

Sz. Cs.

ROSSZ ÖTLET VOLT

Eleve rossz ötletnek tartotta Vitray Tamás a „Minden idők legjobb magyar sportolója" szavazásos akciót. Vitray csütörtökön a Népszava munkatársának elmondta fenntartásait.

— Mi a legnagyobb gondja az akcióval?

— Az, hogy meghirdették! Két dolog miatt sem értek egyet vele. Először is: hogyan lehet versenyeztetni a legjobbnak hitt sportolókat a legkülönbözőbb sportágakban? Mi a viszonyítási alap? Hogyan lehet, mondjuk, Mozartot és Beethovent rangsorolni? Másodszor: ez a szavazásos rendszer rendkívüli csapdákat rejt. Nem akarok rosszindulatú lenni, de elég egy Váci utcai butikosnak egymillió forintot áldoznia arra, hogy a kisfia legyen a befutó — egyszerűen annyi szavazatot küld be. Hiszen semmiféle kizáró kritérium nem volt. Lehet, hogy a szavazatokat kellene manipulálni, hogy ne váljunk nevetségessé. Menteni, ami még menthető, nem minden idők legjobb magyar sportolóját válasszuk meg, hanem az első 15 alkotja majd a „Magyar sport halhatatlanjainak klubját", és maguk közül választják meg a február 1-jei gálaműsor keretében az elnököt. Persze mindezt csak akkor, ha a résztvevőknek is megfelel.

— Mégis, hogyan alakult így a helyzet?

— Mire a veszélyekre felhívtuk a figyelmet, a pályázatot már meghirdették, a szavazócédulákat közzétették. Az előbb említett megoldás csak ezután született meg.

(szerdahelyi)

Olimpiai bajnokok ünneplése

Három a magyar igazság?

Unnepelni mindig lehet, csak meg kell találni az alkalomhoz a megfelelő időpontot. A Magyar Sakk Szövetségben másfél hónappal az újvidéki sakkolimpia befejezését követően lelt arra a napra, amikor a nagy magyar siker, a megismételt női olimpiai bajnoki cím valamennyi részvényese ott tudott lenni a Néphadsereg utcai székházban.

Mindez csütörtökön délben történt, a hangulat valóban ünnepélyes volt, s ezt az érzést csak erősítették *Gallov Rezső* helyettes államtitkárnak, az OTSH elnökének méltató szavai.

— A férfiak által kiharcolt három, korábbi olimpiai aranyérem időben kicsit távol került tőlünk — így Gallov Rezső —, *az 1988-as szaloniki ötkarikás játékok magyar elsősége, majd az újvidéki duplázás viszont annál közelebb van.* A mai időkben különös szüksége van a magyar sportéletnek minden *sikerre*, mert ezek az eredmények óriási segítséget jelentenek a sport ügyének. Az *OTSH* nevében csak azt ígérhetem, hogy a támogatás bármilyen körülmények között is meglesz, s egy kicsit már a magyar közmondás jár az eszemben, mely szerint *„három a magyar igazság..."*

A sporthivatal jutalmainak átadását követően a sakkválogatottakat szponzoráló *Dunaholding Rt.* igazgatója, *Tamás István* méltatta a *Polgár-család* sikereit, amelyeket a magánvállalkozások mintapéldájának mondott, ahol a tehetség, a vállalkozókedv, a kellő kitartás együttesen óriási sikert eredményezhet. Ezután átadta az rt. ajándékát, 50 Dunaholding-részvényt, (mai áron 1,2 millió forint), majd külön felajánlásként öt részvényt (120 ezer forint) — amelyet a teljes jogú csapattag, *Mádl Ildikónak* megszavazott az igazgatótanács —, Mádl Ildikónak is átadott.

Kunos Péter elnök a szövetség terveit is szóbahozta, amelyek között kiemelt helyet kapott az 1994-ben Budapesten megrendezni kívánt sakkolimpia. Ehhez többek között a sakkozók február 23-i közgyűlésének a támogatása is szükséges. A főváros főpolgármestere mindenesetre támogatólag válaszolt a szövetség megkeresésére. Számos, más esemény Magyarországon történő lebonyolítási jogát is megpályázzák, így *Kaszparov* következő vb-döntője, a női világbajnoki döntő, a *Mitropa Kupa* és a korcsoportos világbajnokság lebonyolítása is a célok között található.

Az ünnepség kötetlen beszélgetéssel folytatódott, *amelyet persze beárnyékoltak a sakkberkekben már megszokott magánszámok.* Ismét terítékre kerültek az igaz vagy vélt sérelmek és azok megtorlása: *Polgár papa, például még a fotózási kísérletet is indignálódottan elhárította.* Így a tudósítónak legfeljebb azon volt módja elgondolkodni, hogy miért kap *16,6 egységnyi* részvényt mindhárom Polgár lány, *s miért csak ötöt* Mádl Ildikó, akit a hivatalos nómenklatúrák szerint mindenhol egyenértékű csapattagként emlegetnek?

Jocha Károly

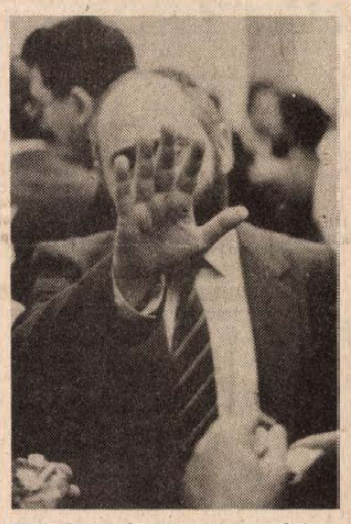

Polgár László kézmozdulata eléggé egyértelmű

A szerző felvétele

Pihenés helyett...

Csend uralkodott csütörtökön a *saalbach-hinterglemmi* hómezőkön. Pihenőnapot kaptak a férfiak, a nőknek is csak azért kellett pályára lépniük, hogy az alpesi összetett lesikló versenyének negyedik időfutamát megrendezzék. *Ez a nap arra volt jó, hogy felszínre kerüljön a múlt és a jövő.* A múlt, amely az osztrák férfisízők elsöprő fölényét mutatja az Alpokban, a nőknél pedig a második helyet jelenti Svájc mögött. Ami pedig a jövőt illeti, azt a rendezők „sztrájkfelhívása" képezi. Kiderült, hogy *a sivilágbajnokságok tévéközvetítési joga olyan alacsony, mint egy Európa-bajnoki futballmérkőzés jogdíja.* Ilyen formában nem lehet a költségeket fedezni, még akkor sem, ha az osztrák *ORF* ezúttal óránként *3000* schillingért kapja a világbajnokság küzdelmeit, ami még egy varietéműsornál is olcsóbb a számára.

A jelenről is esik persze szó, hiszen *Eberharter a 100. osztrák világbajnoki érmet szerezte meg*, s ezt 24 órája egyfolytában ünneplik Alpok-szerte. Ugyanakkor már a *101-ről* beszélnek, amit *Petra Kronebergernek* kellene megszereznie szombaton a női lesiklásban. Ő azonban nagyon mértéktartó: *„Nem vagyok gép, minden előfordulhat egy lesiklóversenyen, bár ez a pálya nem túl nehéz. S bármennyire furcsán hangzik, a hazai környezetet, a feszült várakozást plusz teherként érzem!"*

V. K.

Big money Bennek

Harmincezer dollárt fizetnek 60 méter (feltehetően gyors) futásért Ben Johnsonnak Budapesten. Harmincezer dollárt a mi gazdasági helyzetünkben. Az a 60 méter a Big-Bennek körülbelül 6 másodpercig tart, másodpercenként 5000 dollárt kap. S ezért még csak nem is kell nyernie az egykoron jamaikai, ma már kanadai színekben versenyző izomkoloszszusnak, aki kétéves eltiltás után idén tért vissza a pályára. Gondolom, mint látványosság szerepel majd a BS-ben a Tricotex Kupán februárban.

Nem megy a fejembe ez a 30 ezer dollár. Túl sok, egy olyan sportolóért, aki az olimpiai játékokon bizonyítottan csalt. Még akkor is megkérdőjelezném részvételének helyességét, ha ingyen jönne hazánkba. Mert úgy tudom, a magyar sport vezetői és magyar sportolók is minden szinten elítélik a doppingolókat. Tudom, hogy egy életen át nem viselheti csalásának terhét Ben Johnson, de megkérdezném azoktól, akik kifizetik azt a 30 ezer dollárt: miért nem a magyar atlétika felvirágoztatásáért áldozzák ezt a nem csekély összeget?

Az elmúlt öt-tíz évben rendre azt hallhattuk mindenfelől: nincs pénz a magyar sportra. Hát mégis van?

Tisztában vagyok azzal, hogy minden versenyt el kell adni! De... Futott már itt nálunk *Aouita, Coe, Lewis, Cram* és még sok más nagy sztár, *mégis rendszerint kongott az ürességtől a Népstadion.* A közönség, a szurkolók nyilatkoztak; alig háromnégyezren voltak kíváncsiak a csillagokra. Persze, a nagy pénzeket ettől függetlenül ki kellett fizetni.

Olyan ez, mint amikor a szegény rokon túlontúl kitesz magáért leánya esküvőjén, kölcsönből etet-itat, amit aztán nyög élete végéig.

Emlékszem, gyermekkoromban —, úgy 25—30 évvel ezelőtt — körbehordozták az országban egy óriási bálnát. Volt vagy 35 méter. *Négy* forintért bárki megnézhette. Nagy látványosság volt. És gondolom, jó üzlet volt mindenkinek. Négy forintért (akkoriban 10 kifli ára), addig néztük a világ legnagyobb emlősét, ameddig csak akartuk. Lett is volna nagy fölháborodás, ha négy forintért csak 6—7 másodpercig nézhetjük.

Talán, ha Ben Johnsont is körbevinnék az országban — mint a bálnát —, és soksok ezer kissrácot beszélne rá az atlétikára... Talán akkor megérné a 30 ezret. De így... Bálna nélkül...

(buzgó)

Ma kezdődik

Postabank Kupa Fehérvárott

Mától vasárnapig püfölik a pakkot a *Postabank Kupáért* Székesfehérvárott a magyar, olasz, a dán és a francia válogatott hokisok.

Szeles Dezső szövetségi kapitány a hírek szerint minden válogatott játékosának lehetőséget kíván adni a tornán. Sajnos, *Pindák László*, a Fradi kiválósága a belgrádi C-csoportos junior világbajnokságon gerincsérülést szenvedett, így ő csak szurkolóként lehet jelen.

A magyar válogatott az idei bajnokságban kimagaslóan szereplő Ferencváros gárdájára épül. Érdekesség, hogy ezúttal mutatkozik be hazai közönség előtt *Simon József*, a nemrégiben honosított kanadai hokis. *Hudákkal* és a születésnapját vasárnap remélhetően győzelemmel ünneplő *Szajlaival* szerepel egy sorban. Azonban ő még nem állhat *Szeles Dezső* rendelkezésére a koppenhágai C-csoportos vb-n márciusban. Hiszen azért három évig kell játszania a magyar bajnokságban magyarként.

A torna védője, *Franciaország*, ezúttal is erős csapattal érkezett.

A torna műsora: pénteken: Magyarország—Olaszország 17 óra, Franciaország—Dánia 20.30. Január 26., szombat: Dánia—Olaszország 11.00, Magyarország—Franciaország 17.00, január 27., vasárnap: Magyarország—Dánia 11.00, Olaszország—Franciaország 15.00 **(b.)**

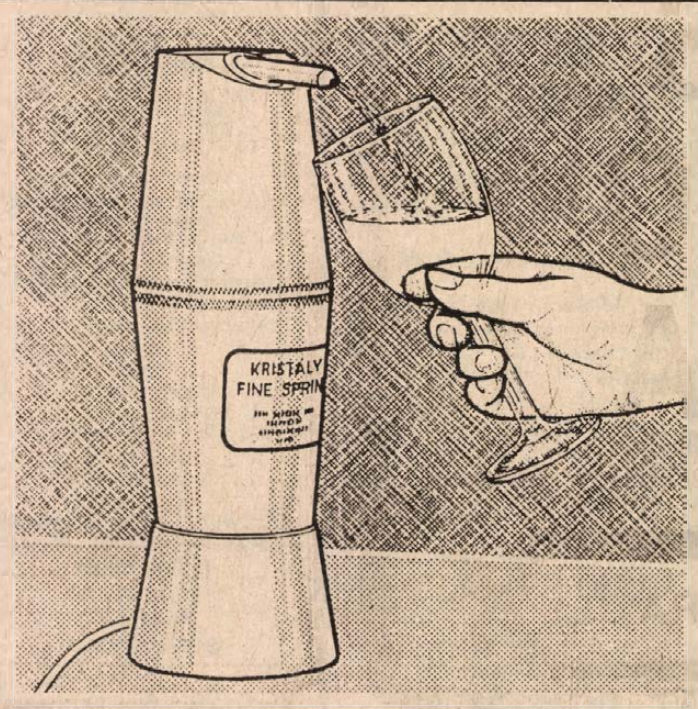

AZ EGÉSZSÉG AZ ÖN SZÁMÁRA IS A LEGFŐBB!
A SZENNYEZETT IVÓVÍZ VESZÉLYÉT MEGSZÜNTETI
A „KRISTÁLY" VÍZTISZTÍTÓ KÉSZÜLÉK

Hatékonyan alkalmazható: háztartásokban, óvodákban, iskolákban, kórházakban, közintézményekben, vendéglátásban.
Teljesítménye: 20 000–38 000 liter tisztított víz, vízminőségtől függően.

SZERELÉST NEM IGÉNYEL: csak a vízcsapra kell csatlakoztatni, mérete megegyezik az 1 l-es borosüveg méretével.

Kedvező vételár: 12 650 Ft, áfá-val együtt. Már 20 db vásárlása esetén 15% engedmény.

Forgalmazza: IMPORTTRADE Kft. 1113 Budapest, Bartók Béla út 106–110.
Telefon: 185-1474, 185-1744

Forgalmazását engedélyezte:
EGÉSZSÉGÜGYI ÉS JÁRVÁNYÜGYI FŐFELÜGYELŐSÉG
11882/90. november 7. szám alatt.

VÉDJE EGÉSZSÉGÉT
„KRISTÁLY" VÍZTISZTÍTÓ KÉSZÜLÉKKEL!

NÉPSZAVA

Szeretettel köszöntjük névnapjukon Pál nevű olvasóinkat.

A Nap kél 7 óra 20 perckor, nyugszik 16 óra 33 perckor.

Pár órás napsütés

Változóan felhős idő lesz. Szórványos hószállingózás, ónos szitálás, illetve gyenge eső is valószínű, az északnyugati szél főként keleten időnként megélénkül. A legmagasabb nappali hőmérséklet —1, 4 fok között alakul. A Duna Budapestnél 179 centiméter és 1 fokos. *(MTI)*

A hiány mesterséges

Ha fűteni akarsz, törd fel a raktárt?

Tízezer propán-bután gázpalackot loptak el tavaly a gázcseretelepekről, de ez a hír nem hozható szoros kapcsolatba azzal, hogy télvíz idején *újból akadozik a palackos gázszolgáltatás* a Tigáz budaörsi PB-gázellátási üzemében. Megmagyarázhatatlan (?) felvásárlási láz tört ki — mondja *Szakay László* üzemvezető. — Gáz van — teszi hozzá —, ezúttal palack nincs. November óta nyújtott műszakban, napi 11—13 ezer palackot töltenek fel a gépsorokon. Túlórával és pluszmunkával egyes napokon 15 ezer palack is elhagyja a töltőállomást, ám így sem győzik.

A budaörsi üzem nemcsak a fővárost és környékét látja el teli tartályokkal. Ők szállítanak Dorog, Esztergom, Vác és Bicske környékére is, s úgy tűnik, e vidéken lakó több tízezernyi háztartás „fűtési kedve" szokatlan helyzetbe hozza a Tigáz szolgáltatásait. Arra nincs mód — állítja az üzemvezető —, hogy más országrészekről pótolják a hiányzó mennyiséget, mert *időszakos palackhiány van országszerte.* A hiánynak, a téli keresleten túl, más oka is van: november óta *maga a Tigáz korlátozza az új palackok árusítását.* Ezzel kívánják elérni, hogy azokon a településeken, ahol a fűtési idény kezdetére nem fejezték be a megígért *vezetékes gázszolgáltatást* — nehogy PB-gázpalackról működtessék a lakók a már elkészült fűtőberendezéseket.

Miért nincs PB-gáz, ha egyébként gáz van? Továbbra is megválaszolatlan a gázelosztók között ingázó cserepalackos vásárlók kérdése. Bajaikra csak a tavaszi napsugár melege hoz gyógyírt? Tegnapelőtt hajnalra — válaszként — Szigetszentmiklóson ismét feltörték a gázcseretelep raktárát. A tolvaj(ok) magukkal vitt(ek) 64 teli palackot. Egy ideig biztosan nem fáznak, s ha kedvük úgy hozza, főzni is tudnak a tűzhelyeken. A rendőrség nem a PB-gázhiány *okait* keresi — így a hír —, hanem a *betörőket.* **(T—h)**

Foglalt volt a 07 Győrben

A riasztó nem tudott riasztani

(Megyei tudósítónktól)

Forró nyomon eredhettek volna szerda reggel a nyomozók a győri Arrabona Takarékbank fegyveres rablótámadója nyomába, ám mire a helyszínre értek, már legfeljebb langyos volt az a bizonyos nyom. Mint tegnapi számunkban a bankrablásról tudósítva közöltük, a győri kis bankban ugyan öten tartózkodtak, mégsem tudták működésbe hozni a riasztóberendezést.

Mint utólag kiderült, a riasztás a rendőrségre még azután sem érkezett meg, hogy a rabló eltávozott. Legalábbis egy ideig, és akkor sem a riasztótól. A gép ugyan hívta volna a rendőrséget, de hát a mindenki számára megadott vonalra volt programozva, és *a 07 éppen foglalt volt.* A bank vezetője elszaladt valamelyik, az utcában levő hivatalba, és onnan tárcsázta a rendőrséget. Ugyanis, míg a kötelességtudó riasztó a bekapcsolása után automatikusan tette a dolgát, *a bank egyetlen telefonkészülékét emiatt nem lehetett használni.*

Persze, nyomogathatta volna a bankkisasszony bármikor a gombot, ha éppen foglalt a rendőrségi szám...

Háncs István, az Arrabona takarékbank elnöke elmondta, temérdek pénzt fizettek a biztonsági berendezés felszerelőinek. Nos, bizonyosan szolgál majd tanulsággal az eset, és nem csupán az arrabonások számára. Talán az is, amit a Győr-Moson-Sopron Megyei Rendőr-főkapitányságon megtudtunk. Az elszaporodott rablások okán a minap amolyan tapasztalatcserére hívták a régió pénzintézeteinek alkalmazottait. *Kétszáz meghívót küldtek, de csupán 15-en jelentek meg.* Furcsa módon a nagy pénzintézetek alkalmazottai tartották fontosnak, hogy a biztonsági ismeretekről tájékoztatást kapjanak. Pedig ők profik ez ügyben. *A kis bankok képviselői távol maradtak.*

F. J.

TOP travel HUNGARIAN TRAVEL BUREAU utazási sarok

NÉPSZAVA

Kérjük, jelentkezésekor ezt a hirdetést hozza magával!

Központi információ: 117-6341

Bella Bellaria és Bibione!

(Észak-olasz Adria)

Az olasz Riviéra kellemes mediterrán éghajlata, homokos, lágy tengerpartja nyaranta üdülők tízezreit vonzza e vidékre.

Bellaria — Hotel Pari

Közvetlenül a tengerparton, központi helyen fekszik a családias hangulatú szálloda (erkély, fürdőszoba, telefon, társalgó, lift, amerikai bár, kitűnő étterem, saját parkoló). Az egyénileg utazók elhelyezése 2—3 ágyas szobákban történik, májustól szeptemberig, már 224 DM + 900 Ft/fő/héttől, félpanzióval!

Bibione — Residence Azalee, Haus Helvetia

Trieszt és Velence között levő üdülőhely, több kilométer hosszú, homokos parttal, amely a strandszezon egyik leghíresebb európai központja. Az apartmanházak a strandtól 600—1000 méterre találhatók, 3—4—5—6 fő részére nyújtanak kényelmes elhelyezést, önellátással (a strandra ingyenes bérlet), már 240 DM/hét/3—5 fős apartman + 1200 Ft/fő foglalási díjért!

Mindkét üdülőhelyen gyermekeknek további, jelentős kedvezmény, esetenként gratis elhelyezés!

Kedvezmény a Népszava olvasóinak!

Február 15-ig történő jelentkezésnél 25% kedvezmény a részvételi díj forintösszegéből!

Érdeklődés, jelentkezés:

Főiroda, Bp. V., Vitkovics M. u. 3. (Pilvaxnál). Tel.: 117-6341. Capitaly Travel, Bp. VII., Dohány u. 22. (Metro Center), Tel.: 122-0684.

Kettős postabetörés

Kettős postabetörést követtek el tegnapra virradó éjjel. Az egymástól mindössze néhány kilométerre fekvő Pap és Nyírlövő községekben falbontással jutottak a betörők az épületbe. Mindkét helyen felfeszítették a páncélszekrényt, ahonnan 300—300 ezer forintot vittek el. Az utóbbi két hónapban egyébként — hasonló módszerrel — összesen kilenc községi postahivatalt raboltak ki Szabolcsban.

Tömeges megbetegedés

A gellénházi általános iskola 380 tanulója közül kedden ötvenen, csütörtökön már 170-en hiányoztak; a gyerekeket enyhe ételmérgezésre utaló tünetekkel kezeli a terület három körzeti orvosa.

Lazíts az életedért

Dr. Michael Ben-Menachem magyar származású svéd pszichiáter a Népszavánál megjelent, nagy sikerű Lazíts az életedért című könyv szerzője január 25-én, pénteken 5 órakor tart előadást a Marcibányi téri Művelődési Központban.

Lottó

A lottó 4. játékhetének nyerőszámai a következők:

8, 62, 65, 78, 80

Tragikus robbanás Mályiban

Hatalmas robbanás rázkódtatta meg tegnap dél előtt, 11 óra után néhány perccel a Borsod megyei Mályi nagyközségben, a Bercsényi utca környékét. Az 56. szám alatti családi ház szinte teljesen romba dőlt. Az óriási pusztítást feltehetően több gázpalack robbanása okozta. A mentők rögtön két súlyos, életveszélyes égési sérültet szállítottak kórházba, később pedig két holttestet is találtak a romok alatt.

Kozma István felvétele

Őrségváltás a kőszegi „otthonban"

(Megyei tudósítónktól)

A hírhedtté vált kőszegi nuncsakus botrányról a Népszava december elején elsőként számolt be. Tegnap adtunk hírt arról, hogy a MÁV-nevelőotthonban folytatott fegyelmi vizsgálat elbocsátásokkal zárult. Megállapították azt is, hogy a történtekért az intézet igazgatóját, *Csöndes Jánost* is felelősség terheli. A hivatalos nyilatkozat szerint a hatvanesztendős igazgató kérte nyugdíjazását.

Ennek az állításának *csupán a tények* mondanak ellent. A nevezetes gyerekverési ügy ugyanis éppen azért dagadt ilyen méretűre, mert Csöndes János makacsul ragaszkodott a székéhez. Pozíciójában akart maradni még legalább öt esztendeig. *Tudatos harc folyik ellenem, de nem dobom be a törülközőt* — nyilatkozta néhány hete. Nos, valóban áldatlan küzdelem folyt a nevelőotthon falai között — sőt egyesek szerint még azokon túl is. A nevelőtestület nagyobb része ugyanis *alkalmatlannak tartotta* Csöndes Jánost az igazgatói beosztásra, és a sokáig véka alá rejtett vélemények a példátlan események hatására a felszínre törtek. Ezért aligha mondhatjuk, hogy Csöndes János magától ment volna.

Nemrégiben cserélték ki az intézmény homlokzatán az „intézet" feliratot „otthonra". A kicserélt vörösréz betűk mintha a várható változást és az ideiglenesen kinevezett új igazgató, *Kiss János* programját jelképeznék.

— *Egy kis sajtócsendet szeretnénk végre* — mondja. — Természetesen levontuk a szükséges tanulságokat, és mielőbb szeretnénk nyugodtan dolgozni, gyereket nevelni.

Csöndes János most már nyugdíjas igazgató, miközben utódjával beszélgetünk, az íróasztalát rendezgeti, pakol.

— *Hogyan látja a történteket? Érzi-e a felelősségét?*

— *Nem nyilatkozom...* — tagadja meg a választ sértődötten. **Csala Péter**

Hofi-maffia?

Ismét igazolódik a képlet: Magyarországon ma nincs egyetlen olyan ember sem, akit ne lehetne megtámadni. A soros célpont, áldozat, bűnbak, vádlott (nem kívánt törlendő!) Hofi Géza. A Kacsa magazin exfőszerkesztője, Mészáros Menyhárt László Hofi-maffia című könyve értesüléseink szerint a jövő hét végén kerül a standokra.

Az ominózus műből, kemény 29,50 forint leszurkolása után, a szenzációra éhes olvasó a Pszt magazin különkiadásában már részleteket olvashat. Eme részletekben enyhén szólva rossz hírét keltik (többek között) a Videoart Kulturális Kisszövetkezetnek is, minekutána egy kifizetési bizonylaton és egy elszámolási lap fénymásolatán Hofi-gázsik kifizetéséről is olvashatunk. Az 1988. július 12-i számla szerint Hofinak 140 ezret fizettek ki egyetlen fellépésért.

Az említett időpontban Bathó László volt a kisszövetkezet elnöke, aki jelenleg a Videoart Stúdió Kft. ügyvezető igazgatója. Őt kérdeztük tegnap, vajon perre mennek-e?

— *Jogilag a kisszövetkezet jelenlegi elnöke, Villás Istvánné kezdeményezhetné szerintem ezt a lépést. Úgy tudom, hogy megvárják a könyv megjelenését, s akkor döntenek. Egy biztos: rendkívül rossz fényt vet a Videoartra, hogy ismeretlen tettesek kicsempészték ezeket a bizonylatokat. Most jöhetnek sorra a művészek reklamálni: micsoda dolog az, hogy megszellőztetik a titkosan kezelendő fellépti díjakat, amelyek egyébként szigorúan megállapodás kérdései. Korábban szóba került, hogy mi adjuk ki a Hofi-könyvet, de mikor megtudtam, miről szólna, rögtön elálltam az anyagilag kecsegtető tervtől. De nem hiszem, hogy ez lenne Mészáros bosszúja. Az már magánvéleményem, hogy elég szomorú, ha az emberek vevők az efféle portékára.*

(szerdahelyi)

A gyilkos fegyvert nem találták meg

Rendőrkézen a gyanúsított

Elfogták *Hirczi Josef* 19 éves osztrák állampolgárt, aki alaposan gyanúsítható *Gergó László* körmendi lakos ellen elkövetett emberölés bűntettével.

Mint a sajtó korábban közreadta, január 19-én, szombaton, a déli órákban, akkor még ismeretlen holttestet találtak Körmend külterületén egy erdei úton. *A vizsgálatok szerint a férfit riasztópisztollyal közvetlen közelről halántékon lőtték.* Az áldozat — akinek kilétére később derült fény — a helyszínen meghalt. Testén több súlyos sérülés is volt. *A gyilkos fegyvert a holttest közelében nem találták meg.* A Szombathelyi Városi Bíróság január 24-én Hirczi Josefet előzetes letartóztatásba helyezte.

A nyomozást nagy erőkkel folytatják.

(MTI)

NÉPSZAVA

A MAGYAR SZAKSZERVEZETEK LAPJA

Főszerkesztő: DEÁK ANDRÁS

Főszerkesztő-helyettesek: SZALAY ANTAL, TAMÁS MENYHÉRT

Szerkesztőség: Bp. VII., Rákóczi út 54. Telefon: 122-4810 Telefax: 1-222-415 Postacím: 1964 Budapest

Kiadja a Népszava Kiadó Vállalat 1964 Bp. VII., Rákóczi út 54. Telefon: 122-4810

Levélcím: 1964 Bp. Pf. 32.

Felelős kiadó: KÁROLYI GYÖRGYNÉ, a Népszava Kiadó Vállalat megbízott vezérigazgatója

Terjeszti a Magyar Posta Előfizethető bármely postahivatalnál, kézbesítőnél

Előfizetési díj egy hónapra: 190,– Ft.

Athenaeum Nyomda

Felelős vezető: LOSONCZY GYÖRGY vezérigazgató

Nyomtatás: Szikra Lapnyomda

Felelős vezető: DR. CSÖNDES ZOLTÁN vezérigazgató

Index: 25 005
ISSN 0133–1701
Budapest
ISSN 0237–3785
Vidék
1 4 16

Mai számunkat szerkesztette: SZALAY ANTAL
Segédszerkesztő: TÓTH JENŐ
Olvasószerkesztő: KOVÁCS ILDIKÓ
Tervezőszerkesztő: BABAY GÉZA

BÁV

BIZOMÁNYI ÁRUHÁZ VÁLLALAT

Autós-motoros boltja vásárol hiányos, üzemképtelen négyütemű motorokat és alkatrészeket bizományba és készpénzért, közületek és magánszemélyek részére járművek, gépek, szerszámok és egyéb műszaki cikkek vonatkozásában értékbecslést, szakértői értékelést végez.

Cím: Bp. XIX., Nagykőrösi út 156.
Nyitva: H–P 8–16 óráig.
Tel.: 147-5151

BIZOMÁNYI ÁRUHÁZ VÁLLALAT

Perben a polgárért

Ki ellen irányul a polgári engedetlenség, ha erről egyáltalán szó eshet itt és most? És kit minősít, a vádlottat-e, avagy a vád megfogalmazóját?

(3. oldal)

BIHARI MIHÁLY:

Szerintem a nagytakarítás primitív pártpolitikai jelszó volt. Könnyű az elégedetlen tömeget felhergelni és bűnbakot állítani. Pártkatonák tegnap és ma...

(4. oldal)

A Népszava előfizetési akciójának nyertesei

(10. oldal)

SZOMBAT, 1991. JANUÁR 26. ■ 119. ÉVFOLYAM, 22. SZÁM ■ ÁRA 7,60 FORINT

NÉPSZAVA

A MAGYAR SZAKSZERVEZETEK LAPJA ALAPÍTVA 1873-BAN

Üzembe helyezik vagy emlékmű lesz?

Bős nem siratja az erőművet

Nincs ellentét a magyar és a szlovák falusiak között

A csehszlovák szövetségi kormány úgy döntött, hogy mindenképpen befejezi és üzembe helyezi a bősi erőművet — olvasható a néhány nappal ezelőtt kiadott prágai hírben. A két ország vitája tehát feltehetően még jó darabig eltarthat, hiszen a magyar álláspont is egyértelmű: le kell állítani az építkezést.

Bonyolítja a dolgot, hogy az 1977-ben aláírt szerződés szerint minden létesítmény *közös tulajdonba* kerül, bár erről az utóbbi időben a tárgyalópartnerek már nem is tesznek említést. Pedig a még ma is érvényes megállapodás megegyezésen alapuló felmondásáig a felelősségen és a károk megtérítésén is *osztozni* kell.

A kicsit a süketek párbeszédére emlékeztető vita te-

(Folytatás a 4. oldalon)

Marad a bérbilincs

Nincs megállapodás az ÉT-n

Marad idén is a bérszabályozás, mégpedig a bérköltség éves növekedése 18 százalékig adómentes, 28 százalékig a 18 százalékot meghaladó rész, 28 százalék felett a teljes bérnövelés a vállalkozási nyereségadó szerint adózik. A munkaadók és a munkavállalók ehhez *nem adták egyetértésüket* az Érdekegyeztető Tanács pénteki ülésén. Ez utóbbi két tárgyalófél először még a bérszabályozás idei fenntartását is elvetette és azonnali bérliberalizációt követelt, majd az infláció mértékével azonos összegű emelést tartott kívánatosnak. Végül a kényszerítő körülmények mérlegelése után elfogadta volna idén a szabályozást, de 25 százalékos béremelésig adómentességet, 35 százalékig kedvezményes adózást határozott meg alapkövetelményként.

A hosszas vita során végül is abban megállapodtak a tárgyaló felek, hogy a teljes bérliberalizálás feltételeit *minél előbb* meg kell teremteni a liberalizáció 1992-es érvényesülése érdekében. Megbízták az ÉT bér- és munkaügyi bizottságát, hogy 1991. június 1-jéig erre koncepciót készítsen.

Ugyancsak egyetértés volt

(Folytatás a 4. oldalon)

Megfizetünk

A világ saját csapdájába esett bele; pénzőrületébe, hatalmi mámorába készül éppen belehalni az Öbölben. A háború előtt mindenki csak arról regélt: a szovjetek a Közel-Kelet egyik legütőképesebb hadseregét szerelték, fegyverezték fel. Aztán az első napok túlzott optimizmusa után sorra érkeznek a (páncél)ökölcsapások.

Úgy tetszik, a szövetségesek, akik most elkeseredetten keresik az utat Szaddám Huszeinhez, évekkel korábban — a dollármámorban — maguk segítették bunkerekkel, álcázási módszerekkel, fatankokkal, papírfalvakkal a leendő ellenséget. Olaszok, németek, angolok, s ki tudja, talán még amerikaiak is Irakban tüsténkedtek, hogy minél nagyobb összeget szakítsanak ki az iraki államkasszából. (Te magasságos ég, talán titkos iraki—magyar üzleteket is felszínre dob a tomboló vész?...)

A bagdadi diktátor mosolyogva szemlélte a mára halálosan komollyá vált nagy beruházást — életét is egy szupererős német bunkernak köszönheti. Mosolygott és fizetett rendületlenül. Fizetett, de most nekünk kell megfizetni mindenért. A kapzsiságért, a felelőtlenségért, a katonáskodó világpolitika baklövéseiért. Azért is, hogy a Pentagont ma is csak a bevetések sikere érdekli, az ökológiai robbanásveszély nem izgatja igazán. Pedig az eddigi makettháborút, sajnos, hús-vér gyász követi.

Irak olajjal támad

Rakétapárbaj Izrael felett – Szaddám főtiszteket lövetett agyon?

Rakétacsata volt pénteken Izrael légterében. Irak olajjal szennyezi az Öböl vizét, így akarván megakadályozni a szövetségesek partraszállását. Az amerikaiak elfoglaltak egy kuvaiti szigetet. Ellenőrizhetetlen hírek szerint Szaddám Huszein kivégeztette az iraki légierő és légvédelem parancsnokait. A bagdadi rendszer hívei pokolgépeket robbantottak Athénban.

Irak napok óta óriási mennyiségű olajat enged az Öbölbe, hogy akadályozza a szövetséges csapatok várt partraszállását — közölte pénteken a Fehér Ház.

Marlin Fitzwater szóvivő szerint az olajat kuvaiti tárolókból engedik az Öböl vizébe, s az olajmennyiség „jóval nagyobb", mint a két évvel ezelőtti, alaszkai olajkatasztrófánál.

A Fehér Ház szerint az iraki lépés nem fogja érdemben akadályozni a hadműveleteket, de súlyosan károsítja a környezetet.

Az Öböl-térségben csütörtök este óta *vastag füstfelhő* gomolyog — jelentette pénteken az IRNA iráni hírügynökség. A füst minden valószínűség szerint az olajmezőkön történt robbanások következménye. Az IRNA megfogalmazása szerint a vastag füstfelhő akkora kiterjedésű, hogy „nem látni sem az elejét, sem a végét".

Az amerikai haditengerészet egyik repülőgépe Kuvait partjai közelében *elsüllyesztett egyi iraki aknaszedőt,* egy másik iraki vízijármű pedig menekülés közben valószínűleg aknára futott és szintén elsüllyedt. Az amerikaiak 22 tengerészt *kimentettek,* s mivel mentés közben egy közeli kuvaiti szigetről tüzet nyitottak rájuk, helikopterekkel a sziget iraki védői ellen is támadást indítottak. Közülük legalább hárman életüket vesztették. 29-en pedig fogságba estek.

Az Irak-ellenes koalíció hadműveleteinek eredményeként *felszabadult Kuvait első kis darabja,* az Arab (Perzsa)-öböl északi részében, a partoktól 25 kilométernyire fekvő, néhány négyzetkilométeres Dzsaro szigete.

A hírt csütörtök este bejelentő szövetségesek, közöttük a kuvaitiak, nem harcászati, de jelképes, s mint ilyen, *lélektani* jelentőséget tulajdonítanak a lakatlan sziget elfoglalásának. Bagdadban viszont tagadják, hogy a sziget visszaszerzése egyáltalán harc eredménye volna.

A nap Öböl-háborús krónikájának *kiemelkedő, de ez idő szerint nehezen ellenőrizhető híre,* hogy Szaddám Huszein iraki elnök a napokban agyonlövette hadse-

(Folytatás a 3. oldalon)

Gyilkosság Jaffában

Álarcos fegyveresek pénteken *agyonlőtték* a jaffai muzulmán közösség vallási vezetőjét és testvérét — jelentették izraeli rendőrségi forrásokat idézve.

Josef A-Shur imámot és *Chamis* nevű testvérét a Tel-Aviv szomszédságában lévő Jaffa város egyik főutcáján ölték meg, a hagyományos pénteki imádságból jövet. Az álarcos gyilkosok automata fegyverekkel, gépkocsiból támadtak a két muzulmánra, akik sebesüléseikbe belehaltak a kórházba vezető úton.

Izraeli rádióértesülések szerint korábban is megpróbáltak az imám életére törni.

A csúcsról tárgyal Washingtonban a szovjet külügyminisztér

Halasztás közös megegyezéssel?

Az amerikai szenátus a Baltikum kapcsán elítélte Moszkvát

Az amerikai szenátus *egyhangúlag* megszavazott határozatban ítélte el Moszkvának a balti államokkal szembeni politikáját, s felszólította *George Bush* amerikai elnököt, hogy alkalmazzon *gazdasági szankciókat* a Szovjetunióval szemben, amennyiben ez a politika folytatódna.

A szenátorok 98—0 arányban szavaztak a határozat mellett, amelyet a képviselő-

(Folytatás a 3. oldalon)

A NÉPSZAVA PERLI AZ OTP-T

Megkezdődik a csata

Kérelemminta szegényeknek az önkormányzathoz

Dr. Bárándy György, aki a Népszava megbízásából elvállalta a képen látható háromgyermekes Tokai család kamatperében a jogi képviseletet, elkészítette a Pesti Központi Kerületi Bírósághoz címzett beadványát, amit teljes terjedelmében közlünk. A keresetből kitűnik: a felperes azt kéri, hogy a bíróság kezdeményezzen alkotmánybírósági eljárást, mivel a kamatemeléssel kapcsolatos jogszabály alkotmányellenes. Abban az esetben, ha erre az intézkedésre nem látna alapot a Pesti Központi Kerületi Bíróság, akkor a felperes javára módosítsa a kölcsönszerződést.

Bemutatjuk, milyen kérelemmel forduljanak az önkormányzatokhoz azok az állampolgárok, akik nem tudják kifizetni az 1500 forintos „kamatadót", és beszámolunk több állampolgári kezdeményezésről.

(Összeállításunk az 5. oldalon.)

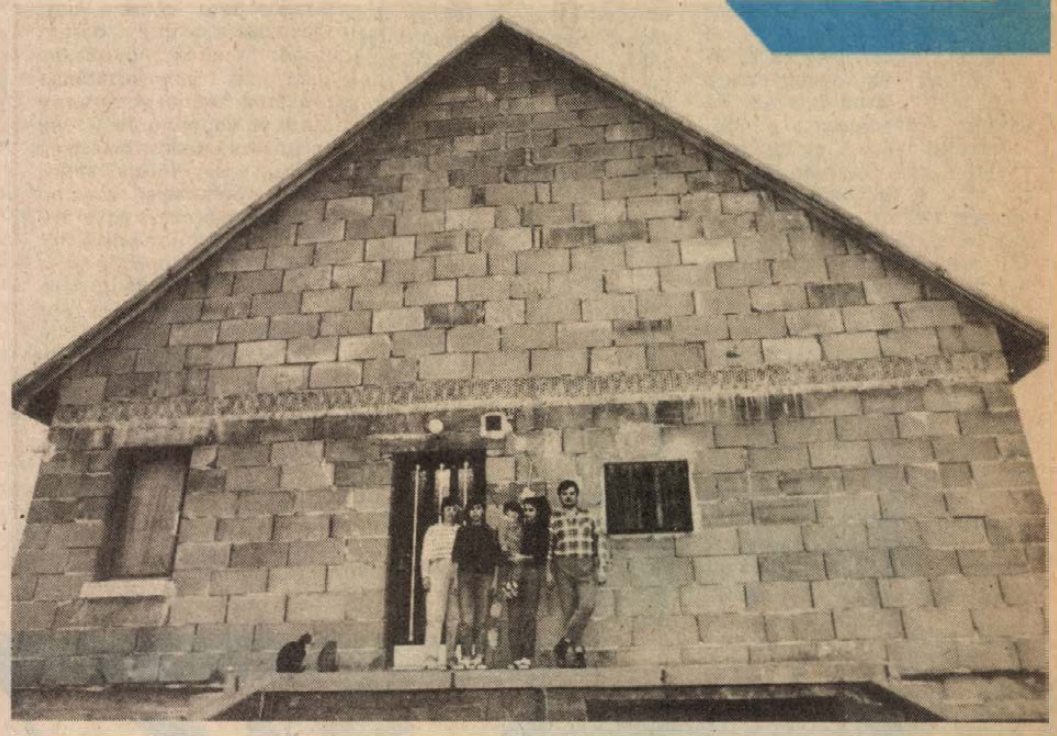

OLAJ A VÍZEN, FÜST A LEVEGŐBEN

(Folytatás az 1. oldalról)

rege légierejének és légvédelmének parancsnokát. A hír az Interfax nem hivatalos, szovjet hírügynökségtől származik, de a forrásként megjelölt moszkvai védelmi minisztériumban *cáfolták*, hogy ilyen információval látták volna el az Interfax hírszolgálatot.

Moszkvában az iraki nagykövetség *cáfolta* a jelentést. Ez az állítás hazugság, része az ellenséges erők pszichológiai hadviselésének — mondta a követség szóvivője.

Irak *újabb rakétatámadást* intézett tegnap este Izrael ellen, az Öböl-háború kezdete óta immár az ötödiket.

A hagyományos robbanótöltettel felszerelt Scúd típusú, föld—föld rakétákat, amelyeket ezúttal is Irak nyugati részéből indítottak, amerikai Patriot rakétákkal *a levegőben felrobbantották* — közölte *Nahman Sai* tábornok, az izraeli hadsereg szóvivője, hozzátéve, hogy összesen hét Scudot lőttek le. Elhárításukra több indítóállásról bocsátottak fel nagyszámú Patriot rakétát.

Egy ember meghalt, és mintegy negyvenen (többnyire könnyen) megsebesültek Tel-Aviv körzetében a péntek esti, az Öböl-háború kezdete óta ötödik Izrael ellen végrehajtott iraki rakétatámadásban — jelentette a jeruzsálemi rádió mintegy három órával azután, hogy helyi idő szerint este hat óra néhány perckor légiriadó volt az országban.

Három nagy erejű pokolgép robbant péntekre virradóra a görög fővárosban: a tettesek az ottani francia katonai attasé rezidenciájánál, valamint egy amerikai és egy angol bank irodáinál helyezték el a szerkezeteket, de a robbanások csak anyagi károkat okoztak.

Állítólag a *November 17.* elnevezésű, görög terrorista csoport tagjai hajtották végre az athéni robbantásokat a péntekre virradó éjszaka.

Az Eleftherotipia című athéni napilap szerkesztőségével egy ismeretlen telefonáló közölte, hogy a szélsőséges szervezet a Szaddám Huszein iraki elnök elleni támadásokat torolta meg. A robbanások csak anyagi károkat okoztak.

Az iraki parlament, amely egy számára kialakított bunkerben tartja üléseit, határozatában *kamikazeakciókra* buzdította az iraki légierő pilótáit — közölte a spanyol tudósító.

Rafszandzsani iráni államfő pénteken határozottan elutasította az iszlám ország egyes radikális vezetőinek azt a javaslatát, hogy Irán Irak oldalán lépjen be az öbölbeli háborúba. Ez öngyilkos lépés lenne Irán számára — vélekedett az államfő.

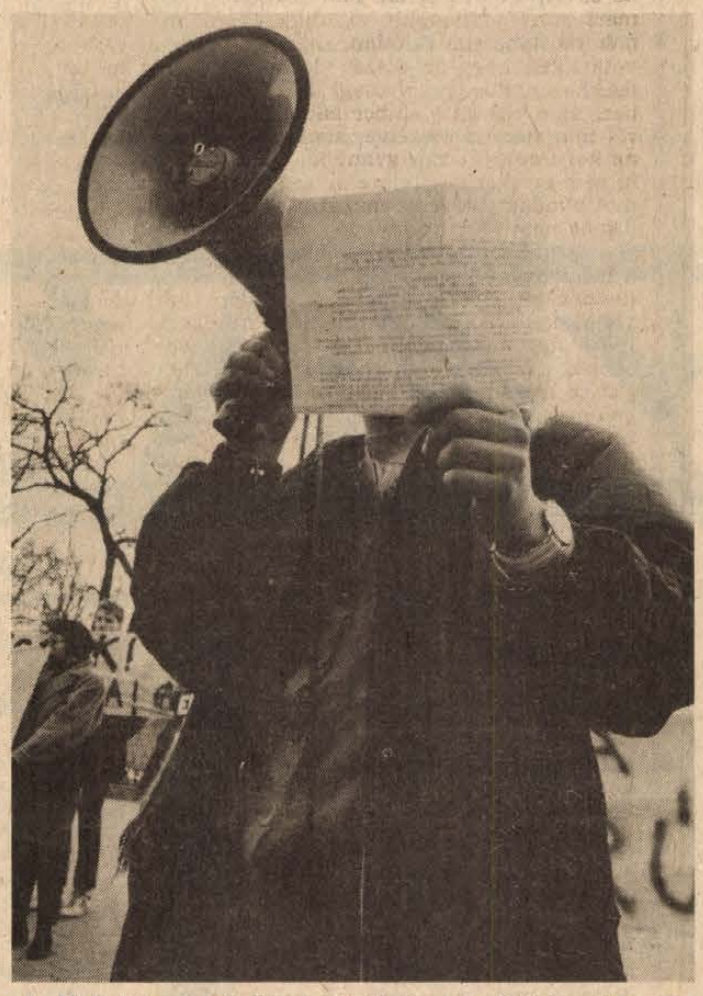

„Az Öböl-háború a férfijogú társadalom legszélsőségesebb megnyilvánulása" – így a feministák. „Le a vezetőkkel, az egyházakkal, az államhatalmakkal" – jelszavalták az anarchisták. Nem feladatunk minősíteni ezen érvek történelmi, politikai helytállóságát, dolgunk az, hogy tudassuk: tegnap délután a két szervezet közös tüntetést tartott az iraki és az amerikai követség épülete előtt. A demonstráció szándéka és létszáma szerint a város közlekedését nem zavarta

Kegyes András felvétele

Nyugat-Európa Canossát jár Izraelnél. A német külügyminiszter ugyancsak Patriot rakétákat ajánlott fel jeruzsálemi vendéglátóinak. Az Irak által több ízben megtámadott ország iránti francia szolidaritás jegyében államfői küldött tesz látogatást Izraelben, amelynek külügyminiszterével pénteken Brüsszelből közölték: az Európai Közösség *feloldja* a tavaly vele szemben életbe léptetett szankcióit.

Ennek megfelelően újrakezdődhet a tudományos együttműködés, és ismét bevonják Izraelt a jövőre tervezett európai egység előkészítési folyamatába. Az együttműködés e formáit tavaly januárban függesztették fel *büntető intézkedésként*, amiért az izraeli hatóságok a megszállt Ciszjordánia palesztin egyetemeit bezárták.

Hans-Dietrich Genscher német külügyminiszter, aki tegnap délelőtt találkozott *Samirral*, majd az ellenzéki Munkapártot vezető *Simon Peresszel*, előzőleg *David Levi* izraeli külügyminiszternek felajánlotta, hogy hazatértekor közbenjár *Kohl* kancellárnál: Bonn küldjön egy, vagy több Patriot-rakétarendszert Izraelnek.

Németország 1,7 milliárd márkával ötmilliárd márkára emelte az Öböl-háború költségeiben való pénzügyi részesedését, jelentette be pénteken a bonni külügyminisztérium szóvivője.

Nem hivatalos konzultációkat kezdett az Öböl-háborúról az ENSZ Biztonsági Tanácsa, melynek keretében a BT-nek az Irak-ellenes koalícióban részt vevő tagjai, az Egyesült Államok, Nagy-Britannia és Franciaország jelentést kívánnak tenni öbölbeli katonai tevékenységükről. A mostani konzultációról még tavaly novemberben döntött a testület.

Emellett a Biztonsági Tanács tagjai foglalkoznak majd a Magreb-országok, Algéria, Líbia, Marokkó, Mauritánia és Tunézia javaslatával: ez egyfajta *szünetet* irányozna elő a hadműveletekben, így biztosítva időt a békés megoldás kereséséhez. Az öt ország ugyan nem tagja a BT-nek, azonban Jemen, a Biztonsági Tanács egyetlen jelenlegi arab résztvevőjeként kilátásba helyezte, hogy formálisan is a testület elé terjeszti a Magreb-országok javaslatát.

Az amerikai ENSZ-nagykövet, *Thomas Pickering* azonban világosan értésre adta: az Egyesült Államok ellenez bármiféle tűzszünetet és ellene van, hogy a BT vitát kezdjen a javaslatról.

A La Libre Belgique és a Le Soir című belga napilapok pénteki jelentései szerint a nyolcvanas évek közepén 380 millió dollárért *nyolc iraki szupertámaszpont* építésében vett részt a belga Six Construct cég, és a vállalkozás állami garanciát élvezett.

Minden támaszpont kifutópályája mellett 12 föld alatti bunker szolgál egy vagy két repülőgép — Mirage F—1 vagy MIG—29-es — befogadására. A gépek a hangárból egyenest a kifutópályára futhatnak ki és felszállhatnak: az építési normák megfelelnek a NATO-objektumok normáinak, de felülmúlják azokat a falak *vastagságát* illetően: a vasbeton fal vastagsága 0,8—1,2 méter között mozog. Ez magyarázza többek között, miért szenvedett aránylag kis veszteségeket az iraki légierő.

Az Öbölben dúló háborúról és az átfogó közel-keleti rendezés lehetőségeiről folytatott eszmecserét Moszkvában *Alekszandr Besszmertnih* szovjet külügyminiszter a Palesztinai Felszabadítási Szervezet VB két tagjával, *George Habbasszal* és *Jasszer Abed Rabbóval*.

Habbas a TF—1 francia tévéállomásnak nyilatkozva kijelentette, hogy „boldogsággal töltötték el" az Izrael elleni iráni rakétatámadások, és büszke arra, hogy egy arab ország képes volt megtámadni a zsidó államot.

„Reméljük, ez a háború évekig fog tartani, mindaddig, amíg a világ tudomást nem vesz ügyünkről" — hangoztatta a palesztin vezető.

PERSEPHONÉ AMERIKÁBAN

Nagy érdeklődés közepette mutatták be az amerikai Georgia állam egyetemén Göncz Árpád Persephoné című drámáját. Az író-elnök magánlátogatáson tartózkodik az Egyesült Államokban.

MACEDÓNIA SZUVERÉN

A macedón parlament pénteken kikiáltotta a Bulgáriával és Görögországgal határos jugoszláv tagköztársaság szuverenitását. A közfelkiáltással meghozott döntés magában foglalja az elszakadási jogot is.

HORVÁTORSZÁGI RAZZIA

A jugoszláv hadsereg számos embert őrizetbe vett Horvátországban „fegyveres lázadás szervezésének" vádjával — adta hírül péntek esti közleményében a szövetségi védelmi minisztérium tájékoztatási osztálya.

AZ SZKP NYITNI AKAR

Aktivizálni kell a kelet-európai országok vezetőivel fenntartott kapcsolatokat — erre a következtetésre jutott az SZKP KB titkársága, amelynek tanácskozásáról péntek este számolt be a TASZSZ hírügynökség.

FIDESZESEK ROMÁNIÁBAN

Két és fél napos bukaresti látogatásunk két héttel felért, feszített programunk lehetővé tette, hogy szinte minden parlamenti párttal, parlamenten kívüli mozgalommal találkozzunk. Célunk a tapasztalatszerzés, a bemutatkozás volt — jelentette ki Orbán Viktor pénteken, a magyar nagykövetségen, az öttagú Fidesz-küldöttség látogatásának lezárásaként tartott sajtóértekezletén.

NÉPMOZGÁSRÓL BÉCSBEN

Európában a lakosság kelet—nyugati irányú külföldre települését főként azáltal lehet megfelelő korlátok között tartani, ha a Nyugat fokozottan segíti a keleti országokat az elvándorlás okainak megszüntetésében, a politikai, gazdasági és szociális helyzet javításában. Ez az egyik legfontosabb megállapítása az Európa Tanács által Bécsben rendezett kétnapos nemzetközi népmozgási (migrációs) értekezletnek, amely pénteken fejezte be munkáját.

PER ZSIVKOV ELLEN

Február 25-én kezdődik meg a Todor Zsivkov elleni bírósági eljárás — jelentette a Duma című bolgár napilap pénteken magát megnevezni nem akaró, jól tájékozott forrásra hivatkozva.

DRÁGA FIGYELMETLENSÉG

A legénység figyelmetlensége miatt pénteken elsüllyedt egy szovjet tengeralattjáró a vlagyivosztoki támaszpont mólójánál. Áldozatok nem voltak.

Szovjet pénzcsere

Ez ám az igazi rablás

A szovjet kormány a közvélemény nyomására *kissé visszakozott* az 50 és 100 rubeles bankók beszolgáltatásának pénteken lejáró határidejét illetően: a nyugdíjasok szombaton és vasárnap is leadhatják ezeket a címleteket a postahivatalokban és bankokban. Várhatóan egyes indokolt esetekben — a lakott területtől távol dolgozó geológusok, erdőmunkások, vadászok és mások, valamint a külföldön tartózkodók esetében — ugyancsak lesz határidő-hosszabbítás.

A KGB információi alapján arról számoltak be, hogy még szerdán, tehát a pénzreform első napján rendkívüli tanácskozásokra ültek össze a különböző régiók „maffiatanácsai", s döntésük értelmében felhalmazott pénzeik 25 százaléka fordítható vesztegetésre, e bankók tisztára mosásakor. A bűnözők összejöveteleiken igazi „rabló határozatoknak" minősítették a szovjet elnök és kormány döntéseit — nyilatkozta a szovjet tv-ben a belügyminisztérium egyik főosztályvezetője.

A szovjet külkereskedelmi bank jelentősen csökkentette a külföldre utazó szovjet állampolgárok valutaellátmányát. Az Izvesztyija jelentése szerint a kelet-európai országokba utazók mindössze *30 amerikai dollárt* válthatnak ki.

Ennél nagyobb összeget, 160 dollárt azok vásárolhatnak, akik a világ más régióiba utaznak.

Már folynak az előkészületek a lakossági devizavásárlás *árveréses formájának* meghonosítására. Eszerint a szovjet állampolgárok a későbbiekben árverésen juthatnak hozzá a szükséges keményvalutához, amennyiben külföldre készülnek.

Új Sztálin a színen?

Hová tűnt Mihail Szergejevics Gorbacsov, a bátor reformer, a sztálini—hruscsovi—brezsnyevi birodalom hordalékát rettenthetetlenül eltakarító forradalmár? *Hová lett* az első olyan szovjet államférfi, akivel — felfedezője és rendkívüli képességeinek fáradhatatlan propagálója, *Margaret Thatcher* volt brit miniszterelnök asszony szerint — a nyugati demokráciák tárgyalni tudnak és megegyezésre juthatnak? *Mivé lett* az új szovjet forradalom, a peresztrojka és a glasznoszty atyja, az igazmondás, a nyíltság, a demokratizálás, a szuperhatalmi együttműködés, a nukleáris fenyegetéstől megszabadított új világ, a nemzetek függetlenségét és önrendelkezési jogát tiszteletben tartó új nemzetközi rend, a békés és barátságos Európa-ház szószólója?

A krónikások, akik tegnap még az európai és az amerikai kontinensen már-már tömeghisztériává duzzadt *Gorbi-mánia* mozgatórugóit kutatták, a baltikumi sortüzek után most arra keresnek választ, hogy *miért kellett nagy reményeiben csalatkoznia a világnak*. Egymást érik a felháborodott, haragos vádaskodások, a gorbacsovi báránybőrét levető *új Sztálin* felbukkanásáról. És az erre csupán *szavakkal reagáló Nyugat*, kiváltképpen az Öböl-háborút vívó nemzetközi koalíció vezető hatalma, az Egyesült Államok *bűnös cinkosságáról*.

A. M. ROSENTHAL, a The New York Times tekintélyes szemleírója így fogalmazott: *„Az új világrend 1990. szeptember 11-én született Washingtonban, és agyonlőtték 1991. január 13-án Vilniusban.* Szomorú dolog ilyet mondani olyankor, amikor az Egyesült Államok éppen ennek az új világrendnek a megalapozása érdekében kelt hadra. Ám de, az új világrend elképzelése eleve *hamis illúziókra és hazugságokra* épült, s ez semmivé teheti mindazt, amiért a háború (az Öbölben) megindult... Nyilvánvaló: az elképzelés az, hogy az Öböl-háború után az új világrend közel-keleti szárnya az Egyesült Államok és az arab nemzetek közötti NATO-típusú szövetség lesz — *szovjet—amerikai ernyő* alatt. *Ennek persze, ára van. Semmit sem lehet tenni azoknak a szovjet demokratikus mozgalmaknak a támogatására, amelyek szerint Mihail Gorbacsov nem a régi szovjet rendszer megszüntetéséért, hanem ennek átmentése érdekében vív...* A baltikumi sortüzek után fel kell ismernünk, hogy *igazi szövetségeseink* a Szovjetunióban nem a Kreml urai, hanem a *demokratikus mozgalmak* — Moszkvában, a Baltikumban, Örményországban, a szétmálló birodalom minden sarkában."

GEORGE F. WILL, az amerikai elnök republikánus pártjának egyik leghívebb támogatójaként ismert washingtoni kommentátor így ironizált: *„ha Litvánia — és Lettország, Észtország — egy nagy olajmező fölött helyezkedne el, akkor részese lehetne az új világrendnek.* Ám de, manapság a geológia, nem pedig a geográfia határozza meg a nemzetek végzetét... *Bush* elnök a hitlerizmus rémképét idézte fel, amikor *Szaddám Huszein* megfékezéséről, a nemzetközi összefogásnak a szükségszerűségéről szólt *Emlékeztessük hát őt arra, hogy Gorbacsov folytatja a Hitler—Sztálin-féle kollaborációt, és ezen az sem változtat, hogy »szabadon engedte« Kelet-Európát"* — emeli ki az amerikai szemleíró.

JERI LABER, a *Helsinki Watch* — a helsinki kötelezettségek betartásán őrködő társadalmi szervezet — igazgatója úgy vélekedik, hogy a Sztálinénál is több hatalmat magához ragadó szovjet elnök már jóval a baltikumi sortüzek előtt kialakította a kommunista párt egyeduralmát fenyegető bármely ellenvélemény brutális elnyomásának gyakorlatát. *„A Kelet-Európa megrendszabályozására alkalmazott Brezsnyev-doktrína Gorbacsov Szovjetunión belül érvényesített doktrínájává lett"* — véli a szervezet. Ezt szerintük legalább öt *korábbi incidens* bizonyítja: 1986. decemberében *Kazahsztán*, 1989. áprilisában *Grúzia*, 1989. augusztusában *Üzbegisztán*, 1990. januárjában *Azerbajdzsán* és tavaly februárban *Tadzsikisztán*. A Helsinki Watch következtetése: „Az Egyesült Államoknak nem szabad támogatnia egy olyan szovjet kormányzatot, amely nem védelmezi állampolgárainak jogait, sőt, tankjaival tapos el békés tüntetőket."

Ejnye-ejnye!

— *A szép álomnak vége* — mondotta szomorúan-keserűen a *német ZDF-tévéhálózat* kommentátora január 14-én, a vilniusi tüntetőkre támadó harckocsikat bemutató képsorok láttán.

HENRI KISSINGER egykori amerikai külügyminiszter, nem a napi hírek krónikása, a publicista, hanem *a történész-stratéga szemével* tekint az emberek többsége számára talányosnak tűnő fejleményekre. Szerinte *eleve naiv* dolog volt abban bízni, hogy egy olyan politikus, aki egész karrierjét a kommunista pártban futotta be, egyszeriben *egy másik értékrendet* tett volna magáévá. „Éppen ilyen hiba lenne — állapította meg Kissinger — személyes tévedésként kezelni Gorbacsov akcióit, és személyes kiábrándultságokkal összefüggésbe hozni a politikát. *Az államférfiak tevékenységét mindig rendszerük dinamikája szabja meg, tudatukat mindig hazájuk történelme határozza meg."*

Henri Kissinger úgy véli, hogy amennyiben a Szovjetunióban folytatódnak a jelenlegi birodalmi-önkényuralmi irányzatok, akkor a világ olyan orosz állammal kerül szembe, amely *sem demokratikus, sem sztálinista* nem lesz, hanem inkább *a cári Oroszországra emlékeztet majd.*

A nem is olyan régen még Gorbi-mániában égő Nyugaton *nagyot változott a Gorbacsov-kép. De végleges ítélet még nincsen.* Egyelőre változatlanul azt kérdezgetik: *lehetséges-e, igaz-e,* hogy új Sztálinná változott a nyolcvanas évek közepén megismert Gorbacsov, avagy az történik vele, ami a történelem során minden nagy reformer osztályrésze volt — *elsodorja a folyamat, amelyet elindított?*

Köves Judit

A liga harsog, a KGB sértőnek találja

Eltűnt a litván exminiszterelnök?

EXKLUZÍV

Litvániában biztosan nincs, talán az *Egyesült Államokba*, *Svájcba* vagy *Németországba* repült, a KGB nem foglalkozik az üggyel. Címszavakban így foglalható össze a *Népszava* nyomozásának eddigi eredménye, amelyet a *The Times* londoni napilap értesülése után indítottunk. E szerint a volt litván miniszterelnök-asszony, *Kazimiera Prunskiene* kedden Svájcba érkezett, ahol csütörtökön politikai menedékjogot kért, mondván: *a Szovjetunióban életveszélyben van.*

Először Vilniusba telefonáltunk, a minisztertanács titkárságára. Itt azt a felvilágosítást kaptuk, hogy Prunskiene érdekében nem áll módjukban részleteket közölni, de az tény, hogy a hét elején *elutazott* Vilniusból. A litvánok moszkvai képviselete regisztrálta, hogy Prunskiene *tovább utazott* egy meg nem nevezett külföldi városba. A képviselet vezetőjének helyettese kikísérte az immár csak parlamenti képviselőasszonyt a seremetyevói repülőtérre. Az utazással kapcsolatban nem merült fel semmi probléma, mert Prunskiene különleges útlevéllel és mentelmi joggal rendelkezik. A litván parlament sajtóirodáján elmondták, hogy *Landsbergis* elnök szerdán egy kérdésre válaszolva megjegyezte: *Prunskiene Németország felé* tart. Ugyanakkor az aznap esti szovjet tévéhíradó úgy tudta, hogy az úticél *Washington*, ahol félhivatalos litván képviselet működik.

Tegnap sikerült kapcsolatot teremtenünk Vilniusban a *„Szabad Litvánia Liga"* egyik vezetőjével *Terlackois* úrral. Ez a szervezet arról hírhedt, hogy Prunskienét többször életveszélyesen megfenyegették, KGB-ügynöknek kiáltották ki, s kereszteshadjáratot hirdettek meg a kommunisták ellen. Terlackois megerősítette munkatársunknak, hogy „hiteles bizonyítékuk van a volt miniszterelnök asszony múltjáról, amelyet csak alátámaszt, hogy Prunskiene volt az egyetlen szívesen látott litván vendég a Kremlben". A szervezet vezetője nem tagadta, hogy akár fegyverrel is készek harcolni a kommunisták ellen, azt azonban visszautasította, hogy Prunskiene életére törtek volna. Szerintük éppen Litvániában szorult meg a hurok Prunskiene körül, s ezért távozott sietve *„a végső leleplezés elől"*.

Moszkvában az állambiztonsági bizottság sajtóirodáján az ügyeletes tiszt némi töprengés után ennyit közölt: „Régen lezárt és nevetséges ügy, hogy Kazimiera Prunskiene a KGB munkatársa lett volna. Akik ma ezzel hozakodnak elő, azok feleslegesen hangulatot kívánnak szítani a törvényes rend és a KGB ellen. Ám Prunskiene kijelentése, ha egyáltalán tett ilyet, sértő, mert a Szovjetunióban senki nem akart az életére törni. A KGB nem tudja mivel magyarázni, hogy az exminiszterelnök miért érezte magát életveszélyben."

Pénteken Svájcban, a magyar nagykövetség közbenjárásával az igazságügyi minisztérium sajtófőnöke, *Jörg Kistler* a következőt közölte a Népszavával: „Csütörtök estig gondosan átvizsgáltunk minden eddig el nem bírált menedékjog-kérelmet, *de ezek között nem találtunk rá Prunskiene asszonyéra.* Nagyon valószínűtlennek tartom azt is, hogy Kazimiera Prunskiene Svájcban tartózkodna, bár elméletileg rendelkezhet svájci vízummal. Hiszen tavaly az utolsó negyedévben járt nálunk, többek között előadásokat is tartott. Eddigi ellenőrzéseink szerint a *tévhír* Litvániából származik, de többet mi sem tudunk."

Szerdahelyi Csaba

Magyar képviselő Vilniusban

Szent-Iványi István, a parlament külügyi bizottságának tagja a lengyel—magyar delegáció tagjaként a napokban tért haza *Vilniusból*. Az úton látottakról kérdezte munkatársunk.

— A lengyel parlament már közvetlenül a sortűz után elküldte képviselőit Vilniusba. Elhatározták, hogy folyamatosan figyelemmel követik az eseményeket a helyszínen. Az ötletet továbbították több parlamenthez, így a magyar Országgyűléshez is. Én *Kincses Gyulával*, az MDF-frakció tagjával indultam Varsóba. Itt három lengyel képviselő, a Szolidaritás ismert tagjai, csatlakoztak hozzánk. Kalandos körülmények között jutottunk el Vilniusba. Részleteket csak azért nem mondok, mert ezzel az utánunk következők útját nehezíteném meg.

Rögtön érkezésünk után az ülésterembe vezettek bennünket, ahol *Jacek Kuron*, majd én üdvözöltük a képviselőket, akik szemmel láthatólag nagyra értékelték a szolidaritásunkat. Több megbeszélést folytattunk, találkoztunk *Landsbergis* elnökkel is. Nagy érdeklődést váltott ki a magyar Országgyűlés külügyi bizottságának az a javaslata, hogy *állítsanak fel parlamentközi irodákat* a balti köztársaságokban, illetve Budapesten. *Az Országgyűlés hétfőn dönt e kérdésben.* Már több ország parlamentje is jelezte, hogy követni szándékozik a magyar példát.

— *Milyen viszonyokat talált a litván fővárosban?*

— Novemberben is jártam Vilniusban, akkor sem voltak magyar szemmel normális állapotok a városban. Most azonban a Parlament környéke *erődre* hasonlított. *A képviselők az épületben alszanak*, mi is ott töltöttük az éjszakát, az ülésteremben kaptunk helyet. 15—20 éves fiatal fiúk voltak őrségben, kezdetleges eszközökkel, *botokkal* felszerelve. Érezhető volt a végsőkig való elszántság.

— *Hogyan fogadta a csehszlovák—lengyel—magyar külügyminiszteri értekezlet Baltikumra vonatkozó állásfoglalását?*

— Én *többet* vártam.

D. K.

Csúcshalasztás közös megegyezéssel?

(Folytatás az 1. oldalról)

ház, ugyancsak egyhangúlag, szerdán már elfogadott.

Egyik határozat sem kötelező erejű.

A balti fejlemények és a nyitott fegyverzetkorlátozási problémák miatt mind valószínűbb, hogy a februárra Moszkvába tervezett csúcstalálkozót *elhalasztják*, jelentette pénteken a The New York Times.

A lap amerikai kormányforrásokra hivatkozó értesülései szerint *George Bush* elnökre *növekvő nyomás* nehezedik a törvényhozás részéről és őt magát is felháborítják a megújuló szovjet katonai akciók a balti országok ellen. Az elnök azonban még így sem akarja gyengíteni Mihail Gorbacsov helyzetét azokkal szemben, akik „nála is önkényesebben" kívánnak fellépni a Baltikumban is — így a csúcsot adott esetben *közös megegyezéssel* halasztanák el.

A balti kérdés mellett halasztó tényező, hogy nem készült még el a hadászati támadófegyverek korlátozásáról szóló egyezmény, amelyet a csúcson írnának alá és nyitott kérdések vannak akörül, végrehajtja-e a Szovjetunió az európai haderőcsökkentési megállapodást.

Ma tárgyal e kérdésekről Washingtonban *James Baker* amerikai és *Alekszandr Besszmertnih* szovjet külügyminiszter. Az utóbbit feltehetően fogadja a jövő héten George Bush elnök is.

Vytautas Landsbergis litván parlamenti elnök külső közvetítők segítségét kérte Vilnius és Moszkva tárgyalásainak sikerre viteléhez a La Vanguardia című spanyol lapnak adott nyilatkozatában, mert „eddigi tapasztalatai alapján semmi jót nem vár a kétoldalú megbeszélésektől".

Egyszersmind azt is szorgalmazta, hogy a jövőben kössék a Szovjetuniónak szánt külföldi segélyeket Moszkva Baltikumban tanúsított magatartásához. Szemrehányást tett a nyugati hatalmaknak, hogy *lagymatagon* reagáltak a szovjet hadsereg erőszakos baltikumi fellépésére.

Mihail Gorbacsovnak fel kell hagynia a diktatúra létrehozását célzó lépésekkel, vagy ellenkező esetben le kell mondania — hangsúlyozta *Borisz Jelcin* az amerikai ABC tévéállomásnak adott nyilatkozatában. Az orosz parlament elnöke a szovjet elnököt tette felelőssé a hadsereg baltikumi viselkedéséért, hangsúlyozva, hogy a baltikumi válság *a polgárháború szélére* sodorja az országot.

A péntek hajnalban sugárzott interjúban az Oroszországi Föderáció parlamentjének elnöke kifejtette: Gorbacsov vagy betartja az alkotmányt, folytatja a demokratizálást és lemond a diktatúra megteremtéséről, vagy távoznia kell posztjáról. A legutóbbi fejlemények, így a rigai események azt jelzik, hogy Gorbacsov „elvesztette a józan eszét" — vélekedett Jelcin.

Lettország és az Oroszországi Föderáció ugyanakkor pénteken *diplomáciai kapcsolatot* létesített egymással. (Jelcin tallinni tárgyaláson állapodott meg az állandó képviseletek kölcsönös megnyitásáról a balti vezetőkkel), miután a Lett Köztársaság oroszországi ügyvivője átadta megbízólevelét *Andrej Kozirjev* oroszországi külügyminiszternek.

Törvénytelen volt a fegyveres erők fellépése és az úgynevezett Nemzeti Megmentési Bizottság működése Litvániában — jelentette ki *Szergej Alekszejev*, a Szovjetunióban az alkotmány betartásának ellenőrzésére létrehozott bizottság elnöke. A Moszkovszkije Novosztyi című napilap pénteki számának adott nyilatkozatában ugyanakkor rámutatott arra is: a litván vezetés — miközben érthető nemzeti érdekeknek és vágyaknak adott kifejezést — *szintén átlépte a törvényesség határait*, nem vette számításba a jog nyújtotta lehetőségeket.

A három balti szovjet köztársaságban pénteken *gyásznapot* tartottak: Rigában gyászszertartáson búcsúztak a „feketesapkások" vasárnapi véres akciója, a köztársasági belügyminisztérium ostroma során meggyilkolt négy áldozattól — két rendőrtiszttől, egy tanulótól és egy filmrendező-operatőrtől —, akiket a város „erdei temetőjében" helyeztek örök nyugalomra.

Litván *parlamenti őrökkel* tűztek össze szovjet katonák Litvániában a fővárost, Vilniust a második legnagyobb várossal, Kaunasszal összekötő úton — tudósított pénteken a német DPA hírügynökség a litván parlament által kiadott jelentés alapján.

A felek homlokegyenest *ellenkezően* állították be a történteket, kölcsönösen egymást vádolták a harc kiprovokálásával. Egy litván parlamenti őr megsebesült, egy másikat pedig őrizetbe vettek és a vilniusi helyőrségi laktanyába vittek a szovjet katonák.

PERBEN A POLGÁRÉRT

A vád elhangzott, úgy illene hát, hogy — *ne válaszoljon* rá senki. Már csak azért se, mert annyi mindenkit vádoltak és vádolnak mostanában valótlan, megalapozatlan vétkekkel, hogy az ország lassan inkább lesz hasonlatos egy bírósági tárgyalóteremhez, mint tízmillió ember lakhelyéhez. Arról már nem is beszélve, hogy hovatovább az keveredik igazán gyanúba, akinek senki sem igyekszik a fejére olvasni régi vagy mai bűnöket: védenie magát itt ma inkább a meg nem vádoltnak lenne szükséges.

Arról a vádról azonban, amely a lapot, a Népszavát, illetve azon keresztül a szerkesztőséget illette, mindezek ellenére beszélni kell. Az átkos emlékű ántivilágot idéző ügyészi hangok ugyanis nem kevesebbet állítanak, mint hogy az újság *„országos méretű polgári engedetlenségi mozgalomra szólít fel"* akkor, amikor a lakáshitelkamatok megemelését törvénysértőnek ítélve, segíti bíróság elé idézni az Országos Takarékpénztárt. Könnyű, túlságosan is könnyű lenne most azzal védekezni, hogy a polgári engedetlenség szításának a vádja már csak azért is megalapozatlan, mert a jogi képviseletet ellátó ügyvéd lapunk pénteki számában azt tanácsolta az OTP ügyfeleinek: *tegyenek eleget a pénzintézet felszólításának* és nyilatkozzanak arról, hogy melyik változatot választják. Hiszen ellenkező esetben *esetleg* valóban a polgári engedetlenség vétkét veszik magukra. Ami persze még akkor is kétséges lenne, ha a dolgok úgy esnének meg: a jogszabályalkotók kellően dörzsöltek voltak, s ha az ügyfél nem dönt, *döntenek helyette ők.*

De hagyjuk a jogi csűrés-csavarást másra. Egyszerűen azért, mert ha a rendszerváltás eseményei úgy követik egymást, ahogy eddig tapasztaltuk, akkor a jogállamiságba vetett feltétlen hitünk következtében előbb-utóbb úgy is a *jog* állama leszünk — nem pedig a *polgárok* állama. Jogszabályok, paragrafusok, előírások és rendeletek tucatjai állnak majd rendelkezésre ahhoz, hogy az erősebb rákényszerítse akaratát a gyengébbre; hogy a hatalmon lévő leteperje a hatalomból kiszorítottat; hogy a jobb politikai helyzetet élvező akár anyagi javaitól is megfossza a rosszabb körülmények közé kerültet; hogy a társadalom felső csoportjának tagjai megnyomorítsák a lentieket; hogy a végrehajtó hatalom azt hajtsa végre, amit akar, és azon, akin akar. *Törvényesen*, persze.

Hiszen mi sem egyszerűbb, mint megalkotni egy törvényt, egy jogszabályt, és mi sem egyszerűbb, mint utána ezt a parlamenti demokrácia *mindent szentesítő* politikai hatalmára hivatkozva *érvényesíteni* is. Mi sem egyszerűbb, mint a politikai rendszerváltás állítólagos sikere fölött érzett mákonyos mámorban *a végső bölcsesség és a megfellebbezhetetlen igazság egyedüli letéteményesének* tüntetni föl a parlamentet, a törvényhozó testületet. És mi sem egyszerűbb, mint az ott megszületett törvényt akár erőszakkal is — lásd rendőrök a hidakon, áremelés után — végrehajtatni, mondván, *így* működik a polgári demokrácia.

Csakugyan így működik? Elképzelhető, hogy a parlamentet, mint törvényhozó testületet, az ugyancsak tágan értelmezhető Alkotmány előírásain kívül nem köti *semmi sem* döntései meghozatalában? Megtörténhet, hogy a honatyák buzgó testülete a túlcsorduló tettvágytól — s még jó, ha csak attól — vezérelve olyan törvényeket alkot, olyan kormányzati intézkedésekre bólint rá, amelyek éppen a polgári demokrácia *alapértékeit* sértik meg? Bizony, megtörténhet.

Miként történt a lakáshitelkamatok emelése esetében is. A polgári társadalmakban ugyanis egyszerűen elképzelhetetlen, hogy az állam, a kormányzat parlamenti segédlettel beavatkozzon a *magánjogi* szerződésekbe, *önkényesen* módosítva azokat az egyik fél kárára, a másik hasznára. Az üzlet ugyanis senki másra nem tartozik, mint az egymással üzletet kötőkre. Aminek az ellenkezőjére egyébként még a nehéz gazdasági helyzet sem magyarázat. Egyrészt, mert a nehéz gazdasági helyzet *mindenkit* sújt, kormányt, költségvetést, OTP-t, állampolgárt egyaránt. Másrészt a polgári demokráciák alapfeltétele bizonyos értékek *állandósága*, a gazdasági és történelmi körülményektől való függetlensége. Ezeknek az alapvető értékeknek a megsértése, esetleg felszámolása *a diktatúrák sajátja:* ebben az országban az elmúlt évtizedekben mindannyiszor gazdasági okokra hivatkozva kötötték *politikai és pénzügyi gúzsba* az embereket! A szocializmus csődje azt is bizonyítja, hogy az ilyen intézkedések *gazdasági racionalitása* erősen kétséges. Nem véletlen talán, hogy most is éppen azután terjedt el a devizaszámlák zárolásának *rémhíre* az országban, amikor a hitelkamatokat megemelték. Érthetően. Hiszen aki nem tiszteli a magánjogot ma, arról a polgárok hogyan feltételezhetik, hogy tisztelni fogja holnap vagy holnapután? A lakáskamat megemelésének a lényege különben sem forintok kérdése. Sokkal több annál. Elfogadása azt bizonyítja, hogy a kormány, a költségvetés, a végrehajtó hatalom ma sem hajlandó lemondani az emberek *magánéletébe* és *magánügyeibe* való beleszólásról, a javak önkényes *begyűjtéséről* és *újraelosztásáról*.

Bizonyára túlzó lenne ilyen súlyos következtetést levonni önmagában a lakáshitelkamatok megemelésének tényéből — csakhogy *nem ez az egyetlen intő jel*, nem ez az egyetlen mozaznat a politikai közéletben, amely arra utal, hogy a polgári demokrácia megteremtésének ürügyén éppen a polgári demokrácia szinte még gyengécske alapértékeit készülnek kiebrudalni sokan az életünkből. Mert lehet-e másként értelmezni azt az országgyűlési képviselői felszólalást, amelyben a magát *liberálisnak* mondó honatya parlamenti törvényt sürget az általános szakszervezeti választásokra? Végzetesen megfeledkezve arról, hogy a *ki kit választ meg* kérdése senki másra, *csak* az egyesülésre, a szervezetre tartozik. Ebbe a parlament sem szólhat bele, hacsak nem pályázik az egykori pártállami testület babérjaira.

Vagy miként értékeli az állampolgár a kormánynak azt a magatartását, hogy miközben a piacgazdaság minden szereplőjének megadja a jogot áruja árának *korlátlan* emelésére, aközben csak és kizárólag a munkavállalót kívánja korlátozni *saját munkaereje szabad értékesítésében*? S nem kellene-e elgondolkozni azon, hogy a parlament háromszáz-egynéhány képviselője *titokban, zárt ülésen* dönthet hétmillió választópolgár, tízmillió állampolgár *sorsáról* úgy, hogy azokat a döntésének *politikai* tartalmáról még csak nem is tájékoztatja? Meglehet, mindebben *a tételes jog* betűje szerint semmi kivetnivaló nincs. De akkor helyesen fogalmaz-e a tételes jog? Vagy netán a polgári demokráciában sem lesz joga és lehetősége az állampolgárnak arra, hogy sorsáról — az egyéni akaratot közakaratttá formálva — *saját maga döntsön*? Lehet-e beszélni *polgári* demokráciáról *polgári* önállóság és szabadság nélkül?

Ki ellen irányul hát a polgári engedetlenség, ha erről egyáltalán szó eshet itt és most? *S kit minősít*, a vádoltat-e, avagy a vád megfogalmazóját? Erre a kérdésre *nem a bírósági tárgyalótermekben* születik majd válasz.

SZALAY ANTAL

A kormányszóvivő tájékoztatója

Emelik a vámot az autókra

Nem működőképes az *Egzisztencia-alapról* szóló kormányrendelet — *Németország nem ad pénzt az állami vagyon privatizálására*, ezért a kormány módosítja a korábbi szabályozást — mondta ezt a szóvivői sajtótájékoztatón *Hegedűs Éva*, a Pénzügyminisztérium osztályvezetője. A *100 millió márkás* alap híján a konstrukció neve is megváltozik *Egzisztencia-hitelre*.

Egyebekben a *hitelfelvevők* szempontjából a feltételek *változatlanok*. Az Egzisztencia-hitel állami vagyon megszerzésére szolgál, a befolyt törlesztést pedig *az államadósság csökkentésére* fordítják. Kamata *a jegybanki alapkamat 75 százaléka*, amelyre a kereskedelmi bankok — költségeik és kockázatuk fedezésére — *4 százalékot* tesznek rá.

A *Népszava* megkérdezte: ilyen feltételek mellett számítani lehet-e arra, hogy a kereskedelmi bankok az eddigiektől eltérően készségesebben vállalják az effajta hitelnyújtás kockázatát?

A válasz szerint jogosultak lesznek *zálogjogot* kikötni, így már vállalni tudják a kockázatot. További kérdésünk a 100 millió márkás német alap *további sorsára* irányult. Megtudtuk, az összeg továbbra is a magyar kormány rendelkezésére állhat, de azt elsősorban *kezdő kis- és középvállalkozások finanszírozására* kell fordítani.

Döntött a kormány *a gépjárművek kötelező felelősségbiztosításának ügyében* is: a benzinárba beépített biztosítást április 1-jétől a *szerződéses rendszer* váltja fel, s a kárrendezés *teljes fedezetét* a járműtulajdonosoknak kell megfizetniük. Mint *Gubuznai Judit* PM főosztályvezető-helyettes a kormányszóvivői tájékoztatón elmondta, a szerződéses rendszer elképzeléseit *társadalmi vitára* bocsátják, s ezt követően alakul ki a végleges változat. A *díjakat*, amelyek kocsitípusonként és a tulajdonos közúti előéletétől is függően differenciáltak lesznek, a *Biztosításfelügyeletnek* kell majd jóváhagynia.

A *közigazgatási bíráskodás* bevezetése is szerepelt a kormányülés napirendjén. Ezzel kapcsolatban *Papácsi Edit*, az Igazságügyminisztérium helyettes államtitkára mondta el: miután a bevezetésnek *anyagi feltételei* vannak — több bíró, több tárgyalóterem —, és az 1991-es költségvetés erre nem biztosít fedezetet, az IM *1992. január 1-jétől* tartotta volna *reálisnak* a közigazgatási bíráskodás létrehozását. Az *Alkatmánybíróság* döntése azonban *új helyzetet* teremtett, már 1991. március 31-vel eltörölte az eddigi korlátozásokat. A közigazgatási bíráskodást tehát április 1-jével meg kell kezdeni. A tárca emiatt a kormányhoz fordult: kezdeményezze a költségvetési törvény módosítását, és a tartalékból *1,5 milliárd forintot* biztosítson erre a parlament.

A kabinet ülésének további témáiról *László Balázs* szóvivő számolt be. Elmondta, hogy a kormány döntése szerint a *személyautók behozatalát* továbbra is *importengedélyhez* kötik, de ezt megkaphatja bármely vállalkozás, amely a feltételeknek megfelel. *Az autók vámtétele 8 százalékkal emelkedik, de ehhez képest 5 százalékkal alacsonyabb vámot kell fizetni a katalizátoros kocsik után.*

(flanek)

A káder nem vész el, csak átalakul?

Pártkatonák tegnap és ma

Szakszerű menedzserekre vár a válság

„Kádár bandája még ma is uralkodik vezető posztokon!" – állítja az utca embere sommásan, amit Hankiss Elemér „Nagy Koalíció" című, tavalyelőtti tanulmányában megjósolt: a régi és új pártelit, a magas rangú állami bürokrácia és az állami és magánszektor új menedzserei közt összefonódás jön majd létre. E jelenségről kérdeztük Bihari Mihály politológust.

— Véleményem szerint ez *nem igaz* — mondta Bihari Mihály —, szociológiailag legalábbis *semmi nem támasztja alá*. Persze, a parlament 386 képviselője közt ott vannak az MSZP-nek azok a vezetői is, akik a korábbi pártállami mechanizmusban vezető pozíciót töltöttek be. *A választási véleménynyilvánítás eredménye*, hogy az Országgyűlés egyik alelnöke, *Szűrös Mátyás* korábban az MSZMP külügyi titkára volt. *Kupa Mihályon* kívül — ő az *egyetlen*, aki a jelenlegi miniszterek közül komoly politikai funkciót töltött be a rendszerváltás előtt — a kormányban sem találjuk a régi hatalmi elit tagjait. Az államtitkárok közt négy-öt olyan található, aki a 90-es választások előtt került e funkcióba, például *Manherz Károly* a Művelődési és Közoktatási Minisztériumban, akit azért én *nem* neveznék a régi pártállam bürokratájának. A főosztályvezetői szinteken — ez a poszt inkább a szakembereké, nem a pártpolitikai harcok színtere, bár a pártok váltógazdálkodása tagadhatatlan hatással van itt is — körülbelül *ötvenszázalékos a csere*.

Egy olvasói levél megfogalmazása szerint a vidéki vezetők gazemberek, akik raffináltan és álcázva, függetlenként vagy az Agrárszövetség színeiben jelentek meg választóik előtt.

— *Tény*, hogy a kisközségek polgármesterei hetven százalékban független jelöltek lettek, akiknek mintegy a fele volt korábban MSZMP-tag, sokan tanácselnökök. *Ez azonban a demokratikus választói akarat kifejeződése, amelyet fegyelmezetten tudomásul kell venni.*

S az igazságszolgáltatás?

— Itt véleményem szerint megtörtént az igazi hatalomváltás, hiszen *törvény tiltja*, hogy az ítélkezők politikai pártok tagjai legyenek. Egyébként az ő kezüket *jogszabályok kötik*, emiatt politikai akaratukat nem tudják érvényre juttatni az ítélkezési gyakorlatban. Az Alkotmánybíróság tagjait a parlament választotta, véleményem szerint tehát *nem jogos* a vád, hogy a régi és az új hatalmi elit összefonódik.

Az azonban köztudott, hogy a bársonyszékekből és a magas állásból kikopottak — vagy önként távozók — többsége a gazdasági szférában, a magánszektorban talált magának helyet. Ahogyan az utca embere fogalmaz: egyik zsíros állásból a másikba ültek.

— Bár a gazdasági vezetők nem rendelkeznek direkt hatalommal, tagadhatatlan, hogy *erős nyomást gyakorolnak a politikai szférára. Irreális elképzelés* volt itt politikai cezúrára számítani. Szociológiai kimutatás ugyan nem készült, de valóban tapasztalati tény, hogy jó néhány pártállami gazdasági vezetőből lett sikeres kft.-alakító, bankvezető, vagy vállalati vezetőként a helyén maradt, többen vegyes tulajdonú vállalatokhoz kerültek. Nem hinném, hogy az amerikai vagy német tőkést azzal lehetne vádolni, azért választott volt pártállami vezetőket és ad nekik magas fizetést, mert a magyarországi hatalomátmentést akarná szolgálni. Inkább arról van szó, hogy ezeknek az embereknek a *szervezőkészségét, szakmai fölkészültségét és tapasztalatait* akarja megfizetni. Múltjuk pedig egyszerűen *nem érdekli* a tőkést. Ezt a fajta egyenlőségkövetelést a szakmai irigység és a szegénység irigysége motiválja, a *lefelé nivelláló egyenlőség utáni vágy;* a többre jutókat, a társadalmi húzóerőt kívánná tönkretenni.

Gazsó Ferenc egyik tanulmányában táblázatot közöl a pártkáderek és az állami bürokrácia elitjének végzettségéről és szaktudásáról. Ebből — az 1981-es és az 1989-es évet összehasonlítva — csakugyan egyértelműen kiderül, hogy a Kádár-rezsim utolsó éveiben jóval több volt a felsőfokú végzettséggel, kisdoktorival, nyelvtudással bíró szakember, mint a 80-as évek elején.

— Úgy vélem, a Kádár-rendszer kádereitől *nincs jogunk elvitatni* az érvényesülés és boldogulás lehetőségét.

Igen ám, csakhogy sokan hiányolják az MDF beígért tavaszi „nagytakarítását". Bár annak véleményem szerint csak örülhetünk, hogy a választási fogásként alkalmazott Justitia tervből végül is nem valósult meg semmi.

— Szerintem a nagytakarítás *primitív pártpolitikai jelszó* volt. Könnyű *az elégedetlen tömeget felhergelni és bűnbakot állítani.* Az is nagyon furcsa, hogy a kormánykoalíció újabb és újabb határidőkhöz kötötte a rendszerváltás tényét: előbb a parlamenti, majd az önkormányzati választásokhoz. Nevetséges, hogy szinte minden harmadik hétre jutott egy rendszerváltási cezúra. Egyébként *még a sajtó az a terület, ahol a legkevésbé zajlottak le személyi változások*, bár a televízió, a rádió és az MTI élén persze igen. Én azonban biztosan tudom, *nem azon múlik a rendszerváltás*, hány rovatvezető maradt a helyén, hány új jött.

A napokban hallottam a rádióban, hogy az MDF úgy hirdeti lapját, a Magyar Fórumot: egy újság, melyet nem volt kommunisták szerkesztenek . . .

— A Kádár-rendszerben a sajtó munkatársainak *a kimondhatóság határain belül* kellett mozogniuk. Akik ma gyávaságukat szemükre vetik, *nem voltak a politikai bátorság bajnokai*, nem voltak frontvonalban, többnyire *csendben meghúzódtak* valahol, és *nem is próbálták* tágítani a kimondhatóság határait. A rendszerváltás nem a személyi változásoktól függ, hanem attól, *létrejön-e a hatalmi, szervezeti és normaváltás.* Ha ez lezajlik, *a régi embereket is váltásra vagy távozásra kényszeríti.* Én inkább azt látom gondnak — bár a Kádár-rendszerben működött jó néhány tehetségtelen vezető, őket el *kellett* és *kell* távolítani —, hogy viszonylag nagy számban történt az elitben vezetőcsere, de *most megint csak párthű emberek kerültek magas posztokra, nagyon csekély szakértelemmel.* Újfent *tömeges kontraszelekciónak* lehetünk tanúi, bár más típusúnak, mint az előző rendszerben.

Bocsásson meg: miért más típusú ez a kontraszelekció? Régen is, most is „pártkatonákról" van szó, gyér szakértelemmel . . .

— Más a környezet, hiszen most *a kormánykoalíció pártjainak ideológiáját* kell követni, nem az MSZMP-ét, és más a *lejátszási mód* is: mindez *demokráciában* és nem diktatúrában történik. A kormánykoalíció a parlamentben kihasználja kényelmes többségét, és döntéseket hoz. Félreértés ne essék, *joga van, hogy kihasználja a választáson elért többségét*, és a „zsákmányolt" pozíciókat általa kiválasztott emberekkel töltse be. Ennek eredménye azonban, hogy *a kormányzati garnitúra erősen kontraszelektált.* Holott a kiválasztásnál egyetlen szempont kellene, hogy döntő legyen: *nem* a politikai pedigré, hanem az, ki képes *szakszerűen menedzselni a válságot.*

Török Katalin

Munkát keresőknek . . .

El kéne indulni

A munkanélküliek önmaguk is hozzájárulhatnak munkaalkalmak teremtéséhez — vélik a *Budapesti Kereskedelmi és Iparkamarában.* Hogy az ezt fölismerők mielőbb *alkalmassá váljanak* a kuszált hazai gazdaságban való vállalkozásra, február közepétől *„El kéne indulni"* címmel kéthetenkénti előadás-sorozatot szerveznek a kamara Krisztina körúti székházában — közölte *Badacsonyi István*, ügyvezető titkár. Az előadások az adózás, a számvitel, a társadalombiztosítás rejtelmeibe vezetik be — *díjmentesen* ,— az érdeklődőket. A „lukas" hetekben tanácsadást, konzultációt tartanak szakemberek a bürokrácia csapdájában vergődő, a hivatalok packázásait elszenvedő új vállalkozóknak. Erre, s a kezdő vállalkozások *hitellel való támogatására* a közelmúltban született *Baross Gábor Alapítvány* nyújt fedezetet. Ugyancsak az alapítványban összpontosuló szellemi és anyagi erővel *kis innovációs parkokat* próbálnak életre segíteni a főváros különböző pontjain — az Iparkamara szándéka szerint. **m.**

ANTALL FOGADTA ABOIMOVOT

Antall József miniszterelnök parlamenti hivatalában pénteken fogadta Ivan Aboimov szovjet nagykövetet. A nagykövet átnyújtotta a magyar kormányfőnek Mihail Gorbacsov szovjet elnök január 22-én, a baltikumi eseményekről tett nyilatkozatát, és saját szavaival is ismertette a szovjet vezetés álláspontját a baltikumi fejleményekről.

ELISMERÉS TŐKÉS LÁSZLÓNAK

A Helytállásért, a diktatúra ellen alapítvány díját első ízben Tőkés László nagyváradi református püspöknek és feleségének ítélték oda a Ceausescu-diktatúra ellen tanúsított helytállásáért.

ÜDVÖZLŐ TÁVIRAT

Ausztrália nemzeti ünnepe alkalmából Göncz Árpád köztársasági elnök táviratban üdvözölte Bill Haydent, Ausztrália főkormányzóját.

ELHUNYT BAJOR ANDOR

Hosszan tartó, súlyos betegség következtében, életének 64. évében, Debrecenben elhunyt Bajor Andor, a neves romániai magyar író, műfordító. Földi maradványait hazaszállítják, és temetéséről a Magyar Írószövetség intézkedik.

Elrendelték a nyomozást Fejti György lakásügyében

Mint azt már hírül adtuk, *dr. Balás István* országgyűlési képviselő bejelentést tett *Fejti György* budapesti, II. kerületi lakásának tervezési munkáival kapcsolatos visszaélések gyanúja miatt. A Legfőbb Ügyészség sajtóirodája tegnap közleményt adott ki arról, hogy az elrendelt feljelentéskiegészítés adatait is figyelembe véve, *hűtlen kezelés bűntettének alapos gyanúja miatt a nyomozást elrendelte* a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Főügyészség. A nyomozás elvégzésével a megyei rendőrfőkapitányság vizsgálati osztályát bízta meg. *(MTI)*

Bős nem siratja az erőművet

(Folytatás az 1. oldalról)

hát folytatódik. *Hogyan érinti* ez a kilencvenöt százalékban magyarok lakta dél-szlovákiai kis falu, *Bős lakosságát?* — kérdeztük tegnap telefonon *Gróf Árpádtól*, a település polgármesterétől.

— Már megbarátkoztunk a gondolattal, hogy megeshet: *egy emlékművel fogunk együtt élni* — válaszolta. — Némileg azonban zavar bennünket, hogy egymásnak is ellentmondó állásfoglalások kerülnek nyilvánosságra. Január 14-én kaptunk egy levelet a *szövetségi kormány* hivatalának egyik osztályvezetőjétől, aki azt írta: mindaddig nem lesz döntés, amíg *független szakértőkből* álló csoport el nem végzi a szükséges vizsgálatokat. Ha kiderülne, hogy valóban *súlyos veszélyt* jelent a környezetre az erőmű, akkor *leállítják* a munkálatokat. Ha ez *nem* bizonyosodik be, akkor viszont *üzembe helyezik.*

— *Most hol tart az építkezés?*

— Közel a befejezéshez. Tervek szerint már tavaly júliusban kellett volna megindítani az első turbinát. A hatalomváltás és a beruházásról megkezdett államközi tárgyalások hatására azonban igencsak *lelassult* a munka.

— *Hogyan fogadták a falubeliek a mindeddig eredménytelen vitát a leállításról?*

— Mi kezdetben, jórészt az egyoldalú információkra támaszkodva, *örültünk* az erőműnek. Később, amikor kiderült, hogy a dolog nem ennyire egyértelmű, felkértük a falubelieket: mindenki nyilatkozzon írásban, *támogatja, vagy ellenzi* a beruházást. A vélemények egyértelműen azt az álláspontot támasztották alá, amit azóta is képviselünk: *csak akkor helyezzék üzembe a létesítményt, ha százszázalékosan megbizonyosodnak róla, hogy semmilyen hátrányos hatása nem lesz* a környezetre.

— *Ha a szövetségi kormány megállapodik a magyar féllel, s mégis a leállás mellett döntenek, mi lesz a hatalmas betonkolosszus sorsa?*

— Nehéz kérdés. Szakemberek szerint, *olcsóbb így hagyni, mint lebontani.* Eddig több százezer tonna betont és vasat építettek be, ezt szétverni embertelenül nehéz lenne.

— *A két ország közötti kötélhúzás nem érinti hátrányosan a Bősben élő magyar nemzetiséget?*

— Nem. Mi *jól megvagyunk a szlovákokkal*, s ahogy tudom, ők is velünk. A *nyelvtörvény* körüli hangoskodás *csak Pozsonyra jellemző, errefelé szó sem esik róla.* Korábban sem, most sem a magyarok és a szlovákok között volt ellentét, hanem *a hatalom és a kisember között.* Akadtak, akik ezt megpróbálták *saját céljaikra felhasználni*, ennyi az egész.

— *Ha nem lesz erőmű, nem kap kiemelt figyelmet a település. Vesztesnek érzi magát a falu?*

— Nem. *Mi ezen csak nyertünk.* Már eldőlt, hogy a jelenlegi munkásszállásokat, amelyek korszerű, többemeletes épületek, *technikai főiskolává* alakítják át. Szeretnénk, hogy *szoros kapcsolatunk a nagymarosiakkal továbbra is fennmaradjon*, mert akár lesz erőmű, akár nem, a történelem együtt fogja emlegetni a két települést, Bős és Nagymaros nevét.

Furucz Zoltán

Nincs megállapodás az ÉT-n

(Folytatás az 1. oldalról)

abban, hogy ha a minimális bérek eléréséhez szükséges bértömeg az éves bértömeg 3 százalékát meghaladja, akkor ezt az összeget *ne terhelje az adó.* A kormány is elismerte azt a munkavállalói és munkaadói igényt — így az ÉT álláspontjaként értelmezték —, hogy a szabályozás tulajdon- és szektorsemleges legyen. Jelenleg ugyanis a bérszabályozás *nem vonatkozik* a vegyes vállalatokra és a 20 millió forint alatti éves bérköltséggel gazdálkodó szervezetek dolgozóira.

Lényegében a tárgyaló felek egyetértettek a *közszolgálati* munkaterületek bérszabályozására vonatkozó elvekben. Ezek szerint az adómentes béremelési mértéket 10, a kedvezményes adózású mértéket 6 százalékkal haladhatják meg maximálisan azokon a területeken, ahol százszázalékban közszolgáltatást végeznek. Ez a kedvezmény vonatkozik a MÁV-nál és a postánál dolgozókra. A közszolgálati tevékenység részarányától függő kedvezmény jár a többi ilyen munkaterületen is. A kedvezményes szabályozás körébe tartozik a menetrend szerinti helyközi autóbusz-közlekedés. A kormány vállalta, hogy az 1991-es költségvetési törvény felülvizsgálatakor keresi a lehetőséget a költségvetési munkaterületek bérelmaradásának csökkentésére, a *bérkövető automatizmus* megvalósítására. A kormány vállalta, hogy ha az 1991-re prognosztizáltnál nagyobb (az egész évre számítva 5 százalékot meghaladó) az infláció, a bérszabályozás mértékéről újabb tárgyalásokat kezd az ÉT-ben.

★

Az Érdekegyeztető Tanács tegnapi ülése után megkérdeztük *Vörös Pétert*, az MSZOSZ gazdasági szakértőjét, hogyan értékeli a tárgyalásokat.

— A bértárgyalások során nem született megállapodás. Az MSZOSZ kilenc pontos javaslattal állt elő, aminek az a lényege, hogy fenntartjuk *a bérliberalizáció* szükségességét. Ugyanakkor elismertük azt, hogy ezt *az idén csak korlátozott módon* lehet megvalósítani. Javasoltuk, hogy legyen egy olyan ésszerű felső határ, ameddig a bérkiáramlást nem terhelné adó. A béremelések adómentes felső korlátjára három variációt is javasoltunk. Ezt azonban a kormány még tárgyalási pozíciónak sem fogadta el. Végeredményben a munkavállalók, a munkaadók és a kormány álláspontja az adó kérdésében *nem közeledett* egymáshoz. Ezek után a kormány *önhatalmúlag* rendezi majd az idei bérszabályozást.

Cs.

Mégis lesz béremelés Szabolcsban

(Megyei tudósítónktól)

Mint azt tegnapi számunkban megírtuk, a szabolcsi pedagógusok és az oktatási intézmények dolgozói *tiltakozó demonstrációt* fontolgattak arra az esetre, ha nem kapják meg a kormány által beígért — időközben az önkormányzatokhoz leutalt — *bérfejlesztést.*

Tegnap a nyíregyházi polgármesteri hivatalban megtartott érdekegyeztető tárgyaláson *részleges megegyezés* jött létre.

Béres János, a pedagógusszakszervezet megyei titkára: — *Elértük célunkat. A márciusi fizetéssel a dolgozók megkapják a bérfejlesztést*, januárig visszamenőleg.

Mádi Zoltán, Nyíregyháza polgármestere: — Igen rövid idő alatt egyezségre jutottunk. A harminc százalékos igényből pillanatnyilag a húsz százalékos részt tudom biztosnak (automatizmus), *a fennmaradó tíz százalék további konzultációt igényel.* **(Csokonay)**

Az Ikarus és a Videoton reménye

Orosz részvétel a privatizációban

Az orosz és a magyar vállalkozókkal egyaránt rokonszenvezik *Valerij Kovrigin*, orosz ipari miniszterhelyettes. Sajtótájékoztatóján — melyet magyar kollégájával, *Bod Péter Ákossal* a tárca székházában, Budán tartott —, kiderült: heroikus küzdelmet folytatnak iparuk talpon tartásáért, fejlesztéséért.

Pár napos magyarországi látogatásán a Kovrigin vezette küldöttség többek közt *a Videotonban, az Ikarusban* tanulmányozta a lehetőségeket. Székesfehérváron ajánlatot kaptak: *az orosz kormány vegyen részt a cég privatizációjában.* Figyelemre méltónak találták a javaslatot. Konkrét elképzeléseik azonban inkább az Ikarusszal kapcsolatban kristályosodtak ki. Oroszország túlnyomó részén ugyanis Ikarusok bonyolítják le a közúti személyszállítást. Napi szükségletet az alkatrész-utánpótlás. A járművel a jövőben is számolnak: *újabb 400 buszt kívánnak megrendelni.* Az ehhez kellő *bankgaranciát* külgazdasági bankjuktól remélik.

A jövőben is élni fog a magyar—orosz kereskedelemben a jól bevált *árucsere.* Ipari termékekért *fát, szenet, üzemanyagot, ásványt, műtrágyát, szőrmét, bőrt* szállítanak majd — elképzeléseik szerint. A *pénzbeli* elszámolás még a jövő zenéje.

Bod Péter Ákos előrevivőnek találta az orosz küldöttséggel folytatott megbeszéléseket. A magyar—orosz ipari kapcsolatoknak van jövőjük, mivel — mint a miniszter fogalmazott — adva van a *közös érdek és a kölcsönös szimpátia.*

M. P.

Szegénységi bizonyítvány

A Fővárosi Közgyűlés legutóbbi ülésén levette a napirendről a szegénységi bizonyítványt.

Soós László képviselőt arról kérdeztük, hogy mit tartalmaz az indítvány, amit későbbi időpontban fognak tárgyalni.

— Az emberi jogokhoz az is hozzátartozik, hogy az állam ne hagyná éhen halni az állampolgárt, ilyenformán megmarad az élethez való joga. Az elkövetkező időkben olyan súlyos helyzetbe sodródhatnak családok, hogy elemi létszükségleteik alapját sem fogják tudni előteremteni. A szegénységi bizonyítvány, bár tudom, hogy az elnevezés pejoratív, arra szolgálna, hogy az illető, aki rászorul, a különböző szervezeteknél, magánszemélyeknél *igazolhatná, hogy valóban jogosult a segítségre.*

— Kik lennének jogosultak erre a bizonyítványra?

— *Minden önkormányzatnál* fel kellene állítani egy bizottságot, amely környezettanulmányok, felmérések útján felmérné, kik jogosultak az ilyen segítségre. Természetesen amennyiben a bizonyítvánnyal rendelkező körülményei megváltoznak, a bizonyítványt vissza lehet vonni. **—d.d.—**

A törvényességi óvást elutasították

Tovább dagad a tázlári botrány

A Legfelsőbb Bíróság tegnapi tárgyalásán *dr. Kaszainé dr. Mezei Katalin* tanácsa *elutasította dr. Györgyi Kálmán* legfőbb ügyész törvényességi óvását a tázlári választási botránnyal kapcsolatban.

Lapunkban annak idején helyszíni riportokban számoltunk be a tázlári eseményekről. A falu számos lakója szerint a választásokon *csalások* történtek. A választási bizottság legtöbb tagja és az új polgármester asszony azonban határozottan *cáfolta* ezt. Az ügyet megtárgyalta a kiskőrösi bíróság is, s a rendelkezésére álló iratok alapján *visszautasította* a panaszosok beadványát. *Dr. Szabó Erika* Bács-Kiskun megyei országgyűlési képviselő ezek után kérdést intézett a parlamentben a legfőbb ügyészhez. Felszólalásában *súlyos választási visszaélésnek* minősítette az esetet, s elmondta, hogy Tázláron a választásra jogosult állampolgároknak már mintegy *egyharmada* követeli írásban is az új választások kiírását. *Dr. Györgyi Kálmán* az ügymenet lassúságáért elnézést kért Tázlár népétől, és bejelentette: *a kiskőrösi bíróság ítélete ellen törvényességi óvással él.*

Dr. Kaszainé dr. Mezei Katalin bírónő az elutasító határozat indoklásában elmondta: a kiskőrösi bíróság a rendelkezésére álló iratok alapján hozta meg döntését, s *ez nem volt törvénysértő.*

A tárgyalás után megkérdeztem a bírónőt:

— *Ez a határozat azt jelenti, hogy Tázláron nem történtek választási csalások?*

— Nem erről van szó, *ezt a kérdést mi nem vizsgáltuk.* Csak azt néztük, hogy a kiskőrösi bíróság szabályosan járt-e el. *A törvények értelmében helyesen cselekedett.* Más kérdés az, hogy *a törvény lehet rossz,* hiszen a panaszosoknak mindössze *három nap* állt rendelkezésükre a bizonyítékok összegyűjtésére, a bíróságnak pedig arra, hogy a tanúkat beidézze, az ügyet alaposan kivizsgálja. A panaszosok a legtöbb bizonyítékkal a harmadik nap lejárta után álltak elő, s azokat a kiskőrösi bíróság már nem vehette figyelembe.

— *Mi lehet ezután a megoldás?*

— Az esetleges csalásokat más úton kellene tisztázni. *Választási bűncselekmény* gyanúja merülhet fel, ha tényleg voltak csalások.

Szerettem volna megkérdezni *Kónya Józsefnét,* a tázlári választási bizottság titkárát is, ám ő, sajnálatunkra, *kitért* a nyilatkozat elől. *Bálint István* tázlári lakos, az egyik panaszos azonban fontosnak tartotta kijelenteni:

— *Továbbra is azt állítom, hogy csalások történtek.* Valószínűleg levélben kérem meg a legfőbb ügyészt: *az összes bizonyítékok figyelembevételével kezdeményezzen új nyomozást.*

Cs. A.

A Népszava perli az OTP-t

Beadvány a bírósághoz

Pesti Központi Kerületi Bíróság!

Budapest

Az Országos Takarékpénztár alperes ceglédi fiókjával 1988. február 8-án kölcsönszerződést kötöttem. Az alperes a Ceglédbercel, Ifjúság u. 46. sz. alatti családiház-építés céljára 380 000,— Ft kedvezményes kölcsönt és 200 000,— Ft bankkölcsönt nyújtott. A kedvezményes kölcsön kamata évi 3%, a bankkölcsöné pedig 10%. Ezenkívül az egész kölcsön után 1,5% lebonyolítási költséget is fizetek. A havi törlesztőrészlet összesen 3810,— Ft.

Feleségem első házasságából származó két gyermek és saját házasságunkból született egy gyermek tartásáról kell gondoskodnom. Havi nettó keresetem 14 584,— Ft. Ezen kívül kapjuk a családi pótlékot és az első házasságból született gyermekek után a tartásdíjat. Ebből a jövedelemből gondoskodunk összesen öttagú család tartásáról, folytattuk az építkezést, ami teljesen még nem fejeződött be, és fizetjük a kölcsöntartozásunkat. Az építkezés megkezdése és a kölcsönszerződés megkötése idején a havi kereken 23 000,— Ft-os bevételünkkel kalkuláltunk.

Az alperes arról értesített, hogy ez év január hó 1. napjától a kedvezményes kamatozású kölcsön havi törlesztése 3150,— Ft-ra, a bankkölcsön törlesztőrészlete pedig 2160,— Ft-ra emelkedik. 1992. január 1. utáni törlesztőrészletek összege összesen 6420,— Ft havonként. A kamat egységesen évi 15%-ra emelkedik. Egyben közölte velem a Magyar Köztársaság költségvetéséről és az államháztartás vitelének szabályozásáról szóló 1990. évi IV. tv. 66. §-ban foglalt második változatot is.

Az Alkotmány 7. §-nak (2.) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a jogalkotás rendjét törvény szabályozza, amelyet az Országgyűlés kétharmados minősített többséggel hoz.

Ebből a rendelkezésből az következik, hogy alkotmányellenes minden olyan jogszabály annak szintjétől függetlenül, tehát a törvény is, ha nincs összhangban a jogalkotás rendjét szabályozó törvénnyel.

A jogalkotásról az 1987. évi XI. tv. rendelkezik. Ennek 12. §-a szerint a jogszabály hirdetését megelőző időre nem állapíthat meg kötelezettségeket. Az indoklás szerint ennek a rendelkezésnek a célja a jogbiztonság, a jogrendszer szilárdságába vetett bizalom erősítése, és az állampolgárok által szerzett jogok védelme.

Nem férhet kétség ahhoz, hogy az 1990. évi IV. tv. 64—68. §-ai ezt a rendelkezést sértik, amikor a törvény hatályba lépése előtt kötött szerződések tartalmát egyoldalúan megváltoztatják és ezzel az Alkotmány 7. §-val is ellentétesek.

Az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXII. tv. 38. § (1.) bek. szerint a bíró a bírósági eljárás felfüggesztése mellett az Alkotmánybíróság eljárását kezdeményezi, ha az előtte folyamatban lévő ügy elbírálása során olyan jogszabályt kell alkalmazni, amelynek alkotmányellenességét észleli. A (2.) bek. pedig felhatalmazza az érdekelt felet az (1.) bek. szerinti eljárás kezdeményezésére. Ezúttal kívánok élni ezzel a jogommal.

Szóba jöhet még a Ptk.-nak a jogalkotásról szóló törvény kihirdetésekor a már hatályban lévő és annak 61. § (2.) bek.-e szerint nem érintett 226. §-nak (2.) bek.-e is. Ennek rendelkezéséből az következne, hogy a jogszabály a hatályba lépése előtt megkötött szerződések tartalmát csak kivételesen változtathatja meg. Álláspontom szerint ilyen kivételes helyzetet nem teremthet az, hogy az állampolgárok széles körét érintő és alapvető szükségleteinek kielégítésére szolgáló szerződések módosítása legyen indokolt. Az említett rendelkezés azonban ennek az álláspontnak el nem fogadása esetén is módot ad arra, hogy a fél a bíróságtól kérje a szerződés módosítását, ha annak megváltozott tartalma lényeges jogos érdekeit sérti.

Az előadott tényállásból nem férhet kétség ahhoz, hogy a kölcsönszerződés megváltozott tartalma családom létfenntartását veszélyezteti és ezzel sérti lényeges jogos érdekemet.

Az előadottak alapján

KERESETET

indítok az alperes ellen és tisztelettel kérem F/1 alatt csatolt meghatalmazással igazolt jogi képviselőm által: szíveskedjék az Alkotmánybíróság eljárásának kezdeményezéséről és ennek eredményétől függően az alperessel kötött bankkölcsönszerződést akként módosítani, hogy a kedvezményes kölcsön kamatának mértéke évi 6%-ra emelkedik, a törlesztőrészlet pedig az egész kölcsönösszeg után havi 5000,— Ft, egyéb vonatkozásban pedig a szerződés tartalma nem változik. Ez természetesen csak arra az esetre vonatkozik, ha a bíróság alkotmánybírósági eljárást kezdeményező kérelmemet nem teljesíti, illetőleg az Alkotmánybíróság a fent említett törvény kifogásolt rendelkezéseit nem semmisíti meg.

Kérem az alperesnek a perköltség megfizetésére kötelezését és részemre kereseti és személyi viszonyaimra figyelemmel illetékfeljegyzési jog engedélyezését.

Tisztelettel:

Tokai Attila és neje, Bodor Mária

Szabad György sajtótájékoztatója

Félbemaradt viták jegyében

Szabad György, az Országgyűlés elnöke szokásos pénteki tájékoztatóján ismertette a parlament jövő heti programját. A képviselők hétfő délután folytatják az *önkormányzatok, a köztársasági megbízottak hatáskörével* összefüggő törvényjavaslat általános vitáját, amelyhez igen sokan jelentkeztek hozzászólásra. Várhatóan sikerül lezárni a *fővárosi törvényjavaslat* múlt héten megkezdett általános vitáját.

Két, nagy horderejű *külpolitikai* vonatkozású kérdést is megtárgyal a parlament. A képviselők döntenek az *Észak-atlanti Közgyűlés* által a magyar Országgyűlés részére felajánlott társult-tagság elfogadásáról, valamint határoznak a *magyar—balti parlamentközi irodák* felállításának kérdésében.

A házbizottság foglalkozott *Torgyán József* kisgazdapárti frakcióvezető indítványával is, amelyben a képviselő *a kárpótlási törvényjavaslat kétfordulós megvitatását javasolja a parlamentnek.* E kérdésben a házbizottság ülésén nem alakult ki konszenzus, de a téma — amennyiben Torgyán József a sürgősségi tárgyaláshoz kívánt támogatást megszerzi —, szintén napirendre kerül.

Kedd délután ismét lesznek interpellációk, amelyek közül várhatóan fokozott érdeklődés kíséri *Kuncze Gábor* (SZDSZ), *Kupa Mihály* pénzügyminiszterhez intézett kérdését a lakáscélú kölcsönök kamataival kapcsolatban. Mint megtudtuk, a képviselő elsősorban a közműfejlesztési hozzájárulással kapcsolatos kamatemelés jogalapját feszegeti.

B. L.

Milyen kérvényt írjon, aki nem tud fizetni?

Ne(ke)m a kérés nagy szégyen

Mit tegyen, *milyen kérvényt* írjon az önkormányzatnak az az állampolgár, aki nem tudja kifizetni az 1500 forintos „kamatadót"? E segély iránti kérelem tartalmáról szerettünk volna olvasóinknak részletes tájékoztatást nyújtani, ám az általunk megkérdezett — szerintünk illetékesnek vélt — hivatal egyike sem vállalta igazán az illetékes szerepét. A Pénzügyminisztérium, a BM önkormányzati főosztályát vagy a Népjóléti Minisztériumot, a BM önkormányzati főosztálya a pénzügyi és a népjóléti tárcát, ez utóbbi pedig az előző kettőt tartotta a kérdésben kompetensnek.

Végül is a BM önkormányzati főosztálya igyekezett segítségünkre lenni. Szerintük a kérelemnek tartalmilag *a szociális segély* iránti kérelemmel kell megegyeznie. Azaz a beadványban ismertetni kell a személyi körülményeket; a kis- és nagykorú eltartottak számát; az egy főre jutó nettó átlagjövedelmet; a havi rendszeres kiadásokat, így a lakás- és egyéb hitelek törlesztőrészleteit, a rezsiköltségeket, kommunális kiadásokat; amennyiben már van, az esetleges helyi adót; az egyéb adókat — azaz voltaképpen egy kis *családi költségvetést* kell készíteni, kimutatván, hogy mindezek kifizetése után *mennyi marad* a család élelmezésére, ruházkodására.

Az önkormányzatoknak jogukban áll *saját rendeletben* szabályozni a „kamatadóval" kapcsolatos segélyezési kérelmet. A juttatás feltételeit, azt, hogy kinek adnak rendszeresen támogatást, s kinek esetenként, elkülönítenek-e egyáltalán pénzt, s mennyit, erre a célra. Mint ahogy jogukban áll az is, hogy a költségvetés által, a kommunális tevékenység támogatására megszavazott összesen *évi kétmilliárd forint* rájuk eső részéből *egyáltalán nem nyújtanak segélyt a felemelt lakáshitel-törlesztőrészlet kifizetéséhez,* hanem a pénzt mondjuk útépítésre fordítják. Tehát lehet, hogy valaki hiába kér, még a legnagyobb rászorultság esetén sem kap.

A kérelmek elbírálása *egyedileg* történik, a döntést feltételezhetően minden esetben megelőzi egy *környezettanulmány,* amire annál is inkább szükség van, mert a személyi jövedelemadó bevezetésével hatályon kívül helyezték a jövedelemigazolásra vonatkozó szabályt, vagyis ez idő tájt *nincs meghatározva a jövedelem fogalma, így a jövedelemigazolás rendje sem.* Erre szolgálhat esetleg az adóbevallás, ám az mindig az előző évi jövedelmet mutatja, s nem a kérelem benyújtásakor fennálló anyagi helyzetet. (A nyugdíjas az utolsó havi nyugdíjszelvényével tisztázhatja „jövedelmét"). Ami már csak azért is fontos volna, mert előfordulhat, hogy az állampolgár csak bizonyos esetekben, például tanévkezdéskor szorul segélyre.

S mi van akkor, ha nem kapja meg? A *bírósághoz* fordulhat, így azonban, mire ügyét eldöntik — netán a segélyt megítélik —, akár éhen is halhat. Ezért is fogalmazott úgy a Népjóléti Minisztériumban az egyik főosztályvezető-helyettes, hogy kérdésünket — a kérvény tartalmára vonatkozót — nem tartja „életszerűnek". Mivelhogy, véleménye szerint, *egymillió magyar állampolgárt nem lehet segélyezni.*

— deka —

Kérelemminta

Tisztelt Polgármesteri Hivatal!

Segély iránti kérelemmel fordulok a Polgármesteri Hivatalhoz alulírott Kiss József, XIII. kerületi lakos. Indokaim a következők: családom együttes nettó jövedelme havi 18 ezer forint. Ebben benne foglaltatik az én fizetésem és a feleségemé (aki egészségi állapota miatt, valamint a gyermeknevelés kötelezettségei következtében csak félállást tudott vállalni, napi négyórai elfoglaltsággal), valamint a családi pótlék, amit három gyerek után kapunk. Mindhárom gyermek kiskorú, iskolások.

Eddig is a lakáshitelvisszafizetés, a lakás közös költségei, a gáz- és villanyszámla, a fűtési díj havi átlagban összesen 4600 forint volt. Ehhez jönne az 1500 forint visszafizetési kötelezettség-növekedés és az ötszáz forintos építményadó. Így 11 400 forint maradna az egész család élelmezésére, a tisztálkodásra, a közlekedési költségek fedezésére és ruházkodásra. Mivel ebből megélni képtelenség, ezért kérem a Polgármesteri Hivatalt, hogy a váratlanul megemelkedett lakhatási költségekre tekintettel, rendszeres önkormányzati segélyben részesíteni szíveskedjék.

Budapest, 1991. január 24.

Kiss József
Bp., XIII., Tutaj u. 225.

Sajtótájékoztató a kárpótlási törvényről

Előny a helyben lakónak

Bár sokakban még maradtak kérdőjelek, alighanem az eddigi legszínvonalasabb sajtótájékoztatót tartották tegnap a régóta készülő kárpótlási törvényről. *Balsai István* igazságügy-miniszter és *Bogdán Tibor* közigazgatási államtitkár tájékoztatták tegnap az újságírókat a tervezetben foglaltakról, de fontos szakmai részletekről a földművelésügyi tárca és a vagyonügynökség jelen levő szakemberei is elmondhatták véleményüket.

Bejelentették, hogy a parlament várhatóan február 4-től kezdődő ülésszakának napirendjére kerül a törvényjavaslat, de igen nagyszámú módosító javaslat várható. *A korlátozott kárpótlás* — amit a törvény a jelenlegi gazdasági helyzetben fölvállalhat — *sávosan degresszív* lesz, azaz a kimutatott kár növekedésével a kapott kártalanítás összege fokozatosan *csökken.* Egy személy esetében a maximum *ötmillió* forint.

A termőföldet illetően a miniszter *a helyben lakók pozitív diszkriminációját* emelte ki. A törvényjavaslat szerint ugyanis egyedül ők kapnának *vételi* jogot egykori tulajdonuk visszaszerzésére. A többi földtulajdonos kártalanítására a *kárpótlási jegyek* szolgálnak, amelynek mértékét az elvesztett termőföld aranykorona-értéke határozza meg.

A miniszter szavaiból kiderült, hogy a kormány a kárpótlást hosszabb időszakra elnyúló folyamatnak tekinti, összhangban a külföldi tapasztalatokkal. Az igénybejelentésre megszabott *30 napos határidőt* reálisnak tartotta, figyelemmel arra, hogy késedelem esetén az állampolgár igazolási kérelemmel élhet.

Egy kérdésre adott válaszból kiderült, hogy a földtulajdonosok csak a legritkább esetben számíthatnak a kárpótlás maximumára, szemben azokkal, akiknek egyéb vagyontárgyát államosította a korábbi rendszer. A meglepetés erejével hatott az a bejelentés is, hogy a kárpótlási jegyeket a majdani tulajdonos *nem használhatja fel a volt állami lakástulajdon megvásárlására.* (Az sem, aki talán épp elvesztett házingatlana után kap kárpótlási jegyet.) A furcsa ellentmondás — feltehetően sokak által vitatott — magyarázata, hogy *az állami bérlakások ma már önkormányzati tulajdonban vannak...*

(bodnár)

Szolnoki kezdeményezés

A parlament függessze fel a lakáshitelkamat-emelést

A magyar ember nadrágszíján az eggyel bentebb levő lyukat a lakáshitel-kamatok emelése jelentette. A korábban kötött szerződések mostani felrúgását nagy megmozdulás követte: ki sorbaállt, visszafizetni tartozását, ki egyszerűen a földre ült az elképedéstől.

Akinek volt pénze — fizetett, akinek nincsen, az felháborodott. A sok közül egy ilyen háborgó ember a törökszentmiklósi *Tóth János,* aki *aláírásgyűjtő-akciót kezdeményezett:*

Tisztelt Országgyűlés!

Az ország nagy többsége megdöbbenéssel tapasztalta, hogy a parlament elfogadta a lakáshitel-kamat emeléséről szóló törvényt. Ezzel a törvénymódosítással az állam felrúgta az általa vállalt garanciákat, és így szerződésszegést követett el. Ez olyan terhet ró a lakosságra, amely már jóval meghaladja a tűrőképesség határát.

Ezért követeljük, hogy:

— a parlament haladéktalanul függessze fel a lakáshitelkamat-törvényt;

— kezdeményezzen széles körű társadalmi vitát ebben az ügyben;

— szólítsa fel a kormányt, hogy az ellenzéki pártokkal együttműködve dolgozzon ki olyan javaslatokat, amelyek az állampolgárok számára elviselhetőek;

— a parlament hozzon olyan döntést, amelyet a mindenkori kormány ne tudjon kénye-kedve szerint változtatni, tehát időtálló.

Ahhoz, hogy a parlament foglalkozzon az üggyel —, mint ismeretes — legalább 100 ezer aláírásra van szükség.

Az akció kezdetéről a megyei napilap tudósított, amelynek eredménye az lett, hogy számosan ajánlották fel segítségüket. Eddig már körülbelül tízezer támogató aláírás jött össze.

Tóth János szeretné az akciót *országos méretűre* duzzasztani. Ha valaki csatlakozni kíván az akcióhoz, értesítse a kezdeményezőt az 5200 Törökszentmiklós, Batthyány Lajos u. 57. címen.

Nyíregyházán tiltakozási hullám kezdődött

Nyíregyháza egyik városrészén, az *örökösföldi lakótelepen* lakók közül már 1500-an írták alá azt a *tiltakozó levelet,* melyben megtagadják a kedvezményes lakáshitelek után megemelt kamat fizetését. Az itt élők zöme *fiatal házas.* Tiltakozásukkal azt szeretnék elérni, hogy ne kamatemeléssel, hanem *a törlesztőrészlet megemelésével* fizethessék vissza tartozásukat.

A példa általában ragadós: valószínű, sokak kézjegye fogja szaporítani a listát.

(csokonai)

Világpolitika

ÖBÖL-HAZÁRD

A teológus bölcselők, a természetjogászok és a sztálinisták megegyeztek abban, hogy csak az igazságos háborút tartották megengedhetőnek, illetve megengedhetőnek tartották az igazságos háborút. Századokkal ezelőtt igazságosnak minősítették azt a háborút, amelyet az isteni akarat végrehajtása érdekében folytatnak. Persze a szükségnek megfelelően el kellett dönteni, hogy mi fedi az isteni akaratot. Ezt rendszerint el is döntötték.

Ma a Biztonsági Tanács ennek az akaratnak a hordozója, *igazságtevő pallossal* és *korlátozott emlékezőtehetséggel*. Húsz évvel ezelőtt ugyanis az ENSZ-közgyűlés újragondolta az erőszak alkalmazását. A világszervezet alapokmánya 1945-ben még úgy rendelkezett, hogy az államok közössége a Biztonsági Tanács határozata alapján *erőszakot alkalmazhat* az agresszorral szemben a béke megóvása vagy helyreállítása érdekében. Az 1970-es ENSZ-nyilatkozat értelmében azonban, amely rögzítette az államok közötti baráti kapcsolatok és együttműködés nemzetközi jogi elveit, az államok represszáliaként, azaz *jogsértés megtorlásául sem alkalmazhatnak erőszakot.*

Öt-hat Csernobil

Amennyire feledékeny lett a Biztonsági Tanács, annyira jövőbe látó volt annak idején az ENSZ-közgyűlés. A Perzsa (Arab)-öböl térségében *álmos, de vészterhes háború* folyik. Lehet, hogy romokban hevernek Irak atomreaktorai, urándúsítói, vegyi üzemei, de *a környék tengerein öt-hat „Csarnobil" úszkál*, repülőgép-hordozók formájában, potenciális nukleáris célpontjaikként olyan rakétáknak, amelyekre nincs ráírva a feladó.

Hallatlanul vakmerőnek kell lenni annak, aki ezeket a hajókat a bombázások, robotrepülőgép- és rakétaszáguldozások legsűrűjébe viszi. Washington talán *Szaddám Huszein* belátásában bízik, hogy nem akarja ő begyújtani az amerikai atombombákat, vagy abban, hogy az iraki rakéták számára pont ezek a repülőgéphordozók elérhetetlenek?

Baljós internacionalizmus figyelmeztet az Öbölben *a felelősség szóródásának* veszélyeire. Az Irak-ellenes koalíció, ez az *„ezernyelvű egyszívű világ"* fegyverek, szabályzatok, parancsok, ambíciók egyvelege, amelyet tényleg *csak az égi akarat óv* meg a végzetes zűrzavartól, félreértésektől, a barát és az ellenség fatális összetévesztésétől.

Ez a koalíció a bábeli zűrzavarban elfelejtette kihasználni a támadás *váratlanságából* nyert előnyöket, s immár néhány hetes, néhány hónapos háborúról beszélnek, pedig az ideális körülmények időben korlátozottak. Ha jön a Ramadan, nagy visszhangja lesz Szaddám Huszein *„szent háborúra"* szólító felhívásainak, áprilistól pedig *az irtózatos hőségben* aligha lesz megjósolható, *kinek a lába alatt ég jobban a talaj.*

Az amerikai táborban persze ott vannak a gyors győzelemhez nélkülözhetetlen *„intelligens fegyverek"*, a haditechnika legújabb vívmányai, de mellettük ott vannak második világháborús csatahajók, ott vannak a hadászati B—52-esek, amelyek 1954-ben emelkedtek először a levegőbe. Kevesen tudják, hogy a Patriot amerikai légvédelmi rakétákat egy 1974-es program alapján *1976-ban* kezdték gyártani, hogy felváltsák a Nike Herculest és a Hawkokat. *A rakétaelhárításra ráállított amerikai rakétáknál csak az iraki SCUD-ok némelyike öregebb.*

A végső cél: politikai

Az információ itt is, most is részt vesz a harccselekményekben, még inkább — *a dezinformáció*. Erkölcsi követelmények nincsenek. A saját veszteségekről és sikerekről, a másik fél kudarcairól, esetleg hatékonyságáról közölt adatok *szándékosan félrevezetőek és ellentmondásosak*. A megtévesztés gazdag változatosságával szolgálnak egymásnak a szemben álló felek: hol felkészületlenségükre „panaszkodnak", hol az égig magasztalják technikájukat és küzdeni akarásukat — meghatározott *katonai* célok érdekében, amelyek végső fokon *mind politikai változásokat* szolgálnak.

Kuvait felszabadítása többek számára csak kezdeti cél: *kétségtelen távolabbi szándék az iraki rendszer megdöntése, az iraki erőtényező kikapcsolása a közelkeleti képletből, manőverezés az iraki—iráni, az iraki—szíriai, az iraki—palesztin viszonnyal*. De ugyanilyen nyilvánvaló szándék *Izrael provokálása* Washington és Tel-Aviv viszonyának próbára tételére, az arab—izraeli szembenállás reaktivizálására. Nem kétséges, hogy a háborús spekulációknak közük volt és van a *szovjet—amerikai*, a *szovjet—arab* és *szovjet—izraeli* viszonyhoz, legalább annyira, mint a „harmadik világ" és a „szuperhatalmak" viszonyához, a nyugati jólét olcsó olajbázisához, az Egyesült Államok, Nyugat-Európa és Japán késhegyig menő vetélkedéséhez.

Miután a NATO „kiütötte" a Varsói Szerződést, *új tennivalók, új tézisek, új együttműködési formák* után néz, túlélési stratégiát és taktikát keres, mint a nemzetközi jogrend, igazságosság és demokrácia zászlóvivője. *Most látja igazolhatónak, hogy nem szabad lemondania az atomfegyverekről, az elrettentési stratégiáról, a tengerek uralmáról és az erő „kivetítéséről"*. Amit Gorbacsov öt évvel ezelőtt meghirdetett, az kevésbé időszerű, mint volt: *a világ nem lesz sem erőszaktól, sem tömböktől mentes.*

Csak ezután kezdődik...

Az Öböl-háború a reguláris erők mellett kezdi harcba venni az irreguláris erőket: ösztönzést kapnak és éreznek a legkülönbözőbb ihletésű *terroristák*, nemcsak a fegyveresek és merénylők, hanem az *ideológiai, gazdasági, pénzügyi terroristák* is. Az áthallatszó csatazajban fickándoznak a legkülönbözőbb sötét destabilizáló erők, nacionalista és vallási fanatikusok, misztikusok, szeparatisták, anarchisták, a zűrzavarosban halászók.

Újra megnő, felerősödik világszerte a *kiszámíthatatlanság*, a véletlenből, számítási hibából, egymás szándékainak félreismeréséből kirobbanó konfliktusok valószínűsége. Csúcsbiztonságok, csúcstechnikák mondják fel a szolgálatot, téves riasztások sűrűsítik az idegességet, a rettegést, kapkodó döntések születnek: *sivatagi homok serceg a kányes világműszerben.*

És a háború igazán *csak ezután következik*. Monstre harckocsiütközetek, anyagot és embert emésztő találkozóharcok, kockázatos deszantműveletek, gyilkos sivatagi öldöklés, amelyben nincs kímélet és meghátrálás. A hadtáptávolságokkal egyenesen arányos nélkülözés és *megint csak a vietnami szindróma.*

Az Öböl-térség két hét alatt a háborús forgatókönyvek tucatjait temette el. Még folyt a diplomáciai színjáték, amikor a katonák zsebében már ott volt a lezárt boríték, benne a parancs és a haditerv. A béke forgatókönyve vérrel íródik.

Pirityi Sándor

Angol béketüntetők követelik az Öböl-háború feladását

A Baltikumban a túlélés a cél

A vilniusi és a rigai fegyveres akciókat követően a három balti állam jövőjével kapcsolatban *a mi lesz most* kérdést hallani mindenkitől. Még azoktól is, akiknek pedig hivatalból illene tudniuk *a választ.*

Szomorúan ismétlődik *Lettországnak, Litvániának és Észtországnak* az a történelmi sorsazonossága, melynek részeként 1940-ben „önkéntes" csatlakozásra bírták őket. Egy évvel ezelőtt a szövetségből való kiszakadást kitapinthatóan *eltérő módon* képzelték el, mára viszont a felgyorsult folyamatok tehetetlenségi ereje *ismét összemosta a színeket.*

A részlegesen önállóvá vált Baltikum az eldördülő géppisztolysorozatok hangjától kijózanodva a már elértek megtartását is történelmi tettként értékelné. Szó sincs a teljes szuverenitásnak, mint végső célnak a feladásáról, csakhogy most *a túlélés a cél.*

Jelenleg még a politika útvesztőiben jártas szakembereket is zavarba ejtik a teljesen összekuszálódott szálak. Ezeket a szálakat ahelyett, hogy kibogozták volna, *több irányból rángatva görcsös csomóvá formálták.* Olyanná, melyet a legkifinomultabb sebészi beavatkozással sem lehet *fájdalommentesen* eltávolítani. Ha önkényesen letisztíthatnánk a válságövezetté fajuláshoz vezető utat, akkor nem maradna más, mint *a függetlenné válás felé törekvők és a birodalom önfenntartó ösztöne* közötti szembenállás.

A brezsnyevi érában ünnepélyesen kihirdették, hogy a nemzetiségi kérdést megoldották, létrejött a „szovjet nép". E kitétel utópisztikus volltát mi sem bizonyította jobban annál a makacsságnál, mellyel a kaukázusi népekkel karöltve a baltiak *ragaszkodtak önmagukhoz.*

A kezdeti szólásszabadság és a demokratizálási lépések *robbanásszerűen kiegyenesítették az eddig csendben várakozó népek gerincét.* Gorbacsov üstökösként robbant be, ám mára úgy tűnik, hogy az elődeitől örökölt gazdasági és politikai mocsár lerántotta emelkedő pályájáról. A visszarendeződést áhító konzervatív erők *ellentámadásba lendültek.* Ezt tökéletesen érzékelték a lettek, litvánok, észtek választások útján hatalomra került vezetői, de bízva *a kedvező nemzetközi helyzetben s a központ gyengeségében*, nem csökkentettek a fordulatszámon. Sőt, a külföld *óvatosságra* intő jelzéseit figyelmen kívül hagyva, *gyorsított ütemben* igyekeztek távozni a szövetségből. Még a Tbilisziben, Jerevánban és Bakuban lezajlott véres katonai akciók sem józanították ki az északiakat. Pedig ekkor már bizonyossá vált, hogy *bárhol megszólalhatnak a fegyverek.*

A másik intő jel az ortodox marxista ideológiát hirdető, döntően orosz ajkúakat tömörítő intermozgalmak érezhetően szervezett születése volt. Tény, hogy e csoportosulások létrejöttében döntő szerepet játszott *a kölcsönös félelem.* Egyes szélsőségesnek értékelhető baltikumi megnyilvánulások *jogos kisebbségi félelmet* ébresztettek. Csakhogy ezt kihasználva Moszkva „árukapcsolást" hajtott végre. Pillanatok alatt *ideológiai síkra* terelték a szembenállást, a központ előretolt bástyaként kezdte manipulálni az orosz ajkúakat. Ezt az átírt szerepet viszont közülük sokan nem vállalták — népszavazás esetén a kiválás mellett voksolnának, *reálissá téve a kétharmados többség elérését.*

Egészében véve, hetekkel ezelőtt úgy tűnt, hogy már nincs ami megakadályozza a távolodást. A többség bizakodott, hogy elmarad a katonai erődemonstráció folytatása és nem jutnak szóhoz a fegyverek. *Tévedtek!* Először Vilniusban, majd Rigában, arcátlanul egyforma forgatókönyvet használva, megfélemlítették a lakosságot. A halottakat már eltemették, de ahogy az már lenni szokott, még mindig nem tisztázott a lőparancsot kiadók személye. Többen kételkednek abban, hogy Gorbacsov tudta nélkül került sor a fegyveresek bevetésére. Kételkednek, de egyben reménykednek, ugyanis még *ez lenne a kisebbik rossz.* Ha beigazolódik, hogy a moszkvai vezetést csak utólag tájékoztatták a fejleményekről, akkor viszont bizonyosságot nyer az az elképzelés, mely szerint *Gorbacsov elvesztette minden befolyását, teljesen tehetetlenné vált.* Ez pedig azt jelentené, hogy *a több éven keresztül építgetett reformfolyamatot visszafordították.*

Gorbacsov tehetetlenségét látva a nyugat-európai hatalmak is megrettentek. Az Öböl-háború figyelemelterelő voltát kihasználó erőszak ellenére Bonnban, Párizsban és Washingtonban, bár nem túl lelkesen, de még mindig bíznak Gorbacsovban — minden igyekezetük ellenére sem látnak alternatívát arra, hogy *elkerüljék a brezsnyevi típusú konzervatívok újrakoronázását, a világégéssel fenyegető polgárháború kirobbanását.* A baltikumi vezetők segélykiáltásait csak Londonban hallgatták meg. Egyedül Nagy-Britannia hajlandó Moszkva-politikájának átgondolására. A többiek beérik *egy kis rosszallás érzékeltetésével, ami a jelenlegi helyzetben egyenértékű a Baltikum feláldozásával.* A nyugat-európai patikamérleg egyik serpenyőjében *világpolitikai szempontok*, a leszerelési eredmények, az Öböl-háború, valamint Gorbacsov személye vannak, látványos túlsúlyban *a három balti törpe állam vergődésével* szemben. Nem véletlen *Helmut Kohl* német kancellár figyelmeztetése, mely szerint a Baltikum jobban tenné, *ha a száz kis lépés politikáját folytatná, nem pedig tíz nagy lépéssel mindent, azonnal akarna elérni.*

E politikai dráma *minden szereplőjének* köszönhetően gordiuszivá keményedett a balti válságcsomó. Mivel az ilyet egy csapásra elvágni csak a mesében lehet, nincs más hátra, mint az engedmények útjára lépni. A birodalom belső válságától való félelmüket leküzdve, népszavazással dönteni, majd tárgyalásokkal időt nyerni, s egyben talán *egy utolsó lehetőséget adni Gorbacsovnak.* Vele legalább tárgyalni lehet.

ÉSZTORSZÁG

A XIII. században pápai áldással, valamint dán katonai támogatással a német keresztes lovagoknak sikerült meghódítaniuk és a *Hanza-szövetség* kereskedelmi hatáskörébe vonniuk Észtország egész területét. A XVI.-tól a XVIII. századig Észtország *állandóan változó, idegen fennhatóság alatt sínylődött.* Az *orosz, svéd, lengyel, német, dán* uralmat ismét svéd követte, mígnem *I. Péter* cárnak az északi háborúban a svédek felett aratott győzelme után Észtország egész területét a cári birodalomhoz csatolták.

Ezután a történelmi folyamatosságot a forradalmi hullám révén 1917-ben kikiáltott *szovjet* hatalom és az 1918-as *német* megszállás törte meg. Az Észt Köztársaság szuverenitását *1920-ban ismerte el Oroszország a tartui szerződés aláírásával.*

Az 1939-ben létrejött *Molotov—Ribbentrop* szerződés titkos záradékának megfelelően az egész balti térség *szovjet érdekkörbe* került.

Észtország 45 ezer 100 négyzetkilométeren terül el. A köztársaságot 1 millió 600 ezren lakják — 60 százalék észt anyanyelvűnek vallja magát, a maradék 40 százalék túlnyomó többsége orosz ajkú.

LETTORSZÁG

A régebbi nevén *Livóniaként ismert Lettország* történelme is döntően idegen hódítások sorozatából áll. 1201-től kezdve Livónia *német fennhatóság* alá került, de a XVI. századtól a livóniai háború eredményeként rövid *lengyel-és svéd uralom*, majd pedig *I. Péter Oroszországához* való csatolás következett. 1918 novemberében kikiáltották a Lett Szovjetköztársaságot. Németország háborús összeomlása után a lett nemzeti hadsereg német és észt támogatással *visszafoglalta az ország északi területeit*, majd 1920. május 22-én bevonult Rigába is. A Moszkvában *1920. augusztus 11-én megkötött szovjet—lett békében Szovjet-Oroszország elismerte a kis állam függetlenségét, amit 1921. szeptember 22-én megerősített a Népszövetség is.*

Az 1939. szeptemberi *Molotov—Ribbentrop* paktum titkos záradékának megfelelően, az észtekhez hasonlóan, Lettország is szovjet érdekkörbe került.

Lettország területe 63 700 négyzetkilométer. A 2 és fél millió lakosság 60 százaléka lett, 25 százaléka orosz,

LITVÁNIA

A független Litvánia újkori békés időszaka *18 évig tartott.* Először 1939 márciusában Németország csípett le litván területeket, majd pedig következett a *Molotov—Ribbentrop* paktum. Az erősödő szovjet nyomás hatására a litván vezetés belement egy csereüzletbe — *három katonai támaszpontért megkapta Moszkvától a lengyelektől korábban visszafoglalt Vilniust.* Később hasonlóan Lettországhoz és Észtországhoz, Litvániát is *a német csapatok behívásának* a vádjával illették Moszkvában. A litván Kommunista Párt ekkor olyan tömegmegmozdulásokat szervezett, melyek lemondásra kényszerítették a kormányt. *1940. július 21-én kikiáltották a Litván Szovjet Szocialista Köztársaságot.*

A második világháború idején, 1941—45 között Litvánia német megszállás alatt volt. 1945 elejétől Litvánia ismét a Szovjetunióhoz tartozott.

Litvánia 65 200 négyzetkilométeres területével a balti köztársaságok között a legnagyobb. Összesen 3 millió 700 ezren lakják, ebből 80 százalék litván.

Kiss Andrej

Édosz-kongresszus

Bizonytalan munkahelyek, megosztott érdekvédelem

Az MSZOSZ az Alkotmánybírósághoz fordul

Kialakult a parlament mindenekfelettisége, és beszűkült a munkavállalók képviselete, mondta *Vanek Béla* megbízott főtitkár tegnap az Élelmezésipari Dolgozók Szakszervezeteinek Szövetsége 48. kongresszusán.

Az előadó a továbbiakban elemezte, hogy több élelmiszer-ipari ágazat *válságban* van, terjed a munkanélküliség. Javasolta egy, a munkanélkülieket támogató *alapítvány* létrehozását. S bár az élelmiszer-iparban csak a legvégső esetben folyamodnak a sztrájkhoz, a szolidaritás érdekében ajánlatos e célra is alapot létrehozni.

A vita rendkívül szókimondó volt. A Debreceni Gabonaforgalmi Vállalat szb-titkára szerint a munkavállalók ma már oly *kiszolgáltatottak*, hogy más céljuk nincs is, mint hogy enni tudjanak, ruházkodni és kifizetni a rájuk rótt egyéb terheket. Ehhez pedig *munkahely* kell, amely viszont egyre inkább bizonytalanná válik.

Ez utóbbi megállapításhoz is szólt *Sárossy László*, az FM politikai államtitkára; tény, hogy az ágazat az elmúlt hónapokban a *politikai csatározások* színterévé vált, és nem sikerült eddig a *szakmai érdekeket* kellően érvényesíteni.

Sóki Gyula, a Sütőipari Dolgozók Szakszervezetének titkára szerint az is a nyilvánossághoz tartozik, hogy a munkavállalók tudják, mit csinál a szakszervezet az érdekükben. Ezen a kongresszuson tisztázni kell, hogy *mire szövetkeztek*, és mindenki azt végzi-e, ami a feladata.

Nagy Sándor, az MSZOSZ elnöke hozzászólásában az infláció, a reálbérek és a munkanélküliség hármasának *összefüggéseit* elemezte. Elfogadhatatlannak minősítette, hogy a kormányzat piacgazdaságról beszél, ugyanakkor durván beavatkozik a bérkérdésekbe.

Bejelentette, hogy az MSZOSZ hétfőn az Alkotmánybírósághoz fordul *az 50 százalékos utazási kedvezmények* egyoldalú megszüntetése miatt. Az a gyakorlat, hogy bizonyos köröknek ma lehetséges saját ízlése és értelmezése szerint *törvényeken, vagy rendelkezéseken változtatni*, messze áll a jogállamtól.

A *lakáshitel-kamatadókkal* kapcsolatban ismertette az MSZOSZ javaslatát: fel kellene újítani a munkabérhiteleket, és azok kedvezményes visszafizetési futamidejét megváltoztatni. Amennyiben a megfelelő számításaik elkészülnek, — ehhez most kérnek még adatokat az OTP-től —, akkor javasolják a *határidők megváltoztatását, és új jogi szabályozást.* Reméli, ebben a kormány partnernek mutatkozik.

Az Édosz-szövetség a betegség miatt nyugdíjba vonult Szilágyi László helyett Vanek Bélát választotta főtitkárnak.

L. V.

A SZISZ állásfoglalása

A *Szakszervezeti Ifjúsági Szövetség* is csatlakozik azokhoz a szakszervezetekhez, amelyek az *Alkotmánybírósághoz* fordulnak a felemelt lakáshitel-kamatokról hozott törvény felülvizsgálata miatt — határozta el pénteken tartott ülésén a Szakszervezeti Ifjúsági Szövetség választmánya.

A választmány nemcsak *a törvény felülvizsgálatát sürgeti*, hanem tiltakozik annak etikátlan végrehajtása ellen is. Ezenkívül kezdeményezi a szakszervezeteknél, hogy jogászaikkal, munkahelyi jogtanácsosaikkal *tartsanak jogsegélyszolgálati ügyeletet*, adjanak információt a választásra kényszerült lakástulajdonosok számára.

Az ülésen részt vett *Nagy Sándor*, az MSZOSZ elnöke, aki elismerte az állásfoglalás szükségességét, azonban ismertette a jelenlevőkkel azt a szakszervezeti javaslatot, amely *kompromisszumot ajánl* a probléma megoldására.

(MTI)

Érdekegyeztető kamara nyugdíjasoknak

Övön aluli ütések ellen

Pénteken bemutatkozott a sajtónak a *Nyugdíjasok Országos Érdekegyeztető Kamarája.* Öt hete alakultak, ez idő szerint 2,5 millió nyugdíjas közül *másfél milliót* képviselő tizennégy párt, szakszervezeti és egyéb tömörülés csatlakozott hozzájuk. Például a Kisnyugdíjasok Pártja, az MSZOSZ Nyugdíjas Választmánya, az MDF Nyugdíjas Fóruma, az MSZP Senior Tagozata, a Nyugdíjas Klubok és Idősek Életet az Éveknek Országos Szövetsége, a Nyugdíjasok Pécsi Egyesülete és így tovább.

Céljuk — ahogyan *Knoll István*, a kamara ügyvivője elmondta — egységes szervezetben képviselni a nyugdíjasok érdekeit. Ennek jegyében részt vettek a társadalombiztosítási törvényt és nyugdíjemelést megelőző vitában, a parlament szociális, egészségügyi és családvédelmi, valamint a költségvetési bizottságának munkájában. Az emelést így *magukénak is érzik, becsületes kompromisszumként* értékelik. Mert amíg a társadalombiztosításnak nincs önkormányzata, amíg az egészségügy, a nyugdíj, a szociálpolitika nem különül el, nincs másra mód, mint minden embert *megóvni a nélkülözéstől.* De mert a megoldás nem ez, szorgalmazzák a tb-önkormányzat mielőbbi létrehozását, a tb működéséhez szükséges vagyon kormányzati biztosítását.

A jelentőségében minden korábbit felülmúló emelés *csak az év eleji árintézkedéseket kompenzálja* — hangsúlyozták —, és amennyiben a jövedelemkiáramlás meghaladja a 23 százalékot, hasonló mértékben fognak igényt tartani *további nyugdíjkorrekcióra.*

Bár nyilvánvalóan ez a legfőbb kérdés, a kamara az idős korosztályt érintő egyéb problémákkal is foglalkozik. A közeljövőben tárgyalnak a *lakáshelyzetről*, az *övön aluli* ütésnek minősített kamatadó-emelésről, a *gyógyszerellátásról* és -árakról. De foglalkoznak gazdaságpolitikai koncepcióval, a privatizáció körüli vitával. Mindezek persze nem elsősorban a hatvan éven felüliek gondja, de mint állampolgárokra *rájuk is tartozik.*

A Népszava kérdésére, hogy például kormányintézkedések megítélésében képesek lesznek-e a különböző — közöttük MDF — politikai pártállású tömörülések *közös nevezőre* jutni, *dr. Mihaletzky Vilmos*, a kamara elnöke (VII. kerületi képviselőjelölt) kifejtette, hogy a konszenzus létrejötte az országgyűlésihez hasonló folyamat, és a kamara a végső konklúziót, a *többség véleményét* képviseli. Szerepük érdekegyeztetés, ami merőben eltérő vélemények esetén is mindig a társadalom tekintélyes idős korú rétegének sorsát tartja szem előtt.

L. M.

Három ismert szakszervezeti vezető válaszol

Választások, vagyonvita, önkormányzat

Három év telt el azóta, hogy a feszülő ellentétek hatására bomladozni kezdett a régi, monolitikus, egypártrendszerre épülő szakszervezeti struktúra. Ez alatt az idő alatt szakmai érdekvédelmi szervezetek százai alakultak, amelyek új országos konföderációkat hoztak létre. A ma létező hét országos szervezet között azonban nincs béke. Viszálykodásaikra nem hozott megoldást az általuk életre hívott szakszervezeti kerekasztal sem. Legitimációs bírálatok, vagyonviták nehezítik az érdekvédelmi munkát, pedig a munkavállalók számára ma sokkal fontosabb ügyekkel kellene foglalkozniuk. Lehet-e mielőbb, s ha igen, milyen megoldás a belháborúk befejezésére? A válaszra három szakszervezeti szövetség vezetőjének véleményét kértük. Mindhármukhoz a következő kérdéseket intéztük:

1 — Hogyan képzelik el a szakszervezeti mozgalmon belüli legitimációs gondok megoldását?

2 — Hogyan lehetséges egy szakszervezeti választás, a tagmegújítás, esetleg más érdekvédelmi szervezetbe történő átjelentkezés lebonyolítása?

3 — Milyen terveik vannak a napirenden lévő társadalombiztosítási önkormányzatok megteremtésére, miként vesznek részt ezekben a szakszervezetek?

Kis Papp László, az ÉSZT elnöke

1 *Az Értelmiségi Szakszervezeti Tömörülés* véleménye szerint *nincsenek alapvető, legitimációs gondok a szakszervezetekben.* Kulturált országban nem tekinthetjük annak, ha az egyik szervezet mutogat a másikra, közölve, az nem legitim. A magyar sajtóban még nem olvastunk arról, hogy valamelyik szervezetet a saját tagsága ne fogadta volna el törvényesnek. Úgy gondoljuk, hogy minden szervezetet *saját tagsága legitimálhat.*

2 A második kérdésre úgy tudnék válaszolni, hogy az *alapszervezet* tagsága, illetve szervezeti és működési szabályzata határoz arról, hogy ott mikor legyenek választások. Az ÉSZT tagszervezeteinek önállóságába *nem tud és nem is kíván beleszólni.* Elfogadhatatlan számunkra, hogy egy önálló szervezet működésébe külső szervezet és személy bármilyen formában beleszóljon, vagy beleszólási szándékát a nyilvánosság előtt ismételten hangoztassa. *Továbbra sem vagyunk hívei az erőszakos tagtoborzásnak.* Eddig is a *szabad szervezkedés* mellett álltunk ki. A szakszervezetek munkájukkal, a tagságuk érdekében elért eredményekkel hívhatják fel a figyelmet magukra, és *nem az egymást lejáratni akaró nyilatkozatháborúval.* Mivel a legteljesebb emberi szabadság hívei vagyunk, ezért *elutasítunk* minden olyan törekvést, amely rendeleti vagy más központosított eszközökkel kíván szakszervezeti tagokat az egyik szervezetből a másikba „átirányítani".

3 — Végezetül: mi *egyetértünk azzal, hogy a jelenlegi átmeneti időszakban is létre kell hozni a társadalombiztosítási önkormányzatot.* Meggyőződésünk szerint az önkormányzatba delegálni kell a szakszervezetek képviselőit, melyben nészükre *kétharmados arányt* tartunk elfogadhatónak. Úgy gondoljuk, hogy az érdekvédelmi szervezeteknek saját területükön a delegálási lehetőségeket egyeztetni szükséges a nyugdíjas-képviseletekkel. Azzal értünk egyet, hogy a kormány a biztosítási típusú ellátásokra *rendeletet csak az önkormányzat egyetértésével hozhat*, míg a nem biztosítási típusúaknál elegendő a véleményezési jog. Úgy gondoljuk, hogy a társadalombiztosítási reform folyamatában az önkormányzatoké a meghatározó szerep.

Őry Csaba, az FSZDL ügyvivője

1 — A Független Szakszervezetek Demokratikus Ligája úgy ítéli meg, hogy Magyarországon ma nagyon kevesen bíznak a szakszervezetekben. Nem egyszerűen gondokat kell megoldani, hanem *ki kell jutni egy mély bizalmi válságból.* Tudomásul kell venni azt a sajnálatos tényt is, hogy a szakszervezetek *egymás között nem tudják rendezni a vitás kérdéseket.* Márpedig közös érdek, hogy a munkavállalókat erős, tárgyalóképes és az általuk kötött megállapodásokat betartani tudó szakszervezetek képviseljék. A SZOT-utódszakszervezetek *nem kívánnak szembenézni* ezzel a helyzettel. Mi úgy látjuk, hogy a huszonnegyedik órában vagyunk. Véget kell vetni a szakszervezetek közötti kapcsolatokat mérgező vagyonvitáknak, és egyértelműen *tisztázni kell végre, hogy ki kinek a nevében beszél.* Első lépésként *az Országgyűlésnek döntenie kell az állam és a szakszervezetek szétválasztásáról.* Ennek érdekében el kellett számoltatni a régi szakszervezeteket. *Szó sem lehet államosításról!* De meg kell akadályozni, hogy a jelenlegi kezelők elkótyavetyéljék a munkavállalói érdekvédelem anyagi alapját. Ezután kell hogy sor kerüljön a szakszervezetek közötti választásokra.

2 A liga számára *a választások célja, hogy megváltozzon a jelenlegi, szabad szervezkedést gátló közeg*, hogy a választások után feltétlenül nagy súllyal latba eső *anyagi feltételekben változás menjen végbe*, és végül, hogy a választások eredménye radikálisan új helyzetet teremtsen az érdekképviseleti rendszerben.

Más dolog a tagmegújítás, és megint más a szakszervezetek közötti választás. Ez utóbbi feltétele, hogy *több szakszervezet legyen egy munkahelyen*, hogy lehessen valóban választani. Ez valamennyi munkavállaló érdeke, hiszen nyilvánvaló, hogy egy munkahelyen sem mindenkinek azonosak az érdekei. Arra van szükség, hogy azok, akik új szakszervezetek megalakítására vállalkoznak, *védve legyenek* a megfélemlítés, a munkahelyi vezetők megtorlásai ellen. *Törvénynek kell rögzítenie a szakszervezetek közötti választások szabályait.* Ez nem beavatkozás a szakszervezetek belügyeibe, ilyet a liga sohasem támogatna.

3 — A társadalombiztosításról álláspontunk változatlan: *a lehető leghamarabb létre kell hozni a társadalombiztosítás önkormányzatát*, mégpedig az érintettek, tehát a munkavállalók és a munkaadók képviselőinek részvételével. Addig, amíg a jelenlegi bizonytalan, gyorsan változó helyzet jellemzi az érdekképviseleteket, *nem szabad delegálás útján megalakítani az önkormányzatot. Listás társadalombiztosítási önkormányzati választásokat akarunk.* Csak ez felel meg a demokratikus szabályoknak, csak így biztosítható, hogy hiteles személyek, valódi programok közötti *verseny döntse el az óriási tétet.* A delegálás útján létrehozott önkormányzatokban például elveszne a nyugdíjasok érdeke. Ez nem engedhető meg! Szükség van arra, hogy *az egyes szervezetek mondják el részletes elképzeléseiket*, és így a nyugdíjasok is meggondolhatják, hogy kire adják majd a szavazataikat. Mi nem árulunk zsákbamacskát.

Nagy Sándor, az MSZOSZ elnöke

1 — Könnyű helyzetben vagyok, amikor az első kérdésre kell válaszolnom — mondja a Magyar Szakszervezetek Országos Szövetségének elnöke. — Az MSZOSZ választott tisztségviselői és a szövetséget alkotó szakszervezetek 47 vezetője ugyanis tavaly decemberben *nyilatkozatban tette meg javaslatait a szakszervezetek közötti vitás kérdések rendezésére.* Meggyőződésünk: a szakszervezeti vezetőket *személyes felelősség terheli* azért, ha a munkanélküliség drámai növekedése, a reálbérek csökkenése, az infláció elszabadulása közepette a szakszervezetek szervezeti, személyi, hatalmi torzsalkodásokkal teszik lehetetlenné a dolgozók alapvető érdekeinek megvédéséhez szükséges határozott és közös fellépést. A kétségkívül létező belső bizalmi problémák ellenére — melyek nemcsak az MSZOSZ-en belül lelhetők fel — végre mindnyájunknak észre kellene vennie, hogy *az egymás szervezeteit és vezetőit lejáratói álvitákkal, csatározásokkal mi magunk teremtünk olyan helyzetet*, amikor eltérő logika mentén ugyan, de *valamennyi szakszervezet legitimitása kétségbe vonható*, véleményük a döntések meghozatalakor figyelmen kívül hagyható.

A mai helyzet megváltoztatása érdekében tettünk — meggyőződésem szerint — *korrekt javaslatot* a szakszervezetek közötti áldatlan vagyonvita lezárására. Elképzeléseink szerint *a volt SZOT-vagyont úgy lehetne megosztani, hogy annak egy része valamennyi létező szakszervezet számára biztosítaná a működéshez, önálló gazdálkodáshoz szükséges infrastrukturális feltételeket*, a vagyon ezen felüli részét pedig a szakszervezetek olyan *közös vagyonkezelő szervezetben működtetnék*, amelynek hozadékából minden szakszervezet — a szervezeti struktúra változásait is figyelembe véve — részesedne.

Ezzel egyidejűleg — és ez a valóban fontos — kezdeményeztük, hogy *még az év elején saját elhatározásból kerüljön sor a szakszervezeti tagsági viszony általános megújítására*, melynek során a tagságot vállalók nyilatkoznak arról, hogy hozzájárulnak-e, és melyik szakszervezet javára, tagdíjuk átutalásához. E folyamatot követően kerülne sor *valamennyi munkahelyen az üzemi bizottságok megválasztására*, amikor valamennyi dolgozó — függetlenül attól, hogy szakszervezeti tag-e vagy sem — *titkos választással* döntene arról, mely szakszervezet jelöltjei azok, akikben leginkább bízik, akiket felhatalmaz a képviseletével.

2 — Hogy miként lehetséges a választás? Javaslatunk szerint a tagmegújítás és az úgynevezett szakszervezeti választás egymással *nem összekeverhető két folyamat.* A szakszervezeti tagság ugyanis jogokkal és kötelességekkel járó személyes, név szerinti vállalás. A tagmegújítás tehát arra ad választ, hogy melyik szakszervezetnek hány tagja van, és név szerint kik ők. Ezzel szemben *az üzemi bizottsági választásokon* — ez utóbbit hívják sokan szakszervezeti választásoknak, hisz lényegét tekintve a különböző szakszervezetek által állított listák, személyek közötti választásról van szó — *valamennyi dolgozó titkos szavazással dönt arról, melyik szakszervezet jelöltjei élvezik a bizalmát.* Az üzemi bizottsági választások tehát — az adott szervezet taglétszámától adott esetben függetlenül — ahhoz adnak iránymutatást, hogy az adott üzemben, szakmában, ágazatban és az országos szövetségek szintjén is mely szakszervezetek bírnak a legszélesebb körű felhatalmazással arra, hogy a munkavállalók nevében kollektív szerződéseket, megállapodásokat kössenek.

3 — A harmadik kérdést is fontosnak ítélem meg. A legdöntőbb, hogy *végre valóban létrejöjjön az önkormányzat*, azaz *azok döntsenek a társadalombiztosítás kérdéseiben, akik annak pénzügyi forrását összeadják*, tehát a munkáltatók és a munkavállalók. S bár látszólag ez a kérdés elkülönül az előzőektől, valójában *összefügg* vele. A társadalombiztosítás önkormányzatában ugyanis a munkavállalói képviseleteken belül a különböző szakszervezetek olyan súllyal kell hogy jelen legyenek, amilyen támogatottságot az üzemi bizottsági választásokon megszereztek.

(n. t. e.)

Elkelt a Magyar Nők Lapja

Tegnap délután az Átrium Hyatt Tokaj termében tartott sajtótájékoztatón *Révai Valéria*, a Magyar Nők Lapja főszerkesztője bejelentette: a legnagyobb példányszámú képes politikai hetilapot a *Vico megvásárolta*, ezentúl részvénytársaság formájában működik. A törzstőke 160 millió forint, a Vico részesedése 60 százalék, a további 40 százalékon a Hírlapkiadó Vállalat osztozik, 12,5, illetve a szerkesztőség 27,5 százalékkal.

Fenyő János, a Vicopress Rt. elnök-vezérigazgatója úgy nyilatkozott a jelenlevő újságíróknak, a sikeres és gyors privatizáció után minden az olyasón múlik. Jelentősebb tartalmi változást nem terveznek, hiszen az olvasók mostani képében szokták meg a lapot. **(török)**

SZAKSZERVEZETI HÍRSZOLGÁLAT

Alkotmánybírósághoz fordult a személyi jövedelemadóról szóló törvény diszkriminatív jellege és ezáltal alkotmányellenessége miatt a Kereskedelmi Szakszervezetek Szövetségéhez tartozó, 5 szakmai szakszervezet titkára: Tóth Ferencné, Mátraházi István, Rusznák Imre, dr. Sáling József és dr. Vágó János.

A keresetet benyújtók véleménye szerint a törvény a munkavállalói és munkáltatói, illetve vállalkozói érdek-képviseleti szervezetek tagjai között diszkriminációt teremt, mivel előírja, hogy a munkáltatói érdek-képviseleti szervek fenntartásához nyújtott hozzájárulás és tagdíj korlátlan mértékben levonható költségként, ugyanezt a lehetőséget nem biztosítja a munkavállalói érdek-képviseleti szervezetek tagjai részére, mert ők csak havi 300 forintig kapnak adómentességet.

Zalán Tibor

ALKONYATI LEÍRÁS

Azt hittem, akar valamit tőlem
az Isten. Az ég alja előbb
halványpirosan felderengett, majd
haragos vörösre tágult, lilára; a
barna összes árnyalatát átélette
később velem. S akkor, amikor a legsötétebb
felhőcsík már feketére váltott, a hajnalcsillag
is megjelent.

Azt hittem, gyalog jössz majd elém, lassan
lépsz, hogy a háttérderengésben is
felismerjelek,
legyen az örömre időm, mígnem odaérsz
hozzám. Nem szólsz, hogy ne kelljen
válaszolnom, épp csak megérinted köszönésképpen a számat. Puhán nyúlsz értem és
továbbra sem mondasz semmit, hang nélkül
vezetsz.

Azt hittem, belépsz a házba, kenyeret szelsz, mert
látod, hogy éhezem, szégyenlősen levetkezel is,
de semmit se rejtve előlem, az ágyra dőlsz
és kínálod magad, gúny vagy könyörgés nélkül
:hogy vibrálsz ebben a fölkínálkozásban, és én
megértem, mennyit vártál és nem lesz fontos
hogy közben én is vártalak, s hogy időnk hol
tévedt el velünk

Isten előbb, a felhőtömbök . . .
Azután Te és az út . . .
Végül a ház — az otthon álma . . .

Mostmár hagyjatok magamra mind!

Polner Zoltán

TATAR

Péter Lászlónak

Szegények világa,
világ fénylő ága:
állatok faggya, vászon.
Az éjjel
oda almoz,
a csillag
oda almoz,
komor csönd alatt.
Vérfoltos balladákon
szelet hever a nap.
Pillog fénylő ágad
vergődő éjszakákon.
Szegények világa:
zsíros faggyú, vászon,
csak égsz, lobogsz a néma
kopottas szobákban.
Lángod, mint az álom,
fényed, mint az alkony,
pilleként
ütődsz a
tengődő sötétben.
Szegények világa,
világ fénylő ága:
nem szobákon lobogsz,
lobogsz a pusztákon.
Nehéz fényed fölszáll,
lángos füstöd fölszáll,
tündöklik
az éjben:
itt lobogsz a mindenségben.
Lángod, mint az álom,
fényed, mint az alkony:
a táltos
oda almoz,
a népdal
oda almoz
komor csönd alatt
Vérfoltos balladákon
parázslik a nap.
Szegények világa,
világ fénylő ága:
reményünk
te vagy.

Büki Attila

JANUÁRI TÖREDÉK

P. Á.-nek

Fénytelen levegő kering
Kibe kapaszkodnál már nincs
Állsz korlátaiddal
mint fák a sivatagban

Felgyújtott nyelveddel
megtapadsz a szavakon
Kabátod alatt az ujjad
a világ behavazza

Nincs ki korholjon már
hogy újra lábra kapj
Ellökted az Embert
most a világ is hallgat

Tüskés Tibor

Egy szerkesztő emlékeiből

Találkozások Tamási Áronnal

1945 karácsonyán ajándékot kaptam bátyámtól. Tamási Áron összes novelláit, mely a Révai Irodalmi Intézet kiadásában jelent meg. Én akkor tizenötéves voltam, bátyám héttel több. Én ötödik gimnáziumba jártam, ő már a vasútnál dolgozott, és nemrég jött haza Erdélyből: Zilahon szolgált, s a front elől menekítették Kanizsára. Ő talán éppen Erdélyben hallotta először Tamási Áron nevét, én akkor még nem ismertem műveit. Nemrég ért véget a világháború, bátyám — a könyvbe írt kezevonása szerint — „annak emlékezéséül" ajándékozta a kötetet, „hogy békesség légyen a jóakaratú embereknek".

El kellett némi időnek telnie, és egy makacs influenzának rám törnie, hogy a csaknem ezer oldalas novelláskötetet kezembe vegyem, és a betegágyban olvasgatni kezdjem. Húsz év, az 1922-től 1942-ig terjedő idő novellatermését tartalmazta a kötet. Nem folyamatosan olvastam; hol itt, hol ott ütöttem föl a könyvet. Mindenekelőtt az író nyelve, stílusa, szókincse, ragadott meg. Ilyen szavakat, kifejezéseket, fordulatokat korábbi olvasmányaimban — Cooper, May Károly, Donászy Ferenc, Rákosi Viktor könyveiben — nem találtam. A ceruzajelek ma is figyelmeztetnek a könyvben, mi ragadta meg a képzeletemet. Az *Ecet* című novellában a tavasz érkezéséről ezt olvastam: „A nap melegétől mindenütt édes teherbe esett a föld. Csak néhány fa gondolta meg a dolgot, s nézte kedvetlenül, hogy a többi egymásután veti a rügyet. Virágok, rügyek kibomlottak, s velük a messzefutó illat, mintha rejtelmes tündérsereg hegyen-völgyön lakodalmat tartana." A *János nemzései* kezdetén Tamási a székelyföldi erdőt káprázatos templomhoz hasonlítja: „Hajója az égtájak felé szabadon kiterjed. Oszlopa nappal fény, éjjel álom. Falai építtettek világkezdetkor. Alapzata ezerszínű virággal vagyon kirakva és millió mozaikkal, melyek az életörömtől néha megindulnak." Párbeszédei is megfogtak. Ugyanebben a novellában olvastam:

„— Hát te vagy?!
— Nem is más.
— S nem hótál meg?
— Csak az ige tartá.
— S eddigelé hol vótál?
— Piros Mózsi bá kurált a korondi hegyben.
— S oda, hogy kerültél?
— Kérdezze kied a Fennvalótól."

Történt, hogy felgyógyulván a betegségből Szomolányi tanár úr, aki a magyar irodalmat tanította a gimnázium hetedik osztályában, házi dolgozatot íratott velünk. Megadta a témát: Petőfi és Arany barátsága. Műfaját tetszésünkre bízta. A dolgozatot meg lehetett írni irodalomtörténeti tanulmány formájában is, s novellisztikus módon is. Én az utóbbi megoldást választottam, s a két író kapcsolatának azt a mozzanatát emeltem ki, azt a jelenetet akartam megörökíteni, amikor az ifjú házas Petőfi meglátogatja Arany Jánosékat Nagyszalontán.

Említettem, hogy abban az időben Tamási Áron novelláit olvastam, Tamási hőseiért rajongtam, novelláinak mondatai indáztak körül. Csodálni való-e hát, ha írásomban is tombolt a természet, „a vizek határa leszállott a fény, az erdők átbújtak a horizonton, a mezők lehunyták szemüket, a hegyek elsüllyedtek", s nemde így illett jelenteni a szolgálólánynak a vendég érkezését: „— Egy kocsi béjött a kapun!", majd a párbeszéd így folytatódott: „— Miféle kocsi, te? — Elég módos kocsi. — S ki van véle? — Valami híres személynek láccik." Akárcsak Tamási Áron gyönyörű novellájában, a *Hajnali madár*ban.

Szomolányi tanár úr sejtette, honnan fúj a szél. Megdicsérte próbálkozásomat, de a bírálat végére piros tintával odaírta: „Kerüld az illatos kifejezéseket! A saját hangodon beszélj. Ne ékeskedj idegen tollakkal!"

Szomolányi tanár úr — Tamási Áron segítségével — egy életre megtanított: aki tollat vesz kezébe, a maga nyelvén beszéljen; a stílus jellem és egyéniség; a kifejezési mód, az írói eszközök szolgai módon nem kölcsönözhetők.

Eltelt jó néhány év, amikor személyesen találkoztam Tamásival. Bár a találkozást talán nem is volna szabad személyesnek nevezni. Közben megismertem híres regényeit, a *Szűzmáriás királyfit*, a *Címereseket*, az *Ábel*-trilógiát, a *Bölcső és bagoly* című lírai önéletrajzát, a *Hazai tükör* című történelmi regényét, s megismertem, elolvastam költői szépségű színpadi műveit, az *Énekes madárt*, a *Tündöklő Jeromost*, a *Csalóka szivárványt*. Sőt nemcsak elolvastam, hanem a gimnáziumban, ahol irodalmat tanítottam, tanítványaimnak is olvasásra ajánlottam.

1955-öt mutatta a naptár. Két éve kerültem Pécsre. Zord évek fogvacogtató hidege után az olvadás évei voltak ezek, érdeklődésem az élő irodalom felé fordult. Június elején, a könyvhét pécsi programjának központi eseménye a színházban megrendezett Kortárs-est volt. Emlékezem a vendégekre. Sarkadi Imre kigombolt ingben, szandálban jött ki a színpadra. Tamási Áron kopasz és csúcsos fején megcsillant a reflektorfény: egyik új novelláját olvasta föl kántáló hangon. Beszélt a folyóirat főszerkesztője, Király István. És szóhoz jutottak a folyóirat fiatal munkatársai is: Fodor András, Ungvári Tamás.

Másnap délelőtt az íróvendégek a könyvsátraknál dedikáltak. Nekem tanítani kellett, meg valami megmagyarázhatatlan szemérem is visszatartott, hogy kimenjek, a Széchenyi térre, és odatoljam a képemet a félistenként tisztelt író, a fővárosból érkezett Tamási Áron elé. Egyik tanítványom kezébe adtam az *Ábel a rengetegben* éppen akkor — tizenkét hosszú év után, „újracsiszolt" szöveggel — újból megjelent példányát: kérjen dedikációt az írótól.

Most is itt van előttem a könyv, belső címoldalán Tamási Áron névaláírása, s alatta a dátum: 1955. VI. 6.

Tamási Áron szerette a színeket. A valóság csillogását, a stílus, a szókincs színeit. A kötet címoldalán az író nevét feketével, a könyv címét kékkel nyomtatták. Tamási Áron nevét és a keltezést zöld tintával írta be.

A Jelenkort 1959 és 1964 között szerkesztettem. Tamási 56 után a *Gond és hitvallás* című kiáltvány, a forradalom leverése miatt tilttakozó írószövetségi nyilatkozat fogalmazója volt. Könyvei évekig nem jelentek meg. Mi a között a tíz jeles magyar író között, akiknek a Jelenkort rendszeresen eljuttattuk, az ő címére is küldtük a folyóiratot. Egy alkalommal róla szóló írást publikáltunk: a tanulmány a novellaíró Tamásit méltatta. De novellát nem kaptunk tőle. Írását nem közölhettük.

Tamási Áron 1966. május 26-án halt meg. Akkor már nem én szerkesztettem a folyóiratot. De a Jelenkorban elbúcsúzhattam tőle, a folyóirat velem iratott nekrológot róla. Munkásságát a nyelv bartóki méretű felemelésének, újrateremtésének neveztem. Méltatását a csiki székely népdal soraival fejeztem be: „Én elmegyek közületek, / Isten maradjon veletek. / Tőlem több panaszt nem hallasz, / Kit hallottál, avval maradsz. / / Akkor jussak én eszedbe, / mikor kenyér a kezedbe. / Akkor se jussak egyébről, / Csak az igaz szeretetről."

Végakarata szerint szülőfalujában, a székelyföldön, Farkaslakán temették el.

Ez a temetés épp olyan fantasztikus és meseszerű volt, mint egy Tamási-novella.

Farkaslaka román neve Lupeni. Föladták a zárt koporsót Budapesten Farkaslakára. De van Romániában egy másik hasonló nevű helység, Lupény, bányaváros, a Zsil-völgyében. Okkal-e vagy ok nélkül, véletlenül-e, vagy szándékosan: a vasúti kocsi a koporsóval a temetés napján a Zsil-völgyi Lupénybe érkezett meg. A temetésre összegyülekezett, majd szétszéledt, aztán ismét összeseregleti nép csak harmadnap vehetett végső búcsút az írótól szülőfalujában.

Sírja fölött a temetőben láttam a két Szervátius, apa és fia, Jenő és Tibor emlékművét, a Hargitáról ideszállított, s a helyszínen megfaragott, hatalmas szürke kőtömböt.

S láttam a szülőházban berendezett emlékkiállítást is. Még az író testvéröccse, Tamási Gáspár, a *Vadon nőtt gyöngyvirág* írója mutatta meg. Ma már Tamási Gáspár sem él. De remélem, megvan még Farkaslakán a Tamási Áron emlékmúzeum.

A költő gondja

Deák Mór: Hogy megmaradj

Szeretettel vettem kézbe a fiatal költő második könyvét, de mindjárt a címnél megálltam, mondván: igaz gondolat, de nem költői módon megfogalmazott. Mert hiszen azért ír az emberfia, hogy megmaradjon, s aki nem ír, az is azért él, küszködik, hogy valami maradandó nyomot hagyjon, ha máshol nem, hát a gyermekeiben, ha abban sem, legalább egy szépen gondozott kertben. Ügyetlenségből választotta vagy tudatosan a szerző ezt az örök, de minden egyes létező számára megélt közhelyet kötete címéül, nem tudhatom, mindenesetre bizonyos, hogy e címválasztással is utalt — önkéntelenül is — e költészet legelementárisabb szakmai gondjára.

Deák Mór ugyanis olyanfajta költészetet kíván művelni kezdetek óta, amely szervesen nő ki a magyar vershagyományból, s nem megtagadja, hanem továbbépíti azt. A nyolcvanas évek világa, s szűkebben, de nyomatékosabban irodalmi közhangulata nem különösebben kedvezett ennek a kísérletnek. Agresszíven uralkodott a „modernnek kell lenni" követelménye, nemegyszer frázissá silányítva az ideát, s elfeledve, hogy bármiféle modernségnek tálálkoznia kell a hagyománynak valamifajta rétegéből. Ma már egyetlen radikális újítás képzelhető csak el: a nyelv elvetése. Viszont az, ami így születik, művészet még lehet ugyan, de költészetnek aligha nevezhető.

Nos, ebben a nehéz helyzetben kezdte építeni a maga világát Deák Mór. Második könyvében pontosan érzékeli is e helyzetet, hiszen így indítja könyvét: *„Nekem már nem jutott vers. / Valaki kifosztotta előttem a költőket: / kifosztotta a verseket is. / Mintha megöregedett arcok szólnának hozzám / szilvakéken a föld alól / — megaszalt szavakkal suhint arcul a szél."* Megdöbbentő, hogy sorra úgy lépnek színre nemzedékek, hogy ezt érzékelik: nekik már nem jutott vers, feladat, cselekvési tér. Mert e gond Deák Mór verseiben sem csak költészettani összefüggésekben jelentkezik. Igen erős a nemzedéki tudata, első kötetének *Nemzedékem*-ciklusát most újabb darabokkal folytatja.

S természetesen mindegyre azt a „verset" keresi, amely neki jut, amely csakis az övé. Első könyvében még gyakran hiányolható a kidolgozottság és a megszenvedettség összhangja, azóta ez már mind gyakrabban megteremtődik. De még mindig nem azon a szinten, amelyhez szerintem megvannak a képességei Deák Mórnak. Többféle — egymással soha nem ellentmondásban lévő — hangot üt meg ez a kötet, de e hangok majdnem mindig emlékeztetnek valamire a vershagyományból, s nemegyszer a szükség, amelyikről bizton ban. A leginkább Csoóri Sándor elégiáinak dallama és világa érezhető. Nagyon jó iskola ez, s láthatóan testreszabott, mégis, miként Csoórinak is meg kellett küzdenie a maga „második születéséért", ezt kell tennie Deák Mórnak is, hogy őt, és csakis őt lássuk a könyveiben. Arra az archimédeszi pontra van szükség, amelyikből bizton mondhatja — s a feladatértelmezés ismét pontos és cáfolhatatlan —, *„ahol én állok már egészen / már minden indulásra készen"*.

Vasy Géza

Tardy Sándor GYÁSZ

Herceg János

GYERGYÓI

Amikor a főutca üres telkén már elegyengették simára a talajt, megjelentek a kőművesek. Először a betonkoszorút fektették le alapnak a földbe, aztán megtették az előkészületeket az építkezéshez. Várni kellett, amíg az alap megszilárdul, és hozzáfoghatnak felhúzni rá a falakat.

Mindössze négyen voltak, s csak időnként jelent meg közöttük egy vadászkalapos, hosszú, pipás ember, de irtó nagy hanggal hozzá.

— Megmondtam, milyen állványokat hozzatok ki, de énrám már nem hallgat senki ebben az üzemben, azt a nemjóját ennek a keserves világnak!

Aztán visszatette meg újra kivette szájából azt a kurta pipát, s mintha ezzel a haragja is elmúlott volna, kocsiba ült, és elhajtott a többi terepre, másnap reggelig nem látta itt senki. És akkor megint kiadott egy kis mérget magából, mintha csak ez lett volna a dolga. Az építkezés izgalmat keltett a faluban. Mert olyan eseménytelen volt az élet, nem történt soha semmi, s ami történt, az se volt érdekes. A kőművesek munkája viszont már azzal is figyelmet érdemelt, hogy ismeretlen, szilárd anyaggal dolgoztak, és gép keverte nekik lassú forgással a maltert hozzá. Így hát állandó közönségük volt, de kitartóan csak egyvalaki nézte, hogy mit csinálnak, egy lány. A járókelők megálltak egy-két percre, csóválták a fejüket, hogy milyen érdekes mindez, aztán továbbmentek. A lány ott maradt.

— Hallott maga Kőműves Kelemennéről? — szólt rá egyszer Gyergyói György, egy zömök, barna fiatalember a kőművesek közül, mire a többiek halkabban verték meg kalapácsukkal a téglát, mert ez olyan nagy tréfamester volt, ez a Gyergyói, hogy ennek minden egyes szavára érdemes volt odafigyelni. — Az iskolában is tanították, ha még emlékszik rá!

A lány elpirult és felállt, mert addig egy gerendán ült, fehér vászoncipős lábát keresztbe téve. S ahogy a kék farmernadrágban felállt, fél fejjel magasabbnak látszott, mint a tréfás kőműves.

— Azt akarja, hogy elmenjek?

— Isten őrizz! — tiltakozott nagy komolyan amaz. — Csak mondom, hátha fél, hogy befalazzuk magát, és észre se veszi. Mire meg körülnéz, eltűnünk!

De a lány elment, és nem jött se másnap, se harmadnap. Az arrajárók megálltak, kicsit bámészkodtak, kicsit még morgolódtak is, mert már mindenki tudta, hogy melyik lesz a szövetkezeti igazgató lakása, melyik a rendőré, mert az emeletesnek tervezett épületnek csaknem minden majdani lakóját ismerték, s a kőművesek keze alatt gyorsan ment a munka. Jött a pipás, már csak a rend kedvéért lármázott kicsit, aztán odábbállt, mintha minden rendben lett volna.

Csak Gyergyói Gyurinak lohadt le a kedve. Délután jött értük a kocsi, hogy visszavigye őket a közeli városba, s reggel megint kiguruljon velük. Ilyenkor Gyergyói hosszan nézett ki a házra, ahol a lány lakott, mert közben apróra megérdeklődött mindent róla. Hogy kijárja a kanizsai földművesiskolát, s ha állást nem is kapott a falujában, nem győzte kikosarazni a kérőket, mintha minden parasztlegény pont ilyen tanult lányt szeretett volna feleségnek. Gyergyóinak meg nem maradt más, csak az a halvány remény, hogy egyszer majd mégiscsak megpillantja a kocsiból kinézve, s már az is valami. De nem látta.

Egy szombati napon aztán bebújt a trieszti piacról hozatott fekete bőrzekéjébe, s egyébként is kinyalta magát gavallérosan, hogy egyedül jöjjön ki, egyenesen a lányhoz.

— Kisasszony! — mondta már a virágos gangon. — Én megbántottam magát. Most azért jöttem ki, hogy bocsánatot kérjek. Lágy szívű gyerek vagyok, csak a számat szoktam járatni, és maga még tetszik is nekem nagyon.

— Tessék, tessék! — invitálták beljebb az említett muskátlik közül a lány szülei. — Csak nevezze őtet Rozikának, mert nem kisasszony ez, dehogy! Rendes, dolgos parasztlány. Mondta is, hogy most majd máshol legelteti a libákat, mert a kőművesek elriasztják őket a kalapálásukkal.

Az utóbbi szöveg persze csak mese volt, a lány találta ki otthoni használatra. Most meg már másnap ott volt megint a libáival az építőknél, és Gyergyói Gyuri harsány hangon köszönt rá az állványról:

— Kezeit csókolom, Rozika!

— Hűha! — kiáltott fel valaki a kőművesek közül. — De nagyban megy itt a rongyrázás! A szia itt meg se teszi már!

— Csend legyen! — intette le őket a pipás pallér. — Szeretem, ha úriemberek dolgoznak a kezem alatt! És nehogy tényleg befalazzátok nekem ezt a hölgyet! Kár lenne érte!

Már magasan felhúzva álltak a falak, lombos ág hirdette rajtuk a kőművesek szorgalmát, s Gyergyói akkor már rég nem járt velük délutánonként haza. Volt egy kis motorja, azzal pöfögött ki reggel, este meg vissza. Mikor meg már vakolni kezdték a házat, mert az ajtók és ablakok is benne voltak, egyszer csak megint beült a többiek közé a kocsiba.

Másnap a lány sírva jött a házhoz.

Nem volt nehéz kitalálni, hogy a bitang Gyergyói otthagyta.

— Te, ide hallgass! — vette elő a pipás, és szemébe húzta a kalapot. — Én tudom, hogy te a terepen mindig találsz nőt magadnak. De ezt én nem hagyom csak úgy egyszerűen lerázni. Én is lányos apa vagyok, együtt érzek az ilyen szegény szülőkkel, ha így megjárják a büdös nőcsábászokkal.

— Mit akar velem, főnök! — védekezett Gyergyói, mert még neki állt följebb. — Nem tettem én semmi rosszat. Házasságot sem ígértem, s láthatja, fél fejjel magasabb, mint én. Megfájdulna a nyakam egy életen át felnézni rá!

— Eddig nem fájt, mi? Ha tekergetted is utána! Eddig jó volt, mi? Mentél utána, bocsánatot kértél, hogy megbántottad. Kinézted a szemedet, hogy lássad. Most meg, hogy egészen beléd pistult szegény, most akarsz odébbállni? Szombaton vagy vasárnap készülj föl, veled megyek a szegény szülőkhöz!

Így is volt. Egyesült erővel kérték meg a lány kezét.

A lakodalom meg ugyanarra a napra esett, mint a lakók beköltözése abba az új házba. Így aztán ott volt persze a ház valamennyi lakója, mert ezt a pallér már így rendezte. Nagy volt a hejehuja, városi muzsikusok húzták a dalt, s ott ült feszesen a vőlegény a szép menyasszony mellett, meg se látszott, hogy alacsonyabb nála. Pedig annak mirtuszkoszorú volt a fején gyöngyös fátyollal.

És akkor bejött egy asszony.

Egyszerű, fekete selyemruhás asszony volt, szép is, fiatal is, most megállt a terem közepén, mert éppen szünetelt a tánc, és azt mondta csengő hangon:

— Kőműves Kelemenné vagyok! Engem nem hívott meg senki ebbe a lakodalomba, magamtól jöttem, hogy megnézzem ezt a másik nőt, aki nem hagyta magát befalazni. Mert én hagytam. Én hittem a csábítónak!

Elkezdtek fészkelődni a népek, a nők összecsapták a kezüket, a rendőr meg felállt, mint hivatalos közeg, és elkiáltotta magát:

— Micsoda dolog ez, hogy valaki csak így beállít, és elrontja a jókedvünket! Felszólítom az illető személyt, hagyja el a menyegzőt, mert különben kénytelen leszek őrizetbe venni!

De az asszony csak állt, mintha a rend őrének a szava rá nem lett volna érvényes, és amikor egy kis csend támadt, a menyasszony zokogását lehetett hallani. Gyergyói megkövülten ült mellette, az asszony meg így folytatta abban a néma csendben:

— Mert az én szívem ott van örökre befalazva, s így jómagam csak árnyéka vagyok magamnak meg ennek a szegény lánynak, akinek ez a vőlegény szintén örök szerelmet és hűséget ígért.

Már kezdték rosszallóan csóválni fejüket a meghívottak és sajnálni azt a szegény asszonyt, aki még mindig nagyon szép volt, ha ott is maradt a szíve befalazva a magas Déva várába vagy hol, amelyet meg se sirat már senki.

— Tisztelt násznép! — állt fel most a nyurga pallér, és kivette szájából a pipát. — Ne hagyjuk elrontani ezt a szép estét! Meg nincs is olyan nagy baj a világon, amelyen nem lehet segíteni. Mert meg vagyon ugyan mondva, hogy amit reggel építettünk, estére leomlott, hanem a magas Déva vára mégis ott van valahol messze, mink meg azért vagyunk kőművesek, hogy építsünk, amíg csak élünk! És lesz még kőműves, aki egy ilyen szép nőnek nem hagyja befalazni a szívét. Az első én lennék, ha már nem volna feleségem!

Mindenki megtapsolta az okos szónoklatot, a muzsikusok új nótára zendítettek, mire a pallér letette a pipát, kibújt az asztal mögül, és táncra kérte a hivatlan asszonyt.

Olyan jókedv kerekedett, hogy a rendőr háromszor beledurrantott a levegőbe, s a menyasszony se sírt már, csupán a vőlegény lapított a helyén, mint a bűnös, pedig már nem is haragudott rá senki. De ő maga talán csak most látta, milyen szép volt az a nő, akit hűtlenül elhagyott. Csak hát ezen már nem lehetett segíteni. Viszont ott maradt neki a másik a csapat libával, s az is oly szép volt, mint az álom. Érdemes volt felnézni rá!

Az elhagyott szeretőt kézről kézre adták ezalatt. Még az igazgató is táncolt vele, meg a rendőr egy sort, a pallér meg a fülébe súgta, hogy ne féljen, mert úgy férjhez adja ő ennél a Gyergyóinál is különb legényhez, hogy igazán csak bámulhat a világ. Ahogy ezt a lányt, a menyasszonyt sem engedte hűtlenül elhagyni. Különben többé már nem lehet befalazni senkit, az a világ elmúlt, s a kőművesek is megváltoztak.

Mikor kivilágosodott, fölkerekedett a násznép, s elöl a pallérral, aki az elhagyott szeretőt vezette karon fogva, megindult a menet az új házhoz, amely magasan és szilárdan állt a falu közepén, mintha csak ez is valamiféle vár lett volna, s a rendőr lakásának ablakán is pirosan nyílt már a muskátli.

Kéti Mátyás

HAVAS PRÉSHÁZAK

Bólya Péter

A villamos

„Meglátogatom Beát — határozott Kolos egy tavaszi reggelen. — Hátha gyereket szült, és rólam nevezte el." *(1972)*

... Kolos hajnal felé aludt el pesti ágyában, és Sz. városkáról álmodott, ahol valamikor egyetemi polgár volt, a város hamis gyöngyszeme, a rendőrök jóismerőse, a táncos bulik megbízható résztvevője. ... Lassú álombeli léptekkel járta be a várost, a Tiszán is átgyalogolt, hallgatagon üldögélt a túlsó part fövenyén, a vízből néha kigurult egy hullám, körülnyaldosta a bokáját, aztán női alakot öltve visszarohant a vízbe; a városka felett két Nap állott, sárga ragyogásban fürödtek a házak, a dóm tornya az égig ért, s a hídon ... Bea közeledett Kolos felé. Fiatal volt, fiatalabb, mint amikor Kolos megismerte, zöld ruhát viselt, a haja lebegett az álom szelében, „szeretlek", suttogta, megsimította Kolos arcát, „de hiszen mi már ...", nyögte Kolos — és felébredt.

Beáék háza Sz. külvárosában állott: öreg, hámló épület, hatalmas ablakokkal, tenyérnyi kerttel. A vaskapu mellett húzós csengő, az utolsó az országban.

Bea anyja nyitotta a kaput.

— Jéé, Kolos, nahát ...

— Kezét csókolom.

— Még ilyet ... Jöjjön beljebb.

Felmentek a lépcsőn.

— Bea itthon van? — kérdezte Kolos.

Az asszony benyitott a lakásba.

— Jöjjön be hozzám egy kicsit — susogta az előszobában.

Kolos belépett, tanácstalanul megállt.

— Üljön le — mondta az asszony.

„Mi a fenét akarhat?" — töprengett Kolos, és lezötyögött a fotelbe.

— Hogy van? — kérdezte az asszony, ő is leült, szemben Kolossal.

— Én? Jól.

— Pesten él?

— Többnyire.

— És hol dolgozik?

— Egyelőre sehol.

„Furcsa — gondolta. — Beának már régen be kellett volna száguldania, ki se bírná, hogy ..."

— Bea beteg — mondta az asszony, mintha kitalálta volna Kolos gondolatát.

— Mi baja? — (Kolos elégedetten állapította meg, hogy csak kíváncsiságot érez, semmi mást.)

— Tudja ... — Bea anyja cigarettáért nyúlt, Kolos tüzet adott, „köszönöm", mondta az asszony ... — Tudja, Beának volt egy vőlegénye, a Keresztes Feri, talán maga is ismerte, ötödéves jogász.

— Nem ismerem.

— Nagyon szerették egymást.

— Az helyes.

— És ez a fiú meghalt, múlt kedden.

Kolos hallgatott, az asszony gyűrűit nézte, az idegesen táncoló köveket.

— Beesett, vagy beugrott a villamos alá, itt nem messze — mondta az asszony.

Kolos rágyújtott.

— Most már bemehet — állt fel Bea anyja.

Kolos óvatosan nyitja az ajtót. Megmozdul a szőke fej a párnán, Bea arca Kolos felé fordul.

— Szervusz — mondja, mintha tegnap látta volna Kolost utoljára.

Kolos leült az ágy szélére.

— Hogy vagy? ...

— Köszönöm, jól. Zúg egy kicsit.

— Micsoda?

— A villamos. Zúg. Mindig.

Az ablak napos, világos, tavasz van.

— Elviszel? — kérdezte Bea.

— Tudod, hogy ki vagyok?

— Persze.

— Most nem vihetlek el — mondta Kolos.

— Miért nem?

Kolos megigazította a paplant.

— Emlékszel a gólyabálra?

— Csak egyszer voltam gólyabálon.

— ...

— Egy fekete srác vitt el, együtt mászkáltunk akkoriban.

— Én voltam.

— Pezsgőt ittunk, és hullára táncoltam magam.

— Velem.

— Á, te nem voltál ott.

— Ott voltam.

— Lehet. Akkor még nem ismertelek. De szerintem nem voltál ott, mert észrevettelek volna.

„Lehet, hogy igaza van?" — rémült meg Kolos?

— Te, Feri — suttogta Bea, Kolos felé nyúlt. — Fájt.

— Micsoda?

— A villamos.

— Milyen villamos?

— Amelyik alá ugrottál. Kolos ...

— Miért kérdezed?

— Csak.

— Ne beszéljünk róla. Az a fő, hogy itt vagyok, nem?

Bea felült, átfogta a térdét.

— Te most már nem öregszel egy percet sem, ugye?

„Halott vagyok" — gondolta Kolos.

— Nem — mondta. — Most már nem.

„Vagy halhatatlan?"

— Elviszel? — kérdezte Bea.

— Akarsz jönni?

— Igen. Elviszel?

„Hová? — gondolta Kolos. — Hiszen ..."

— Ugye elviszel?

— Ha akarod — mondta Kolos. — De hát ... Én már meghaltam.

— Tudom. De elviszel, ugye?

— ... El.

— Mikor?

— Holnap.

— Biztos?

— Igen.

— Reggel gyere, korán.

Bea visszafeküdt a párnára, a mennyezetet nézte.

„Megcsókolom" — gondolta riadtan Kolos.

Száraz, mozdulatlan volt a szája, a szeme nyitva maradt. Kolos a gólyabálra gondolt, Bea zöld ruhájára, nyári-barna bőrére, a tükrös teremre, a rikoltó zenére, aztán a hajnali séta hazafelé, Bea dudorászik, kopog a cipője, Kolos derekát karolja ... Távolodnak, szürkülnek, eltűnnek.

— Ha holnap nem jönnék — mondta Kolos —, az nem jelent semmit, valami közbejött. Holnapután, vagy egykét nappal később biztosan érted jövök.

Bea lehunyta a szemét.

— Siess — mondta.

Kolos görbén állt a villamosmegállóban. Várt. Az alsóváros felől érkezik a villamos, amelyik ... amelyik a pályaudvarra viszi.

Végleg elbúcsúzott Sz. városkától.

Utassy József

A FALU LIBAPÁSZTORA

Édesanyámnak

Jössz a mezőről, figyel egy csillag,
a bokád csurom kamillaillat.

Sajog talpadban hetvenhét tüske,
járásod mégis fenséges, büszke.

Hireli virágkoszorúd, zengi:
nincs szebb nálad a faluban senki.

Legelők lánya, tarlók tündére,
te, kinek zsíroskenyér a bére!

Négy kicsi testvér sír, hát menni kell,
mert enni kell, enni kell, enni kell!

Álmodban — miről nem tud a világ —,
hattyúvá gyönyörülnek a libák.

A Népszava előfizetési akciójának nyertesei

Nyerő lehet, ha előfizet! jelmondatú akciónkra több mint 2400 pályázat érkezett be, közülük 1968-an legalább fél évre, 491-en legalább 1 évre fizették elő a Népszavát. Régi előfizetőink közül 969-en küldtek be pályázatot.

A közjegyző jelenlétében megtartott sorsoláson a régi előfizetők különdíját, a 100 ezer forint értékű bundát özv. Szirmai Sándorné nyerte (1154 Bp., Népfelkelő u. 19.).

80 ezer forintos utazási utalványt nyert Piri Zsuzsanna (1214 Bp., Rákóczi út 345., K/1. ép., fsz. 1.).

20 ezer forintos vásárlási utalványt nyert Pócsai János (3600 Ózd, Bacsó B. út 25.).

Egy hétre szóló, 2 személyes balatonfüredi nyaralást nyert Kis Faragó Sándorné (1203 Bp., Török Flóris u. 14., fsz. 2.).

1991. februárra szóló egy személynek kéthetes, vagy két személynek egyhetes, galyatetői üdülést nyert Hajdú József (5000 Szolnok, Szegfű u. 4.).

1992-re szóló előfizetést nyertek alább felsorolt olvasóink:

Szabó Imréné (5900 Orosháza, Bajnok u. 14/a.), Gárdy Tivadar (1214 Bp., Völgy u. 33., IV. 12.), Zima Miklósné (5600 Békéscsaba, Lencsési u. 61., V. 25.), Lantos Péter (2040 Budaörs, Napsugár sgt. 4., V. 33.), Kántor György (1046 Bp., Újkisház u. 55.), dr. Mihók Katalin (1026 Bp., Bimbó út 160., III. ép. I. 3.), Bergovecz Lászlóné (1211 Bp., Kiss János altábornagy u. 57., fsz. 1.), Csernitzky Gusztávné (1157 Bp., Erdőkerülő u. 23., VIII. 24.), Csengeri Imréné (4080 Hajdúnánás, Arany J. u. 31.), Szeitz János (2051 Biatorbágy, Kossuth F. u. 7.).

További kétszáz előfizetőnk egy-egy hanglemezt nyert:

Pfligel Tibor (Kecskemét, Balaton u. 18.), Halmágyi Sándorné (1158 Bp., Mosolygó u. 83.), Szkoklik Vilmos és neje (Székesfehérvár, József A. u. 13., VI. 1.), Bukta János (Mezőkövesd, Köszméte u. 19.), Nyári István (Székesfehérvár, Prohászka u. 28., III. 1.), Erdélyi Józsefné (Fót, Balassa u. 74.), Fodor Mihály (1222 Bp., Promontor u. 14.), Hernádi Zoltán (Debrecen, Sámsoni út 10.), özv. Ludányi Pálné (Göd-Felső, Révai u. 3.), Hajdúszövker. Rt. (Debrecen, Vámospércs), Zachár József (1148 Bp., Nyisztor u. 3., II. 7.), Szombathy Gyuláné (1074 Bp., Csengery u. 12., III. 4.), Szőke Antalné (1143 Bp., Semsey A. u. 12., I. 5.), Bessenyei Sándor (1108 Bp., Szűcs Sándor u. 27.), Tóth József (1085 Budapest, József krt. 25., I. 6.), Juhász Imre (Jászberény, Szövetkezet u. 8/b.), Szabados Tóth Pálné (1192 Bp., Nagykőrös út 28.), Molnár János (Ócsöd, Kossuth tér 3.), Faragó Ádám (1124 Bp., Tamás köz 3/a.), Kramoszta Béláné (Pétfürdő, Madách u. 11.), Szij Károly (1123 Bp., Alkotás u. 15.), Mészáros Lászlóné (1157 Bp., Hevesi Gy. u. 55.), Quintz János (Csolnok, Temető u. 5.), Jároli József (Orosháza, Avar u. 20.), Szabó István (1214 Bp., Szabadság u. 47/a., III. 13.), Kapronczai Gyula (1188 Bp., Gesztenye u. 2.), Varga László (Kerepestarcsa, Kolozsvári u. 11.), Dohány Andrea (Mezőkövesd, Rezeda u. 3.), Szabados József (1088 Bp., Rákóczi út 29.), Varga Józsefné (Mezőkövesd, Vörös Hadsereg útja 45.), Vajda Sándor (Szedres, Bezerédi u. 5.), Molnár Imréné (1213 Bp., Vörös Hadsereg útja 226.), Bogárú Józsefné (1142 Bp., Kelen J. u. 10., II/6.), Mihalcsik Andrásné (Tiszaörs, Petőfi út 30.), Bódi István (Dorog, Hám ltp. I., III. 1.), Békefi Gyula (1182 Bp., Bokányi D. u. 127.), Fekete Miklós (1213 Bp., Révai u. 16.), Hanusi Gyula és neje (1131 Bp., Csuka u. 3., III. 3.), Szőllősi Gizella (Vecsés, Vörös Hadsereg útja 199/b.), Marton Dénesné (Bokod, Fő u. 70.), Szántó Józsefné (Baja, Tinusz A. u. 14.), Baracskay Tiborné (1156 Bp., Páskomliget u. 33., VI/25.), Kocsi Andrásné (1074 Bp., Alsóerdősor u. 3., fszt. 7.), Tompa Mihály (1141 Bp., Gödöllői u. 106.), Barbola Józsefné (1032 Bp., Szőlő u. 94., IV. 18.), Rácz Zoltán (1182 Bp., Bója u. 24.), Pázsit Ferencné (1104 Bp., Kada u. 80.), Szilágyi Andrásné (1096 Bp., Haller u. 60., II. lh., III. 10.), Király Gyula (Bátonyterenye, Hársfa u. 37.), Filhing István (1138 Bp., Párkány u. 38., V. 31.), Tóth Mihályné (1116 Bp., Latinka S. u. 37., II. 6.), Harti Imréné (Baja, Szabadság út 71., III. ép., I. 8.), Nemes Gyuláné (1101 Bp., Baross u. 9.), Zsobrák Györgyné (1068 Bp., Szondy u. 79., fsz. 11.), Rosiczky László (Hatvan, Traktor u. 28.), Kaupy Frigyes (1121 Bp., Remete u. 10.), Rofa Tiborné (Kecskemét, Arany J. u. 10., V. 34.), Kapás János (Kazincbarcika, Aknász út, 10.), Tolnai Lajos (Dombóvár I. utca 36.), Jakab Tibor (Jánosháza, Vasútállomás), Nagy Imre (Bátonyterenye, Józserencsét u. 16.), Silkó Lászlóné (1196 Bp., Kisfaludy u. 120.), Farkas Zoltán (Zalatárnok, Petőfi S. u. 3.), Somogyi Istvánné (Hatvan, Kölcsey F. u. 2.), Kovács Sándorné (Karcag, Ács u. 11.), Czibere Mihály és neje (Debrecen, Zsigmond u. 3.), Peredi Tivadarné (1039 Bp., Lukács Gy. u. 5., III. 23.), Sághy János (1185 Bp., Persely u. 12.), Móger János (1025 Bp., Törökvész u. 85—97/c.), Gulyás Imréné (Ócsa, Petőfi S. u. 2.a.), Harsányi János (1014 Bp., Országház u. 22.), Elek Károlyné (1047 Bp., Reviczky u. 34/c., fsz. 2.), Udvary László (1156 Bp., Nádastó park 26., III. 8.), Gáncs István (1105 Bp., Kőrösi Cs. u. 43—49., E. ép.), Bankó Györgyné (Nyergesújfalu, Tó u. 5.), Tóth Ferenc (Szombathely, Szélí Kálmán u. 45.), Bakó László (Tatabánya, II. K., Régi út 57., II. 1.), Dobos László (Tihany, Völgy u. 26.), Dalma Éva (Szeged, Korondi u. 6/b.), Gálos Mártonné (1182 Bp., Sallai I. u. 50.), Paulik Jánosné (Orosháza, Bokány D. u. 6.), Emmer András (Tata, Újhegyi u. 29/a.), Pál Imréné (1174 Bp., Bajza u. 2.), Mechlerné Bander Marianna (Dorog, Hősök tere 3., II. 3.), Márkus János (Lövő, Fő u. 81.), Katona Imre (Szarvas, Akácos u. 3.), Málnai Ferenc (Szárliget, Vasút u. 45.), Földes Zsigmond (Aszód, Pf. 11., 2170), Fodor József (Mátraballa, Kilián u. 11.), Bányay Lajos (Tatabánya, II., Határ u. 28/a., 1.), Kiss József (Miskolc, Pozsonyi u. 37., III. 4.), Riba Istvánné (Várpalota, Felsőinkám u. 5.), Patay József (1066 Bp., Lovag u. 20., II. 3.), Gecse Izabella (Sátoraljaújhely, Harkály u. 5.), Simon Albert (Miskolc, Nagy I. u. 8., III. 1.), Gregor Magdolna (Komárom, Török I. u. 83.), Vadász György (Kerepestarcsa, Vadrózsa u. 27.), Babinszki Károly (Monor, Liliom u. 62.), Végi Lászlóné (Gyál, Bajcsy-Zs. út 4.), Bencsik Vendel (Bélavár, Dózsa Gy. út 2.), Schuszt Lajosné (1098 Bp., Pötytyös u. 6., III. lp., III. 4.), Andi Ferenc (1149 Bp., Fráter Gy. tér 2.), Lencsés Istvánné (1203 Bp., Sebestyén u. 4.), Sebők János (1025 Bp., Cimbalom u. 5/a.), Anda István (1115 Bp., Fraknó u. 14/a., V. 18.), Balla Ferenc (Nyergesújfalu, Duna u. 2.), Swajda József (Szerencs, Csalogány u. 2.), Dragomi József (1165 Bp., Farkashalom u. 77.), Treisz Ferencné (1068 Bp., Király u. 80., I. 11.), Fok István (1142 Bp., Ungvár u. 56/b., I. 4.), Rafael Sándor (Orosháza, Avar u. 27/3.), Karikó Imre (1056 Bp., Nyáry P. u. 10., I. 4.), Sántáné Tóth Edit (1151 Bp., Sín u. 45.), Németh Béla (1116 Bp., Karcag u. 59.), Zsir Nándor (1142 Bp., Sziszkó park 6.), Tarcsa József (1157 Bp., Páskompark u. 3.), Kovács Lajosné (Bp. VIII., Vas u. 15/b., fszt. 6.), Kozma Andorné (Nagykőrös, Eötvös K. u. 22.), Konyáti Gyuláné (Leninváros, Bartók B. u. 4., fszt. 2.), Lombori István (Polgár, Benczúr u. 2.), Fehér Tiborné (1046 Bp., Dallos I. u. 11., V. 29.), Fajkis Józsefné (Siklós, Köztársaság tér 1/b.), Varga Dénes (1036 Bp., Pacsirtamező u. 61., fszt. 4.), Molák Jánosné (1191, Bp., Rákóczi út 31., fsz. 1.), Varga Imre (Békés, Arany J. u. 16/1.), Gábornyik Ferenc (1142 Bp., Kassai tér 13., II. 5.), Kovács Andrásné (1195 Bp., Árpád u. 1/b., IX. 28.), Kassai Ferenc (Bp. III., Gulácsy L. u. 1., I. 7.), Glock Károly (Magyaregregy, József A. u. 5.), Mikes Jánosné (Eger, Pető Gáspár u. 8.), Nagy István (Gyöngyös, Róbert K. u. 23., V. 3.), Bakó Pálné (1111 Bp., Bertalan L. u. 24.), Kiss Lajos (1053 Bp., Veres Pálné u. 12., fsz. 10.), Unghváry Ilona (1118 Bp., Szüret u. 23.), dr. Sternád Gyula (1037 Bp., Szépvölgyi u. 27.), Kalas Miklós (1112 Bp., Menyecske u. 37., IX. 59.), Szabadka Jánosné (Sátoraljaújhely, Hámán K. u. 41.), Smuk Lajos (1137 Bp., Pozsonyi u. 16., VI. 4.), Erdélyi Dénesné (Körmend, Bartók ltp. 9.), Budavári Béla (1214 Bp., Csillag u. 4., II. 7.), Sipos Sándor (1154 Bp., Bezerédi u. 42.), Szabó István (1119 Bp., Andor u. 3., III. 16.), Faragó Mátyásné (Mezőhegyes, Kozma F. u. 21.), Szabó István (Kazincbarcika, Lenin út 50., IV. 3.), Fritsck Istvánné (Tata, Május 1. u. 38., 1. lp., I. 3.), Fritz József (Szigetszentmiklós, Gyári u. 38.), dr. Pecsenye Erzsébet (Szarvas, Kossuth tér 2., I. 7.), Klim Sándor (1204 Bp., Zenta u. 6.), Ilovácz Józsefné (Baja, Alföldi u. 19.), Berkes Istvánné (1119 Bp., Andor u. 16/b., V. 22.), Kaszás György (1047 Bp., Fénycső u. 2.), Makádi János (1148 Bp., Egressy u. 73/c.), Tóth Miklós (Ózd, Vörös Hadsereg u. 39., V. 1.), Kovács Gyula (1181 Bp., Bokányi D. u. 69.), Kovács Csabáné (1094 Bp., Tűzoltó u. 33/b., I. 7.), Mudrusz Mártonné (Pilis, Széchenyi u. 7.), László Mártonné (Sajószentpéter, Tárna út 9., II. 2.), Radóczy Andrásné (1173 Bp., Akácvirág u. 18., I. 3.), Guld Ferencné (Tolna, Bajcsy u. 57.), Németh László (Pápa, Szilos L. u. 26.), Kassai József (1158 Bp., Ady E. u. 46.), Szabó István (Szombathely, Vers P. u. 27.), Somogyi Sándor (1078 Bp. Murányi u. 48., fsz. 2.), Horváth Sándorné (Marcali, Lenin u. 68.), Iró János (192 Bp., Gutenberg krt. 12.), Kovács Károly (Szentendre, Pacsirta u. 25.), Szarka Béláné (Heves, Ságvári u. 27.), Bunyevácz Mária (Sellye, Mező I. u. 43.), Schmidt György (1174 Bp., Homokos u. 24.), Borbély Endre (Kunhegyes, Vénkert u. 5.), Szántó László (1112 Bp., Sasadi u. 122.), Gergely Kálmánné (1131 Bp., Faludi u. 20., 4. lépcső, fsz. 20.), Kocsi Sándor (Nagykáta, Jászberényi út 84.), Istvánné Szabó Gizella (Esztergom, Bánomi u. 13/a.), Csolti Jenőné (1148 Bp., Kerepesi út 78/E., I. 6.), Gazsiné Varga Erzsébet (Várpalota, Jókai út 17.), Árvai Ferencné (Kazincbarcika, Szabó L. u. 8., III. 1.), Kertész Albertné (Békéscsaba, Lencsési u. 9., II. 8.), Cséry Lajosné (Dombóvár, Népköztársaság útja 40., II. 1.), Pap Mátyásné (Mezőkövesd, III., Rozmaring u. 15.), özv. Puzsik Lajosné (Előszállás, Lenin u. 99.), Barabás György (1096 Bp., Telep u. 22/b.), Berecz Józsefné (1068 Bp., Rippl-R. u. 31., II. 34.), dr. Rab János (Bp. VIII., Homok u. 8—10., II. 1.), Korcsek Károly (1181 Bp., Csontváry u. 24., IX. 26.), Juhászné (Dunaújváros, Fáy András u. 9., IX. 1.), Lehotai Árpád (Tiszavasvári, Vasvári P. 13., II. 5.), Puskás Sándor (Bp., Lőrinczi út 31/c.), Tarcsi Gabriella (Debrecen, Pf. 212., 4002), Szekeres Sándor (Siófok, Bláthy O. 24.), Szabados Antalné (Bp. XII., Zeke u. 4.), Szabó Sándorné (1144 Bp., Füredi u. 64—66., VIII.), Velenczei Lajos (1034 Bp., Szőlő 35., VIII. 42.), Katona Imre (Sáránd, Olympia u. 17.), Sipa Jánosné (Tamási, Móra F. u. 9.), Lukács Péter (1111 Bp., Vak Botyán u. 3.), Tóth Gergely (1144 Bp., Füredi park 2—4., X. 251.), Keresztes István (Kaposvár, Ungvár u. 2.), Rózsa Henrik (1155 Bp., Tóth I. u. 45.), Kőszegi István (1156 Bp., Nádastó park 13., III. 7.),

A nyereményátadás helyéről és idejéről az érintetteket levélben értesítjük.

Esztergom és Párkány (Sturovo — Csehszlovákia) között szomorú látvány a háború óta torzó Mária Valéria híd. Az esztergomi hídfőben ma is épségben látható a pompás címerpajzs a szentkoronával. A híd születéséről tudósító márványtáblán olvasható: az építkezés dr. Wekerle Sándor miniszterelnöksége idején, 1893-ban „kezdetett", és a híd 1895. szeptember 28-án „a közforgalomnak átadatott". A hírek szerint ma már semmi akadálya a híd újjáépítésének, amely mintegy 400 millió forintba kerülne, s alig fél év alatt elkészülhetne. Ám a közlekedési tárcának erre a célra mindössze 60 milliója van.

Tapolcsányi Éva felvételei

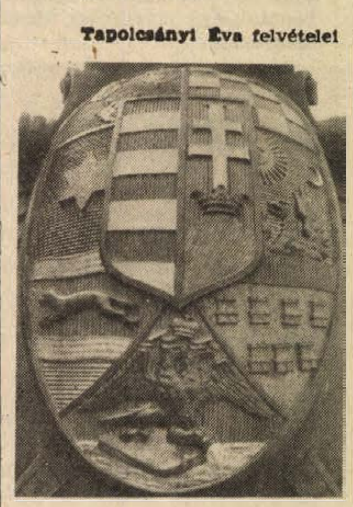

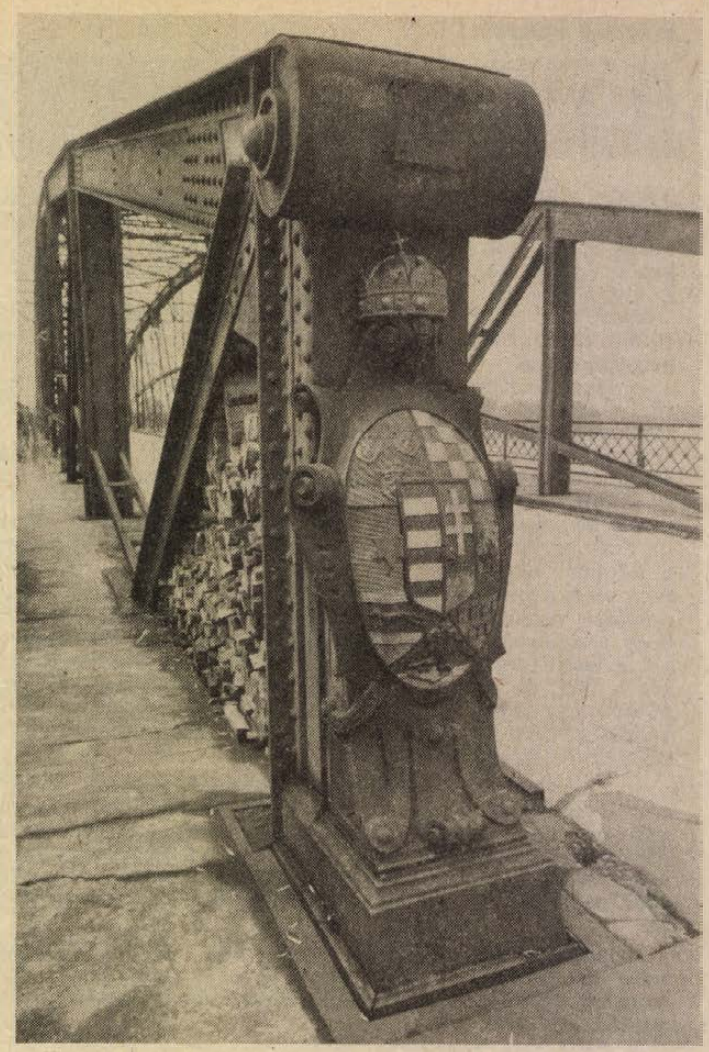

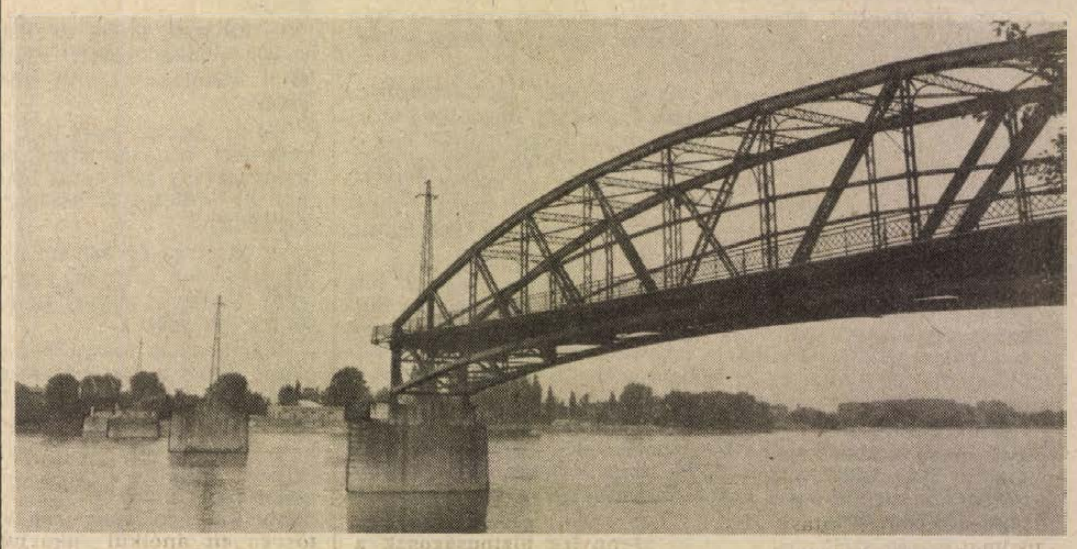

Kereskedelmi Részvénytársaság üzletkötőt keres az alábbi feltételekkel:

- ***felsőfokú szakirányú külkereskedelmi végzettség,***
- ***felső fokú angol–német szakvizsga***
- ***2-3 éves külkereskedelemben eltöltött gyakorlat.***

Bérezés: gyakorlati időtől függően **20-25 000 Ft + nyelvpótlék**

„Azonnal betölthető" jeligére 1428 Budapest Pf. 23.

30% 30%

Ingatlanbank Rt.

Ingatlan Letéti Jegy az ország minden pontján!

Az Ingatlanbank Rt. által kibocsátott 5000, 10 000, 50 000 és 100 000 forintos címletű Ingatlan Letéti Jegyek megvásárolhatók a bank

Budapest V., Bárczy István u. 3–5.,
Budapest II., Bég u. 3–5.,
Budapest IX., Üllői út 117.,
Eger, Széchenyi u. 34.,
Győr, Czuczor Gergely út 26. sz.

alatti fiókjaiban és országszerte az IBUSZ irodáiban.

Az Ingatlan Letéti Jegy kamata **egyéves lekötéskor 30%, egy éven túl 30%-os kamatos kamat.**

INGATLANBANK = Ingatlanbefektetés = Megingathatatlan biztonság

30% 30%

A BKV szerint nincs katasztrófaveszély

A villamos ritkán borul

A közvéleményt még mindig élénken foglalkoztatja a január elején történt fővárosi villamoskatasztrófa. Nyugtalan a BKV is. Különösen azóta, hogy lapunkban riportsorozatban adtunk helyt a villamos- és autóbusz-vezetők véleményének, akik felhívták a figyelmet a BKV vezetőinek sorozatos mulasztásaira is. Nem csoda tehát, hogy Antal Mihály, a BKV forgalmi igazgatója is szót kért:

— A villamos- és autóbusz-vezetők állításaival ellentétben az a véleményem, hogy a főváros közlekedésében *nincs katasztrófaveszély*. Bár a közlekedés veszélyes, attól nem kell tartani, hogy járműveinkkel bármely pillanatban baleset történhet.

Ez lehet. De mondja, miért kérette be annak az autóbusz-vezetőnek a személyi aktáit, aki lapunknak nyilatkozott?

— Úgy véltem, ő talán az átlagnál is többet dolgozik, ezért lehetett sajátos a véleménye. *Retorzióról azonban szó sincsen.*

Ön mivel szokott közlekedni?

— Káposztásmegyerről majdnem mindennap busszal és villamossal járok be a munkahelyemre. Tudom, hogy gyakran tömöttek a buszok, s ezért nem mindenki tud felszállni rá. Más miatt is ugyanúgy bosszankodom, mint a többi utas.

Akkor egyetérthet a sofőrökkel. Vagy mégsem?

— *Néhány* dologban kétségtelenül *igazuk* van, de a helyzet azért nem annyira súlyos. A menetidőt például valóban tartaniuk kell, de *nem a biztonság rovására*. Erről az általuk is említett 1979-es forgalmi utasítás is nyomatékosan szól...

Nem gondolja, hogy az az utasítás számos ponton elavult már?

— Néhány kérdésben tényleg *átdolgozásra* szorul, de a lényegét tekintve ma is helytálló. A menetrend összeállításakor pedig figyelembe vesszük a forgalom növekedését. Az autóbuszoknál évente kétszer *műszerrel mérjük ezt*, s aszerint változik a menetrend. Ráadásul napszakonként is különböző a menetidő: csúcsforgalom idején általában több időt számolunk, mint a csendesebb órákban. Előfordul az is, hogy a menetidő azért nem tartható, mert például útfelbontás miatt lelassul a forgalom. Ilyenkor átmenetileg *érvénytelenítjük* a menetidőt, s emiatt anyagi hátrány nem érheti a vezetőket. A sofőrök pihenésére csúcsforgalomban valóban nincs lehetőség, de máskor átlagosan négy-öt percet várakozhatnak a végállomáson.

Legalábbis papíron. A fáradtság milyen gyakran vezet balesethez?

— Statisztikáink azt mutatják, hogy a balesetek többsége *a munkakezdés első órájában* történik. Vagyis az esetleges figyelmetlenségnek nem a fáradtság a legfőbb oka, hanem inkább az, hogy még nem lendültek bele a munkába.

Tehát nyugodtan túlórázhatnak?

— Az autóbusz-vezetőknél szerencsére javult a létszámhelyzet, ezért *kevesebbet kell túlórázniuk*. Jelenleg havonta átlagosan 25 órával lépik túl az alapidőt. A villamosvezetőknél rosszabb a helyzet, náluk előfordul a gyakoribb túlórázás.

Valószínűleg azért is, mert a munkájukhoz képest keveset keresnek.

— Pontosan látjuk, hogy keményen dolgoznak. Úgy vélem, hogy a lehetőségekhez képest megbecsüljük őket. Tavaly negyvenszázalékos béremelést kaptak, s valószínűleg az idén is nőni fog a fizetésük.

Beszéljünk a 24-es villamos balesetéről. Igaz, hogy tavaly ugyanezen a helyen három kisiklás is történt, tehát volt figyelmeztető jel?

— Tényleg előfordult kisiklás. De akkor nem sínhiba okozta a balesetet, hanem egy kiálló kockakő mozdította ki a villamost a pályáról. A váltóval sem volt baj. Utána ráadásul *megjavítottuk* a síneket.

Éppen ezt kifogásolták sokan? Miért nem cserélték ki?

— A szakértők és az ügyészség dönti majd el, hogy volt-e pályahiba.

Ön szerint mennyiben felelősek a BKV vezetői?

— *Szerintem nem hibásak, mivel a pálya jó volt.* De ezt ügyis megvizsgálják most.

Mennyire biztonságosak a villamosvágányok Budapesten?

— Sajnos, vannak *rossz* pályaszakaszok. A 24-es villamossín is sok helyen gyenge. Ilyenkor sebességkorlátozást írunk elő. Végeredményben *pénz kérdése*, hogy mindenütt tökéletes vágányok legyenek. S még hozzátenném: a BKV saját hibájából kevés baleset történik.

Mi a személyes véleménye a balesetet szenvedett villamosvezetőről?

— Sajnálom őt. Szó sincs ugyanis arról, hogy bűnöző volna. A súlyos balesethez a körülmények szerencsétlen alakulása is hozzájárult. A villamos felborulása ugyanis *balszerencse volt, ilyesmi nagyon ritkán történik*. A szakértők figyelme bizonyára mindenre kiterjed.

Csarnai Attila

Egy dilettáns gazdaságpolitika természetrajza

Kinek szűk a félegyházi cipő?

A magyar gazdaság helyzetéért a kormányzat — az öröklött tényezőkön túl — a külső okokat teszi felelőssé. Fel kell ismernünk azonban, hogy a válságnak főként belső okai vannak: az adottságainknak nem megfelelő gazdaságpolitika és gazdaságirányítás. Ennek érhetjük tetten elég általános jellemzőit a Kiskun Cipőgyáron — afféle állatorvosi lóként.

A vállalat 1200 fős modern üzem, bár zömmel tőkés importgépekkel felszerelt, eredendően szovjet exportra termelt. *Nyeresége* 1987-ben 90 millió volt, 1989-ben viszont 64 millió a *vesztesége*, ami tavaly több mint 130 millióra duzzadt. A vállalat pénzügyi kötelezettségei 435 milliót tettek ki, de a mobilizálható pénzeszközei csak 319 millió forintot. *Ez a biztos csőd.*

A hivatalos kurzus szerint a nemzetgazdaság számára *kívánatos* a vállalat csődje. Ez vezet a piacgazdasághoz, ami a jövő útja. Amelyik gyár ráfizetéses, azt jobb, ha minél előbb felszámolják, hiszen drágán termel gyenge, csak bagóért eladható árut, és a nemzet jövedelmét nem gyarapítja, hanem fogyasztja. Ez a felfogás, *elméletben* igaz is. Most lássuk, mi a hazai *gyakorlat*.

Bizonyított életképesség

A gyár *életképességét* jelzi, hogy már 1989-ben árbevétele 55 százaléka volt *a tőkés* export, illetve bérmunka. Mégpedig olyan világcégek számára, mint a Rockport, a Salamander, Gold Crone vagy a Remonte. E szállítások *nyereségtartalma* 26-tól 42 százalékig terjed. A KGST-export tavalyi 85 százalékos *csökkenését* a tőkés export nagymértékű *növelésével* összeomlás nélkül tudták elviselni. A háromnegyed évi árbevételük csupán 2,2 százalékkal csökkent, a megelőző évi hasonló időszakhoz képest.

Igaz, ehhez 85 százalékkal kellett emelniük — jórészt bérmunkában — a tőkés megrendelésre készült áruk *mennyiségét*. Az ilyen mértékű piacbővítésnek ára van. A 880 milliós árbevételt tavaly már 130 milliónál nagyobb költséggel, vagyis ekkora *veszteséggel* érték el. Nézzünk azonban a számok mélyére, és rádöbbenünk: a piacgazdaság *törvényeit* anélkül akarjuk alkalmazni, hogy a vállalatok piacgazdasági viszonyok között működnének. A kiadások közül 196 millió a valóságban *nem a termelés költsége*, hanem az államgazdasági múlt és torz viszonyaink *átgondolatlan átépítésének* a következménye. A vállalatot annak idején nem tőkebevonással, hanem állami és bankalapjuttatásból, lízingelt gépekkel korszerűsítették. Ezeket a változott, mostani viszonyok között *költségből kell fizetni*, bár nem termelési költségekről van szó, hanem a *tőkefelhalmozás*, speciális államgazdasági módszereinek maradványairól és évi 61 millió forint terhet jelentenek. A másik probléma, hogy igen alacsony forgótőkével önállósították a vállalatot, s ezt az infláció gyorsan elértéktelenítette. Ehhez jön a rubel export egyenletes ütemű, tíznapos fizetéseivel szemben, a dollár kivitel nagyobb forgótőke szükséglete, 60—90 napos átfutási idővel. A következmény 88 milliós többletköltség. Mindehhez jön további 47 millió nem valódi költség, amely legnagyobb részt „váltságdíj". Az önállóságért, a korábbi nagyvállalatból kiválásért írta le a minisztérium felhamozott tőkéjük egy részét. Összeadva: 61+88+47=196 milliót fizet a gyár költségként, ami *nem költség*. Ha ezek a terhek nem lettek volna, akkor 130 millió veszteség helyett, 66 millió lenne a nyereség.

Hulljon a férgese!?

A hivatalos felfogás, hogy ezeket a terheket *ők vállalták* — miért segítsen most a kormány? A vállalásuk azonban reális volt. A fejlesztés *piacképzés, nyereség* kapacitást teremtett. Csődjük mögött az állam *kiszámíthatatlan* gazdaságpolitikája áll. Az 1988-ban bevezetett új adórendszer *többletelvonása*, a liberális gazdaságpolitika gyorsan növekvő *inflációja* fokozta elviselhetetlenné a *kamatterheket* és a forgótőke elértéktelenítésével a *tőkehiányt*. A magas kamatok kényszerítették azután a vállalatot az alacsonyabb nyereségtartalmú *bérmunka* felé. Végül *állami* adminisztratív tiltás és a politika áll a KGST-értékesítés *hirtelen* összeomlása mögött is, ami a vállalatot, szinte egyik napról a másikra kényszerítette elviselhetetlen mértékű piacváltásra. A *kormányzat* döntéseinek következményeit egyszerűen a *vállalatra* hárítja. *Nem adott* a piacváltáshoz kereskedelempolitikai támogatást, ami kevésbé sokkoló váltásnál is általános szokás, továbbá pótlólagos (olcsó) forgótőke hitelt vagy juttatást.

Ez a kemény monetáris politika, a vállalatok *teljesítményre kényszerítése*, a paternalizmus vége. Hulljon a férgese! Valóban így van?

A Kiskun Cipőgyár nyilvánvalóan csődbemegy. A kieső *állami bevétel* (személyi jövedelemadó, társadalombiztosítási járulék, a belföldi termelés után vámés illeték, áfa) 161 millió forint. (Kiesik továbbá évi 630 millió forint, és mintegy 10 millió dollár *árbevétel.*) Kiskunfélegyházán megjelenik *1200 munkanélküli*, a környéken pedig — az alvállalkozóknál — *további 300—500*. Kiskunfélegyházán ez a munkaképes lakosság 4—5 százaléka, családtagokkal együtt már a lakosság tíz százalékát érinti.

Csak a gyáriak jól számolható *munkanélküli segélye* több mint 73 millió forint.

Mesterséges „válság"

Ide tartozik az is, hogy a világhírű márkák színvonalán korszerű cipőket gyártó vállalat *visszaszorul* a belső piacon, miközben a boltok tele vannak 7—9 ezer forintos *importcipőkkel*. Ez hogy lehet? A magyarázat egyszerű. A *mesterséges pénzügyi válságban* lévő gyár nem tud saját típusokat kifejleszteni, hozzájuk anyagot készletezni, és főleg fedezni a piaci bevezetést. Így aztán lemarad az importcipőkkel való versenyben. Ezek exportőrei ugyanis kereskedő kft.-k alapításával és a piacralépés bőkezű finanszírozásával törnek be nagy nyereséggel, amelyet az adókedvezményük is növel.

További kérdés: a Kiskun Cipőgyár miért nem von be *külföldi tőkét*, hiszen igen kiterjedt az exportja? Köztudott, hogy Magyarországon a kormány átvette a privatizációt. A külföldi tőkének nyilvánvalóan *előnyösebb* csődtömegből vásárolni. Megvárják, hát a csődöt. Az eladó állam kötelessége lenne, hogy ne a csődbe küldött vállalatokat, hanem legalább a jó adottságúakat, *rendbehozva* adja el. A vállalatok tönkretétele és olcsó eladása azért is *szűk látókörű* elképzelés, mert amennyire vonzza a külföldi tőkét az olcsó ár, annyira taszítja az abban tükröződő koncepciótlan gazdaságirányítás és a társadalmi-politikai zűrzavar veszélye. Jól mutatja ezt, hogy *hiába az olcsó kiárusítás, alig jön a külföldi tőke.*

Az állam és a költségvetés pozícióromlása tehát évi 234 millió forint, és 10 millió dollár exportkiesés. Ehhez jön a gyár tőkéjének elértéktelenedése, meg esetleg munkahelyteremtő beruházás költségei Kiskunfélegyházán. Ez a legjobb megoldás?

A fejlett piacgazdaságok gyakorlatában akadnak a gazdaságirányításnak *piackomfont-eszközei* a válságkezelésre. A példánknál maradva az *állami bankhitelek tőkerészesedéssé alakítása*, esetleg kamatkedvezménnyel kárpótolva a bankokat. A piacváltás *kereskedelempolitikai támogatással* való segítése és kedvező kamatú, *vélzott forgótőke* hitelek juttatása, vagy az inflációs tőkevesztés mértékéig *adómentes forgótőkeképzés* engedélyezése, és így tovább. Végül a gazdasági rendszer átalakításának szükséges módszere az *adósságrendezés*, a más viszonyok között keletkezett terhekre.

Az igazi akadály — úgy gondolom —, nem a módszerek hiánya, hanem a *költségvetés*, amely semmiféle bevételről nem képes és nem hajlandó lemondani, és talán a *kormányzati áttekintés* hiánya. Nem érzékelik, hogy *a költségvetés egyensúlyát jobban veszélyezteti a vállalatok, gyárak összeomlása, mint a pénzeszközök célszerű átcsoportosítása.* A Kiskun Cipőgyár *rendbehozatalának* tőkeszükséglete nem több, mint a gyár csődbe menetelével kapcsolatos egy évi *költségvetési veszteség.*

Dr. Mocsáry József

SZAKSZERVEZETI HÍRSZOLGÁLAT

A Pedagógusok Szakszervezete elnöksége állásfoglalása az 1991. évi bérintézkedésről

Az Országgyűlés döntése szerint a közoktatásban 1991. januárjától 30%-os béremelésre van lehetőség, melyből 20% fedezete az önkormányzatoknál biztosított, a 10%-os béremelési keret felosztása a Művelődési és Közoktatási Minisztérium hatásköre. A bérintézkedésekkel kapcsolatban az elnökség szükségesnek tartja, hogy:

1. Valamennyi önkormányzat számára biztosított legyen a 30% béremelési lehetőség anyagi fedezete minden közoktatási intézménye és azok minden dolgozója figyelembevételével.

2. Az intézmények számára biztosítani kell az emelkedő túlmunkadíjak anyagi fedezetét is.

3. A 10%-os béremelési keret felosztása olyan időpontban történjen meg, hogy a dolgozók legkésőbb a márciusi bérkifizetéskor az emelt bért megkapják, 1991. jan. 1-jéig visszamenőleg.

4. A területek, intézmények közötti indokolatlan bérkülönbségek mérséklése érdekében a központi költségvetés az éves bérfejlesztésen és bérpolitikai intézkedésen túlmenően céljellegű többlettámogatást biztosítson az önkormányzatok számára, s erre először már 1991-ben a költségvetés felülvizsgálatakor kerüljön sor.

Indoklás

1. A béremelési lehetőség jelenleg a reálbércsökkenés egy részét tudja ellensúlyozni, s így — mivel az infláció minden területen azonos súllyal várható — a béremelési lehetőséget is azonos mértékben kell biztosítani.

2. Az előzetes viták, állásfoglalások és a parlament döntése nyomán minden intézmény és önkormányzat 30%-os béremelési lehetőségre számít, tehát a központi keretből 10%-os béremelési lehetőség biztosítását várja.

3. A 10%-os bérpolitikai intézkedés egy háromlépcsős folyamat középső eleme. Az első lépcsőben bérarányos felosztásra került sor, s ezt a folyamatot megfelelő előkészítés hiányában nem célszerű megszakítani.

4. Az indokolatlan bérkülönbségek mérséklése szükséges, de a 10%-os mérték nem alkalmas a bérfeszültségek érzékelhető csökkentésére.

5. A megbízható differenciálás előkészítése és lebonyolítása időben olyan mértékben elhúzná a végrehajtást, hogy az árintézkedések és áthúzódó inflációs hatások miatt jelentős anyagi károsodás érné a közoktatás dolgozóit.

6. Az egységes mértékű (pl. fejkvótás) elosztás mellett nem biztosítható, hogy valóban a hátrányos területek, intézmények preferálása történik meg, s hátrányos helyzetbe kerülnének olyan területek (pl. középiskolák), ahol megnövekedett terhek hárulnak az oktatásügyi dolgozókra.

Adózók, figyelem!

Kétmillió hibás tájékoztatót küldött szét az APEH

Visszamenőleg módosult a törvény

Nem kell adóbevallást adni az 1990-ben kapott *ingyenes értékpapírokról*, amennyiben azokat a dolgozó — vagy szövetkezeti tag — nem idegenítette el. Aki pedig eladta volna, annak sem kell az értékét a többi jövedelmével *összevonnia* — és a *progresszív adót* megfizetnie —, csupán *20 százalékos* adót kell lerónia utána.

Az önmagában *örvendetes* hírhez azért kell némi magyarázatot fűznünk, mert az *APEH* által kiküldött tájékoztató még bevallási kötelezettségről — *halasztott adóról* —, illetve progresszív adózásról szól.

— *Hibás* lenne a tájékoztató? — kérdeztük *Vámosi Nagy Szabolcs* minisztériumi főtanácsost, az APEH osztályvezetőjét.

— A tájékoztató a *tavaly érvényes* törvény alapján készült és a szerint *nem* lenne hibás. Viszont a parlament december 30-i maratoni ülésén *visszamenőleg módosította* a törvény ezzel kapcsolatos előírásait. Ezt már nem tudtuk átvezetni, mert azt november 1-jén le le kellett zárni, hogy *idejében* kinyomtassák és januárban kiküldhessük másfél millió adófizetőnek.

— Tehát ezen a ponton végül is *nem helytálló* a tájékoztató. *Félrevezeti* az adózót. Ön szerint szabad így *játszani* az állampolgárokkal?

— Szerintem sem szabad. De a visszamenőleges törvénymódosításra nálunk senki sem gondolhatott. És arra sem volt mód, hogy megvárjuk az év utolsó napját, mert *2 millió példány* kinyomtatása *időbe telik*, és nem tudtuk volna kellő időben kiküldeni.

— De az állampolgár *hogyan* szerezzen tudomást arról, hogy megváltozott a jogszabály?

— Én magam is elmondtam már több alkalommal a *rádióban* és a *televízióban*, olyan tömegesen hallgatott, illetve nézett műsorokban, mint a *Napzárta* vagy az *Ablak*. Most a *Népszava* olvasóinak is elmondom. Emellett a közleményünket leadtuk az *Adó* című lapnak, az adóhivatal értesítőjének és az érdek-képviseleti lapoknak is.

— Viszont az állampolgártól nem várható el, hogy ily módon tájékozódjon. Mi történik, ha *nem látta, nem hallotta és nem is olvasta* sehol?

— A legfontosabb, hogy az érintett vállalatok, szövetkezetek *főkönyvelőihez* eljusson az információ. Azokhoz, akik egyébként *elutasítanák* a munkavállaló adójának elszámolását és felhívnák a figyelmét, hogy *bevallást* kell beadnia az ingyenes értékpapír, dolgozói részvény miatt. Így viszont a munkáltatók *elszámolhatnak* a dolgozó helyett, ha egyéb bevallásköteles jövedelme nincs.

— Tegyük föl, hogy mégis *van*, és bevallja az ingyenes értékpapírját, feltünteti az ez után kiszámított halasztott adót. Érheti-e *hátrány* emiatt?

— *Nem.* Aki így tölti ki a bevalló nyomtatványt, annak *újat* küldünk helyette, és mellékeljük a *pontos tájékoztatót.* Egyébként akinek az 1989-ben kapott ingyenes értékpapírja után halasztott adója volt, annál azt hivatalból töröljük.

F. F.

Kedvezménnyel Sopronban

Sokan szeretnének a nyugati határszélen fekvő festői szépségű kisvárosban, Sopronban néhány napot pihenni. Igen ám, de kedvezményes soproni üdülőjegyből szinte soha nincs elég. Az érdeklődők közül jó néhányan magánszállást, esetleg még szállodát is szívesen igénybe vennének, csak lennének *üres szobák*. Elsősorban az utóbbit igénylőknek jelenthet kedvező hírt, hogy március közepéig a jó levegőjű zöldövezetben fekvő mindhárom soproni szakszervezeti pihenőház *húsz százalék engedménnyel* fogadja mindazokat, akik legalább három éjszakát náluk töltenek.

A *Hotel Sziesztában* (korábban KPVDSZ Üdülő, telefon: 06-99-14-260, a *Hotel Marónában* (volt Csepel Üdülő), telefon: 06-99-12-549, valamint a *Pedagógus Üdülőszállóban*, telefon: 06-99-14-033, a felnőttek személyenként és naponként egyaránt 650 helyett *518 forintért* vehetik igénybe a szállást, a gyermekek pedig 300 helyett *230 forintért*. A háromszori étkezés felnőtteknek és gyerekeknek egyaránt napi 300 forintba kerül. Kedvező, hogy valamennyi szoba kétágyas, összkomfortos és igény szerint pótágyazható. A helyek lekötése az említett telefonszámokon az *érdeklődés sorrendjében* lehetséges.

B. J.

Televízió- és rádióműsor

Szombat

KOSSUTH RÁDIÓ

Óránként: hírek, időjárás, útközben
4.30 Reggeli krónika
8.00 Hírek, időjárás, lapszemle
8.10 Hangszemle
8.30 Családi tükör
9.05 Ismét — a javából!
10.32 Rádiókabaré — szilveszteri műsor ism.
12.00 Déli krónika
12.30 Világkosár
13.05 Klasszikusok délidőben
14.10 Szaván fogjuk!
14.20 Mindennapi irodalmunk
14.50 Énekeljük együtt
15.05 Versek
15.10 Uj Zenei Újság
16.00 168 óra
17.30 Ünnepek zenéje
18.00 Esti krónika
18.20 Szemle
18.45 Miska bácsi negyedórája
19.05 Mensáros László köszöntése
20.48 Pászti Miklós: Népdalkantáta
21.05 HÍD — magyar—román kulturális körkép
22.00 Késő esti krónika
22.20 Sporthíradó
22.35 Barokk muzsika
23.05 Hangversenymúzeum
24.00 Hírek, időjárás
0.15—5.50 Éjfél után

PETŐFI RÁDIÓ

4.30 Dallamkoktél
5.30 Kakukk
7.03 Sportszombat
8.00 Hírek, időjárás
8.05 Eszmélő tanyavilág
8.30 Színes népi muzsika
9.00 Hírek, időjárás
9.03 Tövisek és virágok Zenés irodalmi műsor
10.00 Magyar filmslágerek
11.00 Hírek, időjárás
11.03 Szombat délelőtt
12.00 Nóták
13.00 Hírek, időjárás
13.05 Daráló
13.35 Hangok és visszhangok
13.45 Időjárás-jel.
14.00 Életreform magazin
15.00 Hírek, időjárás
15.03 Magyarán szólva
15.18 Kékharisnya
16.00 Magyar könnyűzenei felv.
16.40 Ugyanaz többször
17.00 Hírek, időjárás
17.03 4X4 — játék
18.00 Bajnoki férfi kosárlabdamérk. és jégkorongkupa
18.30 Slágerlista
19.00 Hírek, időjárás
19.03 Magyarország—Franciaország jégkorongmérkőzés
19.18 Angot asszony lánya — az operett rádióváltozata
21.00 Hírek, időjárás
21.03 Bemutatjuk a finn Hearthill együttest
21.43 Malév Interfolk Fesztivál '90
22.13 Amadeo Minghi hangv.
23.00 Hírek, időjárás
23.03 Sporthíradó
23.10 Éjszakai klub
0.15—5.50 Éjfél után

BARTÓK RÁDIÓ

6.00 Hírek, időjárás
6.03 Népszerű muzsika
8.00 Hírek, időjárás
8.20 Bach-művek
8.58 Mendelssohn: Dalok szöveg nélkül — II/1.
10.00 Hangfelvételek felsőfokon
11.25 Brahms: c-moll zongoranégyes
12.00 Hírek, időjárás
12.05 Operaáriák
12.30 Angol nyelvlecke
12.45 Spanyol nyelvlecke
13.00 Kívánságműsor
14.00 Vivaldi-felvételek
14.30 Hi-Figyelő
15.05 Lemezbörze helyett
16.00 Hírek, időjárás
16.05 Aranyalbum
16.55 Kórusok, hangszerszólók
17.30 Mindennapi irodalmunk
18.00 V materinskom jaziku
18.20 In limba materna
18.40 Na maternjem jeziku
19.00 Hírek, időjárás
19.05 In der Muttersprache
19.25 Rossini: A tolvaj szarka — nyitány
19.35 Kortársunk Mozart — — III/1.
20.20 Nádtetős ezredforduló
21.30 Fúvós kamarazene
21.40 Operarészletek
22.13 Pongrácz Zoltán művészi portréja — VI/4.
22.58 Egy hibbant vénember naplója — kisregény
24.00 Hírek, időjárás
0.10 Lemezújdonságok

CALYPSO RÁDIÓ

6.03—8.00 Rockreggel
9.45 Budapestről — történelem, sport, közlekedés, humor, Calypso kabaré
12.00 Sport
13.35 Legújabb európai és amerikai slágerek
18.00 Sport

DANUBIUS RÁDIÓ

5.00—10.00 Szerk.-mv.: Balogh Zoltán 10.00—11.00 Slágerlista (ism.), disc-jockey: Komjáthy György 11.00—13.00 Magyar nosztalgia, mv.: Pálosi István 13.00—15.00 Latin zene, mv.: Csermely Zsuzsa 15.00—17.00 Diszkó, mai pop, mv.: Komjáthy György 17.00—21.00 Szerk.-mv.: Geszti Péter 17.00—19.00 Állatorvos a stúdióban, dr. Hargitai András 21.00—22.00 Slágerlista, disc-jockey: Bochkor Gábor 22.40 „Zenezavar" az Óceán Diszkóból (Bp. V., Vigadó u. 2.), 22.00—2.00 Szerk.-mv.: Angyalosi László.

TELEVÍZIÓ 1.

6.28 Műsorismertetés
6.30 Falutévé
7.00 Napra forgó — magazin
9.00 Képújság
9.05 Jó reggelt, Istenem!
9.10 Tévétorna gyerekeknek
9.15 Orrom krumpli, hajam kóc!
9.25 Kapkodd a lábad! Sport, játék, mozgás gyerekeknek
10.55 Dallas Amerikai filmsor. — 5. ism.
11.40 Nas ekran — szerbhorvát nyelvű magazin
12.10 Bárcsak . . . Kanadai rajzfilm
12.20 Alpesi sívilágbajnokság Női műlesiklás
13.25 Panoráma — ism.
14.25 Képújság
15.10 Képújság
15.17 Műsorismertetés
15.20 Képes nóták
15.50 Házi-barát magazinműsor
16.05 Van benne valami Barkochbajáték
16.50 Telistele-video
17.00 Műkorcsolyázó Európa-bajnokság Jégtánc
18.05 Szomszédok — teleregény ism.
18.40 Delta
19.05 Műsorajánlat
19.10 Esti mese
19.25 Közlemények, műsorajánlat
19.30 Híradó
20.00 Kávészünet
20.05 Vers mindenkinek
20.10 Music Hall Francia filmsorozat IV/3.
21.10 El Greco (1540—1614)
21.30 Zenélő filmkockák Woodstock Amerikai koncertfilm II/2.
23.00 Híradó 3.
Kb. 23.15 Lesben NSZK tévéfilm — ism.

TELEVÍZIÓ 2.

14.00 Képújság
14.15 Tv2 — Benne: Riportok — Időjárás — Zene
14.25 Nyelvlecke
14.40 Kölyökidő
15.05 Felfedezők nyomában Angol ismeretterj. filmsor. IX/3.
15.56 Néprajzi értékeink
16.01 Tv2
17.20 Aki „megvette" Pavarottit Portréműsor Rudas Tiborról
18.00 Telesport
18.25 Gyerekeknek
18.49 Tv2
19.00 Kanada lányai Kanadai tévéfilmsor. IV/4.
19.56 Tv2 Benne: AB-bébi-tippelő
20.20 Rockstúdió
21.00 Híradó 2.
21.20 Tv2
21.30 Bongó
22.35 Napzárta
23.05 A század gyermekének vallomása Francia film II/2.
0.40 Tv2

SZLOVÁK TV

1. műsor 8.30 Események, kommentárok 9.00 Hírek 9.05 Fiatalok és felnőttek műsora 10.05 Német animációs film 10.30 Walt Disney bemutatja . . . 11.20 Vetélkedő 12.25 Sí-vb 13.15 Autósok, motorosok magazinja 13.55 A legszebb gólok (angol dok.-film) 15.00 Rock Rióban (élő közvetítés) 17.00 A nap percei 17.05 Kolumbusz Kristóf (bef. rész) 18.15 Családi magazin 19.00 Esti mese 19.30 Tévénapló 19.50 A hét eseménye 20.05 A pistolosok (amerikai film) 21.45 Sporthíradó 22.00 David Bowie (koncert) 22.50 Férfiak 0.25 Hírek **2. műsor** 10.00 Német nyelvtanfolyam 10.15 Angol nyelvtanfolyam 10.45 Francia nyelvtanfolyam 11.15 Német nyelvtanfolyam gyerekeknek 14.40 Gyerekek magazinja 15.30 Műkorcsolya EB (élő közvetítés) 17.30 Kicsinyek magazinja 18.00 Esti mese 18.10 Rhytmick (zenés műsor) 18.50 Dok.-film 19.10 Vallási műsor 19.20 Időjárás 19.30 Tévénapló 19.50 Parasztok (lengyel tévésorozat bef. része) 20.50 Rózsa búcsúzáskor (német tévésorozat) 21.50 Kaleidoszkóp 22.05 Új filmek a mozikban 22.30 Nemcsak a meghívottak estje (helyszíni közvetítés a prágai Semafor Színházból)

JUGOSZLÁV TV

1. műsor 8.10 Műsorismertetés 8.15 Hírek 8.20 Tévénaptár 8.30 Vidám szombat (gyermekműsor) 10.00 Az iskolatelevízió programjából 11.30 Ma együtt 12.00 Önöknek választottuk 13.15 Játékfilm fiataloknak 14.45 Mikszer „M" 15.30 Tévéhét 15.45 Népzenei műsor 16.15 Egy szerző, egy film 16.40 Hírek 16.45 A hetedik érzék 16.55 Visszatérés a kincses szigetre (filmsorozat) 17.25 Tévéaukció 18.55 Rakuni (rajzfilmsorozat) 19.30 Tévénapló I. 22.05 Angol nyelvű hírek 23.40 Sportszombat 24.00 Hírek **2. műsor** Műsorismertetés — Videooldalak — Elmulasztották, nézzék! 19.30 Zenei mindennapok: Talk, talk 20.00 Rajzfilm 20.10 Esti mese 20.15 Szombati showprogram — Filmsorozat — Éjszakai madarak — Játékfilm — Jó éjszakát! — Határtalan álom — Videooldalak

SZOVJET TV

4.30 Szombat reggel. Utána: Koncert 5.00 Rajzfilm 5.15 Mindenki sportja 5.30 Aerobik 6.00 Igor Bril játszik 6.30 Az egészség 7.00 Hírszolgálat 7.15 Balesetmentes közlekedés 7.45 A. Osztrovszkij: Jövedelmező állás (színmű) 10.45 Esztrádműsor 11.15 Műkorcsolyázó EB. Férfiak 12.00 Bolygónk (3. rész) 13.00 Hírszolgálat 13.15 Bajkeverő c. film 14.40 A blokád emberei (film, 1. rész) 15.40 A világ népeinek művészete 16.00 Nemzetközi panoráma 16.45 Don Cesar de Basin (1—2. rész) 19.00 Híradó 19.45 Műkorcsolyázó EB. Tánc 20.45 Népszerű dalok 21.15 Hírszolgálat 21.30 Éjfél előtt és után 23.30 Névtelen csillag (film, 1. rész) 0.35 Koncertfilm

OSZTRÁK TV

1. műsor 9.00 Hírek 9.01 Alf 9.30 Angol nyelvlecke 10.00 Francia nyelvlecke 10.30 Orosz nyelvlecke 11.00 Az aranyműves boltja 12.30 Disputa 13.30 Hírek 13.40 Mi 14.10 Akkoriban 14.15 Nyugtalan szív. Angol film 16.00 Gyermekwurlitzer 16.55 Mini tévéhíradó 17.05 A világ mesél 17.30 Visszaszámlálás 18.00 Oldalpillantások. Revü 18.24 A keresztény kérdései 18.30 Osztrák képek 19.00 Szerencsekerék 19.30 Tévéhíradó 20.00 Kulturális hírek 20.15 Rudi Carrell-show 21.50 Hírek 21.55 Szívecském 22.20 Műkorcsolyázó EB 22.50 A 3. számú űrbázis. Angol sci-fi 1.00 Hírek 1.05 Ex libris **2. műsor** 6.30 Alpesi sí vb 8.30 Időjárás-panoráma 12.15 Sport. Alpesi sí vb; Műkorcsolya EB 15.20 Művészlexikon 15.25 Akkoriban 15.30 Tőzsdehírek 15.45 Kinek kellek? 16.00 Népzenei kívánsághangverseny 17.00 A kedves család. Rögtönzött játék 18.15 Alpesi sí-vb 19.00 Ausztria mai napja 19.30 Tévéhíradó 20.00 Sporthírek 20.15 Così fan tutte. Mozart operája 23.35 Hírek 23.40 A dal ugyanaz marad 0.40 Jann International 1.55 Hírek 2.00 Ex libris

SKY EUROSPORT

9.00 Mókagyár 10.00 Hullámlovaglás 10.30 Mobil—1. autó- és motorsport híradó 11.00 Eurosport-szombat: Ford síjelentés; Sí Világkupa; Gyorskorcsolya; Tenisz; Jachtverseny 15.00 Biliárd 19.00 Kerékpár 20.00 Biliárd 23.00 Műkorcsolyázó EB 2.00 Sí Világkupa

SUPER

7.00 Egyveleg 15.00 Bill és Coo. Amerikai film 16.30 Hollywoodi sztárok 17.00 Videodivat 17.30 Coca-Cola 100-as slágerlista 18.00 Ultra sport 20.00 A kék éj legjavából 21.00 Valaki ellopta az orosz kémünket. Amerikai film 22.25 Sporthírek 22.35 Egyveleg

TV5

7.00 Rajzfilm 7.30 Kanadai hírek 8.00 Jóga 8.15 Jó napot, Franciaország, jó napot, Európa! 9.00 Vállalkozói klub 9.30 Objektív 10.00 Hírek 10.05 Egy objektív emlékezik 11.00 Portré 12.00 Hírek 12.05 Egy vak a Mont Blanc csúcsán 13.00 Francia tévéhíradó 13.30 Horizont '93 14.30 Francois Mauriac-sorozat: A Frontenac-rejtély 16.05 Hírek 16.15 Nem kell álmodozni! 17.15 Félix 17.45 A jövendő géniuszai 18.15 Francia dalok fesztiválja Montreálban 18.45 Levelezés 19.00 Hírek 19.15 Sportrajongó 19.30 Svájci tévéhíradó 20.00 Thalassa 21.00 Híradó 21.35 Francois Mauriac-sorozat: A kis idétlen 23.00 Hírek 23.15 Karakterek 0.45 Ramdam

SAT1

7.30 Jó reggelt a SAT1-gyel! 8.30 Paradise 9.30 Gazdasági fórum 10.05 Fejecske, fejecske 10.30 Szívtől szívig 11.00 SAT1-klub 11.50 T. J. Hooker 14.00 Az utolsó valcer. Német játékfilm 15.40 Az Addams család. Hátborzongató komédia 16.15 Zapp 16.40 Neon Rider. Krimisorozat 17.35 Nyereményes játék 17.40 Hírek 17.50 Merő boszorkányság. Vígjátéksorozat 18.15 Sansz 18.45 Hírek 18.50 Quadriga. Hírmagazin 18.30 Varázslatos Jeannie. Vígjátéksorozat 20.00 Asztali készülék. Amerikai filmvígjáték 21.45 A nap hírei, sport 22.00 Alien Nation. Sci-fi sorozat 22.55 Sheila. Amerikai krimi 0.55 A szicíliaiak klánja

3SAT

13.40 A jövő hét műsorából 13.55 Játszóház 14.25 Kaktusz 14.40 Elhatároztatott és közhírré tétetik: Bírósági történetek 15.05 Német mesterszakácsok ajánlata 15.30 Kívánságkoncert 17.15 Plymouth-kaland. Amerikai film 19.00 Ma: A ZDF híradója 19.22 3SAT-stúdió 19.30 Hat szerep keres egy szerzőt. Színdarab 21.20 Liszt: Faust-szimfónia 22.35 Kulturális magazin 23.35 Szereti Ön a komolyzenét? 0.35 Film és video 1.35 Hírek címszavakban

PRO7

6.15 Peyton Place 7.00 Chok és Cher. Szovjet ifjúsági film 8.05 Burleszksorozat 8.30 Dagadó vitorlákkal előre 8.55 Niklaas, a flandriai fiú 9.20 Seholsincs sziget 10.05 Bojtos mókus kalandjai 10.30 Dick, a disznócska 10.55 A négyöklű trió 11.45 Bill Cosby-show 12.10 Vásárra viszem a bőrödet. Amerikai vígjáték 14.00 Chok és Cher 15.05 Békaember a horgon. Amerikai kémvígjáték 16.55 Az őrhajó 17.55 Hírek 18.05 Perry Mason: Az elveszett szerelmes esete. Amerikai krimi 19.50 Biss Cosby-show 20.15 Szülőföld. Osztrák népies film 22.00 San Francisco utcáin 22.55 Vak félelem. Angol thriller 0.30 Hírek 0.40 A megvesztegethetetlenek 1.25 Gyilkosság büntett nélkül. Angol krimi 2.40 Az Avray városában eltöltött vasárnapok. Francia játékfilm 4.25 Mélyhűtősokkoló 5.20 Perry Mason 6.10 Órangyaloknak nincsen pardon 6.35 Jazz d'Antibes

RTL

6.00 Bűnügyi riporterek 6.45 A 7-es számú mentőautó 7.10 A Schöngruberek 7.35 Kedves Bill bácsi! 8.00 Konfetti 9.10 Ausztrál nyílt teniszbajnokság 11.00 Pif és Hercule 11.15 Csodás univerzum 12.35 He Man 13.00 C. O. P. S. 13.25 A hős teknősök 13.50 Ragazzi 14.20 Sierra. Kalandfilmsorozat 15.10 Daktari 16.00 Lassie 16.25 Katts és Dog. Kalandfilmsorozat 16.55 Út a mennyországba. Amerikai sorozat 17.45 A Bunte tévémagazinja 18.10 Filmújdonságok 18.45 Híradó 19.00 Sípjel. Focishow 19.30 Houston Knights. Családsorozat 20.15 Az „Állati komolyság elleni díj" átadása 23.30 Dall-As. Talkshow 0.30 Szerelmi élet a csillagok között. Amerikai szexfilm 2.00 Szexes lapok 2.35 Juj, mit látok . . .! Frivol holland filmvígjáték 4.00 Ausztrál nyílt teniszbajnokság

SZÍNHÁZAK

Operaház: A bolygó hollandi (7, S. bérl. 3.), Erkel Színház: A varázsfuvola (de. 11), Coppélia (7, 5. bérl. 4.), Nemzeti Színház: Csongor és Tünde (7), Várszínház: Tartuffe (7), Katona József Színház: Übü király (7), Madách Színház: Doctor Herz (7), Madách Kamara: Szénaláz (7), Vígszínház: Fekete Péter (7, Karácsonyi IV./1.), Pesti Színház: Száz év magány (7), Thália Színház: Kannibál-bál (de. 11, du. fél 3), Barátom, Harvey (7), Thália Stúdió: Az aranyműves boltja (de. 11), Radnóti Színház: A képzelt beteg (7, bemutató), Játékszín: Libikóka (7), Fővárosi Operettszínház: A mosoly országa (7), Zsebszínház: A lepkegyűjtő (fél 8), Vidám Színpad: Szupermancs (du. fél 3), Egy férfi, aki nem akar (7), Mikroszkóp Színpad: A zsupszfalvi tűzoltók (de. fél 11, du. 3), Mennyből az Antal (fél 8), Ódry Színpad: Csak az jöjjön, aki bírja (du. 3), Fővárosi Nagycirkusz: Lássuk a medvét (de. 10, du. 3, 7), Arany János Színház: Hókirálynő (du. 3, Pataky M. K.), Állami Bábszínház — Jókai tér: A csodálatos kalucsni (du. fél 3, fél 5), Andrássy út: A repülő kastély (de. 11, du. 4), Napsugár Gyermekszínpad: Holnap jobb lesz (de. fél 11), Egyetemi Színpad: A Pál utcai fiúk (de. 11, du. 3).

Vasámap

KOSSUTH RÁDIÓ

Óránként: hírek, időjárás, útközben
6.00 Vasárnapi újság
8.30 Világóra
9.05 A mikrofonnál Szabad György, az Országgyűlés elnöke
10.05 Énekszóval, muzsikával
10.54 Édes anyanyelvünk
11.05 Gondolat-jel
12.00 Déli krónika, sport
12.20 Harminc perc alatt a Föld körül
12.50 Vasárnapi jegyzet
13.05 Népdalkörök
13.30 Mit üzen a Rádió?
14.10 Művészlemezek
15.05 Színház az Ezüst Kancsóban — rádióvált.
16.05 Diszkotéka
17.05 Rádiókaszinó
17.45 Filmzene
18.00 Esti krónika
18.20 Muzsikáló nagyvilág
19.05 Esti mese
19.21 Remekírók hangszalagon
20.47 Országok, tájak népzenéje
21.05 Örökzöld dallamok
21.45 Önarckép a 80-as évek végén
22.00 Késő esti krónika
22.25 Találkozásom a népzenével
23.05 Szokolay Balázs hangv.
24.00 Hírek, időjárás, totó
0.15—4.20 Éjfél után

PETŐFI RÁDIÓ

6.00 Hírek, időjárás
6.03 Dallamkoktél
7.03 A római katolikus egyház félórája
7.33 Vasárnapi orgonamuzsika
8.05 A tizedik bolygó neve: Dávid — gyermekműsor
8.45 Gyermekkórusok
9.00 Hírek, időjárás
9.03 „Új dalok" — új album
10.00 Embermesék
11.00 Hírek, időjárás
11.08 Vasárnapi koktél
12.03 Nóták
13.03 Stúdióvilág — magazin
13.45 Időjárás-jel.
14.00 Verlioka — II/1. — rádióvált.
14.44 Mese-zene
15.00 Hírek, időjárás
15.03 Táskarádió
16.00—21.00 Poptarisznya — sporttal
21.03 Hrabal könyve — XV/10.
21.28 Társalgó
22.25 A mai dzsessz
23.00 Hírek, időjárás, totó
23.03 Sporthíradó
23.10 Operettparádé
0.15—4.20 Éjfél után

BARTÓK RÁDIÓ

6.00 Hírek, időjárás
6.03 Népszerű muzsika
7.03 Mendelssohn-dalok
8.00 Hírek, időjárás
8.05 Szemle
8.20 Francia barokk muzsika
8.50 Eszperantó híradó
9.00—23.00 Mozart-nap Európában
9.00 A prágai Ágnes kolostor
10.00 A drezdai Bellevue Szálloda
11.00 A bécsi dominikánus templom
13.00 Hírek, időjárás
13.05 A mantuau színház
14.00 Az augsburgi Rococo-terem
15.00 A párizsi Rádió
16.00 A londoni Westminster apátság
17.00 Ünnepek zenéje
18.00 V materinskom jaziku
18.15 In limba materna
18.30 Na maternjem jeziku
18.45 In der Muttersprache
19.00 A varázsfuvola — operaközv.
23.05 Attila bizonysága
24.00 Hírek, időjárás
0.10—2.00 Magyar előadóművészek

CALYPSO RÁDIÓ

6.03—8.00 Rockreggel
9.45 Budapestről — történelem, sport, közlekedés, humor
12.00 Sport
13.35 Magyar top 40
18.00 Sport

DANUBIUS RÁDIÓ

5.00—10.00 Szerk.-mv.: Visy László 10.00—11.00 Slágerlista (ism.), disc-jockey: Bochkor Gábor 11.00—13.00 Magyar pop, rock, mv.: Rónai Egon 13.00—15.00 „Húszon túl" — kívánságműsor, mv.: Kiss Gyöngyi 15.00—17.00 Evergreen, filmzene, musical, mv.: Benedikty Béla 17.00—19.00 Slágerturmix, mv.: Kanyó László 14.40 „Zenezavar", játék a Liget Szálló Kávézójából (Bp. VI., Dózsa Gy. u. 106. 19.00—2.00 Szerk.-mv.: Várkonyi Péter Endre 24.00—1.00 A 80-as évek nagy lemezei: ZZ Top — Eliminator

TELEVÍZIÓ 1.

7.58 Műsorismertetés
8.00 A Biblia üzenete
8.05 Kéménymesék
8.25 Családi torna
8.30 Ebadta ebek Angol gyerekfilm
8.40 Az öreg téglagyár — VII/4.
9.10 Sibenik, ahol együtt játszik a világ — VI/3.
9.30 Muzzy in Gondoland — angol nyelvlecke
9.35 Corbusier nyomában Indiában IV/4. — ism.
10.15 Zenebutik — Zenehíd
11.15 Hazanéző
12.00 Durrell a Szovjetunióban Szovjet—kanadai rövidfilmsor. XIII/7.
12.25 Alpesi sívilágbajnokság Férfi lesiklás, összetett
13.30 Képújság
13.37 Műsorismertetés
13.40 A múlt tanúi Csehszlovák dok.-film
13.55 Családi vasárnap
15.05 Akik csizmában halnak meg Olasz westernfilm — ism.
16.35 Műsorajánlat
16.40 Örömhír
17.00 „Walt Disney bemutatja"
18.45 Örökségünk
18.55 Kávészünet
19.00 A Hét
20.00 Híradó
20.15 Ruby és Oswald Amerikai tévéfilm A film azoknak az eseményeknek a története, amelyek Kennedy elnök, Oswald és Ruby tragédiájához vezettek.
22.05 Mozart hallgatása közben . . . Zenei, irodalmi est
23.05 Telesport Martini Kupa — döntő
0.05 Képújság

TELEVÍZIÓ 2.

9.00—12.00 Tévémagiszter
14.00 Képújság
14.15 Tv2 — Benne: Riportok — Időjárás — Zene — Szoc. híradó
15.00 Humberto cirkusz Csehszlovák tévéfilmsor. XII/3.
15.53 Tv2
16.00 Álljunk meg egy szóra!
16.10 Gyerekeknek
16.32 Tv2 — Benne:
16.35 Műkorcsolyázó Európa-bajnokság — Gála Mi történt a jövő héten?
19.00 Kameraszínház Beszélgetés a Catullus rendezőjével
19.20 Füst Milán: Catullus Dráma két felvonásban
Közben:
20.45 Szünet
21.45 Tv2
22.00 Napzárta
22.30 Valdez lovai Olasz—amerikai film. Valdez magányosan él, mert faluja kiközösítette. Már csak nagyszerű lovaival foglalkozik
0.05 Tv2

SZLOVÁK TV

1. műsor 8.45 Mini-mix (gyerekeknek) 10.10 A világ legtávolibb pontja (angol tévésorozat) 11.00 Objektív (magazin) 11.30 Az Amati fúvószenekar koncertje 12.05 A hét eseménye 12.15 Hírek 12.25 Sí-vb 13.15 Mi történt a héten? 14.15 Családi magazin 15.00 Pop Rióban (helyszíni közvetítés) 17.10 Az őserdő királya (dok.-film) 17.55 Walt Disney bemutatja . . . 19.00 Esti mese 19.20 Időjárás 19.30 Tévénapló 19.50 Pénz (francia tévéfilm) 21.20 Találkozás Miroslav Hornicekkel 22.15 Sporthíradó 22.30 1990 kalendáriuma (az év eseményei Csehszlovákiában) 23.20 Bolero (balett) 23.40 Hírek **2. műsor** 14.55 Laura, a fókakölyök (angol tévésorozat) 15.20 Az éjféli vacsora (tévéfilm, FF) 16.10 Műkorcsolyázó EB (gálaest) 18.00 Esti mese 18.10 Újzélandi természetfilmsorozat 18.35 Tévékaleidoszkóp 19.10 A szlovák kormány elnöke beszél 19.20 Időjárás 19.30 Tévénapló 19.50 Otello (opera olasz nyelven) 22.00 Híradó 22.20 A király megrendelésére (német dok.-film)

JUGOSZLÁV TV

1. műsor 9.30 Látóhatár (magyar krónika) 9.45 Hírek 9.50 Tévénaptár 10.00 Jó reggelt (gyermekeknek) 12.00 A Föld gyümölcsei 13.00 Hírek 13.05 Daktari (filmsorozat) 13.55 Családi tartalmak 14.25 Napirend nélküli találkozás — Játékfilm 18.45 A repülő medvebocsok 19.10 Tévéfortuna 19.30 Tévénapló I. 20.00 Drámaest 21.05 A történelem tanúi (dok.-sorozat) 22.05 Tévénapló II. 22.25 Angol nyelvű hírek 22.30 Zenei műsor 23.30 Sportszemle 0.15 Hírek **2. műsor** Videooldalak — Elmulasztották, nézzék! 14.00 Sportprogram 20.00 A vendég szellemében — Humoros sorozat — Játékfilm — Jó éjszakát! — Videooldalak

SZOVJET TV

6.00 Hírszolgálat 6.15 Aerobik 6.45 Lottósorsolás 7.00 Kora reggel 8.00 Hazámat szolgálom 9.00 Reggeli szórakoztató műsor 9.30 Az állatok világa 10.30 Múzeum a Gyelegatszkaja utcában 11.00 Falusi óra 12.00 Zenebutik 12.30 Szórakoztató műsor 13.00 Hírszolgálat 13.15 Maraton—15 14.30 Vasárnapi séta 16.10 Walt Disney bemutatja 17.00 Műkorcsolyázó EB 19.00 Híradó 19.45 Téli cseresznye (film) 21.15 Kabarészínház 22.45 Hírszolgálat 23.00 Névtelen csillag (2. rész) 0.05 A rockzene újdonságai

OSZTRÁK TV

1. műsor 9.00 Hírek 9.05 Berlin, a főváros. Dok.-film 9.50 Univerzum 10.35 Heti körkép 11.00 Sajtószemle 12.00 Halló, Ausztria, halló, Bécs! 12.30 Tájékozódás 13.00 Akkoriban 13.05 Új-Zéland 13.50 Álomcélok 14.00 Irma barátnőm nyugatra megy. Amerikai film 15.30 Jeruzsálemi ház. Biblia gyermekeknek 15.35 Muppet babák. Rajzfilmsorozat 16.00 Mini tévéhíradó 16.10 Daktari 17.00 Ifjúsági magazin 18.30 Törvető John, az orvostudor 19.15 Lottósorsolás 19.30 Tévéhíradó 19.48 Jogi esetek 20.15 Maximilian Schell — önmagáról 21.15 Az utolsó szó. Tévéfilm 22.45 Vízlók 22.50 Hírek 22.55 Mozart-kalendárium 23.00 Mozart-hangverseny 0.40 Hírek **2. műsor** 6.30 Alpesi sí-vb 9.00 Hírek 9.05 Heti kulturális körkép 9.30 Kulturális reggeli 10.30 Helmut Qualinger felolvas Anton Kuh műveiből 11.00 „Szeretem az embereket és nyugalmukat" 12.00 Komputeranimációs filmek 12.10 Alpesi sí-vb 13.45 Vendégmunkásoknak 14.15 Sportdélután. Műkorcsolyázó EB; Lóverseny 17.15 Idősek klubja 18.00 Alf 18.30 Osztrák képek 18.55 Krisztus ma 19.00 Ausztria ma 19.30 Tévéhíradó 19.48 Sporthírek 20.15 Háborús játékok. Amerikai film 22.10 Hírek 22.15 Sport 22.40 Hurricane Rosie. NSZK—olasz—francia film 0.20 Dempsey és Makepeace. Krimisorozat 1.05 Hírek

SKY EUROSPORT

7.00 Az erő órája 8.00 Cirkusz-vb 8.30 Mókagyár 10.00 A világ sportja 11.00 Kosárlabda 12.00 Eurosport vasárnap: Sí; Gyorskorcsolya; Műkorcsolya EB; Tenisz; Sí Világkupa 19.00 Nemzetközi autó- és motorsport 20.00 Vízisí-vb 21.00 Műkorcsolyázó EB 22.30 Sí Világkupa 23.30 Gyorskorcsolya 0.30 Tenisz

SUPER

7.00 Egyveleg 11.00 Coca-Cola slágerlista 11.30 Egyveleg 13.30 Halló, Ausztria, halló, Bécs! 14.00 Egyveleg 15.00 Irva vagyon . . . 15.30 Egyveleg 16.00 Turistamagazin 16.30 E. R. F. Keresztény magazin 17.00 Egyveleg 17.30 A világ holnap 18.00 Financial Times 18.30 Sporthírek 18.35 Bepillantás 19.30 Videodivat 20.00 Lemezlista 20.55 Sporthírek 21.00 Daniel Boone, az úttörő. Amerikai western 22.45 Egyveleg

TV5

7.00 Rajzfilm 7.30 Kanadai hírek 8.00 Rendkívüli kiküldött 9.00 Zöld fényjelzések. Ökológiai magazin 9.30 Felfedezések. Tudományos magazin 10.00 Hírek 10.05 Zenei archívumok 11.00 Zenei portré 12.00 Hírek 12.05 Hangverseny 13.00 Francia tévéhíradó 13.15 Rajongók iskolája 14.00 Edmond Rostand: Chanteclerc című műve 16.05 Hírek 16.15 Irány a nagyvilág. Utazási magazin 17.05 Az a másik zene 18.00 Bárányhimlő-híradó 18.30 Francia nyelvű dalfesztivál Montrealban 19.00 Hírek 19.15 Pillantás 19.30 Belga tévéhíradó 20.00 Hétről hétre 21.00 Híradó 21.35 Különleges filmek: Ház a fák alatt 23.20 Hírek 23.35 Filmmagazin

SAT1

8.05 Zapp. Távirányítós játék 8.30 Neon Rider 9.30 Tréfatár 10.00 Fogyasztók magazinja 10.30 A hegyek varázsa 11.00 Vallásos szemszögből 11.05 Asztali készülék 12.45 Maradj egészséges! Egészségügyi magazin 13.10 Hotel. Filmsorozat 14.05 A videotéka újdonságai 14.30 Sport 17.10 A jutalom. Amerikai játékfilm 18.45 Hírek 18.50 Sportklub 19.30 Népies zene 20.00 Maestoso Austria, a csődör. Osztrák játékfilm 21.45 A nap hírei, sport 22.00 Toronytere-fere 23.15 Valentina. Erotikus sorozat 23.45 A kívülálló. Amerikai játékfilm

3SAT

13.05 Hoppla. Tévésorozat 13.35 Mini tudósítások. Riportok gyerekeknek 14.00 Foglalkozása: Ördögüző. Riportfilm 15.30 Ahogy a régiek énekeltek 17.00 Szerte az országban. Keletnémet magazin 18.00 Vasárnapi show 19.00 Ma. ZDF-híradó 19.10 Heinz Rühmann felolvas 19.15 Napló 19.30 Inter-City. Városmagazin 20.15 Jolesch néni, avagy a Napnyugat hanyatlása 21.15 Otto Neurath, a fesztelen gondolkodó 22.05 A bűnügyi múzeum meséli. Krimisorozat 23.20 A svájci tévé archív híradója 23.35 Heti körkép. Benne: heti időjárás-előzetes 24.00 Hírek

PRO7

6.55 Peyton Place 7.40 A vadállatok birodalmában. Amerikai dok.-film 8.25 Dagadó vitorlákkal előre 8.50 Niklaas, a flandriai fiú 9.15 Scarlet kapitány és a Mysteronok bosszúja. Bábjáték-sorozat 9.40 Bojtos mókus kalandjai 10.05 Történetek Szindbáddal 10.30 Dick, a disznócska 10.55 Bill Cosby-show 11.20 Az őrhajó 12.15 Seholsincssziget. Amerikai rajzfilm 13.10 A vadállatok birodalmában 14.00 Perry Mason. Az elveszett szerelem esete 15.40 A repülő osztály. NSZK-játékfilm 17.20 A négyöklű trió 18.10 Hírek 18.20 A lovagló lőfegyver. Amerikai western 19.45 Bill Cosby-show 20.15 Selyemhernyógubó. Amerikai sci-fi 22.20 San Francisco utcáin 23.15 A halálos sugarak titka. Olasz akció-thriller 0.55 Hírek 1.05 San Francisco utcáin 1.55 Az Avray városában eltöltött napok 3.45 Gyilkosság büntett nélkül 4.55 Mélyhűtő sokkoló 5.45 Szabad nevetni

RTL

6.00 Yogi maci 6.25 Scooby Doo 6.55 Daktari 7.40 Lassie 8.00 Li-La-Launebär 9.10 Ausztrál nyílt teniszbajnokság 11.00 Geert Müller—Gerbes talkshow 12.05 Klaszszikus kívánságműsor 12.35 Hihetetlen történetek 13.00 Ifjúsági műsorok: Apám földönkívüli; A Munster család; Ultraman; A titkos Énem 14.25 Banditák az autópályán. NSZK-film 16.10 Hógolyózás. Amerikai tini-komédia 17.45 Művészet és küldetés 17.50 Német slágerek 18.45 Híradó 19.10 Különleges nap. Utazási fejtörő 20.15 Csapda egy kémnek. Amerikai kémfilm 22.00 A Der Spiegel tévémagazinja 22.30 Prime Time 22.50 Könyvújdonságok 23.50 4-es csatorna 0.40 Szörnyek vérfagyasztó éjszakája. Horrorfilm-sorozat 1.05 Szürkületi zóna. Sci-fi sorozat 1.30 Alfred Hitchcock bemutatja: A tudomány nevében. Krimisorozat 1.55 Aerobik

SZÍNHÁZAK

Operaház: Bohémélet (de. 11, Ifj. bérl. I./3.), Don Giovanni (7), Erkel Színház: Faust (5, Nyugdíjas bérl. 4.), Nemzeti Színház: Csongor és Tünde (de. 11), Katona József Színház: Turandot (7), Madách Színház: Doctor Herz (du. fél 3, 7), Madách Kamara: Szénaláz (du. fél 3), Válás Kaliforniában (7), Vígszínház: Dorian Gray (du. 3, 7), Pesti Színház: Száz év magány (du. fél 3), Hajnalban, délben, este (fél 8), Thália Színház: Egy komisz kölök naplója (de. fél 11), Kakuk Marci (7), Radnóti Színház: Micimackó (de. 11), Utazás a Föld körül (7), Játékszín: Hyppolit, a lakáj (du. fél 3), Himnusz (8), Karinthy Színház: Meseautó (du. fél 3), Fővárosi Operettszínház: A nagymama (du. fél 3), Ének az esőben (7), Vidám Színpad: Timishow (du. fél 3), Egy férfi, aki nem akar (7), Kis Színház: Zanatórium (du. 3), Jazz-koncert (fél 8), Mikroszkóp Színpad: A zsupszfalvi tűzoltók (du. 3), Kiló a lóláb (fél 8

Család, otthon, kedvtelés

Ha dagadt a lába...

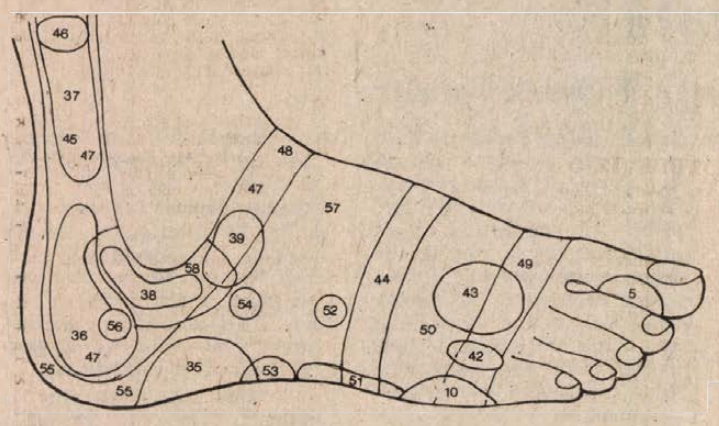

5. Halánték. 10. Váll. 35. Térd. 36. Ivarmirigyherék, mellékherék, petefészek, petevezeték. 37. Altest fellazítása, isiasz, mensesfájdalom esetén. 38. Csípőízület. 39. Nyirokmirigyek-felsőtest. 42. Egyensúlyszerv. 43. Mell. 44. Rekeszizom. 45. A comb nyirokterülete. 46. Térd. 47. A comb és a medence nyirokpontjai. 48. Lágyék nyirokterülete, petefészek. 49. Vállöv. 50. Mellkas, bordák. 51. Felkar. 52. Epehólyag. 53. Könyök. 54. Vakbél. 55. Farizom. 56. Nemiszervek: petefészek, here. 57. Hasfal. 58. Alhas.

A lábunk *külső* oldalán is sokféle zónát találunk egészségünk megóvása, rendbeszedése céljából.

Vegyük például a *nyirokmirigyeket*, amelyek feladata, hogy a nyirokedényekben szállított zsírokat, vizeket, s persze, az idegen anyagokat (szenet, hamut), sőt a baktériumokat is megszűrjék.

A felsőtest nyirokmirigyei a *39-es zónában* vannak, ezt kell kis körkörös masszírozással, 3—4 percig, naponta többször is kezelni, természetesen kiegészítve a lábfej más mirigyzónáinak megmozgatásával.

Milyen panasznál? Daganatoknál, miómánál, mellpanaszoknál, ráknál, dagadt-vizes bokánál, vakbélgyulladásnál, mandulagyulladásnál, ellenanyaghiánynál (például, ha a beteg szervezete nem tud lázzal védekezni) . . .

Sok-sok levelet kapok, köszönöm a bizalmat. Azt hiszem, hogy a *„lábtérkép"*, a test zónái, jól mutatják, hogy milyen panasznál, hol kell masszírozni. Vannak persze, olyan dolgok, amin nem lehet javítani masszírozással. Egy mátranováki érdeklődő például egyre növő *bütykét* szeretné rendbeszedni, de erre csak azt mondhatom, a csontrendszerével lehet baj. Írja meg, nincs-e gerincferdülése, volt-e ortopédusnál, van-e a cipőjében betét, egyáltalán, mit mond a lelet?

Dr. Xin You-pei

Az ajándék

Élt egyszer Japánban egy nagyon-nagyon fukar, fösvény ember. Minden gondolata az volt, hogy minél több vagyont gyűjtsön magának, de mástól még a falat kenyeret is sajnálta.

Egy este messzi vidékről látogatóba jött hozzá egyik rokona. A házigazda szobájában nem égett a mécses, sötétben üldögélt egyedül.

„Fukarkodik az olajjal . . ." — gondolta a vendég, majd amikor szeme megszokta a sötétet, legnagyobb meglepetéssel látta, hogy a házigazda meztelen.

— Miért vagy ilyen meztelenül? — kérdezte csodálkozva.

— Ugyan miért koptatnám a ruhámat? — kérdezett vissza amaz.

— És nem fázol?

A házigazda a mennyezetre mutatott. Ott egy zsinór lógott, azon meg egy súlyos kő.

— Arra gondolok — mondta —, ha az a kő leesik, agyonüthet. Ez a gondolat félelemmel tölt el és elönt a melegség . . . így nem fázom.

A vendég hamarosan eltávozott, de elhatározta, hogy legközelebb megleckézteti fösvény rokonát.

Csakhamar elment hozzá megint.

— Üdvözöllek, kedves rokon! — hajolt meg a házigazda előtt. — Engedd, hogy megajándékozzalak. De mert arra gondoltam, hogy követem a példádat, nem drága ajándékot hoztam, hanem ezt. Készíts belőle magadnak fekvőhelyet — mondta, és átnyújtott neki egy árva szalmaszálat.

Japánból fordította:
Antalfy István

Rajz: Görög Júlia

A játékos Hegedűs

A rendszeres munkával már felhagyott, de ma is közismert konferanszié *Hegedűs János*. Évtizedeken keresztül volt házigazdája a hajdan népünnepélyszámba menő SZÚR-oknak, de sok ezer más műsornak is. Feleségével kertes, rózsadombi házában él. A tetőteraszról *csodálatos panoráma* nyílik szinte egész Budapestre és Kádár Jánostól Maróthy Lászlóig sok egykori vezető közeli házára is.

Hegedűséknek viszont a szerény nyugdíjból nem sok mindenre telik, így hát aki *a konferálást valamikor felsőfokon művelte, most játszik.*

Hatvanesztendős korában határozta el, hogy *intarziát* készít. Hogy az elhatározást siker követte, mi sem bizonyítja jobban, mint a mesterien helyreállított régi szekrény és természetesen maguk az intarziaképek. Egy-egy ilyen — úgy fél négyzetméteres — kép elkészítése rendkívüli türelmet, pontosságot és kitartást igényel. Egyik-másik mű elkészítésével *akár éveket is* kell foglalkozni. Ha eladásra készülnének, busás hasznot jelenthetnének, de Hegedűs János a maga gyönyörűségére készíti őket.

A konferanszié-intarziakészítő sohasem tartott autót, így aztán *a garázs remek kis műhely*. Százszámra sorakoznak a falakon és a fiókokban a mindenféle méretű csavarhúzók, fúrók, fűrészek, fogók —, minden, amire szüksége lehet egy igazi *ezermesternek*. Ismerősei tudják, hogy ha valamivel megajándékozhatják, ilyesminek örül a legjobban.

A szerző felvétele

A hetvenhat éves Hegedűs János a kertet is gondozza és elnöke a Püspökladányból elszármazottak baráti körének is.

Dr. Hegedűsről akár megmintázhatnák a homo ludens, a játékos ember szobrát, nem tagadja, imád játszani.

— Egész életemet végigjátszottam, ezért vagyok boldog ember. Játék nélkül szürke lenne az életem.

Sok gyerek örülne annak a játékkészletnek, amely dr. Hegedűs műhelyében, vagy ahogy ő nevezi, játékszobájában megtalálható. Puzzle *összerakós játékok* állnak halomban, ólomkatonák, babák, *ezernyi csecsebecse* szinte kínálja, hogy a felnőtt is újra gyermekké váljon.

— Ha egyszer rossz kedve lesz, jöjjön el hozzám játszani — ajánlja.

Legszívesebben mindennap elmennék.

Kemény György

Eső

A rejtvényben három esővel kapcsolatos sor található. Megfejtésként ezt küldjétek be levelezőlapon II. 3-ig! Címünk: Népszava Kiadó Vállalat, 1964 Budapest, Postafiók 32.

Január 12-i — „Szabók" c. — gyerekrejtvényünkre 229 helyes megfejtés érkezett, mely a következő:

Az elsodort falu, Abigél, Tücsökzene.

A könyveket nyerték: Koltai Barbara, Kocsis Gabriella és Angéla, Pethő Krisztina, ifj. László Gábor budapestiek, Csóvári Andrea Vác, Kollár Katalin Lébény, Lakatos Tamás Csém, Hadobás Eszter és Marcika Miskolc, Kenyó Csaba Farmos, Csák Éva Nagylak.

A könyveket postán küldjük el.

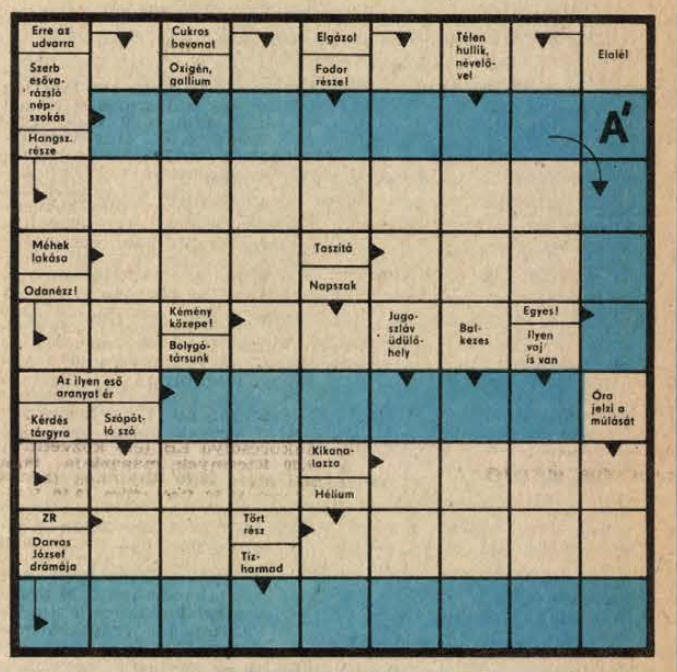

Albin és Alexandra

Fél évszázadig a lóversenyzés „szolgálatában" álltam, de aztán 1980-ban megtértem a cicákhoz. *Tihanyi Lady Zsófikám* 14 éves és sok nemzetközi macskakiállításon vett részt, 8 kitüntetés tulajdonosa, Zsófikán kívül van még két fiatal, 8 hónapos perzsa cicám: *Rónai Albin*, a hófehér kandúr és *Rónai Alexandra*, a vörös-fehér nőstény. Ők édestestvérek, ükszülőkkel rendelkeznek. Hat hónapos korukban már két kiállításon vettek részt. A FAMKAT által a Petőfi Csarnokban rendezett nemzetközi macskakiállításon, ahol 203 cica mutatkozott be, s ahová 68 külföldi cica is érkezett Moszkvától New Yorkig, és amerikai és angol bírók bírálták a cicákat, *Alexandra 2 kitűnő, Albin 1 nagyon jó, 1 kitűnő minősítést kapott.* Ilyen fiatal korban ezek az eredmények ritkán fordulnak elő.

A múlt év decemberében a BUME macskakiállításon is részt vettek a cicáim. Itt német bíró bíráskodott,

Alexandra és Albin is kitűnő minősítést szerzett.

Alexandrának van vőlegénye, Albinnak vannak menyasszonyai, a nász 1991. január végén vagy február elején bonyolódik le.

Tisztelettel:

Galló Mihály
Budapest

Tiszta sorok

Azok között, akik a gondolat megfejtését II. 3-ig beküldik a Népszava Kiadó Vállalat címére (1964 Budapest, Postafiók 32.), könyvjutalmat sorsolunk ki.

Január 12-i — Életbölcselet c. — rejtvényünkre 525 helyes megfejtés érkezett, mely a következő:

Az okos éljen, ahogy lehet, nem ahogyan szeretne.

A könyveket a következők nyerték:

Szabó Gyula, ifj. Balla András, Sziklai Lászlóné, Beszterczán Jánosné és Rigó Imréné budapestiek, Borbély Imréné Keszőhidegkút, Schlaucher József Dombóvár, Keszthelyi Gábor Pécs, özv. Timár Józsefné Vác, Kozák László Gödöllő, Pálszabó Ernő Szandaszőlős, Mezey László Helvécia, Pásztor Bertalanné Dunaújváros, Király Ernő Miskolc és Markó Istvánné Gyöngyös.

A könyveket postán küldjük el.

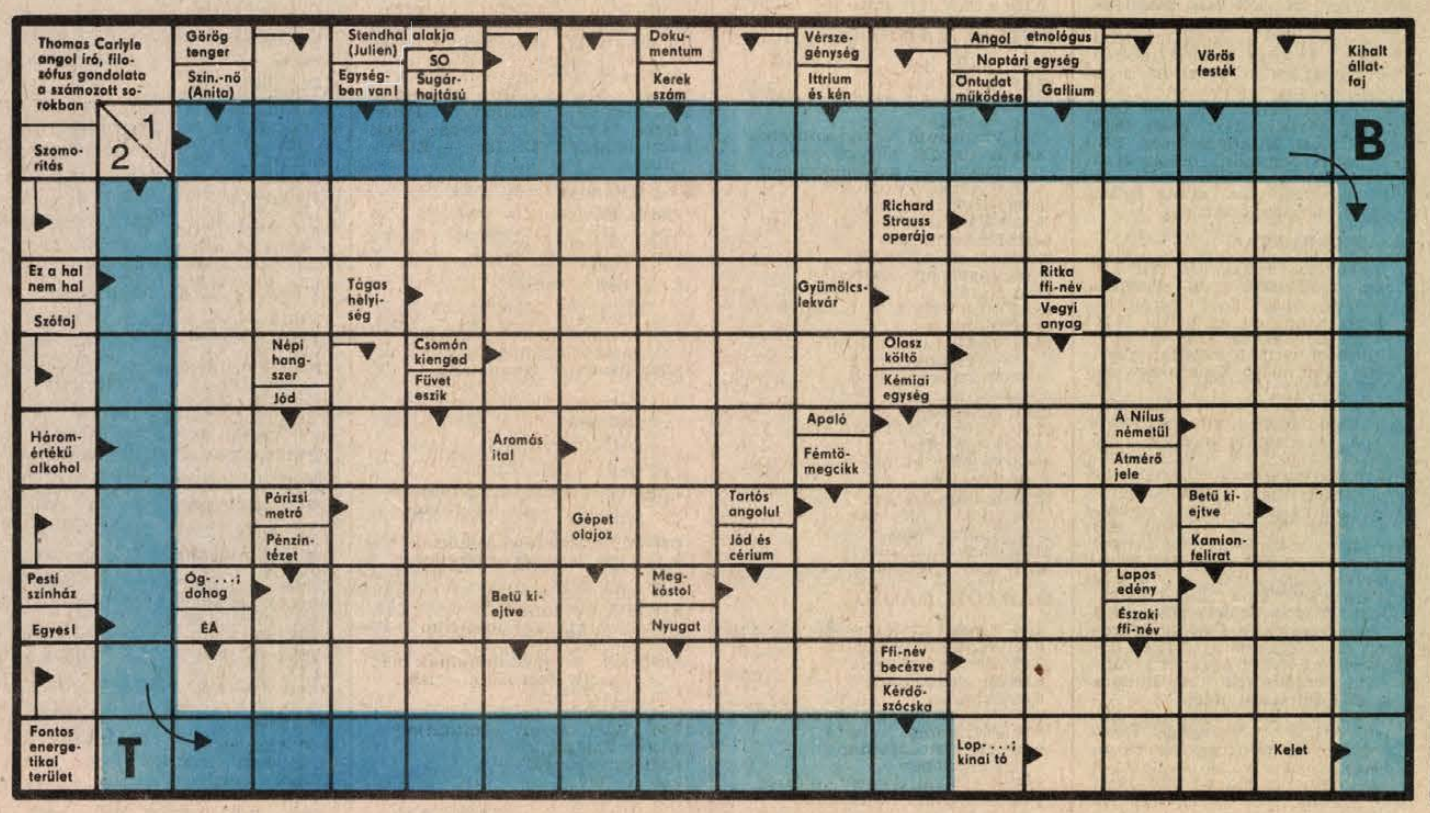

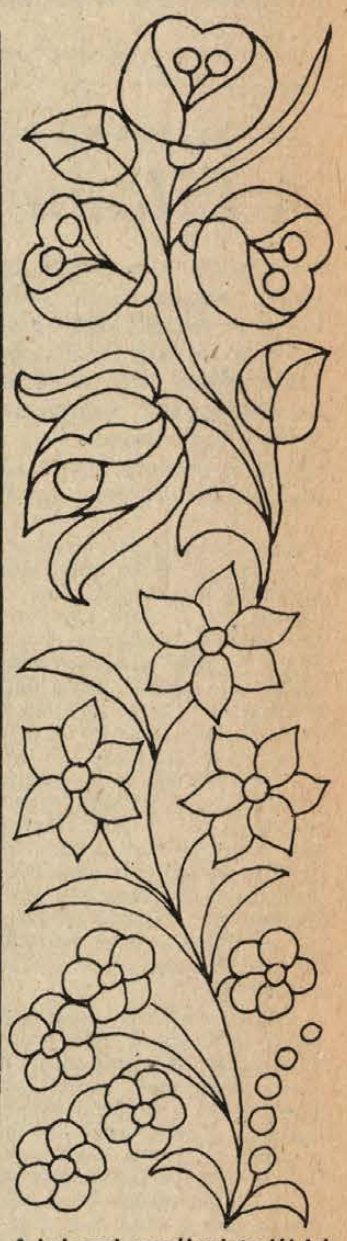

A kalocsai szegélyminta jól felhasználható kisebb terítők, szettek, futók, ruhák díszítésére.

B. K.

Sport

Szombati jegyzet

Mádl magányossága

A sportoló a döntő pillanatokban mindig egyedül marad. Olykor állhatnak körülötte tízen, százan, tucatnyian segíthetnek a felkészülésben, szurkolhatnak neki milliónyian, ő viszont csak önmagára számít, egyedül vívhatja meg csatáját. Az utolsó pillanatban nincs edző, szülő, testvér, hozzátartozó, csak egyvalami létezik, a mindenáron való győzelem. A helytállás iszonyatosan nehéz és aztán a megszerzett sikertől sokan, nagyon sokan félnek, követelnek: pénzt, megbecsülést, hírnevet — a másik bőrén.

Most a magyar sakk körül dúl a vihar. Helyesebben szólva ezúttal a nők körül, még pontosabban fogalmazva, a Polgár papa és lányai körül. Mielőtt bárki elfogultsággal vádolna, gyorsan elárulom, Polgár (menedzser) papával soha egy szót sem váltottam, lányait, feleségét sem ismerem. Erre különösebben nem vagyok büszke, de az is igaz, hogy egy cseppet sem szomorkodom miatta. Tudom: Polgár papa csak egy van! Azért tisztelem őket, amit a sportban elértek. Magyar ember lévén büszke vagyok arra, hogy lányai Mádl Ildikóval együtt kétszer is élen végeztek piros-fehér-zöld színekben a sakkolimpián. Micsoda felemelő érzés lehet a legjobbnak lenni.

Most viszont mérhetetlenül szomorú vagyok.

Mádl Ildikóval sem találkoztam soha, s meglehet, egyeseknek egyenesen sértő: de őt is tisztelem, s büszke vagyok arra, hogy hasznos tagja a magyar női sakkválogatottnak. Pedig nagyon nehéz a helyzete, nemcsak azért, mert támadják, nem ismerik el, hanem jól tudom, nincs annál nehezebb, mint pontosan akkor bizonyítani, amikor másoktól függ a játéklehetőség. A magyar női válogatottért legutóbb is izgultunk, amikor Jugoszláviában a sakkolimpián rosszul ment a csapatnak, titkon arra gondoltunk: nincs nagy baj; most jön Ildikó! Ám nem kapott lehetőséget, csak a legesleg-utolsó pillanatban. S láss csodát, két parti — két győzelem — száz százalék.

A minap Polgár Lászlót nézem, a televízióban nyilatkozik. Beszél Ildikóról is: semmi különös, csupán két pont a 35-ből. A többit lányai hozták. Most már ne bántsa őket senki, ne legyenek sajtótámadások, hallom a hangját, de nem értem szavait. Hiszen például a sakkolimpia óta ki és mikor, hol merészelte megtámadni a Polgár famíliát? Számomra úgy tűnik, nagyon is simán vezet útjuk a népszerűség csúcsa felé (is). Vajon miért kell bántani azt, akiről mi is tudjuk, hogy Ildikó tehetséges, kiváló sakkozó, sokkal többet játszhatott volna az olimpián is, ám nem tette, mert nem tehette. Nem engedték. Ő a legnagyobbakhoz méltón, emelt fővel viseli el a gáncsoskodást, a támadást. A tévé kamerái előtt félrevonul, egyedül nyilatkozik, mintha elege lenne az egészből. Magányos, ugyanúgy, mint a színfalak mögött, vagy a sakktáblánál. És mégis félre tud tenni mindent, ha elérkezik az idő, leül az asztalhoz, tologatja a sakkfigurákat, és nyer, még az olimpián is, azért, hogy olimpiai bajnokok legyenek a Polgár lányok (is).

Méltán tölt el szomorúsággal a sakkvihar, s egyre csak azon gondolkodom: ilyen a magyar ember, ahelyett, hogy örülne a szép győzelemnek, hogy a piros-fehér-zöld zászló kúszott a legmagasabbra az olimpia után, s amelyre az egész világ odafigyelt, nem tud felülemelkedni a hétköznapokon. Ünneplés helyett támadások, védekezések, sajátos sakkparti.

Jó néhányan nem értjük ezt az egészet, mert balga módon azt hittük, minden nagyon jó, minden nagyon szép, minden rendben van.

S ki adja, s ki kapja majd a mattot?

Riskó Géza

Bujdosónak van véleménye...

Csak pénzért tud vívni?

Eddig már negyedmillió francia frankot keresett a Mesterek Tornáján

Nincs annál jobb érzés az újságírónak, mint amikor reagálnak írására. Még akkor is, ha ne adj isten, az elmarasztaló. De amikor egyetértenek vele... Szóval, az az igazi. Különösen akkor, amikor olimpiai és világbajnok sportoló emeli fel a kagylót, hogy elmondja véleményét.

Bujdosó Imre olyan ember, akinek mindenről van véleménye, és mindezt nem is rejti véka alá, hanem bátran elmondja. Az ominózus cikk, amire reagált, a doppingolásról, az irigységről, — az utóbbi sajátos magyar betegség — szólt.

— Az utóbbi három évben megrendezett *Mesterek Tornája* elnevezésű kardvívógálán két alkalommal is győztem, 89-ben és 91-ben. 90-ben is magyar versenyző győzött, akkor *Szabó Bence* engem győzött le a döntőben. Akárhogyan is vesszük tehát, az elmúlt három esztendőben közel negyedmillió francia frankkal lettem gazdagabb. Úgy gondolom, Magyarországon, jelentős összeg, különösen, ha forintban számoljuk. Annyit mindenképpen hozzátennék azonban, hogy *hozzám hasonló szinten sportoló nyugati vívók lényegesen több pénzt keresnek éves viszonylatban.* Nekünk tulajdonképpen a Mesterek Tornája és a világbajnokság jelenti az úgynevezett pénzszerzési lehetőséget.

— *Végül is, mi most a gondod?*

— Az utóbbi időben sajnos, *már szakmai berkeken belül is elterjedt, hogy kizárólag pénzért tudok jól vívni.* Az, hogy a szomszédok vagy a dilettánsok mit mondanak ezzel kapcsolatban, igazából nem zavar.

— *Apropó, szomszédok, illetve dilettánsok. Ők hogy viszonyulnak az ilyen jelentős összegű nyereséghez?*

— A gratulációval jön az első kérdés rögtön, *mennyit nyertél*, aztán rögtön a következő, mit csinálsz a rengeteg pénzzel, és jó esetben ezután jön az első olyan kérdés, amit vár az ember, milyen volt a verseny, esetleg az, hogy kivel vívtam.

— *Egyáltalán, hogyan lehet eljutni a Mesterek Tornájának döntőjébe?*

— Örülök, hogy megkérdezted, mert nem úgy van az, hogy az ember veszi a zsákját, és bejelentkezik: itt vagyok, vívni szeretnék. *A Mesterek Tornáját ugyanis nyolc Világ Kupa verseny előzi meg, amelyek alapján kvalifikálhatjuk magunkat a Mesterek Tornájának döntőjébe. A világranglista első nyolc helyezettje kap lehetőséget a szereplésre.* Szóval, egész szezonban kiemelkedően kell ahhoz vívni, hogy az ember megkapja a lehetőséget arra, hogy megnyerje azt a bizonyos 100 ezer francia frankot.

— *Mégis, minek tudod be azt, hogy ilyen kimagaslóan szerepelsz a Mesterek Tornáin?*

— Talán annak, hogy kimondottan szeretem azt, amikor tétért megy a küzdelem. *Minél nagyobb, annál jobb.* Lehet, hogy a többiek kevésbé tudják elviselni ilyen helyzetekben a felelősséget. Én ilyenkor *elsősorban magammal vagyok elfoglalva.* Azzal foglalkozom, hogy hogyan tudnék minél eredményesebb lenni, milyen akciókat kellene végrehajtanom.

— *A pénz eszedbe sem jut?*

— Hazudnék, ha azt mondanám, hogy nem foglalkoztat a pénz, de nincs akkora jelentősége a verseny alatt, mint a végén.

— *Szóval, ugyanúgy vívsz akkor is, amikor nincs ekkora nyeremény?*

— Szerintem az ember csak egyféleképpen tud vívni. Illetve, vagy jól, vagy rosszul. Mert kérdezem én, az ismert mondással: ha egy magyar focicsapatnak 20 milliót ígérnek akármilyen pénzben, azért, hogy nyerjen *BEK-döntőt*... Szóval, nem hiszem, hogy ez elegendő lenne a győzelemhez.

— *Nem lenne magyar a magyar, ha nem kérdezné meg, illetve nem feltételezné, hogy a szövetséged „lenyel" egy jelentős összeget a nyereményedből. Hogy van ez?*

— Amikor a Mesterek Tornája beindult, a vívószövetség elnöke úgy döntött, hogy egy fillért sem vesz el a nyereményünkből. Szemben más hazai szövetségekkel. *Viszont az utazási költségeinket saját magunknak kell előteremtenünk.* Ez a mostani moszkvai Mesterek Tornájára nem volt érvényes, mert vele egy időben rendezték meg a Moszkva-Kupa Világ Kupa versenyt is, amin azonban a kialakult helyzet miatt nem vettünk részt.

— *Így végezetül én csak azt tudom neked mondani, inkább legyen száz irigyed, mint egy, aki sajnál.*

— Tudod mit, legyen inkább ezer.

Buzgó József

Kórházból az esküvőre

Donnelly Forma—1-es álmai

Az olasz Nannini mellett a tavalyi Forma—1-cirkusz másik nagy lábadozója, az angol Martin Donnelly minden jel szerint megnyeri a „gyógyulási versenyt". Az angol pilóta szeptember óta nyomja a kórházi ágyat. Akkor a spanyol nagydíjon majdnem 200 kilométeres óránkénti sebességnél nem tudott ura lenni a szuper Lotusnak. A tragikus eredmény: koponya- és kulcscsonttörés, valamint mindkét láb nyílt törése.

Szerencsére a rémálom már messze jár. Ha minden igaz, egy hét múlva *Donnellyt* kiírják a londoni központi kórházból, miután elvégezték az utolsó, kisebb lábműtétet a 26 éves versenyzőn. Donnelly már be is jelentette, hogy az első útja barátaival együtt egy kedvenc kiskocsmájukba vezet, de utána rögtön *Ausztriába* utazik. Itt három hétre lesz a lakója *Willy Dungl* professzor klinikájának, ahol 1976-ban az összeégett *Niki Laudát* is sikeresen kezelték. A professzor a leletek ismeretében ígéretet tett arra, hogy nem egész egy hónap alatt a szó szoros értelmében talpra állítja a versenyzőt.

Mivel a Forma 1-es pilótákat makacsul kemény fából faragták, Donnelly a teljesen közeli jövőt tervezgeti. *Bár még nem világos, hogy biztos a szerződése a Lotusszal, de máris kopogtatott az ajtón egy új csapat, a Jordan is.* Azonban, minden valószínűséggel a Lotus-team nem adja át másnak az angol fiút. *A versenyidény március 10-én kezdődik Phoenixben*, amelyen Donnelly biztosan nem állhat rajthoz, de arra nagy esélye van, hogy a harmadik Grand Prix-futam ismét az autóban találja. A gyógyulást bizonyára nagyban segíti, hogy Martin április 13-án örök hűséget esküszik az egyik volt mérnöke lányának, *Diane McWhirternek.* A friggyel kapcsolatban természetesen nem árultak el intim részleteket, de Donnelly elmondta: *„Diane egyetlen szóval nem tiltakozott, hogy újra versenyezni kezdjek, pedig biztosan aggódik értem."*

Sz. Cs.

Niki Lauda hegyi menetbe kapcsolt

A kilométerek téli olimpiája

Ha továbbra is ennyit kukacoskodnak, hát meggondoljuk magunkat, és bedobjuk a törölközőt! A kijelentés szűk baráti körben hangzott el, nem kis tanújelét adva a francia büszkeségnek és önérzetnek. Csupán két bökkenő volt. A sértett hangú mondatot állítólag az 1992-es téli olimpia szervezőbizottságának egyik illusztris tagja ejtette ki a száján. A szűk és a jelek szerint nem annyira baráti körből kiszivárgott a kijelentés, s azt megszellőztette egy francia bulvárlap.

Ettől függetlenül egyelőre nem tört ki a botrány, sőt majdnem a lapocska húzta a rövidebbet. A szervezőbizottság ugyanis mereven elzárkózott a „hír" kommentálásától, azt légből kapottnak bélyegezte meg, és jelenleg a szerkesztőség vezetői ügyvéd után rohangálhatnak. *Hiába, a franciáknak szívügyük a téli olimpia minél sikeresebb megrendezése Albertvilleben, amelyre már csak szűk 13 hónapot kell várnunk.* Sőt, több annál! A franciák egyszerűen nem tudnák elviselni, ha valami hiba csúszna be: *az olimpia sikere tehát nemzeti ügy.*

A fenti eset azért meglehetősen tanulságos. Bár valóban túlzásnak tűnik, hogy a szervezőbizottság, amelynek egyik tagja a korábbi világbajnok, *Jean-Claude Killy*, ennyire el lenne keseredve, de azt sem szabad elhallgatni, hogy *gondokból van bőven*, s ahogy közeledik a jeles dátum, úgy lesz egyre több. Hol van már az 1986-os optimista bejelentés, amikor *Albertville* elnyerte a rendezés jogát! Hol vannak már az öröm első örömtáncai, Albertville lakosainak hajnalig tartott mulatozásai! Kissé sántító képtársítással azt is mondhatnánk, ugyanott, ahol a tavalyi hó.

Bár ekkor sem járnánk túl közel az igazsághoz, mert, ha valami van Albertville-ben, akkor hóból és jégből nincs hiány. A kétkedők és a háborgók ma inkább két dologba kötnek bele. Tény és való: 1992 a „kilométerek olimpiája" lesz, mert hogy lesz, azt ne vonjuk kétségbe. A kilométereké, a hatalmas távolságoké, meg az olimpiák történetében először a négy olimpiai falué. A szervezők egyszerűen nem tudják másként megoldani, hogy ne kelljen egyik színhelyről a másikra három-négy órákat utazgatni. A négy falu mindenesetre eddig egyetlen ország tetszését nem nyerte meg, hiszen ez azt jelentené, hogy négyszer annyi orvost, gyúrót, segítő személyzetet kéne magukkal vinni, ami nem olcsó mulatság.

S ha már a drágaságnál tartunk: az a dolog egyik fele, hogy pillanatnyilag csupán *250 ezer* szálláshelyet tudnak produkálni a szervezők, pedig a legderűlátóbb becslések alapján egymilliónál jönnének a téli sportfesztiválra. A kevés szállodai és panziószoba viszont méregdrága: éjszakánként és személyenként minimum *180* dollárba kerülnek, s az árak egy év alatt tovább kúszhatnak felfelé. Az csak apróság, hogy a szurkolók már egyetlenegy helyet sem foglalhatnak le, mert valamennyit jó előre lekötötték. *Niki Lauda*, a Forma—1 korábbi világhírű pilótája például pontosan két esztendeje foglalta le egy albertville-i szálloda teljes emeletét maga és barátai számára. És kerek két éve felkszik a kérvénye valamelyik francia hivatal fiókjában, hogy szívesen beszállna a szálloda bővítésébe. Erről szó sem lehet!

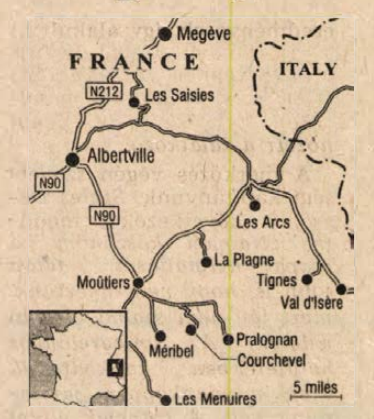

Albertville:
Műkorcsolya és jégtánc, gyorkorcsolya
Courchevel:
Síugrás
Les Saisies:
Biatlon
Méribel:
Női lesiklás, jégkorong
Les Menuires:
Férfi műlesiklás
Val d'Isére:
Férfi lesiklás
La Plagne:
Bob, szánkó
Tignes:
Szabad stílusú sízés

A szervezők legutóbb *Amszterdamban* számoltak be — egyelőre csak — a játékokon részt vevő európai országok képviselőinek az előkészületekről, s néhány ország (olaszok, angolok, németek) részéről egész komoly kritikákat kellett lenyelniük. A nagyobb csapást az jelentette, hogy a *Nemzetközi Olimpiai Bizottságnak* a közelmúltban helyszínen járt bizottsága immár pontokba rögzítette az új elvárásokat. Jean-Claude Killy kicsit értetlenül nyilatkozta: *„Nem egészen értem, mi a baj. Nem ez lesz az első téli olimpia, amelyet például nyolc városban rendeznek meg. Nem ez lesz az első verseny, ahol a sportolóknak sokat kell utazniuk. Talán túlságosan korán kezdtek el aggódni az urak. Nem gondolják?"*

Valóban: nem gondolják? Mondhatnánk, egy év múlva meglátjuk. Csak nehogy késő legyen...

(szerdahelyi)

Eccpecc, kimehetsz...

Azért itthon is maradnak

A sportegyesületek életében az új esztendő első hetei többek között a szerződéskötések jegyében telnek. Ilyenkor elsősorban az egyéni sportágbeli versenyzőkkel ülnek asztalhoz a szakosztályok, klubok vezetői, hogy megvitassák: *ki marad, ki megy, mennyiért és hova.* Így van ez — azazhogy csak lenne — a teniszezők esetében is, ha nem merülne fel néhány probléma, amely akadályozza a sportoló és egyesület közötti megállapodás lefektetését.

A sportág 1991. évi versenynaptára nagyjából összeállt. Egy versenysorozat időpontja azonban még nem tisztázott. *Az OB I-es csapatbajnoki küzdelmekről van szó, ami a tervek szerint őszi—tavaszi rendszerben kerülne kiírásra.* Na és! — gondolhatná bárki. Miért oly fontos dolog ez a szerződéskötések szempontjából? Hát azért, mert ha a hazai csb ideje netalán egybeesik mondjuk a németországi csapatbajnoki erőpróbákkal, akkor klubelnök legyen a talpán, aki az ominózus okiratot alá tudja íratni a teniszezők legalábbis egy részével. A magyarázat egyszerű: *a honi játékosok előtt szabad az út.* Az, aki tehetségénél fogva két egyeneset tud ütni a labdába, már a külföld felé kacsingat, s mehet is, hiszen kinti szereplését semmi nem korlátozza. Mindez természetesen még nem lenne baj. Ha a bajnokság nívósabb, ha az ellenfelek erősebbek, mint itthon — menjen, ez nyilván sportbeli fejlődését szolgálja majd.

De ki játszik akkor itthon? A megoldás kézenfekvőnek látszik: *a magyar csb-t a némettől eltérő időpontban kell megrendezni.* Igen ám, de az ügy igazi rendezését ez sem jelenti. Ugyanis: ha egy játékos résztvevője a németországi csapatbajnokságnak, akkor a német teniszszövetség verdiktje szerint az adott évben más országban — például Magyarországon — nincs játékjoga. Állítólag a német sporttársak feloldani készülnek ezt az akadályt, bár van, aki cáfolja ezt. Mindenesetre a *Magyar Tenisz Szövetségnek* lépnie kellene a németek felé ez ügyben. *Szilágyi Dezső*, az MTSZ ügyeit vivő titkár szerint: megpróbálhatjuk... Szerintem: meg kell próbálni!

Így fest tehát az alapszituáció. S mit tesz a hazai élvonalhoz tartozó teniszező? Dönt! Útját valószínűleg a „márkásabb" bajnokság felé veszi. „Azért itthon is maradnak játékosok" — vélekedik az MTSZ titkára. Persze, sőt az itthon rekedtek részvételével biztosan csapatbajnokság is lesz. Legfeljebb a spiccen lévők hiányozni fognak, s ezt a színvonal sínyli majd meg, no meg a közönség.

Azért megpróbálhatjuk...

(király)

Sport

1990 legjobbjai:

Darnyi, Egerszegi, női sakkválogatott, Széchy Tamás

A magyar sportújságírók 1958-tól minden esztendő végén megválasztják az év legjobb sportolóit. *A 33. választás eltért az előzőektől*, miután nem 1990. december 31-én zárult az értékelés, hanem 15 nappal később, már 1991-ben, a hivatalosan 1990. évi úszó-világbajnokság miatt. A MÚOSZ Sportújságíró-szakosztály tagjai közül 112-en adták le szavazataikat.

A szavazás végeredménye: férfiak: 1. *Darnyi Tamás* (úszó), 2. *Rózsa Norbert* (úszó), 3. *dr. Nébald György* (vívó). Nők: 1. *Egerszegi Krisztina* (úszó), 2. *Joó Éva* (sportlövő), 3. *Ónodi Henrietta* (tornász). Csapatok: 1. *Női sakkválogatott* (Polgár Judit, Polgár Zsófia, Polgár Zsuzsa, Mádl Ildikó), 2. *Kajak négyes* (Ábrahám Attila, Csipes Ferenc, Gyulay Zsolt, Fidel László), 3. *Futócéllövő-válogatott* (Ángyán József, Sike József, Solti Attila). Edzők: 1. *Széchy Tamás* (úszó), 2. *Kiss László* (úszó), 3. *dr. Hammerl László* (sportlövő).

Merre tovább?

Varga Gusztáv is-is...

Dr. Szívós István elnök lett a Fradinál, így természetesen felállt a vízipólócsapat kispadjáról, befejezte (szerintem csak rövid időre) az edzősködést. Korábbi „szárnysegédje", *Júhász Károly* vette kezébe az irányítást a Népligetben. A hírek szerint az ő munkáját a továbbiakban *Varga Gusztáv*, a csapat aktív játékosa segíti majd, ami viszont annyit jelenthet, hogy ...?

— *Nem hagyom abba semmiképpen sem a pólót*, elsősorban a játékommal próbálok Juhász Karcsinak segíteni a jövőben. *Valóban volt szó arról, hogy másodedző leszek a Fradinál, de rövid gondolkodási idő után úgy döntöttem, hogy nekem is, és a csapatnak is jobb, ha most még nem a partról, hanem a vízben irányítok.* Ez persze, nem jelenti azt, hogy nem állok Juhász Karcsi rendelkezésére, a szakmai munkában, ha erre igényt tart. *Szerződésem július 31-ig köt a Ferencvároshoz.* Hogy utána merre veszem az irányt, még nem tudom, szerencsémre *több ajánlatom van, amelyek közül választhatok, a sportban és a civil életben egyaránt.* Tény viszont, hogy a Fradi minden tekintetben nagyon közel áll a szívemhez... Így aztán elképzelhető, hogy pályafutásomat itt folytatom, edzőként, de biztosat még nem mondhatok.

— *Nem az inkább a helyzet, hogy beijedtél egy kicsit? Azért nem vállaltad el főfoglalkozásban az edzősködést?*

— Hogy én beijedtem volna? Akik ismernek, tudják, nem olyan típus vagyok, *belemegyek a legvadabb helyzetekbe is.* Nem, nem, erről szó sincs.

— *Azokat a játékosokat kellene irányítanod, akikkel jóban, rosszban együtt voltál az elmúlt három-négy évben...*

— Ez sem zavarna különösképpen. Természetesen megváltozna egy-két dolog az elmúlt időszakhoz képest, ha én lennék az edző, de nem tudok kibújni a bőrömből, úgyhogy, a baráti viszonyaim nem szűnnének meg a srácokkal. De minderről csak feltételes módban beszélhetünk, hiszen, mint mondottam, csak július 31-e után döntöm el, *merre tovább...*

bujó

Martini—Délker VK a Sportcsarnokban

Száraz vagy édes lesz a Martinink?

A Tokaj Expressz „párbajtőrvonat" már majd két hónapja elment. Ma délután azonban újabb párbajtőr Világkupa-verseny kezdődik a régi Sportcsarnokban, ezúttal azonban hölgyek csatároznak a Martini-Délker Kupáért.

Újból élettel telik meg a *Sportcsarnok*. Minden induló hölgy álma, hogy vasárnap délután a *Vigadóban* elhelyezett főpáston szerepelhessen a finálében. De addig *eléggé rögös az út.* Selejtezők, egyenes kiesés, aztán vigaszágas 32-es tábla. Aki mindezen keresztülverekszi magát, csak az juthat el, az ígéret földjére...

A sportág legifjabb fegyverneme a női párbajtőr, de talán a legnépszerűbb is. Hogy miért? Talán mert a tőrvívásban kevésbé sikeresek is átpártoltak és folyamatosan pártolnak a legtisztább, így a közönség számára legjobban követhető és érthető fegyvernemhez. Ráadásként, a férfiakhoz hasonlóan az öttusázók is szerephez juthatnak a női párbajtőr-vetélkedőkön. E fegyvernem nagy lehetőséget kínál minden hölgy számára, mert az erőviszonyok nem teljesen kialakultak, így aztán nem meglepő, ha minden versenyen más-más hölgy viszi el a pálmát.

Dr. Nedeczky László a női epézőket is védőszárnyai alá vette, napok óta lót-fut, robotol azért, hogy — mint rendesen — ezúttal is elégedetten távozzon mindenki *Budapestről*, a *Martini—Délker* Világ Kupáról. Persze, azt hiszem, hogy a magyarok *nem bánnák, ha a külföldiek lógó orral hagynák el hazánkat*, mert az azt jelentené, nem sok babér termett számukra a hét végén.

A hazai vívónők közül ezúttal is a *„kemény mag"* tagjai, tehát azok, akik Denverben arany-, Lyonban pedig ezüstérmet szereztek, *Várkonyi Marina, Szalay Gyöngyi, Eőri Diana — Szőcs Zsuzsa*, és az idei Világ Kupa-sorozatban élen álló *Horváth Mariann* indulnak győzelmi eséllyel. A párbajtőr azonban, különösen akkor, amikor nők forgatják a pengét, kiszámíthatatlan sport. Ettől függetlenül azért mi, magyarok mégis *reménykedünk abban, hogy édes lesz a Martinink, nem pedig száraz...*

(buzgó)

Két magyar világbajnoknő a képen. Balról Szalay Gyöngyi, jobbról az idei VK-ban vezető Horváth Mariann. A kép decemberben, az országos bajnokságon készült, amikor az első és második helyért vívott a két hölgy... S miért ne vívhatnának vasárnap este is ugyanazért...?

Toroczkay Csaba felvétele

Egy verseny halála

A francia *Escrime* című vívószaklap címoldalán hatalmas betűkkel a hír: *Egy verseny meghalt, de a tőrvívás tovább él!* Az első olvasásra drámainak tűnő mondat egy 37 éves szép hagyomány megszűnéséről tudósít. Az *1953*-ban alapított férfi tőr *Martini Kupáról* van szó, amely verseny nekünk, magyaroknak különösen kedves volt. Nézzünk néhány nevet a győztesek listájáról. 1957. *Fülöp Mihály*, egy évvel később *Kamuti Jenő*, 1961-ben *Kamuti László*, '66-ban, '67-ben, '71-ben *Szabó „Putyi"* és legutoljára, 1988-ban *Szekeres Pál*. Tehát, nincs mit szégyenkeznünk, hiszen minden korszakra jutott magyar győztes, ráadásul a dobogósok között is sok magyar névvel találkozhatunk. A világ egyik legjelentősebb vívóeseményén sok legendás nagy név szerepelt az elmúlt 37 esztendőben.

Az élet azonban nem áll meg, a Martini cég lemondása után a *Fabergé* kozmetikai cég vette át a szponzori szerepet.

Az idei verseny az újjávarázsolt Coubertin-csarnokba tér vissza a tavalyi Párizs külvárosi csarnokból. A mostani versenyre, ahogy mondani szokás, mindenki eljön, aki valamit is számít férfi tőrvívásban. Érthető ugye, hiszen ez lesz az utolsó Martini Kupa férfi tőrben.

A magyar csapatból csak *Gátai Róbert* hiányzik, akinek keze gipszben van, egyébként az Universiade győztes olimpiai és világbajnok bronzérmes tőrcsapat minden tagja szerepel majd.

A magyar csapat az egyéni küzdelem után a vendéglátók meghívására hétfőn a lengyel és a francia csapat társaságában hármas viadalon vesz részt.

(kunfalvy)

SPORT ÉS TÁMOGATÁS

A közelmúltban érdekes és sokakat érintő témát tűzött műsorára a televízió. Arról volt szó, hogy a különböző tantárgyakban, tanulmányi versenyeken és így tovább, kiemelkedő eredményeket produkáló diákoknak milyen kedvezményeik vannak-lehetnek az egyetemi, illetve főiskolai felvételik alkalmával?

Eddig minden rendben. Adódik azonban sok kérdés, amelyek legalább annyira érdekesek lehetnek egy bizonyos réteg számára, mint mondjuk a tanulmányi versenyeken kiemelkedőeknek a maguk kedvezményei, előnyös feltételei. Itt azokra az élsportolókra gondolok, akik a maguk területén valóban kiemelkedőek, dicsőséget szereznek Magyarországnak a legrangosabb nemzetközi sportversenyeken is.

Szóval az emberfia azt gondolná, hogy ezek a kivételesen eredményes sportemberek zöld utat kapnak a magyar felsőoktatási intézmények különböző fakultásaira. Gondoljuk csak meg, igazán nem sok olyan, az érettségi előtt álló élsportolónk van, mint például Egerszegi Krisztina. Bekerülhetne mondjuk a villamosmérnöki karra felvételi nélkül egy ilyen klasszis? Megérdemelne egy ilyesfajta kedvezményezettséget, ez nem is vitás. Ha nem bírná az iramot, úgyis kimaradna, de legalább a felvételin nem kellene izgulnia.

Szép-szép dolog az én idealizmusom, a romantikus tévelygésem, de az élet egészen mást mutat. Ilyesmire ugyanis nincs lehetőség. Az idei felvételi követelmények között mindössze arra nyílik mód, hogy az olimpiai, világ- és Európa-bajnokságok első hat helyezettjei — amennyiben testnevelő tanári képesítésre pályáznak — a szaktárgyi felvételi alól mentesülnek. Ha például földrajz—testnevelés szakra pályázik az említett kritériumokkal rendelkező élsportoló, úgy a másik tárgy felvételijén ugyanúgy át kell esnie, mint bárki másnak.

Szállok lefelé az igényeimmel, már a testnevelés felvételijének elengedésével is beérem, de jön az újabb hideg zuhany. Ez az előny is csak Nyíregyházán és Szegeden adatik meg az élsportolóknak, míg Egerben, Budapesten, Pécsett és Szombathelyen a tanárképző főiskolák testnevelés szakos hallgatói közé pályázni kívánó élsportolóknak a zsűri előtt még testnevelésből is ugyanolyan próbát kell tenniük, mint azoknak, akik a saját iskolájukban sem minden sportágban tűnnek ki a társaik közül.

Ehhez csak annyit: a Zeneakadémián egészen bizonyosan beszámítják a zsűrizésnél, ha valaki mondjuk nemzetközi fagottversenyt nyert előzőleg. Egerszeginek és a többi, szóba jöhető néhány klasszisnak ez nem jelent semmit, még a saját területén sem.

Egerben, Budapesten, Pécsett és Szombathelyen legalábbis nem. Nesze neked, sporttámogatás!

(jocha)

Postabank Kupa Fehérvárott

Jó játék az olaszok ellen

Nem is kezdődhetett volna jobban a magyar jégkorong-válogatott szereplése Székesfehérvárott a Postabank-kupáért zajló négyes tornán. A mérkőzés harmadik percében *Terjék* átadását én, a botcsinálta tudósító, *Hudák Gábor* ütöttem a kapuba — kezdte beszámolóját a ferencvárosi játékos. — Ellenfelünk az olasz válogatott volt a nyitó mérkőzésen, akik a hírekkel ellentétben nem az olimpiai válogatottukkal jöttek Székesfehérvárra. Hét honosított kanadai játékossal megerősített gárdájuk lényegesen nagyobb játékerőt képvisel, mint vártuk. Így aztán nem volt nagy meglepetés, hogy már a 10. percben egyenlítettek, sőt, a harmad utolsó percében a vezetést is megszerezték (2—1). Ezzel az eredménnyel zárult az első játékrész. Az első 20 perc lövésaránya az olaszok fölényét mutatta; 16-szor ütöttek kapura, míg mi 11-szer.

A második harmad már *kiegyenlített* játékot hozott, minden tekintetben felvettük a versenyt az olaszokkal, rögtön az elején átadásomból *Simon Joe* kiegyenlített (2—2), de nem sokkal később emberelőnyös helyzetből újra az olaszok vezettek 3—2-re. Ez maradt a harmad végeredménye.

Az utolsó húsz perc is jól indult a mi szempontunkból, *Orbán Gyuri* gyönyörű szóló végén kipókhálózta a fölső sarkot (3—3).

Továbbra is mi maradtunk támadásba, aminek meg is lett az eredménye, *Bálint Artúr Mayer Zsolt* asszisztálásával megszerezte a vezetést (4—3). Az olaszok ismét emberelőnyből voltak eredményesek, így alakult ki a 4—4-es végeredmény. *Mindenképpen a várakozás fölött játszottunk, azt mondhatom, hogy reális eredményt hozott a találkozó.*

A mérkőzés végén szövetségi kapitányunk, *Szeles Dezső*, a következőket mondta: *„Nagyon köszönöm a csapat helytállását, talán jobb is, hogy nem nyertünk, mert így nem szalad el a ló veletek. Az emberelőnyös helyzetekben kapkodtatok, ezen mindenképpen javítanunk kell. A franciák elleni találkozón szoros eredményt várok a csapattól."*

Mi pedig reménykedünk a tornagyőzelemben.

Lapzártakor a Franciaország—Dánia mérkőzés még zajlott.

Hudák Gábor

Ausztriai telefonjelentésünk

Makrancos udvarhölgy...

Az Alpok leendő síkirálynőjének már fonják a négyágú aranykoronáját. A saalbach—hinterglemmi világbajnokságon ugyanis az osztrák *Petra Kronbergert* már a megnyitó előtt a sajtó megkoronázta azzal, hogy négy aranyérmet vár tőle. Az udvarhölgyei, azaz a honfitársnői azonban erre nincsenek tekintettel, mert az alpesi összetett verseny lesikló számában a „makrancos" *Sabine Ghinter* már a hátát mutatta leendő uralkodónőjének. Azaz: *megnyerte a Kohlmais jeges lejtőjén a lesiklóversenyt, Petra Kronberger és a svájci Chantal Bournissen előtt.* A női mezőny másik nagy egyénisége, a német *Katrin Gutensohn* csak hatodiknak ért célba.

Az osztrákok világbajnoka, Karl Schranz, aki nem csak kommentál a tv-ben, hanem a *Neue Kronen Zeitung* számára jegyzeteket is ír, így vélekedett erről a „vereségről":

— Aki ezen a pályán azt meri mondani, hogy biztos első lesz, az vagy hazudik és önmagát áltatja, vagy egyszerűen nem tud sielni. Petra második helye azt jelenti, hogy megszerezte az összetett győzelemhez szükséges második helyet, s a másik számban, a műlesiklásban, ami az ő fő erőssége, már nagyobb eséllyel lépett a lejtőre. Megnyeri, de nem ez lesz az első világbajnoki címe! S nem is az utolsó...

Ami bennünket, magyarokat illet, a mi rutintalan, fiatal versenyzőink erre a számra nem neveztek. Nem is baj, mert a műhavon a jég igazi, s nagyon veszélyes a pálya, noha a rendezőket figyelmeztették; nem szeretnék, ha a világbajnokság újabb áldozatot szedne a sízők körében.

Ma is a nőké a lejtő: a lesiklásban már világbajnokot avatnak. Alighanem *Petra Kronenberg koronájára felkerül az első aranyág!*

V. K.

Elek terem...

Pénteken délután már véget ért a tanítás *a Központi Sportiskolával* együttműködő *Csanádi Árpád Általános Iskola és Gimnázium* épületében, *a hatodik „A" osztály tanulói azonban ünneplőbe öltözve, padjaikban ülve várakoztak;* névadóra készültek. E naptól kezdve tantermük *Elek Ilona olimpiai bajnok vívónő nevét viseli*, s a helyiségben minden a kitűnő sportolónőt idézi. A falon láthatók az olimpiai és világbajnoki győzelmeit igazoló diplomák, fényképek a versenyekről, s a magánéletről. (Az iskola már hét, olimpiai bajnokról elnevezett teremmel büszkélkedik, hiszen korábban *Csík Ferenc, Harangi Imre, Pataki Ferenc, Urányi János, Kocsis Sándor* és *Boros Ottó* is névadóvá lépett elő.)

Engiék negyedikek

Szófiában pénteken a jégtáncosok egyénileg alkotott táncával folytatódott a 100. műkorcsolya és jégtánc Európa-bajnokság. *A két magyar páros megőrizte a kötelező táncok után kivívott pozícióját, az Engi Klára, Tóth Attila duó a negyedik, a Regina Woodward, Szentpétery Csaba kettős pedig a 14. helyen várja a szombati szabadkorcsolyázást.*

Az élcsoportban helycsere történt, a francia *Duchesnay-testvérek* a harmadik helyről az elsőre léptek elő, maguk mögé utasítva szovjet riválisaikat.

Az állás a szabadkorcsolyázás előtt:

1. Isabelle és Paul Duchesnay (francia) 1,8 helyezési pont. 2. Marina Klimova, Szergej Ponomarenko (szovjet) 1,8. 3. Maja Uszova, Alekszandr Zsulin (szovjet) 2,4. 4. Engi Klára, Tóth Attila (magyar) 4,0. ... 14. Regina Woodward, Szentpétery Csaba (magyar) 14,2.

Alapítvány

Igazán különleges alkalomból hívták össze a sajtó képviselőit péntek délben a Vén Diák eszpresszóban: Kiss László, az ismert labdarúgóedző bejelentette: egy alapítványt hozott létre, amelynek célja a magyar labdarúgóedzők munkájának segítése lesz. Elhangzott, hogy a kuratórium által alkotott bizottság minden évben megválasztja az év legjobb edzőjét, aki az alapítvány költségén egy külföldi tanulmányúton vehet részt.

A

MAGYAR OLIMPIAI CSAPAT
HIVATALOS BIZTOSÍTÓJA,
ÉS ARANY FOKOZATÚ TÁMOGATÓJA

NÉPSZAVA

Szeretettel köszöntjük névnapjukon Vanda és Paula nevű olvasóinkat.

A Nap kél 7 óra 19 perckor, nyugszik 16 óra 35 perckor.

Marad a csendes, téli idő

Ma országszerte változóan felhős lesz az ég, csapadék nem várható, pár órás napsütésre számíthatunk. Eleinte gyenge, változó irányú lesz a szél, majd időnként megélénkül és északnyugatira fordul. A legmagasabb nappali hőmérséklet 0 és +5 fok között alakul. *(MTI)*

HOL-MI OLCSÓBB HOL-MI OLCSÓBB HOL-MI OLCSÓBB HOL-MI

Jó tipp háziasszonyoknak! *Újpesten*, az István téri piacon — amely az M3-as metróval közelíthető meg — mintegy *20—30 százalékkal* olcsóbban vásárolhatnak, mint a belvárosi piacokon. A burgonya kilója 17—18 forint, az almáé 24—26, a tojás darabja 4,80—5 forint. A gyökér 30—32, a vörös répa és zeller 21—22, a gomba 136, a vöröshagyma 30—32, a lencse 108, a kelkáposzta 24—25, a karalábé 28 forint kilónként.

Malachús mindig kapható, a hasaalja és hátulja 134, míg a bőrös karaj és comb 160 forint kilónként. A 406. sz. Skála Áfész boltjában a lógyulai 260 forintba kerül. Húsos karajcsont, a piac húsboltjaiban 40, a füstölt csülök 170, a paprikás, főtt császárhús 200 forintba kerül kilónként. A gyümölcshiányos télen érdemes savanyúsággal biztosítani a család vitaminszükségletének egy részét: a káposztát 40, a paradicsomot 50, a csalamádét és céklát kilónként 60 forintért megvásárolhatják. Jó tudni, hogy szombatonként kis élőállat vásárt is tartanak.

(reé)

HOL-MI OLCSÓBB HOL-MI OLCSÓBB HOL-MI OLCSÓBB HOL-MI

Befejezés előtt a rendőrségi vizsgálat

Folytatódik a Foltányi-ügy

A múlt év novemberében nagy port vert fel a hír, hogy *Foltányi Árpád* MDF-aktivista az *Információs Hivatal* vezetőjétől kölcsönkapott gépkocsival *karambolozott*, majd *segítségnyújtás nélkül továbbhajtott*. A Foltányi által vezetett *AK 38—20* forgalmi rendszámú *Ladát* a rendőrségnek — a lakosság segítségével — a *Margit híd* budai hídfőjénél sikerült megállítania.

A fiatalember, aki foglalkozását a *Közgazdaságtudományi Egyetem* ötödéves hallgatójának jelölte meg, az intézkedő rendőrökkel *agresszíven* viselkedett. Kapcsolataira és *speciális küldetésére* hivatkozva nem akart kiszállni a gépkocsiból, ezért a rendőrök kénytelenek voltak *határozottan* fellépni a súlyos közlekedési bűncselekménnyel alaposan gyanúsítható fiatalemberrel szemben.

Foltányit a közlekedésrendészeten *előállították* és rövid időre *őrizetbe vették*. Szabadulása után az aktivistát azonnal felvették a *János-kórház* pszichiátriai osztályára, ahol a professzor utasítására *titkosan* őrizték, mindent elkövettek, hogy *„izolálják"* az idegenek, elsősorban az *újságírók* elől.

Annak idején *dr. Kónya Imre*, az MDF parlamenti frakcióvezetője nyilatkozta: *„a Magyar Köztársaságban ma már mindenkit felelősségre vonnak, ha bűncselekményt követ el, s ez vonatkozik a pártvezetőségi tagokra is, kerüljenek ki bármelyik párt soraiból. A Foltányi-üggyel a Magyar Demokrata Fórum etikai bizottsága is foglalkozik majd."*

Arról nem tudunk, hogy az MDF etikai bizottsága azóta hozott-e döntést ezzel kapcsolatban, bár elképzelhető, hogy ez belső ügy. Mindenesetre a Foltányi Árpád által elkövetett gázolás és az azt követő garázdálkodás körül *„idegeket szaggatóan"* mély a csend. Ezért is kerestük meg *dr. Sándorfi György* ügyvédet, a gyanúsított védőjét.

— Ügyvéd úr, hol tart a Foltányi-ügy?

— A vizsgálat most már *a végéhez közeledik*.

— Nem akarták véletlenül a *„süllyesztőbe"* tenni a vitathatatlanul *kínos* ügyet?

— Nem, erről nincs szó. Az ügy vizsgálójától azt a tájékoztatást kaptam, hogy még egy *szakértői* nyilatkozatra várnak, s ha az megérkezik, *lezárják* a rendőrségi nyomozást. Tovább már *nem hosszabbítják* a vizsgálat idejét.

— Tehát, mikorra várható az eljárás rendőrségi szakaszának a befejezése?

— Nekem azt ígérték, hogy *egy héten* belül.

— Foltányi Árpád dolgozik?

— Tudomásom szerint vidéken tartózkodik, a családjánál.

S. A.

Majdnem 12 milliós lottónyeremény

A 4. heti lottónyeremények az illeték levonása után a következők: az egy darab öttalálatos szelvényre 11 millió 767 ezer 485 forintot fizetnek. A négyesek 230 ezer 723, a hármasok 2052, a kettesek pedig 61 forintot érnek. A közölt adatok még nem véglegesek.

(MTI)

Két Peugeot-t kaptak

Szent Mihály rendőrőrs

Budapesten a rákosszentmihályi vállalatok és magánvállalkozók támogatásával megalakult a *Szent Mihály* rendőrőrs. A 20 tagú csoport már a közeljövőben megkezdi a tevékenységét. A Rair Kft. *két, Peugeot 405 GL gépkocsit* ajándékozott nekik. A helyi autószerelő kisiparosok pedig díjmentesen vállalták a szervizelést.

(MTI)

A kormány ehhez kisfiú!

A devizaszámlákat nem fagyasztják be

A hét elején *Draskovics Tibor* pénzügyminisztériumi helyettes államtitkár azt nyilatkozta a tv-híradónak, hogy *semmilyen körülmények között nem kerülhet sor a lakossági devizaszámlák befagyasztására*. Ezt követően értesülhetett a közvélemény arról, hogy a helyettes államtitkárt a pénzügyminiszter *felmentette* hivatalából. A naponta ránk zúduló és gyakran ellentmondásos intézkedések özönében — amelyek túlnyomó része közvetlenül *a bőrünkre megy* — több olvasónk is telefonált a szerkesztőségbe, hangjában aggodalommal: akkor most *érvényes-e* mindaz, amit Draskovics Tibor ígért?

A kérdésre *Király Péter*, a Pénzügyminisztérium közigazgatási államtitkára így válaszolt:

— A helyettes államtitkár felmentése csak február 1-jétől szól, így teljesen *autentikusan, jogosan és helyesen* nyilatkozott. Csak megerősíthetem a televízió híradójában elhangzottakat: a lakossági devizaszámlákat a parlament döntése nélkül nem lehetne befagyasztani — úgy is mondhatnám, hogy *ehhez egymagában a kormány is „kisfiú"* —, egy ilyen lépésről pedig a nyilvánosság idejekorán tudomást szerezne. De még egyszer hangsúlyozom, hogy mindez csak feltételes mód, mert *a kormánynak eszében sincs hasonló témával foglalkozni*. Állítólag egy német rádióadásban hangzott el olyasmi, amit félreérthettek az emberek, ezért sokan kivették pénzüket a devizaszámláról. Ez a folyamat azóta már *megállt*. Jó, hogy megkeresett kérdésével, mert így megerősíthetem a hét elején elhangzottakat.

V. Zs.

Uniontours-utak

EB-selejtező, sítúrák, egzotikum

Az *Unian-tours* utazási iroda sajtótájékoztatón ismertette idei kínálatát a Hotel Benczúrban péntek délelőtt. *Kiss Sándor* igazgató elmondta, hogy tervezett dollárbevételüket tavaly 35—40 százalékkal növelték. Szervezésükben 18 ezer külföldi látogatott hazánkba, s tízezer magyar vett részt különböző utazásaikon, határainkon túlra.

1990-ben autóbuszparkjukat felújították, s Budapesten kívül már Győrben, Szegeden és Debrecenben is működik irodájuk. Idén *17 országba, 48 útvonalra 283 csoportot* szerveznek. Várhatóan népszerűek lesznek az ausztriai sítúrák, a rövid városlátogatások, körutazások, szakmai szakszervezeti programok. Lesznek angol-, németnyelv-tanfolyammal egybekötött utak, tengerparti üdülések Olaszországban, Görögországban, a jugoszláviai *Novi Vinodolski-Zagori* nyaralóhelyen.

A külföldi utak több mint fele *10 ezer forint alatti*, egyharmada közepes árfekvésű. Az egzotikus tájakra vágyóknak Mexikó, Japán és Kína megtekintését tervezik, a *Kanári-szigeteken* két hét 113 ezer forintba kerül. A sportrajongók *március 28.—április 4. között a ciprusi labdarúgó EB-selejtezőt* láthatják, nyolcnapos út keretében. Elő- és utószezonban nyugdíjasoknak, gyermekeknek kedvezményes akciókat hirdetnek majd.

Hazai tájakra is vonzó programokat állítottak össze, kirándulással, gyógyüdüléssel, Bükfürdőn, Miskolc-Tapolcán, Hajdúszoboszlón. Március közepén az Utazás '91. idején ingyenes *városnézésre* viszik az érdeklődőket.

(selmeczy)

Az első drága autók

A hét elején még a régi árakon adták ki a kocsikat a Merkur csepeli telepén — színre várók, átvételt halasztók voltak a szerencsések —, szerdától aztán kezdődhetett volna a rendes ügymenet. *Ha lett volna vásárló.* Az Áfor utcai átadóban, tegnap szinte *kongott az ürességtől az üvegfalú csarnok.* A gazdára váró kocsik sűrűn egymás mellett sorakoztak, de senki nem mustrálta őket. A biztosítók máskor egymással versengő ügynökei *meg sem jelentek. Érdi* úr, az Autóklub fehér hajú nyugdíjasa is csak a tízóraijával bíbelődött. Morgott is, rendesen. — Ilyen forgalom miatt nem érdemes még felkelni sem!

Egy, csak egy legény volt talpon a vidéken, *Majoros György*, aki feleségével érkezett a nagy napra, a Skoda Favorit átvételére.

— Sok mindenre számítottam, de hogy *fél tízkor mi leszünk az elsők, arra nem* — mondta Majoros úr. — Eredetileg 90-re volt visszaigazolva, s nagyon szurkoltunk, hogy megkapjuk még a régi áron, nem sikerült.

— *Miért veszik át ilyen drágán?*

— Már nagyon készültünk az új kocsira, a gyerekek is beleélték magukat, ezért nem mondunk le róla. Igazából építkezni akartunk, az építőanyagot már meg is vettük, de a *munkához nem fogunk hozzá*, az a pénz ment a kocsira.

— *Mivel foglalkozmak?*

— Én kertész vagyok az állami gazdaságban, feleségem ABC-vezető Kótajon, ahol élünk. De *nem a fizetésből* veszünk kocsit. Fóliázunk, gyümölcsöst bérelünk, lényegében *reggeltől estig dolgozunk, még a hét végén is.*

— *Kótaj hány kilométerre van Budapesttől?*

— Háromszáz. *Abszurdum, hogy a Merkur ide rendel bennünket*, ahelyett, hogy Debrecenben, a lakóhelyünktől ötven kilométerre vehetnénk át a kocsit.

Falkai János, a csepeli telep vezetője nem tehet Majorosék fölösleges utaztatásáról, az a központ rovására írandó. Az első napok tapasztalatait összegezve, a telepvezető elmondja, előzetesen a kiértesítettek 30—40 százalékos megjelenésére számítottak, helyette *jó, ha a tíz százalékuk eljön* ... A Merkur tavaly a csepeli két telepen — a legnagyobb értékesítőbázisán — összesen *65 ezer kocsit adott el, naponta 2—220-at.* Csütörtökön a *302 kiértesítettből 13-an vitték el* a kocsit. Falkai János abban reménykedik, ha a reálisabb árú Ladákat kezdik forgalmazni, többen fizetik meg az árát. Erre azonban várhatóan csak februárban kerülhet sor, akkorra érkezik meg az első szállítmány.

A Merkur többi telepén is hasonló a kép, ami a vállalat jövője szempontjából egyáltalán nem biztató, *a markánsabban fogalmazók szerint katasztrofális.*

Ehhez képest még a megmaradt vevőkre is annyi figyelmet fordítanak, mint Majorosékra. Ki érti ezt?

Horváth K. József

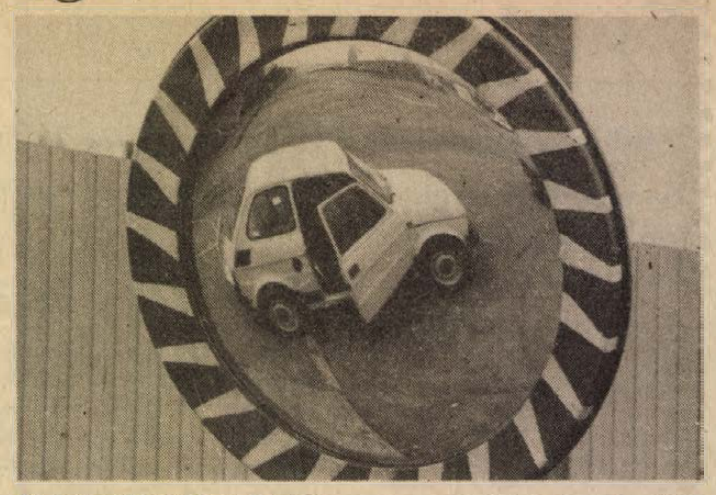

Az árához képest nem is nagy ... Prohászka Imre felvétele

Elfogták a fegyveres postarablás gyanúsítottjait

Csütörtök éjjel Budapesten *elfogták* a nyírgyulaji fegyveres postarablás gyanúsítottjait a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Rendőr-főkapitányság nyomozói. A súlyos bűncselekmény elkövetésével vádolt *Szászi Ferenc* 19 éves és *Bakos Zoltán* 20 éves kocsordi lakosokat őrizetbe vették, ügyükben folytatják a vizsgálatot.

Almási Sándor rendőr ezredes, megyei rendőrfőkapitány az MTI munkatársának elmondta: a gyanúsítottak január 15-én álarcosan, *fegyverrel* a kezükben arra kényszerítették a nyírgyulaji postahivatal vezetőnőjét, hogy tegye egy reklámszatyorba a páncélszekrényben lévő *300 ezer forintot*. A rablók magukhoz vették a pénzt, majd motorkerékpárral elmenekültek a helyszínről. A főkapitányság nagy erőket mozgósított felkutatásukra. A rendőrök sok segítséget kaptak a lakosságtól is, így a menekülőket megfigyelő szemtanúk elmondása alapján a grafikus *élethű mozaikképeket* készíthetett.

(MTI)

Barátság klub

Utazások, mulatságok,

Február 8-án *vadas vacsorára hívjuk* barátainkat a szigetcsépi Vadásztanya éterembe. A részvételi díj 400 forint.

A hazai tájak megismerését szolgáló sorozatunk következő tájegysége a Bükkhegység. Február 9-én utazunk. Az útiköltség és az ebéd 600 forint.

Február 10-én rendezik meg *Mohácson* a busójárást. A részvételi díj — az ebéd árával együtt — 600 forint.

Jelmezes *farsangi bálunkat* február 16-án rendezzük meg Budapesten, a Hotel Ifjúság éttermében. A belépő és a vacsora 400 forint.

Február 17-én megismételjük a mátrai kirándulásunkat. Az útiköltség és az ebéd 600 forint.

Lehet még jegyet váltani február 23-ra, a dabasi disznótorra. Az utazás, a reggeli és az ebéd 600 forint.

Kellemes pihenést és szórakozást ígér a kétnapos *lillafüredi* és *miskolctapolcai* kirándulásunk január 29. és 30-án, valamint február 23-án és 24-én. A részvételi díj 1500 forint.

A közeljövőben több külföldi utat is tervezünk: Január 31-én *Ausztriába, Bácsbe*, február 19-én *Csehszlovákiába* Zólyomba és Besztercebányára, február 22-én Jugoszláviába, Szabadkára indítunk autóbuszt. A részvételi díj 600 forint. Február 20-án és 21-én *Pozsonyba, Bécsbe* látogató csoportunkhoz lehet társulni: az útiköltség, a szállás, a vacsora és a reggeli 1800 forint. Február 22-én Velencébe utazunk autóbusszal. Visszaérkezés 24-én. Az út 1500 forint és 10 márka.

Február 3-án csoportos tárlatlátogatást szervezünk a *Nemzeti Galériába.* Találkozó 10 órakor, a várban (a Táncsics M. u. 17. sz.), a főbejáratnál.

Gerencséri

NÉPSZAVA

A MAGYAR SZAKSZERVEZETEK LAPJA

Főszerkesztő: DEÁK ANDRÁS

Főszerkesztő-helyettesek: SZALAY ANTAL, TAMÁS MENYHÉRT

Szerkesztőség: Bp. VII., Rákóczi út 54. Telefon: 122-4810 Telefax: 1-222-415 Postacím: 1964 Budapest

Kiadja a Népszava Kiadó Vállalat 1964 Bp. VII., Rákóczi út 54. Telefon: 122-4810

Levélcím: 1964 Bp. Pf. 32.

Felelős kiadó: KÁROLYI GYÖRGYNÉ, a Népszava Kiadó Vállalat megbízott vezérigazgatója

Terjeszti a Magyar Posta Előfizethető bármely postahivatalnál, kézbesítőnél

Előfizetési díj egy hónapra: 190,– Ft.

Athenaeum Nyomda

Felelős vezető: LOSONCZY GYÖRGY vezérigazgató

Nyomtatás: Szikra Lapnyomda

Felelős vezető: DR. CSŐNDES ZOLTÁN vezérigazgató

Index: 25 005
ISSN 0133–1701
Budapest
ISSN 0237–3785
Vidék
1 2 4 16

Mai számunkat szerkesztette: SZALAY ANTAL
Segédszerkesztő: TÓTH JENŐ
Olvasószerkesztő: KOVÁCS ILDIKÓ
Tervezőszerkesztő: BABAY GÉZA

Hirdessen a Népszavában!

Változatlan áron, gyors határidővel, lakossági és közületi ügyfeleink rendelkezésére állunk.

Népszava hirdetési és vállalkozási osztály
Bp. VII., Rákóczi út 54.
Tel.: 122-3499

Kik helyezték el a pokolgépet?

Az önkormányzatok végre szeretnék tudni, mennyi támogatást kapnak, hogy eldönthessék: mennyi helyi adót kell okvetlenül kivetniük.

(4. oldal)

Zord idők várnak a fiatalokra

Akik kiszorulnak az iskolákból, nem tudnak elhelyezkedni, és az átképzésben sem jut hely számukra. Sokuknak tengés-lengés lesz az életformája. Nő a bűnözés...

(5. oldal)

A kiskirályok nem mentek el

Gecse Mária kinyitotta a száját. Meghiúsította, hogy az ügyvezető igazgató saját célra felvegyen 70 ezer forintot. Néhány nap múlva kirúgták.

(7. oldal)

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

HÉTFŐ, 1991. JANUÁR 28. ■ 119. ÉVFOLYAM, 23. SZÁM ■ ÁRA 7,60 FORINT

NÉPSZAVA

A MAGYAR SZAKSZERVEZETEK LAPJA ALAPÍTVA 1873-BAN

Olajba fullad a Föld?

Iraki rakétatámadások és vegyifegyver-veszély – Színre lépnek az el nem kötelezettek – Tüntetések a háború ellen

Az Öböl-háború pusztító hatásait immár ökológiai katasztrófa is tetézi: az Öböl vizének felszínén mintegy hatszáz négyzetkilométer nagyságú olajfolt úszik 20–25 kilométeres sebességgel Szaúd-Arábia és az Egyesült Arab Emirségek partjai felé. A két szemben álló fél egymást vádolja a szennyezésért. Irak a hét végén ismét rakétatámadást intézett Izrael és Rijád ellen, sőt, burkolt formában kilátásba helyezte, hogy beveti „nem hagyományos fegyvereit" is. Az amerikai fél szerint heteken belül megkezdődhet az Irak elleni szárazföldi támadás.

Az Irak-ellenes koalíció szerint *Bagdad műve a tengerszennyezés; a part menti kőolaj-berendezésekből és tartályhajókból bocsátották a tengerbe az olajat.* Bagdad azonban elutasította ezt a változatot, sőt, *azt hangoztatta, hogy az olajfolt az iraki tartályhajók ellen intézett amerikai légitámadások következménye.*

Norman Schwarzkopf, a szövetséges haderők főparancsnoka egy vasárnapi rijádi sajtóértekezletén arról számolt be, hogy *a szövetségesek szétbombázták azokat a csővezetékeket, amelyeken az irakiak az Öbölbe folyatták az olajat.* Elmondta, hogy a fekete folyadék a szétbombázott csővezetékeken keresztül folyt a tengerbe a parttól több kilométerre levő kuvaiti tartályokból. A tábornok fotókat mutatott annak bizonyítására, hogy a szombat éjszakai bombázás után tegnap már lényegesen kevesebb olaj ömlött az Öböl vizébe.

Politikusok és szakemberek szerint *minden idők egyik legnagyobb környezetvédelmi katasztrófája fenyeget az Öbölben.* A *Pentagon* szóvivője szerint a *kiömlött olaj meghaladja a napi 100 ezer hordót.* A két évvel ezelőtt szerencsétlenül járt *Exxon Valdez* esetében „csak 240 ezer hordó került a tengerbe". Mivel *Szaúd-Arábiában, az Egyesült Arab Emirségekben és Kuvaitban* az ivóvíz jelentős részét tengervízsótalanító berendezésekkel biztosítják, az olaj így komoly fennakadásokat okozhat. *A szennyezés nagy pusztítást végez majd a halak és a teknősök állományában, a delfinek és a bálnák között.* A *Greenpeace* Nemzetközi Környezetvédelmi Szervezet szerint ez az Öböl egy zárt rendszer, ahol az óceáni áramlatok csak mintegy 200

(Folytatás a 2. oldalon)

Jugoslávia

Visszautasították a tiltakozást

Jugoszláv részről szombaton *visszautasították* azt a szóbeli tiltakozó jegyzéket, amelyet a magyar vezetés azért juttatott el a jugoszláv vezetésnek, mert a belgrádi televízió egyik műsorában ismét azt közölte, hogy *Magyarország illegálisan fegyvereket adott el Horvátországnak.*

Dusan Rodics jugoszláv külügyminiszter-helyettes szombaton a külügyminisztériumba kérette *Őszi István* magyar nagykövetet, és „magyarázatot kért" tőle — jelentette az *AFP* hírügynökség.

Rodics kifejtette a magyar nagykövet előtt, hogy a jugoszláv kormány „fenntartja magának azt a jogot, hogy napvilágra hozza az üggyel kapcsolatos tényeket".

(A magyar Külügyminisztérium jegyzéke a 3. oldalon található.)

Az út

El kell végre ismerni: a kormány nem jókedvében találta ki a polgárnyomorító adókat és az országszegényítő áremeléseket. Hanem tehetetlenségében.

A Magyar Nemzeti Bank elnöke szombat esti tévényilatkozatában ugyanis nem kevesebbet állított, mint hogy a kőolaj behozataláért és honi feldolgozásáért, forgalmazásáért felelős vállalatok akkor járnak jól, ha drágán vásárolnak. S gyaníthatóan nem csak ők, hanem mindegyik, hasonlóan monopol helyzetben lévő, piaci kiváltságokat élvező cég. Amelyeknek hatalmával szemben ezek szerint a kormány, úgy látszik, semmit sem képes tenni.

Bár... Bár az is lehet, hogy legutóbb például éppen a gazdasági szabályozók, a vállalati struktúrák és a vezérigazgatói lobbyk ellen vezényelték ki a rendőröket a hidakhoz, a közlekedési csomópontokhoz. S ki tehet arról, ha ezt az emberek félreértették?

Hiszen, lám, a kormány azt is keményen megakadályozta, hogy a munkaerő ára emelkedjék. Vagyis a legjobb úton haladunk a piacgazdaság felé. Az út egyik oldalán rendőrökkel, a másik oldalon monopol helyzetben lévő gazdálkodókkal.

Vidám OTP-sek, borús ügyfelek

Az Anker közbe nem kell menni...

Tiltakoznak a földrengéskárosultak

„A fiúk ügyes trükkel élnek" — nevetett fel az OTP-központ egyik vezető tisztviselője. Azt kérdeztük tőle — egyik olvasónk telefonja nyomán —, hogy jogszerűen jár-e el a XIII. kerületi fiók, amikor a visszafizetésről nyilatkozó ügyféllel közli, hogy a befizetésre ne nála, hanem az Anker közben, a hitelszámlakezelőnél jelenjen meg. (Budapesten, a várost felosztva két helyen kezelik ezeket a számlákat. A másik fiók a Kálvária — egykoron — Kulich Gyula téren van. A vidám bankember szerint ez az információnk „szamárság", hiszen Budapesten mindenki a kerületi fiókoknál törleszthet.

A XIII. kerületi fiókigazgató, *Horváth Kálmán* már nem fogalmazott ilyen egyértelműen. Ők — utasítás szerint — mindennap az Anker közbe *továbbítják* a hiteltörlesztők *listáját*, s utána *odaküldik* ügyfelüket is. Hacsak — itt egy mélyet lélegzett a fiókigazgató — az ügyfél kifejezetten azt kéri, hogy náluk óhajt befizetni. Arra a kérdésünkre: honnan tudja az ügyfél, hogy lehet „kifejezett kérése" is, az igazgató nem adott választ. Mint a HVG e heti számából tudjuk: *„a pénzintézet nem köteles ... az adóst jogairól felvilágosítani".*

Szecskó Istvánnak, az OTP hálózati főosztályvezetőjének kérése pénteken délután az volt, hogy hétfőig „parkoltassuk" a XIII. kerületi fiókigazgató eljárásáról szóló beszámolót, mert akkor ő „rendbe" fogja hozni az ügyet. Mindenkinek módja lesz hétfőtől, vagyis mától arra, hogy *a saját OTP-fiókjánál*, feltehetőleg kisebb, de nem kicsi sorbanállással törleszthet. Az OTP lakáshitelezési főosztályának vezetőjétől megtudtuk, hogy a két hitelszámla-kezelő fiók naponta addig tart nyitva, amíg az ügyfelek el nem fogynak. Az OTP-nek módjában lenne csekket adni az ügyfeleknek, s így a posták révén egyszerűsíteni a befizetést. Ígéretet kaptunk arra, hogy a hétfői főosztályvezetői „rendbetételnél" erről is lesz szó.

Az önkormányzatokat ostromolják segélyért, támoga-

(Folytatás a 4. oldalon)

Lesz-e csúcstalálkozó?

Döntés csak ma várható

Az Öböl-háborúról, a Baltikumról, a fegyverkorlátozásról tárgyalt kétszer is egymással a hét végén Alekszandr Besszmertnih szovjet és James Baker amerikai külügyminiszter Washingtonban, ahová a szovjet diplomácia vezetője tegnapelőtt érkezett. E találkozáson — melynek megtartásában még Eduard Sevardnadze állapodott meg korábban amerikai kollégájával — nem született még döntés arról, hogy megtartják-e a februárra tervezett csúcstalálkozót, ez csak ma várható, amikor is Bush elnök fogadja a szovjet külügyminisztert.

A tárgyalások után Baker közölte, hogy a fegyverkorlátozás kérdéséről ismét tárgyalnak hétfőn és valószínűleg még kedden is. A két fél küldöttségei az elmúlt hét óta tárgyalnak Washingtonban, de *nyitott még a hadászati támadórakétákat korlátozó START-szerződés több fontos kérdése*, és lezáratlan a vita arról, hogy a Szovjetunió a jelek szerint nem hajtja maradéktalanul végre az európai hagyományos haderő-csökkentési egyezmény előírásait. Amerikai részről a csúcstalálkozó előfeltételének tekintik, hogy ott aláírhassák a START-szerződést.

A szovjet külügyminiszter hangoztatta, hogy *a két kormány az Öböl-válságot illetően maradéktalanul egyet ért az ENSZ határozatainak végrehajtásában*, de megismételte Moszkvában tett kijelentését: *el kell kerülni a háború fokozódását*, Irak elpusztítását, azt, hogy a konfliktus mindkét félnek további veszteségeket okozzon. *Besszmertnih a balti kérdésről nem kívánt nyilatkozni*, csak annyit mondott, hogy tájékoztatta Bakert bizonyos szovjet belső fejleményekről.

Az Öböl-háború miatt az amerikai kormányban csak alacsonyabb szinten tudtak foglalkozni a szovjet fejleményekkel. Az ottani belpolitikai viszonyok egyébként olyan zavarosak, hogy teljesen bizonytalan, sikerrel tudja-e Amerika befolyásolni a helyzetet, írta vasárnap a The Washington Post.

A lap idézett egy meg nem nevezett kormányférfit, aki szerint Mihail Gorbacsov „elvesztette önbizalmát és magához vonta őt a régi módon gondolkodók szűk köre". Ugyanakkor az amerikai kormányon belül sokan remélik, hogy Gorbacsov még visszatér a reformok útjára, így *nem akarnak olyan lépéseket tenni, amelyek nehezítik a helyzetet*, és erősítik a kemény vonal híveit Moszkvában. A kormányon kívüli politikai erők viszont, így a törvényhozásban, úgy vélik, hogy *Amerika igenis képest*

(Folytatás a 2. oldalon)

Vízumkönnyítés

Somogyi Ferenc külügyminisztériumi államtitkár délkoreai látogatásának idején parafálták *a kölcsönös vízumkönnyítésről szóló megállapodást.* Az államtitkár a két ország között már rendszeressé vált politikai konzultáción vett részt szerda óta Szöulban, ahol fogadta Li Szang Ok külügyminisztert.

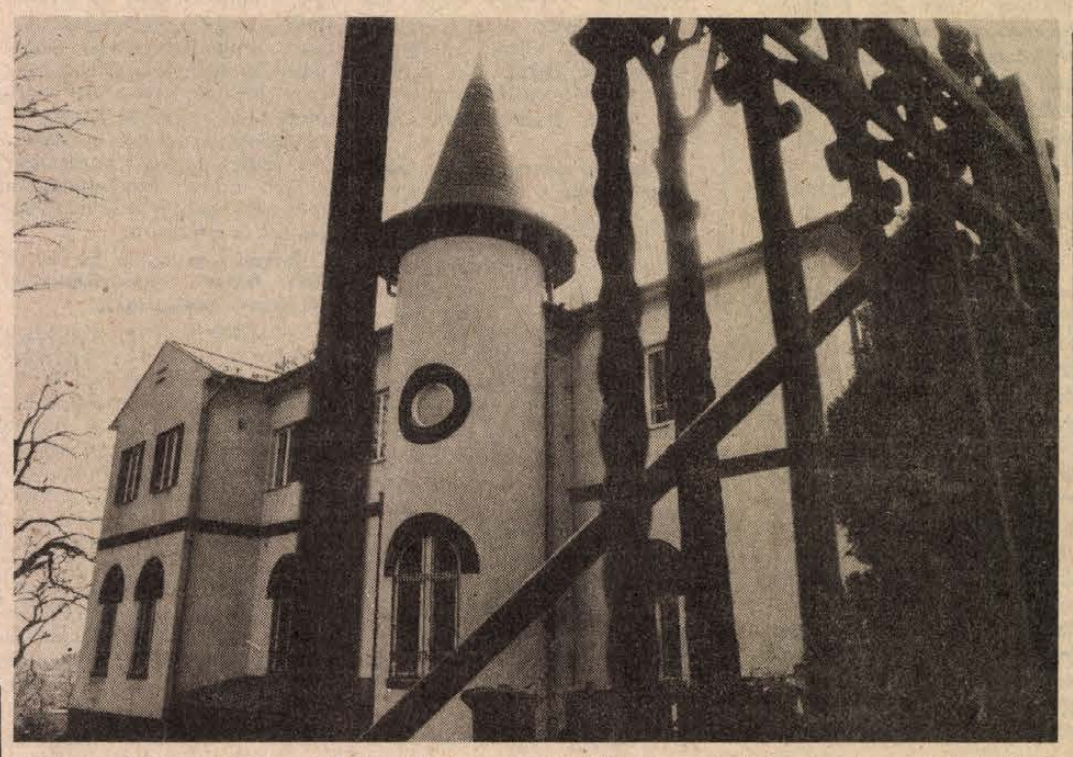

Miniszterelnöki rezidencia. A Szabadság-hegyen felújítják azt az épületet, amely a mindenkori miniszterelnök rezidenciája lesz. Várhatóan a hónap végén már beköltözhet Antall József

Prohászka Imre felvétele

Szomália

Hatalomátvétel

A szomáliai kormány megdöntését harcoló *Egyesült Szomáliai Kongresszus* felkelői vasárnap a helyi rádióban *bejelentették*, hogy *átvették az országban az uralmat.* A lázadók elfoglalták az elnöki palotát, és a helyi rádió központját. *Sziad Barre* elnök a reggeli órákban az elnöki rezidenciából *ismeretlen helyre távozott.*

Az ellenzéki fegyveresek szombaton kezdték meg az elnöki palota ostromát, amely heves harcok után vasárnap reggel ért véget. Az elnök katonák kíséretében távozott, a fővárosban elterjedt híresztelések szerint vagy a mogadishui repülőtérre, ahol egy megerősített laktanya van, vagy Szomália déli részére, szülőföldjére.

Az eseményekről beszámoló, Mogadishuban dolgozó nyugati orvosok szerint a *főváros repülőtere még mindig a kormánycsapatok ellenőrzése alatt áll.*

OLAJBA FULLAD A FÖLD?

(Folytatás az 1. oldalról)

év alatt tudják teljesen kicserélni a víztömeget. Harcászati szempontból lényegében értelmetlennek tekintik ezt a szennyezést.

Irán tegnap felhívta a nemzetközi környezetvédelmi szervezeteket és a fejlett ipari államokat, hogy segítsenek az olajszennyeződés megszüntetésében.

Az olajfolt egyre nagyobb, egyre szélesebb, utánpótlásról pedig folyamatosan „gondoskodnak" az irakiak.

Már nem lehet megállítani

— *Hogyan lehet lokalizálni a hatalmas olajfoltot?* — kérdeztük *Rakonczay Zoltán* hazai környezetvédelmi szakembert.

— Véleményem szerint *ilyen nagyméretű olajfoltot megállítani már nem lehet.* Erre nincs felkészülve a világ! Ha a nagyhatalmak összefognak, akkor az egyetlen megoldás az lehet, hogy valamilyen *vegyszerrel leszórják a szennyezett területet,* ami majd felszívja az olajat. De hangsúlyozom, ez is csak akkor lehetséges, ha a nagyhatalmak összefognak, ugyanis ennek a problémának a megoldására egyedül nem képes egyetlen ország sem.

— *Mi lesz a térség élővilágával?*

— *A következmények beláthatatlanok!* A tenger tetején lebegő sűrű olaj megszünteti a közvetlen kapcsolatot a víz élővilága és a levegő, valamint a napfény között. A pusztulás hatalmas lesz. Ezenkívül, ami még súlyosabb, a térség országainak vízkészlete is veszélybe került, mert ezek az országok ivóvizüket a tengervíz sótalanításával nyerik.

— *Az égő olaj szennyező füstje hatással lesz Európára is?*

— Nem, ez kizárt. Egyrészt, most nem olyan a széljárás. Másrészt, ha a szél megfordulna, mire idefújná a füstgomolyagot, addigra az már *fellazul.* Ellenben a térség országainak levegője nagyon erősen szennyeződik, ha ez így folytatódik tovább. Sőt, ha a füst sűrűbbé válik, még a napsugarak sem tudnak áthatolni rajta — a mezőgazdasági termények így nem képesek beérni.

(D. D.)

Félelem a vegyi fegyvertől

Irak szombat este végrehajtotta *Izrael elleni, hatodik, Rijád ellen pedig az ötödik rakétatámadását.* Rijádra egy, Haifára és Tel-Avivra pedig négy rakétát lőtt ki az iraki hadsereg, a Patriot elhárító rendszerek sikerrel léptek közbe, a kár ezért jelentéktelen.

Erősödik az *aggodalom, hogy Irak hamarosan „nem hagyományos" fegyvert fog bevetni.* Bagdad burkolt formában maga is kilátásba helyezte ezt, az izraeli rádió pedig tegnap egyfolytában hangoztatta: Irak képesnek tűnik vegyi töltetű rakétákat küldeni Izrael területére.

Richard Cheney amerikai védelmi miniszter az NBC tévécsatornán elhangzott nyilatkozatában elmondta: *a félmilliós szárazföldi haderők* hamarosan befejezik felkészülésüket, és *heteken belül elkezdődhet az Öböl-háborúban a szárazföldi támadás.* Kijelentette: *folytatják a légitámadásokat az iraki rakétaállások ellen,* de változatlanul fennáll a veszély, hogy Bagdad vegyi fegyvert is továbbít rakétáival. Az amerikai haditengerészet egyik őrnagya arról adott tájékoztatást a Reuter hírügynökségnek, hogy *Irak legalább félmillió aknát telepített eddig Kuvaitban.*

Az izraeli kormány tegnapi ülésén megerősítette, hogy a szombat esti, két hullámban végrehajtott iraki rakétacsapást követően sem kíván változtatni az önmérséklet eddig gyakorolt politikáján, más szóval, egyelőre nem esedékes a viszontcsapás.

Diplomácia és tüntetés

Irán konkrét lépéssel bizonyította *semlegességét.* Az elmúlt napokban ugyanis iraki harci gépek szálltak le iráni területen, s Teheránban közölték, hogy az ellenségeskedések befejezéséig minden, Iránba érkező harci gépet visszatartanak. Az iráni parlament elnöke ráadásul tegnap *saját béketervvel* állt elő.

Az Öböl Menti Együttműködési Tanács tagállamai — Szaúd-Arábia, Bahrein, Egyesült Arab Emírségek, Katar, Omán és a kuvaiti emigráns kormány — felszólították „az összes arabot, mohamedánt és baráti országot" arra, hogy támogassák Kuvait felszabadítását. Diplomáciai erőfeszítésre szánták el magukat az *el nem kötelezett országok* is, melyek külügyminiszterei február első hetében tartanak Belgrádban találkozót.

A *Szovjetunió* fenntartotta annak a lehetőségét, hogy *szükség esetén párbeszédet folytathasson Irakkal* — közölte *Vagyim Zaglagyin,* a szovjet elnök diplomáciai tanácsadója.

A világ különböző pontjain tiltakoztak a hét végén a háború ellen, így tömegtüntetések voltak az *NSZK-ban, Nagy-Britanniában, Franciaországban, Amszterdamban, Bilbaóban, Firenzében, Tokióban és több svájci városban is. Bonnban* szombaton 150—170 ezer, *Párizsban* pedig több tízezer ember vonult az utcára.

(MTI)

Izrael:

Az élet normálisan zajlik

Hogyan viselik el az izraeliek az immár mindennaposá vált esti rakétatámadásokat? — kérdeztük *Komoróczki Istvánt,* tel-avivi nagykövetségünk tanácsosát.

— Izrael területét két részre osztanám, ugyanis, főleg *Tel-Aviv és Haifa a légitámadások célpontja.* Itt azt mondják, hogy ez a háború főleg a gyerekeket és az időseket viseli meg. Egy kisgyereknek nehéz megmagyarázni a helyzetet, az idősebb nemzedék pedig, aki már a második világháborúban átélt egy gáztámadást, a sejtjeiben érzi a félelmet. Egyébként *az élet normálisan zajlik,* az iskolákban a felsőtagozatokon folytatódik a tanítás. Csupán este húzódnak be az emberek a lakásaikba, és figyelik a rádió és a tévé híradásait. Aki teheti, az igyekszik Jeruzsálembe, vagy Izrael déli részére utazni.

— *Hogyan fogadták a magyar zsidóság képviselőit Izraelben?*

— A *Zoltai Gusztáv* vezetésével itt-tartózkodó háromfős delegáció *nagyon pozitív fogadtatásban részesült.* Fogadta őket *Herzog* államelnök és az izraeli politikai élet több vezető személyisége. Rendkívül jólesett nekik, hogy a delegáció többször is hangsúlyozta, *nemcsak a magyar zsidóság, hanem az egész magyar nép együttérzését szeretnék kifejezni.* Egyébként komoly politikai visszhangja volt annak is, hogy *a magyar nagykövetség nem csökkentette létszámát,* hanem továbbra is teljes stábbal működik.

(décsi)

Az egészségügyi csoport felkészült a vegyi támadásra

Melyek a legújabb hírek a Szaúd-Arábiában tartózkodó magyar egészségügyi csoport tagjairól? — kérdeztük vasárnap délután a *Honvédelmi Minisztérium* ügyeletesétől. *Szemerei László* elmondta, hogy honfitársaink jól vannak, a napi egyszeri telefonkapcsolatot tudják biztosítani velük. Háborús sérülttel még nem találkoztak, csak a helyi lakosok ellátásában vettek eddig részt. Háromváltásos szolgálatot teljesítenek. *Felkészültek a vegyi támadásra,* megkapták a védőfelszereléseket, elvégezték a gyakorlatokat, de bíznak benne, hogy vegyi támadásra nem kerül sor.

D. K.

Hová mennek a magyar ENSZ-tisztek?

Teherán vár, Amman tüntet

Az Öböl-háború legújabb fejleményeit továbbra is *viszonylagos nyugalomban szemlélik Iránban, míg Jordániában* ennél sokkal idegesebb és „hangosabb" a néphangulat. Arról a két országról van szó, amellyel kapcsolatban gyakran napvilágot látnak a híresztelések: vajon meddig őrzik meg semlegességüket?

Teheránban a magyar nagykövetség diplomatáját, *Fodor Lászlót* kérdeztük ismét a hangulatról. Megtudtuk, hogy Teheránban eddig mindössze két tömegmegmozdulást szerveztek január 15-e óta, Amerika- és háborúellenes jelszavakkal. Ha ugyan tömegmegmozdulásnak lehet nevezni azt a néhány száz diákot, aki a Teherán Egyetem falai között demonstrált, s azt a legfeljebb kétezer nőt és gyereket, akik az utcára vonultak. Irán már-már makacs hangon hirdeti: nem kíván Irak oldalán, egykori ellenségét támogatva a szövetségesek ellen fordulni, változatlanul a tárgyalások megkezdését sürgeti.

Egyre több olyan hangot hallani, hogy *egy esetleges fordulat esetén valóságos muzulmán front jöhetne létre Iránnal és a Szovjetunió déli köztársaságaiban élő több tízmilliós iszlám lakossággal.* Fodor úr kijelentette, hogy *ezek sanda találgatások,* s csupán annyi a valószínűségük, mintha júliusban havazna. Az már sokkal konkrétabb hír, hogy a Teheránban tartózkodó 14 magyar ENSZ-tiszt további parancsra vár, valószínűleg már nem sokáig. Mandátumuk ugyanis január 31-én lejár, de a New York-i központból még nem érkezett a jövőt illető parancs.

Jordánia fővárosában, Ammanban tegnap a külügyminisztériumban kérdésünkre megerősítették, hogy *Husszein király sürgős ENSZ-megoldást szorgalmaz* a háború azonnali befejezésére. *Jordánia megengedhetetlennek tartja „Irak fizikai megsemmisítését",* és továbbra is elzárkózik attól, hogy Izrael használhassa légterét. Érdeklődtünk, hogy az iraki rakétacsapásokkal kapcsolatban mi az álláspontjuk. Érdemi választ azonban nem kaptunk, hogy Jordánia miért tűri el iraki rakéták röpködését a feje felett. Ammanban mindennaposak a több tízezres tömegtüntetések, amelyeken az Egyesült Államok azonnali távozását követelik. Egy szombat délutáni utcai demonstráción a környezeti katasztrófáért is az amerikaiakat tették felelőssé, mondván, a bombázások eredményeként égnek az olajmezők és került hatalmas mennyiségű kőolaj a tengerbe. Utolsó kérdésünk ez volt: Elképzelhető, hogy Jordánia belép a háborúba? A tömör válasz: Ne legyen háború!

(Sz. Cs.)

Az El Mundo beszámolója a Népszavának

Bagdadban drága kincs a gyertya

Utolsó értesüléseink szerint *már csak két külföldi újságíró tartózkodik Bagdadban,* a CNN egyik embere és az El Mundo madridi napilap tudósítója, Alfonso Rojo (39 éves). Hogyan és milyen körülmények között dolgozik spanyol kollégánk? — érdeklődtünk Madridban Victor de la Serna külpolitikai szerkesztőtől.

Hogyan érkeznek a szerkesztőségbe a tudósítások?

— Elég kalandos úton, s általában egynapos késéssel. *Bagdadot teljesen elvágták a külvilágtól,* megszűnt minden telefon- és telex-összeköttetés. Korábban szóba került, hogy a CNN speciális vonalát használjuk, és ezért fizetünk, de ma már ez sem megoldás. Alfonso Rojo Ammanon keresztül küldi a beszámolókat, amelyeket természetesen az utolsó sorig cenzúráznak Bagdadban.

Miről szólt az utolsó összefoglaló?

— Munkatársunk szigorú testőri kísérettel kis kirándulást tett az iraki főváros síita negyedében, amely talán az utolsó forgalmasabb pontja az amúgy kiüresedőfélben lévő Bagdadnak. *Gyakorlatilag megszűnt az áramszolgáltatás,* s így óriási kincsnek számít a gyertya, amely csupán egy-két nyitva maradt boltban pislákol. Személy szerint azt tartottam a legdrámaibb résznek a riportjából, hogy az emberek milyen nyugodtan veszik Szaddám Huszein felszólítását: az iraki pilóták hajtsanak végre öngyilkos akciókat a szövetségesek ellen. Az is döbbenetes, ahogy *az iraki parlament a szó szoros értelmében a föld alól, szuper bunkerekből irányítja a háborút.*

Kérem, mutassa be röviden bátor újságírójukat a Népszava olvasóinak!

— *Alfonso Rojo* majdnem húsz éve kezdte a riporterkedést a Diario 16-nál, az El Mundónak 1989 októbere óta dolgozik. Nem fél a meleg pillanatoktól, amit bizonyít, hogy a nicaraguai polgárháború idején még a somozisták fogságába is esett. Az utóbbi két évben Lengyelországból, Csehszlovákiából, Romániából és Berlinből tudósított a jelentős változásokról. Ő volt az első újságíró a nyugati világban, aki először írt részletesen a Securitate rémtetteiről, tömeggyilkosságairól. A mostani feladat az iraki háborúba szólította.

(szerdahelyi)

HADSEREG-ÁTCSOPORTOSÍTÁS

Ez év október 31-ig végrehajtják a csehszlovák hadsereg bizonyos erőinek földrajzi átcsoportosítását — közölte vasárnap Lubos Dobrovsky védelmi miniszter.

NYUGALOM A HATÁRON

Teljes a nyugalom a magyar—jugoszláv határszakaszon — tájékoztatta az MTI-t Zubek János alezredes, a BM Határőrség szóvivője. A forgalom a határátkelőhelyeken átlagos, semmilyen incidensre nem került sor. Az átkelőhelyeken 30 percnél kevesebbet kell várniuk az utasoknak.

VARGA SÁNDOR LEMONDOTT

A Független Magyar Kezdeményezés (FMK) és Varga Sándor közös megegyezése alapján történt, hogy a szlovák parlament képviselője visszaadta mandátumát — jelentette ki az FMK egyik ügyvivője.

LJUBIMOV NEM TÉR HAZA

Csehszlovákia 1968-as megszállásáért büntet minket az Isten. Mert lám, most nálunk akarnak tankokkal rendet teremteni — mondta Pozsonyban Jurij Ljubimov, a Narodna Obroda című lap beszámolója szerint. A Taganka színház világhírű rendezője közölte: tekintettel a Baltikumban és az egész országban lejátszódó eseményekre, úgy döntött, hogy a jelenlegi helyzetben nem tér vissza a Szovjetunióba.

ÁTKERESZTELÉS

A szlovák kommunisták szombaton elhagyták pártjuk nevéből a kommunista jelzőt.

ŰRSÉTA

Szombaton, moszkvai idő szerint pontban déli 12 órakor harmadik „űrsétáját" kezdte meg a Mir szovjet űrállomás személyzete. Viktor Afanaszjev és Musza Manarov lényegében folytatta a néhány napja megkezdett szerelési munkálatokat az űrkomplexum felszínén. Ezek célja a Krisztall nevű űrmodul napelemeinek átszerelése a Kvant nevű modulra.

Döntés csak ma várható

(Folytatás az 1. oldalról)

nyomást gyakorolni a szovjet vezetésre, s ezt kötelessége is megtennie, írta a lap.

A fegyverzetkorlátozásban a START-szerződés egyes pontjai mellett folytatódik a vita a novemberben aláírt európai haderőkorlátozási egyezmény végrehajtásáról: Moszkva változatlanul azt igényli, hogy *három, „partvédelminek" nyilvánított hadosztályára ne vonatkozzék a csökkentés,* és nem tisztázódott a vád, hogy a Szovjetunió kevesebb katonát és fegyverzetet von vissza Európából, mint a szerződés előirányozza.

(MTI)

Albán ellenzéki egyeztetés

„Történelmi pillanatban"

Zürichben *egyeztető tanácskozást* tartott a legnagyobb albán ellenzéki erő, a *Demokrata Párt és a jugoszláviai albánokat tömörítő Koszovói Demokratikus Szövetség vezetője.*

Gramoz Pasko és *Ibrahim Rugova* együttműködési megállapodást kötött, ám ennek részleteiről nem adtak tájékoztatást.

Pasko, az Albán Demokrata Párt alapítója és vezetője *„történelmi pillanatnak"* minősítette a találkozót, hiszen ez volt az első kapcsolatfelvétel a két szomszédos ország ellenzéki csoportjai között. — *Mi az albán ellenzék részét képezzük, ők pedig a valódi ellenzéket testesítik meg Koszovóban, a szerbekkel szemben* — vélekedett Pasko, emlékeztetvén az Albániában *március 31-én* esedékes választásokra.

Az albán hivatalos vezetés nem tart kapcsolatot a koszovói albánok szervezetével.

(AP)

Európa Tanács

Először teljes jogú a magyar részvétel

Ma nyílik Strasbourgban az *Európa Tanács parlamenti közgyűlésének téli ülésszaka.* A testületben ezúttal először lesz jelen teljes jogú résztvevőként a magyar Országgyűlés küldöttsége, miután *Magyarországot tavaly az év végén felvették* az Európa Tanácsba. Az Országgyűlés delegációja *1989 nyara óta különleges meghívotti státusban* volt jelen Strasbourgban, azaz a vitákban részt vehetett, de nem szavazhatott.

Ezúttal az Országgyűlés összetételét nagyjából *tükröző* héttagú magyar képviselet részt vesz a szavazásban is.

A parlamenti közgyűlés tanácskozásának kezdetére Strasbourgba várják *Szabad Györgyöt, az Országgyűlés elnökét.*

A parlamenti közgyűlés napirendjén több fontos, magyar szempontból is nagy jelentőségű téma szerepel, így az Öböl-háború megvitatása, a balti országokban kialakult helyzet, Csehszlovákia felvételi kérelmének megvitatása.

(MTI)

Izrael és a Vatikán

Nem időszerű még a diplomáciai kapcsolat

Sok a függőben lévő kérdés

„A Szentszék nem létesít diplomáciai kapcsolatot Izraellel, de ez nem jelenti azt, hogy ne ismerné el Izrael állam létezését" — jelentette ki a vatikáni sajtóhivatal vezetője, miután több oldalról érkezett sürgetés e napokban a Vatikánhoz Izrael elismerése és a diplomáciai kapcsolatok felvétele érdekében.

Joaquin Navarro Valls szóvivő részletesen kifejtette a Szentszék álláspontját a kérdésben: *a diplomáciai kapcsolatok hiányát nem vallási okok magyarázzák,* és nem is az, hogy a Szentszék ne ismerné el Izrael állam létét és jogát. Számos függőben lévő kérdés vár azonban rendezésre ahhoz, hogy a Vatikán a kapcsolatok felvétele mellett döntsön — hangoztatta a szóvivő. Először is *Izrael államnak nemzetközileg elismert határokat kell megállapítani, rendezni kell továbbá a palesztinok hazájának ügyét, s végül a jeruzsálemi keresztény szent helyek fennhatóságának kérdését is* — szögezte le a vatikáni sajtóhivatal tájékoztatójában.

(MTI)

A litván miniszterelnök köszönete a magyaroknak

Tárgyalni, amíg nem késő

EXKLUZÍV

Vilniusban ezekben a válságos hetekben szinte éjjel-nappal és szabadnapot nem ismerve dolgoznak a parlamentben, valamint a miniszertanácsban. Így nem véletlen, hogy *az alig két hete megválasztott miniszterelnököt, Gedeminas Vagnoriust* is két megbeszélés közben kérdeztük egy kávészünetben.

Ön minden idők talán legfiatalabb litván miniszterelnöke. Nem nyomasztja a felelősség?

— Valóban, én is úgy tudom, hogy nálam fiatalabb ember nem irányított még litván kormányt. Harminc-négy éves vagyok, eddig közgazdászként dolgoztam, s azt hiszem, ez az ismeret nagyon fontos lehet a következő években a függetlenné váló Litvánia számára. Természetesen érzem a felelősség súlyát, de vállalom a kihívást.

Ön is felesküdött Litvániára?

— Ez már a miniszterelnöki kinevezésem miatt is „kötelező", de egyébként is megtettem volna.

Meglehetősen zavaros hírek érkeztek a megválasztásáról. Beszélne erről?

— Január 10-én, még a televízió ostroma előtt a válság közepén is a legnehezebb napot éltük át. Éppenhogy csak lemondott a *Prunskiene-kormány*, s a megválasztott új elnöknek, *Albertas Simenasnak* nyoma veszett. Majdnem 24 órán át senki nem tudott róla, *a legkülönbözőbb rémhireket terjesztették letartóztatásáról, Moszkvába hurcolásáról.* Ezért 10-én a kormány engem választott meg, ám aznap késő délután Simenas bejött a parlament épületébe. Csupán néhány percig volt kétséges, hogy a jövőben ki viszi tovább az ügyeket. Sajnos, *Simenas idegileg teljesen kimerült, jelenleg is kórházi ápolásra szorul.*

A mai körülmények között egyáltalán mivel foglalkozhat a kormány?

— A hadi állapotok ellenére minden erőfeszítést megteszünk, hogy viszonylag normális mederben folyjon az élet és a munka. Ahhoz ma kell dolgoznunk, méghozzá nagyon keményen, hogy holnap legyen miből megélnünk. *A központi moszkvai irányítástól mindenképpen el kell szakadnunk*, mert az csak teher manapság, s nem kizárólag Litvánia számára. Új kapcsolatokat, illetve *végre valós kapcsolatokat* kell létesítenünk. A balti „kis közös piac" önmagában kevés reménnyel szállhatna harcba, ám *Borisz Jelcin* személyében erős orosz segítőre találhatunk. Egyesek azt mondják: Moszkva nélküli Vilnius meghalna. Nos, nagyon rosszul mondják, mert *a litvánok nagyon sokáig saját munkájukra voltak hagyatkozva és nem haltak éhen.* Reális piaci viszonyok között a Baltikum tevékeny részese lehetne a világ kereskedelmének.

Említette az oroszországi kapcsolatot. Ezek szerint már nem törekednek moszkvai párbeszédre?

— *Nincs miről beszélgetnünk, amíg egy megszállt országban attól kell rettegnünk, mikor, hol támadnak ránk újra.* Az utóbbi napok központi intézkedései egyértelműen arra utaltak, hogy *Mihail Gorbacsov kizárólagosan a hadseregre, a belügyes kommandósokra és a KGB-re támaszkodik.* Úgy érzem, a központi diktatúra irányába mutató lépések csak fölösleges, felszínes párbeszédekre adnának alkalmat. A következő hetekben inkább az országon belül — orosz mintára — más köztársaságokkal kívánunk megfelelő kapcsolatot létesíteni, amíg nem késő.

Prunskiene asszony sokat utazott külföldre, segítséget kérve. Folytatja ezt a politikát?

— Külföldön „csupán" az ellen tiltakoznak, hogy a Baltikumban immár véresen avatkozott be Moszkva, de *az állítólagos peresztrojkát mindenki védeni látszik.* Ezért a közeljövőben fontosabb az itthoni kiútkeresés. Természetesen a Nyugat erölcsi és anyagi segítségére nagy szükségünk lenne, de már *nem ringatjuk magunkat illúziókba.*

Ha már Prunskiene asszony nevét említettem, megerősíti, hogy elődje Németországban van?

— Hivatalos információim nincsenek, de úgy tudom, hogy igen.

Ha Moszkva a diktatúra, finomabban fogalmazva, az elnöki irányítás útjára lép, mi vár Litvániára?

— Ön is nagyon jól tudja! De a végső leigázáshoz mi semmilyen ürüggyel nem szolgálunk majd akkor sem! Végül *hadd köszönjem meg magyar barátainknak a segítséget*, s azt, hogy tudomásom szerint lélekben sokan velünk vannak. Tiszta szívből mondom: *Köszönöm, Magyarország!*

Szerdahelyi Csaba

7-RÓL 8-RA

Rovatunk minden hétfőn jelentkezik. Neves külföldi és hazai újságírókat, szakértőket, közéleti embereket kérünk fel, hogy a nyolcadik napon röviden írják meg, mit tartanak fontosnak az elmúlt hét belpolitikai eseményeiből. A cikkek a szerzők és nem a szerkesztőség álláspontját tükrözik.

A barátság hídja

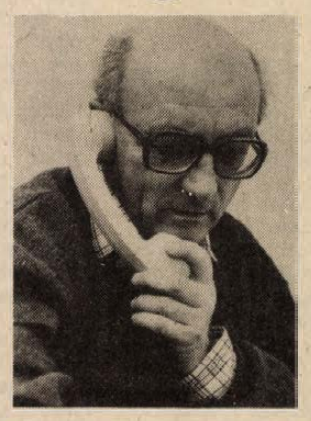

Amikor Esztergomban járok, ismerőseim mindig felhívják a figyelmemet egy romba dőlt dunai hídra. Ez a barátság híd-ja — mondják ironikusan. Az egyetlen híd Európában, amelyet a második világháború után nem építettek fel újra. Pedig fontos lett volna, hiszen Lengyelországba az út rajta és Csehszlovákián át vezet, ha kifejezetten a földrajzi szempontokat mérlegeljük.

Közép-Kelet-Európa népei soha nem fognak kibékülni. Ez a nézet uralkodik nemcsak Európában, de szerte a világon. Az itteni ellentéteket mindig azok használják ki, akik a közismert római „Oszd meg és uralkodj" elv megvalósításával kívánják saját érdekeiket érvényesíteni. De most mintha valami lényegesen *változna* a Budapest—Prága—Varsó-vonalon. Ezt tapasztalhattuk a három ország külügyminiszterének budapesti találkozóján. A ferihegyi köd két órán át ugyan késleltette a varsói gép leszállását, de azt semmiképpen nem tudta megakadályozni, hogy a felek *gyors egyetértésre* jussanak. Ha azon a napon *Václav Havel* csehszlovák és *Lech Walesa* lengyel elnök is eljön ide, akkor Visegrádon *Antall József* miniszterelnökkel egy fontos szerződést írtak volna alá. Ugyanott, ahol 1335-ben találkozott a három király, a cseh *János*, a lengyel *Nagy Kázmér* és a magyar *Károly Róbert:* ők akkor a földrész első politikai-gazdasági együttműködési megállapodását látták el kézjegyükkel. Országaink tehát már évszázadokkal ezelőtt vonzódtak egymáshoz. Ma a helyzet ismét hasonló.

Persze, tíz hónapja még másképpen néztek ki a dolgok. A tavaly áprilisi pozsonyi találkozón legalább annyi volt a megosztó szál, mint amennyi összekötött. A magyaroknak vitáik voltak Csehszlovákiával a bős—nagymarosi vízlépcső és a szlovákiai magyar kisebbség helyzete miatt. A lengyeleknek szintén nézeteltéréseik voltak Csehszlovákiával a stonavai kokszgyár építése és az Odera szennyezése miatt. S ehhez jöttek még a gyakori idegenforgalmi bonyodalmak, mindhárom ország között.

Egyszerre minden megváltozott volna? Dehogy! Ám vannak *fontosabb dolgok. Közösen* gyorsabban jutunk el Európába. Ezt a közösséget várja el tőlünk Európa. De vannak *más* közös ügyeink is.

Közös feladat annak az útnak a meglelése, amely kivezet a *Varsói Szerződésből.* Ebben észrevehetőek különbségek. Csehszlovákia konzekvensen törekszik a katonai szervezetből való kilépésre, a VSZ politikai jellegének csupán időleges fenntartására, majd ennek felszámolásával az európai kollektív biztonsági rendszerbe történő beépülésre. A lengyelek óvatosabbak. A szovjet csapatok kivonulása Németországból meghatározza lengyelországi távozásuk időpontját, de folynak a tárgyalások, és rövidesen megszületik a végső döntés.

Közösek a problémáink a Szovjetunióból és Romániából várható *menekültáradat* miatt is, főleg a mai nehéz gazdasági helyzetben. Bár az egész Európára kihat, bennünket fog érinteni elsősorban. Ezen a területen is érvényesül az együttműködés.

Csehszlovákia, Lengyelország és Magyarország együttműködését nagy érdeklődés kíséri Európában. Ennek bizonyítéka volt az is, hogy a három külügyminiszter sajtóértekezletén sok külföldi újságíró vett részt. Kemény kérdéseket tettek fel, világos válaszokat kaptak. *A mi régiónk* — Dunától a Kárpátokon át a Balti-tengerig — *fontos lett.* Sok jel mutat arra, hogy *éppen itt* fog megszületni a fiatal demokráciák együttműködésének érdekes, új formája.

TADEUSZ OLSZANSKI,
a Lengyel Rádió és Televízió tudósítója

Nem volt fegyverügylet

A Külügyminisztérium cáfolja a belgrádi vádakat

A Külügyminisztérium szóvivője, *Herman János*, az alábbiak közlésére kérte fel a Magyar Távirati Irodát:

Néhány hete egy belgrádi lap *megalapozatlan értesüléseket* közölt arról, hogy Horvátország illegálisan *nagyobb mennyiségű fegyvert* szerzett be Magyarországról. E híresztelteket január 11-én, a *Nemzetközi Gazdasági Kapcsolatok Minisztériuma* és a *Honvédelmi Minisztérium illetékesei egyértelműen és határozottan cáfolták.*

A fentiek ellenére január 25-én a Belgrádi Televízió olyan filmet sugárzott, amely megismételte a korábbi, magyar részről már hamisnak nyilvánított állításokat, ugyanakkor *politikai jellegű vádaskodásokat is* tartalmazott Magyarország ellen.

A Magyar Köztársaság Külügyminisztériuma ezért arra kényszerült, hogy *szóbeli jegyzékben* tiltakozzon e megalapozatlan vádaskodások ellen, s ismételten leszögezze a szomszédos országgal kapcsolatos magyar kormánypolitika számos alkalommal már kifejtett alapelveit. A jegyzéket január 25-én este, a Magyar Köztársaság Belgrádi Nagykövetsége útján juttatták el a Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaság külügyminisztériumába.

(MTI)

Észt „független"

Korai a népszavazás

Észtországban nincsenek meg a feltételek ahhoz, hogy március 17-én, népszavazást tartsanak a Szovjetunió, mint egységes állam sorsáról — hangoztatja *a független Észt Kommunista Párt* kongresszusán tegnap elfogadott egyik határozat. A népszavazás kiírását a népi küldöttek szövetségi kongresszusa, a múlt év végén határozta el *Mihail Gorbacsov* államfő kezdeményezésére.

A független észt kommunisták szorgalmazzák, hogy *február 24-én tartsanak előzetes népszavazást Észtország lakossága körében arról, milyennek képzelik el köztársaságuk jövőbeni státusát.*

E kérdést illetően a párton belül *végletesen megoszlanak a vélemények*, egyetértés csak abban van, hogy *Észtországnak függetlenné kell válnia.* A párttagság egy része a függetlenséget az *1938-as alkotmány alapján* képzeli el, s vissza akarja állítani az akkori polgári társadalmat, míg a másik tábor *a „harmadik köztársaság" megteremtésének* híve. E vélemények szerint először vissza kell állítani a köztársaság önállóságát, majd azután népszavazással kell kikérni az állampolgárok véleményét, milyen társadalmi rendszerben kívánnak élni.

(MTI)

DSZP-kongresszus

Gysi ismét pártelnök

„Reakciós volt az elődpárt"

A *Demokratikus Szocializmus Pártjának (DSZP)* Berlinben ülésező második kongresszusa vasárnap *ismét Gregor Gysit választotta a párt elnökévé.* A 613 szavazat közül 483 jutott Gysinek, míg riválisa, *Martina Schönebeck* 128 szavazatot kapott. A küldöttek elsöprő többséggel ismét *a DSZP tiszteletbeli elnökévé választották Hans Modrow-t*, aki vasárnap töltötte be 63. életévét.

Beszédében Gregor Gysi elismerte, hogy a polgári társadalom lényegesen demokratikusabb berendezkedésű, mint az NDK-ban is elbukott, létező szocializmus volt. Ugyanakkor szükségszerűnek nevezte *a fennálló társadalmi rend „átnövését" egy demokratikus szocializmusba.*

Szokatlanul éles hangon vont mérleget Gregor Gysi az NSZEP 43 éves történelméről. Mint rámutatott, az NDK bukása nem 1989. november 9-én, hanem jóval korábban kezdődött. *Az évek során az NSZEP reakciós párttá vált*, amely maga is mindent megtett annak érdekében, hogy kudarcot valljon a szocialista alternatíva kísérlete.

(MTI)

Egy elmaradt körút helyett

Jeszenszky Géza Stockholmba utazik

Háromnapos látogatásra *Svédországba* utazik január 29-én *Jeszenszky Géza külügyminiszter.* A magyar diplomácia vezetője eredetileg négy skandináviai országban, Dániában, Finnországban, Norvégiában és Svédországban tett volna látogatást, azonban az Öbölháború kirobbanása miatt *kénytelen volt lemondani a körutat.* A háború okozta feszültség csökkenésével azonban most sor kerülhet *az eredeti programban utolsó állomásként szerepelt stockholmi látogatásra.*

(MTI)

Nagy-Britannia

Marad a szigor

Nagy-Britannia a bevándorolni szándékozó *szovjet és más, kelet-európai állampolgárok kedvéért nem enyhít bevándorlási szabályainak szigorán, sőt, erősíti az ellenőrzést*, nehogy e külföldiek visszaélhessenek a politikai menedékjog intézményével, mondta Kenneth Baker, brit belügyminiszter.

Szovjet becslések *mintegy ötmillió kivándorolni szándékozóról szólnak*, de brit előrejelzések *nem tartanak lehetetlennek 30 milliós áradatot sem* Kelet-Európa felől.

(MTI)

Leválthatatlan gazdaság

A legutóbbi ön- és közámítás neve *önkormányzat* a magyar átalakulás folyamatában. Nem csupán a már lemondott száz polgármester esete figyelmeztet erre a tényre, hanem általában az a *légüres tér*, amelyben önkormányzataink lebegnek. Közhely az elemi módon szükséges *tulajdonlási, gazdálkodási törvények hiánya*, a helyi irányító testületek és apparátusok érdemi munkájának elkezdéséhez. Ám korántsem csak emiatt képződött űr körülöttük.

Átfogó szemléleti gondok feszegetik manapság az alapvető társadalmi folyamatok és fejlődési tendenciák tekintében kiformálódott elképzelések kereteit. A rednszerváltás ideológiai bázisa minden fontos politikai erőnél *intézménycentrikus* maradt. Emlékezzünk csak a nem is olyan rég elhangzott jövendölésekre. Először azt az ígéretet kapta az ország, hogy akkor érezhet majd változásokat, *ha lesz legitim új parlament*, ami a többpártrendszerű polgári demokrácia szabályai szerint működhet —, azaz, ha megszűnik a pártállam. Aztán pár hónap múltán arról hallhattunk, hogy persze hogy nem érzékelik az emberek a rendszerváltást, hiszen még a régi elátkozott tanácsok gátolják az új folyamatok kibontakoztatását. De majd *ha lesznek választott önkormányzataink*, akkor már tényleg minden rendben lesz, mivel a dolog kulcsa a politikai intézményrendszer.

Minden nyilatkozat azt sugallta, hogy ahol vannak pártok, belőlük választott parlament, annak felelős kormány és legitim önkormányzatok, ott mennie kell a dolgoknak, és a gazdasági válság ellenére is jobb lehet az emberek *közérzete.*

Tudjuk, hogy nem ez történt. *Út típusú politikai indulatok* gerjedtek a hiányérzetek nyomán, nyomkereső brigádokká alakultak a pártok ideológiai stábjai, hogy részben egymásban (mármint más pártokban), részben korábbi intézményekben és embercsoportokban (lásd tanácselnökök, újságírók, társadalomkutatók) megleljék a *bűnbakokat.* Pedig kár ezért a plusz marcangolásért. Sokkal mélyebb összefüggésekről van szó, amelyek hatékony megváltoztatása korántsem csak elhatározás kérdése. Mindenekelőtt *reálisan tagolt történelemszemléletnek* kellene felváltania a most már lefutott sommás „pártállamozást", „negyvenévezést". Vannak folyamatok, melyekre használhatók ezek a kifejezések is, de a legfontosabb dolgok szempontjából több különböző korszakolása lehetséges az utóbbi négy évtizednek. A legtévesebb kép szerintem *a magyar társadalom szerkezetét* illetően él a köztudatban.

Az utóbbi két évtized lényegi elmozdulásokat hozott az ország belső tagoltságában, az egyes csoportok helyzetében. Bonyolult területi, munkamegosztási, tulajdoni, családi háttérviszonyok formálódtak ki egy *mind pluralisabb érdekrendszer* talaján — természetesen a *gazdaságban*, és nem az intézményesült politikában. Ráadásul a gazdaság is újabb fontos területekkel, szférákkal bővült, ezeket szokták elnagyoltan második gazdaságnak nevezni. A valóságos érdekviszonyok láthatóan és láthatatlanul szövődött finom hálója mind a mai napig nem csupán azokat köttötte és köti le elsődleges vagy másodlagos státusokban, akik kiemelt haszonélvezői voltak a korábbi időknek, hanem *az összes, középréteghez sorolható csoport tagjait is.* Így még mindig nagy tömegeknek maradt veszteniválójuk a jelenlegi, sajátosan tagolt gazdaság radikális átalakítása esetében, főleg akkor, amikor belátható időn belül *új lehetőségekre a tőke hiánya miatt nem számíthatnak* . . .

Mi minden következhet ebből? Elsősorban az, hogy rendkívül sürgető és szükséges lenne felkészülni egy tudatos szemléletváltásra, ezen belül különösen az intézménycentrikus felfogás fokozatos meghaladására minden mérvadó politikai erőnél. Jó volna, ha a parlamenti és kormányzati felelősséget hordozó emberek most már (lehiggadva az első nagy lendület után) hozzákezdenének *kedvenc álomképeik szertefoszlatásához* a „kemény" (és egyébként régen feltárt, megismerhető) szociológiai tények figyelembevétele révén. *A gazdasági folyamatokat és adottságokat* (bármilyen bosszantó is) a néphez hasonlóan *nem lehet leváltani*, „rendszerváltani", „mögöttünk hagyni", de legfőképpen *nem lehet ideológiákkal becserélni.* A mindennapok racionális világában már terjed egy felismerés. Míg 1968 után húsz éven keresztül a politikai frontvonalaktól távolabb maradt politizáló közvélemény magánbeszélgetéseiben, szervezett tematikus rendezvényein és egyéb kommunikációs formáiban örökös végső tanulságként azt szűrtük le, hogy semmilyen gazdasági jobbításnak vagy reformkísérletnek nincs esélye a politikai intézményrendszer gyökeres átalakítása nélkül, addig ma az vált világossá, hogy a politikai intézményrendszer átalakítása nem hozhat *valódi rendszerváltást*, ha figyelmen kívül hagyják a gazdasági és strukturális realitásokat.

BOROS LÁSZLÓ
szociológus

Kik helyezték el a pokolgépet?

Zsákutcában az önkormányzatok

A kívülálló előtt is sok jelből nyilvánvaló, hogy bajban vannak a nemrég megalakult önkormányzatok, de hogy mennyire kilátástalan a helyzet, azt csak azok tudják, akik a saját bőrükön érzik. A Települési Önkormányzatok Országos Szövetségének (TÖOSZ) jelenleg több mint hatszáz település a tagja. De mivel ez az önmagában tekintélyt sugalló szám mégis csak a magyarországi települések ötöde, dr. Köllner Ferenc főtitkár előrebocsátja, hogy nem az önkormányzatok nevében, csupán érdekükben mondja el véleményét.

A törvény értelmében a helyi önkormányzatoknak már kész tervekkel kellene rendelkezniük erre az évre. Ezzel szemben *még fogalmuk sincs arról, hogy mi az övék.* Az önkormányzati törvény betűi nem tiltják a vállalkozást, de az önkormányzatok nem tudják, mi az a vagyontárgy vagy „objektum", amivel rendelkezhetnek, amit működtethetnek, megterhelhetnek, leköthetnek, vállalkozásba bevihetnek. Csak egyet tudnak, hogy a működő vállalatok jó részét még a törvény elfogadása előtt *elvitték az önkormányzatoktól*, és a Vagyonügynökség, vagyis a kormány illetékességi körébe utalták. Ettől függetlenül szabad a vásár, mármint azoknak, akik üzletet látnak abban, hogy betett tőkéjükkel a továbbiakban a Vagyonügynökség rendelkezik.

— *Sajnos, nem tudom véletlennek tekinteni* — summázza a főtitkár —, *hogy augusztusban, amikor az önkormányzati törvényt elfogadták, nem rendezték az önkormányzati tulajdont, de még csak határidőt sem jelöltek meg a vagyonátadó bizottsági eljáráshoz kötött vagyontárgyak átadására. Vajon akkor is még csak itt tartanánk, ha az önkormányzati választásokon a kormánykoalíció pártjai futottak volna be?*

Furcsa számítás eredménye

A helyi adók január 1-jétől történő bevezetéséről természetesen már lekéstek az önkormányzatok, hiszen visszamenőleges jogi szabályozásnak itt nincs helye. Ettől függetlenül nagyon szeretnék tudni, milyen és mekkora normatív és egyéb támogatást kapnak, hogy eldönthessék, milyen címen, mennyi helyi adót kell *okvetlenül* kivetniük.

— *A helyi önkormányzatok mindig amellett kardoskodtak, hogy a helyi adók kivetésére csak akkor kerülhessen sor, ha ezzel nem nő az állampolgárok adóterhe. Sajnos, ez csak jámbor óhajnak bizonyult. Nagyjából azokon a jogcímeken ugyanis, amelyeken a jövőben helyi adókat lehet kivetni, eddig az állam szedett adót, tavaly például úgy 6—6,5 milliárd forintot. Az önkormányzatokkal viszont a tervezés első stádiumában 63 milliárd forintot akartak beszedetni. Ez az összeg az egyeztetések előrehaladtával fokozatosan csökkent, de még mindig 25 milliárd forint helyi adó beszedése a központi kívánalom.*

Az állam által kötelezően előírt feladatok forrását természetesen (?) a költségvetésnek kell az önkormányzatok részére biztosítania. Csakhogy a költségvetési törvénybe fölvett normatíva a jelek szerint meglehetősen *furcsa számítás* eredménye. Dr. Köllner Ferenc szerint föltehetően úgy képződött, hogy előre meghatározták, mennyi juthat az állami költségvetésből az önkormányzatoknak, és ezt az összeget osztották annyi felé, ahány kötelező feladat van.

— *Ha a kötelező feladatok száma nő, az egy feladatra jutó összeg csökken. És hogy ez nem puszta föltételezés, azt jól mutatja a parlament közművelődési vitája. A tárca kötelező önkormányzati feladatként írja elő a közművelődési intézmények működtetését, jóllehet, a normatívában eredetileg nem szerepelt kötelező feladatként.*

Ez átvezet ahhoz a jelenséghez, amelyet a főtitkár *a kormányzati filozófia megváltozásának* nevez, és abban a törekvésben foglalható össze, hogy az igazgatási ügyek jó részének intézését kivegyék az önkormányzatok hatásköréből. (Pedig olyan rokonszenvesnek látszott az az elképzelés, hogy *a problémákat ott kell megoldani, ahol keletkeznek.*) De honnan lehet egyáltalában tudni, hogy az a bizonyos kormányzati filozófia megváltozott? Hát, például a benyújtott tervezetekből, amelyeken *átsüt* a tárcáknak az az igyekezete, hogy létrehozzák a maguk, önkormányzatoktól független igazgatási szervezetrendszerét. A változásról árulkodik a költségvetésnek az a tétele is, amelyből kiderül, hogy a kormányzati szervek igazgatási költsége tavalyhoz képest tetemes összeggel növekedett. (Az önkormányzati szerveké pedig ennek megfelelően csökkent.)

— *Amint a közvetlen miniszteriális alárendeltségű szervek létrejönnek, működési költségeik jelentős részét, de továbbmegyek, a működés tárgyi feltételeit is az önkormányzatok terhére igyekeznek majd megteremteni.*

A főtitkár a gondok gyökerét abban látja, hogy az önkormányzati törvény elfogadásakor nem foglalkoztak a központi igazgatás tervezett struktúrájával, a központi igazgatásnak (és a hozzá kapcsolódó szerveknek) az önkormányzatokhoz való viszonyával. Azon pedig nincs különösebb csodálkoznivaló, hogy a kormányzati szint — amely *mindig is maga alá akarja gyűrni* az önkormányzatit, amely csak akkor érzi jól magát, ha *kinyújtott csápjai* ott vannak a területen — az önkormányzati választások számára kedvezőtlen kimenetele után *ráerősített* . . .

Szakmai vagy politikai?

Az önkormányzatok jelentős sikerként könyvelték el, hogy a főispáni intézményt nem szavazta meg a parlament. Úgy gondolták, hogy a kisebb hatáskörrel felruházott, s egyébként is a régióban székelő köztársasági megbízott beállításával *az ellenőrzés eltávolodik* az ellenőrzöttektől, és a szociológiai értelemben vett befolyásolás lehetősége is csökken. Mostanra azonban kiderült, hogy ez *hiú várakozás* volt, mert a köztársasági megbízott az egykori megyei tanácsi apparátusok egy részét átvéve, a megyékben *közvetlenül* is működtet *munkaszervezeteket*. Úgy fest tehát, hogy az ellenőrzés *„közelítve távolodik"*. Ráadásul a megbízott közvetlenül a belügyminiszternek alárendelten működik, és a szabályozásból kitűnően funkciója nem szakmai — ahogy ígérték —, hanem *politikai*.

— *Jól példázza ezt a budapesti székhelyű köztársasági megbízott „fölfedezése", hogy tudniillik törvénytelenül választották meg Demszky Gábor két helyettesét, mert egyikük sem tagja a fővárosi közgyűlésnek. Nem vitás, az önkormányzati törvényt, sajnos, többféleképpen lehet értelmezni. De különben még a polgármester megválasztásának sem feltétele, hogy helyi képviselő legyen, és az alpolgármesterre — így szól a törvény — megfelelően irányadók a polgármesterre vonatkozó szabályok. A törvénynek a fővárossal foglalkozó fejezetében pedig van egy passzus, amely arra az esetre rendelkezik, amennyiben a főpolgármestert saját tagjai közül választja meg (a fővárosi közgyűlés). Tehát még a főpolgármestert sem kötelező a közgyűlés tagjai közül választani. De ha teljesen hibás lenne ez az okoskodás, azt azért megkérdezem, miért kellett végigvárni a sokáig elhúzódó politikai csatározásokat, miért nem lehetett idejében szólni, vigyázzatok! Hát most mindenki eldöntheti, szakmai vagy politikai aktus-e, hogy ilyen helyzetbe hozták a főváros képviselő-testületét.*

Veszélyes játék

A mélyben meghúzódó ellentéteknél sokkal nagyobb nyilvánosságot kaptak mostanában a képviselő-testületek és a polgármesterek között keletkező konfliktusok. Ez érthető is, ha figyelembe vesszük, hogy hatásukra már *több mint nyolcvan polgármester* vált meg tisztségétől. Ezeket a konfliktusokat kár lenne valamiféle sanda kormányzati szándékkal magyarázni. „Mindössze" annyi történt, hogy a kormányzat *nem érzékelte eléggé* a tanácsrendszerből az önkormányzatba való átmenet objektív buktatóit, és — hát igen — *nem vette komolyan* a TÖOSZ ezzel kapcsolatos jelzéseit. A szövetség azt szerette volna, ha még az önkormányzati választások előtt kidolgozzák a legfontosabb átmeneti szabályokat, és *két alkalommal is* (áprilisban és júliusban) *megírták* a parlamentnek, milyen konfliktusok várhatók a polgármesterek és a képviselő-testületek között.

— *Nem szabadott volna megengedni, hogy előbb fussák le a versenyt, s csak utána állapítsák meg a játékszabályokat. Idejében és nagyon világosan meg lehetett volna határozni, milyen településeken legyen főfoglalkozású, illetve társadalmi megbízatású a polgármester, és hogy melyik kategóriában milyen javadalmazás jár. (Még mielőtt ennek eldöntésébe bezavarhattak volna a helyi sértődések, visszavágási ingerek és egyéb emberi tényezők.) Lassan egy éve, hogy javasoltuk, vezessék be a bizalmatlansági indítvány intézményét, tehát a testületnek legyen módja és joga kinyilvánítani, ha nem bízik polgármestérében. De az mégiscsak elképesztő helyzet, hogy egy ember az egész település előtt megméreti magát, elnyeri a választók nagy többségének támogatását, és utána egy tizenvalahány fős testület elmozdíthatja tisztségéből. Mi azt mondtuk, a bizalmatlansági indítványt a választópolgárok bírálják el, ők dönthessenek afelől, hogy új polgármestert akarnak-e, vagy esetleg új képviselő-testületet.*

Abban, hogy a rendszerváltás eddig békés körülmények között ment végbe, nagy szerepe volt annak, hogy a településeken *a működőképességet sikerült megőrizni.* Az önkormányzatok fentiekben vázlatosan ismertetett helyzete éppen ezt a működőképességet kérdőjelezi meg.

— *Veszélyes játék zajlik napjainkban az önkormányzatok körül, és aligha vigasztalhatjuk magunkat azzal, hogy a játszótársak egy része nincs ennek tudatában. Mert sajnos a föl nem ismert pokolgép is robbanni szokott* — mondta végezetül dr. Köllner Ferenc.

Kéri Tamás

ANTALL JÓZSEF FOGADTA A BELGA PÉNZÜGYMINISZTERT

Antall József miniszterelnök vasárnap fogadta Philippe Maystadt belga pénzügyminisztert, aki magyar kollégája, Kupa Mihály meghívására tesz látogatást Budapesten.

JÁSZ-NAGYKUN TEJTERMELŐI IS CSATLAKOZNAK

Mivel a kormányzat részéről az utóbbi napokban sem történtek olyan intézkedések, amelyek elkerülhetővé tették volna a korábban beharangozott tejtermelői demonstrációt, a megye tejtermelői is csatlakoznak az országos megmozduláshoz — jelentették be a demonstrációt előkészítő megyei bizottság hét végi ülésén.

STANCULESCU MAGYARORSZÁGI LÁTOGATÁSA

Victor Stanculescu román védelmi miniszter és családja a hét végén Magyarországon járt. A magánjellegű látogatás során a miniszter találkozott Für Lajos honvédelmi miniszterrel is — tájékoztatta vasárnap az MTI-t Keleti György ezredes, a HM szóvivője.

KÖRÚTI HÉT

Tegnap este a televízióban két, szemmel láthatóan nekikészült riporter igyekezett kikészíteni *Torgyán Józsefet*. Adu ászként a képébe mondta a két nagyon bátor riporter, hogy az 1955-ben írt diplomamunkáját *Rákosi Mátyás* jogrendszerének szentelte.

Ez, a Nagykörút valamelyik sarkáról származó információ azóta ismeretes mértékadó körökben, amióta Torgyán közéleti személyiség. Lett volna idő tehát beszerezni a bizonyítékot, például a diplomamunkát és akkor elkerülhetővé vált volna a kérdező duett *hangzavara*, ami elnyomta Torgyán József azon állítását, hogy ő a párizsi békéről készítette diplomadolgozatát.

A nézőnek olyan érzése támadhatott, hogy az interjúkészítők nem tudják *kit* és *miről* kérdeznek, és az interjúalany se tudja mikor, kinek válaszol, hiszen a vita forrpontján Torgyán József *lejankázta* Franka Tibor riportert; ezt megelőzően pedig a frakcióvezető *egykori MSZMP-ésnek* minősítette Juszt Lászlót.

A tévénéző erre azt mondhatná: patt; *vak vezet világtalant*, másképpen szólva, *mindenkinek olyan az ellenfele, amilyent megérdemel.*

E hét végére volt időzítve az is, hogy a szocialista párt vezetői között korruptak is vannak, mentik a köz vagyonát külföldre. Mindezt egyes lapok névtelen levélre alapozva, *ellenőrizetlenül* hozták nyilvánosságra, mellőzve az Állami Számvevőszék megállapítását, mely szerint az MSZP-nek még van elszámolni valója a vagyonával, de bűncselekményre utaló kitételekről nem volt szó.

Ha ez így megy tovább, holnap bárkinek fel lehet tenni a kérdést: igaz-e, hogy ön csúzlival lőtte a Dunába 1968-ban a reformer virágkertészeket?

Semmi sem lehetetlen: Még az sem, hogy a televízió A hét című műsora ebben a szellemben folytatja a politikusok vallatását.

(bodzabán)

Vidám OTP-sek, borús ügyfelek

(Folytatás az 1. oldalról)

tásért az 1985-ös földrengés károsultjai, akik annak idején lakóházuk újraépítéséhez, kijavításához *rendkívüli* kölcsönt kaptak. A megnövekedett fizetnivaló óriási terheket ró *Berhida, Balatonkenese, Litér, Királyszentistván* lakóira — és az önkormányzat rendelkezésére álló alapból a rászorultaknak csupán *évi 1500—2000* forintot tudna juttatni. Legfeszítőbb a helyzet Berhidán, ahol öt évvel ezelőtt az 1126 lakásból 1100 megsérült, megrongálódott. Ott máris csaknem 200-an jelentették be, hogy *nem tudják fizetni* a megnövekedett részleteket. Berhidán, Balatonkenesén már aláírásokat gyűjtenek, hogy ily módon adjanak nyomatékot tiltakozásuknak. Az önkormányzatok csak a törvénymódosításban látják a megoldást, azt szeretnék ugyanis, ha a földrengés sújtotta vidéken — az adósok — a kedvezményezettek körébe tartoznának. Állást foglalt az ügyben a megyei önkormányzat is, megbízásából annak elnöke levélben kéri a pénzügyi államtitkárt, hogy kezdeményezze a törvénymódosítást, mert ezzel a teherrel az önkormányzatok nem tudnak megbirkózni. *B. M.—MTI*

N

Idézet Kupa Mihálynak az OTP vezérigazgatójához intézett leveléből: „. . . köszönöm az OTP-nek, összes, a munkában részt vevő dolgozójának és vezetőjének a lakáscélú kölcsönök kamatairól szóló törvény végrehajtására tett gyors és hathatós intézkedéseket."

Atyavilág! Mi lett volna a hosszú sorokban állókkal, ha nem ennyire gyors és hathatós a pénzintézet . . .

IDEÁLIS KÖVET(KEZETESSÉG)

Álmaim egyike: nagykövet szeretnék lenni az Európa Tanácsban. No nem rögvest, hiszen minap odaígérték az állást másnak. Nézzük, megfelelnék-e? Külügyi és politikai múltja a követ úrnak sincs, ebben tehát máris egyezünk.

Rögvest előfizetem a Le Monde-ot, s ha egyszer önéletrajzot kérnek, akár a nagykövet úr, el tudok dicsekedni újságból szerzett nemzetközi ismereteimmel.

Sajnos, esélyeim egyre kisebbek, ősszel már megelőztek. Milyen jó iskola lett volna, ha kineveznek Luxemburgba, netán Belgiumba vagy a vele szomszédos Hollandiába. A Benelux-államokba. Hogy ez egy és ugyanaz? A követ úr se tudta. Tudatlanságom ellensúlyozná egy sikeres átigazolás valamelyik kormánypártba. Politikai jópontokért elvégezném a Toldi gimnáziumot, családom előtt titokban keresztet vetnék, de földet is oszthatnék az újsütetű kisgazdáknak.

Karrierem ki egyengesse? Tele vagyok kétségekkel. Legyek inkább tárca nélküli miniszter? Alkalmatlanságom igazolásához taxisblokád sem kellene. Viszont jutalomból így lennék leggyorsabban nagykövet. Ám baj van. Tárca nélküli miniszter sem lehetek. Olvastam valahol, hogy mily sok magyar él Erdélyben, s kik a vezetőik. Egy gyenge pillanatomban megjegyeztem nevüket, sőt, egyikük-másikuk gondolataiba is beleolvastam. Tagadjam le mindezt, ha kérdeznék a parlamenti bizottságban?

Mitévő legyek? Túl sokat tudok egyes nagykövetekhez és tárca nélküli miniszterekhez képest. Feladjam álmaim? Sose lehetek rendkívüli és meghatalmazott nagykövet?

(T—h)

FÜLKÉNYI HÁBORÚ

Mérsékelt tempóban halad a gyorsvonat. A tarifa még a tavalyi, a fűtés naprakészen takarékos, olyannyira, hogy nincs is. Így aztán kabátban üldögélünk útitársammal, a talpig feketébe öltözött asszonnyal, és fázunk. Olykor egymásra lesünk, ám jobbára a mocskos ablakon át feltünedező, tájba illő és „illetlen" épületeket, szeméthalmokat, a lombjuk vesztett csontvázfák ködszurkáló sziluettjét bámuljuk. A pályaudvaron vásárolt újságok érintetlenül pihennek a kezünk ügyében. Túl fiatal még a reggel a politikai borzalmakhoz.

Az asszony gyásza friss, nincs tekintettel agyam ernyedtségére. De azért tapintatos. Messziről tapogatózva indítja a beszélgetést, aminek az a lényege, hogy beszélhessen a bánatáról, és meghallgassák. Bólogatok, elvégre belefér a kétszáz kilométeres időmbe, holott jól tudom, a bólogatás ez esetben biztatásnak számít. De ugyan miért ne biztatnám, nem kerül az pénzbe. Türelembe annál inkább, no persze, csak akkor, ha az asszony elveti a sulykot. Megtudom, miért hagyta otthon a kocsit és szállt vonatra. Hiányzik mellőle az autóból a férje. Állandóan jobbra forgatja a fejét, várja a csodát, ami persze ellent mond a józan észnek, hiszen az urát októberben eltemette, s a nincs többé fagyos végérvényessége rendezi át a napjait, az életét. De még nem hagyja. Még tiltakozik. Most is ettől az ellenkezéstől buggyannak ki a könnyei, amelyeket szégyenlősen szétken az arcán.

A fájdalmától felébredek.

Megrendít a monoton hétköznapi mesével, ami egy negyven esztendőn át tartó közös küzdelemről szól. Szegénységről, gyerekekről, összetartozásról, a szeretet megőrzött parazsáról. Az asszony szégyenlős könnyei le-lepottyannak a kopott kabátra. Öregedő, hatvanas arcának ráncait átrendezi a bánat. Ül a fűtetlen gyorsvonaton, ami viszi valahová, a férje vidéki sírjához.

Pedig most lett volna már minden könnyebb. Most nevelhettek volna saját gyönyörűségükre virágot, s a két nyugdíjból a megtanult beosztással talán még részletre vásárolt fűnyíróra is tellett volna. Most, hogy a gyerekeknek szakmát, diplomát adtak, és az unokák olyan szépen tudják mondani, nagypapa, nagymama.

Mit számít ennek az asszonynak a puskaporos hordó tetején ülő világ? Mert erre ő azt mondja, az önpusztító világban ők ketten építeni tudtak. A lélek katedrálisát rakták fel közösen az urával, pedig albérletekben, majd egy panelház egérlyuknyi terében szorongtak. Akkor is tudtak egymásra mosolyogni, amikor a félelem éveibe annyian belerokkantak. Nekik is csak egy „kopár sziget" jutott, az ültetés és a locsolás folytonos kínlódásával, a kisember-lét nyugvópont nélküli napi hajszájával.

Légi csapás az Öbölben?

Öt minden csapás ezen a Duna—Tisza menti földön érte.

Nagy sivatagi háború?

Az ő nagy háborúja a saját élete volt, egy mindenre érzéketlen politika sivatagában.

Hogy már a tengeren is lőnek?

A kalauz beköszön az ajtón. Előkotorjuk a jegyünket, s végignézzük a lyukasztás szertartását. Aztán ránk csukódik a fülkeajtó. Most kinyithatnánk az újságokat, hogy legalább a nagy betűket elolvassuk. Ehelyett megint hol egymást lessük, hol a mocskos ablakon át beköszönő tájat. A béke úgy ül rajtunk, mint egy soha véget érni nem akaró háború!

(szabó)